

Epistola lui Ioan
Evanghelia după Matei
Evanghelia după Marcu
Evanghelia după Ioan
Geneza
Exodul
Numeri
Deuteronom
Iosua

Prezentare generală

Aceasta este o selecție atent alcătuită de texte grecești antice menită să surprindă cel mai bine învățătura lui Isus, atât direct, cât și prin ucenicii Săi, precum și fundamentul învățăturii Sale: Legea lui Dumnezeu. După acestea, luați în considerare citirea cărților celorlalți profeți (Psalmi, Isaia, Ieremia, Daniel, Iona, Osea etc.).

Declinare a responsabilității

Această traducere a fost creată din textele originale grecești Septuaginta și Bizantine cu modele lingvistice mari. Din acest motiv, conține multe artefacte ale culturii și gramaticii limbii originale, dar poate conține și erori. Dacă ceva pare ciudat, vă rugăm să verificați textul grecesc original. Dacă găsiți o eroare, vă rugăm să o trimiteți prin email la jesusislord@joshuabible.com.

Licențiere

Aveți permisiunea de a reproduce și distribui această traducere parțial sau integral. Nu aveți voie să o modificați sau să o vindeți. Dacă găsiți o eroare, vă rugăm să trimiteți un email la jesusislord@joshuabible.com pentru ca noi să o putem corecta și să vă oferim o ediție actualizată.

Epistola lui Ioan

1 2 3 4 5

Evanghelia după Matei

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Evanghelia după Marcu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Evanghelia după Ioan

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Geneza

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Exodul

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Numeri

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Deuteronom

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Iosua

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Epistola lui Ioan

1

Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit, despre Cuvântul vieții, Și viața a fost revelată, și am văzut-o și mărturisim și vă vestim vouă viața veșnică, care era la Tatăl și ne-a fost revelată nouă. Ceea ce noi am văzut și am auzit, vă declarăm vouă, ca și voi să aveți relație cu noi, și relația noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos. Și vă scriem acestea ca bucuria noastră să fie deplină.

Și aceasta este vestea pe care am auzit-o de la el și o vestim vouă, că Dumnezeu este lumină și întuneric în el nu este deloc. Dacă spunem că avem relație cu el și umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul, Dacă însă umblăm în lumină, așa cum el este în lumină, avem relație unii cu alții, și sângele lui Isus Hristos, Fiul lui, ne curăță de tot păcatul. Dacă spunem că nu avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine și adevărul nu este în noi. Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de toată nedreptatea. Dacă spunem că nu am păcătuit, îl facem mincinos pe el, și cuvântul lui nu este în noi.

2

Copilașii mei, acestea vă scriu ca să nu păcătuiți, și dacă cineva păcătuiește, avem avocat către Tatăl, Iisus Hristos cel drept, Și el este ispășire pentru păcatele noastre, nu numai pentru ale noastre, ci și pentru întreaga lume. Și prin aceasta știm că l-am cunoscut pe el, dacă păzim poruncile lui. Cel care zice: L-am cunoscut pe El și nu păzește poruncile Lui este mincinos, și în

acesta adevărul nu este. Dar cine păzește cuvântul Lui, cu adevărat în acesta dragostea lui Dumnezeu a fost desăvârșită. Prin aceasta cunoaștem că suntem în El. Cel ce spune că rămâne în el trebuie să umble precum acela a umblat, și el însuși astfel să umble.

Fraților, nu vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche, pe care ați avut-o de la început; porunca cea veche este cuvântul pe care l-ați auzit de la început. Din nou vă scriu o poruncă nouă, care este adevărată în el și în voi, pentru că întunericul trece și lumina adevărată strălucește deja. Cel care zice că este în lumină și urăște pe fratele său, este în întuneric până acum. Cel ce iubește pe fratele său rămâne în lumină, și nu este în el piatră de poticnire. Cel care urăște pe fratele său este în întuneric și umblă în întuneric, și nu știe încotro merge, pentru că întunericul i-a orbit ochii.

Vă scriu vouă, copilașilor, că păcatele vă sunt iertate prin numele lui. Vă scriu vouă, părinților, pentru că l-ați cunoscut pe Cel de la început. Vă scriu vouă, tinerilor, pentru că l-ați învins pe cel rău. V-am scris vouă, copii, pentru că ați cunoscut pe Tatăl. V-am scris vouă, părinți, pentru că ați cunoscut pe Cel de la început. V-am scris vouă, tineri, pentru că sunteți puternici și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel rău.

Nu iubiți lumea, nici cele din lume. Dacă cineva iubește lumea, nu este dragostea Tatălui în el, Că tot ce este în lume, pofta cărnii și pofta ochilor și lăudăroșenia vieții, nu este de la Tatăl, ci din lume. Și lumea trece și dorința ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veșnicie.

Copii, este ultima oră, și așa cum ați auzit că vine Anticristul, și acum mulți anticristi au apărut, de unde cunoaștem că este

ultima oră. Din noi au ieșit, dar nu erau din noi, căci dacă ar fi fost din noi, ar fi rămas cu noi, dar aceasta s-a întâmplat ca să fie descoperit că nu toți sunt din noi. Și voi aveți ungera de la Cel Sfânt și știți toate lucrurile. Nu v-am scris pentru că nu știți adevărul, ci pentru că îl știți, și pentru că nicio minciună nu este din adevăr. Cine este mincinosul dacă nu cel care neagă că Isus este Hristosul? Acesta este anticristul, cel care neagă pe Tatăl și pe Fiul. Fiecare cel ce neagă pe Fiul nici pe Tatăl nu-L are. Voi, deci, ce ați auzit de la început să rămână în voi. Dacă rămâne în voi ce ați auzit de la început, și voi veți rămâne în Fiul și în Tatăl. Și aceasta este promisiunea pe care el însuși ne-a promis-o nouă: viața eternă. Acestea v-am scris vouă despre cei care vă înșeală. Și voi, ungera pe care ați primit-o de la el rămâne în voi, și nu aveți nevoie ca cineva să vă învețe, ci precum aceeași ungeră vă învață despre toate, și este adevărată și nu este minciună, și precum v-a învățat, veți rămâne în el. Și acum, copilașilor, rămâneți în el, pentru ca atunci când va fi revelat să avem îndrăzneală și să nu fim rușinați de el la venirea lui. Dacă știți că el este drept, știți că oricine face dreptatea s-a născut din el.

3

Vedeți ce fel de dragoste ne-a dat Tatăl, ca să fim numiți copii ai lui Dumnezeu. Din această cauză lumea nu vă cunoaște, pentru că nu L-a cunoscut pe El. Iubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu, și nu s-a revelat încă ce vom fi, dar știm că dacă se va revela, vom fi asemenea Lui, pentru că Îl vom vedea așa cum este. Și tot cel ce are speranța aceasta în el se purifică pe sine însuși, precum acela este curat.

Fiecare cel ce face păcatul face și fărădelegea, iar păcatul este fărădelegea. Și voi știți că acela s-a arătat ca să ia păcatele noastre,

și păcat în el nu este. Fiecare cel ce rămâne în el nu păcătuiește; fiecare cel ce păcătuiește nu l-a văzut pe el, nici nu l-a cunoscut. Copilași, nimeni să nu vă înșele, cel ce face dreptatea este drept, precum acela este drept, Cel ce face păcatul este din diavol, pentru că diavolul păcătuiește de la început. Pentru aceasta s-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să distrugă lucrările diavolului. Toți cei născuți din Dumnezeu nu fac păcat, pentru că sămânța Lui rămâne în ei, și nu pot să păcătuiască, pentru că s-au născut din Dumnezeu. Prin aceasta sunt manifești copiii lui Dumnezeu și copiii diavolului: oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, și nici cel care nu iubește pe fratele său. Că acesta este mesajul pe care l-ați auzit de la început, ca să ne iubim unii pe alții. Nu ca Cain, care era din cel rău și și-a înjunghiat fratele, și din ce cauză l-a înjunghiat? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său drepte. Nu vă minunați, frații mei, dacă vă urăște lumea. Noi știm că am trecut din moarte în viață, pentru că iubim pe frați; cel ce nu iubește pe fratele său rămâne în moarte. Oricine urăște pe fratele său este ucigaș, și știți că niciun ucigaș nu are viață veșnică rămânând în el. În aceasta am cunoscut dragostea, că acela și-a pus sufletul pentru noi, și noi datorăm să ne punem sufletele pentru frați. Dar cine are viața acestei lumi și vede pe fratele său având nevoie și își închide inima de la el, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu în el? Copilașii mei, să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci în faptă și în adevăr. Și prin aceasta cunoaștem că suntem din adevăr și înaintea Lui vom liniști inimile noastre, că dacă inima noastră ne condamnă, Dumnezeu este mai mare decât inima noastră și cunoaște toate. Iubiților, dacă inima noastră nu ne condamnă, avem îndrăzneală către Dumnezeu, Și orice cerem primim de la El, pentru că poruncile Lui le păzim și lucrurile plăcute înaintea Lui le facem. Și aceasta este porunca Lui, ca să credem în numele Fiului Său Iisus Hristos și să ne iubim unii pe alții, așa cum ne-a dat poruncă. Și cel ce păzește poruncile lui

rămâne în el și el în el. Și prin aceasta cunoaștem că rămâne în noi, din Duhul pe care ni l-a dat.

4

Iubiților, nu credeți fiecărui duh, ci încercați duhurile dacă sunt de la Dumnezeu, pentru că mulți profeți falși au ieșit în lume. În acest lucru cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: tot duhul care mărturisește că Iisus Hristos a venit în trup, este din Dumnezeu. Și tot duhul care nu mărturisește pe Iisus Hristos venit în trup, din Dumnezeu nu este, și acesta este al anticristului despre care ați auzit că vine, și acum este deja în lume. Voi sunteți din Dumnezeu, copilașilor, și i-ați învins pe ei, pentru că mai mare este cel din voi decât cel din lume. Ei sunt din lume, de aceea vorbesc din lume și lumea îi aude. Noi suntem din Dumnezeu, cel care cunoaște pe Dumnezeu ne ascultă pe noi. Cine nu este din Dumnezeu nu ne ascultă pe noi. Din aceasta cunoaștem duhul adevărului și duhul rătăcirii.

Iubiților, să ne iubim unii pe alții, pentru că iubirea este de la Dumnezeu, și oricine iubește s-a născut din Dumnezeu și îl cunoaște pe Dumnezeu. Cel care nu iubește nu l-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire. În aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu în noi, că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său cel unul-născut în lume, ca să trăim prin El. În aceasta constă dragostea, nu în faptul că noi l-am iubit pe Dumnezeu, ci în faptul că el ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul său ca ispășire pentru păcatele noastre. Iubiți, dacă astfel Dumnezeu ne-a iubit pe noi, atunci și noi datorăm să ne iubim unii pe alții. Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut vreodată; dacă ne iubim unii pe alții, Dumnezeu rămâne în noi și iubirea Lui este desăvârșită în noi. Prin aceasta cunoaștem că rămânem în el și el în noi, pentru că

ne-a dat din Duhul său. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul mântuitor al lumii. Oricine ar mărturisi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el și el în Dumnezeu. Și noi am cunoscut și am crezut în dragostea pe care o are Dumnezeu în noi. Dumnezeu este dragoste, și cel ce rămâne în dragoste rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu în el. În aceasta a fost desăvârșită dragostea cu noi, ca să avem îndrăzneală în ziua judecății, pentru că precum acela este, și noi suntem în această lume. Frica nu este în iubire, dar iubirea perfectă aruncă afară frica, pentru că frica are pedeapsă, iar cel care se teme nu a fost desăvârșit în iubire. Noi îl iubim, pentru că el ne-a iubit primul. Dacă cineva spune că iubește pe Dumnezeu și urăște pe fratele său, este un mincinos, căci cel care nu iubește pe fratele pe care l-a văzut, cum poate să iubească pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut? Și avem această poruncă de la el, ca cel ce iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său.

5

Oricine crede că Isus este Hristosul s-a născut din Dumnezeu, și oricine iubește pe Cel ce a născut îl iubește și pe cel născut din El. Prin aceasta cunoaștem că iubim copiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și păzim poruncile Lui. Aceasta este dragostea lui Dumnezeu: să păzim poruncile Lui, și poruncile Lui nu sunt grele. Că tot cel născut din Dumnezeu biruiește lumea, și aceasta este victoria care a biruit lumea, credința noastră. Cine este cel ce învinge lumea, dacă nu cel ce crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu? Acesta este cel ce a venit prin apă și sânge, Isus Cristos, nu numai în apă, ci în apă și în sânge, și Duhul este cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul. că trei sunt cei ce mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Duh, și aceștia trei unul sunt, și trei sunt cei ce mărturisesc pe pământ Spiritul și apa

și sângele, și cei trei sunt una. Dacă luăm mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, pentru că aceasta este mărturia lui Dumnezeu pe care a mărturisit-o despre Fiul Său. Cel care crede în Fiul lui Dumnezeu are mărturia în el; cel care nu crede lui Dumnezeu l-a făcut mincinos, pentru că nu a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu despre Fiul Său. Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat nouă viață eternă, și această viață este în Fiul Său. Cel care are pe Fiul are viața; cel care nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viața.

Acestea v-am scris vouă, celor care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viață veșnică și ca să credeți în numele Fiului lui Dumnezeu. Și aceasta este îndrăzneala pe care o avem către el: că dacă cerem ceva conform voinței lui, el ne aude. Și dacă știm că ne aude în ceea ce cerem, știm că avem cererile pe care le-am cerut de la El. Dacă cineva vede pe fratele său păcătuiind un păcat care nu duce spre moarte, va cere și îi va da viață, celor ce păcătuiesc fără să ducă spre moarte. Este păcat spre moarte; nu despre acela spun ca să ceară. Toată nedreptatea este păcat, și există păcat care nu duce la moarte. Știm că oricine este născut din Dumnezeu nu păcătuieste, ci Cel născut din Dumnezeu îl păzește pe sine însuși, și cel rău nu se atinge de el. Știm că suntem din Dumnezeu, și lumea întregă zace în cel rău. Știm însă că Fiul lui Dumnezeu a venit și ne-a dat minte ca să-L cunoaștem pe Cel adevărat, și suntem în Cel adevărat, în Fiul Său, Isus Hristos. Acesta este adevăratul Dumnezeu și viața veșnică.

Copilași, păziți-vă de idoli, amin.

Evanghelia după Matei

1

Cartea nașterii lui Isus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. Avraam l-a născut pe Isaac, Isaac l-a născut pe Iacov, Iacov l-a născut pe Iuda și pe frații lui, Iuda l-a născut pe Fares și pe Zerah din Tamar, Fares l-a născut pe Esrom, Esrom l-a născut pe Aram, Aram l-a născut pe Aminadab, Aminadab l-a născut pe Naason, Naason l-a născut pe Salmon, Salmon l-a născut pe Boaz din Rahab, Boaz l-a născut pe Obed din Rut, Obed l-a născut pe Iesei, iar Iesei a născut pe David, regele. Iar David, regele, a născut pe Solomon din cea a lui Urie, Solomon a născut pe Roboam, Roboam a născut pe Abia, Abia a născut pe Asa, Asa a născut pe Iosafat, Iosafat a născut pe Ioram, Ioram a născut pe Ozia, Uzziah l-a născut pe Jotham, Jotham l-a născut pe Ahaz, Ahaz l-a născut pe Hezekiah, Hezekiah a născut pe Manasse, Manasse a născut pe Amon, Amon a născut pe Iosia, Iosias a născut pe Iechonias și pe frații lui în timpul deportării în Babilon.

Iar după exilul Babilonului, Iehonias a născut pe Salatiel, iar Salatiel a născut pe Zorobabel, Zerubbabel a născut pe Abiud, Abiud a născut pe Eliakim, Eliakim a născut pe Azor, Azor l-a născut pe Zadok, Zadok l-a născut pe Achim, Achim l-a născut pe Eliud, Eliud l-a născut pe Eleazar, Eleazar l-a născut pe Matthan, Matthan l-a născut pe Iacob, Iacob l-a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care s-a născut Isus, cel numit Hristos. Toate generațiile, deci, de la Avraam până la David sunt paisprezece generații, și de la David până la deportarea în Babilon sunt paisprezece generații, și de la deportarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece generații.

Nașterea lui Isus Hristos astfel era. Mama lui, Maria, fiind logodită lui Iosif, înainte de a veni împreună, ea a fost găsită având în pântece din Duhul Sfânt. Iosif, bărbatul ei, fiind drept și nevoind s-o dezonoreze public, a dorit s-o elibereze în secret. Dar după ce el a chibzuit acestea, iată, un înger al Domnului i s-a arătat în vis, zicând: Iosife, fiul lui David, nu te teme să o iei pe Maria, femeia ta, căci cel ce s-a zămislit în ea este din Duhul Sfânt. Va naște un fiu și vei chema numele lui Iisus, căci el va salva poporul său de păcatele lor. Acest întreg lucru s-a întâmplat ca să fie împlinit ceea ce a fost spus de Domnul prin profetul care zicea, Iată, fecioara va avea în pântece și va naște un fiu, și vor chema numele lui Emmanuel, care înseamnă tradus Dumnezeu cu noi.

Fiind trezit din somn, Iosif a făcut cum i-a poruncit îngerul Domnului și și-a luat soția și nu a cunoscut-o până ce a născut pe fiul ei cel întâi-născut, și i-a pus numele Iisus.

2

Iar Isus fiind născut în Betleem din Iudeea în zilele lui Irod, regele, iată, magi de la răsărit au sosit în Ierusalim spunând: Unde este regele evreilor cel născut? Căci i-am văzut steaua la răsărit și am venit să ne închinăm lui. Având auzit însă, Irod, regele, a fost tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el, și adunând pe toți marii preoți și cărturarii poporului, întreba de la ei unde se naște Cristosul. Iar ei i-au spus: În Betleem din Iudeea, căci astfel este scris prin profet, Și tu, Betleeme, pământul lui Iuda, în niciun caz nu ești cea mai mică între conducătorii lui Iuda, căci din tine va ieși un conducător care va păstori poporul meu, Israel.

Atunci Irod, chemându-i în secret pe magi, a aflat cu precizie de la ei timpul apariției stelei, și trimițându-i în Betleem, le-a

spus: Mergeți și cercetați cu precizie despre copil, iar când îl veți găsi, vestiți-mă, pentru ca și eu, venind, să mă închin lui. Iar ei, după ce au auzit pe rege, au plecat, și iată că steaua pe care o văzuseră în răsărit mergea înaintea lor, până când, venind, s-a oprit deasupra locului unde era copilul, Iar văzând steaua, s-au bucurat cu bucurie foarte mare. Și venind în casă, au văzut copilul cu Maria, mama lui, și căzând la pământ, s-au închinat lui, și deschizând comorile lor, i-au adus daruri: aur și tămâie și smirnă. Și fiind avertizați în vis să nu se întoarcă la Irod, s-au retras în țara lor pe altă cale.

Având retras ei, iată îngerul Domnului apare în vis lui Iosif, zicând: Sculându-te, ia copilul și mama lui și fugi în Egipt, și fii acolo până îți voi spune ție, căci Irod este pe cale să caute copilul ca să-l piardă. Iar el, sculându-se, a luat copilul și mama lui noaptea și s-a retras în Egipt. Și a fost acolo până la moartea lui Irod, pentru ca să se împlinească ceea ce a fost spus de Domnul prin profetul care zicea: Din Egipt am chemat pe fiul meu.

Atunci Irod, văzând că a fost batjocorit de magi, s-a mâniat foarte tare și, trimițând, a ucis toți copiii din Betleem și din toate hotarele ei, de la doi ani în jos, conform cu timpul pe care l-a stabilit exact de la magi. Atunci s-a împlinit ceea ce a fost spus de profetul Ieremia, zicând: O voce în Ramah a fost auzită, lament și plângere și jale mare, Rachel plângând copiii ei, și nu voia să fie mângâiată, pentru că nu mai sunt.

Dar după ce a murit Herod, iată, un înger al Domnului i se arată lui Iosif în vis, în Egipt Zicând: Ridicându-te, ia copilul și mama lui și mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei care căutau sufletul copilului. Iar el, sculându-se, a luat copilul și mama lui și a venit în pământul lui Israel.

Având auzit însă că Archelaus domnește asupra Iudeei în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să plece acolo, dar fiind avertizat în vis, s-a retras în părțile Galileei. Și venind, a locuit într-o cetate numită Nazaret, astfel încât să se împlinească ceea ce fusese spus prin profeți, că Nazarinean se va chema.

3

Iar în zilele acelea vine Ioan Botezătorul, predicând în pustiul Iudeii. Și spunând: Pocăiți-vă, pentru că Împărăția cerurilor s-a apropiat. Căci acesta este cel despre care a fost vorbit prin profetul Isaia, care zice: Vocea celui ce strigă în pustie, pregătiți calea Domnului, faceți drepte cărările lui.

Însă Ioan avea îmbrăcămintea din fire de cămilă și o curea de piele în jurul șoldului său, iar hrana lui era lăcuste și miere sălbatică. Atunci mergea către el Ierusalim și toată Iudeea și toată regiunea din jurul Iordanului, și erau botezați în Iordan de către el, mărturisind păcatele lor.

Dar văzând pe mulți dintre farisei și saducei venind la botezul lui, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mânia care este pe cale să vină? Faceți deci rod vrednic al pocăinței, și nu gândiți să spuneți în voi înșivă: Tată avem pe Avraam. Căci vă spun vouă că Dumnezeu poate din pietrele acestea să ridice copii lui Avraam. Deja securea zace la rădăcina arborilor, deci tot arborele care nu face rod bun este tăiat și aruncat în foc.

Eu într-adevăr vă botez în apă spre pocăință, dar cel ce vine după mine este mai puternic decât mine, nu sunt în stare să-i port sandalele, el vă va boteza în Duhul Sfânt și în foc. A cărui furcă de

vânturare este în mâna lui și își va curăța temeinic aria de treier, și își va aduna grâul în hambar, iar pleava o va arde cu foc nestins.

Atunci vine Isus din Galileea la Iordan către Ioan ca să fie botezat de el. Dar John îl împiedica, zicând: Eu am nevoie să fiu botezat de tine, și tu vii la mine? Răspunzând însă, Isus i-a spus: Lasă acum, căci astfel este potrivit nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci îi permite. Și după ce a fost botezat, Iisus a ieșit imediat din apă, și iată, cerurile s-au deschis pentru el, și a văzut Duhul lui Dumnezeu coborând ca un porumbel și venind asupra lui, Și iată, un glas din ceruri zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care am binevoit.

4

Atunci Iisus a fost condus în pustiu de Duhul ca să fie ispitit de diavol. Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, în cele din urmă a flămânzit. Și apropiindu-se de el cel ce-l ispitea, a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, spune ca pietrele acestea să devină pâini. Iar el răspunzând a zis: Este scris, nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt care iese prin gura lui Dumnezeu. Atunci diavolul îl ia în sfânta cetate și îl pune pe colțul templului. Și îi spune lui: dacă ești fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos, căci este scris că îngerilor Săi le va porunci despre tine, și pe mâini te vor ridica, ca nu cumva să-ți lovești piciorul de piatră.

Iisus i-a zis: Din nou este scris: Nu vei ispiti pe Domnul Dumnezeuul tău.

Iarăși diavolul îl ia pe el pe un munte foarte înalt și îi arată toate împărățiile lumii și gloria lor. Și îi spune: Toate acestea ți le voi da ție, dacă, căzând, te vei închina mie. Atunci Isus îi spune

lui: Du-te înapoi de mine, satano, căci este scris: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și Lui singur să-I slujești. Atunci diavolul îl eliberează, și iată că îngerii au venit și îi slujeau.

Iar Isus, având auzit că Ioan a fost predat, s-a retras în Galileea, și, lăsând Nazaretul, a venit și s-a așezat în Capernaum, cel de lângă mare, în granițele lui Zabulon și Neftali, așa că să fie împlinită ceea ce s-a spus prin profetul Isaia, care zicea, Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali, calea mării, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor, Poporul care ședea în întuneric a văzut o lumină mare, și celor care ședea în țara și umbra morții, lumina le-a răsărit.

Din atunci, Isus a început să vestească și să spună: Pocățiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor.

Umblând pe lângă Marea Galileii, a văzut doi frați, Simon cel numit Petru și Andrei, fratele lui, aruncând plasa în mare, căci erau pescari. Și le spune lor: Veniți după mine și vă voi face pescari de oameni. Iar ei imediat, lăsând plasele, l-au urmat. Și mergând înaintea de acolo, a văzut alți doi frați, Iacov, cel al lui Zebedei, și Ioan, fratele lui, în corabie cu Zebedei, tatăl lor, cârpind plasele lor, și i-a chemat. Iar ei, lăsând îndată corabia și pe tatăl lor, l-au urmat.

Și Iisus mergea prin întreaga Galileee, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia împărăției și vindecând toată boala și toată neputința din popor. Și vestea despre el s-a răspândit în toată Siria, și i-au adus toți cei care sufereau de felurite boli și chinuri, și pe cei posedați de demoni și pe epileptici și pe paralitici, și i-a vindecat. Și l-au urmat mulțimi multe din

Galileea și Decapolis și Ierusalim și Iudeea și de dincolo de Iordan.

5

Văzând mulțimile, a urcat în munte, și după ce s-a așezat, s-au apropiat de el ucenicii săi, și deschizându-și gura, îi învăța zicând, Fericiți sunt cei săraci cu duhul, căci a lor este Împărăția cerurilor. Fericiți sunt cei ce jelesc, căci ei vor fi mângâiați. Fericiți sunt cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul. Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate, pentru că ei vor fi săturați. Fericiți sunt cei milostivi, căci ei vor fi miluiți. Fericiți cei curați cu inima, căci ei îl vor vedea pe Dumnezeu. Fericiți sunt cei ce fac pace, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu. Fericiți sunt cei prigoniți din cauza dreptății, căci a lor este Împărăția cerurilor. Binecuvântați sunteți voi când vă ocărăsc și vă prigonesc și spun tot cuvântul rău împotriva voastră, mințindu-se din cauza mea. Bucurați-vă și veseli-vă, căci răsplata voastră este mare în ceruri, astfel căci au persecutat pe profeții dinaintea voastră.

Voi sunteți sarea pământului, dar dacă sarea devine fără gust, cu ce va fi sărată? Nu mai este bună de nimic, decât să fie aruncată afară și călcată de oameni. Voi sunteți lumina lumii. Nu se poate ascunde o cetate situată deasupra unui munte, Nici nu aprind o lampă și o pun sub coș, ci pe sfeșnic, și strălucește tuturor celor din casă. Astfel să strălucească lumina voastră înaintea oamenilor, astfel încât să vadă faptele voastre cele bune și să glorifice pe Tatăl vostru cel din ceruri.

Nu gândiți că am venit să distrug legea sau profeții; nu am venit să distrug, ci să împlinesc. Adevărat vă spun, până va trece cerul și pământul, nici o iotă sau un semn nu va trece de la lege

până ce toate se vor întâmpla. Cine deci va distruge una din aceste porunci, dintre cele mai mici, și va învăța astfel pe oameni, cel mai mic va fi chemat în împărăția cerurilor, dar cine va face și va învăța, acesta mare va fi chemat în împărăția cerurilor. Căci vă spun vouă că dacă nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor. Ați auzit că s-a spus celor din vechime: nu vei ucide, iar cine va ucide va fi vinovat înaintea judecății. Eu însă vă spun vouă că oricine se mânie pe fratele său fără motiv va fi vinovat la judecată, iar cine va spune fratelui său raca va fi vinovat înaintea consiliului, iar cine va spune nebun va fi vinovat pentru gheena focului. Dacă deci îți aduci darul tău la altar și acolo îți amintești că fratele tău are ceva împotriva ta, Lasă acolo darul tău înaintea altarului și du-te întâi de toate să te împaci cu fratele tău, și atunci, venind, adu darul tău. Fii bine dispus față de adversarul tău repede, cât timp ești pe cale cu el, ca nu cumva adversarul să te predea judecătorului și judecătorul să te predea slujitorului, și să fii aruncat în închisoare, Adevărat îți spun ție, nu vei ieși de acolo până nu vei da înapoi ultimul ban.

Ați auzit că s-a spus celor din vechime: Să nu săvârșești adulter. Eu însă vă spun că oricine privește o femeie ca să o dorească a și comis adulter cu ea în inima lui. Dacă dar ochiul tău cel drept te face să te poticnești, scoate-l și aruncă-l de la tine, căci este avantajos pentru tine ca să piară unul dintre membrele tale și nu întreg corpul tău să fie aruncat în gheenă. Și dacă mâna ta dreaptă te face să te poticnești, taie-o și arunc-o de la tine, căci îți este de folos ca să piară unul dintre membrele tale și nu întreg trupul tău să fie aruncat în gheenă.

S-a spus dar: cine ar divorța femeia lui, să-i dea ei certificat de divorț. Eu însă vă spun vouă că oricine își desparte soția, în afară

de cazul desfrânării, o face să desfrâneze, și oricine se căsătorește cu o femeie despărțită desfrânează.

Iarăși ați auzit că a fost spus celor vechi: nu vei jura fals, ci vei împlini Domnului jurămintele tale. Eu însă vă spun vouă să nu jurați deloc, nici pe cer, căci este tronul lui Dumnezeu, Nici pe pământ, căci este scăunelul picioarelor lui, nici pe Ierusalim, căci este cetatea marelui rege, Nici pe capul tău să nu juri, pentru că nu poți face un singur fir de păr alb sau negru. Să fie dar cuvântul vostru: da, da; nu, nu; iar ce este peste acestea vine din cel rău.

Ați auzit că s-a spus: ochi pentru ochi și dinte pentru dinte, Eu însă vă spun vouă să nu rezistați celui rău, ci oricine te va lovi peste obrazul drept, întoarce-i lui și pe celălalt, Și celui ce vrea să te judece și să-ți ia tunică, lasă-i lui și haina, Și oricine te va constrânge o milă, mergi cu el două. Celui care cere de la tine dă-i, și de la cel care voiește să împrumute de la tine nu te întoarce.

Ați auzit că s-a spus: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe dușmanul tău. Eu însă vă spun vouă, iubiți pe dușmanii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă maltratează și vă prigonesc, așa că să deveniți fii ai Tatălui vostru celui din ceruri, pentru că soarele Lui răsare asupra celor răi și asupra celor buni și plouă asupra celor drepti și asupra celor nedrepti. Dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată aveți? Nu fac și vameșii același lucru? Și dacă salutați doar pe prietenii voștri, ce faceți în plus? Nu fac și vameșii la fel? Veți fi deci voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel din ceruri este desăvârșit.

Aveți grijă să nu faceți milostenia voastră înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei, căci altfel nu aveți răsplată de la Tatăl vostru cel din ceruri. Când deci faci milostenie, nu suna o trâmbiță înaintea ta, precum fac ipocriții în sinagogi și în străzi, astfel încât să fie glorificați de oameni; cu adevărat vă spun, ei și-au primit plata. Iar tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta, astfel încât milostenia ta să fie în taină, și tatăl tău care vede în taină îți va răsplăti în vădit.

Și când te rogi, nu vei fi ca ipocriții, pentru că ei iubesc să se roage stând în picioare în sinagogi și în colțurile străzilor, astfel încât să apară oamenilor; adevărat vă spun vouă că ei și-au primit plata lor. Tu, dar, când te rogi, intră în camera ta interioară și, închizând ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui în ascuns, și Tatăl tău, cel care vede în ascuns, îți va răsplăti în mod public.

Rugându-vă, nu bolborosiți precum păgânii, căci ei cred că în vorbăria lor vor fi ascultați. Nu fiți deci asemenea lor, pentru că Tatăl vostru știe de ce aveți nevoie înainte de a-L ruga voi. Astfel deci rugați-vă voi: Tatăl nostru cel din ceruri, sfințească-se numele Tău, Să vină împărăția Ta, să se facă voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi. Și iartă-ne nouă datoriile noastre, așa cum și noi iertăm datornicilor noștri, Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a ta este împărăția și puterea și slava în veci, amin.

Căci dacă voi iertați oamenilor greșelile lor, vă va ierta și vouă Tatăl vostru cel ceresc, Dacă însă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre.

Când postiți însă, nu fiți ca ipocriții întristați, căci ei își disfigurează fețele ca să apară oamenilor că postesc, cu adevărat

vă spun vouă că și-au primit plata lor. Tu dar, postind, unge-ți capul și spală-ți fața, așa că să nu apari oamenilor postind, ci Tatălui tău celui în ascuns, și Tatăl tău, cel care vede în ascuns, îți va răsplăti în văzul tuturor.

Nu strângeți vouă comori pe pământ, unde moliile și rugina distrug, și unde hoții sparg și fură. Strângeți dar vouă comori în cer, unde nici moliile, nici rugina nu distruge, și unde hoții nu sparg și nici nu fură. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

Lampa corpului este ochiul; dacă deci ochiul tău este simplu, întreg corpul tău va fi plin de lumină. Dar dacă ochiul tău este rău, întreg corpul tău va fi întunecat. Dacă deci lumina din tine este întuneric, cât de mare este întunericul?

Nimeni nu poate să slujească doi stăpâni, căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui mamona.

Din cauza aceasta vă spun vouă: nu vă îngrijorați pentru sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul mai mult decât îmbrăcămintea? Priviți la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare, și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe ele; nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele? Cine dintre voi, îngrijorându-se, poate să adauge la vârsta lui un singur cot? Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcămintea? Priviți crinii câmpului cum cresc: nu trudesc, nici nu torc, Spun dar vouă că nici Solomon, în toată gloria lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre acestea. Dacă dar iarba câmpului, care astăzi este și mâine este aruncată în cuptor, Dumnezeu o îmbracă

astfel, nu cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor? Nu fiți deci îngrijorați, zicând: ce vom mânca sau ce vom bea sau ce ne vom îmbrăca? Toate acestea le caută națiunile, pentru că Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți nevoie de toate acestea. Căutați dar mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea vi se vor adăuga. Nu fiți deci îngrijorați pentru ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de cele ale ei; ajunge zilei răutatea ei.

7

Nu judecați, ca să nu fiți judecați, Căci cu ce judecată judecați, veți fi judecați, și cu ce măsură măsurăți, vi se va măsura. Ce dar vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o observi? Sau cum vei spune fratelui tău: Lasă să scot așchia din ochiul tău, și iată, bârna este în ochiul tău? Ipocritule, scoate mai întâi grinda din ochiul tău, și atunci vei vedea clar să scoți așchia din ochiul fratelui tău.

Nu dați cel sfânt la câini, nici nu aruncați perlele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare cu labele lor și, întorcându-se, să vă sfâșie.

Cereți și vi se va da, căutați și veți găsi, bateți și vi se va deschide, Căci fiecare care cere primește, și cel care caută găsește, și celui care bate i se va deschide. Sau cine este dintre voi omul care, dacă fiul lui îi va cere pâine, să-i dea piatră? Și dacă ar cere pește, nu-i va da lui un șarpe? Dacă deci voi, fiind răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da lucruri bune celor care Îl roagă?

Toate deci câte ați vrea ca să vă facă vouă oamenii, astfel și voi faceți-le lor, căci aceasta este legea și profeția.

Intrați prin poarta îngustă, pentru că largă este poarta și largă este calea care duce la pieire, și mulți sunt cei care intră prin ea. Ce strâmtă este poarta și necăjită este calea care duce la viață, și puțini sunt cei care o găsesc.

Aveți grijă de falșii profeți, care vin la voi în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. Din fructele lor îi veți cunoaște. Oare culeg din spini struguri sau din mă răcini smochine? Astfel, fiecare copac bun face fructe frumoase, iar copacul putred face fructe viclene. Nu este în stare un copac bun să facă fructe rele, nici un copac putred să facă fructe bune. Fiecare arbore care nu face rod bun este tăiat și aruncat în foc. Deci după fructele lor îi veți cunoaște.

Nu tot cel ce-mi zice mie Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu celui din ceruri. Mulți îmi vor spune în acea zi: Doamne, Doamne, nu în numele Tău am profetizat, și în numele Tău am scos afară demoni, și în numele Tău am făcut multe minuni? Și atunci le voi mărturisi că nu v-am cunoscut niciodată; depărtați-vă de la mine, voi cei ce săvârșiți fărădelegea.

Fiecare deci oricine aude cuvintele mele acestea și le face, îl voi asemăna unui bărbat înțelept, care și-a construit casa pe stâncă, și a coborât ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au lovit casa aceea, și nu a căzut, căci fusese întemeiată pe stâncă. Și tot cel ce aude cuvintele mele acestea și nu le face va fi asemănat unui om nebun, care și-a construit casa pe nisip. Și a coborât ploaia, și au venit râurile, și au suflat vânturile, și au lovit casa aceea, și a căzut, și căderea ei a fost mare.

Și s-a întâmplat că, atunci când Isus a terminat aceste cuvinte, mulțimile erau uimite de învățătura lui. Căci îi învăța ca unul având autoritate, și nu ca cărturarii.

8

Iar după ce a coborât de pe munte, mulțimi multe l-au urmat. Și iată, un lepros, venind, se închina Lui, zicând: Doamne, dacă vrei, poți să mă curățești. Și întinzând mâna, Isus l-a atins, zicând: Vreau, fii curățit. Și imediat lepra lui a fost curățită. Și Isus îi spune lui: Vezi să nu spui nimănui, ci du-te, arată-te preotului și adu darul pe care l-a poruncit Moise, ca mărturie pentru ei.

Iar după ce a intrat în Capernaum, s-a apropiat de el un centurion, rugându-l și zicându-i, Doamne, copilul meu zace în casă paralizat, chinuit teribil. Și Isus îi spune: Eu voi veni și îl voi vindeca. Și răspunzând, centurionul a spus: Doamne, nu sunt vrednic ca sub acoperișul meu să intri, dar spune numai un cuvânt și slujitorul meu va fi vindecat. Și pentru că eu sunt om sub autoritate, având soldați sub mine, și spun acestuia: du-te, și se duce, și altuia: vino, și vine, și sclavului meu: fă acest lucru, și face. Auzind însă, Isus s-a minunat și a spus celor ce-l urmau: Amin spun vouă, nici în Israel n-am găsit o credință atât de mare. Dar vă spun vouă că mulți din răsărit și apus vor veni și se vor așeza la masă cu Avraam și Isaac și Iacov în împărăția cerurilor. Dar fiii împărăției vor fi aruncați afară în întunericul cel mai din afară, acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Și a spus Isus centurionului: du-te, și cum ai crezut, așa să ți se facă. Și a fost vindecat slujitorul lui în ceasul acela.

Și venind Iisus în casa lui Petru, a văzut soacra lui zăcând și suferind de febră. Și a atins mâna ei, și febra a lăsat-o, și s-a

ridicat și i-a slujit. Seara, când a avut loc, au adus la el mulți demonizați, și a aruncat afară spiritele cu cuvântul și pe toți cei care aveau rău i-a vindecat așa că să se împlinescă ceea ce s-a spus prin profetul Isaia, care zicea: El însuși slăbiciunile noastre le-a luat și bolile le-a purtat.

Văzând Isus multe mulțimi în jurul lui, a poruncit să plece dincolo. Și apropiindu-se un scrib, i-a spus: Învățătorule, te voi urma oriunde vei merge. Și Isus îi spune: vulpile au vizuini și păsările cerului au cuiburi, dar Fiul omului nu are unde să-și culce capul. Altul dintre ucenicii lui i-a spus: Doamne, permite-mi mai întâi să plec și să-mi îngrop tatăl. Dar Iisus i-a spus lui: Urmează-mă pe mine și lasă morții să-și îngroape propriii lor morți.

Și după ce a urcat în corabie, ucenicii lui l-au urmat. Și iată, un cutremur mare s-a întâmplat pe mare, așa încât corabia era acoperită de valuri, dar el dormea. Și ucenicii lui, apropiindu-se, l-au trezit, zicând: Doamne, salvează-ne, pierim! Și le spune lor: Ce fricoși sunteți, voi de puțină credință! Atunci, ridicându-se, a muștrat vânturile și marea, și s-a făcut o liniște mare. Iar oamenii s-au minunat, zicând: Ce fel de om este acesta, că și vânturile și marea îi ascultă?

Și când a venit el dincolo, în pământul Gergesenilor, l-au întâmpinat doi demonizați care ieșeau din morminte, foarte grei, așa încât nimeni nu putea să treacă prin drumul acela. Și iată că au strigat, zicând: Ce avem noi cu tine, Isuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici înainte de vreme să ne chiniești? Era însă departe de ei o turmă de porci mulți care pășteau. Iar demonii îl rugau zicând, dacă ne arunci afară, permite-ne să plecăm în turma porcilor. Și le-a spus lor: Mergeți. Iar ei, ieșind, au plecat în turma de porci, și iată că toată turma de porci s-a repezit de pe stâncă în

mare și au murit în ape. Iar cei ce păstoreau au fugit și, ducându-se în cetate, au vestit toate și cele despre cei demonizați. Și iată că toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus, și văzându-l, l-au rugat ca să plece din hotarele lor.

9

Și, intrând în corabie, a traversat și a venit în propria sa cetate. Și iată, aduceau la el un paralytic zăcând pe pat, și văzând Isus credința lor, a spus paralyticului: Îndrăznește, copile, îți sunt iertate păcatele tale. Și iată, unii dintre cărturari au zis în sinea lor: Acesta blasfemiază. Și văzând Isus gândurile lor, a zis: Pentru ce gândiți lucruri rele în inimile voastre? Ce este mai ușor, a spune sunt iertate păcatele tale sau a spune ridică-te și umblă? Așa că să știți că Fiul Omului are autoritate pe pământ să ierte păcatele, atunci spune paralyticului: ridicându-te, ridică-ți patul și mergi în casa ta. Și, ridicându-se, a plecat în casa lui. Având văzut însă, mulțimile s-au minunat și l-au glorificat pe Dumnezeu, Cel ce a dat asemenea autoritate oamenilor.

Și trecând pe acolo, Isus a văzut un om șezând la vamă, numit Matei, și îi zice: Urmează-mă. Și ridicându-se, l-a urmat. Și s-a întâmplat că, pe când stătea El la masă în casă, iată că mulți vameși și păcătoși care veniseră stăteau la masă împreună cu Isus și cu ucenicii Lui. Și Fariseii, văzând, au spus ucenicilor lui: De ce mănâncă învățătorul vostru cu vameșii și păcătoșii? Iar Isus, auzind, le-a spus: nu au nevoie de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi. Dar mergând, învățați ce este: milă vreau și nu jertfă. Căci nu am venit să chem pe cei drepecți, ci pe păcătoși la pocăință.

Atunci se apropie de el ucenicii lui Ioan, zicând: de ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc? Și Isus le-a spus:

nu sunt capabili fiii camerei de nuntă să jelească atâta timp cât mirele este cu ei? Dar vor veni zile când mirele va fi luat de la ei, și atunci vor posti. Nimeni nu pune un petec de pânză netunsă pe o haină veche, pentru că plinătatea lui ia din haină și se face o ruptură și mai rea. Nici nu aruncă vin nou în burdufuri vechi, altfel burdufurile se sparg, și vinul se varsă și burdufurile se pierd, ci vinul nou îl aruncă în burdufuri noi, și amândouă sunt păstrate.

Pe când le vorbea acestea, iată, un conducător apropiindu-se se închina lui, zicând că fiica mea tocmai a murit, dar vino și pune mâna ta pe ea și va trăi. Și ridicându-se, Isus l-a urmat, și ucenicii Lui. Și iată, o femeie care suferea de sângerare de doisprezece ani, apropiindu-se pe din spate, a atins marginea hainei lui. Căci spunea în sine: Dacă voi atinge numai de veșmântul lui, voi fi salvată. Iar Isus, întorcându-se și văzând-o pe ea, a spus: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a salvat pe tine. Și a fost salvată femeia din ceasul acela. Și venind Iisus în casa conducătorului și văzând cântăreții la flaut și mulțimea tulburată, le spune: Retrageți-vă, căci fata nu a murit, ci doarme. Și râdeau de el. Când însă a fost scoasă mulțimea afară, el a intrat și a apucat mâna ei, și fata s-a ridicat. Și zvonul acesta s-a răspândit în tot pământul acela.

Și pe când Isus trecea de acolo, doi orbi l-au urmat strigând și zicând: Ai milă de noi, Fiule al lui David! Și când a venit în casă, au venit la el cei orbi, și Isus le spune: Credeți că pot să fac acest lucru? Ei îi răspund: Da, Doamne. Atunci s-a atins de ochii lor, zicând: Conform credinței voastre, să vi se facă vouă. Și li s-au deschis ochii, și Isus i-a avertizat sever, zicând: vedeți să nu știe nimeni. Iar cei care au ieșit au răspândit vestea despre el în toată țara aceea.

Iar pe când ei ieșeau, iată, I-au adus un om mut posedat de demon, și după ce demonul a fost aruncat afară, mutul a vorbit, și mulțimile s-au minunat zicând că niciodată nu a apărut astfel în Israel. Dar Fariseii ziceau: Prin conducătorul demonilor scoate afară demonii.

Și Isus mergea prin toate cetățile și satele, învățând în adunările lor și proclamând vestea bună a împărăției și vindecând toată boala și toată suferința din popor.

Văzând mulțimile, a avut compasiune de ei, pentru că erau epuizați și risipiți ca niște oi care nu au păstor. Atunci spune discipolilor săi: Secerișul este într-adevăr mare, dar lucrătorii sunt puțini. Rugați-vă deci Domnului secerișului ca să trimită lucrători în secerișul Său.

10

Și chemându-i pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor autoritate asupra spiritelor necurate, astfel încât să le arunce afară și să vindece toată boala și toată slăbiciunea. Ale celor doisprezece apostoli numele sunt acestea: primul Simon cel numit Petru și Andrei fratele său, Iacov al lui Zebedei și Ioan fratele său, Filip și Bartolomeu, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu și Lebeu cel numit Tadeu, Simon Canaanitul și Iuda Iscarioteanul, care l-a trădat.

Pe acești doisprezece i-a trimis Iisus, poruncind lor și zicând: În calea neamurilor să nu mergeți și în cetatea samaritenilor să nu intrați, Mergeți mai degrabă către oile pierdute ale casei lui Israel. Și mergând, vestiți spunând că s-a apropiat împărăția cerurilor. Vindecați pe cei bolnavi, curățați leproșii, înviați morții, scoateți

demonii, în dar ați primit, în dar dați. Nu dobândiți aur, nici argint, nici bronz în centurile voastre, Nu luați geantă pentru cale, nici două tunici, nici sandale, nici toiag, căci demn este lucrătorul de hrana lui. În oricare cetate sau sat ați intra, cercetați cine în el este demn, și acolo rămâneți până veți ieși. Iar intrând în casă, salutați-o spunând: Pace acestei case! Și dacă într-adevăr casa este vrednică, să vină pacea voastră asupra ei; dacă însă nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi. Și cine dacă nu vă primește, nici nu ascultă cuvintele voastre, ieșind afară din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre. Amen vă spun vouă, mai tolerabil va fi pentru pământul Sodomei și Gomorei în ziua judecății decât pentru cetatea aceea.

Iată, eu vă trimit ca pe niște oi în mijlocul lupilor; fiți deci înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii. Aveți grijă însă de oameni, căci vă vor preda în consilii și în sinagogile lor vă vor biciui, Și veți fi duși înaintea conducătorilor și regilor din cauza mea, ca mărturie pentru ei și pentru națiuni. Când însă vă vor preda, nu fiți îngrijorați cum sau ce veți vorbi, căci vi se va da în acea oră ce veți vorbi. Căci nu voi sunteți cei care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este cel care vorbește în voi. Va trăda însă frate pe frate la moarte și tatăl pe copil, și se vor ridica copiii împotriva părinților și îi vor pune la moarte, Și veți fi urâți de toți din cauza numelui meu, dar cel ce va îndura până la sfârșit, acesta va fi mântuit. Când vă persecută în această cetate, fugiți în cealaltă, căci adevărat vă spun vouă, nu veți termina cetățile lui Israel până va veni Fiul Omului. Nu este discipolul mai presus de învățătorul său, nici sclavul mai presus de stăpânul său. Suficient este discipolului ca să devină ca învățătorul său, și sclavului ca stăpânul său. Dacă pe stăpânul casei l-au chemat Beelzebul, cu cât mai mult pe membrii casei lui? Nu vă temeți deci de ei, căci nimic nu este acoperit care nu va fi descoperit, și nimic ascuns care nu va fi

cunoscut. Ce vă spun în întuneric, spuneți în lumină, și ce auziți în ureche, vestiți de pe acoperișuri. Și nu vă temeți de cei ce ucid trupul, dar sufletul nu sunt în stare să-l ucidă, ci temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate și sufletul și trupul să le distrugă în iad. Nu sunt doi vrăbii vânduți pentru un assarion? Și unul dintre ei nu va cădea pe pământ fără voia Tatălui vostru. Dar și toate firele capului vostru sunt numărate. Nu vă temeți deci, voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii.

Fiecare deci, oricare va mărturisi în mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu în el înaintea Tatălui meu celui din ceruri, Oricine m-ar nega înaintea oamenilor, îl voi nega și eu înaintea Tatălui meu celui din ceruri.

Nu credeți că am venit să aduc pace pe pământ; nu am venit să aduc pace, ci sabie. Căci ei au venit să despartă pe om împotriva tatălui său și pe fiică împotriva mamei ei și pe noră împotriva soacrei ei. Și dușmanii omului sunt cei din casa lui.

Cel ce iubește pe tatăl sau pe mama mai mult decât pe mine nu este vrednic de mine, și cel ce iubește pe fiul sau pe fiica mai mult decât pe mine nu este vrednic de mine, Și cine nu își ia crucea și nu mă urmează pe mine, nu este demn de mine. Cel ce și-a găsit sufletul îl va pierde, și cel ce și-a pierdut sufletul din cauza mea îl va găsi.

Cel ce vă primește pe voi mă primește pe mine, și cel ce mă primește pe mine primește pe Cel ce m-a trimis. Cel ce primește un profet în numele unui profet va primi răsplata unui profet, și cel ce primește un drept în numele unui drept va primi răsplata unui drept. Și oricine va da să bea unuia dintre acești mici un

pahar de apă rece numai în numele unui ucenic, amin zic vouă, nu va pierde nicidecum răsplata sa.

11

Și s-a întâmplat că, atunci când Isus a terminat de instruit pe cei doisprezece ucenici ai săi, a plecat de acolo ca să învețe și să proclame în cetățile lor.

Iar Ioan, auzind în închisoare despre lucrările lui Hristos, a trimis doi dintre ucenicii săi I-a spus lui: Tu ești cel care vine sau să așteptăm pe altul? Și răspunzând, Isus le-a spus: Ducându-vă, vestiți lui Ioan ce auziți și vedeți, Orbii văd din nou și șchiopii umblă, leproșii sunt curățați și surzii aud, morții sunt înviați și săracilor li se vestește Evanghelia, Și fericit este acela care nu se va ofensa din pricina mea.

Iar pe când aceștia plecau, Iisus a început să spună mulțimilor despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să priviți? O trestie clătinată de vânt? Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei care poartă haine moi sunt în casele regilor. Dar ce ați ieșit să vedeți? Un profet? Da, vă spun vouă, și mai mult decât un profet. Acesta este acela despre care este scris: iată, eu trimit îngerul meu înaintea feței tale, care va pregăti calea ta înaintea ta.

Adevărat vă spun, nu s-a ridicat printre cei născuți din femei cineva mai mare decât Ioan Botezătorul, dar cel mai mic în împărăția cerurilor este mai mare decât el. Dar din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăția cerurilor este luată prin forță, și cei violenți o apucă. Căci toți profeții și legea au profețit până la

Ioan. Și dacă vreți să primiți, el este Ilie, cel care are să vină. Cel care are urechi de auzit, să audă.

Cui dar voi asemăna generația aceasta? Asemănătoare este copiilor care șed în piețe, care, strigând către tovarășii lor, spun, Am cântat la flaut pentru voi și nu ați dansat, am cântat cântec de jale pentru voi și nu ați jelit. A venit Ioan nici mâncând, nici bând, și ei spun: Are demon. A venit Fiul omului mâncând și bând, și ei spun: Iată, un om mâncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor. Și înțelepciunea a fost îndreptățită de copiii ei.

Atunci a început să mustre cetățile în care s-au săvârșit cele mai multe minuni ale lui, pentru că nu s-au pocăit, Vai ție, Chorazin, vai ție, Bethsaida, că dacă în Tyr și Sidon s-ar fi întâmplat puterile cele întâmplate în voi, demult s-ar fi pocăit șezând în sac și cenușă. Însă vă spun vouă, Tirului și Sidonului mai suportabil va fi în ziua judecății decât vouă. Și tu, Capernaum, cea înălțată până la cer, până la iad vei fi coborâtă, căci dacă în Sodoma ar fi fost puterile cele întâmplate în tine, ar fi rămas până astăzi. Însă vă spun vouă că pământului Sodomei îi va fi mai ușor de suportat în ziua judecății decât ție.

În acel timp, răspunzând, Isus a zis: Te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de la cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor, Da, Tată, căci astfel a fost bunăvoința înaintea Ta. Toate mi-au fost predate de Tatăl meu, și nimeni nu cunoaște pe Fiul decât Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaște cineva decât Fiul și acela căruia voiește Fiul să-i descopere. Veniți la mine toți cei ce munciți și sunteți împovărați, și eu vă voi da odihnă. Ridicați jugul meu asupra voastră și învățați de la mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți găsi

odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară.

12

În acel timp, Isus a mers în sabat prin lanurile de grâu, iar ucenicii lui erau flămânzi și au început să smulgă spice și să mănânce. Iar Fariseii, văzând, i-au spus: Iată, ucenicii tăi fac ceea ce nu este permis a face în sabat. Dar el le-a spus: Nu ați citit ce a făcut David când i-a fost foame lui și celor care erau cu el? cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a mâncat pâinile punerii înainte, pe care nu-i era îngăduit să le mănânce, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților? Sau nu ați citit în lege că în zilele de sabat preoții în templu profanează sabatul și sunt fără vină? Vă spun însă că aici este ceva mai mare decât templul. Dacă ați fi cunoscut ce înseamnă milă vreau și nu jertfă, nu i-ați fi condamnat pe cei nevinovați. Căci Fiul omului este stăpân și al sabatului.

Și plecând de acolo, a venit în adunarea lor. Și iată, era acolo un om având mâna uscată, și l-au întrebat zicând: Este permis a vindeca în zilele de Sabat?, ca să-l acuze. Dar el le-a spus lor: Cine va fi dintre voi omul care va avea o oaie, și dacă aceasta cade în sabat într-o groapă, nu o va apuca și o va ridica? Cu cât diferă deci omul de oaie? Astfel încât este îngăduit a face bine în sabat. Atunci îi spune omului: Întinde-ți mâna, și a întins-o, și a fost restabilită sănătoasă ca cealaltă. Iar Fariseii, după ce au ieșit afară, au ținut sfat împotriva lui, ca să-l distrugă. Dar Isus, cunoscând, s-a retras de acolo, și mulțimi multe l-au urmat, și i-a vindecat pe toți. Și i-a certat să nu-l facă cunoscut, așa că să fie împlinit ceea ce a fost spus prin profetul Isaia, care zicea, Iată servitorul meu, pe care l-am ales, iubitul meu, în care s-a desfășurat sufletul meu; voi pune Duhul meu peste el, și el va vesti judecată neamurilor. Nu va certa

și nici nu va striga, și nici nu va auzi cineva în străzi vocea lui. O trestie zdrobită nu va frânge și inul fumegând nu-l va stinge, până va aduce la victorie judecata. Și în numele lui vor spera națiunile.

Atunci i-a fost adus un orb și mut posedat de demon, și l-a vindecat, astfel încât orbul și mutul să poată vorbi și să vadă. Și toate mulțimile erau uimite și ziceau: Nu cumva acesta este Cristosul, fiul lui David? Iar Fariseii, auzind, au spus: Acesta nu scoate demonii decât prin Beelzebul, conducătorul demonilor. Cunoscând dar Isus gândurile lor, le-a spus: orice împărăție împărțită împotriva ei însăși este pustiită, și orice cetate sau casă împărțită împotriva ei însăși nu va sta. Și dacă satan îl aruncă afară pe satan, s-a împărțit împotriva lui însuși, cum deci va sta în picioare împărăția lui? Și dacă eu în Beelzebul arunc afară demonii, fiii voștri prin cine îi vor arunca afară? Din cauza aceasta ei vor fi judecatorii voștri. Dacă dar eu în Duhul lui Dumnezeu scot afară demonii, atunci a ajuns asupra voastră Împărăția lui Dumnezeu. Sau cum poate cineva să intre în casa celui puternic și să-i prindă vasele, dacă nu-l leagă mai întâi pe cel puternic? Și atunci îi va jefui casa. Cel care nu este cu mine este împotriva mea, și cel care nu adună cu mine risipește.

Din cauza aceasta vă spun vouă: orice păcat și blasfemie va fi iertat oamenilor, dar blasfemia împotriva Duhului nu va fi iertată oamenilor. Și oricine ar spune un cuvânt împotriva Fiului Omului, îi va fi iertat, dar oricine ar spune împotriva Duhului Sfânt, nu îi va fi iertat nici în veacul de acum, nici în cel viitor.

Sau faceți copacul bun și rodul lui bun, sau faceți copacul putred și rodul lui putred, căci din rod copacul este cunoscut. Produse de vipere, cum sunteți capabili să vorbiți lucruri bune fiind răi? Căci din abundența inimii vorbește gura. Omul bun

scoate lucruri bune din comoara sa bună, iar omul rău scoate lucruri rele din comoara sa rea. Dar vă spun vouă că pentru orice cuvânt leneș pe care îl vor rosti oamenii, vor da socoteală despre el în ziua judecării, Căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit și din cuvintele tale vei fi condamnat.

Atunci au răspuns unii dintre cărturari și farisei, zicând: Învățătorule, vrem să vedem de la tine un semn. Iar el răspunzând le-a spus lor: generație rea și adulteră caută semn, și semn nu i se va da decât semnul lui Iona profetul. Așa cum Iona profetul a fost în burta peștelui mare trei zile și trei noți, astfel va fi și Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei noți. Bărbații Niniveni se vor ridica la judecată împreună cu generația aceasta și o vor condamna, pentru că ei s-au pocăit la proclamația lui Iona, și iată, mai mult decât Iona este aici. Regina Sudului se va ridica la judecată împreună cu generația aceasta și o va condamna, pentru că ea a venit de la marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată, aici este mai mult decât Solomon.

Când însă duhul necurat iese din om, trece prin locuri fără apă căutând odihnă, și nu găsește. Atunci spune: Mă voi întoarce în casa mea de unde am ieșit, și venind o găsește neocupată, măturată și împodobită. Atunci merge și ia cu sine șapte alte duhuri mai rele decât el însuși, și intrând locuiesc acolo, și devin lucrurile din urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Astfel va fi și cu generația aceasta cea rea.

Încă pe când el vorbea mulțimilor, iată, mama și frații lui stăteau afară, căutând să vorbească cu el. Dar cineva i-a spus: Iată, mama ta și frații tăi stau afară căutând să te vadă. Dar răspunzând, a spus celui care îi vorbea: cine este mama mea și cine sunt frații mei? Și întinzând mâna sa asupra discipolilor săi, a

spus: Iată mama mea și frații mei, Căci oricine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela îmi este frate și soră și mamă.

13

În ziua aceea, Isus, ieșind din casă, ședea lângă mare. Și s-au adunat la el mulțimi multe, astfel încât el, intrând în barcă, stătea, și toată mulțimea stătea pe țărm. Și le-a vorbit multe în parabole, zicând: Iată, a ieșit semănătorul să semene. Și în timp ce semăna el, unele într-adevăr căzură lângă cale, și venind păsările le mâncară, Dar altele au căzut pe locurile stâncoase, unde nu avea pământ mult, și imediat a răsărit, pentru că nu avea adâncime de pământ, Dar după ce a răsărit soarele, a fost pârjolit, și din cauză că nu avea rădăcină, s-a uscat. Altele însă căzură asupra spinilor, și spinii crescură și le sufocară, Dar altele au căzut pe pământul cel bun și dădea rod: unele o sută, altele șaiszeci, altele treizeci. Cel care are urechi de auzit, să audă.

Și ucenicii, apropiindu-se, i-au spus: De ce le vorbești în parabole? Cel care a răspuns le-a spus că vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, dar aceloră nu li s-a dat. Căci oricine are, i se va da și va avea din belșug, iar cine nu are, chiar și ce are i se va lua. Din cauza aceasta le vorbesc în parabole, ca văzând să nu vadă și auzind să nu audă, nici să înțeleagă, Nu cumva ei să se întoarcă înapoi, și atunci li se va împlini lor profeția lui Isaia, cea care zice: cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și privind veți privi și nu veți vedea, Căci s-a îngroșat inima poporului acestuia, și cu urechile au auzit greu, și ochii lor i-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și îi voi vindeca.

Dar fericiți sunt ochii voștri, că văd, și urechile voastre, că aud. Amin, căci vă spun vouă că mulți profeți și drepti au dorit să vadă ceea ce vedeți și nu au văzut, și să audă ceea ce auziți și nu au auzit.

Voi deci ascultați parabola semănătorului. Al tot cel ce aude cuvântul împărăției și nu înțelege, vine cel rău și ia ceea ce a fost semănat în inima lui; acesta este cel semănat lângă cale. Cel semănat pe locurile stâncoase, acesta este cel care aude cuvântul și îndată îl primește cu bucurie, Nu are însă rădăcină în el însuși, ci este temporar, iar când are loc necaz sau persecuție din cauza cuvântului, imediat se poticnește. Cel semănat în spini, acesta este cel care aude cuvântul, și grija acestui veac și înșelăciunea bogăției sufocă cuvântul, și devine neroditor. Cel semănat pe pământul cel bun, acesta este cel care aude cuvântul și înțelege, care într-adevăr aduce rod și face: unul o sută, altul șazeci, altul treizeci.

Altă parabolă le-a pus înainte, zicând: Împărăția cerurilor s-a asemănat unui om care a semănat sămânță bună în câmpul lui, Iar în timp ce oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui și a semănat buruieni printre grâu și a plecat. Când însă a încolțit iarba și a făcut rod, atunci au apărut și buruienile. Apropiindu-se, robii stăpânului casei i-au zis lui: Stăpâne, nu ai semănat sămânță bună în câmpul tău? De unde deci are buruieni? Iar el le-a spus: Un om vrăjmaș a făcut acest lucru. Iar robii i-au spus: Vrei deci să mergem și să le adunăm? Dar el a zis: Nu, ca nu cumva adunând buruienile să smulgeți împreună cu ele grâul, Lăsați să crească împreună amândouă până la seceriș, și la timpul secerișului voi spune secerătorilor: adunați întâi buruienile și legați-le în snopi ca să le ardeți, iar grâul adunați-l în hambar meu.

Altă parabolă le-a pus înainte lor, zicând: Asemănătoare este Împărăția cerurilor bobului de muștar, pe care, luându-l, un om l-a semănat în câmpul său, Care este într-adevăr mai mic decât toate semințele, dar când crește, este mai mare decât toate legumele și devine arbore, astfel încât păsările cerului vin și cuibăresc în ramurile lui.

Altă parabolă le-a vorbit lor: asemănătoare este Împărăția cerurilor aluatului, pe care, luându-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit totul.

Toate acestea le-a vorbit Isus în parabole mulțimilor, și fără parabolă nu le vorbea nimic, Așa încât să fie împlinit ceea ce a fost spus prin profetul care zice: Voi deschide gura mea în parabole, voi rosti lucruri ascunse de la întemeierea lumii.

Atunci, lăsând mulțimile, a venit în casa Lui. Și au venit la El ucenicii Lui, zicând: Explică-ne nouă pilda buruienilor din câmp. Iar el, răspunzând, le-a zis: cel ce seamănă sămânța bună este Fiul omului, Iar câmpul este lumea, iar buna sămânță, aceștia sunt fiii împărăției, iar neghinele sunt fiii celui rău, Iar vrăjmașul care le-a semănat este diavolul, iar secerișul este sfârșitul veacului, iar secerătorii sunt îngeri. Așa cum sunt adunate buruienile și arse cu foc, astfel va fi la încheierea acestui veac. Va trimite Fiul Omului mesagerii Săi, și vor aduna din Împărăția Sa toate pietrele de poticnire și pe cei ce săvârșesc fărădelegea, și îi vor arunca în cuptorul focului; acolo va fi plânsul și scrâsnirea dinților. Atunci cei dreپți vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit, să audă.

Iarăși, asemănătoare este Împărăția cerurilor unei comori ascunse în câmp, pe care gășind-o, omul a ascuns-o, și de bucuria

lui se duce și vinde toate câte are și cumpără câmpul acela.

Iarăși, Împărăția cerurilor este asemănătoare unui om negustor care caută perle frumoase, care, găsind o perlă prețioasă, a plecat, a vândut tot ce avea și a cumpărat-o

Iarăși, Împărăția cerurilor este asemănătoare cu o plasă de pescuit aruncată în mare și care a adunat din tot felul, care, când a fost umplută, aducând-o pe țărm și șezând jos au adunat cele bune în vase, iar cele putrede le-au aruncat afară. Astfel va fi la încheierea veacului. Îngerii vor ieși și îi vor separa pe cei răi din mijlocul celor drepecți, și îi vor arunca în cuptorul focului; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Isus le spune lor: Ați înțeles toate acestea? Ei îi spun: Da, Doamne. Iar el le-a spus lor: Din cauza aceasta, orice scrib învățat în împărăția cerurilor este asemenea unui om, stăpân de casă, care scoate din vistieria lui lucruri noi și vechi.

Și s-a întâmplat că, atunci când Isus a terminat aceste parabole, a plecat de acolo, și venind în patria sa, îi învăța în adunarea lor, astfel încât ei să fie uimiți și să spună: De unde are acesta înțelepciunea aceasta și puterile? Nu este acesta fiul tâmplarului? Nu se cheamă mama lui Miriam și frații lui Iacov și Ioses și Simon și Iuda? Și surorile lui nu sunt toate printre noi? De unde deci acestuia toate acestea? Și se supărau de el. Iar Isus le-a zis: Nu este profet fără onoare decât în patria lui și în casa lui. Și nu a făcut acolo multe minuni din cauza necredinței lor.

14

În acel timp a auzit Irod tetrarhul vestea despre Isus și a spus slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți,

și de aceea puterile lucrează în el. Căci Irod, după ce l-a prins pe Ioan, l-a legat și l-a pus în închisoare din cauza Irodiadei, soția lui Filip, fratele său. Căci Ioan îi spunea lui: Nu îți este permis să o ai pe ea. Și, vrând să-lucidă, s-a temut de mulțime, pentru că îl considerau profet. Dar când se ținea ziua de naștere a lui Irod, fiica Irodiadei a dansat în mijloc și i-a plăcut lui Irod, De aceea, cu jurământ a promis ei să-i dea ce ar cere ea. Iar ea, fiind îndemnată de mama ei, zice: Dă-mi aici, pe o tavă, capul lui Ioan Botezătorul. Și regele s-a întristat, dar din cauza jurămintelor și a oaspeților, a poruncit să i se dea, Și, trimițând, el l-a decapitat pe Ioan în închisoare. Și a fost adus capul lui pe o tavă și a fost dat fetei, și ea l-a adus la mama ei. Și ucenicii lui, apropiindu-se, au ridicat trupul și l-au îngropat, și venind, au vestit lui Iisus.

Având auzit însă, Isus s-a retras de acolo în corabie într-un loc pustiu, deoparte, și având auzit, mulțimile L-au urmat pe jos din cetăți. Și Iisus, ieșind, văzu mulțime mare și fu cuprins de milă pentru ei și vindecă pe bolnavii lor. Iar seara având loc, au venit la el ucenicii lui spunând: Pustiu este locul și ora a trecut deja, trimite mulțimile, ca plecând în sate să cumpere ei înșiși mâncare. Dar Iisus le-a spus: nu au nevoie să plece, dați-le voi să mănânce. Dar ei îi spun: Nu avem aici decât cinci pâini și doi pești. Cel dar a spus: Aduceți-mi-i aici. Și după ce a poruncit mulțimilor să se așeze pe iarbă, a luat cele cinci pâini și cei doi pești, a privit spre cer și a binecuvântat, apoi a frânt și a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii le-au dat mulțimilor. Și au mâncat toți și s-au săturat, și au ridicat rămășițele de frânturi douăsprezece coșuri pline. Cei care mâncau erau bărbați, cam cinci mii, fără a număra femeile și copiii.

Și îndată Isus a silit pe ucenicii Săi să se urce în corabie și să meargă înaintea Lui dincolo, până ce va trimite mulțimile. Și după

ce a dat drumul mulțimilor, s-a urcat pe munte ca să se roage singur. Iar când s-a făcut seară, era singur acolo. Iar corabia era deja în mijlocul mării, fiind chinuită de valuri, pentru că vântul era potrivnic. În a patra gardă a nopții, Isus a plecat către ei umblând pe mare. Și văzându-l pe el ucenicii umblând pe mare, s-au tulburat, zicând că este o arătare, și de frică au strigat. Imediat însă Isus le-a vorbit, zicând: Îndrăzniți, Eu sunt, nu vă temeți. Răspunzând însă lui, Petru a zis: Doamne, dacă tu ești, poruncește-mă să vin la tine pe ape. Iar el a zis: Vino. Și coborând din corabie, Petru a umblat pe ape ca să vină la Isus. Văzând însă vântul puternic, s-a temut, și începând să se scufunde, a strigat zicând: Doamne, salvează-mă! Imediat însă Isus, întinzând mâna, l-a apucat și îi spune: O, tu de puțină credință, de ce te-ai îndoit? Și când au urcat ei în corabie, a încetat vântul. Iar cei din barcă, venind, s-au închinat Lui, zicând: Cu adevărat ești Fiul lui Dumnezeu.

Și, după ce au traversat, au venit în pământul Ghenezaret. Și după ce l-au recunoscut, bărbații locului aceleuia au trimis în toată regiunea înconjurătoare, și au adus la el pe toți cei care sufereau, Și îl rugau ca măcar să se atingă numai de ciucurile veșmântului lui, și câți s-au atins au fost mântuiți.

15

Atunci se apropie de Isus cărturarii și fariseii din Ierusalim, zicând, De ce ucenicii tăi calcă tradiția bătrânilor? Căci nu își spală mâinile când mănâncă pâine. Iar el, răspunzând, le-a spus lor: de ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu din cauza tradiției voastre? Căci Dumnezeu a poruncit zicând: cinstește pe tatăl și pe mama, și cel ce vorbește de rău pe tatăl sau pe mama să moară cu moarte. Voi însă spuneți: oricine ar spune tatălui sau mamei Dar orice ai fi

beneficiat de la mine, și nu va onora pe tatăl său sau pe mama sa, Și ați invalidat porunca lui Dumnezeu prin tradiția voastră. Ipocriților, bine a profetizat despre voi Isaia, zicând, Se apropie de mine poporul acesta cu gura lor și mă cinstește cu buzele lor, dar inima lor este departe de mine, În zadar însă mă venerează, învățând ca doctrine porunci ale oamenilor.

Și chemând mulțimea, le-a zis: ascultați și înțelegeți, Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceasta spurcă pe om. Atunci, apropiindu-se, ucenicii lui i-au spus: Știi că fariseii s-au scandalizat auzind cuvântul? Cel care a răspuns a spus: Toată plantarea pe care nu a plantat-o Tatăl meu cel ceresc va fi deznădăcinată. Lăsați-i pe ei, sunt ghizi orbi ai orbilor, iar dacă un orb ghidează un orb, amândoi vor cădea în groapă. Răspunzând, Petru i-a spus lui: explică-ne parabola aceasta. Dar Iisus a spus: Încă și voi sunteți fără înțelegere? Nu înțelegeți încă că tot ce intră în gură merge în burtă și este aruncat în latrină? Cele ce ies din gură vin din inimă, și acelea spurcă pe om. Căci din inimă ies gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furturi, mărturii false, blasfemii. Acestea sunt cele ce spurcă omul, dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă omul.

Și Isus, ieșind de acolo, s-a retras în părțile Tirului și Sidonului. Și iată, o femeie canaanită din acele granițe, ieșind, a strigat către el zicând: Ai milă de mine, Doamne, Fiul lui David, fiica mea este rău stăpânită de demon. Dar el nu i-a răspuns niciun cuvânt. Și apropiindu-se, ucenicii lui îl întrebau, zicând: Trimite-o, pentru că strigă în urma noastră. Iar el, răspunzând, a zis: Nu am fost trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Iar ea, venind, s-a închinat lui zicând: Doamne, ajută-mă. Cel care a răspuns a zis: nu este frumos să iei pâinea copiilor și să o arunci câinilor mici. Ea însă a zis: Da, Doamne, căci și câinii

mănâncă din firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor. Atunci Isus, răspunzând, i-a spus ei: O, femeie, mare este credința ta! Fie ție cum voiești. Și fiica ei a fost vindecată din ceasul acela.

Și trecând de acolo, Isus a venit lângă marea Galileei, și urcând în munte, ședea acolo. Și au venit la el mulțimi multe având cu ei șchiopi, orbi, surzi, ciyngi și alți mulți, și i-au aruncat la picioarele lui Isus, și i-a vindecat. Așa că mulțimile s-au minunat văzând pe surzi auzind, pe muți vorbind, pe schilozi sănătoși, pe șchiopi umblând și pe orbi văzând, și au glorificat pe Dumnezeuul lui Israel.

Iar Isus, chemându-și ucenicii, a zis: Am milă de mulțime, căci deja trei zile rămân cu mine și nu au ce să mănânce, și să-i eliberez flămânzi nu vreau, ca nu cumva să leșine pe cale. Și ucenicii lui îi spun: De unde să avem noi în pustiu atâtea pâini încât să săturam o mulțime atât de mare? Și Isus le spune lor: Câte pâini aveți? Iar ei au zis: Șapte și câțiva peștișori. Și a poruncit mulțimilor să se așeze pe pământ. Și luând cele șapte pâini și peștii, după ce a mulțumit, a frânt și a dat ucenicilor săi, iar ucenicii mulțimilor. Și au mâncat toți și s-au săturat, și au ridicat rămășița din firimituri șapte coșuri pline. Iar cei care mâncau erau patru mii de bărbați, fără a număra femeile și copiii. Și după ce a trimis mulțimile, s-a îmbarcat în corabie și a venit în ținuturile Magdalei.

16

Și apropiindu-se, Fariseii și Saducheii, ispitindu-l, l-au întrebat să le arate un semn din cer. Iar el răspunzând le-a spus lor: seara având loc spuneți, vreme frumoasă, pentru că este roșu cerul. Și dimineața, astăzi iarnă, căci cerul este roșu fiind

întunecat. Ipocriților, fața cerului într-adevăr știți să o deosebiți, iar semnele timpurilor nu sunteți în stare să le cunoașteți? O generație rea și adulteră caută un semn, și nu i se va da niciun semn decât semnul profetului Iona. Și lăsându-i, a plecat.

Și ucenicii lui, venind dincolo, au uitat să ia pâini. Iar Isus le-a spus lor: Vedeți și aveți grijă de drojdia Fariseilor și Saducheilor. Iar ei discutau între ei, zicând că nu au luat pâini. Cunoscând însă, Isus le-a spus: Ce discutați între voi, puțin credincioșilor, că nu ați luat pâini? Nu înțelegeți încă, nici nu vă amintiți cele cinci pâini ale celor cinci mii și câte coșuri ați luat? Nici cele șapte pâini ale celor patru mii și câte coșuri ați luat? Cum nu înțelegeți că nu despre pâine v-am spus să vă feriți de dospel Fariseilor și Saducheilor? Atunci au înțeles că nu le-a spus să se ferească de dospel pâinii, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

Și Isus, venind în părțile Cezareei lui Filip, întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine spun oamenii că este Fiul omului? Iar ei au spus: Unii, într-adevăr, Ioan Botezătorul, alții însă Ilie, alții însă Ieremia sau unul dintre profeți. Spune lor, dar voi cine spuneți că sunt? Răspunzând dar, Simon Petru a spus: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu. Și răspunzând, Isus i-a spus: binecuvântat ești, Simone Bar Iona, pentru că trup și sânge nu ți-au descoperit aceasta, ci Tatăl meu cel din ceruri. Și eu îți spun că tu ești Petru, și pe această piatră voi zidi Biserica mea, și porțile Hadesului nu o vor birui. Și îți voi da ție cheile împărăției cerurilor, și orice vei lega pe pământ va fi legat în ceruri, și orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri. Atunci le-a poruncit ucenicilor săi să nu spună nimănui că el este Isus Hristosul.

De atunci, Isus a început să arate ucenicilor Săi că este necesar ca El să plece în Ierusalim și să sufere multe de la bătrâni

și de la marii preoți și de la cărturari și să fie ucis, și în a treia zi să fie înviat. Și luându-l deoparte, Petru a început să-l mustre, zicând: Fie-ți milă, Doamne, nu va fi aceasta pentru tine. Dar el, întorcându-se, a spus lui Petru: du-te înapoia mea, satano, piatră de poticnire îmi ești, pentru că nu gândești lucrurile lui Dumnezeu, ci lucrurile oamenilor.

Atunci Iisus a spus ucenicilor Săi: Dacă cineva dorește să vină după Mine, să se lepede de sine însuși și să-și ridice crucea sa și să Mă urmeze. Căci cine ar dori să-și salveze sufletul, îl va pierde, dar cine își va pierde sufletul din cauza mea, îl va găsi. Căci ce folos are un om dacă câștigă lumea întreagă, dar își pierde sufletul? Sau ce va da un om în schimb pentru sufletul său? Căci Fiul omului este pe cale să vină în gloria Tatălui său cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiecăruia conform faptei sale. Adevărat vă spun vouă, sunt unii dintre cei care stau aici, care nu vor gusta moartea până când vor vedea pe Fiul Omului venind în împărăția Sa.

17

Și după șase zile, Isus ia cu el pe Petru și Iacov și Ioan, fratele lui, și îi urcă pe un munte înalt, deoparte, și a fost transfigurat înaintea lor, și fața Lui a strălucit ca soarele, iar hainele Lui au devenit albe ca lumina. Și iată, li s-au arătat Moise și Ilie vorbind cu el. Răspunzând dar, Petru a spus lui Isus: Doamne, este bine să fim noi aici; dacă vrei, să facem aici trei corturi: unul pentru tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie. Pe când el încă vorbea, iată, un nor strălucitor i-a umbrit, și iată, o voce din nor a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care am binevoit; pe El ascultați-L. Și discipolii, auzind, căzură cu fața la pământ și se înspăimântară foarte tare. Și Iisus, apropiindu-se, i-a atins și a spus: Ridicați-vă și nu vă temeți. Iar ridicându-și ochii lor, nu au văzut pe nimeni

decât pe Iisus singur. Și pe când coborau ei de pe munte, Iisus le-a poruncit zicând: Nimănui să nu spuneți vedenia până ce Fiul Omului va învia din morți. Și ucenicii lui l-au întrebat, zicând: Ce spun deci cărturarii, că Ilie trebuie să vină întâi? Iar Isus, răspunzând, le-a zis: Ilie într-adevăr vine întâi și va restabili toate. Dar vă spun vouă că Ilie a venit deja, și nu l-au recunoscut, ci i-au făcut lui câte au vrut; astfel și Fiul omului urmează să sufere de la ei. Atunci au înțeles ucenicii că le-a vorbit despre Ioan Botezătorul.

Și când au venit ei către mulțime, s-a apropiat de el un om, îngenunchind înaintea lui și zicând, Doamne, ai milă de fiul meu, că este lovit de lună și suferă rău, căci des cade în foc și des în apă. Și l-am adus la ucenicii tăi, și nu au fost în stare să-l vindece. Răspunzând însă, Isus a zis: O, generație necredincioasă și pervertită, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îndura? Aduceți-mi-l aici. Și Isus l-a muștrat, și demonul a ieșit din el, și copilul a fost vindecat din ceasul acela. Atunci ucenicii, apropiindu-se de Iisus deoparte, au zis: Pentru ce noi nu am putut să-l alungăm? Dar Isus le-a spus: din cauza necredinței voastre. Amin, căci vă spun vouă, dacă aveți credință cât un bob de muștar, veți spune muntelui acestuia: mută-te de aici acolo, și se va muta, și nimic nu va fi imposibil pentru voi. Acest fel nu iese dacă nu prin rugăciune și post.

Mișcându-se însă ei în Galileea, Isus le-a spus lor: Fiul omului este pe cale să fie trădat în mâinile oamenilor. Și îl vor uide, și a treia zi va fi înviat. Și s-au întristat foarte mult.

Iar după ce au venit ei în Capernaum, au venit cei ce luau didrahmele la Petru și au zis: Învățătorul vostru nu plătește didrahmele? Spune: Da. Și când a intrat în casă, Isus l-a

întâmpinat spunând: Ce ți se pare ție, Simone? Regii pământului de la cine iau taxe sau tribut? De la fiii lor sau de la străini? Petru îi spune: De la cei străini. Iisus i-a zis: Prin urmare, fiii sunt liberi. Dar ca să nu îi supărăm, du-te la mare, aruncă cârligul și ridică primul pește care va ieși, și deschizându-i gura vei găsi un stater, pe acela luându-l dă-l lor în locul meu și al tău.

18

În acea oră au venit ucenicii la Iisus, zicând: Cine, deci, este mai mare în Împărăția cerurilor? Și Iisus, chemând un copil, l-a pus în mijlocul lor și a zis, Adevărat vă spun vouă, dacă nu vă întoarceți și nu deveniți ca copiii, nu veți intra în împărăția cerurilor. Cine deci se va smeri pe sine ca acest copil, acesta este cel mai mare în împărăția cerurilor. Și oricine primește un astfel de copil în numele meu, pe mine mă primește, Cine ar face să se poticnească unul dintre acești mici care cred în mine, ar fi mai de folos pentru el ca să i se atârne o piatră de moară de măgar de gât și să fie aruncat în adâncul mării. Vai lumii din cauza pietrelor de poticnire, căci este o necesitate ca pietrele de poticnire să vină, dar vai omului aceluia prin care vine piatra de poticnire. Dacă însă mâna ta sau piciorul tău te face să te poticnești, taie-le și aruncă-le de la tine, căci este mai bine pentru tine să intri în viață șchiop sau ciung, decât să ai două mâini sau doi piciori și să fii aruncat în focul cel veșnic. Și dacă ochiul tău te face să te poticnești, scoate-l și aruncă-l de la tine, bine pentru tine este să intri în viață cu un ochi, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului. Vedeți să nu disprețuiți pe unul dintre acești mici, căci vă spun vouă că îngerii lor în ceruri văd totdeauna fața Tatălui meu care este în ceruri. Căci a venit Fiul Omului să salveze pe cel pierdut.

Ce vi se pare? Dacă un om are o sută de oi și una din ele rătăcește, nu lasă el cele nouăzeci și nouă pe munți și merge să caute cea rătăcită? Și dacă se întâmplă să-l găsească, amin vă spun vouă că se bucură pentru el mai mult decât pentru cele nouăzeci și nouă care nu s-au rătăcit. Astfel nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri ca să piară unul dintre acești mici.

Dacă dar greșește împotriva ta fratele tău, du-te și muștră-l între tine și el singur; dacă te ascultă, l-ai câștigat pe fratele tău. Dacă însă nu va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca pe gura a doi martori sau trei să fie stabilit orice cuvânt. Dacă însă nu ascultă de ei, spune adunării; dacă însă nici de adunare nu ascultă, să fie pentru tine ca păgânul și vameșul. Adevărat vă spun vouă, câte veți lega pe pământ, vor fi legate în cer, și câte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate în cer. Iarăși, adevărat vă spun vouă că, dacă doi dintre voi se vor pune de acord pe pământ despre orice lucru pe care îl vor cere, le va fi dat de la Tatăl Meu care este în ceruri. Căci unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt în mijlocul lor.

Atunci Petru, apropiindu-se de el, a zis: Doamne, de câte ori va păcătui împotriva mea fratele meu și îl voi ierta? Până la șapte ori? Isus îi spune: nu îți spun până la șapte ori, ci până la șaptezeci de ori câte șapte.

Din această pricină, împărăția cerurilor a fost asemănată cu un om rege, care a voit să facă socoteală cu sclavii săi. Dar după ce a început să deconteze conturile, i-a fost adus un datornic de nenumărate talanți. Dar neputând el să dea înapoi, a poruncit domnului să fie vândut el și femeia lui și copiii și toate câte avea și să fie plătit. Căzând deci, robul se închina lui zicând: Doamne, ai răbdare cu mine și toate ți le voi da înapoi. Având compasiune,

stăpânul sclavului acela l-a eliberat și i-a iertat datoria. Dar robul acela, după ce a ieșit afară, a găsit pe unul dintre co-robii lui, care îi datora o sută de denari, și apucându-l, îl sufoca, zicând: Dă-mi înapoi dacă datorezi ceva. Căzând deci robul său tovarăș la picioarele lui, îl ruga zicând: Ai răbdare cu mine și îți voi da înapoi. Dar el nu a fost de acord, ci plecând l-a aruncat în închisoare până ce să dea înapoi ceea ce era datorat.

Dar robii lui, văzând cele întâmplate, s-au întristat foarte mult și, venind, au explicat clar stăpânului lor toate cele întâmplate. Atunci stăpânul lui, chemându-l pe el, îi zice: Robule viclean, toată datoria aceea ți-am iertat-o ție, deoarece m-ai rugat. Nu era necesar ca și tu să ai milă de tovarășul tău rob, așa cum și eu am avut milă de tine? Și mâniindu-se, stăpânul lui l-a predat chinuitorilor până ce va da înapoi tot ce era datorat lui. Astfel și Tatăl meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu iertați fiecare fratelui său din inimile voastre greșelile lor.

19

Și s-a întâmplat că, atunci când Isus a terminat cuvintele acestea, a plecat din Galileea și a venit în hotarele Iudeii, dincolo de Iordan. Și mulțimi multe l-au urmat, și i-a vindecat acolo. Și au venit la el fariseii, testându-l și zicându-i: Este permis unui om să-și divorțeze soția din orice cauză? Iar El, răspunzând, le-a spus lor: Nu ați citit că Cel care a făcut de la început i-a făcut bărbătesc și femeiesc și a spus, Din această cauză va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa, și vor fi cei doi un singur trup. Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă. Ei îi spun: De ce atunci a poruncit Moise să se dea carte de despărțire și să fie eliberată? Le spune că Moise, din cauza împietririi inimii voastre, v-a permis să

vă despărțiți de nevestele voastre, dar de la început nu a fost astfel. Spun dar vouă că oricine divorțează pe soția lui nu pentru desfrânare și se căsătorește cu alta, comite adulter, și cel ce se căsătorește cu divorțata comite adulter. Ucenicii lui îi spun: dacă astfel stau lucrurile între bărbat și femeie, nu este avantajos a se căsători. Dar el le-a spus: nu toți primesc cuvântul acesta, ci numai aceia cărora le-a fost dat. Căci sunt famenzi care s-au născut astfel din pântecele mamei. Și sunt famenzi care au fost făcuți famenzi de către oameni, și sunt famenzi care s-au făcut pe ei înșiși famenzi din cauza împărăției cerurilor. Cel care este capabil să accepte, să accepte.

Atunci i-au fost aduși copiii, ca să-și pună mâinile asupra lor și să se roage, iar ucenicii i-au muștrat. Dar Isus a spus: Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la mine, căci a celor ca aceștia este Împărăția cerurilor. Și, punându-le mâinile, a plecat de acolo.

Și iată, unul apropiindu-se i-a spus: Învățătorule bun, ce bine să fac ca să am viață veșnică? Iar el i-a spus: de ce mă numești bun? Nimeni nu este bun decât unul singur, Dumnezeu. Iar dacă vrei să intri în viață, păzește poruncile. Îi spune: De ce fel? Iar Isus a zis: Să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, Cinstește pe tatăl și pe mama ta și vei iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși. Tânărul îi spune: Toate acestea le-am păzit din tinerețea mea, ce-mi mai lipsește? Iisus i-a spus lui: dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde-ți posesiunile și dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino și urmează-mă. Dar tânărul, având auzit cuvântul, a plecat întristându-se, căci avea multe posesiuni. Iar Isus a spus ucenicilor săi: Adevărat vă spun vouă că cu greu va intra un bogat în împărăția cerurilor. Iar vă spun vouă, mai ușor este ca o cămilă să treacă prin urechea acului decât ca un bogat să intre în împărăția lui Dumnezeu. Având auzit însă, ucenicii Lui

erau foarte uimiți, spunând: Cine atunci poate să fie mântuit? Privind însă, Iisus le-a spus: de la oameni acest lucru este imposibil, dar de la Dumnezeu toate sunt posibile. Atunci Petru, răspunzând, i-a spus: Iată, noi am lăsat totul și Te-am urmat pe Tine; ce va fi deci pentru noi? Iar Isus le-a spus lor: Adevărat vă spun vouă că voi, cei care m-ați urmat, în regenerare, când va ședea Fiul Omului pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece triburi ale lui Israel. Și oricine a lăsat case sau frați sau surori sau tată sau mamă sau soție sau copii sau câmpuri din cauza numelui meu, va primi înșutit și va moșteni viața eternă. Dar mulți vor fi primii ultimi și ultimii primii.

20

Căci similară este împărăția cerurilor unui om stăpân de casă, care a ieșit dimineața devreme să angajeze lucrători în via lui. Și, având convenit cu lucrătorii pe un denar pe zi, i-a trimis în via lui. Și ieșind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alții stând în piață fără lucru, și acelora le-a spus: Mergeți și voi în vie, și ce va fi drept vă voi da. Iar ei au plecat. Din nou, ieșind pe la ceasul al șaselea și al nouălea, a făcut la fel. Despre cea de-a unsprezecea oră, ieșind afară, a găsit pe alții stând inactivi și le spune lor: de ce stați aici întreaga zi inactivi? Ei îi spun lui că nimeni nu ne-a angajat. El le spune lor: mergeți și voi în vie, și veți primi ceea ce este drept. Seara însă, după ce a avut loc, spune domnul viei administratorului său: cheamă lucrătorii și dă-le lor plata, începând de la cei din urmă până la cei dintâi. Și venind cei de pe la ceasul al unsprezecelea, luară fiecare câte un denar. Dar cei care au venit primii au gândit că vor lua mai mult, și au luat și ei câte un denar. Dar după ce au luat, murmurau împotriva stăpânului casei. spunând că aceștia din urmă au lucrat o singură oră, și i-ai

făcut egali cu noi, care am purtat povara zilei și arșița. Dar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu te nedreptățesc, nu pentru un denar ai fost de acord cu mine? Ridică-ți ce este al tău și mergi, dar vreau să-i dau acestuia, celui din urmă, ca și ție, Sau nu îmi este permis să fac ce vreau cu ale mele? Oare ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun? Astfel vor fi cei din urmă primii și cei primii din urmă, căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși.

Și mergând Iisus spre Ierusalim, a luat pe cei doisprezece ucenici deoparte pe cale și le-a zis Iată, noi ne suim la Ierusalim, și Fiul omului va fi predat marilor preoți și cărturarilor, și Îl vor condamna la moarte, Și îl vor preda națiunilor pentru a fi batjocorit, biciuit și răstignit, și în a treia zi va învia.

Atunci s-a apropiat de el mama fiilor lui Zebedeu cu fiii ei, închinându-se și cerând ceva de la el. El i-a spus acesteia: ce vrei? Ea îi spune lui: spune ca să șadă acești doi fii ai mei, unul de-a dreapta ta și unul de-a stânga ta, în împărăția ta. Răspunzând, dar, Isus a spus: Nu știți ce cereți. Sunteți în stare să beți paharul pe care eu sunt pe cale să-l beau, sau botezul cu care eu sunt botezat să fiți botezați? Ei i-au spus: Suntem în stare. Și le spune lor: Paharul meu, într-adevăr, îl veți bea, și cu botezul cu care eu sunt botezat veți fi botezați, dar a ședea la dreapta mea și la stânga mea nu este al meu să dau, ci este pentru aceia cărora le-a fost pregătit de Tatăl meu. Și cei zece, auzind, s-au indignat cu privire la cei doi frați. Dar Isus, chemându-i, a spus: Știți că conducătorii națiunilor stăpânesc peste ei și cei mari exercită autoritate peste ei. Nu astfel va fi între voi, ci cine va vrea să devină mare între voi, va fi slujitorul vostru, Și cine va vrea să fie întâi între voi, va fi robul vostru, Așa cum Fiul Omului nu a venit să fie servit, ci să servească și să dea sufletul Său ca răscumpărare în locul multora.

Și pe când ieșeau ei din Ierihon, o mulțime mare l-a urmat. Și iată, doi orbi șezând lângă cale, auzind că Isus trece pe acolo, au strigat zicând: Ai milă de noi, Doamne, Fiul lui David! Dar mulțimea i-a muștrat ca să tacă, dar ei strigau și mai tare zicând: Ai milă de noi, Doamne, Fiul lui David. Și stând, Isus i-a chemat și a spus: Ce vreți să vă fac? Ei îi spun lui: Doamne, ca să fie deschiși ochii noștri. Având compasiune, Isus atinse ochii lor, și îndată ochii lor văzură, și ei îl urmară.

21

Și când s-au apropiat de Ierusalim și au venit în Betfaghe către Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici zicându-le lor: Mergeți în satul dinaintea voastră, și imediat veți găsi o măgăriță legată și un mânz cu ea; dezlegați-i și aduceți-i la mine. Și dacă cineva vă va spune ceva, veți spune că Domnul are nevoie de ei, și imediat îi va trimite. Acest lucru întreg s-a întâmplat ca să fie împlinit ceea ce a fost spus prin profetul care zicea, Spuneți fiicei Sionului: iată, împăratul tău vine la tine blând și călare pe un măgar și pe un mânz, fiul unei dobitoace de povară.

Iar ucenicii, ducându-se și făcând așa cum le-a poruncit Isus Ei au adus măgărița și mânzul, au pus peste ei hainele lor și el a șezut pe ele. Iar cea mai mare mulțime și-au întins propriile haine pe cale, iar alții tăiau ramuri de la copaci și le întindeau pe cale. Iar mulțimile care mergeau înainte și cele care urmau strigau zicând: Osana Fiului lui David! Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului! Osana în cerurile cele mai înalte!

Și când a intrat în Ierusalim, toată cetatea a fost zguduită, zicând: Cine este acesta? Iar mulțimile ziceau: Acesta este Iisus, profetul din Nazaret din Galileea.

Și a intrat Iisus în templul lui Dumnezeu, și i-a aruncat afară pe toți cei ce vindeau și cumpărau în templu, și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei, Și le spune lor: Este scris: casa mea se va chema casă de rugăciune, dar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari.

Și au venit la el șchiopi și orbi în templu, și i-a vindecat. Având văzut și arhieriei și scribii minunile pe care le-a făcut și copiii strigând în templu și zicând: Osana Fiului lui David, s-au indignat. Și i-au spus lui: Auzi tu ce spun aceștia? Iar Isus le spune lor: Da, n-ați citit niciodată că din gura pruncilor și a sugacilor am pregătit laudă? Și lăsându-i, a ieșit afară din cetate spre Betania și a găzduit acolo.

Dimineața, întorcându-se în cetate, i-a fost foame. Și văzând un smochin pe drum, a venit la el și nimic n-a găsit în el decât numai frunze, și îi spune: Să nu mai fie din tine rod în veac. Și s-a uscat îndată smochinul. Și văzând ucenicii s-au minunat, zicând: Cum s-a uscat smochinul imediat? Răspunzând, dar, Isus le-a spus lor: Amin vă spun vouă, dacă aveți credință și nu vă îndoțiți, nu numai ceea ce s-a întâmplat cu smochinul veți face, ci chiar dacă muntelui acestuia îi spuneți: Fii ridicat și fii aruncat în mare', se va întâmpla. Și toate câte veți cere în rugăciune crezând, veți primi.

Și după ce a venit în templul sacru, au venit la el, pe când învăța, marii preoți și bătrânii poporului, zicând: Cu ce autoritate faci acestea, și cine ți-a dat autoritatea aceasta? Răspunzând dar, Isus le-a spus lor: vă voi întreba și eu un cuvânt, pe care dacă mi-l veți spune, vă voi spune și eu în ce fel de autoritate fac acestea. Botezul lui Ioan de unde era, din cer sau din oameni? Iar ei se gândeau între ei, zicând: Dacă vom spune din cer', ne va spune: De

ce deci nu ați crezut lui? Dar dacă vom spune, din oameni, ne temem de mulțime, căci toți îl au pe Ioan ca profet. Și răspunzând lui Isus, au spus: Nu știm. Și el le-a spus lor: Nici eu nu vă spun în ce fel de autoritate fac acestea.

Ce vi se pare vouă? Un om avea doi copii, și apropiindu-se de cel dintâi, i-a zis: Copile, du-te astăzi să lucrezi în via mea. Dar el, răspunzând, a zis: Nu vreau. Mai târziu însă, regretând, s-a dus. Și apropiindu-se de al doilea, i-a zis la fel. Iar el, răspunzând, a zis: Eu, doamne, și nu s-a dus. Cine dintre cei doi a făcut voia tatălui? Ei îi spun: Cel dintâi. Isus le spune: Adevărat vă spun vouă că vameșii și prostituatale merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu. Căci Ioan a venit la voi pe calea dreptății și nu ați crezut în el, dar vameșii și desfrânatelile au crezut în el, iar voi, văzând aceasta, nu v-ați pocăit mai târziu ca să credeți în el.

Ascultați o altă parabolă. Era un om, stăpân al casei, care a plantat o vie și i-a pus un gard împrejur și a săpat în ea un teasc și a construit un turn, și a dat-o cu chirie unor fermieri și a plecat în străinătate. Când s-a apropiat timpul fructelor, a trimis robii săi la fermieri să ia fructele sale. Și fermierii, luând sclavii lui, pe unul l-au bătut, pe altul l-au ucis, iar pe altul l-au împroșcat cu pietre. Iarăși a trimis alți sclavi, mai mulți decât cei dintâi, și le-au făcut la fel. Mai târziu însă, a trimis către ei pe fiul său, zicând: Vor respecta pe fiul meu. Dar fermierii, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moștenitorul, veniți să-l ucidem și să luăm moștenirea lui. Și luându-l pe el, l-au aruncat afară din vie și l-au ucis. Când va veni deci stăpânul viei, ce le va face acelor fermieri? Ei îi spun: pe cei răi îi va pierde cu cruzime, și via o va închiria altor fermieri, care îi vor da roadele la timpurile lor. Isus le spune: Niciodată n-ați citit în Scripturi: Piatra pe care au respins-o constructorii,

aceasta a devenit cap de unghi; de la Domnul s-a întâmplat aceasta, și este minunată în ochii noștri?

Din această cauză vă spun vouă că va fi luată de la voi împărăția lui Dumnezeu și va fi dată unui neam care face roadele ei. Și cel ce va cădea asupra acestei pietre va fi zdrobit, iar peste cine va cădea ea, îl va sfărâma. Și preoții cei mari și Fariseii, auzind parabolele lui, au cunoscut că despre ei vorbește, și, căutând să-l prindă, s-au temut de mulțimi, deoarece îl aveau ca profet.

22

Și Isus, răspunzând din nou, le-a spus în parabole, zicând, A fost asemănată Împărăția cerurilor unui om rege, care a făcut nuntă fiului său. Și a trimis robii lui să cheme pe cei invitați la nuntă, și ei nu voiau să vină. Din nou a trimis alți robi, zicând: Spuneți celor chemați: iată, ospățul meu l-am pregătit, taurii mei și vitele îngrășate au fost înjunghiate, și toate sunt gata, veniți la nuntă. Dar ei, neglijând, au plecat: unul la câmpul său, altul la comerțul său. Iar ceilalți, cucerind sclavii lui, i-au insultat și i-au ucis. Auzind însă, regele acela s-a mâniat, și trimițând armatele sale, i-a nimicit pe ucigașii aceia și le-a ars cetatea. Atunci spune sclavilor săi: nunta este într-adevăr pregătită, dar cei chemați nu erau demni. Mergeți deci la ieșirile drumurilor, și pe câți veți găsi, chemați-i la nuntă. Și robii aceia, ieșind afară în căi, adunară pe toți câți găsiră, răi și buni, și fu umplută nunta de cei ce stăteau la masă. Dar regele, intrând să privească pe cei întinși la masă, văzu acolo un om neîmbrăcat în haină de nuntă, și îi spune lui: Prietene, cum ai intrat aici fără să ai haină de nuntă? Iar el a rămas mut. Atunci regele a spus servitorilor: Legați-i picioarele și mâinile, ridicați-l și aruncați-l în întunericul cel mai din afară;

acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși.

Atunci fariseii, ducându-se, ținură sfat ca să-l prindă în capcană prin cuvânt. Și ei trimit la el pe ucenicii lor împreună cu Irodienii, zicând: Învățătorule, noi știm că ești adevărat și calea lui Dumnezeu în adevăr o înveți, și nu îți pasă ție de nimeni, căci nu te uiți la fața oamenilor, Spune-ne deci, ce crezi tu? Este permis să dăm tribut lui Cezar sau nu? Cunoscând dar Isus răutatea lor, zise: ce mă încercați, ipocriților? Arătați-mi moneda taxei. Iar ei i-au adus un denar. Și le spune lor: A cui este imaginea aceasta și inscripția? Îi spun lui: Al Cezarului. Atunci le spune lor: Dați deci înapoi cele ale Cezarului lui Cezar și cele ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu. Și după ce au auzit s-au minunat, și lăsându-l s-au dus.

În acea zi au venit la el saducheii, care spuneau că nu există înviere, și l-au întrebat Spunând: Învățătorule, Moise a spus: dacă cineva moare neavând copii, fratele lui va lua în căsătorie femeia lui și va ridica sămânță fratelui lui. Erau la noi șapte frați, și cel dintâi, luând în căsătorie, a murit și, neavând sămânță, a lăsat femeia lui fratelui său, Similar și al doilea și al treilea, până la cei șapte. Mai târziu, după toți, a murit și femeia. În învierea, deci, a cui dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o. Răspunzând însă, Isus le-a spus: vă înșelați, neconoscând scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. Căci în înviere nici nu se căsătoresc, nici nu sunt dați în căsătorie, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer. Dar despre învierea morților, nu ați citit ce v-a fost spus de Dumnezeu, zicând, Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov; nu este Dumnezeu al morților, ci al celor vii. Și mulțimile, auzind, erau uimite de învățătura lui.

Iar fariseii, auzind că el îi redusese la tăcere pe saducei, s-au adunat împreună. Și a întrebat unul dintre ei, un expert în lege, ispitindu-l și zicând, Învățătorule, care poruncă este mare în lege? Iar Isus i-a spus lui: Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este prima și marea poruncă. A doua, dar asemănătoare acesteia: vei iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși. În aceste două porunci atârnă întreaga lege și profeții.

Fiind adunați Fariseii, Isus i-a întrebat Zicând: Ce vi se pare vouă despre Hristos? Al cui fiu este? Ei îi zic: Al lui David. Le spune lor: Cum deci David în Duhul îl cheamă Domn, zicând, A spus Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea, până voi pune pe dușmanii tăi așternut picioarelor Tale.

Dacă deci David îl cheamă Domn, cum este el fiul său?

Și nimeni nu era în stare să-i răspundă un cuvânt, nici nu a îndrăznit cineva din acea zi să-l mai întrebe.

23

Atunci Iisus a vorbit mulțimilor și ucenicilor săi Zicând: Pe scaunul lui Moise au șezut cărturarii și fariseii. Toate deci, câte vă vor spune să păziți, păziți și faceți, dar conform lucrărilor lor nu faceți, pentru că ei spun și nu fac. Căci ei leagă sarcini grele și greu de purtat și le pun pe umerii oamenilor, dar cu degetul lor nu vor să le miște. Toate lucrările lor le fac pentru a fi văzuți de oameni. Căci își lărgesc filacteriile lor și își măresc ciucurii veșmintelor lor, Ei iubesc locul de onoare la ospete și scaunele de frunte în sinagogi. și saluturile în piețe și a fi chemați de oameni rabi, rabi. Voi însă să nu fiți numiți rabi, căci unul este învățătorul vostru,

Hristos, iar voi toți sunteți frați. Și tată nu chemați al vostru pe pământ, căci unul este Tatăl vostru, Cel din ceruri. Nici să nu fiți numiți învățători, căci unul singur este învățătorul vostru, Cristosul. Cel mai mare dintre voi va fi slujitorul vostru. Oricine se va înălța pe sine însuși va fi umilit, iar oricine se va umili pe sine însuși va fi înălțat.

Vai vouă, scribi și farisei ipocriți, că devoră casele văduvelor și, sub pretextul rugăciunilor lungi, din cauza aceasta veți primi o judecată mai mare! Vai vouă, cărturari și farisei ipocriți, că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; voi pentru că nu intrați, nici pe cei ce intră nu-i lăsați să intre. Vai vouă, cărturari și farisei ipocriți, pentru că străbateți marea și uscatul ca să faceți un prozelit, și când devine, îl faceți fiu al gheenei de două ori mai mult decât voi. Vai vouă, ghizi orbi, care spuneți: cine ar jura pe templu, nu este nimic, dar cine ar jura pe aurul templului, datorează. Nebuni și orbi, cine este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul? Și cine ar jura pe altar, nimic nu este, dar cine ar jura pe darul care este deasupra lui, datorează. Nebuni și orbi, ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul? Cel care a jurat pe altar jură pe el și pe toate cele de deasupra lui, Și cel ce a jurat în templu jură prin el și prin Cel ce a locuit în el, Și cel ce a jurat pe cer jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade deasupra lui. Vai vouă, cărturari și farisei ipocriți, că zeciuiviți menta și mărarul și chimionul, și ați neglijat cele mai grele ale legii, judecata și mila și credința; acestea însă era necesar a le face și pe acelea să nu le lăsați. Ghizi orbi, care strecurați țânțarul, dar înghițiți cămila Vai vouă, cărturari și farisei ipocriți, pentru că curățați exteriorul paharului și al farfuriei, dar înăuntru sunt pline de jaf și nedreptate. Fariseu orb, curăță mai întâi ceea ce este înăuntru paharului și al farfuriei, ca să devină și ceea ce este în afara lor curat. Vai vouă, cărturari și farisei ipocriți, că sunteți

asemenea mormintelor văruite, care din afară par frumoase, dar înăuntru sunt pline de oase de morți și de toată necurăția. Astfel și voi din afară într-adevăr apăreți dreți oamenilor, dar dinăuntru sunteți plini de ipocrizie și fărădelege. Vai vouă, scribi și farisei ipocriți, pentru că zidiți mormintele profeților și împodobiți monumentele celor dreți, Și spuneți: Dacă am fi fost în zilele părinților noștri, nu am fi fost părtași cu ei la sângele profeților. Așa că mărturisiți împotriva voastră înșivă că sunteți fiii celor ce au ucis pe profeți. Și voi umpleți măsura părinților voștri. Șerpi, progenitură de vipere, cum veți scăpa de judecata gheenei? Din cauza aceasta, iată, eu trimit către voi profeți și înțelepți și cărturari, și dintre ei veți ucide și veți răstigni, și dintre ei îi veți biciui în sinagogile voastre și îi veți persecuta din cetate în cetate, așa că să vină asupra voastră tot sângele drept vărsat pe pământ, de la sângele lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați ucis între templu și altar. Adevărat vă spun că toate acestea vor veni asupra acestei generații. Ierusalime, Ierusalime, cea care ucizi pe profeți și împoști cu pietre pe cei trimiși către tine, de câte ori am dorit să adun pe copiii tăi în felul în care adună pasărea puii ei sub aripi, și nu ați vrut! Iată, casa voastră vă este lăsată pustie. Căci vă spun vouă, nu mă veți vedea de acum până când veți zice: binecuvântat cel ce vine în numele Domnului.

24

Și Isus, ieșind, mergea de la templu, și ucenicii lui s-au apropiat să-i arate clădirile templului. Iar Isus le-a spus lor: Nu vedeți toate acestea? Adevărat vă spun vouă, nu va fi lăsată aici piatră pe piatră care să nu fie distrusă. Iar pe când ședea El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii deoparte, zicând: Spune nouă, când vor fi acestea, și care este semnul venirii Tale și al

sfârșitului veacului? Și răspunzând, Iisus le-a spus: Vedeți ca nu cumva cineva să vă înșele. Căci mulți vor veni în numele meu, zicând: Eu sunt Hristosul, și vor înșela pe mulți. Veți fi pe cale să auziți despre războaie și zvonuri de războaie, vedeți să nu vă tulburați, căci este necesar ca toate să se întâmple, dar sfârșitul nu este încă. Căci se va ridica națiune împotriva națiunii și regat împotriva regatului, și vor fi foamete și ciumă și cutremure în diferite locuri, Toate acestea însă sunt începutul durerilor de naștere. Atunci vă vor preda în necaz și vă vor ucide, și veți fi urâți de toate națiunile din cauza numelui meu. Și atunci mulți se vor scandaliza și se vor trăda unii pe alții și se vor urî unii pe alții. Și mulți falși profeti se vor ridica și vor înșela pe mulți, Și pentru că fărădelegea se va înmulți, dragostea multora se va răci. Cel care va îndura până la sfârșit va fi mântuit. Și această veste bună a împărăției va fi proclamată în întreaga lume locuită spre mărturie tuturor națiunilor, și atunci va veni sfârșitul. Când deci vedeți urâciunea pustiirii, cea spusă prin profetul Daniel, stând în locul sfânt, cel ce citește să înțeleagă. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți, Cel de pe acoperiș să nu coboare să ia lucrurile din casa lui. Și cel din câmp să nu se întoarcă înapoi să ia hainele lui. Vai însă celor care vor avea în pânțele și celor care vor alăpta în acele zile. Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici în sabbat. Va fi pentru atunci necaz mare, cum nu a fost de la începutul lumii până acum, nici nu va fi. Și dacă nu ar fi fost scurtate zilele acelea, nu ar fi fost salvată nicio făptură, dar din cauza celor aleși vor fi scurtate zilele acelea. Atunci, dacă cineva vă spune: Iată, aici este Cristosul sau aici, să nu credeți, Căci se vor ridica hristoși falși și profeti falși și vor da semne mari și minuni, pentru a înșela, dacă este posibil, chiar și pe cei aleși. Iată, v-am spus dinainte. Dacă deci vă vor spune: Iată, este în pustie, să nu ieșiți; Iată, este în camerele interioare, să nu credeți, Căci precum fulgerul iese din răsărit și

apare până la apus, astfel va fi și venirea Fiului Omului, Căci unde este cadavrul, acolo se vor aduna vulturii.

Imediat după necazul acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu-și va da lumina ei, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor vor fi clătinate.

Și atunci va apărea semnul Fiului Omului în cer, și atunci vor plânge toate triburile pământului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere și glorie mare. Și va trimite pe îngerii lui cu trâmbiță de voce mare, și vor aduna pe aleșii lui din cele patru vânturi, de la extremele cerurilor până la extremele lor. De la smochin însă învățați pilda. Când ramura lui devine fragedă și înmuguresc frunzele, știți că vara este aproape. Astfel și voi, când vedeți toate acestea, să știți că este aproape, la ușă. Adevărat vă spun vouă, nu va trece generația aceasta până ce toate acestea se vor întâmpla. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece nicidecum. Despre ziua aceea și ceasul acela însă nimeni nu știe, nici îngerii cerurilor, ci numai Tatăl meu singur. Precum au fost zilele lui Noe, astfel va fi și venirea Fiului Omului. Căci așa cum erau în zilele dinaintea potopului mâncând și bând, căsătorindu-se și dând în căsătorie, până în ziua în care a intrat Noe în chivot, Și nu au cunoscut până a venit potopul și i-a luat pe toți, astfel va fi și venirea Fiului Omului. Atunci doi vor fi în câmp; unul este luat și unul este lăsat. Două femei măcinând în moară, una este luată și una este lăsată. Vegheați deci, căci nu știți în ce oră vine Domnul vostru. Dar aceasta știți: că dacă stăpânul casei ar fi știut la ce strajă vine hoțul, ar fi vegheat și nu ar fi permis să fie spartă casa lui. Din acest motiv și voi fiți gata, căci în ceasul în care nu vă gândiți, Fiul Omului vine.

Cine atunci este robul credincios și înțelept, pe care stăpânul lui l-a rânduit peste slujba sa, ca să le dea lor hrana la timpul potrivit? Binecuvântat este robul acela pe care stăpânul lui, venind, îl va găsi făcând astfel. Adevărat vă spun că îl va pune peste toate averile lui. Dacă însă ar spune acel rob rău în inima sa, întârzie stăpânul meu să vină, și începe să lovească pe robii lui cei de un neam cu el, iar mănâncă și bea cu cei beți, Va veni domnul sclavului aceluia în ziua în care nu o așteaptă și în ceasul în care nu îl cunoaște. Și îl va tăia în două, și partea lui o va pune împreună cu a actorilor, acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.

25

Atunci Împărăția cerurilor va fi asemănată cu zece fecioare, care, luându-și lămpile lor, au ieșit în întâmpinarea mirelui. Cinci dintre ele erau înțelepte și cinci erau nebune. care nebune, luând lămpile lor, nu au luat cu ele ulei Dar cele înțelepte au luat ulei în vasele lor împreună cu lămpile lor. Întârziind însă mirele, toate au amoțit și au dormit. La miezul nopții s-a făcut un strigăt: iată, mirele vine, ieșiți în întâmpinarea lui. Atunci s-au ridicat toate fecioarele acelea și și-au împodobit lămpile. Iar cele proaste au spus celor înțelepte: dați-ne nouă din untdelemnul vostru, căci făcliile noastre se sting. Dar cele înțelepte au răspuns zicând: Ca nu cumva să nu ajungă nici nouă, nici vouă, mergeți mai degrabă la cei ce vând și cumpărați pentru voi însevă. Dar pe când plecau ele să cumpere, a venit mirele și cele pregătite au intrat cu el la nuntă, și ușa a fost închisă. Mai târziu însă vin și celelalte fecioare zicând: Doamne, doamne, deschide-ne nouă. Dar el, răspunzând, a zis: Adevărat vă spun, nu vă cunosc. Vegheați deci, căci nu știți nici ziua, nici ceasul în care vine Fiul Omului.

Căci precum un om care pleca în călătorie și-a chemat propriii robi și le-a încredințat averile sale, Și unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia conform propriei puteri, și a plecat în străinătate imediat. Iar cel care a primit cei cinci talanți s-a dus, a lucrat cu ei și a făcut alți cinci talanți. De asemenea, și cel care a primit cele două a câștigat și el însuși alte două. Dar cel care a luat unul, plecând, a săpat în pământ și a ascuns argintul domnului său. Dar după mult timp vine domnul acelor robi și face socoteală cu ei. Și apropiindu-se cel ce luase cei cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Stăpâne, cinci talanți mi-ai încredințat, iată, alți cinci talanți am câștigat peste ei. I-a zis stăpânul lui: Bine, rob bun și credincios! Peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune. Intră în bucuria stăpânului tău. Și cel ce primise cei doi talanți s-a apropiat și a zis: Stăpâne, doi talanți mi-ai încredințat, iată, am câștigat alți doi talanți peste ei. I-a zis stăpânul lui: Bine, rob bun și credincios! Peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune. Intră în bucuria stăpânului tău. Apropiindu-se dar și cel care luase un talant, a spus: Stăpâne, te-am cunoscut că ești om aspru, secerând unde nu ai semănat și adunând de unde nu ai împrăștiat, Și, temându-mă, am plecat și am ascuns talentul tău în pământ; iată, ai ce este al tău. Răspunzând însă, stăpânul lui i-a zis: Rob viclean și leneș, ai știut că secer unde nu am semănat și adun de unde nu am împrăștiat. Era necesar deci ca tu să arunci argintul meu la bancheri, și venind eu aș fi primit ce este al meu cu dobândă. Ridicați deci de la el talentul și dați-l celui care are cele zece talanți. Căci celui ce are totul i se va da și va avea din belșug, dar de la cel ce nu are, chiar și ceea ce are i se va lua. Și pe robul cel nefolositor aruncați-l în întunericul cel din afară, acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.

Când însă va veni Fiul Omului în gloria Sa și toți îngerii sfinți cu El, atunci va ședea pe tronul gloriei Sale, Și toate națiunile vor fi adunate înaintea lui, și îi va separa pe unii de alții, precum păstorul separă oile de capre, Și va așeza oile la dreapta lui, iar caprele la stânga. Atunci regele va spune celor de la dreapta lui: Veniți, binecuvântații Tatălui meu, moșteniți împărăția pregătită pentru voi de la întemeierea lumii. Căci am fost flămând și mi-ați dat să mănânc, am fost însetat și mi-ați dat să beau, am fost străin și m-ați primit, Gol eram și m-ați îmbrăcat, bolnav am fost și m-ați vizitat, în închisoare eram și ați venit la mine. Atunci cei dreپți îi vor răspunde, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit, sau însetat și ți-am dat să bei? Când dar te-am văzut străin și te-am primit, sau gol și te-am îmbrăcat? Când însă te-am văzut bolnav sau în închisoare și am venit la tine? Și răspunzând, regele le va spune lor: Amin, vă spun vouă, în măsura în care ați făcut unuia dintre acești frați ai mei, cei mai mici, mie mi-ați făcut. Atunci va spune și celor din stânga: Plecați de la mine, blestemaților, în focul cel veșnic, cel pregătit diavolului și îngerilor lui. Căci am fost flămând și nu mi-ați dat să mănânc, am fost însetat și nu mi-ați dat să beau, Străin eram și nu m-ați primit, gol și nu m-ați îmbrăcat, bolnav și în închisoare și nu m-ați vizitat. Atunci vor răspunde și ei înșiși, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând sau însetat sau străin sau gol sau slab sau în închisoare, și nu ți-am slujit? Atunci le va răspunde zicând: Amen zic vouă, în măsura în care nu ați făcut unuia dintre aceștia cei mai mici, nici mie nu mi-ați făcut. Și aceștia vor pleca în pedeapsă eternă, iar cei dreپți în viață eternă.

26

Și s-a întâmplat că, atunci când Isus a terminat toate aceste cuvinte, a spus ucenicilor săi, Voi știți că după două zile va fi

Paștele, și Fiul Omului va fi trădat pentru a fi răstignit. Atunci s-au adunat marii preoți și scribii și bătrânii poporului în curtea marelui preot numit Caiafa, Și s-au sfătuit ca să-l prindă pe Isus prin înșelăciune și să-lucidă. Ziceau însă: Nu în timpul sărbătorii, ca să nu se facă tulburare în popor.

Iar Isus fiind în Betania, în casa lui Simon leprosul, S-a apropiat de el o femeie având un alabastru de mir foarte prețios, și a turnat asupra capului lui în timp ce stătea culcat. Văzând însă, ucenicii lui s-au indignat, zicând: Pentru ce distrugerea aceasta? Căci acest mir putea să fie vândut pe mult și să fie dat celor săraci. Cunoscând însă, Isus le-a spus lor: ce neazuri îi cauză voi femeii? Căci ea a făcut o lucrare frumoasă pentru mine. Pe cei săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți totdeauna. Căci aceasta, turnând acest mir asupra trupului meu, a făcut-o pentru a mă îngropa. Adevărat vă spun, oriunde va fi proclamată vestea bună aceasta în toată lumea, va fi spus și ceea ce a făcut aceasta spre pomenirea ei.

Atunci, unul dintre cei doisprezece, cel numit Iuda Iscarioteanul, mergând către marii preoți, a spus, Ce vreți să-mi dați, și eu vi-l voi preda? Iar ei i-au stabilit treizeci de arginți. Și de atunci căuta ocazie să-l trădeze.

Iar în prima zi a azimilor, ucenicii au venit la Isus zicându-i: Unde vrei să-ți pregătim să mănânci Paștele? Iar el a spus: Mergeți în oraș la cutare și spuneți-i: Învățătorul spune: Timpul meu este aproape, la tine fac Paștele cu ucenicii mei. Și au făcut ucenicii cum le-a poruncit Isus și au pregătit Paștele. Serii fiind, se așeza cu cei doisprezece. Și pe când mâncau ei, a spus: Adevărat vă spun vouă că unul dintre voi mă va trăda. Și întristându-se foarte mult, au început să-i spună fiecare dintre ei: Nu cumva eu

sunt, Doamne? Cel care a răspuns a zis: cel care a înmuiat cu mine mâna în castron, acesta mă va trăda. Fiul omului merge într-adevăr așa cum este scris despre el, dar vai omului aceluia prin care Fiul omului este trădat; bine era pentru el dacă nu s-ar fi născut omul acela. Răspunzând dar Iuda, cel ce îl trăda, a zis: Nu eu sunt, Rabi? El îi spune: Tu ai zis. Iar pe când mâncau ei, Iisus a luat pâinea și, după ce a mulțumit, a frânt-o și a dat-o ucenicilor și a zis: luați, mâncați, aceasta este trupul meu. Și luând cupa și mulțumind, le-a dat lor zicând: Beți din ea toți. Căci acesta este sângele meu al noului legământ, care este vărsat pentru mulți spre iertarea păcatelor. Vă spun însă vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viței până în ziua aceea când îl voi bea din nou cu voi în împărăția Tatălui meu.

Și după ce au cântat un imn, au ieșit spre muntele măslinilor. Atunci Isus le spune lor, Toți voi vă veți scandaliza în mine în noaptea aceasta, căci este scris: voi lovi păstorul și vor fi împrăștiate oile turmei.

Dar după ce voi fi înviat, voi merge înaintea voastră în Galileea. Răspunzând însă, Petru i-a spus: dacă toți se vor poticni din cauza ta, eu însă nu mă voi poticni niciodată. Iisus i-a spus: Adevărat îți spun că în această noapte, înainte de a cânta cocoșul, de trei ori mă vei tăgădui. Petru îi spune: chiar dacă va fi necesar să mor cu tine, nu te voi nega. La fel au spus și toți ucenicii.

Atunci vine cu ei Isus într-un loc numit Gethsemane și spune ucenicilor: Ședeți aici până ce mă duc să mă rog acolo. Și luând cu el pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedeu, a început să se întristeze și să se tulbure. Atunci Isus le spune: Sufletul meu este foarte întristat până la moarte; rămâneți aici și vegheați cu mine. Și mergând puțin înainte, căzu pe fața lui rugându-se și zicând: Tată

al meu, dacă este cu putință, să treacă de la mine paharul acesta, însă nu cum voiesc eu, ci cum voiești tu. Și vine către ucenici și îi găsește dormind, și îi spune lui Petru: astfel nu ați fost în stare să vegheați o oră cu mine? Vegheați și rugați-vă, ca să nu intrați în ispită; duhul este într-adevăr dornic, dar trupul este slab. Din nou, plecând pentru a doua oară, s-a rugat zicând: Tată al meu, dacă nu poate această cupă să treacă de la mine fără să o beau, să se facă voia ta. Și venind, îi găsește iarăși dormind, căci ochii lor erau apăsăți. Și lăsându-i, plecând din nou, s-a rugat pentru a treia oară, spunând aceleași cuvinte. Atunci vine către ucenicii săi și le spune: dormiți în cele din urmă și vă odihniți? Iată, s-a apropiat ceasul și Fiul Omului este trădat în mâinile păcătoșilor. Ridicați-vă, să mergem; iată, s-a apropiat cel ce mă trădează.

Și pe când el încă vorbea, iată, Iuda, unul dintre cei doisprezece, a venit, și cu el o mulțime mare cu săbii și ciomege, de la marii preoți și bătrânii poporului. Cel care îl trăda le-a dat lor un semn, zicând: Pe care îl voi săruta, acela este; prindeți-l. Și îndată, apropiindu-se de Isus, a zis: Plecăciune, rabi! și l-a sărutat. Iar Isus i-a zis lui: Tovarășe, pentru ce ești aici? Atunci, apropiindu-se, au pus mâinile pe Isus și l-au prins. Și iată, unul dintre cei care erau cu Iisus, întinzând mâna, și-a smuls sabia și, lovind pe robul marelui preot, i-a tăiat urechea. Atunci Isus îi spune lui: Întoarce sabia ta la locul ei, pentru că toți cei ce au luat sabie, de sabie vor muri. Sau crezi că nu pot acum să-l chem pe Tatăl meu, și El va pune la dispoziția mea mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? Cum deci să fie împlinite Scripturile că astfel trebuie să se întâmple? În acea oră a zis Isus mulțimilor: Ca asupra unui tâlhar ați ieșit cu săbii și lemne să mă prindeți; în fiecare zi ședeam la voi învățând în templu, și nu m-ați prins. Acest lucru întreg s-a întâmplat ca să fie împlinite scrierile profetilor. Atunci toți ucenicii, părăsindu-l, au fugit.

Cei care l-au prins pe Isus l-au dus la Caiafa, marele preot, unde cărturarii și bătrânii erau adunați. Iar Petru îl urmărea de departe până la curtea marelui preot, și intrând înăuntru, ședea cu servitorii ca să vadă sfârșitul. Iar preoții cei mari și bătrânii și întregul consiliu căutau mărturie falsă împotriva lui Iisus, ca să-l dea la moarte. Și nu au găsit, și deși mulți martori falși au venit înaintea, nu au găsit. Dar mai târziu au venit înaintea doi martori falși. Am spus: Acesta a zis: Pot să distrug templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l construiesc. Și sculându-se, marele preot i-a zis: Nimic nu răspunzi? Ce mărturisesc aceștia împotriva ta? Dar Isus tăcea. Și marele preot, răspunzând, i-a zis: Te conjur pe Dumnezeu cel viu să ne spui dacă tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Isus îi spune: tu ai spus, însă vă spun vouă, de acum veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și venind pe norii cerului. Atunci marele preot și-a sfâșiat veșmintele, zicând că a blasfemiat: Ce nevoie mai avem de martori? Iată, acum ați auzit blasfemia lui, Ce vi se pare vouă? Iar ei, răspunzând, au zis: Este vinovat de moarte. Atunci ei au scuipat în fața lui și l-au lovit, iar alții l-au pălmuit. Zicând: Profetește nouă, Cristoase, cine este cel care te-a lovit?

Iar Petru ședea afară în curte, și s-a apropiat de el o slujnică zicând: și tu erai cu Iisus Galileeanul. El însă a negat înaintea lor tuturor, zicând: Nu știu ce zici tu. Iar după ce el a ieșit afară la poartă, l-a văzut o alta și le spune celor de acolo: Și acesta era cu Isus Nazarineanul. Și din nou a negat cu jurământ că nu cunoaște pe omul acela. După puțin timp, cei care stăteau, apropiindu-se, au spus lui Petru: Cu adevărat și tu ești dintre ei, căci vorbirea ta te dă de gol. Atunci a început să blesteme și să jure că nu-l cunoaște pe omul acela. Și imediat cocoșul a cântat. Și Petru și-a amintit de cuvântul lui Isus care îi spusese că înainte de a cânta cocoșul de trei ori îl va nega, și ieșind afară a plâns cu amărăciune.

Dimineața, toți preoții șefi și bătrânii poporului au ținut sfat împotriva lui Isus, astfel încât să-l pună la moarte. Și, legându-l, l-au dus și l-au predat lui Pontius Pilat, conducătorul.

Atunci Iuda, cel care îl trădase, văzând că a fost condamnat, simțind remușcare, a întors cele treizeci de arginți marilor preoți și bătrânilor. Zicând: Am păcătuit, predând sânge nevinovat. Iar ei au zis: Ce ne privește pe noi? Tu vei vedea. Și aruncând arginții în templu, s-a retras, și plecând, s-a spânzurat. Iar marii preoți, luând piesele de argint, au zis: Nu este îngăduit să le aruncăm în vistierie, deoarece sunt preț al sângelui. Iar luând sfat, au cumpărat din ei câmpul olarului pentru înmormântarea străinilor, Prin urmare, câmpul acela a fost numit câmpul sângelui până în ziua de astăzi. Atunci s-a împlinit ceea ce a fost spus prin profetul Ieremia, care zicea: Și au luat cele treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit fiii lui Israel, Și le-au dat pentru câmpul olarului, precum mi-a poruncit Domnul.

Iar Isus a stat înaintea conducătorului, și conducătorul l-a întrebat, zicând: Tu ești regele evreilor? Iar Isus i-a zis: Tu zici. Și când era acuzat de marii preoți și de bătrâni, nu a răspuns nimic. Atunci Pilat îi spune: Nu auzi câte mărturii aduc împotriva ta? Și nu i-a răspuns niciun cuvânt, așa încât conducătorul se minuna foarte mult. Conform obiceiului, la sărbătoare, conducătorul era obișnuit să elibereze mulțimii un prizonier pe care îl voiau. Ei aveau dar atunci un prizonier notabil, numit Barabbas. Fiind adunați deci, le-a spus Pilat: pe cine vreți să vă eliberez? Pe Baraba sau pe Isus cel numit Hristos? El știa că din invidie îl predaseră. Pe când el stătea pe scaunul de judecată, soția lui a trimis la el să-i spună: Să nu ai nimic cu dreptul acela, căci am suferit mult astăzi

în vis din pricina lui. Dar preoții cei mari și bătrânii au convins mulțimile să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-l piardă. Răspunzând, conducătorul le-a spus: Pe care vreți din cei doi să vi-l eliberez? Iar ei au spus: Baraba. Pilat le spune: Ce voi face deci cu Iisus, cel numit Hristos? Toți îi spun: Să fie răstignit! Dar conducătorul a zis: ce rău a făcut? Iar ei strigau și mai tare, zicând: să fie răstignit! Văzând însă Pilat că nimic nu folosește, ci mai degrabă se face tulburare, luând apă și-a spălat mâinile înaintea mulțimii, zicând: Nevinovat sunt de sângele acestui drept, voi veți vedea. Și răspunzând, tot poporul a spus: Sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri. Atunci le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus, după ce l-a biciuit, l-a predat ca să fie răstignit.

Atunci soldații liderului, luând pe Iisus în praetoriu, au adunat asupra lui întreaga cohortă. Și dezbrăcându-l, ei au pus pe el o haină stacojie, și, împletind o cunună din spini, au pus-o pe capul lui și o trestie în dreapta lui, și, îngenuncheând înaintea lui, îl batjocoreau, zicând: Bucură-te, regele iudeilor! Și după ce au scuipat pe el, au luat trestia și îl loveau în cap. Și când l-au batjocorit, l-au dezbrăcat de mantie și l-au îmbrăcat în hainele lui, și l-au dus să-l crucifice.

Ieșind, au găsit un om cirenian cu numele Simon; pe acesta l-au silit ca să ridice crucea lui. Și venind în locul numit Golgotha, care este numit Locul Craniului, Ei i-au dat să bea oțet amestecat cu fiere, și gustând, nu a vrut să bea. Iar după ce l-au răstignit, au împărțit veșmintele Lui aruncând sorți, și, șezând, îl păzeau acolo. Și au pus deasupra capului lui vina lui scrisă: Acesta este Iisus, regele iudeilor. Atunci sunt crucificați împreună cu el doi tâlhari, unul la dreapta și unul la stânga. Iar cei care treceau pe lângă el îl blasfemiau, clătinând capetele lor. Și spunând: Cel ce dărâmă templul și în trei zile îl construiește, salvează-te pe tine însuși!

Dacă ești fiul lui Dumnezeu, coboară de pe cruce! Asemenea și marii preoți, batjocorind împreună cu cărturarii și bătrânii și fariseii, ziceau, Pe alții i-a salvat, pe el însuși nu poate să se salveze; dacă este rege al lui Israel, să coboare acum de pe cruce și vom crede în el. A avut încredere în Dumnezeu, să-l elibereze acum, dacă îl vrea, căci a spus că sunt fiu al lui Dumnezeu. Dar și tâlharii cei răstigniți împreună cu el îl ocărau.

Dar de la ceasul al șaselea s-a făcut întuneric peste tot pământul până la ceasul al nouălea. Iar pe la ceasul al nouălea, Isus a strigat cu voce mare, zicând: Eli, Eli, lama sabactani; adică: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit? Unii dintre cei care stăteau acolo, auzind, ziceau că acesta îl cheamă pe Ilie. Și îndată, unul dintre ei a alergat și, luând un burete umplut cu oțet și punându-l pe o trestie, îi dădea să bea. Dar ceilalți spuneau: lasă să vedem dacă vine Ilie să-l salveze. Iar Iisus, strigând din nou cu voce mare, și-a dat duhul. Și iată, perdeaua templului s-a rupt în două, de sus până jos, și pământul s-a cutremurat, și stâncile s-au despiciat, și mormintele au fost deschise și multe trupuri ale sfinților adormiți au fost înviați, și, ieșind din morminte, după învierea Lui, au intrat în sfânta cetate și s-au arătat multora. Iar centurionul și cei care erau cu el păzind pe Isus, văzând cutremurul și cele întâmplate, s-au temut foarte tare spunând: Cu adevărat, acesta era Fiul lui Dumnezeu. Erau acolo și multe femei privind de departe, care au urmat lui Iisus din Galileea, slujindu-i. În care era Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov și Iose, și mama fiilor lui Zebedeu.

Seara, însă, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care și el devenise ucenic al lui Iisus, Acesta, apropiindu-se de Pilat, a cerut trupul lui Isus. Atunci Pilat a poruncit să fie dat trupul. Și Iosif, luând corpul, l-a înfășurat în pânză de in curată, și

l-a pus în mormântul său cel nou pe care îl săpase în stâncă, și după ce a rostogolit o piatră mare la ușa mormântului, a plecat. Era acolo Maria Magdalena și cealaltă Maria, șezând înaintea mormântului.

Iar în ziua următoare, care este după pregătire, s-au adunat preoții cei mari și fariseii la Pilat Zicând: Doamne, ne-am amintit că acel înșelător a zis, pe când era încă în viață: După trei zile voi fi înviat. Poruncește deci să fie asigurat mormântul până în a treia zi, ca nu cumva ucenicii lui, venind noaptea, să-l fure și să spună poporului că a înviat din morți, și ultima rătăcire va fi mai rea decât cea dintâi. Pilat le-a zis: Aveți gardă, mergeți și asigurați-vă cum știți. Iar ei, mergând, au asigurat mormântul, sigilând piatra împreună cu paza.

28

Târziu după sabat, la revărsarea zorilor către prima zi a săptămânii, veni Maria Magdalena și cealaltă Maria să vadă mormântul. Și iată, s-a întâmplat un cutremur mare, pentru că îngerul Domnului, coborând din cer și apropiindu-se, a rostogolit piatra de la ușă și ședea deasupra ei. Era însă înfățișarea lui ca fulgerul și veșmântul lui alb ca zăpada. Din frica lui au fost zguduiți cei care păzeau și au devenit ca morți. Răspunzând dar, îngerul a spus femeilor: Nu vă temeți voi, căci știu că îl căutați pe Isus cel răstignit, Nu este aici, căci a fost înviat, așa cum a spus. Veniți să vedeți locul unde zăcea Domnul. Și mergând repede, spuneți ucenicilor lui că a fost înviat din morți, și iată, merge înaintea voastră în Galileea, acolo îl veți vedea, iată v-am spus vouă. Și ieșind repede de la mormânt, cu frică și bucurie mare, au alergat să vestească ucenicilor lui. Așa dar, pe când ele mergeau să raporteze ucenicilor lui, iată că Isus le-a întâlnit zicând: Bucurați-

vă! Ele, apropiindu-se, au apucat picioarele lui și s-au închinat lui. Atunci Isus le spune lor: Nu vă temeți, mergeți și vestiți fraților mei să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

Iar pe când mergeau ei, iată, unii din gardă, venind în cetate, au raportat marilor preoți toate cele întâmplate. Și adunându-se cu bătrânii și ținând sfat, au dat soldaților destule bucăți de argint, zicând, Spuneți că ucenicii lui, venind noaptea, l-au furat în timp ce noi dormeam. Și dacă acest lucru va fi auzit de către conducător, noi îl vom convinge pe el și vă vom face pe voi fără griji. Iar ei, luând arginții, au făcut cum au fost învățați. Și s-a răspândit cuvântul acesta printre iudei până astăzi.

Cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le rânduise Isus. Și văzându-l, s-au închinat lui, dar unii s-au îndoit. Și apropiindu-se, Isus le-a vorbit, zicând: Mi-a fost dată toată autoritatea în cer și pe pământ. Mergând, faceți ucenici din toate națiunile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Învățându-i pe ei să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată, eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin.

Evanghelia după Marcu

1

Începutul veștii bune a lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Așa cum este scris în profeți: Iată, eu trimit îngerul meu înaintea feței tale, care va pregăti calea ta înaintea ta, Vocea celui ce strigă în pustie: pregătiți calea Domnului, faceți drepte cărările lui,

S-a întâmplat ca Ioan să boteze în pustie și să proclame botezul pocăinței pentru iertarea păcatelor. Și ieșea către el toată țara Iudeei și Ierusalimitenii, și erau botezați toți în râul Iordan de el, mărturisind păcatele lor. Era și Ioan îmbrăcat în peri de cămilă și cu o curea de piele în jurul brâului său, și mânca lăcuste și miere sălbatică. Și el proclama zicând: Vine cel mai puternic decât mine după mine, al cărui nu sunt eu vrednic, plecându-mă, să dezleg cureaua sandalelor lui. Eu într-adevăr v-am botezat în apă, dar el vă va boteza în Duhul Sfânt.

Și s-a întâmplat în acele zile că a venit Isus din Nazaret al Galileii și a fost botezat de Ioan în Iordan. Și imediat, urcând din apă, văzu cerurile despicându-se și Duhul coborând peste el ca o porumbiță. Și un glas a venit din ceruri: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

Și imediat Spiritul îl aruncă în pustiu, Și era acolo în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de satana, și era cu fiarele sălbatice, și îngerii îi slujeau.

Dar după ce Ioan a fost predat, a venit Isus în Galileea, vestind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu Și spunând că s-a

împlinit timpul și s-a apropiat Împărăția lui Dumnezeu, pocăiți-vă și credeți în vestea bună.

Umblând pe lângă Marea Galileei, văzu pe Simon și pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând plasa în mare, căci erau pescari. Și Isus le-a spus: Veniți după mine și vă voi face pescari de oameni. Și imediat, lăsându-și plasele, l-au urmat. Și mergând puțin mai departe de acolo, a văzut pe Iacov, fiul lui Zebedei, și pe Ioan, fratele lui, care reparau plasele în corabie, și imediat i-a chemat. Și lăsându-l pe tatăl lor, Zebedeu, în barcă cu lucrătorii angajați, au plecat după el.

Și ei intră în Capernaum, și imediat, în sabat, intrând în sinagogă, învăța. Și erau uimiți de învățătura lui, căci îi învăța ca unul având autoritate, și nu ca cărturarii. Și era în adunarea lor un om cu un duh necurat, și acesta strigă. Spunând: Lasă-ne! Ce avem noi cu tine, Isuse Nazarinene? Ai venit să ne distrugi? Știi cine ești tu, Sfântul lui Dumnezeu. Și Isus l-a muștrat, zicând: Taci și ieși din el. Și duhul cel necurat, convulsionându-l și strigând cu voce mare, a ieșit din el. Și toți au fost uimiți, așa încât discutau între ei zicând: Ce este aceasta? Ce este această învățătură nouă, că poruncește cu autoritate chiar și duhurilor necurate, și ele îi ascultă? Și vestea despre el s-a răspândit imediat în toată regiunea înconjurătoare a Galileii.

Și imediat, ieșind din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, împreună cu Iacov și Ioan. Iar soacra lui Simon zăcea cu febră. Și îndată ei îi vorbesc despre ea. Și apropiindu-se, a ridicat-o luând-o de mână, și febra a lăsat-o imediat, și ea le slujea. Seara, când a apus soarele, aduceau la el pe toți cei care erau bolnavi și pe cei posedați de demoni. Și întregul oraș era adunat la ușă, și a vindecat pe mulți care sufereau rău de diferite

boli și a aruncat afară mulți demoni, și nu a permis demonilor să vorbească, pentru că știau că el este Hristos.

Și dimineața, foarte devreme în noapte, ridicându-se, a ieșit și s-a dus într-un loc pustiu, și acolo se ruga. Și Simon și cei cu el l-au urmărit, și, găsindu-l, îi spun că toți te caută. Și le spune lor: Să mergem în orașele alăturate, ca și acolo să predic, căci pentru aceasta am ieșit. Și predica în sinagogile lor în toată Galileea și scotea demonii.

Și vine la el un leproș, rugându-l și îngenunchind înaintea lui și zicându-i: dacă vrei, poți să mă curățești. Iar Iisus, cuprins de milă, întinzând mâna, l-a atins și i-a zis: Vreau, fii curățit. Și după ce a spus aceasta, imediat a plecat de la el lepra, și a fost curățit. Și după ce l-a avertizat sever, imediat l-a aruncat afară și îi spune: Vezi să nu spui nimic nimănui, ci du-te, arată-te preotului și adu pentru curățirea ta ceea ce a poruncit Moise, ca mărturie pentru ei. Dar el, ieșind, a început să vestească mult și să răspândească cuvântul, astfel încât nu mai putea să intre deschis în cetate, ci era afară în locuri pustii, și veneau la el de pretutindeni.

2

Și a intrat din nou în Capernaum după câteva zile și s-a auzit că este în casă. Și imediat s-au adunat mulți, astfel încât nu mai era loc nici spre ușă, și le vorbea cuvântul. Și vin către el aducând un paralytic, care era purtat de patru. Și, neputând să se apropie de el din cauza mulțimii, au descoperit acoperișul unde era și, după ce au săpat, coboară salteaua pe care zăcea paralyticul. Văzând dar Isus credința lor, zice paralyticului: Copile, îți sunt iertate păcatele tale. Erau însă unii dintre cărturari acolo, șezând și gândind în inimile lor, De ce acesta vorbește astfel blasfemii?

Cine poate să ierte păcate dacă nu unul singur Dumnezeu? Și imediat Isus, recunoscând în duhul Său că astfel gândesc ei în ei înșiși, le-a spus: De ce vă gândiți aceste lucruri în inimile voastre? Ce este mai ușor, a spune celui paralic: Sunt iertate păcatele tale, sau a spune: Ridică-te și ia-ți patul și umblă? Așa că să știți că Fiul Omului are autoritate să ierte păcatele pe pământ, spune paralicului, Îți spun, ridică-te și ia-ți rogojina și du-te în casa ta. Și s-a ridicat imediat, și ridicând rogojina a ieșit înaintea tuturor, așa încât toți s-au minunat și au slăvit pe Dumnezeu zicând că niciodată nu am văzut astfel.

Și a ieșit din nou lângă mare, și toată mulțimea venea la el, și îi învăța. Și trecând pe lângă, văzu pe Levi, al lui Alfeu, șezând la vameșie, și îi zice: Urmează-mă. Și sculându-se, l-a urmat. Și s-a întâmpat că, în timp ce el stătea culcat în casa lui, mulți vameși și păcătoși stăteau culcați împreună cu Isus și cu ucenicii lui, căci erau mulți, și l-au urmat. Și cărturarii și fariseii, văzându-l mâncând cu vameșii și păcătoșii, ziceau ucenicilor lui: De ce mănâncă și bea el cu vameșii și păcătoșii? Și auzind, Isus le spune: nu au nevoie cei sănătoși de doctor, ci cei bolnavi; nu am venit să chem pe cei drepecți, ci pe păcătoși la pocăință.

Și ucenicii lui Ioan și cei ai Fariseilor posteau. Și vin și îi spun: De ce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc? Și Isus le-a spus: oare pot fiii camerei de nuntă să postească atâta timp cât mirele este cu ei? Cât timp au pe mire cu ei, nu pot să postească. Vor veni însă zile când mirele va fi luat de la ei, și atunci vor posti în acele zile. Nimeni nu coase un petec de pânză netunsă pe o haină veche, căci altfel ia deplinătatea lui, noul de la vechiul, și se face o ruptură și mai rea. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, căci dacă nu, vinul nou sparge burdufurile,

și vinul se varsă și burdufurile se pierd, ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi.

Și s-a întâmplat ca el să treacă prin câmpurile de grâu în ziua de sâmbătă, și ucenicii lui au început să-și facă drum, smulgând spicele. Și fariseii îi ziceau: Iată ce fac în sabate ceea ce nu este îngăduit. Și el le spunea lor: Niciodată n-ați citit ce a făcut David când a avut nevoie și a fost flămând, el și cei cu el? cum a intrat în casa lui Dumnezeu pe vremea lui Abiatar, marele preot, și a mâncat pâinile punerii înaintea, pe care nu este îngăduit a le mânca decât preoților, și a dat și celor ce erau cu el? Și le spunea: sâmbăta s-a făcut din cauza omului, nu omul din cauza sâmbetei. Astfel, Fiul Omului este stăpân și al sabatului.

3

Și a intrat din nou în adunare, și era acolo un om având mâna uscată. Și îl urmăreau dacă în sâmbătă îl va vindeca, ca să-l acuze. Și spune omului care avea mâna uscată: ridică-te în mijloc. Și le spune lor: este permis în sâmbete a face bine sau a face rău? A salva un suflet sau a ucide? Iar ei tăceau. Și privind în jur la ei cu mânie, fiind întristat de împietrirea inimii lor, spune omului: întinde mâna ta. Și a întins-o, și a fost restabilită mâna lui sănătoasă ca cealaltă. Și Fariseii, ieșind afară, imediat făceau sfat cu Irodianiștii împotriva lui, astfel încât să-l distrugă.

Și Isus s-a retras cu discipolii Săi către mare, și o mare mulțime din Galileea L-a urmat, Și din Iudea și din Ierusalim și din Idumea și de dincolo de Iordan și cei din împrejurimile Tirului și Sidonului, o mulțime mare, auzind câte făcea, au venit la el. Și a spus ucenicilor săi ca o barcă mică să-l aștepte din cauza mulțimii, ca să nu-l apese. Căci vindeca pe mulți, așa încât cădeau asupra lui

pentru ca să-l atingă toți câți aveau boli. Și duhurile cele necurate, când îl vedeau, cădeau înaintea lui și strigau, zicând că tu ești Fiul lui Dumnezeu. Și îi muștra mult ca să nu-l facă cunoscut.

Și urcă în munte și cheamă pe aceia pe care îi voia el, și aceștia au plecat către el. Și a făcut doisprezece, ca să fie cu el și ca să-i trimită să proclame și să aibă autoritate să vindece bolile și să scoată afară demonii, și i-a pus lui Simon numele Petru, și pe Iacov, fiul lui Zebedeu, și pe Ioan, fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele Boanerges, care înseamnă fiii ai tunetului, și pe Andrei și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Matei și pe Toma și pe Iacov, fiul lui Alfeu, și pe Tadeu și pe Simon Canaanitul și pe Iuda Iscarioteanul, care l-a trădat.

Și ei vin în casă, și se adună din nou mulțimea, așa încât ei nu puteau nici măcar să mănânce pâine. Și când au auzit, cei din familia lui au ieșit să-l prindă, pentru că spuneau că și-a ieșit din minți. Și cărturarii care coborâseră din Ierusalim spuneau că are pe Beelzebul și că prin stăpânitorul demonilor scoate demonii. Și chemându-i pe ei, le vorbea în parabole: cum poate satan să-l alunge pe satan? Și dacă o împărăție este împărțită împotriva ei însăși, împărăția aceea nu poate să stea în picioare, și dacă o casă este împărțită împotriva ei însăși, casa aceea nu poate sta în picioare. Și dacă Satan s-a ridicat împotriva lui însuși și s-a împărțit, nu poate sta în picioare, ci are un sfârșit. Nimeni nu este în stare să jefuiască vasele celui puternic, intrând în casa lui, dacă nu leagă mai întâi pe cel puternic, și atunci îi va jefui casa. Adevărat vă spun vouă că toate păcatele și blasfemiile vor fi iertate fiilor oamenilor, oricâte ar blasfemia, Cine însă ar blasfemia împotriva Duhului Sfânt, nu are iertare în veac, ci este vinovat de judecată veșnică, Că ziceau: Are un duh necurat.

Vin deci mama lui și frații lui și, stând afară, au trimis la el să-l cheme. Și o mulțime ședea în jurul lui, și i-au spus lui: Iată, mama ta și frații tăi sunt afară și te caută. Și le-a răspuns zicând: Cine este mama mea sau frații mei? Și privind în jur la cei care ședea în jurul lui, spune: Iată mama mea și frații mei, Căci cine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele meu și sora mea și mama mea.

4

Și din nou a început să învețe de lângă mare, și s-a adunat la el o mulțime mare, așa că el, intrând în corabie, ședea pe mare, și toată mulțimea era pe pământ, lângă mare. Și îi învăța în multe parabole, și le spunea în învățătura sa, Ascultați. Iată, a ieșit semănătorul să semene. Și s-a întâmplat că, în timp ce semăna, una într-adevăr a căzut pe cale, și au venit păsările și au devorat-o. Și altul căzu pe loc stâncos, unde nu avea mult pământ, și imediat răsări pentru că nu avea adâncime de pământ, Dar după ce soarele a răsărit, a fost pârjolit, și din cauza că nu avea rădăcină, s-a uscat, Și altul căzu în spini, și spinii urcară și-l înăbușiră, și nu dădu rod. Și altul căzu în pământul cel bun și dădea rod crescând și mărindu-se, și aducea în treizeci, și în șaizeci, și în o sută. Și le spunea lor: cel care are urechi de auzit, să audă. Când însă a fost singur, cei din jurul lui împreună cu cei doisprezece l-au întrebat despre pildă. Și le spunea lor: Vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, dar acelora care sunt în afară totul li se dă în pilde, așa că văzând, ei pot vedea și nu văd, și auzind, ei pot auzi și nu înțeleg, ca nu cumva să se întoarcă și să le fie iertate păcatele.

Și le spune lor: Nu știți pilda aceasta, și cum veți cunoaște toate pildele? Cel care seamănă, seamănă cuvântul. Aceștia sunt

cei de lângă cale, unde este semănat cuvântul, și când aud, imediat vine satana și ia cuvântul cel semănat în inimile lor. Și aceștia sunt asemenea celor semănați pe locurile stâncoase, care, când aud cuvântul, îl primesc îndată cu bucurie, și nu au rădăcină în ei înșiși, ci sunt temporari, apoi când are loc necaz sau persecuție din cauza cuvântului, imediat se poticesc. Și aceștia sunt cei semănați în spini, cei care aud cuvântul și grijile acestui veac și înșelăciunea bogăției și dorințele despre cele rămase, intrând, sugrumă cuvântul, și acesta devine neroditor. Și aceștia sunt cei semănați pe pământul cel bun, care aud cuvântul și îl primesc, și aduc rod în treizeci și în șaizeci și în o sută.

Și le spunea lor: Oare vine lampa ca să fie pusă sub coș sau sub pat? Nu ca să fie pusă pe sfeșnic? Căci nu este nimic ascuns care să nu fie revelat, nici nu a devenit ceva secret, ci pentru ca să vină la lumină. Dacă cineva are urechi ca să audă, să audă. Și le spunea lor: Vedeți ce auziți. Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura vouă, și vi se va adăuga vouă celor ce ascultați. Căci cine are, i se va da, și cine nu are, chiar și ce are i se va lua. Și el spunea: Astfel este Împărăția lui Dumnezeu, ca atunci când un om aruncă sămânța pe pământ, și el doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța încolțește și crește cum nu știe el. Căci pământul poartă roadă de la sine, întâi iarbă, apoi spic, apoi grâu plin în spic. Când însă rodul este copt, imediat trimite secera, pentru că a sosit secerișul.

Și el spunea: Cum vom asemăna împărăția lui Dumnezeu? Sau în ce parabolă o vom compara? Ca un bob de muștar, care atunci când este semănat pe pământ, este cel mai mic dintre toate semințele de pe pământ, și când este semănat, crește și devine mai mare decât toate legumele, și face ramuri mari, astfel încât păsările cerului pot să cuibărească sub umbra lui.

Și cu multe astfel de parabole le vorbea cuvântul, așa cum erau capabili să audă. Fără parabolă nu le vorbea cuvântul, dar în privat ucenicilor săi le explica toate.

Și le spune lor în acea zi, când s-a făcut seară: Să trecem dincolo. Și, lăsând mulțimea, îl iau cu ei așa cum era în corabie, și alte corăbii erau cu el. Și se ridică o furtună mare de vânt, iar valurile băteau în corabie, așa că aceasta era deja pe punctul de a se scufunda. Și el era pe pupa pe pernă dormind, și îl trezesc și îi spun lui: Învățătorule, nu-ți pasă că pierim? Și, fiind trezit, a muștrat vântul și a zis mării: Taci, liniștește-te! Și vântul a încetat, și s-a făcut o liniște mare. Și le-a spus: De ce sunteți astfel de lași? Cum de nu aveți credință? Și s-au temut de o teamă mare și ziceau unul către altul: Cine oare este acesta, că și vântul și marea îi ascultă?

5

Și au venit dincolo de mare în pământul Gerghesenilor. Și după ce a ieșit din corabie, imediat l-a întâmpinat un om din morminte, cu un duh necurat, care locuința o avea în morminte, și nici cu lanțuri nimeni nu era în stare să-l lege, pentru că el fusese legat des cu cătuși și cu lanțuri, și lanțurile fuseseră rupte de către el și cătușele fuseseră zdrobite, și nimeni nu era în stare să-l îmbânzească. Și toată noaptea și ziua, în morminte și în munți, era strigând și tăindu-se pe sine cu pietre. Dar văzând pe Iisus de departe, a alergat și i s-a închinat. Și strigând cu voce mare, spune: Ce am eu cu tine, Isuse, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Te conjur pe Dumnezeu, nu mă chinui! Căci îi spunea: Ieși, duhule necurat, din omul acesta! Și l-a întrebat: Ce nume ai? Și a răspuns zicând: Legiune este numele meu, pentru că suntem mulți. Și îl ruga mult ca să nu-i trimită afară din țară. Era dar acolo o turmă

mare de porci pășând spre munte, Și toți demonii l-au rugat, zicând: Trimite-ne în porci, ca să intrăm în ei. Și Isus le-a permis imediat. Și spiritele cele necurate, ieșind, au intrat în porci, și turma s-a repezit de pe stânca abruptă în mare, erau cam două mii, și se înecau în mare. Și cei ce păzeau porcii au fugit și au vestit în cetate și în câmpuri, și au ieșit să vadă ce s-a întâmplat. Și vin la Isus și văd pe demonizat șezând, îmbrăcat și cu minte sănătoasă, pe cel care avusese legiunea, și s-au temut. Și le-au povestit cei care au văzut cum s-a întâmplat cu cel posedat de demon și despre porci. Și au început să-l roage să plece din hotarele lor. Și pe când se îmbarca în barcă, posedatul de demon îl ruga să fie cu el. Și nu i-a permis, ci i-a spus: Du-te în casa ta la ai tăi și spune-le câte lucruri Domnul ți-a făcut și cum a avut milă de tine. Și a plecat și a început să vestească în Decapolis câte a făcut pentru el Iisus, și toți se minunau.

Și după ce Isus a traversat din nou cu corabia în cealaltă parte, s-a adunat o mulțime mare în jurul lui, și era lângă mare. Și vine unul dintre conducătorii sinagogii, cu numele Iair, și văzându-l, cade la picioarele lui. Și îl ruga stăruitor, zicând că fiica mea mică este pe moarte, ca venind să-i pui mâinile peste ea, ca să fie vindecată și să trăiască. Și a plecat cu el, și îl urma o mulțime mare, și îl apăseau. Și o femeie care era în curgere de sânge doisprezece ani, Și suferind mult de la mulți doctori și cheltuind tot ce avea, și nefiind ajutată deloc, ci mai degrabă ajungând într-o stare mai rea, Având auzit despre Isus, venind prin mulțime din spate, atinse haina lui. Căci spunea în sine: Dacă voi atinge măcar hainele lui, voi fi mântuită. Și imediat s-a uscat izvorul sângelui ei, și a simțit în trup că s-a vindecat de nenorocire. Și imediat Isus, recunoscând în sine puterea care ieșise din el, întorcându-se în mulțime, zicea: Cine s-a atins de hainele mele? Și ucenicii lui îi spuneau: Vezi mulțimea apăsându-te, și întrebi cine m-a atins? Și

se uita în jur ca să vadă pe cea care făcuse aceasta. Femeia însă, temându-se și tremurând, știind ce i se întâmplase, a venit și a căzut înaintea lui și i-a spus tot adevărul. Iar el i-a spus acesteia: Fiică, credința ta te-a salvat, du-te în pace și fii sănătoasă de suferința ta. Pe când vorbea el încă, vin de la conducătorul sinagogii spunând că fiica ta a murit, de ce mai deranjezi pe învățător? Dar Iisus, auzind imediat cuvântul care era vorbit, spune conducătorului sinagogii: Nu te teme, numai crede. Și nu a permis nimănui să-l urmeze, cu excepția lui Petru și Iacov și Ioan, fratele lui Iacov. Și vine în casa conducătorului sinagogii și vede tumult și oameni care plâng și se tânguiesc mult și intrând le spune lor: Ce vă tulburați și plângeți? Copilul nu a murit, ci doarme. Și râdeau de el. Dar el, după ce i-a scos afară pe toți, ia cu el pe tatăl copilului și pe mamă și pe cei care erau cu el, și intră unde era copilul zăcând. Și luând copilul de mână, îi spune: Talitha, koumi, care tradus înseamnă: Fetițo, ție îți spun, ridică-te. Și îndată s-a ridicat fata și mergea, căci avea doisprezece ani. Și au fost cuprinși de o uimire mare. Și le-a poruncit stăruitor ca nimeni să nu știe acest lucru și a spus să i se dea ei de mâncare.

6

Și a ieșit de acolo și a venit în patria sa, și ucenicii săi îl urmau. Și când a venit sabbatul, a început să învețe în sinagogă, și mulți auzind erau uimiți, zicând: de unde are acesta acestea? și ce înțelepciune este aceea care i-a fost dată lui, și asemenea puteri se fac prin mâinile lui? Nu este acesta meșteșugarul, fiul Mariei, fratele lui Iacov și al lui Iose și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sunt surorile lui aici la noi? Și se scandalizau de el. Isus le spunea că nu este profet fără onoare decât în patria lui, printre rudele lui și în casa lui. Și nu putea face acolo nicio minune, decât că,

punând mâinile peste câțiva bolnavi, i-a vindecat. Și el se mira din cauza necredinței lor. Și mergea prin satele dimprejur învățând.

Și cheamă pe cei doisprezece și a început să-i trimită doi câte doi, și le dădea lor autoritate asupra duhurilor necurate. Și le-a poruncit să nu ia nimic în cale decât un toiag numai, nici traistă, nici pâine, nici aramă în curea, dar încălțați cu sandale, și să nu poarte două tunici. Și le spunea lor: oriunde ați intra într-o casă, acolo să rămâneți până când veți pleca de acolo. Și câți dacă nu vă primesc, nici nu vă aud, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre în mărturie împotriva lor. Amin vă spun vouă, mai suportabil va fi pentru Sodoma sau Gomora în ziua judecății decât pentru cetatea aceea. Și după ce au ieșit, ei au predicat ca oamenii să se pocăiască. Și scoteau afară mulți demoni, și ungeau cu ulei mulți bolnavi și îi vindecau.

Și regele Irod a auzit, pentru că numele lui devenise cunoscut, și spunea că Ioan Botezătorul a fost înviat din morți, și din această cauză puterile lucrează în el. Alții ziceau că este Ilie, iar alții ziceau că este un profet ca unul dintre profeți. Având auzit însă, Irod a spus că: Acela pe care eu l-am decapitat, Ioan, acesta este; el a fost ridicat din morți. Căci el însuși, Herod, trimițând, l-a prins pe Ioan și l-a legat în închisoare din cauza Herodiadei, soția lui Filip, fratele său, pentru că o luase în căsătorie. Căci Ioan îi spunea lui Irod că nu îți este îngăduit să ai femeia fratelui tău. Iar Herodias îi purta pică și voia să-l ucidă, dar nu putea. Căci Irod se temea de Ioan, știind că el era un bărbat drept și sfânt, și îl proteja, și ascultându-l multe făcea și cu plăcere îl asculta. Și când a avut loc o zi oportună, când Irod la ziua lui de naștere făcea o cină pentru marii lui demnitari și pentru comandanți și pentru cei dintâi ai Galileii, și după ce a intrat fiica ei, a Irodiadei, și a dansat și a plăcut lui Irod și celor care stăteau la masă împreună cu el, regele

a zis fetei: Cere-mi ce vrei și îți voi da. Și i-a jurat acesteia că orice îmi vei cere îți voi da, până la jumătate din împărăția mea. Iar ea, ieșind, a spus mamei ei: Ce să cer? Iar aceasta a spus: Capul lui Ioan Botezătorul. Și intrând imediat cu grabă la rege, a cerut zicând: Vreau ca să-mi dai imediat pe o farfurie capul lui Ioan Botezătorul. Și regele, devenind foarte întristat, din cauza jurămintelor și a celor ce stăteau la masă cu el, nu a vrut s-o respingă. Și imediat regele, trimitând un călău, a poruncit să fie adus capul lui. Iar el, plecând, l-a decapitat în închisoare, și a adus capul lui pe un platou și l-a dat fetei, și fata l-a dat mamei ei. Și ucenicii lui, auzind, au venit și au ridicat cadavrul lui și l-au pus în mormânt.

Și apostolii se adună la Isus și i-au raportat toate câte au făcut și câte au învățat. Și le-a spus lor: Veniți voi înșivă deoparte într-un loc pustiu și odihniți-vă puțin, căci erau mulți cei care veneau și plecau, și nici măcar să mănânce nu aveau timp. Și au plecat într-un loc pustiu cu barca, pe cont propriu. Și i-au văzut plecând, și mulți i-au recunoscut, și pe jos din toate cetățile au alergat acolo și au ajuns înaintea lor și s-au adunat la el. Și Iisus, ieșind afară, văzu o mulțime mare și fu cuprins de milă pentru ei, căci erau ca niște oi care nu aveau păstor, și începu să-i învețe multe lucruri. Și deja ora fiind târzie, ucenicii lui apropiindu-se de el îi spun că locul este pustiu și ora este deja târzie, Trimite-i departe, astfel încât, plecând în câmpurile și satele din jur, să cumpere pentru ei înșiși pâini, căci nu au ce să mănânce. Iar el, răspunzând, le-a spus lor: Dați-le voi să mănânce. Și ei îi spun: Să plecăm să cumpărăm pâini de două sute de denari și să le dăm lor să mănânce? Dar el le spune: Câte pâini aveți? Duceți-vă și vedeți. Și aflând, ei spun: Cinci și doi pești. Și le-a poruncit să-i așeze pe toți în grupuri pe iarba verde. Și s-au așezat în grupuri, câte o sută și câte cincizeci. Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, privind spre cer, a

binecuvântat și a frânt pâinile și le dădea ucenicilor ca să le pună înaintea lor, și cei doi pești i-a împărțit tuturor. Și au mâncat toți și s-au săturat, Și au ridicat douăsprezece coșuri pline de fragmente și din pești. Și cei care mâncaseră pâinile erau cinci mii de bărbați.

Și imediat i-a forțat pe ucenicii săi să urce în corabie și să meargă înainte dincolo spre Bethsaida, până când el va trimite mulțimea. Și luând rămas-bun de la ei, a plecat în munte să se roage. Și când se făcuse seară, era corabia în mijlocul mării, și el singur pe pământ. Și văzându-i chinuiți în vâslit, căci vântul le era împotriva, și pe la a patra strajă a nopții vine către ei umblând pe mare, și voia să treacă pe lângă ei. Cei care l-au văzut umblând pe mare au crezut că este o fantomă și au strigat, Toți l-au văzut și s-au tulburat. Și imediat a vorbit cu ei și le zice: Îndrăzniți, eu sunt, nu vă temeți. Și s-a urcat în barcă la ei, și vântul a încetat, și erau foarte peste măsură uimiți în ei înșiși și se minunau. Căci nu au înțeles asupra pâinilor, ci inima lor era împietrită.

Și după ce au traversat, ei au plecat spre pământul Ghennesaretului și au ancorat. Și după ce au ieșit ei din barcă, imediat l-au recunoscut. Ei au alergat prin întreaga regiune înconjurătoare aceea și au început să-i ducă împrejur pe paturi pe cei care sufereau, oriunde auzeau că se află acolo, Și oriunde intra în sate sau cetăți sau câmpuri, în piețe puneau pe bolnavi și îl rugau ca măcar de marginea hainei lui să se atingă, și câți se atingeau de el erau vindecați.

7

Și se adună la el fariseii și unii dintre cărturari, venind de la Ierusalim, Și văzând pe unii dintre ucenicii lui mâncând pâini cu

mâini comune, adică nespălate, i-au muștrat. Căci Fariseii și toți Iudeii, dacă nu își spală mâinile cu pumnul, nu mănâncă, ținând tradiția bătrânilor, Și de la piață, dacă nu se spală, nu mănâncă, și sunt multe altele pe care le-au primit să le păzească, spălări de cupe și de ulcioare și de vase de aramă și de paturi, Apoi fariseii și cărturarii îl întrebă pe el: pentru ce nu umblă ucenicii tăi conform tradiției bătrânilor, ci mănâncă pâinea cu mâini nespălate? Iar el, răspunzând, le-a spus lor că bine a profetizat Isaia despre voi, ipocriților, așa cum este scris: acest popor mă onorează cu buzele, dar inima lor este departe de mine, În zadar însă mă venerează, învățând ca doctrine porunci ale oamenilor.

Având lăsat porunca lui Dumnezeu, țineți tradiția oamenilor: spălări de ulcioare și de cupe, și multe alte lucruri asemănătoare faceți. Și le spunea: Bine puneți deoparte porunca lui Dumnezeu ca să păziți tradiția voastră. Căci Moses a spus: onorează pe tatăl tău și pe mama ta, și cel ce vorbește de rău pe tatăl sau mama să moară cu moarte. Voi însă spuneți, dacă spune un om tatălui sau mamei, corban, care este dar, cu care ai fi putut fi beneficiat din partea mea, și nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl lui sau pentru mama lui, Anulând cuvântul lui Dumnezeu prin tradiția voastră pe care ați transmis-o, și multe lucruri asemenea faceți. Și chemând toată mulțimea, le spunea: ascultați-mă toți și înțelegeți. Nimic din afara omului, intrând în el, nu este în stare să-l spurce, ci cele ce ies din el sunt cele ce spurcă omul. Și când a intrat în casă, departe de mulțime, ucenicii lui îl întrebau despre pildă. Și le spunea lor: Astfel și voi fără înțelegere sunteți? Nu înțelegeți încă că tot ce intră din afară în om nu poate să-l spurce? că nu intră în inima lui, ci în pânțele, și iese în latrină, curățind toată mâncarea. El spunea însă că ceea ce iese din om, aceea spurcă omul. Dinăuntru, pentru că din inima oamenilor ies afară gândurile cele rele, adultere, desfrânări, ucideri, Furturi, lăcomii, răutăți,

înșelăciune, desfrânare, ochi rău, blasfemie, aroganță, nebulie. Toate acestea, cele rele, ies dinăuntru și spurcă omul.

Și de acolo, ridicându-se, a plecat spre granițele Tirului și Sidonului. Și intrând într-o casă, nu voia ca nimeni să știe, dar nu a putut să rămână neobservat. Căci o femeie, care avea fiica ei cu duh necurat, auzind despre el, a venit și a căzut la picioarele lui, iar femeia era greacă, syrofeniciană la rasă, și îl ruga să scoată demonul din fiica ei. Iar Isus i-a spus acesteia: Lasă mai întâi să fie săturați copiii, căci nu este bine să iei pâinea copiilor și să o arunci câinilor mici. Ea însă a răspuns și i-a zis: Da, Doamne, și câinii mici de sub masă mănâncă din firimiturile copiilor. Și i-a spus: din cauza acestui cuvânt, du-te, demonul a ieșit din fiica ta. Și plecând în casa ei, a găsit copilul zăcând pe pat și demonul ieșit.

Și din nou, ieșind din granițele Tirului și Sidonului, a venit către marea Galileei prin mijlocul granițelor Decapolisului. Și ei îi aduc un surd cu vorbire împiedicată și îl imploră să-și pună mâna asupra lui. Și luându-l deoparte de la mulțime, în particular, a pus degetele lui în urechile lui și, scuipând, a atins limba lui, și privind sus în cer, a suspinat și îi zice: Effatha, care înseamnă fii deschis. Și îndată i s-au deschis urechile și s-a dezlegat legătura limbii sale, și vorbea corect. Și le-a poruncit lor să nu spună nimănui, dar cu cât el le poruncește, cu atât mai mult vesteau. Și erau uimiți peste măsură, zicând: Bine toate le-a făcut, și pe surzi îi face să audă și pe muți să vorbească.

8

În acele zile, fiind din nou o mulțime mare și neavând ce să mănânce, Isus, chemându-și ucenicii, le spune: Mi-e milă de mulțimea aceasta, pentru că deja de trei zile rămân cu mine și nu

au ce să mănânce, Și dacă îi trimit flămânzi la casa lor, se vor slăbi pe drum, căci unii dintre ei au venit de departe. Și ucenicii lui i-au răspuns: De unde va putea cineva aici să-i sature cu pâini în pustietate? Și i-a întrebat: Câte pâini aveți? Iar ei au răspuns: Șapte. Și a poruncit mulțimii să se așeze pe pământ și, luând cele șapte pâini, a mulțumit, le-a frânt și le dădea ucenicilor săi ca să le pună înaintea, și au pus înaintea mulțimii. Și aveau câțiva peștișori, și după ce i-a binecuvântat, a zis să-i pună înaintea și pe aceștia. Au mâncat și s-au săturat, și au ridicat șapte coșuri cu rămășițe de fragmente. Erau cam patru mii și i-a eliberat. Și imbarcându-se imediat în corabie cu ucenicii săi, a venit în părțile Dalmanutei.

Și au ieșit fariseii și au început să discute cu el, căutând de la el un semn din cer, ispitindu-l. Și gemând adânc în spiritul său, spune: Ce caută generația aceasta, un semn? Amin vă spun vouă: dacă va fi dat generației acesteia un semn! Și lăsându-i, el s-a urcat în navă și a plecat din nou.

Și au uitat să ia pâini și, afară de o pâine, nu aveau cu ei în corabie. Și el le poruncea lor zicând: Vedeți, luați seama de dospul fariseilor și de dospul lui Irod. Și discutau între ei, spunând că nu au pâini. Și cunoscând, Isus le spune: De ce discutați că nu aveți pâini? Nu înțelegeți încă, nici nu pricepeți? Aveți încă inima voastră îndurată? Având ochi nu vedeți, și având urechi nu auziți? Și nu vă amintiți?

Când am frânt cele cinci pâini pentru cei cinci mii, câți coșuri pline cu fragmente ați ridicat? Ei îi spun: Doisprezece. Când iar cei șapte pentru cei patru mii, câte coșuri pline de fragmente ați ridicat? Iar ei au spus: șapte. Și le spunea lor: Nu înțelegeți încă?

Și vine în Bethsaida și ei îi aduc un orb și îl imploră să-l atingă. Și luând orbul de mână, l-a condus afară din sat, și scuipând în ochii lui, punându-și mâinile pe el, îl întreba dacă vede ceva. Și privind în sus spunea: Văd oamenii ca pe niște arbori umblând. Apoi din nou a pus mâinile asupra ochilor lui și l-a făcut să privească în sus, și a fost restabilit, și i-a văzut clar pe toți. Și l-a trimis la casa lui, zicându-i: Nici în sat să nu intri, nici să nu spui nimănui în sat.

Și a ieșit Isus și ucenicii Lui în satele Cezareei lui Filip, și pe cale întreba pe ucenicii Săi, zicându-le: Cine spun oamenii că sunt? Iar ei au răspuns: Ioan Botezătorul, și alții Ilie, iar alții unul dintre profeți. Și el le spune lor: Voi însă cine spuneți că sunt? Răspunzând, Petru îi spune: Tu ești Hristosul. Și i-a certat ca să nu spună nimănui despre el.

Și a început să-i învețe că este necesar ca Fiul Omului să sufere multe lucruri și să fie respins de bătrâni și de marii preoți și de cărturari, și să fie ucis, și după trei zile să învie, Și vorbea cuvântul cu francheță. Și Petru, luându-l deoparte, a început să-l mustre. Dar el, întorcându-se și văzând pe ucenicii săi, l-a muștrat pe Petru, zicând: Du-te înapoi de la mine, satană, căci nu gândești cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

Și chemând mulțimea împreună cu ucenicii Săi, le-a spus lor: Oricine voiește să urmeze după Mine, să se lepede de sine însuși și să-și ia crucea sa, și să Mă urmeze. Căci cine ar vrea să-și salveze sufletul, îl va pierde, dar cine își va pierde sufletul din cauza mea și a veștii bune, acesta îl va salva. Ce folos va avea omul dacă va câștiga lumea întregă și își va pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul lui? Căci cine se va rușina de mine și de cuvintele mele în această generație adulteră și păcătoasă, și Fiul

omului se va rușina de el când va veni în gloria Tatălui său cu îngerii cei sfinți.

9

Și le spunea lor: Amin, vă spun vouă că sunt unii dintre cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea până vor vedea Împărăția lui Dumnezeu venită în putere.

Și după șase zile, Iisus ia cu el pe Petru și pe Iacob și pe Ioan și îi urcă pe un munte înalt, singuri, deoparte, și a fost transfigurat înaintea lor, și veșmintele lui au devenit strălucitoare, foarte albe ca zăpada, astfel cum niciun înălbitor de pe pământ nu este în stare să albească. Și li s-a arătat Ilie cu Moise, și vorbeau cu Isus. Și Petru, răspunzând, zice lui Isus, Rabbi, bine este ca noi să fim aici, și să facem trei corturi, unul ție și unul lui Moise și unul lui Ilie. Căci nu știa ce vorbește, pentru că era îngroziți. Și s-a întâmplat un nor acoperindu-i, și a venit o voce din nor zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe El ascultați-L. Și deodată, uitându-se în jur, nu mai văzură pe nimeni, ci numai pe Isus cu ei. Dar pe când coborau ei de la munte, le-a poruncit să nu spună nimănui ce au văzut, decât atunci când Fiul Omului va învia din morți. Și au păstrat cuvântul pentru ei înșiși, discutând între ei ce înseamnă a învia din morți. Și îl întrebau pe el, zicând: De ce spun cărturarii că Ilie trebuie să vină întâi? Dar el, răspunzând, le-a zis: Ilie, într-adevăr, venind primul, restaurează toate; și cum este scris despre Fiul Omului că va suferi multe și va fi disprețuit? Dar vă spun vouă că și Ilie a venit, și i-au făcut cât au vrut, așa cum este scris despre el.

Și venind la discipoli, a văzut o mulțime mare în jurul lor și scribi certându-se cu ei. Și imediat, toată mulțimea, văzându-l, s-a

uimit și, alergând la el, îl saluta. Și a întrebat pe cărturari: Ce dezbateți între voi? Și răspunzând unul din mulțime a spus: Învățătorule, am adus fiul meu la tine, care are un duh mut. Și oriunde îl apucă, îl aruncă la pământ, și face spumă și scrâșnește din dinți, și se usucă, și am spus ucenicilor tăi să-l scoată afară, și nu au fost în stare. Iar el, răspunzând lui, spune: O, generație necredincioasă, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îndura? Aduceți-l la mine. Și l-au adus la el. Și văzându-l, duhul l-a convulsionat imediat, și căzând la pământ, se rostogolea spumând. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Cât timp a trecut de când i s-a întâmplat acest lucru? Iar el a spus: Din copilărie. Și des l-a aruncat și în foc și în ape, ca să-l distrugă, dar dacă poți ceva, ajută-ne, având milă de noi. Iar Isus i-a spus lui: Dacă ești în stare să crezi, toate sunt cu putință celui care crede. Și îndată, strigând, tatăl copilului spunea cu lacrimi: Cred, Doamne, ajută necredinței mele! Văzând însă Isus că se adună laolaltă mulțimea, a muștră duhul cel necurat, zicându-i: Duhule mut și surd, eu îți poruncesc, ieși din el și nu mai intra în el. Și după ce a strigat și l-a convulsionat mult, a ieșit, și a devenit ca mort, așa încât mulți să spună că a murit. Dar Isus, apucându-l de mână, l-a ridicat, și s-a ridicat. Și după ce a intrat el în casă, ucenicii lui îl întrebau în particular: De ce noi nu am putut să-l scoatem afară? Și le-a spus: acest fel nu poate ieși decât prin rugăciune și post.

Și, plecând de acolo, treceau prin Galileea, și nu voia ca cineva să știe, El îi învăța pe ucenicii săi și le spunea că Fiul Omului este trădat în mâinile oamenilor, și îl vor ucide, și fiind ucis, în a treia zi va învia. Dar ei nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-l întrebe.

Și a venit în Capernaum, și fiind în casă, îi întreba: Ce discutați între voi pe cale? Dar ei tăceau, pentru că discutaseră între ei pe cale cine este mai mare. Și, după ce a șezut, i-a chemat

pe cei doisprezece și le zice: dacă cineva voiește să fie întâi, va fi din toți cel din urmă și al tuturor slujitor. Și luând un copil, l-a pus în mijlocul lor, și îmbrățișându-l, le-a spus, Cine primește unul dintre astfel de copii în numele meu, pe mine primește, și cine mă primește pe mine, nu pe mine primește, ci pe Cel care m-a trimis. I-a răspuns Ioan, zicând: Învățătorule, am văzut pe cineva care scotea demoni în numele tău, dar care nu ne urmează nouă, și l-am oprit, pentru că nu ne urmează. Dar Isus a spus: Nu îl opriți pe el, pentru că nimeni care va face o minune în numele meu nu va putea repede să vorbească de rău despre mine. Cine nu este împotriva voastră, este pentru voastră. Căci oricine vă va da să beți un pahar de apă în numele meu, pentru că sunteți ai lui Cristos, adevărat vă spun vouă, nu va pierde nicidecum răsplata sa.

Și oricine ar face să se poticnească unul dintre acești mici care cred în mine, mai bine ar fi pentru el dacă i s-ar atârna o piatră de moară de gât și ar fi aruncat în mare. Și dacă mâna ta te face să te poticnești, taie-o, bine pentru tine este să intri în viață ciung, decât având cele două mâini să pleci în gheenă, în focul cel nestins, unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge. Și dacă piciorul tău te face să te poticnești, taie-l, este mai bine pentru tine să intri în viață șchiop, decât să ai ambele picioare și să fii aruncat în gheenă, în focul cel nestins, unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge. Și dacă ochiul tău te face să te poticnești, scoate-l, mai bine pentru tine este să intri cu un ochi în împărăția lui Dumnezeu, decât având doi ochi să pleci în gheena focului. unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge. Căci fiecare va fi sărat cu foc, și fiecare jertfă va fi sărată cu sare. Bună este sarea, dar dacă sarea devine fără gust, cu ce o veți condimenta? Aveți în voi înșivă sare și fiți în pace unii cu alții.

Și ridicându-se de acolo, vine în granițele Iudeei prin dincolo de Jordan, și se adună din nou mulțimi către el, și cum era obișnuit, din nou îi învăța. Și Fariseii, apropiindu-se, îl întrebau dacă este permis bărbatului să-și elibereze femeia, punându-l la încercare. Iar el, răspunzând, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise? Iar ei au spus: Moise a permis să se scrie o carte de divorț și să se elibereze. Și răspunzând, Isus le-a spus: Din cauza împietririi inimii voastre v-a scris vouă porunca aceasta. Dar de la începutul creației, Dumnezeu i-a făcut mascul și feminin. Din pricina aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de femeia sa, și vor fi cei doi un singur trup. Așa că nu mai sunt doi, ci o singură carne, Ce a unit deci Dumnezeu, omul să nu despartă. Și în casă, din nou, ucenicii îl întrebau despre aceasta, Și le spune lor: oricine își divorțează soția și se căsătorește cu alta comite adulter împotriva ei. Și dacă o femeie, divorțând de bărbatul ei, se căsătorește cu altul, comite adulter.

Și aduceau la el copiii, ca să-i atingă, dar ucenicii muștrău pe cei care îi aduceau. Văzând însă, Isus s-a indignat și le-a spus: lăsați copiii să vină la mine și nu-i opriți, căci a celor ca aceștia este Împărăția lui Dumnezeu. Adevărat vă spun vouă, cine nu primește împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea. Și îmbrățișându-i, i-a binecuvântat, punând mâinile asupra lor.

Și pe când ieșea El pe cale, alergând cineva și îngenunchind înaintea Lui, Îl întreba: Învățătorule bun, ce voi face ca să moștenesc viața veșnică? Iar Iisus i-a spus: De ce mă numești bun? Nimeni nu este bun decât Dumnezeu singur. Poruncile le știi: să nu săvârșești adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești fals, să nu înșeli, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.

Iar el răspunzând i-a zis: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețea mea. Iar Isus, privind la el, l-a iubit și i-a spus: Un lucru îți lipsește. Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde câte ai și dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino, urmează-mă, ridicându-ți crucea ta. Dar el, posomorându-se la acel cuvânt, a plecat întristat, căci avea multe posesiuni.

Și privind în jur, Isus spune ucenicilor săi: Cât de greu vor intra în împărăția lui Dumnezeu cei ce au bani! Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele lui. Iar Isus, răspunzând din nou, le zice: Copii, cât de greu este pentru cei care se încred în bogății să intre în împărăția lui Dumnezeu! Mai ușor este ca o cămilă să treacă prin urechea acului decât ca un bogat să intre în împărăția lui Dumnezeu. Iar ei erau extrem de uimiți, zicând între ei: Și cine poate fi mântuit? Privind la ei, Isus spune: De la oameni este imposibil, dar nu de la Dumnezeu, căci toate sunt posibile de la Dumnezeu. A început Petru să-i spună: Iată, noi am lăsat totul și te-am urmat. Răspunzând, Isus a spus: Amin, vă spun vouă, nimeni nu este care a lăsat casă sau frați sau surori sau tată sau mamă sau femeie sau copii sau câmpuri din cauza mea și din cauza Evangheliei, dacă nu ia însutit acum, în timpul acesta, case și frați și surori și tată și mamă și copii și câmpuri, cu persecuții, și în veacul cel venitor, viață veșnică. Dar mulți dintre cei dintâi vor fi ultimii și ultimii vor fi cei dintâi.

Erau pe drum, urcând spre Ierusalim, și Isus mergea înaintea lor, și ei erau uimiți, iar cei care îl urmau se temeau. Și luând din nou pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să i se întâmple, Că iată ne suim în Ierusalim, și Fiul Omului va fi predat marilor preoți și cărturarilor, și Îl vor condamna la moarte și Îl vor preda neamurilor, și îl vor batjocori și îl vor biciui și vor scuipa asupra lui și îl vor ucide, iar în a treia zi va învia.

Și se apropie de el Iacob și Ioan, fiii lui Zebedeu, zicând: Învățătorule, vrem ca orice vom cere să ne faci nouă. Dar el le-a spus: Ce vreți să vă fac? Iar ei i-au spus lui: dă-ne nouă ca unul să șadă la dreapta ta și unul la stânga ta în gloria ta. Dar Isus le-a spus lor: Nu știți ce cereți. Puteți să beți cupa pe care eu o beau și să fiți botezați cu botezul cu care eu sunt botezat? Ei i-au spus: suntem în stare. Iar Isus le-a spus: paharul pe care eu îl beau, într-adevăr îl veți bea, și cu botezul cu care eu sunt botezat veți fi botezați. Dar a ședea la dreapta mea și la stânga mea nu este al meu să dau, ci pentru aceia cărora le-a fost pregătit.

Și cei zece, auzind, au început să se indigneze cu privire la Iacob și Ioan. Dar Isus, chemându-i, le spune: Știți că cei ce par a conduce națiunile stăpânesc peste ele și cei mari ai lor exercită autoritate peste ele, Nu astfel va fi însă între voi, ci cine va vrea să devină mare între voi, va fi slujitorul vostru, Și oricine dintre voi vrea să devină primul, va fi sclavul tuturor. Și pentru că Fiul Omului nu a venit să fie servit, ci să servească, și să dea sufletul Său ca răscumpărare în locul multora.

Și ei vin în Ierihon. Și pe când ieșea el din Ierihon împreună cu ucenicii săi și cu o mulțime mare, fiul lui Timaeus, Bartimaeus, un orb, ședea lângă drum cerșind. Și, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige și să spună: Fiule al lui David, Iisuse, ai milă de mine. Și mulți îl certau ca să tacă, dar el cu atât mai mult striga: Fiu al lui David, miluiește-mă! Și Iisus, stând, a zis: Chemăți-l. Și ei cheamă pe cel orb, zicându-i: Curaj, ridică-te, te cheamă. Cel care și-a aruncat vestmântul, ridicându-se, a venit la Iisus. Și răspunzând, Isus îi spune: Ce vrei să îți fac? Iar orbul i-a spus: Rabboni, ca să văd din nou. Și Isus i-a spus lui: Du-te, credința ta te-a salvat. Și imediat a văzut din nou și îl urma pe Isus pe cale.

Și când se apropie de Ierusalim, de Betfaghe și Betania, către Muntele Măslinilor, trimite doi dintre ucenicii săi și le spune lor: Mergeți în satul din fața voastră, și îndată intrând în el veți găsi un mânz legat, pe care nimeni dintre oameni nu a șezut; dezlegați-l și aduceți-l. Și dacă cineva vă spune: Ce faceți aceasta?, spuneți că Domnul are nevoie de el și imediat îl trimite din nou aici. Ei au plecat și au găsit mânzul legat la ușă, afară pe stradă, și l-au dezlegat. Și unii dintre cei care stăteau acolo le spuneau: Ce faceți dezlegând mânzul? Iar ei le-au spus astfel cum poruncise Iisus, și i-au lăsat. Și au adus mânzul la Isus și au pus pe el hainele lor, și a șezut pe el. Mulți și-au întins veștmintele lor pe cale, iar alții tăiau ramuri cu frunze din copaci și le întindeau pe cale. Și cei care mergeau înainte și cei care urmau strigau zicând: Osana, binecuvântat cel ce vine în numele Domnului. Binecuvântată este împărăția care vine în numele Domnului, a tatălui nostru David; osana întru cele preaînalte.

Și a intrat Isus în Ierusalim și în templu, și privind în jur la toate, fiind deja seara, a ieșit în Betania cu cei doisprezece.

Și a doua zi, ieșind ei din Betania, a fost flămând, și văzând un smochin de departe care avea frunze, a venit să vadă dacă va găsi ceva în el, și venind la el, nimic n-a găsit decât frunze, căci nu era timpul smochinelor. Și răspunzând, i-a spus: Nimeni să nu mai mănânce fruct din tine în veșnicie. Și ucenicii lui auzeau.

Și ei vin din nou în Ierusalim, și Isus, intrând în templu, a început să-i arunce afară pe cei ce vindeau și pe cei ce cumpărau în templu, și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei, și nu permitea ca cineva să poarte

vreun vas prin templu, Și îi învăța spunându-le: Nu este scris că casa mea va fi numită casă de rugăciune pentru toate națiunile? Dar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari.

Și au auzit cărturarii și fariseii și marii preoți, și căutau cum să-l distrugă, căci se temeau de el, pentru că toată mulțimea era uimită de învățătura lui. Și când s-a făcut târziu, ieșea afară din oraș.

Și trecând pe acolo dimineața, au văzut smochinul uscat din rădăcini. Și amintindu-și, Petru îi spune: Rabi, iată, smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat. Și răspunzând, Isus le zice: aveți credință în Dumnezeu. Adevărat vă spun vouă că oricine ar spune muntelui acestuia: Ridică-te și aruncă-te în mare, și nu se îndoiește în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se întâmplă, îi va fi lui ceea ce spune. Din cauza aceasta vă spun vouă: toate câte cereți rugându-vă, credeți că le primiți, și vă vor fi date. Și când stați rugându-vă, iertați dacă aveți ceva împotriva cuiva, pentru că și Tatăl vostru cel din ceruri să vă ierte greșelile voastre. Dacă însă voi nu iertați, nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre.

Și vin iarăși în Ierusalim, și pe când umbla el în templu, vin către el marii preoți și cărturarii și bătrânii. Și îi spun lui: Cu ce autoritate faci acestea? Sau cine ți-a dat autoritatea aceasta ca să faci acestea? Iar Isus, răspunzând, le-a zis: Vă voi întreba și eu un cuvânt, și răspundeți-mi, și vă voi spune în ce fel de autoritate fac acestea. Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni? Răspundeți-mi. Și ei se gândeau între ei, zicând: Dacă vom spune din cer', va spune: Pentru ce, deci, nu ați crezut în el? Dar să spunem, din oameni? Se temeau de popor, căci toți îl considerau pe Ioan că era profet. Și răspunzând, ei spun lui Isus: Nu știm. Și

Isus, răspunzând, le spune: Nici eu nu vă spun în ce autoritate fac acestea.

12

Și a început să le spună în parabole: Un om a plantat o vie și a pus împrejur un gard și a săpat un teasc și a construit un turn, și a dat-o cu chirie unor fermieri și a plecat. Și a trimis la agricultori, la timpul potrivit, un rob, ca să ia de la agricultori din rodul viei. Și luându-l pe el, l-au bătut și l-au trimis cu mâinile goale. Și iarăși a trimis către ei un alt rob, și pe acela, împroșcându-l cu pietre, l-au rănit la cap și l-au trimis înapoi dezonorat. Și din nou a trimis pe altul, și pe acela l-au ucis, și pe mulți alții, pe unii bătându-i, iar pe alții ucigându-i. Având deci încă un fiu, iubitul lui, l-a trimis și pe el la urmă către ei, zicând că vor respecta fiul meu. Dar acei fermieri, văzându-l venind, au spus între ei că acesta este moștenitorul, veniți să-l ucidem, și moștenirea va fi a noastră. Și luându-l, l-au ucis și l-au aruncat afară din vie. Ce va face deci stăpânul viei? Va veni și îi va nimici pe acești lucrători și va da via altora. Nici această scriere nu ați citit-o: piatra pe care au respins-o cei ce zideau, aceasta a devenit capul unghiului. De la Domnul s-a întâmplat aceasta și este minunată în ochii noștri.

Și căutau să-l prindă, dar s-au temut de mulțime, căci au cunoscut că către ei a spus pilda. Și, lăsându-l, s-au dus.

Și ei trimit către el pe unii dintre Farisei și dintre Herodieni ca să-l prindă cu cuvântul. Iar ei, venind, îi spun: Învățătorule, știm că ești adevărat și nu-ți pasă de nimeni, căci nu te uiți la fața oamenilor, ci înveți calea lui Dumnezeu în adevăr. Spune-ne deci, este permis a da tribut lui Cezar sau nu? Să dăm sau să nu dăm? Dar el, cunoscând ipocrizia lor, le-a spus: De ce mă încercați?

Aduceți-mi un denar ca să văd. Iar ei au adus. Și le spune: A cui este imaginea aceasta și inscripția? Iar ei au zis: A Cezarului. Și răspunzând, Isus le-a spus: Dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, și s-au minunat de el.

Și vin Saducheii la el, care spun că învierea nu există, și îl întrebau zicând, Învățătorule, Moise ne-a scris nouă că dacă fratele cuiva moare și lasă în urmă o soție, dar nu lasă copii, fratele lui să ia soția lui și să ridice urmași fratelui său. Erau deci șapte frați. Și cel dintâi și-a luat femeie, și murind nu a lăsat sămânță. Și al doilea a luat-o, și a murit, și nici el nu a lăsat sămânță. Și al treilea la fel. Și cei șapte au luat-o, și nu au lăsat urmași. La urmă, după toți, a murit și femeia. În învierea deci, când vor învia, a cui dintre ei va fi soție? Căci cei șapte au avut-o de soție. Și răspunzând, Iisus le-a spus: Nu vă rătăciți oare din cauza aceasta, neconoscând Scripturile și nici puterea lui Dumnezeu? Căci atunci când vor învia din morți, nici nu se căsătoresc, nici nu sunt dați în căsătorie, ci sunt ca îngerii din ceruri. Dar despre cei morți, că sunt înviați, nu ați citit în cartea lui Moise, la rug, cum i-a spus lui Dumnezeu zicând: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov? Nu este Dumnezeul morților, ci al celor vii; voi, deci, vă înșelați mult.

Și apropiindu-se unul dintre cărturari, auzindu-i certându-se, văzând că le-a răspuns bine, l-a întreat: care este prima poruncă dintre toate? Iar Iisus i-a răspuns că prima dintre toate poruncile este: ascultă, Israele, Domnul Dumnezeu nostru, Domnul este unul, Și să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată mintea ta și din toată puterea ta. Aceasta este prima poruncă. Și a doua este asemănătoare, aceasta: vei iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși. Nu există altă poruncă mai mare decât acestea. Și cărturarul i-a spus: Bine, învățătorule,

pe adevăr ai spus că unul este și nu este altul în afară de el. Și a-l iubi pe el din toată inima și din toată înțelegerea și din tot sufletul și din toată puterea, și a-l iubi pe aproapele ca pe sine însuși, este mai mult decât toate arderile de tot și jertfele. Și Isus, văzând că a răspuns inteligent, i-a spus: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni nu mai îndrăznește să-l întrebe.

Și răspunzând, Isus spunea învățând în templu: Cum spun cărturarii că Hristos este fiul lui David? Căci însuși David a spus în Duhul Sfânt: zice Domnul Domnului meu, șezi de-a dreapta mea până voi pune pe dușmanii tăi așternut picioarelor tale. Însuși David deci îl numește Domn, și de unde este fiul lui? Și mulțimea mare îl asculta cu plăcere.

Și le spunea lor în învățătura sa: feriți-vă de cărturari, de cei ce doresc să umble în veșminte și să primească salutări în piețe și locuri de căpetenie în congregații și locuri de căpetenie la ospete. cei ce devorează casele văduvelor și sub pretext se roagă îndelung, aceștia vor primi o judecată mai mare

Și Isus, șezând în fața vistieriei, privea cum mulțimea aruncă bronz în vistierie. Și mulți bogați aruncau mult, și venind o văduvă săracă, a aruncat două monede mici, care este un cadran. Și chemându-și ucenicii, le-a spus: Adevărat vă spun că văduva aceasta săracă a aruncat mai mult decât toți cei care aruncă în vistierie, Toți pentru că din abundența lor au aruncat, aceasta însă din sărăcia ei toate câte avea a aruncat, întreaga ei viață.

13

Și pe când ieșea din templu, unul dintre ucenicii lui îi spune: Învățătorule, iată ce fel de pietre și ce fel de clădiri! Și Iisus,

răspunzând, i-a zis lui: Vezi acestea, marile clădiri? Nu va fi lăsată aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată. Și pe când el ședea pe muntele măslinilor în fața templului, îl întrebau în particular Petru și Iacov și Ioan și Andrei, Spune-ne când vor fi aceste lucruri și care este semnul când toate acestea sunt pe cale să se împlinescă? Iar Isus, răspunzând, a început să le spună: Vedeți ca nu cumva cineva să vă înșele. Căci mulți vor veni în numele meu, zicând că eu sunt, și vor înșela pe mulți. Când însă auziți de războaie și de zvonuri de războaie, nu vă tulburați, căci trebuie să se întâmple, dar nu este încă sfârșitul. Căci se va ridica națiune împotriva națiunii și regat împotriva regatului, și vor fi cutremure în diferite locuri, și vor fi foamete și tulburări. Acestea sunt începuturile durerilor de naștere. Dar voi, vegheați asupra voastră. Căci vă vor preda în consilii și în sinagogile lor veți fi bătuți, și înaintea conducătorilor și regilor veți sta din cauza mea, ca mărturie pentru ei. Și este necesar ca mai întâi să fie proclamată vestea bună în toate națiunile. Când însă vă vor duce predându-vă, nu vă îngrijorați dinainte ce veți vorbi, nici nu vă pregătiți, ci ce vi se va da în acea oră, aceea vorbiți, căci nu voi sunteți cei care vorbiți, ci Duhul Sfânt. Va trăda însă frate pe frate la moarte și tatăl pe copil, și se vor ridica copiii împotriva părinților și îi vor pune la moarte. Și veți fi urâți de toți din cauza numelui meu, dar cel ce va îndura până la sfârșit, acesta va fi mântuit.

Când însă vedeți urâciunea pustiirii, cea spusă de Daniel profetul, stând unde nu trebuie, cel ce citește să înțeleagă, atunci cei din Iudeea să fugă în munți. Cel de pe acoperiș să nu coboare în casă, nici să intre să ridice ceva din casa lui. Și cel care este în câmp să nu se întoarcă înapoi să-și ridice haina. Vai însă celor care vor avea în pântece și celor care vor alăpta în acele zile. Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna. Căci zilele acelea vor fi necaz, așa cum nu a fost așa de la începutul creației pe care a creat-o

Dumnezeu până acum și nu va mai fi. Și dacă Domnul nu ar fi scurtat zilele, nu ar fi fost salvată nicio făptură, dar din cauza celor aleși pe care i-a ales, a scurtat zilele. Și atunci, dacă cineva vă spune: Iată, aici este Cristosul sau Iată, acolo, să nu credeți. Căci se vor ridica hristoși falși și profeți falși și vor da semne și minuni pentru a rătăci, dacă este posibil, chiar și pe cei aleși. Voi însă fiți cu băgare de seamă: iată, v-am spus dinainte toate. Dar în acele zile, după aceea necaz, soarele se va întuneca și luna nu va da lumina ei, și stelele vor cădea din cer, și puterile care sunt în ceruri vor fi clătinate. Și atunci vor vedea pe Fiul Omului venind în nori cu multă putere și glorie. Și atunci va trimite pe îngerii Săi și va aduna pe aleșii Săi din cele patru vânturi, de la capătul pământului până la capătul cerului.

Dar de la smochin învățați pilda. Când ramura lui devine deja fragedă și încolțește frunzele, știți că vara este aproape, Astfel și voi, când vedeți acestea întâmplându-se, să știți că este aproape, la uși. Adevărat vă spun vouă că nu va trece generația aceasta până ce toate acestea se vor întâmpla. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

Despre ziua aceea sau ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl. Vedeți, fiți vigilenți și rugați-vă, căci nu știți când este timpul. Ca un om plecat în călătorie, lăsându-și casa și dând sclavilor săi autoritatea, și fiecăruia munca sa, și portarului i-a poruncit să vegheze. Vegheați deci, căci nu știți când vine domnul casei, târziu sau la miezul nopții sau la cântarea cocoșului sau dimineața, Nu cumva, venind deodată, să vă găsească dormind. Iar ceea ce vouă vă spun, tuturor spun: vegheați!

Era dar Paștele și azimele după două zile, și căutau arhierii și cărturarii cum să-l prindă prin viclenie și să-lucidă. Dar ei ziceau: Nu în timpul sărbătorii, ca nu cumva să fie tulburare a poporului.

Și pe când el se afla în Bethany, în casa lui Simon leprosul, în timp ce stătea la masă, a venit o femeie având un vas de alabastru cu mir de nard pur, foarte scump, și sfărâmând vasul de alabastru, a turnat mirul pe capul lui. Erau însă unii care se indignau între ei, zicând: Pentru ce s-a făcut această risipire a unguentului? Pentru că acest parfum putea fi vândut cu mai mult de trei sute de denari și să fie dat săracilor, și o certau pe ea. Dar Isus a spus: Lăsați-o pe ea, de ce îi cauzați necazuri? O lucrare bună a făcut pentru mine. Căci pe cei săraci îi aveți întotdeauna cu voi, și când doriți puteți să le faceți bine, dar pe mine nu mă aveți întotdeauna. Ce a avut, aceasta a făcut; a anticipat să-mi ungă trupul pentru înmormântare. Adevărat vă spun vouă, oriunde va fi proclamată vestea bună aceasta în toată lumea, și ceea ce a făcut aceasta va fi spus spre pomenirea ei.

Și Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s-a dus la mării preoți ca să-l trădeze. Iar ei, auzind, s-au bucurat și i-au promis să-i dea arginți, și căuta cum să-l trădeze la momentul potrivit.

Și în prima zi a azimelor, când sacrificau Paștele, ucenicii lui îi spun: Unde vrei să mergem să pregătim ca să mâncăm Paștele? Și trimite doi dintre ucenicii săi și le zice lor: Mergeți în cetate, și vă va întâlni un om purtând un ulcior cu apă, urmați-l, și oriunde va intra, spuneți stăpânului casei că învățătorul spune: unde este locuința mea unde voi mânca paștele cu discipolii mei? Și el vă va arăta o cameră de sus mare, mobilată și gata, pregătiți-ne acolo. Și ucenicii Lui au ieșit și au venit în cetate, și au găsit așa cum le-a

spus, și au pregătit Paștele. Și când se făcuse seară, vine cu cei doisprezece, Și pe când stăteau la masă și mâncau, a zis Isus: Adevărat vă spun vouă că unul dintre voi mă va trăda, cel ce mănâncă cu mine. Iar ei au început să se întristeze și să-i spună unul câte unul: Nu cumva eu? și altul: Nu cumva eu? Iar el răspunzând le-a spus lor: unul din cei doisprezece, cel care scufundă cu mine în castron. Fiul omului merge într-adevăr așa cum este scris despre el, dar vai omului aceluia prin care Fiul omului este trădat; bine era pentru el dacă nu s-ar fi născut omul acela. Și pe când mâncau ei, Iisus a luat pâine, a binecuvântat, a frânt și a dat lor și a zis: luați, mâncați, acesta este trupul meu. Și luând cupa, după ce a mulțumit, le-a dat-o lor, și au băut din ea toți. Și le-a spus lor: Acesta este sângele meu al noului legământ, care este vărsat pentru mulți. Adevărat vă spun vouă că nu voi mai bea din rodul viței până în ziua aceea când îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

Și după ce au cântat imnuri, au ieșit la muntele măslinilor. Și Isus le spune: Toți veți fi scandalizați din pricina mea în noaptea aceasta, căci este scris: Voi lovi păstorul și oile vor fi împrăștiate. Dar după ce voi fi înviat, voi merge înaintea voastră în Galileea. Dar Petru i-a spus: Chiar dacă toți se vor poticni, eu nu. Și Isus îi spune lui: Amen, îți spun ție că tu astăzi, în noaptea aceasta, înainte ca cocoșul să cânte de două ori, de trei ori mă vei nega. Dar Petru spunea și mai mult: dacă îmi va fi necesar să mor cu tine, nu te voi tăgădui. La fel spuneau și toți.

Și vin într-un loc al cărui nume este Gethsemane, și le spune ucenicilor săi: Ședeți aici până mă rog. Și l-a luat pe Petru și pe Iacob și pe Ioan cu sine, și a început să fie foarte tulburat și neliniștit. Și le-a spus lor: Foarte întristat este sufletul meu până la moarte, rămâneți aici și vegheați. Și înaintând puțin, căzu cu fața

la pământ și se ruga ca, dacă este cu putință, să treacă de la el ceasul acela, Și el spunea: Abba, Tată, toate sunt posibile ție, îndepărtează paharul acesta de la mine, dar nu ce vreau eu, ci ce vrei tu. Și vine și îi găsește dormind, și îi spune lui Petru: Simon, dormi? N-ați fost în stare să vegheați o oră? Vegheați și rugați-vă, ca să nu intrați în ispită; duhul este într-adevăr dornic, dar trupul este slab. Și iarăși, plecând, s-a rugat, rostind același cuvânt. Și întorcându-se, i-a găsit din nou dormind, căci ochii lor erau apăsați, și nu știau ce să-i răspundă. Și vine a treia oară și le spune: dormiți acum și vă odihniți? S-a îndepărtat. A venit ceasul, iată, Fiul omului este trădat în mâinile păcătoșilor. Ridicați-vă, să mergem; iată, cel ce mă trădează s-a apropiat.

Și imediat, pe când el încă vorbea, vine Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, și cu el o mulțime mare cu săbii și ciomege, trimiși de la mării preoți și cărturari și bătrâni. Dar cel care îl trăda le dăduse lor un semnal, zicând: Pe care îl voi săruta, acela este; prindeți-l și duceți-l în siguranță. Și venind imediat și apropiindu-se de el, îi spune: Bucură-te, rabi! și l-a sărutat. Dar ei au pus mâinile lor asupra lui și l-au prins. Unul dintre cei care stăteau lângă, trăgând sabia, a lovit robul marelui preot și i-a tăiat urechea. Și răspunzând, Iisus le-a spus: ca asupra unui tâlhar ați ieșit cu săbii și lemne să mă prindeți, În fiecare zi eram la voi în templu învățând, și nu m-ați prins. Dar ca să fie împlinite scripturile. Și, lăsându-l pe el, au fugit cu toții. Și un tânăr l-a urmat pe el, îmbrăcat cu pânză de in peste trupul gol, și tinerii l-au prins pe el. Dar el, lăsând cârpa de in, a fugit gol de la ei.

Și L-au dus pe Isus la marele preot, și s-au adunat la el toți mării preoți, bătrânii și cărturarii. Și Petru l-a urmat de departe până înăuntru în curtea marelui preot, și stătea așezat împreună cu slujitorii și se încălzea la foc. Iar preoții de vârf și întreg

consiliul căutau mărturie împotriva lui Isus ca să-l condamne la moarte, și nu găseau. Căci mulți mărturiseau fals împotriva lui, și mărturiile nu erau concordante. Și unii, ridicându-se, mărturiseau fals împotriva lui, zicând Că noi l-am auzit spunând că eu voi distruge templul acesta cel făcut cu mâna și în trei zile altul nefăcut cu mâini voi construi. Și nici astfel nu era egală mărturia lor. Și ridicându-se marele preot în mijloc, întrebă pe Iisus zicând: Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva ta? Dar el tăcea și nu a răspuns nimic. Din nou, marele preot îl întreba și îi zice: Tu ești Hristosul, Fiul celui Binecuvântat? Iar Isus a spus: Eu sunt, și veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta Puterii și venind pe norii cerului. Dar marele preot, sfâșiindu-și tunicile, zice: Ce nevoie mai avem de martori? Ați auzit cu siguranță blasfemia, ce vi se pare? Iar toți l-au condamnat să fie vinovat de moarte. Și au început unii să-l scuipe și să-i acopere fața și să-l lovească cu pumnul și să-i spună: profetește-ne nouă cine este cel care te-a lovit. Și slujitorii l-au lovit cu palme.

Și pe când Petru era jos în curte, vine una dintre slujnicele marelui preot Și văzând pe Petru încălzindu-se, uitându-se la el, spune: Și tu cu Isus Nazarineanul erai. Dar el a negat, zicând: Nu știu și nici nu înțeleg ce spui tu. Și a ieșit afară în curte, și cocoșul a cântat. Și slujnica, văzându-l din nou, a început să spună celor ce stăteau acolo că acesta este dintre ei. Dar el din nou tăgăduia. Și după puțin timp, din nou cei ce stăteau acolo îi spuneau lui Petru: cu adevărat ești dintre ei, căci ești galileean și vorbirea ta seamănă. Dar el a început să blesteme și să jure că nu cunoaște pe omul acesta despre care vorbiți. Și pentru a doua oară cocoșul a cântat. Și Petru și-a amintit cuvântul pe care i l-a spus Isus, că înainte ca cocoșul să cânte de două ori, îl va tăgădui de trei ori, și aruncându-se a plâns.

Și imediat dimineța, marii preoți, împreună cu bătrânii și scribii și întreg consiliul, având ținut sfat, l-au legat pe Iisus, l-au dus și l-au predat lui Pilat. Și Pilat l-a întrebat: Tu ești regele evreilor? Iar el, răspunzând, i-a zis: Tu spui. Și marii preoți îl acuzau de multe lucruri, dar el nu a răspuns nimic. Iar Pilate din nou îl întreba, zicând: Nu răspunzi nimic? Iată câte mărturii aduc împotriva ta! Dar Isus nu a mai răspuns nimic, așa încât Pilat s-a mirat. Conform obiceiului, la sărbătoare le elibera un prizonier, pe care îl cereau. Era dar cel numit Barabbas legat împreună cu tovarășii rebeli, care în răscoală comiseseră ucidere. Și mulțimea, strigând, a început să ceară precum întotdeauna le făcea. Dar Pilat le-a răspuns zicând: Vreți să vă eliberez pe regele evreilor? El știa că din cauza invidiei îl predaseră marii preoți. Dar marii preoți au agitat mulțimea ca mai degrabă pe Barabbas să-l elibereze. Iar Pilat, răspunzând din nou, le-a spus lor: ce deci vreți să fac cu acela pe care îl numiți regele iudeilor? Dar ei au strigat din nou: răstignește-l! Dar Pilat le spunea lor: Ce rău a făcut? Iar ei au strigat și mai tare: Răstignește-l! Iar Pilat, dorind să facă pe plac mulțimii, le-a eliberat pe Baraba și l-a predat pe Isus, după ce l-a biciuit, ca să fie răstignit.

Iar soldații l-au condus înăuntru în curte, care este pretoriul, și au chemat întreaga cohortă, Și îl îmbracă în purpură și îi pun împrejur o coroană de spini, pe care au împletit-o, Și au început să-l salute. Bucură-te, regele iudeilor, Și îi loveau capul cu o trestie și scuipau spre el, și, punându-și genunchii în jos, se închinau lui. Și când l-au batjocorit, l-au dezbrăcat de purpură și l-au îmbrăcat în hainele lui proprii, și îl duc afară ca să-l răstignească.

Și ei îl silesc pe un oarecare Simon Cirenianul, care trecea pe acolo, venind de la câmp, tatăl lui Alexandru și al lui Rufus, ca să ridice crucea lui.

Și îl duc la locul Golgotha, care tradus înseamnă locul craniului. Și îi dădeau lui să bea vin amestecat cu smirnă, dar el nu luă. Și după ce l-au crucificat, ei își împart veșmintele lui, aruncând sorți asupra lor pentru a vedea cine ce să ia. Era dar ora a treia și l-au crucificat. Și era scrisă inscripția cauzei lui: Regele Iudeilor.

Și împreună cu el răstignesc doi tâlhari, unul de-a dreapta și unul de-a stânga lui. Și s-a împlinit scriptura care zice: și cu cei fărădelege a fost socotit. Și cei ce treceau pe lângă îl huleau, clătinând din capete și zicând: Ha, cel ce dărâmă templul și în trei zile îl construiește Salvează-te pe tine însuși și coboară de pe cruce. La fel și arhieriei, batjocorind între ei împreună cu scribii, ziceau: Pe alții i-a salvat, pe sine nu poate să se salveze. Hristos, regele lui Israel, să coboare acum de pe cruce, ca să vedem și să credem în el. Și cei răstigniți împreună cu el îl batjocoreau.

Iar când a venit ceasul al șaselea, s-a făcut întuneric peste tot pământul până la ceasul al nouălea și la ceasul al nouălea, Isus a strigat cu voce mare, zicând: Eloi, Eloi, lama sabactani?, care înseamnă, tradus: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, pentru ce m-ai părăsit?

Și unii dintre cei care stăteau acolo, auzind, ziceau: Iată, cheamă pe Ilie. Dar unul alergând și umplând un burete cu oțet, punându-l în jurul unei trestii, îi dădea să bea, zicând: Lăsați să vedem dacă vine Ilie să-l coboare. Iar Iisus, scoțând un strigăt mare, și-a dat ultima suflare. Și perdeaua templului s-a rupt în

două, de sus până jos. Văzând dar centurionul care stătea în fața lui că astfel strigând și-a dat sufletul, a zis: Cu adevărat, omul acesta era Fiul lui Dumnezeu. Erau dar și femei privind de departe, printre care era și Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacob cel mic și a lui Iose, și Salome, care, și când era în Galileea, îl urmau și îi slujeau, și multe altele care veniseră cu el în Ierusalim.

Și deoarece se lăsase deja seara, întrucât era ziua pregătirii, adică ziua dinaintea sabbatului, Venind Iosif din Arimateea, membru demn al consiliului, care și el însuși aștepta împărăția lui Dumnezeu, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Isus. Iar Pilat s-a minunat dacă deja murise și, chemând pe centurion, l-a întrebat dacă de mult murise. Și, după ce a aflat de la centurion, i-a dăruit trupul lui Iosif. Și, cumpărând pânză de in și coborându-l pe el, l-a înfășurat în pânza de in și l-a pus într-un mormânt care fusese săpat în stâncă, și a rostogolit o piatră la ușa mormântului. Iar Maria Magdalena și Maria lui Iose vedeau unde este pus.

16

Și după ce a trecut sabbatul, Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacob, și Salome au cumpărat miresme ca să-l ungă, venind la el. Și foarte de dimineață, în prima zi a săptămânii, vin la mormânt, după ce a răsărit soarele. Și spuneau între ele: Cine ne va rostogoli nouă piatra de la ușa mormântului? Și privind în sus, observă că piatra fusese rostogolită, căci era foarte mare. Și intrând în mormânt, au văzut un tânăr bărbat șezând în dreapta, îmbrăcat cu o haină albă, și au fost uimite. Dar el le spune lor: Nu vă înspăimântați, căutați pe Isus Nazarineanul, cel răstignit; a fost înviat, nu este aici. Iată locul unde l-au pus. Dar mergeți și spuneți ucenicilor lui și lui Petru că merge înaintea voastră în Galileea;

acolo îl veți vedea, precum v-a spus. Și, ieșind, au fugit de la mormânt, căci le cuprinsese tremur și spaimă, și nimănui nu au spus nimic, pentru că se temeau.

Sculându-se dimineța, în prima zi a sabatului, a apărut întâi Mariei Magdalena, din care alungase șapte demoni. Aceea, mergând, a raportat celor ce fuseseră cu el, care jeleau și plângeau. Și aceia, auzind că trăiește și că a fost văzut de ea, nu au crezut. După acestea, s-a arătat în altă formă la doi dintre ei care mergeau spre câmp. Și aceia, plecând, au dat de veste celorlalți, dar nici lor nu le-au crezut. Mai târziu li s-a arătat celor unsprezece, care stăteau la masă, și le-a muștrat necredința și împietrirea inimii, pentru că nu au crezut celor care îl văzuseră înviat. Și le-a spus lor: Ducându-vă în toată lumea, vestiți vestea bună la toată creația. Cel care a crezut și a fost botezat va fi mântuit, iar cel care nu a crezut va fi condamnat. Iar semne la cei care au crezut acestea vor urma: în numele meu vor alunga demoni, vor vorbi limbi noi, Șerpi vor ridica, și chiar dacă vor bea ceva de moarte, nu îi va vătăma; pe bolnavi mâini vor pune, și bine vor fi.

Domnul, într-adevăr, după ce le-a vorbit, a fost înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu. Aceștia însă, ieșind, au propovăduit pretutindeni, Domnul lucrând împreună cu ei și confirmând cuvântul prin semnele care îl însoțeau. Amin.

Evanghelia după Ioan

1

În început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era la început cu Dumnezeu. Toate au venit în existență prin el, și fără el nu a venit în existență nimic din ceea ce a devenit. În el era viața, și viața era lumina oamenilor. Și lumina strălucește în întuneric, și întunericul nu a cuprins-o.

S-a ivit un om trimis de la Dumnezeu, numele lui Ioan, Acesta a venit ca martor, pentru a mărturisi despre lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era acela lumina, ci ca să mărturisească despre lumină. Era lumina adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume. În lume era, și lumea prin el a venit în existență, și lumea nu l-a cunoscut. În cele ale sale a venit, și ai săi nu l-au primit. Dar câți l-au primit, le-a dat lor autoritate să devină copii ai lui Dumnezeu, celor care cred în numele lui. care nu din sânge, nici din voința trupului, nici din voința bărbatului, ci din Dumnezeu s-au născut. Și Cuvântul s-a făcut carne și a locuit printre noi, și am privit gloria Lui, glorie ca a Unuia Născut Singur de la Tatăl, plin de har și adevăr. Ioan mărturisește despre el și a strigat zicând: Acesta era despre care am spus: Cel ce vine după mine a ajuns înaintea mea, pentru că era mai înainte decât mine. Și din plinătatea lui noi toți am primit har peste har, Căci legea a fost dată prin Moise, iar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos. Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; singurul Fiul născut, care este în sânul Tatălui, acela L-a descoperit.

Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis evreei din Ierusalim preoți și leviți ca să-l întrebe pe el: Tu cine ești? Și a

mărturisit și nu a negat, ci a mărturisit: Nu sunt eu Cristosul. Și l-au întrebat pe el: Ce deci? Ilie ești tu? Și spune: Nu sunt. Profetul ești tu? Și a răspuns: Nu. I-au spus deci lui: Cine ești, ca să dăm răspuns celor care ne-au trimis? Ce spui despre tine însuși? El a zis: Eu sunt vocea celui ce strigă în pustie: Faceți dreaptă calea Domnului, așa cum a zis profetul Isaia.

Și cei trimiși erau dintre Farisei, Și l-au întrebat și i-au zis: De ce deci botezi, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici profetul? A răspuns lor Ioan, zicând: Eu botez în apă, dar în mijlocul vostru stă Acela pe care voi nu-L cunoașteți. El este cel care vine după mine, care a devenit înaintea mea, a cărui curea a sandalei nu sunt vrednic să o dezleg. Acestea s-au întâmplat în Betania, dincolo de Iordan, unde Ioan boteza.

A doua zi, Ioan îl vede pe Isus venind către el și spune: Iată Mielul lui Dumnezeu, care poartă păcatul lumii. Acesta este despre care eu am spus: după mine vine un bărbat care a fost înaintea mea, pentru că era mai întâi decât mine. Și eu nu l-am cunoscut, dar ca să fie descoperit lui Israel, de aceea am venit eu botezând în apă. Și Ioan a mărturisit, zicând că am văzut Duhul coborând ca un porumbel din cer, și a rămas peste el. Și eu nu l-am cunoscut pe el, dar cel care m-a trimis să botez în apă, acela mi-a spus: Asupra căruia vei vedea Duhul coborând și rămânând asupra lui, acesta este cel care botează în Duhul Sfânt. Și eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

În ziua următoare stătea din nou Ioan și doi dintre ucenicii săi, Și privind la Iisus care umbla, zice: Iată Mielul lui Dumnezeu. Și cei doi discipoli l-au auzit vorbind și l-au urmat pe Isus. Dar Isus, întorcându-se și văzându-i urmându-l, le spune, Ce căutați? Iar ei i-au spus: Rabi (care tradus înseamnă Învățător), unde

locuiești? Le spune lor: Veniți și vedeți. Veniră deci și văzură unde rămâne, și rămaseră la el în ziua aceea; era cam ora a zecea. Era Andrei, fratele lui Simon Petru, unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan și-l urmaseră. Acesta îl găsește primul pe fratele său Simon și îi spune: am găsit pe Mesia, care tradus înseamnă Hristos. Și l-a adus la Isus. Privind la el, Isus a spus: Tu ești Simon, fiul lui Iona, tu vei fi chemat Chifa, care se interpretează Petru.

A doua zi, Isus a vrut să plece în Galileea și îl găsește pe Filip și îi spune: urmează-mă. Filip era din Bethsaida, din cetatea lui Andrei și Petru. Filip îl găsește pe Nathanael și îi spune: Pe acela despre care a scris Moise în Lege și profetii, l-am găsit: Isus, fiul lui Iosif, din Nazaret. Și Natanael i-a spus: Din Nazaret poate să fie ceva bun? Filip îi spune: Vino și vezi. Isus l-a văzut pe Natanael venind către el și spune despre el: Iată cu adevărat un israelit în care nu este viclenie. Natanael îi spune: De unde mă cunoști? Isus a răspuns și i-a zis: Înainte ca Filip să te cheme, pe când erai sub smochin, te-am văzut. Nathanael a răspuns și i-a zis: Rabi, tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești Regele lui Israel. A răspuns Isus și i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Și îi spune: Adevărat, adevărat vă spun, de acum veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând peste Fiul omului.

2

Și în a treia zi a fost o nuntă în Cana Galileii, și mama lui Isus era acolo, A fost chemat dar și Iisus și ucenicii lui la nuntă. Și când vinul s-a terminat, mama lui Isus îi spune: Nu mai au vin. Isus îi spune acesteia: Ce legătură este între mine și tine, femeie? Nu a venit încă ora mea. Mama lui le spune servitorilor: Orice vă va

spune, faceți. Erau și acolo șase ulcioare de piatră, așezate conform curățirii evreilor, ținând între două sau trei măsuri fiecare. Isus le spune lor: umpleți vasele cu apă. Și le-au umplut până sus. Și le spune: Trageți acum și aduceți-l chelnerului șef. Și l-au adus. Așa dar, când a gustat stăpânul banchetului apa devenită vin și nu știa de unde este, dar servitorii știau, cei care trăseseră apa, stăpânul banchetului îl cheamă pe mire. Și îi spune lui: Orice om pune întâi vinul cel bun, și când sunt beți, atunci pe cel mai slab, dar tu ai păstrat vinul cel bun până acum. Aceasta a fost începutul semnelor pe care Isus l-a făcut în Cana Galileii și și-a arătat gloria Sa, și ucenicii Săi au crezut în El.

După aceasta, a coborât în Capernaum el și mama lui și frații lui și ucenicii lui, și acolo au rămas puține zile.

Și era aproape Paștele evreilor, și Isus s-a urcat la Ierusalim. Și a găsit în templu pe cei ce vindeau boi și oi și porumbei, și pe schimbătorii de bani care ședeau. Și, făcând un bici din funii, i-a aruncat pe toți afară din templu, și oile și boii, și a vărsat monedele schimbătorilor de bani și le-a răsturnat mesele, Și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Ridicați acestea de aici, nu faceți din casa Tatălui meu casă de comerț. Dar ucenicii Lui și-au amintit că este scris: Râvna casei Tale mă va mistui. Au răspuns deci evreii și i-au zis: Ce semn ne arăți că faci acestea? A răspuns Isus și le-a spus lor: Distrugeți templul acesta, și în trei zile îl voi ridica. Au zis deci iudeii: patruzeci și șase de ani a fost construit templul acesta, și tu în trei zile îl vei ridica? Acela însă vorbea despre templul trupului său. Când deci a fost înviat din morți, ucenicii lui și-au amintit că spunea acest lucru, și au crezut Scripturii și cuvântului pe care l-a spus Iisus.

Iar pe când era în Ierusalim la Paște, în timpul sărbătorii, mulți au crezut în numele lui, văzând semnele pe care le făcea. Însă Isus însuși nu se încredința lor, din cauza faptului că el îi cunoștea pe toți, și că nu avea nevoie ca cineva să mărturisească despre om, pentru că el însuși cunoștea ce era în om.

3

Era și un om dintre Farisei, Nicodim numele lui, un conducător al Iudeilor. Acesta a venit la el noaptea și i-a spus lui: Rabi, noi știm că de la Dumnezeu ai venit ca învățător, căci nimeni nu poate face aceste semne pe care tu le faci, dacă Dumnezeu nu este cu el. A răspuns Isus și i-a spus: Amin, amin, îți spun ție, dacă cineva nu se naște de sus, nu poate să vadă împărăția lui Dumnezeu. Nicodim îi spune: Cum poate un om să se nască fiind bătrân? Nu poate oare să intre a doua oară în pântecele mamei sale și să se nască? A răspuns Isus: Adevărat, adevărat îți spun, dacă cineva nu se naște din apă și din Duh, nu poate să intre în împărăția lui Dumnezeu. Cel născut din carne este carne, și cel născut din Duh este duh. Nu te mira că ți-am spus: trebuie să vă nașteți de sus. Duhul suflă unde vrea, și vocea lui o auzi, dar nu știi de unde vine și unde merge; astfel este cu fiecare cel născut din Duh. A răspuns Nicodim și i-a spus: Cum pot să se întâmpale acestea? A răspuns Isus și i-a zis: tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea? Adevărat, adevărat îți spun că vorbim ce știm și mărturisim ce am văzut, și nu primiți mărturia noastră. Dacă v-am spus cele pământești și nu credeți, cum veți crede dacă vă voi spune cele cerești? Și nimeni nu a urcat în cer, dacă nu cel care a coborât din cer, Fiul omului, care este în cer. Și așa cum Moise a ridicat șarpele în pustie, astfel este necesar ca Fiul omului să fie ridicat, pentru ca oricine crede în el să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Astfel Dumnezeu a iubit lumea, încât a dat pe Fiul său cel

unul-născut, ca oricine crede în el să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci nu a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca să fie mântuită lumea prin El. Cel care crede în el nu este judecat, dar cel care nu crede a fost deja judecat, pentru că nu a crezut în numele unicului Fiu al lui Dumnezeu. Aceasta este judecata: că lumina a venit în lume, și oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, căci faptele lor erau rele. Căci toți cei ce fac lucruri de nimic urăsc lumina și nu vin la lumină, ca să nu le fie expuse faptele lor, Cel ce face adevărul vine la lumină, ca să fie revelate lucrările lui, pentru că în Dumnezeu sunt făcute.

După acestea, a venit Isus și ucenicii lui în pământul Iudeei, și acolo petrecea timp cu ei și boteza. Era și Ioan botezând în Aion, aproape de Salim, pentru că erau ape multe acolo, și veneau și erau botezați. Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare. S-a întâmplat deci o cercetare din partea ucenicilor lui Ioan cu un evreu despre curățire. Și au venit la Ioan și i-au spus: Rabi, cel care era cu tine dincolo de Iordan, despre care tu ai mărturisit, iată că acesta botează și toți vin la el. A răspuns Ioan și a zis: Nu poate omul să primească nimic, dacă nu îi este dat lui din cer. Voi înșivă îmi mărturișiți că am spus: nu sunt eu Cristosul, ci că sunt trimis înaintea aceluia. Cel care are mireasa este mire, iar prietenul mirelui, cel care stă și îl aude, se bucură cu bucurie din pricina vocii mirelui. Această bucurie a mea, deci, s-a împlinit. Este necesar ca acela să crească, iar eu să fiu micșorat. Cel ce vine de sus este deasupra tuturor. Cel ce este din pământ este din pământ și din pământ vorbește, cel ce vine din cer este deasupra tuturor. Și ceea ce a văzut și a auzit, aceasta mărturisește, și nimeni nu primește mărturia lui. Cel ce a primit mărturia lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat. Căci Acela pe care L-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură. Tatăl iubește pe fiul și toate le-a dat în

mâna lui. Cel ce crede în Fiul are viață eternă, dar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne asupra lui.

4

Când deci a aflat Domnul că Fariseii au auzit că Isus face mai mulți ucenici și botează decât Ioan deși într-adevăr Isus însuși nu boteza, ci ucenicii Săi A lăsat Iudeea și a plecat în Galileea. Era necesar însă ca el să treacă prin Samaria. Vine deci într-o cetate a Samariei, numită Sychar, aproape de locul pe care l-a dat Iacob lui Iosif, fiul său, Era și acolo izvorul lui Iacob. Astfel, Isus, obosit de călătorie, ședea la izvor; era cam ceasul al șaselea. Vine o femeie din Samaria să tragă apă. Isus îi spune: dă-mi să beau. Căci ucenicii lui plecase în cetate ca să cumpere mâncare. Îi spune deci lui femeia samaritană: Cum tu, fiind iudeu, ceri de la mine să bei, fiind eu femeie samaritană? Căci iudeii nu se asociază cu samaritenii. A răspuns Isus și i-a spus: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și cine este cel care îți zice: Dă-mi să beau, tu ai fi cerut lui și ți-ar fi dat apă vie. Femeia îi spune: Doamne, nici găleată nu ai, și fântâna este adâncă, de unde deci ai apa cea vie? Nu ești tu oare mai mare decât tatăl nostru Iacov, care ne-a dat nouă fântâna, și el însuși a băut din ea și fiii lui și vitele lui? A răspuns Isus și i-a spus: Oricine bea din apa aceasta va înseta din nou, Cine ar bea din apa pe care eu o voi da lui, nu va mai înseta în veșnicie, dar apa pe care i-o voi da lui va deveni în el izvor de apă țâșnind spre viață veșnică. Femeia îi spune: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez și nici să nu mai vin aici să trag apă. Isus îi spune: Du-te, cheamă-ți bărbatul și vino aici. A răspuns femeia și a zis: Nu am bărbat. Îi zice Isus: Bine ai zis că nu am bărbat, Căci cinci bărbați ai avut, și acum acela pe care îl ai nu este bărbatul tău; aceasta adevărat ai spus. Femeia îi spune: Doamne, văd că

ești profet. Părinții noștri au adorat în acest munte, și voi spuneți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm. Isus îi spune acesteia: Femeie, crede-mă că vine ceasul când nici în muntele acesta, nici în Ierusalim nu veți închina Tatălui. Voi vă închinați la ceea ce nu știți, noi ne închinăm la ceea ce știm, căci mântuirea este din evrei. Dar vine ceasul, și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, căci Tatăl caută astfel de închinători. Dumnezeu este duh, și cei care I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr. Femeia îi spune: Știu că vine Mesia, cel numit Hristos; când va veni acela, ne va vesti nouă toate. Isus îi spune: Eu sunt cel care vorbește cu tine. Și la aceasta au venit ucenicii lui, și s-au minunat că vorbea cu o femeie, nimeni totuși nu a spus: ce cauți sau de ce vorbești cu ea? A lăsat deci femeia ulciorul ei și s-a dus în cetate, și le spune oamenilor, Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut; nu cumva acesta este Cristosul? Au ieșit deci din oraș și veneau către el.

Iar între timp, discipolii îl întrebau pe el, zicând: Rabi, mănâncă. Dar el le-a spus: Eu am mâncare de mâncat pe care voi nu o cunoașteți. Ziceau deci ucenicii unii către alții: Nu cumva i-a adus cineva să mănânce? Isus le spune: Mâncarea mea este să fac voia Celui care m-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui. Nu voi spuneți că încă patru luni sunt și secerișul vine? Iată, vă spun vouă, ridicați ochii voștri și priviți țările, că albe sunt pentru seceriș deja. Și cel ce seceră primește plată și adună rod pentru viața veșnică, ca și cel ce seamănă să se bucure împreună cu cel ce seceră. Căci în aceasta cuvântul este adevărat, că unul este cel care seamănă și altul cel care seceră. Eu v-am trimis pe voi să seceră ceea ce nu voi ați muncit, alții au muncit, și voi ați intrat în munca lor. Dar din cetatea aceea, mulți dintre samariteni au crezut în el, din cauza cuvântului femeii care mărturisea că mi-a spus toate

câte am făcut. Așa deci, când veniră samaritenii către el, îl rugau să rămână printre ei, și rămase acolo două zile. Și cu mult mai mulți au crezut datorită cuvântului lui, iar femeii îi spuneau că nu mai credem din cauza vorbirii tale, căci noi înșine am auzit și știm că acesta este cu adevărat Mântuitorul lumii, Cristosul.

Dar după cele două zile a ieșit de acolo și a plecat în Galileea. Căci Isus însuși a mărturisit că un profet nu are cinste în propria sa patrie. Când deci a venit în Galileea, galileenii l-au primit, văzând toate câte a făcut în Ierusalim la sărbătoare, căci și ei înșiși veniseră la sărbătoare.

Veni deci din nou Isus în Cana Galileei, unde făcuse apa vin. Și era un dregător împărătesc al cărui fiu era bolnav în Capernaum, Acesta, auzind că Isus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la el și îl ruga să coboare și să-i vindece fiul, căci era pe moarte. A spus deci Isus către el: dacă nu vedeți semne și minuni, nu veți crede. Oficialul regal îi spune: Doamne, coboară înaintea de a muri copilul meu. Isus îi spune: Du-te, fiul tău trăiește. Și omul a crezut cuvântului pe care i l-a spus Isus și a plecat. Dar pe când el cobora deja, sclavii lui l-au întâmpinat și i-au spus că fiul tău trăiește. El a întrebat deci de la ei ora în care s-a simțit mai bine. Și i-au spus lui că ieri, la ora a șaptea, l-a părăsit febra. Tatăl a cunoscut deci că în acea oră în care Isus i-a spus că fiul său trăiește, și a crezut el și toată casa lui. Acesta este din nou al doilea semn pe care l-a făcut Isus, venind din Iudeea în Galileea.

5

După acestea era sărbătoarea evreilor, și Iisus s-a urcat la Ierusalim. Este în Ierusalim, la Poarta Oilor, un bazin numit în evreiește Betesda, având cinci colonade. În acestea zăcea o

mulțime mare de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei. Un înger, pentru că la timpul potrivit cobora în piscină, și apa era tulburată; deci primul care intra după tulburarea apei devenea sănătos de orice boală de care era cuprins. Era acolo un om care avea treizeci și opt de ani în boala lui. Pe acesta văzându-l Isus zăcând și cunoscând că are deja mult timp, îi zice lui: vrei să devii sănătos? Bolnavul i-a răspuns: Doamne, nu am om care, atunci când se tulbură apa, să mă arunce în bazin, dar în timp ce vin eu, altul coboară înaintea mea. Iisus îi zice: Ridică-te, ia-ți salteaua și umblă. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și-a ridicat salteaua și mergea. Iar în ziua aceea era sabbat. Ziceau deci evreii celui care fusese vindecat: Este sabbat, nu îți este permis să ridici rogojina. A răspuns lor: Cel care m-a făcut sănătos, acela mi-a spus: ridică patul tău și umblă. Ei l-au întrebat deci: Cine este omul care ți-a spus: Ridică-ți patul și umblă'? Cel vindecat însă nu știa cine este, căci Isus se îndepărtase, fiind mulțime în acel loc. După acestea, Isus îl găsește în templu și i-a spus: Iată, ai devenit sănătos, nu mai păcătuiești, ca să nu ți se întâmple ceva mai rău. A plecat omul și a raportat evreilor că Isus este cel care l-a făcut sănătos.

Și din cauza aceasta evreii îl prigoneau pe Isus și căutau să-lucidă, pentru că făcea aceste lucruri în sabbat. Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl meu lucrează până acum, și eu lucrez. Din acest motiv, deci, evreii căutau și mai mult să-lucidă, pentru că nu numai că încălca sâmbăta, ci și pe Dumnezeu îl numea tatăl său propriu, făcându-se egal cu Dumnezeu.

A răspuns deci Isus și le-a zis: Amin, amin zic vouă, nu este în stare Fiul să facă din el însuși nimic, dacă nu vede ceva pe Tatăl făcând; căci ceea ce face acela, acestea și Fiul asemenea le face. Căci tatăl iubește pe fiul și îi arată toate pe care le face el însuși, și

lucrări mai mari decât acestea îi va arăta lui, ca voi să vă minunați. Așa cum Tatăl ridică pe cei morți și le dă viață, astfel și Fiul dă viață celor pe care voiește. Căci nici Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului. pentru ca toți să onoreze pe Fiul așa cum onorează pe Tatăl. Cel ce nu onorează pe Fiul nu onorează pe Tatăl care L-a trimis pe El. Cu adevărat, cu adevărat vă spun vouă că cel ce aude cuvântul meu și crede în cel ce m-a trimis are viață veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte în viață. Adevărat, adevărat vă spun vouă că vine ceasul, și acum este, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce vor fi auzit vor trăi. Căci, după cum Tatăl are viață în El însuși, astfel a dat și Fiului să aibă viață în El însuși, Și i-a dat lui autoritate să facă judecată, pentru că este fiul omului. Nu vă minunați de acest lucru, că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul lui, Și vor ieși cei ce au făcut lucruri bune în învierea vieții, iar cei ce au făcut lucruri josnice în învierea judecății.

Nu sunt în stare eu să fac nimic din mine însumi. Așa cum aud, judec, și judecata mea este dreaptă, pentru că nu caut voința mea, ci voința Tatălui care m-a trimis. Dacă eu mărturisesc despre mine însumi, mărturia mea nu este adevărată. Altul este cel care mărturisește despre mine, și știu că mărturia pe care o mărturisește despre mine este adevărată. Voi ați trimis la Ioan, și el a mărturisit adevărul, Dar eu nu iau mărturia de la om, ci spun acestea ca voi să fiți mântuiți. Acela era lampa care ardea și străluceau, iar voi ați vrut să vă bucurați pentru o vreme în lumina lui. Eu însă am mărturia mai mare decât a lui Ioan, căci lucrările pe care mi le-a dat Tatăl ca să le împlinesc, aceste lucrări pe care le fac eu mărturisesc despre mine că Tatăl m-a trimis. Și Tatăl care m-a trimis, El însuși a mărturisit despre mine. Nici vocea Lui n-ați auzit-o vreodată, nici chipul Lui nu l-ați văzut, Și cuvântul lui nu-l aveți rămânând în voi, pentru că în acela pe care l-a trimis acela,

voi nu credeți. Voi cercetați Scripturile, pentru că voi credeți că în ele aveți viață eternă, și acelea sunt cele care mărturisesc despre mine. Și nu vreți să veniți la mine ca să aveți viață. Slavă de la oameni nu iau. Dar v-am cunoscut că nu aveți în voi dragostea lui Dumnezeu. Eu am venit în numele Tatălui meu, și nu mă primiți pe mine; dacă altul vine în numele lui propriu, pe acela îl veți primi. Cum puteți voi să credeți, primind glorie unii de la alții, și gloria care vine de la singurul Dumnezeu nu o căutați? Nu gândiți că eu vă voi acuza înaintea tatălui; este cel care vă acuză Moise, în care voi ați sperat. Dacă ați fi crezut în Moise, ați fi crezut în mine, căci acela a scris despre mine. Dar dacă scrierilor aceluia nu le credeți, cum veți crede cuvintelor mele?

6

După acestea, Isus a plecat dincolo de Marea Galileii, adică a Tiberiadei, și îl urma o mulțime mare, pentru că vedeau semnele lui pe care le făcea asupra celor bolnavi. Iar Isus s-a suit în munte și acolo ședea cu ucenicii săi. Era dar aproape Paștele, sărbătoarea evreilor. Ridicând deci Isus ochii și văzând că o mulțime mare vine către el, spune lui Filip: De unde să cumpărăm pâini ca să mănânce aceștia? Acest lucru îl spunea testându-l, căci el știa ce avea să facă. Filip i-a răspuns: Pâini de două sute de denari nu le sunt suficiente, ca fiecare dintre ei să ia ceva puțin. Îi spune unul dintre ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru, Este un copil aici care are cinci pâini de orz și doi pești, dar ce sunt acestea pentru atât de mulți? Dar Isus a spus: Faceți oamenii să se culce. Era multă iarbă în acel loc. Astfel, bărbații s-au culcat, în număr de aproape cinci mii. A luat dar pâinile Isus și, mulțumind, a împărțit ucenicilor, iar ucenicii au împărțit celor așezați, la fel și din pești cât voiau. Iar când s-au săturat, spune ucenicilor săi: adunați bucățile rămase, ca să nu piară nimic. Au adunat deci și au

umplut douăsprezece coșuri cu fragmente din cele cinci pâini de orz care au rămas de la cei ce mâncaseră. Oamenii, deci, văzând semnul pe care l-a făcut Isus, spuneau că acesta este cu adevărat profetul care vine în lume. Jesus, deci, cunoscând că ei sunt pe cale să vină și să-l apuce ca să-l facă rege, s-a retras din nou în munte, singur.

Iar când a venit seara, ucenicii lui au coborât la mare, și intrând în barcă, veneau dincolo de mare spre Capernaum. Și întunericul se lăsase deja și Isus nu venise la ei, Marea era ridicată de un vânt mare care sufla. Având vâslit deci ca douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, ei îl văd pe Iisus umblând pe mare și apropiindu-se de barcă, și s-au temut. Dar el le spune lor: Eu sunt, nu vă temeți. Erau dispuși deci să-l ia în corabie, și imediat corabia a ajuns pe pământul spre care se îndreptau.

A doua zi, mulțimea care stătea dincolo de mare, văzând că nu era acolo altă barcă decât aceea în care intraseră ucenicii lui, și că Isus nu intrase împreună cu ucenicii lui în barcă, ci ucenicii lui plecaseră singuri, Dar au venit bărci din Tiberias aproape de locul unde mâncaseră pâinea, după ce Domnul mulțumise, Când deci mulțimea a văzut că Isus nu este acolo, nici ucenicii lui, ei înșiși au intrat în corăbii și au venit în Capernaum, căutându-l pe Isus. Și găsim-l dincolo de mare, i-au zis lui: Rabi, când ai ajuns aici? Isus le-a răspuns și le-a zis: Adevărat, adevărat vă spun vouă, mă căutați nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat. Lucrați nu pentru hrana care piere, ci pentru hrana care rămâne pentru viața eternă, pe care Fiul omului o va da vouă, pentru că pe acesta Tatăl L-a pecetluit, Dumnezeu. Au zis deci către el: Ce să facem ca să lucrăm lucrările lui Dumnezeu? A răspuns Isus și le-a spus: Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, să credeți în Acela pe care L-a trimis.

I-au spus deci lui: Ce semn faci tu, ca să vedem și să credem în tine? Ce lucrezi? Părinții noștri au mâncat mana în pustie, așa cum este scris: le-a dat lor să mănânce pâine din cer. A spus deci lor Isus: Amin, amin, vă spun vouă, nu Moise v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă pâinea din cer, cea adevărată. Căci pâinea lui Dumnezeu este cea care coboară din cer și dă viață lumii. Au zis deci către el: Doamne, dă-ne nouă totdeauna pâinea aceasta. A spus dar lor Isus: Eu sunt pâinea vieții; cel ce vine la mine nu va flămânzi niciodată, și cel ce crede în mine nu va înseta niciodată.

Dar v-am spus că m-ați văzut și nu credeți. Tot ce îmi dă Tatăl va veni la mine, și pe cel ce vine la mine nu îl voi alunga afară. că am coborât din cer nu ca să fac voia mea, ci voia celui care m-a trimis. Aceasta este voia Tatălui care m-a trimis, ca tot ce mi-a dat să nu pierd nimic din el, ci să-l înviez în ziua de pe urmă. Aceasta este voia celui care m-a trimis, ca tot cel care vede pe Fiul și crede în el să aibă viață veșnică, și eu îl voi învia în ziua cea de pe urmă. Murmurau deci iudeii despre el, pentru că a spus: Eu sunt pâinea cea coborâtă din cer. Și spuneau: Nu acesta este Isus, fiul lui Iosif, al cărui tată și mamă noi îi știm? Cum deci spune acesta că din cer a coborât? A răspuns deci Isus și le-a spus: Nu cărțițiți unii cu alții. Nimeni nu poate să vină la mine, dacă Tatăl care m-a trimis nu-l atrage, și eu îl voi învia în ziua cea de pe urmă. Este scris în profeți: Și toți vor fi învățați de Dumnezeu. Tot cel ce aude de la Tatăl și învață vine la mine, Nu că cineva a văzut pe Tatăl, ci doar Cel care este de la Dumnezeu, Acesta a văzut pe Tatăl. Adevărat, adevărat vă spun vouă, cel care crede în mine are viață veșnică. Eu sunt pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mana în pustie și au murit. Aceasta este pâinea care coboară din cer, pentru ca oricine să mănânce din ea și să nu moară. Eu sunt pâinea cea vie, cea coborâtă din cer. Dacă cineva mănâncă din această pâine, va trăi în veșnicie. Și pâinea pe care eu o voi da este carnea mea, pe care

eu o voi da pentru viața lumii. Se certau deci între ei evreii, zicând: Cum poate acesta să ne dea nouă carnea să o mâncăm? A spus deci lor Isus: Amen, amen, vă spun vouă, dacă nu mâncați carnea Fiului Omului și nu beți sângele Lui, nu aveți viață în voi înșivă. Cel ce mănâncă carnea mea și bea sângele meu are viață veșnică, și eu îl voi învia în ziua de apoi. Căci trupul meu cu adevărat este hrană, și sângele meu cu adevărat este băutură. Cel ce mănâncă carnea mea și bea sângele meu rămâne în mine, și eu în el. Așa cum m-a trimis Tatăl cel viu și eu trăiesc prin Tatăl, și cel care mă mănâncă, acela va trăi prin mine. Aceasta este pâinea care s-a coborât din cer, nu precum au mâncat părinții voștri mana și au murit; cel ce mănâncă această pâine va trăi în veșnicie. Acestea le-a spus în sinagogă, învățând în Capernaum.

Mulți deci dintre ucenicii lui, auzind, au zis: Greu este acest cuvânt, cine poate să-l audă? Știind dar Isus în sine însuși că ucenicii lui mormăie despre aceasta, le-a zis: aceasta vă scandalizează? Dacă deci vedeți pe Fiul Omului urcându-se unde era mai înainte? Spiritul este cel ce dă viață, carnea nu folosește la nimic, cuvintele pe care eu vi le vorbesc sunt spirit și sunt viață. Dar sunt unii dintre voi care nu cred. Căci Isus știa de la început care sunt cei care nu cred și cine este cel care îl va trăda. Și spunea: Din cauza aceasta v-am spus vouă că nimeni nu poate să vină la mine, dacă nu îi este dat lui de la Tatăl meu. Din acest motiv, mulți dintre ucenicii lui au plecat înapoi și nu mai umblau cu el. A spus deci Isus celor doisprezece: Nu cumva și voi vreți să plecați? I-a răspuns deci Simon Petru: Doamne, către cine vom pleca? Tu ai cuvinte de viață veșnică, Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu. Isus le-a răspuns: Nu eu v-am ales pe voi cei doisprezece? Și unul dintre voi este un diavol. El vorbea despre Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta era pe cale să-l predea, fiind unul din cei doisprezece.

Și Iisus umbla după acestea în Galileea, căci nu voia să umble în Iudeea, pentru că iudeii căutau să-l ucidă. Era aproape sărbătoarea corturilor a evreilor. Au zis deci către el frații lui: Pleacă de aici și du-te în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrările tale pe care le faci. Nimeni nu face ceva în secret și caută el însuși să fie în deschis. Dacă faci acestea, arată-te lumii. Nici frații lui nu credeau în el. Isus le spune deci: Timpul meu nu a sosit încă, iar timpul vostru este întotdeauna gata. Lumea nu poate să vă urască pe voi, dar pe mine mă urăște, pentru că eu mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele. Voi urcați la sărbătoarea aceasta, eu încă nu urc la sărbătoarea aceasta, pentru că timpul meu încă nu s-a împlinit. Spunându-le acestea, a rămas în Galileea. Așa cum au urcat frații lui, atunci și el a urcat la sărbătoare, nu pe față, ci ca în ascuns. Prin urmare, evreii îl căutau la sărbătoare și ziceau: Unde este acela? Și era multă murmurare despre el în mulțimi. Unii spuneau că este bun, alții spuneau: nu, ci rătăcește mulțimea. Nimeni totuși nu vorbea deschis despre el din cauza fricii de evrei.

Deja, pe când sărbătoarea era la mijloc, Isus s-a urcat în templu și învăța. Și evreii erau uimiți, zicând: Cum știe acesta carte, fără să fi învățat? A răspuns deci lor Isus și a zis: Învățătura mea nu este a mea, ci a celui care m-a trimis, Dacă cineva voiește să facă voia Lui, va cunoaște despre învățătură, dacă este din Dumnezeu sau eu vorbesc din mine însumi. Cel ce vorbește din sine caută gloria sa proprie, dar cel ce caută gloria celui ce l-a trimis pe el, acesta este adevărat, și nedreptate în el nu este. Nu Moise v-a dat vouă legea? Și nimeni dintre voi nu împlinește legea. De ce căutați să mă ucideți? Mulțimea a răspuns și a zis: Ai demon! Cine caută să te ucidă? A răspuns Isus și le-a zis lor: O singură lucrare am făcut, și toți vă minunați din cauza aceasta.

Moise v-a dat vouă tăierea împrejur, nu pentru că este de la Moise, ci de la părinți, și în sabbat circumcideți un om. Dacă omul ia circumcizie în sabbat ca să nu fie ruptă legea lui Moise, pe mine sunteți supărați că am făcut un om întreg sănătos în sabbat? Nu judecați după aparențe, ci judecați cu judecată dreaptă. Deci, unii dintre ierusalimiteni spuneau: Nu acesta este pe care îl caută să-lucidă? Și iată că vorbește deschis, și nimic nu-i spun. Nu cumva conducătorii au cunoscut cu adevărat că acesta este cu adevărat Cristosul? Dar pe acesta noi știm de unde este, iar Cristosul când vine, nimeni nu cunoaște de unde este. A strigat deci Isus în templu, învățând și zicând: Și pe mine mă știți, și știți de unde sunt, și nu am venit de la mine însumi, ci este adevărat cel care m-a trimis pe mine, pe care voi nu îl știți, Eu îl știu pe el, pentru că sunt de la el și acela m-a trimis. Căutau deci să-l prindă, și nimeni nu a pus mâna pe el, pentru că nu venise încă ceasul lui. Mulți însă din mulțime au crezut în el și spuneau: Cristosul, când va veni, nu cumva va face mai multe semne decât acestea pe care acesta le-a făcut? Fariseii au auzit mulțimea murmurând acestea despre el, și fariseii și arhierii au trimis slujitori ca să-l prindă. A spus deci Isus: Încă puțin timp sunt cu voi și mă duc la cel care m-a trimis. Mă veți căuta și nu mă veți găsi, și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți. Au spus deci evreii către ei înșiși: Unde intenționează acesta să meargă, că noi nu-l vom găsi pe el? Nu cumva intenționează să meargă în dispersia grecilor și să-i învețe pe greci? Cine este acest cuvânt pe care l-a spus: Mă veți căuta pe mine și nu mă veți găsi, și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți?

În ziua cea de pe urmă, cea mare a sărbătorii, stătea Isus și a strigat zicând: dacă cineva însetează, să vină la mine și să bea. Cel care crede în mine, așa cum a spus Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecelul lui. Acest lucru l-a spus despre Duhul pe care urmau să-l primească cei ce credeau în el, căci nu era încă Duhul

Sfânt, pentru că Isus nu fusese încă glorificat. Mulți deci din mulțime, auzind cuvântul, ziceau: Acesta este cu adevărat profetul. Alții ziceau: Acesta este Cristosul, alții ziceau: Nu cumva din Galileea vine Cristosul? Nu a spus Scriptura că Hristosul vine din sămânța lui David și din Betleem, satul unde era David? O diviziune s-a întâmplat deci în mulțime din cauza lui. Unii dintre ei au vrut să-l prindă, dar nimeni nu a pus mâinile pe el. Veniră deci servitorii la marii preoți și farisei, și aceia le ziseră: Pentru ce nu l-ați adus? Asistenții au răspuns: Niciodată nu a vorbit vreun om astfel, cum vorbește omul acesta. Au răspuns deci lor fariseii: Nu cumva și voi ați fost rătăciți? Nu cumva a crezut cineva dintre conducători în el sau dintre farisei? dar această mulțime care nu cunoaște legea este blestemată Nicodim, cel care venise noaptea la el, fiind unul dintre ei, le zice: Nu judecă legea noastră pe om, dacă nu aude de la el mai întâi și să cunoască ce face? Au răspuns și i-au zis lui: Nu cumva și tu din Galileea ești? Cercetează și vezi că profet din Galileea nu s-a ridicat. Și fiecare a plecat în casa lui.

8

Iar Isus s-a dus în muntele măslinilor, Dar din nou, în zori, a venit în templu, și tot poporul venea la el, și, după ce a șezut, îi învăța. Iar cărturarii și fariseii conduc o femeie prinsă în adulter și, așezând-o în mijloc Ei îi spun lui: Învățătorule, această femeie a fost prinsă în flagrant delict comițând adulter. Și în legea noastră, Moise a poruncit ca astfel de femei să fie ucise cu pietre. Tu deci ce spui? Acest lucru însă l-au spus testându-l, ca să aibă acuzație împotriva lui. Iar Iisus, aplecându-se jos, scria cu degetul pe pământ. Dar cum ei persistau întrebându-l, el s-a îndreptat și le-a spus: cel fără păcat dintre voi să arunce primul piatra asupra ei. Și iarăși, plecându-se jos, scria pe pământ. Iar cei care au auzit ieșeau unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni, și a rămas

Isus și femeia care era în mijloc. Iar Isus, ridicându-și privirea, i-a zis: femeie, unde sunt ei? Nimeni nu te-a condamnat? Ea a spus: Nimeni, Doamne. Iar Iisus a spus: Nici eu nu te condamn; du-te și de acum încolo nu mai păcătuiești.

Iarăși, deci, Isus le-a vorbit lor, zicând: Eu sunt lumina lumii; cel ce mă urmează pe mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții. Fariseii i-au spus deci lui: Tu mărturisești despre tine însuși, mărturia ta nu este adevărată. A răspuns Isus și le-a spus lor: chiar dacă eu mărturisesc despre mine însumi, adevărată este mărturia mea, pentru că știu de unde am venit și unde mă duc, voi însă nu știți de unde vin sau unde mă duc. Voi judecați conform cărnii, eu nu judec pe nimeni. Și dacă judec eu, judecata mea este adevărată, pentru că nu sunt singur, ci eu și Tatăl care m-a trimis. Și în legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată. Eu sunt cel ce mărturisește despre mine însumi, și mărturisește despre mine Tatăl care m-a trimis. Ziceau deci lui: Unde este tatăl tău? A răspuns Iisus: Nici pe mine nu mă cunoașteți, nici pe tatăl meu. Dacă pe mine m-ați fi cunoscut, și pe tatăl meu l-ați fi cunoscut. Aceste cuvinte le-a rostit Isus în vistierie, învățând în templu, și nimeni nu l-a prins pe el, pentru că nu venise încă ceasul lui.

A spus deci din nou lor Isus: Eu plec și Mă veți căuta pe Mine, și în păcatul vostru veți muri; unde Eu Mă duc, voi nu puteți să veniți. Ziceau deci evreii: Nu cumva se va ucide el însuși, de vreme ce zice: Unde merg eu, voi nu puteți să veniți? Și le-a spus lor: voi sunteți din cele de jos, eu sunt din cele de sus, voi sunteți din această lume, eu nu sunt din această lume. V-am spus deci că veți muri în păcatele voastre, căci dacă nu veți crede că Eu sunt, veți muri în păcatele voastre. Îi spuneau deci lui: Tu cine ești? Și le-a zis Iisus: De la început ceea ce și vă vorbesc. Am multe despre voi

de spus și de judecat, dar cel care m-a trimis este adevărat, și eu ceea ce am auzit de la el, acestea spun în lume. Nu au înțeles că le vorbea despre Tatăl. A spus deci lor Isus: Când veți înălța pe Fiul omului, atunci veți cunoaște că Eu sunt, și că din Mine Însumi nu fac nimic, ci precum M-a învățat Tatăl Meu, acestea vorbesc. Și cel care m-a trimis este cu mine, tatăl nu m-a lăsat singur, pentru că eu fac întotdeauna ceea ce îi este plăcut. Pe când vorbea el acestea, mulți au crezut în el.

Isus spunea deci către iudeii care crezuseră în el: Dacă voi rămâneți în cuvântul meu, cu adevărat sunteți ucenicii mei, Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va elibera. I-au răspuns lui: Sămânța a lui Avraam suntem și nimănui nu i-am fost înrobiți niciodată. Cum spui tu că veți deveni liberi? A răspuns lor Isus: Amin, amin, vă spun vouă că oricine săvârșește păcatul este sclav al păcatului. Dar sclavul nu rămâne în casă pentru veșnicie, fiul rămâne pentru veșnicie. Dacă deci Fiul vă va elibera, cu adevărat liberi veți fi. Eu știu că sunteți sămânța lui Avraam, dar căutați să mă uciideți, pentru că cuvântul meu nu încapă în voi. Eu vorbesc ceea ce am văzut de la Tatăl meu, și voi, prin urmare, faceți ceea ce ați văzut de la tatăl vostru. Ei au răspuns și i-au spus: Tatăl nostru este Avraam. Iisus le spune: Dacă erați copii ai lui Avraam, ați fi făcut lucrările lui Avraam. Acum însă căutați să mă uciideți, un om care v-a vorbit adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu; acest lucru Avraam nu l-a făcut. Voi faceți lucrările tatălui vostru. I-au zis deci: Noi nu ne-am născut din desfrânare, avem un singur Tată, pe Dumnezeu. A spus deci lor Isus: dacă Dumnezeu era tatăl vostru, m-ați fi iubit pe mine, căci eu din Dumnezeu am ieșit și am venit, nici nu am venit din mine însumi, ci acela m-a trimis. De ce nu înțelegeți vorbirea mea? Pentru că nu puteți să ascultați cuvântul meu. Voi sunteți din tatăl diavolului și doriți să faceți poftele tatălui vostru. Acela era ucigaș de oameni de la început și

nu stă în adevăr, pentru că nu este adevăr în el. Când vorbește minciuna, vorbește din ale sale proprii, pentru că este mincinos și tatăl lui. Dar eu, pentru că spun adevărul, nu-mi credeți. Cine dintre voi mă dovedește vinovat de păcat? Dacă spun adevărul, de ce voi nu-mi credeți? Cel care este din Dumnezeu aude cuvintele lui Dumnezeu; din cauza aceasta voi nu auziți, pentru că nu sunteți din Dumnezeu. Au răspuns deci evreii și i-au zis: Oare nu zicem noi bine că tu ești samaritean și ai demon? A răspuns Isus: Eu demon nu am, ci îl onorează pe Tatăl meu, iar voi mă dezonozați. Eu însă nu caut gloria mea, este cel care caută și judecă. Adevărat, adevărat vă spun vouă, dacă cineva păzește cuvântul meu, nu va vedea moartea în veșnicie. Evreii i-au spus deci: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam a murit și profeții, și tu spui: dacă cineva păzește cuvântul meu, nu va gusta moartea în veșnicie? Nu cumva tu ești mai mare decât tatăl nostru Avraam, care a murit? Și profeții au murit. Pe cine te faci tu însuși? A răspuns Isus: Dacă eu mă preamăresc pe mine însumi, slava mea nu este nimic; este Tatăl meu cel care mă preamărește, pe care voi spuneți că este Dumnezeul vostru, Și nu l-ați cunoscut pe el, dar eu îl știu. Și dacă voi spune că nu îl știu, voi fi un mincinos ca voi, dar îl știu și păzesc cuvântul lui. Avraam, tatăl vostru, s-a bucurat foarte mult să vadă ziua mea, și a văzut-o și s-a bucurat. Au zis deci evreii către el: Cincizeci de ani nu ai încă și pe Avraam l-ai văzut? Isus le-a spus lor: Adevărat, adevărat vă spun vouă, înainte de a fi Abraham, eu sunt. Ei au ridicat deci pietre ca să arunce asupra lui. Isus însă s-a ascuns și a ieșit din templu, trecând prin mijlocul lor, și trecea astfel.

9

Și trecând pe lângă, a văzut un om orb din naștere. Și ucenicii lui l-au întrebat, zicând: Rabi, cine a păcătuit, acesta sau părinții

lui, ca să se nască orb? A răspuns Isus: Nici acesta nu a păcătuit, nici părinții lui, ci pentru ca să fie revelate lucrările lui Dumnezeu în el. Mie îmi este necesar să lucrez lucrările celui care m-a trimis cât timp este zi, vine noaptea când nimeni nu poate lucra. Când sunt în lume, sunt lumina lumii. Având spus acestea, el a scuipat pe pământ și a făcut lut din scuipat, și a uns lutul pe ochii orbului. Și i-a spus: Du-te și spală-te în bazinul Siloam, care înseamnă trimis. A plecat deci, s-a spălat și a venit văzând.

Vecinii deci și cei care îl văzuseră mai înainte că era orb, spuneau: Nu acesta este cel care ședea și cerșea? Alții spuneau că acesta este, iar alții că este asemănător lui. Acela spunea că eu sunt. Îi spuneau deci lui: Cum ți-au fost deschisi ochii? A răspuns acela și a spus: Omul numit Isus a făcut noroi și mi-a uns ochii și mi-a spus: Du-te la bazinul lui Siloam și spală-te. Plecând însă și spălându-mă, am primit vederea. I-au spus deci lui: Unde este acela? El spune: Nu știu.

Îl conduc la farisei pe cel care fusese odinioară orb. Era sabbat când Isus a făcut noroiul și i-a deschis ochii. Iarăși deci îl întrebau și Fariseii cum a primit vederea. Iar el le-a spus: a pus lut pe ochii mei, și m-am spălat, și văd. Ziceau deci unii dintre Farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, pentru că nu păzește sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate un om păcătos să facă astfel de semne? Și era dezbinare între ei. Ei spun orbului din nou: Tu ce spui despre el, că ți-a deschis ochii? Iar el a spus că este profet. Nu au crezut deci evreii că el fusese orb și văzuse din nou, până când au chemat părinții celui care văzuse din nou. Și i-au întrebat spunând: Acesta este fiul vostru, pe care voi spuneți că s-a născut orb? Cum deci vede acum? Părinții lui le-au răspuns și au zis: Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb, Cum vede acum însă nu știm, sau cine i-a deschis ochii nu știm, el are vârstă, întrebați-l pe el, el va

vorbi despre sine însuși. Acestea le-au spus părinții lui, pentru că se temeau de evrei, căci evreii conveniseră deja ca, dacă cineva îl mărturisește pe el ca fiind Hristos, să fie expulzat din sinagogă. Din cauza aceasta, părinții lui au spus: Are vârstă, întrebați-l pe el. Au chemat deci a doua oară pe omul care era orb și i-au spus: Dă slavă lui Dumnezeu, noi știm că omul acesta este păcătos. A răspuns deci acela și a spus: dacă este păcătos nu știu; un lucru știu, că fiind orb, acum văd. I-au zis din nou: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii? Le-a răspuns lor: V-am spus deja, și nu ați auzit. Ce doriți să auziți din nou? Nu cumva și voi doriți să deveniți ucenicii lui? L-au ocărât pe el și au zis: Tu ești ucenicul aceluia, iar noi suntem ucenicii lui Moise. Noi știm că lui Moise i-a vorbit Dumnezeu, dar pe acesta nu știm de unde este. A răspuns omul și le-a spus: Într-adevăr, în aceasta este minunat, că voi nu știți de unde este, și totuși mi-a deschis ochii. Știm însă că Dumnezeu nu aude pe păcătoși, dar dacă cineva este temător de Dumnezeu și face voia Lui, pe acesta îl aude. Din veac nu s-a auzit că cineva a deschis ochii unui orb din naștere. Dacă nu era acesta de la Dumnezeu, nu putea să facă nimic. Au răspuns și i-au zis lui: În păcate tu te-ai născut cu totul, și tu ne înveți pe noi? Și l-au aruncat afară. Isus a auzit că ei l-au aruncat afară, și găsindu-l, i-a spus: Tu crezi în Fiul lui Dumnezeu? A răspuns acela și a spus: Și cine este, Doamne, ca să cred în El? Și Isus i-a spus: L-ai văzut, și cel care vorbește cu tine, acela este. Iar el a spus: Cred, Doamne și I s-a închinat. Și a spus Isus: Pentru judecată eu am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă și cei care văd să devină orbi. Și au auzit acestea dintre Farisei cei care erau cu el, și i-au spus lui: Nu cumva și noi suntem orbi? A spus lor Isus: dacă erați orbi, nu ați fi avut păcat, dar acum spuneți că vedem, deci păcatul vostru rămâne.

Adevărat, adevărat vă spun vouă, cel ce nu intră prin ușă în curtea oilor, ci urcă din altă parte, acela este hoț și tâlhar, Dar cel ce intră prin ușă este păstorul oilor. Acestuia portarul îi deschide, și oile aud vocea lui, și propriile oi le cheamă pe nume și le scoate afară. Și când aduce înaintea propriile oi, merge înaintea lor, și oile îl urmează, pentru că îi cunosc vocea. Străinului însă nu-i vor urma, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc vocea străinilor. Această pildă le-a spus Isus, dar ei nu au înțeles ce era ceea ce le vorbea. A spus deci din nou lor Isus: Amin, amin, vă spun vouă că eu sunt ușa oilor. Toți câți au venit înaintea mea sunt hoți și tâlhari, dar oile nu i-au ascultat. Eu sunt ușa; prin mine, dacă cineva intră, va fi mântuit și va intra și va ieși, și va găsi pășune. Hoțul nu vine decât ca să fure și să sacrifice și să distrugă, eu am venit ca să aibă viață și să aibă din belșug. Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oi. Lucrătorul însă, nefiind păstor și al cărui nu sunt oile proprii, vede lupul venind și lasă oile și fuge, iar lupul le apucă și le împrăștie. Dar muncitorul fuge, pentru că este muncitor și nu-i pasă de oi. Eu sunt păstorul cel bun și îi cunosc pe ai mei și sunt cunoscut de ai mei. Așa cum mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl, și sufletul meu îl pun pentru oi. Și alte oi am, care nu sunt din curtea aceasta, și pe acelea trebuie să le aduc, și vor auzi vocea mea, și va fi o singură turmă, un singur păstor. Din această cauză Tatăl mă iubește, pentru că eu îmi pun sufletul, ca din nou să-l iau. Nimeni nu o ia de la mine, ci eu o depun de la mine însumi, am autoritate să o depun și am autoritate să o iau din nou, această poruncă am primit-o de la Tatăl meu. Diviziune deci din nou s-a ivit printre evrei din cauza acestor cuvinte. Ziceau însă mulți dintre ei: Are demon și este nebun, de ce îl ascultați? Alții ziceau: Aceste cuvinte nu sunt ale unui om posedat de demon. Oare un demon poate să deschidă ochii orbilor?

S-a întâmplat dedicarea în Ierusalim, și era iarnă. Și Iisus umbla în templu, în porticul lui Solomon. Evreii l-au înconjurat deci și îi ziceau: Până când ne ridici sufletul? Dacă tu ești Cristosul, spune-ne cu franchețe. A răspuns lor Isus: V-am spus vouă și nu credeți; lucrările pe care eu le fac în numele Tatălui meu, acestea mărturisesc despre mine. Dar voi nu credeți, pentru că nu sunteți din oile mele, așa cum v-am spus. Oile mele aud vocea mea, și eu le cunosc, și ele mă urmează, și eu le dau lor viață eternă, și nu vor pieri în veac, și nimeni nu-i va smulge din mâna mea. Tatăl meu, care mi-a dat mie, este mai mare decât toți, și nimeni nu poate să smulgă din mâna Tatălui meu. Eu și Tatăl una suntem. Iudeii au luat deci din nou pietre ca să-l împrăste cu pietre. Isus le-a răspuns: Multe lucrări bune v-am arătat de la Tatăl Meu; pentru care dintre ele Mă împrăștiți cu pietre? Au răspuns lui evreii, zicând: Pentru o lucrare bună nu te piетruim, ci pentru blasfemie, și pentru că tu, fiind om, te faci pe tine însuși Dumnezeu. A răspuns lor Isus: Nu este scris în legea voastră: Eu am zis, zei sunteți'? Dacă pe aceia i-a numit zei, către care cuvântul lui Dumnezeu a venit, și scriptura nu poate fi desființată, Pe care Tatăl l-a sfințit și l-a trimis în lume, voi spuneți că blasfemiez, pentru că am spus: Fiul lui Dumnezeu sunt? Dacă nu fac lucrările Tatălui meu, să nu mă credeți, Dacă însă fac, chiar dacă mie nu-mi credeți, credeți faptelor, ca să cunoașteți și să credeți că Tatăl este în mine și eu în El. Căutau deci din nou să-l prindă, dar el a ieșit din mâna lor.

Și a plecat din nou dincolo de Iordan, în locul unde Ioan boteza la început, și a rămas acolo. Și mulți au venit la el și ziceau că Ioan într-adevăr n-a făcut niciun semn, dar toate câte spusese Ioan despre acesta erau adevărate. Și mulți au crezut acolo în el.

Era un om bolnav, Lazăr din Betania, din satul Mariei și al Martei, sora ei. Era și Maria cea care unsese pe Domnul cu mir și ștersese picioarele Lui cu părul ei, a cărei frate Lazăr era bolnav. Astfel, surorile au trimis la el, zicând: Doamne, iată, acela pe care îl iubești este bolnav. Iar Isus, auzind, a spus: Această slăbiciune nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să fie glorificat Fiul lui Dumnezeu prin ea. Iar Isus o iubea pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr. Așa că, după ce a auzit că este bolnav, a rămas în locul în care era două zile, Apoi, după aceasta, spune ucenicilor: Să mergem în Iudeea din nou. Ucenicii îi spun: Rabi, acum iudeii căutau să te ucidă cu pietre, și din nou mergi acolo? A răspuns Isus: Nu sunt douăsprezece ore ale zilei? Dacă cineva umblă în timpul zilei, nu se poticnește, pentru că vede lumina acestei lumi, Dacă însă cineva umblă în noapte, se poticnește, pentru că lumina nu este în el. Acestea a spus, și după aceasta le spune lor: Lazăr, prietenul nostru, a adormit, dar mă duc ca să-l trezesc. Au spus deci ucenicii lui: Doamne, dacă a adormit, va fi mântuit. Dar Isus spusese despre moartea lui, iar ei credeau că vorbește despre somnul odihnei. Atunci deci Isus le-a spus deschis: Lazăr a murit, Și mă bucur pentru voi, ca să credeți, că nu eram acolo, dar să mergem la el. A spus deci Toma, cel chemat Geamăn, către colegii ucenici: Să mergem și noi ca să murim cu el.

Venind deci, Isus l-a găsit pe el fiind deja de patru zile în mormânt. Era și Betania aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii, Și mulți dintre evrei veniseră la Marta și Maria ca să le mângâie cu privire la fratele lor. Deci Martha, când a auzit că Isus vine, l-a întâmpinat, dar Maria ședea în casă. A spus deci Marta către Isus: Doamne, dacă erai aici, fratele meu nu ar fi murit. Dar și acum știi că oricâte lucruri vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îți va da ție. Iisus îi spune: Fratele tău va învia. Martha îi spune: Știi că va învia la înviere, în ziua cea de pe urmă. Isus i-a spus

aceasta: Eu sunt învierea și viața. Cel ce crede în mine, chiar dacă moare, va trăi, și oricine trăiește și crede în mine nu va muri niciodată. Crezi acest lucru? Ea îi spune: Da, Doamne, eu am crezut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Cel care vine în lume. Și, spunând acestea, a plecat și a chemat-o pe Maria, sora ei, în secret, spunându-i: Învățătorul este aici și te cheamă. Acea, când a auzit, se ridică repede și vine către el. Nu venise încă Iisus în sat, ci era în locul unde Marta îl întâlnise. Evreii deci, care erau cu ea în casă și o mângâiau, văzând că Maria s-a ridicat repede și a ieșit, au urmat-o, spunând că merge la mormânt ca să plângă acolo. Deci Maria, când a venit unde era Isus, văzându-l, a căzut la picioarele lui, spunându-i: Doamne, dacă erai aici, nu ar fi murit fratele meu. Jesus, deci, când o văzu plângând și pe evreii care veniseră împreună cu ea plângând, fu indignat în spirit și se tulbură pe sine însuși, și a zis: Unde l-ați pus? Ei îi zic: Doamne, vino și vezi. A lăcrimat Iisus. Ziceau deci evreii: Iată cum îl iubea! Unii dintre ei au spus: Nu era capabil acesta, cel care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară? Isus deci, din nou profund mișcat în el însuși, vine la mormânt; era o peșteră, și o piatră zăcea asupra lui. Isus spune: Ridicați piatra. Martha, sora celui mort, îi spune: Doamne, deja miroase urât, pentru că este a patra zi. Isus îi spune: Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea gloria lui Dumnezeu? Ei au ridicat deci piatra de unde era mortul zăcând. Iar Isus și-a ridicat ochii în sus și a zis: Tată, îți mulțumesc că m-ai auzit. Dar eu știam că întotdeauna mă auzi, dar din cauza mulțimii care stătea împrejur am spus aceasta, ca să creadă că tu m-ai trimis. Și după ce a spus acestea, a strigat cu voce mare: Lazăr, vino afară! Și a ieșit mortul cu picioarele și mâinile legate cu fâșii, și fața lui era înfășurată cu o cârpă. Isus le spune lor: Dezlegați-l și lăsați-l să meargă.

Mulți dintre evreii care veniseră la Maria și văzuseră ce făcuse Iisus au crezut în el. Unii dintre ei au plecat la farisei și le-au spus ce a făcut Iisus. Au adunat deci marii preoți și fariseii consiliu și ziceau: Ce facem, că acest om face multe semne? Dacă îl lăsăm astfel, toți vor crede în el, și vor veni romanii și ne vor lua și locul și națiunea. Iar unul dintre ei, Caiafa, fiind mare preot al anului aceleuia, le-a spus lor: voi nu știți nimic, Nici nu luați în considerare că este mai bine pentru noi ca un singur om să moară pentru popor și să nu piară întreaga națiune. Acest lucru însă nu l-a spus din el însuși, ci fiind mare preot al anului aceleuia, a profetizat că Iisus era pe cale să moară pentru neam, Și nu pentru neamul acesta numai, ci ca și copiii lui Dumnezeu cei împrăștiați să-i adune într-unul. Așadar, din acea zi s-au sfătuit împreună ca să-lucidă. Iisus deci nu mai umbla deschis printre iudei, ci a plecat de acolo în ținutul aproape de pustie, în cetatea numită Efraim, și acolo petrecea timpul cu ucenicii Săi. Era aproape Paștele iudeilor, și mulți s-au urcat la Ierusalim din țară înaintea Paștelui ca să se purifice. Căutau deci pe Iisus și spuneau unii către alții stând în templu: Ce vi se pare vouă, că nu va veni la sărbătoare? Dăduseră dar și arhieriei și fariseii poruncă ca, dacă cineva știe unde este, să raporteze, pentru ca ei să-l prindă.

12

Deci Iisus, cu șase zile înainte de Paște, a venit în Betania, unde era Lazăr cel mort, pe care l-a înviat din morți. Ei i-au făcut deci o cină acolo, și Marta slujea, iar Lazăr era unul dintre cei ce stăteau la masă cu el. Prin urmare, Maria, luând o livră de mir de nard pur și scump, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului. Spune deci unul dintre ucenicii săi, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, cel ce avea să-l predea, De ce acest untdelemnul nu a fost vândut cu trei sute de

denari și dat săracilor? A spus însă acest lucru nu pentru că îi păsa de cei săraci, ci pentru că era hoț și avea cutia cu bani și lua lucrurile care erau puse în ea. A spus deci Isus: Lasă-o, pentru ziua îngropării mele a păstrat ea aceasta. Pe săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți totdeauna. A cunoscut deci mulțimea mare dintre evrei că este acolo, și au venit nu numai din cauza lui Isus, ci ca să vadă și pe Lazăr pe care l-a ridicat din morți. Au plănuit dar marii preoți ca și pe Lazăr să-l ucidă. că mulți dintre iudei mergeau din pricina lui și credeau în Iisus.

În ziua următoare, mulțimea mare care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine la Ierusalim, Au luat ramuri de palmier și au ieșit în întâmpinarea lui, și strigau: Osana! Binecuvântat este cel care vine în numele Domnului, regele lui Israel! Iar Isus, găsimd un măgăruș, a șezut pe el, așa cum este scris, Nu te teme, fiică a Sionului, iată că împăratul tău vine șezând pe un mânz de măgăriță.

Acestea însă nu le-au cunoscut ucenicii Lui la început, ci când a fost glorificat Iisus, atunci și-au amintit că acestea erau scrise despre El, și acestea I-au făcut Lui. Mărturisea deci mulțimea care era cu el când l-a chemat pe Lazăr din mormânt și l-a ridicat din morți. Din cauza aceasta, mulțimea l-a întâmpinat, pentru că au auzit că el a făcut acest semn. Deci Fariseii au spus între ei: Vedeți că nu câștigați nimic? Iată, lumea a plecat după el.

Erau și unii Greci dintre cei ce urcau ca să se închine la sărbătoare. Aceștia deci au venit la Filip, cel din Bethsaida Galileei, și îl rugau spunând: Doamne, vrem să-l vedem pe Isus. Vine Filip și îi spune lui Andrei, iar apoi Andrei și Filip îi spun lui Isus, Dar Iisus le-a răspuns zicând: A venit ceasul ca să fie glorificat Fiul Omului. Adevărat, adevărat vă spun vouă, dacă

bobul de grâu, căzând în pământ, nu moare, el rămâne singur, dar dacă moare, aduce mult rod. Cel ce iubește sufletul său îl va pierde, și cel ce urăște sufletul său în această lume, îl va păzi pentru viața eternă. Dacă cineva îmi servește mie, să mă urmeze, și unde sunt eu, acolo va fi și servitorul meu, și dacă cineva îmi servește mie, Tatăl îl va onora. Acum sufletul meu este tulburat, și ce să spun? Părinte, salvează-mă din ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta. Tată, glorifică numele Tău. Atunci a venit o voce din cer: L-am glorificat și din nou îl voi glorifica. Mulțimea care stătea acolo și auzise spunea că a fost tunet, iar alții spuneau că un înger i-a vorbit. A răspuns Isus și a zis: Nu pentru mine s-a făcut auzită această voce, ci pentru voi. Acum este judecata acestei lumi, acum conducătorul acestei lumi va fi aruncat afară, Și eu, dacă voi fi ridicat de pe pământ, îi voi atrage pe toți către mine. Acest lucru însă îl spunea arătând prin ce moarte avea să moară. A răspuns lui mulțimea: Noi am auzit din lege că Cristosul rămâne în veșnicie, și cum spui tu că este necesar să fie înălțat Fiul Omului? Cine este acesta, Fiul Omului? A spus deci lor Isus: Încă puțin timp lumina este cu voi, umblați cât aveți lumina, ca să nu vă apuce întunericul, și cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge. Până aveți lumina, credeți în lumină, ca să deveniți fii ai luminii. Acestea le-a vorbit Isus, și plecând s-a ascuns de ei.

Deși făcuse atât de multe semne înaintea lor, nu credeau în el, Ca să se împlinescă cuvântul profetului Isaia, pe care l-a spus: Doamne, cine a crezut vestirii noastre? Și brațul Domnului cui i-a fost descoperit? Din acest motiv nu erau în stare să creadă, pentru că din nou a spus Isaia, El a orbit ochii lor și a împietrit inima lor, ca nu cumva să vadă cu ochii și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă, și eu îi voi vindeca.

Acestea le-a spus Isaia când a văzut gloria lui și a vorbit despre el. Cu toate acestea, totuși, și dintre conducători mulți au crezut în el, dar din cauza fariseilor nu mărturiseau, pentru ca să nu fie scoși din sinagogă, Căci ei au iubit gloria oamenilor mai mult decât gloria lui Dumnezeu.

Isus însă a strigat și a zis: Cel care crede în mine nu crede în mine, ci în Cel care m-a trimis, Și cel ce mă vede pe mine vede pe Cel ce m-a trimis. Eu am venit ca lumină în lume, astfel încât oricine crede în mine să nu rămână în întuneric. Și dacă cineva aude cuvintele mele și nu crede, eu nu îl judec pe el, căci nu am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea. Cel ce mă respinge și nu primește cuvintele mele are pe cel care îl judecă; cuvântul pe care l-am rostit, acela îl va judeca în ziua de apoi. că eu din mine însumi nu am vorbit, ci Tatăl care m-a trimis, El însuși mi-a dat poruncă ce să spun și ce să vorbesc, Și știi că porunca lui este viață eternă. Deci, ceea ce vorbesc eu, precum mi-a spus Tatăl, astfel vorbesc.

13

Înainte de sărbătoarea Paștilor, știind Isus că a venit ceasul lui ca să plece din lumea aceasta către Tatăl, iubindu-i pe ai săi care erau în lume, i-a iubit până la sfârșit. Și după ce cina a avut loc, diavolul deja pusese în inima lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul, ca să-l trădeze, Știind Isus că Tatăl i-a dat toate în mâini, și că de la Dumnezeu a ieșit și către Dumnezeu merge, Se ridică de la cină și își pune jos hainele, și luând un prosop, s-a încins. Apoi aruncă apă în bazin și a început să spele picioarele discipolilor și să le șteargă cu prosopul cu care era încins. Vine deci la Simon Petru, și acela îi spune: Doamne, tu îmi speli picioarele? A răspuns Isus și i-a spus: Ce fac eu, tu nu știi acum,

dar vei ști după aceea. Petru îi spune: Nu-mi vei spăla picioarele niciodată. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te spăl, nu ai parte cu mine. Îi spune Simon Petru: Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul. Isus îi spune lui: cel care s-a scaldat nu are nevoie decât să-și spele picioarele, ci este curat cu totul, și voi sunteți curați, dar nu toți. Știa pentru cel care îl trăda, din cauza acestui lucru a spus: Nu toți sunteți curați.

Când deci le-a spălat picioarele și și-a luat hainele, așezându-se din nou, le-a spus: Știți ce v-am făcut? Voi mă numiți Învățătorul și Domnul, și bine spuneți, căci așa sunt. Dacă deci eu am spălat picioarele voastre, Domnul și Învățătorul, și voi datorați să spălați picioarele unii altora. V-am dat vouă un exemplu, ca așa cum eu v-am făcut vouă, și voi să faceți. Adevărat, adevărat vă spun, nu este rob mai mare decât stăpânul lui, nici apostol mai mare decât cel care l-a trimis. Dacă știți acestea, binecuvântați sunteți dacă le faceți. Nu despre toți voi vorbesc, eu știu pe cine am ales, dar ca Scriptura să fie împlinită: cel ce mănâncă pâinea cu mine și-a ridicat călcâiul împotriva mea. Din acum vă spun dinainte ca să se întâmple, pentru ca atunci când se va întâmpla să credeți că Eu sunt. Adevărat, adevărat vă spun vouă, cel ce primește pe cineva pe care îl voi trimite, pe mine mă primește, iar cel ce mă primește pe mine, primește pe Cel ce m-a trimis pe mine.

Acestea spunând, Isus s-a tulburat în duh și a mărturisit și a zis: Amin, amin, vă spun vouă că unul dintre voi mă va trăda. Ucenicii se priveau deci unii pe alții, fiind în neștiință despre cine spune. Era dar stând la masă unul dintre discipolii Lui în sânul lui Isus, pe care îl iubea Isus. Îi face deci semn acestuia Simon Petru să afle cine ar fi acela despre care vorbește. Căzând pe pieptul lui Isus, acela îi spune: Doamne, cine este? Răspunde Iisus: Acela

este căruia eu, înmuiind fărâmitura, o voi da. Și înmuiind fărâmitura, o dă lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul. Și după bucata aceea, atunci a intrat în el satana. Deci Iisus îi spune: ce faci, fă mai repede. Dar nimeni dintre cei ce stăteau la masă nu a înțeles pentru ce i-a spus aceasta, Unii păreau să creadă, deoarece Iuda avea cutia cu bani, că Isus îi spune: cumpără de ce avem nevoie pentru sărbătoare, sau să dea ceva săracilor. Luând deci bucata aceea, a ieșit imediat; era noapte.

Când deci a ieșit, zice Isus: Acum a fost glorificat Fiul omului, și Dumnezeu a fost glorificat în el. Dacă Dumnezeu a fost glorificat în el, și Dumnezeu îl va glorifica în el însuși, și îl va glorifica imediat. Copilași, încă puțin mai sunt cu voi. Mă veți căuta, și precum am spus evreilor că unde merg eu, voi nu puteți să veniți, și vouă vă spun acum. O poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unii pe alții, așa cum v-am iubit eu, ca și voi să vă iubiți unii pe alții. Prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, dacă aveți dragoste unii față de alții. Simon Petru îi spune: Doamne, unde te duci? Isus i-a răspuns: Unde mă duc eu, nu poți acum să mă urmezi, dar mai târziu mă vei urma. Petru îi spune: Doamne, de ce nu pot să te urmez acum? Sufletul meu îl voi pune pentru tine. I-a răspuns Isus: Sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin, îți spun ție, nu va cânta cocoșul până nu mă vei tăgădui de trei ori.

14

Nu vă fie tulburată inima; credeți în Dumnezeu și în mine credeți. În casa Tatălui meu sunt multe locașuri; dacă nu ar fi așa, v-aș fi spus. Mă duc să vă pregătesc un loc. Și dacă mă duc și vă voi pregăti vouă un loc, vin din nou și vă voi lua la mine, ca acolo unde sunt eu, să fiți și voi. Și știți unde merg eu și știți calea. Toma

îi spune: Doamne, nu știm unde mergi și cum putem să cunoaștem calea? Isus îi spune lui: Eu sunt calea și adevărul și viața, nimeni nu vine la Tatăl dacă nu prin mine. Dacă m-ați fi cunoscut pe mine, ați fi cunoscut și pe tatăl meu. Și de acum înainte îl cunoașteți și l-ați văzut. Filip îi spune: Doamne, arată-ne nouă Tatăl și ne este de ajuns. Isus îi spune lui: Atât de mult timp sunt cu voi, și nu m-ai cunoscut, Filipe? Cel ce m-a văzut pe mine a văzut pe Tatăl, și cum tu spui: Arată-ne nouă pe Tatăl'? Nu crezi că eu sunt în Tatăl și Tatăl este în mine? Cuvintele pe care eu vi le vorbesc, nu le vorbesc de la mine însumi, ci Tatăl care rămâne în mine, El însuși face lucrările. Credeți-mă că eu sunt în Tatăl și Tatăl este în mine; dacă însă nu, din pricina lucrărilor însele credeți-mă. Adevărat, adevărat vă spun vouă, cel care crede în mine, lucrările pe care le fac eu, și acela le va face, și mai mari decât acestea va face, pentru că eu mă duc la Tatăl meu. Și orice ați cere în numele meu, aceasta voi face, ca să fie glorificat Tatăl în Fiul. Dacă veți cere ceva în numele meu, eu voi face.

Dacă mă iubiți, păziți poruncile mele, Și eu voi întreba pe Tatăl, și El vă va da un alt Apărător, ca să rămână cu voi în veac. Duhul adevărului, pe care lumea nu poate să-l primească, pentru că nu-l vede și nici nu-l cunoaște, voi însă îl cunoașteți, pentru că rămâne cu voi și va fi în voi. Nu vă voi lăsa orfani, vin la voi. Încă puțin și lumea nu mă mai vede, dar voi mă vedeți, căci eu trăiesc și voi veți trăi. În acea zi veți cunoaște voi că eu sunt în Tatăl meu și voi în mine și eu în voi. Cel ce are poruncile mele și le păzește, acela este cel ce mă iubește, iar cel ce mă iubește va fi iubit de Tatăl meu, și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui. Iuda, nu Iscariotul, îi spune: Doamne, ce s-a întâmplat de vrei să te arăți nouă și nu lumii? A răspuns Isus și i-a zis lui: Dacă cineva mă iubește, va păzi cuvântul meu, și Tatăl meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locuință lângă el. Cel care nu mă iubește nu păzește cuvintele

mele, și cuvântul pe care îl auziți nu este al meu, ci al Tatălui care m-a trimis.

Acestea v-am spus vouă rămânând printre voi, Dar Mângâietorul, Duhul cel Sfânt pe care Tatăl îl va trimite în numele meu, acela vă va învăța toate și vă va reaminti toate pe care vi le-am spus. Pacea las vouă, pacea mea vă dau, nu precum lumea dă, eu vă dau. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se teamă. Ați auzit că eu v-am spus vouă: mă duc și vin către voi. Dacă mă iubeați, v-ați fi bucurat că am spus: mă duc către Tatăl, pentru că Tatăl meu este mai mare decât mine. Și acum v-am spus dinainte ca să se întâmple, pentru ca atunci când se va întâmpla să credeți. Nu voi mai vorbi mult cu voi, pentru că vine conducătorul lumii și în mine nu are nimic, Dar ca să cunoască lumea că iubesc pe Tatăl, și așa cum mi-a poruncit Tatăl, astfel fac. Ridicați-vă, să mergem de aici.

15

Eu sunt viața adevărată, și Tatăl meu este agricultorul. Fiecare ramură în mine care nu poartă rod, o ia, și fiecare ramură care poartă rod, o curăță, ca să poarte mai mult rod. Voi sunteți deja curați prin cuvântul pe care vi l-am vorbit. Rămâneți în mine, și eu în voi. Așa cum ramura nu este în stare să poarte rod din ea însăși, dacă nu rămâne în viță, astfel nici voi, dacă nu rămâneți în mine. Eu sunt viața, voi sunteți ramurile. Cel care rămâne în mine și eu în el, acesta aduce rod mult, căci fără mine nu puteți face nimic. Dacă cineva nu rămâne în mine, a fost aruncat afară ca ramura și s-a uscat, și le adună și le aruncă în foc, și se arde. Dacă rămâneți în mine și cuvintele mele rămân în voi, cereți orice doriți și vi se va da. În aceasta a fost glorificat Tatăl meu, ca să aduceți rod mult, și veți deveni ucenicii mei. Așa cum m-a iubit Tatăl, și eu

v-am iubit pe voi, rămâneți în iubirea mea. Dacă veți păzi poruncile mele, veți rămâne în dragostea mea, precum eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în dragostea Lui. Acestea v-am spus ca bucuria mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină. Aceasta este porunca mea: să vă iubiți unii pe alții așa cum v-am iubit eu. Nimeni nu are o dragoste mai mare decât aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietenii săi. Voi sunteți prietenii mei, dacă faceți câte vă poruncesc eu. Nu vă mai numesc sclavi, pentru că sclavul nu știe ce face stăpânul său, ci v-am numit prieteni, pentru că tot ce am auzit de la Tatăl meu v-am făcut cunoscut vouă. Nu voi m-ați ales pe mine, ci eu v-am ales pe voi, și v-am rânduit ca voi să mergeți și rod să aduceți, și rodul vostru să rămână, pentru ca orice veți cere de la Tatăl în numele meu, să vă dea vouă. Acestea vă poruncesc vouă, ca să vă iubiți unii pe alții.

Dacă lumea vă urăște, știți că pe mine m-a urât înaintea voastră. Dacă din lume ați fi fost, lumea ar fi iubit pe ai săi, dar pentru că nu sunteți din lume, ci eu v-am ales pe voi din lume, din cauza aceasta lumea vă urăște. Amintiți-vă de cuvântul pe care eu vi l-am spus: nu este rob mai mare decât stăpânul lui. Dacă pe mine m-au persecutat, și pe voi vă vor persecuta; dacă cuvântul meu l-au păzit, și pe al vostru îl vor păzi. Dar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui meu, pentru că nu îl cunosc pe cel care m-a trimis. Dacă nu veneau și nu le vorbeam, păcat nu aveau; acum însă nu au niciun pretext pentru păcatul lor. Cel care mă urăște, urăște și pe tatăl meu. Dacă nu aș fi făcut în mijlocul lor lucrările pe care nimeni altul nu le-a făcut, n-ar fi avut păcat, dar acum au văzut și au urât și pe mine și pe Tatăl meu. Dar ca să fie împlinit cuvântul cel scris în legea lor, că m-au urât fără motiv. Când însă vine Mângâietorul pe care eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul adevărului, care iese de la Tatăl, acela va mărturisi

despre mine, Și voi mărturisiți, pentru că de la început sunteți cu mine.

16

Acestea vi le-am spus ca să nu vă scandalizați. Proscriși vă vor face, dar vine ceasul ca oricine care v-a ucis să creadă că oferă slujire lui Dumnezeu. Și acestea le vor face, pentru că nu L-au cunoscut pe Tatăl, nici pe Mine. Dar acestea v-am spus vouă ca, atunci când vine ceasul, să vă amintiți de ele, că eu v-am spus vouă. Acestea însă nu vi le-am spus de la început, pentru că eram cu voi. Acum însă merg către Cel care m-a trimis, și nimeni dintre voi nu mă întreabă unde te duci. Dar pentru că v-am spus acestea, durerea v-a umplut inima. Dar eu vă spun adevărul, vă este de folos ca eu să plec. Căci dacă eu nu plec, Mângâietorul nu va veni la voi, dar dacă mă duc, îl voi trimite la voi. Și venind, acela va muștra lumea despre păcat și despre dreptate și despre judecată. Despre păcat, într-adevăr, pentru că nu cred în mine, Despre dreptate însă, pentru că merg către Tatăl meu și nu mă mai vedeți, Despre judecată însă, că conducătorul acestei lumi a fost judecat. Încă am multe de spus vouă, dar nu sunteți în stare să le purtați acum. Când însă va veni acela, Duhul adevărului, vă va călăuzi în tot adevărul, căci nu va vorbi de la sine, ci oricâte va auzi va vorbi, și lucrurile viitoare vi le va vesti. Acela mă va glorifica, pentru că va lua din al meu și vă va vesti. Toate câte are Tatăl sunt ale mele; de aceea am spus că din al meu va lua și vă va vesti. Puțin și nu mă vedeți, și iarăși puțin și mă veți vedea, pentru că eu merg către Tatăl. Au spus deci unii dintre ucenicii Lui către unii altora: Ce este aceasta pe care ne-o spune nouă: puțin și nu Mă vedeți, și din nou puțin și Mă veți vedea, și că Eu Mă duc către Tatăl? Spuneau deci: Ce este acest lucru pe care îl spune, puțin timp'? Nu știm despre ce vorbește. A cunoscut deci Isus că voiau să-l întrebe și le-

a spus lor: despre aceasta căutați unii cu alții, că am spus: puțin și nu mă vedeți, și iarăși puțin și mă veți vedea? Adevărat, adevărat vă spun vouă că veți plânge și vă veți jeli voi, iar lumea se va bucura, voi însă vă veți întrista, dar durerea voastră se va preface în bucurie. Femeia, când naște, are durere, pentru că a venit ceasul ei, dar când dă naștere copilului, nu-și mai amintește de necaz din cauza bucuriei că s-a născut un om în lume. Și voi, deci, aveți acum într-adevăr durere, dar vă voi vedea din nou și inima voastră se va bucura, și bucuria voastră nimeni nu o ia de la voi. Și în acea zi nu mă veți întreba nimic. Amin, amin vă spun vouă că oricâte veți cere de la Tatăl în numele meu, vă va da vouă. Până acum nu ați cerut nimic în numele meu; cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină. Acestea v-am vorbit în parabole, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în parabole, ci cu franchețe vă voi vesti despre Tatăl. În acea zi, în numele meu veți cere, și nu vă spun că eu voi întreba pe Tatăl despre voi, Căci Tatăl însuși vă iubește pe voi, pentru că voi m-ați iubit pe mine și ați crezut că eu am ieșit de la Dumnezeu. Am ieșit de la Tatăl și am venit în lume; din nou las lumea și mă duc către Tatăl. Ucenicii lui îi spun: Iată, acum vorbești deschis și nu spui niciun proverb. Acum știm că tu știi toate și nu ai nevoie ca cineva să te întrebe. Prin aceasta credem că de la Dumnezeu ai ieșit. A răspuns lor Isus: Acum credeți? Iată, vine ceasul, și acum a venit, ca să fiți împrăștiați fiecare la ai săi și pe mine singur să mă lăsați, și nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu mine. Acestea v-am spus vouă ca în mine să aveți pace. În lume veți avea necaz, dar îndrăzniți, eu am biruit lumea.

17

Acestea a vorbit Isus și și-a ridicat ochii către cer și a zis: Tată, a venit ceasul, glorifică-Ți Fiul, ca și Fiul Tău să Te glorifice, Așa

cum i-ai dat lui autoritate asupra a toată carnea, pentru ca tot ce i-ai dat lui să le dea lor viață veșnică. Aceasta este viața eternă: ca ei să te cunoască pe tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe acela pe care l-ai trimis, Iisus Hristos. Eu te-am glorificat pe pământ, am completat lucrarea pe care mi-ai dat-o ca s-o fac, Și acum glorifică-mă Tu, Tată, lângă Tine Însuți cu gloria pe care o aveam înainte ca lumea să fie, lângă Tine. Am arătat numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat, și cuvântul Tău l-au păzit. Acum au cunoscut că toate câte mi-ai dat sunt de la tine. Că cuvintele pe care mi le-ai dat le-am dat lor, și ei le-au primit, și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu m-ai trimis. Eu rog pentru ei, nu rog pentru lume, ci pentru cei pe care mi i-ai dat mie, pentru că sunt ai tăi, Și toate ale mele sunt ale tale și ale tale sunt ale mele, și am fost glorificat în ei. Și nu mai sunt în lume, și aceștia sunt în lume, și eu vin către tine. Părinte sfinte, păzește-i în numele tău pe care mi l-ai dat, ca să fie una așa cum suntem noi. Când eram cu ei în lume, eu îi păzeam în numele tău, pe cei pe care mi i-ai dat i-am păzit, și nimeni dintre ei nu a pierit decât fiul pierzării, pentru ca scriptura să fie împlinită. Acum însă vin către tine și vorbesc acestea în lume, ca să aibă bucuria mea împlinită în ei. Eu le-am dat cuvântul tău, și lumea i-a urât, pentru că nu sunt din lume, așa cum nici eu nu sunt din lume. Nu rog să-i ridici din lume, ci să-i păzești de cel rău. Din lume nu sunt, așa cum eu din lume nu sunt. Sfînțește-i în adevărul tău; cuvântul tău este adevăr. Așa cum tu m-ai trimis pe mine în lume, și eu i-am trimis pe ei în lume. Și pentru ei eu mă sfințesc pe mine însumi, ca și ei să fie sfințiți în adevăr. Nu rog numai pentru aceștia, ci și pentru cei ce cred în mine prin cuvântul lor, ca toți să fie una, precum tu, Tată, ești în mine și eu în tine, ca și ei să fie una în noi, ca lumea să creadă că tu m-ai trimis. Și eu gloria pe care mi-ai dat-o le-am dat-o lor, pentru ca ei să fie una așa cum noi suntem una, Eu în ei și Tu în

Mine, ca să fie desăvârșiți în unu, și ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și i-ai iubit pe ei așa cum M-ai iubit pe Mine. Tată, pe cei pe care mi i-ai dat, vreau ca acolo unde sunt eu să fie și ei cu mine, pentru ca să vadă slava mea pe care mi-ai dat-o, căci m-ai iubit înainte de întemeierea lumii. Tată drept, și lumea nu te-a cunoscut, eu însă te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că tu m-ai trimis, și le-am făcut cunoscut numele tău și îl voi face cunoscut, ca dragostea cu care m-ai iubit să fie în ei, și eu în ei.

18

Acestea spunând, Isus a ieșit cu ucenicii Săi dincolo de pâraul Chedronului, unde era o grădină, în care a intrat El și ucenicii Săi. Știa dar și Iuda, cel ce-l trăda, locul, pentru că des se adunase și Isus acolo cu ucenicii săi. Așadar Iuda, luând cohorta și asistenți de la marii preoți și farisei, vine acolo cu torțe și lămpi și arme. Isus, deci, știind toate lucrurile care veneau asupra lui, ieșind afară, le-a zis: Pe cine căutați? I-au răspuns: Iisus Nazarineanul. Iisus le spune: Eu sunt. Și Iuda, cel care îl trăda, stătea cu ei. Așa că, după ce le-a spus lor că eu sunt, s-au dat înapoi și au căzut la pământ. Iarăși deci i-a întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au spus: Pe Isus Nazarineanul. A răspuns Isus: V-am spus că Eu sunt. Dacă deci pe Mine Mă căutați, lăsați-i pe aceștia să plece. Pentru ca să fie împlinit cuvântul pe care l-a spus: Pe cei pe care mi i-ai dat, n-am pierdut pe niciunul dintre ei. Simon Petru, deci, având sabie, o trase și lovi pe robul marelui preot și îi tăie urechea dreaptă; iar numele robului era Malchus. Isus i-a zis deci lui Petru: Pune sabia în teacă! Paharul pe care mi l-a dat Tatăl, să nu-l beau?

Cohorta deci și comandantul și slujitorii iudeilor l-au prins pe Isus și l-au legat. Și l-au dus mai întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era marele preot al anului aceleuia. Era dar Caiafa cel

care îi sfătuiseră pe evrei că este de folos ca un om să piară pentru popor. Îl urma dar pe Isus Simon Petru și celălalt ucenic. Iar ucenicul acela era cunoscut marelui preot și a intrat împreună cu Isus în curtea marelui preot, Iar Petru stătea afară la ușă. Atunci celălalt ucenic, care era cunoscut marelui preot, a ieșit și a vorbit cu paznicul de la ușă, și l-a introdus pe Petru. Spune deci tânăra femeie portăreasa lui Petru: Nu cumva și tu ești dintre ucenicii omului acestuia? Spune acela: Nu sunt. Stăteau sclavii și asistenții, care făcuseră un foc de cărbune, pentru că era frig, și se încălzeau, iar Petru stătea cu ei și se încălzea. Marele preot l-a întrebat deci pe Isus despre ucenicii lui și despre învățătura lui. Isus i-a răspuns: Eu am vorbit deschis lumii, eu întotdeauna am învățat în sinagogă și în templu, unde întotdeauna evreii se adună, și în ascuns nu am vorbit nimic. Ce mă întrebi? Întreabă-i pe cei care au auzit ce le-am vorbit lor; iată, aceștia știu ce am spus eu. Dar după ce el a spus acestea, unul dintre asistenți care stătea acolo a dat o lovitură lui Isus, spunând: astfel răspunzi marelui preot? Isus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, mărturisește despre rău; dacă însă bine, de ce mă lovești? Annas l-a trimis legat la Caiafa, marele preot. Era dar Simon Petru stând și încălzindu-se. I-au spus deci lui: Nu cumva și tu ești dintre ucenicii lui? A negat deci acela și a spus: Nu sunt. Zice unul dintre robii marelui preot, fiind rudă cu cel căruia Petru i-a tăiat urechea: Nu te-am văzut eu în grădină cu el? Iar Petru a negat din nou, și îndată a cântat cocoșul.

Îl conduc deci pe Isus de la Caiafa în pretoriu. Era dimineață, și ei nu au intrat în pretoriu, ca să nu fie spurcați, ci ca să poată mânca Paștele. A ieșit deci Pilat către ei și a spus: Ce acuzație aduceți împotriva acestui om? Au răspuns și i-au zis: Dacă nu era acesta un făcător de rele, nu ți l-am fi predat. Pilat le-a spus deci: Luați-l voi și judecați-l conform legii voastre. Evreii i-au răspuns deci: Nouă nu ne este permis să ucidem pe nimeni, Ca să fie

împlinit cuvântul lui Iisus pe care l-a spus, arătând prin ce moarte avea să moară. A intrat deci din nou în pretoriu Pilat și l-a chemat pe Isus și i-a zis: Tu ești regele evreilor? I-a răspuns Iisus: Din tine însuși spui tu aceasta sau alții ți-au spus despre mine? A răspuns Pilat: Oare nu eu sunt evreu? Națiunea ta și marii preoți te-au predat mie, ce ai făcut? A răspuns Iisus: Împărăția mea nu este din această lume. Dacă împărăția mea ar fi fost din această lume, servitorii mei ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor. Dar acum împărăția mea nu este de aici. A spus deci lui Pilat: Deci rege ești tu? A răspuns Iisus: Tu spui că sunt rege. Eu pentru aceasta m-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărului. Fiecare cel ce este din adevăr aude vocea mea. Pilat îi spune lui: Ce este adevărul? Și după ce a spus aceasta, a ieșit din nou către evrei și le spune lor: Eu nu găsesc nicio vină în el. Este dar obiceiul vostru ca pe unul să vi-l eliberez la Paște; doriți deci să vi-l eliberez pe regele Iudeilor? Au strigat deci din nou toți, zicând: Nu pe acesta, ci pe Baraba! Iar Baraba era tâlhar.

19

Atunci deci Pilat l-a luat pe Isus și l-a biciuit. Și soldații, împletind o coroană din spini, au pus-o pe capul lui, și l-au înveșmântat cu o haină purpurie. Și spuneau: Bucură-te, regele evreilor! și îi dădeau lovituri. A ieșit deci din nou afară Pilat și le-a spus: Iată, vi-l aduc afară, ca să știți că nu găsesc în el nicio vină. A ieșit deci Isus afară, purtând coroana de spini și veșmântul purpuriu, și le spune lor: Iată omul! Când deci l-au văzut marii preoți și slujitorii, au strigat zicând: Răstignește-l, răstignește-l! Le spune lor Pilat: Luați-l voi și răstigniți-l, căci eu nu găsesc în el vină. Au răspuns lui evreii: Noi avem o lege, și conform legii noastre trebuie să moară, pentru că s-a făcut pe sine fiu al lui Dumnezeu. Când Pilat a auzit deci acest cuvânt, s-a temut și mai

mult, și a intrat din nou în pretoriu și îi spune lui Isus: De unde ești tu? Iar Isus nu i-a dat răspuns. Pilat îi spune deci: Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am autoritate să te răstignesc și am autoritate să te eliberez? A răspuns Isus: nu aveai nicio autoritate asupra mea, dacă nu îți era dat de sus; din cauza aceasta, cel ce mă predă ție are păcat mai mare. Din acest motiv căuta Pilat să-l elibereze, dar evreii strigau zicând: Dacă pe acesta îl eliberezi, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face rege se opune lui Cezar. Pilat deci, auzind acest cuvânt, l-a condus afară pe Isus și a șezut pe tribunal în locul numit Litostroton, iar în evreiește Gabbatha. Era pregătirea Paștelui, și ora era ca a șasea, și le spune Iudeilor: Iată regele vostru. Dar ei au strigat: Ridică-l, ridică-l, răstignește-l! Pilat le spune: Să-l răstignesc pe regele vostru? Marii preoți au răspuns: Nu avem rege decât pe Cezar. Atunci, deci, l-a predat lor ca să fie răstignit.

Ei l-au primit dar pe Isus și l-au dus, și purtând crucea Sa a ieșit spre locul numit al craniului, care se numește în ebraică Golgota. unde l-au răstignit pe el, și cu el alți doi de o parte și de alta, iar pe Isus la mijloc. Scrise și Pilat un titlu și-l puse pe cruce; era scris: Iisus Nazarineanul, regele Iudeilor. Acest titlu, deci, mulți dintre evrei l-au citit, deoarece aproape de oraș era locul unde a fost răstignit Isus, și era scris în evreiește, în grecește, în latinește. Spuneau deci lui Pilat marii preoți ai iudeilor: Nu scrie Regele iudeilor', ci că acela a spus: Sunt rege al iudeilor. Pilatul a răspuns: Ce am scris, am scris.

Prin urmare, soldații, când l-au răstignit pe Isus, au luat hainele lui și au făcut patru părți, câte o parte pentru fiecare soldat, și tunica. Iar tunica era fără cusătură, țesută dintr-o singură bucată de sus până jos. Au zis deci unii către alții: Să nu-l rupem, ci să aruncăm sortii pentru el, a cui va fi, ca să fie împlinită

Scriptura care zice: Au împărțit hainele mele între ei și pe îmbrăcămintea mea au aruncat sorti.

Soldații deci au făcut acestea. Iar lângă crucea lui Isus stăteau mama lui și sora mamei lui, Maria cea a lui Clopa și Maria Magdalena. Isus deci, văzând mama și ucenicul stând lângă, pe care îl iubea, spune mamei sale: Femeie, iată fiul tău. Apoi spune discipolului: Iată mama ta. Și din acea oră luă discipolul pe ea la el acasă. După aceasta, știind Iisus că toate s-au împlinit deja, ca să fie desăvârșită Scriptura, zice: Însetez. Un vas plin cu oțet zăcea deci acolo, iar ei, umplând un burete cu oțet și punându-l pe isop, l-au adus la gura lui. Când deci a luat oțetul, Iisus a zis: S-a împlinit, și, aplecându-și capul, și-a predat duhul.

Iudeii deci, ca să nu rămână trupurile pe cruce în sabbat, deoarece era ziua pregătirii, căci mare era ziua aceluia sabbat, l-au rugat pe Pilat ca să fie frânte picioarele lor și să fie luate. Au venit deci soldații și au frânt picioarele celui dintâi și ale celui alt care fusese răstignit cu el, Dar venind la Iisus, când văzură că el murise deja, nu-i rupseră picioarele, Dar unul dintre soldați i-a străpuns coasta cu sulița, și îndată a ieșit sânge și apă. Și cel ce a văzut a mărturisit, și adevărată este mărturia lui, și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți. S-au întâmplat aceste lucruri ca scriptura să fie împlinită: niciun os al lui nu va fi zdrobit. Și iarăși altă scriptură zice: vor vedea spre acela pe care l-au străpuns.

Dar după acestea, Iosif cel de la Arimateea, fiind ucenic al lui Isus, dar ascuns din cauza fricii de evrei, a întrebat pe Pilat ca să ia trupul lui Isus, și Pilat a permis. A venit deci și a ridicat trupul lui Isus. A venit și Nicodim, cel care venise la Isus noaptea întâia oară, aducând un amestec de smirnă și aloe de circa o sută de livre. Au luat deci trupul lui Isus și l-au legat în pânze de in cu

mirodenii, așa cum este obiceiul evreilor să îngroape. Era dar în locul unde fusese răstignit o grădină, și în grădină un mormânt nou, în care încă nimeni nu fusese pus, Acolo, deci, din cauza pregătirii evreilor, pentru că mormântul era aproape, L-au pus pe Isus.

20

Iar în una din zilele sabatului, Maria Magdalena vine dimineța, pe când era încă întuneric, la mormânt și vede piatra ridicată de la mormânt. Aleargă deci și vine către Simon Petru și către celălalt ucenic pe care îl iubea Iisus, și le spune lor: au ridicat pe Domnul din mormânt, și nu știm unde l-au pus. A ieșit deci Petru și celălalt ucenic și veneau la mormânt. Alergau dar cei doi împreună, și celălalt ucenic a alergat mai repede decât Petru și a venit primul la mormânt. Și, aplecându-se, vede pânzele de in zăcând, dar nu a intrat. Vine deci Simon Petru urmându-l și a intrat în mormânt și vede giulgiurile de in zăcând. Și fața pânză care era pe capul lui nu zăcea cu pânzele de in, ci separat, înfășurată într-un singur loc. Atunci deci a intrat și celălalt ucenic, cel care venise primul la mormânt, și a văzut și a crezut. Căci nu știau încă Scriptura că trebuie ca el să învie din morți. Așadar, ucenicii au plecat iarăși către casele lor. Maria stătea însă la mormânt, plângând afară. Așa deci, pe când plângea, s-a aplecat în mormânt și vede doi îngeri în alb șezând, unul la cap și unul la picioare, unde zăcea trupul lui Isus. Și aceia îi spun: Femeie, de ce plângi? Ea le răspunde: Pentru că au ridicat pe Domnul meu și nu știu unde l-au pus. Și spunând acestea, s-a întors înapoi și îl vede pe Isus stând, dar nu știa că este Isus. Isus îi spune: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Aceea, părându-i-se că este grădinarul, îi spune: Doamne, dacă tu l-ai luat, spune-mi unde l-ai pus, și eu îl voi ridica. Isus îi spune: Maria. Întorcându-se, aceea îi spune:

Rabboni, care înseamnă învățătorule. Iisus îi spune acestea: Nu mă atinge, căci nu am urcat încă către Tatăl meu. Mergi însă la frații mei și spune-le: Urc la Tatăl meu și Tatăl vostru, și la Dumnezeuul meu și Dumnezeuul vostru. Vine Maria Magdalena vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul și că acestea i-a spus.

Fiind deci seară în ziua aceea, cea dintâi a săptămânii, și ușile fiind închise unde erau ucenicii adunați din cauza fricii de evrei, a venit Iisus și a stat în mijloc, și le zice lor: Pace vouă. Și spunând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. S-au bucurat deci ucenicii văzând pe Domnul. A spus deci lor Isus din nou: Pace vouă. Așa cum m-a trimis pe mine Tatăl, și eu vă trimit pe voi. Și spunând acestea, a suflat și le spune: luați Duh Sfânt, Dacă iertați păcatele unora, le sunt iertate; dacă le țineți unora, au fost ținute.

Toma, unul dintre cei doisprezece, cel numit Didim, nu era cu ei când a venit Isus. Prin urmare, ceilalți ucenici îi spuneau: Am văzut pe Domnul. Dar el le-a spus lor: Dacă nu voi vedea în mâinile Lui urma cuielor și nu voi pune degetul meu în urma cuielor și nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede. Și după opt zile, iar erau înăuntru ucenicii Lui și Toma cu ei. Vine Iisus, ușile fiind închise, și stătu în mijloc și zise: Pace vouă. Apoi îi spune lui Toma: Adu degetul tău aici și vezi mâinile mele, și adu mâna ta și pune-o în coasta mea, și nu fi necredincios, ci credincios. Și a răspuns Toma și i-a spus: Domnul meu și Dumnezeuul meu! Isus îi spune: Pentru că m-ai văzut, ai crezut; fericiți sunt cei care nu au văzut și au crezut.

Multe semne, într-adevăr, a făcut Isus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în această carte. Acestea au fost scrise astfel încât să credeți că Iisus este Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, și astfel încât, crezând, să aveți viață în numele Lui.

După acestea, Iisus s-a arătat din nou ucenicilor la Marea Tiberiadei, și s-a arătat astfel. Erau împreună Simon Petru și Toma, cel numit Geamăn, și Natanael, cel din Cana Galileii, și fiii lui Zebedeu, și alți doi dintre ucenicii lui. Simon Petru le spune: Mă duc să pescuiesc. Ei îi spun: Venim și noi cu tine. Au ieșit și au urcat imediat în barcă, și în acea noapte n-au prins nimic. Dimineața, după ce se făcuse deja ziuă, Isus a stat pe țărm, dar ucenicii nu știau totuși că este Isus. Isus le spune deci lor: Copii, nu aveți cumva pește? I-au răspuns lui: Nu. Dar el le-a spus lor: aruncați plasa în partea dreaptă a corăbiei și veți găsi. Au aruncat deci, și nu mai au fost în stare să o tragă din cauza mulțimii peștilor. Spune deci ucenicul acela, pe care îl iubea Iisus, lui Petru: Domnul este. Simon Petru, auzind că Domnul este, și-a încins haina exterioară, căci era gol, și s-a aruncat în mare, iar ceilalți ucenici au venit cu barca, căci nu erau departe de țărm, ci ca la două sute de coți, trăgând plasa cu pești. Așadar, când au debarcat pe uscat, văd un foc de cărbuni aprins și pește așezat deasupra și pâine. Isus le spune: Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum. S-a urcat Simon Petru și a tras plasa pe pământ, plină de pești mari, o sută cincizeci și trei, și deși erau atât de mulți, plasa nu s-a rupt. Isus le spune lor: Veniți de mâncați. Dar nimeni dintre ucenici nu îndrăznea să-l întrebe: Tu cine ești?, știind că este Domnul. Vine deci Isus și ia pâinea și le-o dă, și peștele la fel. Acesta a fost deja a treia oară când Isus s-a arătat ucenicilor săi, după ce a înviat din morți.

Când au luat micul dejun, Isus îi spune lui Simon Petru: Simon, fiul lui Iona, mă iubești tu mai mult decât aceștia? El îi spune: Da, Doamne, tu știi că te iubesc. Îi spune: Paște mieii mei. Îi spune din nou a doua oară: Simon al lui Iona, mă iubești tu? Îi

spune: Da, Doamne, tu știi că te iubesc. Îi spune: Păstorește oile mele. I-a spus a treia oară: Simone, fiul lui Iona, mă iubești? S-a întristat Petru că i-a spus a treia oară: mă iubești? Și i-a răspuns: Doamne, tu știi toate lucrurile, tu știi că te iubesc. Isus i-a zis: paște oile mele. Adevărat, adevărat îți spun ție, când erai mai tânăr, te încingeai singur și umblai unde voiai, dar când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile tale, și altul te va încinge și te va duce unde nu voiești. Acest lucru l-a spus semnificând cu ce moarte va glorifica pe Dumnezeu. Și după ce a spus acest lucru, îi zice lui: Urmează-mă. Întorcându-se, Petru vede ucenicul pe care îl iubea Isus urmându-l, care se rezemase la cină pe pieptul lui și spusese: Doamne, cine este cel ce te trădează? Văzându-l pe acesta, Petru spune lui Iisus: Doamne, dar acesta ce? Isus îi spune: dacă vreau ca el să rămână până vin, ce te privește? Tu urmează-mă. A ieșit deci cuvântul acesta printre frați că acel ucenic nu moare, și Isus nu i-a spus lui că nu moare, ci: dacă vreau ca el să rămână până vin, ce-ți pasă ție?

Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și a scris acestea, și știm că mărturia lui este adevărată. Este dar și dar multe cât de multe a făcut cel Iisus, care dacă ar fi scrise conform cu unu, nici pe el cred cel lumea

Geneza

1

În început, Dumnezeu a făcut cerul și pământul. Iar pământul era invizibil și neformat, și întuneric era deasupra abisului, și Duhul lui Dumnezeu Se purta deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu: Să fie lumină! Și a fost lumină. Și Dumnezeu a văzut lumina, că este bună, și Dumnezeu a separat lumina de întuneric. Și Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară, și a fost dimineață, ziua întâi.

Și a zis Dumnezeu: Să se facă un firmament în mijlocul apei, și să fie despărțind între apă și apă. Și s-a întâmplat astfel. Și Dumnezeu a făcut firmamentul, și Dumnezeu a separat între apa care era sub firmament și apa care era deasupra firmamentului. Și a chemat Dumnezeu întinderea cer, și a văzut Dumnezeu că este bun, și s-a făcut seară, și s-a făcut dimineață, ziua a doua.

Și a zis Dumnezeu: Să se adune apa cea de sub cer într-o adunare, și să se arate uscatul. Și s-a întâmplat astfel, și s-a adunat apa cea de sub cer în adunările lor, și s-a arătat uscatul. Și a chemat Dumnezeu uscatul pământ, iar adunările apelor le-a chemat mări, și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a zis Dumnezeu: Să încolțească pământul iarbă de verdeață, semănând sămânță după neamul său și după asemănarea sa, și pom roditor făcând rod, a cărui sămânță să fie în el după neamul său pe pământ. Și s-a întâmplat astfel. Și pământul a scos iarbă de pajiște, semănând sămânță după neamul ei și după asemănarea ei, și pom roditor făcând rod, a cărui sămânță este în el, după neamul lui, pe pământ, și Dumnezeu a văzut că este bine. Și a fost seară, și a fost dimineață, ziua a treia.

Și a zis Dumnezeu: Să fie făcuți luminători în întăritura cerului pentru a lumina asupra pământului, pentru a despărți între ziua și noapte, și să fie în semne și în timpuri și în zile și în ani. Și să fie ele ca lumini în țaria cerului, astfel încât să lumineze asupra pământului, și s-a întâmplat astfel. Și a făcut Dumnezeu cei doi luminători mari, luminătorul cel mare pentru conducerea zilei și luminătorul cel mai mic pentru conducerea nopții, și stelele. Și Dumnezeu i-a plasat în întăritura cerului, astfel încât să lumineze asupra pământului, și să conducă ziua și noaptea, și să despartă între lumină și întuneric, și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a fost seară și a fost dimineață, ziua a patra.

Și a zis Dumnezeu: Să scoată apele târătoare cu suflete vii și păsări zburătoare deasupra pământului, conform întăriturii cerului. Și s-a întâmplat astfel. Și a făcut Dumnezeu creaturile marine cele mari și tot sufletul animalelor târătoare pe care le-au scos apele conform felurilor lor, și toată pasărea înaripată conform felului ei, și a văzut Dumnezeu că erau bune. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: Creșteți și înmulțiți-vă, și umpleți apele în mări, și păsările să se înmulțească pe pământ. Și a fost seară, și a fost dimineață, ziua a cincea.

Și a zis Dumnezeu: Să scoată pământul suflet viu după felul său, patrupede și târătoare și fiare ale pământului după felul lor. Și s-a întâmplat astfel. Și a făcut Dumnezeu fiarele pământului după neamul lor, și vitele după neamul lor, și toate târătoarele pământului după neamul lor, și a văzut Dumnezeu că erau bune.

Și a zis Dumnezeu: Să facem om după chipul nostru și după asemănarea noastră, și să stăpânească peste peștii mării, și peste păsările cerului, și peste vite, și peste tot pământul, și peste toate târătoarele care se târăsc pe pământ. Și a făcut Dumnezeu pe om,

după chipul lui Dumnezeu l-a făcut, bărbat și femeie i-a făcut. Și Dumnezeu i-a binecuvântat pe ei, zicând: Creșteți și înmulțiți-vă, și umpleți pământul, și supuneți-l, și stăpâniți peste peștii mării, și peste păsările cerului, și peste toate vitele, și peste tot pământul, și peste toate târâtoarele care se târăsc pe pământ. Și a zis Dumnezeu: Iată, v-am dat vouă toată iarba semănătoare care seamănă sămânță, care este deasupra întregului pământ, și tot pomul care are în el rod cu sămânță semănătoare; vouă vă va fi spre hrană, și tuturor fiarelor pământului, și tuturor păsărilor cerului, și fiecărui lucru târător care se târăște pe pământ, care are în el însuși suflet de viață, și toată iarba verde pentru mâncare, și s-a întâmplat astfel. Și a văzut Dumnezeu toate câte a făcut, și iată, foarte bune, și s-a făcut seară, și s-a făcut dimineată, ziua a șasea.

2

Și au fost desăvârșite cerul și pământul, și toată zidirea lor.

Și Dumnezeu a completat în ziua a șasea lucrările Sale pe care le-a făcut, și S-a odihnit în ziua a șaptea de la toate lucrările Sale pe care le-a făcut. Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în aceasta s-a odihnit de toate lucrările Lui, pe care Dumnezeu a început să le facă.

Aceasta este cartea nașterii cerului și pământului, când au fost create, în ziua în care Domnul Dumnezeu a făcut cerul și pământul, și toată verdeața câmpului înainte de a fi pe pământ, și toată iarba câmpului înainte de a răsări, căci nu ploua Dumnezeu pe pământ, și om nu era să o lucreze. Un izvor se ridica din pământ și uda toată fața pământului. Și Dumnezeu a format omul din praf de pe pământ și a suflat în fața lui suflare de viață, și omul a devenit suflet trăitor.

Și Dumnezeu a sădit un paradis în Eden spre răsărit și a pus acolo pe omul pe care îl plăsmuise. Și Dumnezeu a făcut să răsară încă din pământ tot pomul frumos la vedere și bun la mâncare, și pomul vieții în mijlocul raiului, și pomul cunoașterii binelui și răului. Un râu iese din Eden ca să ude paradisul; de acolo se împarte în patru brațe. Numele celui dintâi, Pishon, acesta înconjoară tot pământul Havilah, acolo unde este aurul. Iar aurul pământului aceuia este frumos, și acolo se află carbunclul și piatra verde. Și numele râului al doilea este Ghion, acesta înconjoară tot pământul Etiopiei. Și al treilea râu, Tigris, acesta merge înaintea Asirienilor, iar al patrulea râu este Eufrat. Și a luat Domnul Dumnezeu omul pe care l-a format și l-a pus în raiul desfătării ca să-l lucreze și să-l păzească. Și a poruncit Domnul Dumnezeu lui Adam, zicând: din tot pomul din grădina paradisului vei mânca. Dar de pomul cunoașterii binelui și răului, să nu mâncați din el, căci în ziua în care veți mânca din el, cu moarte veți muri.

Și a zis Domnul Dumnezeu: Nu este bine ca omul să fie singur, să-i facem lui un ajutor potrivit lui. Și a format Dumnezeu încă din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului, și le-a adus la Adam, ca să vadă cum le va numi, și tot ce a numit Adam suflet viu, acesta era numele lui. Și Adam a dat nume tuturor vitelor, și tuturor păsărilor cerului, și tuturor fiarelor câmpului, iar pentru Adam nu s-a găsit un ajutor asemenea lui. Și Dumnezeu a pus extaz asupra lui Adam, și acesta a adormit, și a luat una din coastele lui, și a umplut cu carne în locul ei. Și Dumnezeu a construit coasta pe care a luat-o de la Adam într-o femeie și a adus-o la Adam. Și a spus Adam: Aceasta acum este os din oasele mele și carne din carnea mea; aceasta se va chema femeie, căci din bărbatul ei a fost luată. Din pricina aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de femeia sa, și vor fi

cei doi un singur trup. Și erau amândoi goi, și Adam și femeia lui, și nu le era rușine.

3

Iar șarpele era cel mai viclean dintre toate fiarele de pe pământ, pe care le făcuse Domnul Dumnezeu, și șarpele a zis femeii: Oare a zis Dumnezeu să nu mâncați din tot pomul paradisului? Și femeia a zis șarpelui: Din fructul pomului din paradis vom mânca, Dar de fructul pomului care este în mijlocul paradisului, a spus Dumnezeu, nu veți mânca din el, nici nu-l veți atinge, ca să nu muriți. Și șarpele a zis femeii: Nu veți muri prin moarte, Știa Dumnezeu că în ziua în care veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca zii, cunoscând binele și răul. Și femeia a văzut că pomul este bun pentru mâncare, și că este plăcut ochilor să-l vadă, și frumos pentru a înțelege, și luând din fructul lui, a mâncat, și a dat și bărbatului ei care era cu ea, și au mâncat. Și s-au deschis ochii celor doi, și au cunoscut că erau goi, și au cusut frunze de smochin și și-au făcut șorturi. Și ei au auzit vocea Domnului Dumnezeu umblând în paradis seara, și s-au ascuns Adam și femeia lui de fața Domnului Dumnezeu în mijlocul copacului paradisului. Și Domnul Dumnezeu l-a chemat pe Adam și i-a spus: Adam, unde ești? Și i-a spus: Am auzit vocea ta umblând în paradis și m-am temut, pentru că sunt gol, și m-am ascuns. Și Dumnezeu i-a spus: Cine ți-a spus că ești gol? Nu cumva ai mâncat din copacul despre care ți-am poruncit să nu mănânci doar din acesta? Și Adam a spus: Femeia pe care ai dat-o să fie cu mine, aceasta mi-a dat din pom, și am mâncat. Și a zis Domnul Dumnezeu femeii: Ce este aceasta ce ai făcut? Și a zis femeia: Șarpele m-a înșelat și am mâncat.

Și a spus Domnul Dumnezeu șarpelui: Pentru că ai făcut acest lucru, blestemat ești tu dintre toate vitele și dintre toate fiarele de pe pământ; pe pieptul tău și pe burta ta vei merge și pământ vei mânca în toate zilele vieții tale. Și vrăjmașie voi pune între tine și femeie, și între sămânța ta și sămânța ei, el îți va păzi capul, și tu îi vei păzi călcâiul. Și femeii i-a spus: Voi înmulți cu adevărat durerile tale și suferința ta; în dureri vei naște copii, și către bărbatul tău va fi dorința ta, și el te va stăpâni. Iar lui Adam i-a spus: Pentru că ai auzit de vocea femeii tale și ai mâncat din pomul despre care ți-am poruncit numai aceasta, să nu mănânci, din el ai mâncat, blestemat fie pământul în lucrările tale; în dureri îl vei mânca în toate zilele vieții tale. Spini și ciulini va răsări ție și vei mânca iarba câmpului. În sudoarea feței tale vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ai fost luat, căci pământ ești și în pământ te vei întoarce. Și Adam a chemat numele femeii lui Viață, pentru că ea este mama tuturor celor vii. Și a făcut Domnul Dumnezeu lui Adam și femeii lui tunică de piele și i-a îmbrăcat pe ei.

Și a zis Dumnezeu: Iată, Adam a devenit ca unul dintre noi, cunoscând binele și răul, și acum, ca nu cumva să-și întindă mâna și să ia din pomul vieții și să mănânce, și să trăiască în veșnicie. Și l-a trimis afară Domnul Dumnezeu din paradisul desfătării, să lucreze pământul din care a fost luat. Și l-a aruncat afară pe Adam și l-a așezat înaintea paradisului desfătării, și a rânduit pe heruvimi și sabia înflăcărată, cea care se învârtea, să păzească calea pomului vieții.

4

Adam însă a cunoscut pe Eva, femeia lui, și ea, având conceput, a născut pe Cain, și a spus: Am dobândit un om prin

Dumnezeu. Și a mai născut pe fratele lui, Abel, și Abel a devenit păstor de oi, iar Cain era lucrător al pământului. Și s-a întâmplat după zile că Cain a adus din fructele pământului jertfă Domnului. Și Abel a adus și el însuși din cei întâi-născuți ai oilor sale și din grăsimile lor, și Dumnezeu a privit cu bunăvoință asupra lui Abel și asupra darurilor sale. Asupra lui Cain însă, și asupra sacrificiilor lui, nu a dat atenție, și s-a întristat Cain foarte mult, și i-a căzut fața. Și a spus Domnul Dumnezeu lui Cain: Pentru ce ai devenit foarte întristat și pentru ce ți-a căzut fața? Nu dacă ai adus ofrandă cum trebuie, dar nu ai împărțit cum trebuie, ai greșit? Taci, către tine este întoarcerea lui, și tu vei stăpâni asupra lui.

Și a zis Cain către Abel, fratele lui: Să mergem în câmpie. Și s-a întâmplat, pe când se aflau ei în câmpie, că s-a ridicat Cain asupra lui Abel, fratele lui, și l-a ucis. Și a spus Domnul Dumnezeu către Cain: Unde este Abel, fratele tău? Și a spus: Nu știu, sunt eu oare paznicul fratelui meu? Și a zis Domnul: Ce ai făcut? Vocea sângelui fratelui tău strigă către mine din pământ. Și acum blestemat ești tu de pe pământul care și-a deschis gura să primească sângele fratelui tău din mâna ta. Când vei lucra pământul, el nu-și va mai da puterea lui pentru tine, gemând și tremurând vei fi pe pământ. Și a zis Cain către Domnul Dumnezeu: Mai mare este vina mea decât să fiu iertat. Dacă mă arunci astăzi de pe fața pământului, mă voi ascunde și de fața ta, și voi fi gemând și tremurând pe pământ, și oricine mă va găsi mă va ucide. Și i-a spus lui Domnul Dumnezeu: nu astfel, oricine va ucide pe Cain, șapte răzbunări va dezlega. Și a pus Domnul Dumnezeu un semn lui Cain, ca să nu-l ucidă oricine îl va găsi. A ieșit dar Cain de la fața lui Dumnezeu și a locuit în pământul Naid, în fața Edenului.

Și Cain a cunoscut femeia lui, și ea, având conceput, a născut pe Enoh. Și el construia o cetate și a numit cetatea după numele fiului său, Enoh. Lui Enoh i s-a născut Gaidad, și Gaidad l-a născut pe Maleleel, și Maleleel l-a născut pe Metusala, și Metusala l-a născut pe Lameh.

Și Lameh și-a luat două femei, numele uneia era Ada, iar numele celei de-a doua era Sella. Și Ada a născut pe Iobel; acesta era tatăl celor ce locuiau în corturi și creșteau vite. Și numele fratelui său era Iubal; acesta a fost cel care a inventat psalterionul și lira. Sella și ea a născut pe Tubal, și el era un fierar care lovea cu ciocanul bronzul și fierul. Sora lui Tubal era Noema. A spus și Lamech femeilor sale, Ada și Sella: ascultați glasul meu, femeile lui Lamech, dați ureche cuvintelor mele, că am ucis un bărbat pentru rana mea, și un tânăr pentru vânătaia mea. Că șapte ori a fost răzbunată din Cain, dar din Lamech, șaptezeci de ori șapte.

Adam l-a cunoscut pe Eva, femeia lui, și ea, având conceput, a născut un fiu, și el i-a pus numele Set, zicând: Dumnezeu mi-a ridicat o altă sămânță în locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain. Și lui Seth i s-a născut un fiu, și a numit numele lui Enos; acesta a sperat să cheme numele Domnului Dumnezeu.

5

Aceasta este cartea nașterii oamenilor, în ziua în care Dumnezeu l-a făcut pe Adam, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut pe el, Mascul și femeie i-a făcut, și i-a binecuvântat, și le-a pus numele Adam, în ziua în care i-a făcut. A trăit Adam două sute treizeci de ani și a născut conform ideii lui și conform imaginii lui, și i-a pus numele Set. Au devenit dar zilele lui Adam, pe care le-a trăit după ce l-a născut pe Seth, șapte sute de ani, și a născut fii și

fiice. Și toate zilele lui Adam pe care le-a trăit au fost nouă sute treizeci de ani, și a murit. A trăit dar Seth cinci și două sute de ani și a născut pe Enos. Și a trăit Set, după ce a născut pe Enos, șapte sute șapte ani, și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Seth au fost nouă sute douăsprezece ani, și a murit. Și a trăit Enos o sută nouăzeci de ani și l-a născut pe Cainan. Și a trăit Enos, după ce l-a născut pe Cainan, șapte sute cincisprezece ani și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Enos au fost nouă sute cinci ani, și a murit. Și Cainan a trăit o sută șaptezeci de ani și l-a născut pe Mahalalel. Și a trăit Cainan după ce a născut pe Mahalalel, șapte sute patruzeci de ani, și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Cainan au fost nouă sute zece ani, și a murit.

Și Mahalalel a trăit o sută șizeci și cinci de ani și l-a născut pe Jared. Și a trăit Mahalalel după ce a născut pe Jared, treizeci și șapte sute de ani, și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Maleleel au fost opt sute nouăzeci și cinci de ani, și a murit. Și a trăit Jared o sută șizeci și doi de ani și l-a născut pe Enoh. Și a trăit Jared după ce a născut pe Enoh opt sute de ani, și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Jared au fost nouă sute șizeci și doi de ani, și a murit. Și Enoh a trăit o sută șizeci și cinci de ani și l-a născut pe Metusala. Enoh a plăcut lui Dumnezeu după ce a născut pe Metusala, două sute de ani, și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Enoh au fost de trei sute șizeci și cinci de ani. Și a plăcut Enoh lui Dumnezeu, și nu mai era găsit, pentru că Dumnezeu l-a mutat pe el. Și Metusala a trăit o sută șizeci și șapte de ani și l-a născut pe Lameh. Și a trăit Metusala, după ce a născut pe Lameh, opt sute doi ani și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Metusala pe care le-a trăit au fost nouă sute șizeci și nouă de ani, și a murit. Și Lameh a trăit o sută optzeci și opt de ani și a născut un fiu. Și l-a numit pe numele lui Noe, zicând: Acesta ne va da odihnă de lucrările noastre și de durerile mâinilor noastre și de pământul pe care l-a

blestemat Domnul Dumnezeu. Și a trăit Lameh după ce l-a născut pe Noe cinci sute șaiszeci și cinci de ani și a născut fii și fiice. Și toate zilele lui Lameh au fost șapte sute cincizeci și trei de ani, și a murit. Și Noe era de cinci sute de ani și a născut trei fii: pe Sem, pe Ham, pe Iafet.

6

Și s-a întâmplat când oamenii au început să se înmulțească pe pământ, și li s-au născut fiice. Iar fiii lui Dumnezeu, văzând pe fiicele oamenilor că sunt frumoase, și-au luat femeii din toate pe care le-au ales. Și a zis Domnul Dumnezeu: Nu va rămâne Duhul Meu în oamenii aceștia în veșnicie, din cauza că ei sunt carnuri; zilele lor vor fi o sută douăzeci de ani. Iar giganții erau pe pământ în zilele acelea, și după aceea, când fiii lui Dumnezeu intrau la fiicele oamenilor, și ele le născură, aceștia erau giganții din vechime, oamenii cei renumiți.

Văzând dar Domnul Dumnezeu că s-au înmulțit viciile oamenilor pe pământ, și fiecare gândește în inima lui cu grijă la cele rele în toate zilele, Și Dumnezeu s-a gândit că a făcut pe om pe pământ și a reflectat. Și a zis Dumnezeu: Voi șterge pe om, pe care l-am făcut, de pe fața pământului, de la om până la vite, și de la târâtoare până la păsările cerului, pentru că mi-a părut rău că i-am făcut.

Noe însă a găsit har înaintea Domnului Dumnezeu. Acestea sunt generațiile lui Noe. Noe era un om drept, desăvârșit în generația sa, și a plăcut lui Dumnezeu. Noe a născut trei fii: pe Sem, pe Ham, pe Iafet. A fost distrus însă pământul înaintea lui Dumnezeu, și s-a umplut pământul de nedreptate. Și văzu Domnul Dumnezeu pământul, și era stricat, căci toată făptura își

stricaseră calea sa pe pământ. Și a spus Domnul Dumnezeu lui Noe: Timpul fiecărui om a venit înaintea mea, pentru că pământul a fost umplut de nedreptate din cauza lor, și iată, eu îi voi distruge pe ei și pământul.

Fă deci pentru tine însuși o arcă din lemne pătrate, vei face cuiburi în arcă, și o vei acoperi cu smoală pe dinăuntru și pe dinafară. Și astfel vei face arca: trei sute de coți lungimea arcei, cincizeci de coți lățimea și treizeci de coți înălțimea ei. Adunând vei face arca, și la un cot o vei termina de deasupra, iar ușa arcei o vei face din lateral; joase, de două etaje și de trei etaje o vei face. Eu însă, iată, aduc potopul, apă asupra pământului, ca să distrug toată carnea în care este duh de viață sub cer, și toate câte sunt pe pământ vor muri.

Și voi stabili legământul meu cu tine, iar tu vei intra în arcă, tu și fiii tăi, și femeia ta, și femeile fiilor tăi cu tine. Și din toate vitele, și din toate târâtoarele, și din toate fiarele, și din toată carnea, câte doi din toate vei aduce în arcă, ca să îi hrănești cu tine, mascul și femelă vor fi. Din toate păsările zburătoare după neamul lor, și din toate vitele după neamul lor, și din toate târâtoarele care se târăsc pe pământ după neamul lor, câte două din toate vor intra la tine ca să fie hrănite împreună cu tine, mascul și femelă. Tu însă vei lua pentru tine din toate alimentele pe care le veți mânca, și le vei aduna la tine, și vor fi pentru tine și pentru acelea de mâncare. Și a făcut Noe toate câte i-a poruncit lui Domnul Dumnezeu; astfel a făcut.

7

Și a zis Domnul Dumnezeu către Noe: intră tu și toată casa ta în arcă, căci pe tine te-am văzut drept înaintea Mea în generația

aceasta. Iar din vitele cele curate adu către tine câte șapte, mascul și femelă, iar din vitele cele necurate câte doi, mascul și femelă. Și din păsările cerului cele curate, șapte șapte, mascul și femelă, și din toate păsările cele necurate, doi doi, mascul și femelă, pentru a susține sămânța pe tot pământul. Căci peste încă șapte zile, eu voi aduce ploaie asupra pământului, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și voi șterge de pe fața întregului pământ toată ființa pe care am făcut-o. Și a făcut Noe tot ce i-a poruncit Domnul Dumnezeu. Noe avea șase sute de ani, și potopul apei veni asupra pământului. A intrat Noe și fiii lui, și femeia lui, și femeile fiilor lui cu el în arcă, din cauza apei potopului. Și de la păsările curate, și de la păsările necurate, și de la vitele curate, și de la vitele necurate, și de la toate târâtoarele de pe pământ, Câte două intrară la Noe în arcă, mascul și femelă, precum poruncise Dumnezeu lui Noe. Și s-a întâmplat după cele șapte zile, și apa potopului a venit asupra pământului. În al șase sutălea an din viața lui Noe, în luna a doua, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii, în ziua aceea au fost sparte toate izvoarele adâncului și stăvilarele cerului s-au deschis. Și ploaia s-a abătut asupra pământului patruzeci de zile și patruzeci de nopți. În ziua aceasta au intrat Noe, Sem, Ham, Iafet, fiii lui Noe, și soția lui Noe, și cele trei soții ale fiilor lui împreună cu el, în arcă. Și toate fiarele după neamul lor, și toate vitele după neamul lor, și toate târâtoarele care se mișcă pe pământ după neamul lor, și toate păsările zburătoare după neamul lor, Au intrat către Noe în arcă, doi câte doi, mascul și femelă, din toată făptura în care este suflare de viață. Și cele care intrau, mascul și femelă, din toată făptura, intrară precum poruncise Dumnezeu lui Noe, și Domnul Dumnezeu închise chivotul din afară.

Și s-a întâmplat potopul patruzeci de zile și patruzeci de nopți asupra pământului, și s-a înmulțit apa, și a ridicat arca, și a fost ridicată de pe pământ. Și apa prevala, și se înmulțea foarte mult pe

pământ, și arca era purtată deasupra apei. Iar apa stăpânea foarte, foarte peste pământ și acoperi toți munții înalți care erau sub cer. Cincisprezece coți deasupra s-a ridicat apa și a acoperit toți munții înalți. Și a murit toată carnea care se mișca pe pământ: a păsărilor, și a vitelor, și a fiarelor, și toată târâtoarea care se mișca pe pământ, și tot omul. Și toate câte au suflare de viață, și tot ce era pe uscat, a murit. Și a șters toată ființa care era pe fața pământului, de la om până la vită, și târâtoarele, și păsările cerului, și au fost șterse de pe pământ, și a rămas singur Noe, și cei cu el în corabie. Și apa a fost ridicată asupra pământului o sută cincizeci de zile.

8

Și Dumnezeu și-a amintit de Noe și de toate fiarele și de toate vitele și de toate păsările și de toate târâtoarele cele târâtoare, câte erau cu el în corabie, și Dumnezeu a adus duh peste pământ, și apa a încetat. Și au fost acoperite izvoarele abisului și stăvilarele cerului, și a fost oprită ploaia din cer. Și apa se retrăgea mergând de pe pământ, și apa se micșora după o sută cincizeci de zile. Și s-a așezat arca în luna a șaptea, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii, pe munții Ararat. Iar apa se diminuea până în luna a zecea. Și în luna a zecea, în prima zi a lunii, au fost văzute vârfulurile munților. Și s-a întâmplat că după patruzeci de zile, Noe a deschis fereastra arcei pe care o făcuse. Și a trimis corbul, și acesta, ieșind afară, nu s-a întors până când s-a uscat apa de pe pământ. Și a trimis porumbelul după el, ca să vadă dacă scăzuse apa de pe pământ. Și nefiind găsită de porumbel odihnă pentru picioarele ei, s-a întors către el în arcă, pentru că apă era pe toată fața pământului, și întinzând mâna, a luat-o și a adus-o la el în arcă. Și așteptând încă alte șapte zile, a trimis din nou porumbelul din arcă. Și porumbelul s-a întors la el spre seară, și avea în ciocul ei o frunză

de măslin, și Noe a cunoscut că apa scăzuse de pe pământ. Și așteptând încă alte șapte zile, a trimis din nou porumbelul, și acesta nu s-a mai întors la el. Și s-a întâmplat în anul șase sute unu din viața lui Noe, în luna întâi, în ziua întâi a lunii, că apa a secat de pe pământ. Și Noe a descoperit acoperișul arcei pe care o făcuse și a văzut că apa a secat de pe fața pământului. Iar în luna a doua s-a uscat pământul, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii.

Și a spus Domnul Dumnezeu către Noe, zicând: Ieși din arcă, tu și femeia ta, și fiii tăi, și femeile fiilor tăi cu tine, Și toate fiarele câte sunt cu tine, și toată făptura de la păsări până la vite, și toată târătura care se mișcă pe pământ, scoate-le cu tine. Și creșteți și înmulțiți-vă pe pământ. Și a ieșit Noe, și soția lui, și fiii lui, și soțiile fiilor lui cu el, Și toate fiarele, și toate vitele, și toate păsările, și toate târătoarele care se mișcau pe pământ, după neamul lor, au ieșit din arcă.

Și a construit Noe un altar Domnului, și a luat din toate vitele cele curate și din toate păsările cele curate, și a adus ardere de tot pe altar. Și a mirosit Domnul Dumnezeu miros de mireasmă. Și a zis Domnul Dumnezeu, gândindu-se: nu voi mai blestema pământul din cauza faptelor oamenilor, pentru că mintea omului se îndreaptă cu stăruință spre cele rele din tinerețea lui; nu voi mai lovi deci toată carnea cea vie, precum am făcut. Toate zilele pământului, sământă și seceriș, frig și căldură, vară și primăvară, zi și noapte nu vor înceta.

9

Și a binecuvântat Dumnezeu pe Noe și pe fiii lui, și le-a spus lor: creșteți și înmulțiți-vă, și umpleți pământul, și stăpâniți-l. Și tremurarea și frica voastră va fi asupra tuturor fiarelor

pământului, asupra tuturor păsărilor cerului și asupra tuturor celor ce se mișcă pe pământ, și asupra tuturor peștilor mării; sub mâinile voastre le-am dat. Și fiecare lucru târâtor care este viu va fi vouă ca hrană; precum legumele ierbii, v-am dat toate. Numai carnea în sângele sufletului să nu o mâncați. Și pentru că sângele vostru al sufletelor voastre din mâna tuturor fiarelor îl voi cere, și din mâna omului frate voi cere sufletul omului. Cel ce varsă sângele omului, în locul sângelui său va fi vărsat, pentru că în chipul lui Dumnezeu am făcut pe om. Voi însă creșteți și înmulțiți-vă și umpleți pământul și stăpâniți-l.

Și Dumnezeu a spus lui Noe și fiilor lui care erau cu el, zicând: Și iată, eu stabilesc legământul meu cu voi și cu sămânța voastră după voi, și cu tot sufletul viu care este cu voi, de la păsări și de la vite, și cu toate fiarele pământului, câte sunt cu voi, dintre toți cei care au ieșit din arcă. Și voi stabili legământul meu cu voi, și nu va mai muri toată făptura de apa potopului, și nu va mai fi potop de apă ca să nimicească tot pământul. Și a spus Domnul Dumnezeu către Noe: acesta este semnul legământului pe care eu îl dau între mine și voi, și între toată ființa vie care este cu voi, pentru generații veșnice. Arcul meu îl pun în nor, și va fi ca semn al legământului între mine și pământ. Și va fi când voi aduna nori asupra pământului, arcul va fi văzut în nor. Și îmi voi aminti de legământul meu, care este între mine și voi, și între tot sufletul viu în toată carnea, și nu va mai fi apa în potop, astfel încât să șteargă toată carnea. Și arcul meu va fi în nor, și îl voi vedea pentru a-mi aminti legământul veșnic dintre mine și pământ, și dintre sufletul viu din toată carnea care este pe pământ. Și a spus Dumnezeu lui Noe: Acesta este semnul legământului pe care l-am stabilit între Mine și între toată făptura care este pe pământ.

Erau fiii lui Noe, cei care ieșiseră din arcă: Sem, Ham și Iafet. Iar Ham era tatăl lui Canaan. Aceștia sunt cei trei fii ai lui Noe, de la aceștia s-au împrăștiat pe tot pământul. Și Noe, om fermier al pământului, a început să lucreze și a plantat o vie. Și a băut din vin, s-a îmbătat și a rămas dezgolit în casa lui. Și Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea tatălui său și, ieșind afară, a vestit celor doi frați ai săi. Și Shem și Japheth au luat haina, au pus-o pe cele două umere ale lor și au mers înapoi, și au acoperit goliciunea tatălui lor, și fața lor era înapoi, și goliciunea tatălui lor nu au văzut-o. S-a trezit la realitate Noe de la vin și a aflat câte i-a făcut fiul lui cel mai tânăr. Și a zis: Blestemat să fie Canaan! Servitor va fi fraților săi. Și a zis: Bindecuvântat să fie Domnul Dumnezeu lui Sem, și Canaan va fi servitorul lui. Să lărgească Dumnezeu lui Iafet, și să locuiască în casele lui Sem, și să fie Canaan servitorul lui.

Iar Noe a trăit după potop trei sute cincizeci de ani. Și toate zilele lui Noe au fost nouă sute cincizeci de ani, și a murit.

10

Acestea sunt generațiile fiilor lui Noe, Sem, Ham, Iafet, și li s-au născut fii după potop.

Fiii lui Iafet: Gomer și Magog și Madai și Iovan și Elisa și Tubel și Meșec și Tiras. Și fiii lui Gomer: Ashkenaz, Riphath și Togarmah. Și fiii lui Iovan: Elisa și Tarseis, Chitim, Rodanim. Din acestea au fost separate insulele neamurilor în pământul lor, fiecare conform limbii sale în triburile lor și în neamurile lor.

Fiii lui Ham: Hus și Mesraim, Fud și Canaan. Fiii lui Hus sunt: Saba, Havilah, Sabatha, Regma și Sabathaka; iar fiii lui

Regma sunt: Saba și Dadan. Iar Praf a născut pe Nebrod; acesta a început să fie gigant pe pământ. Acesta era un uriaș vânător înaintea Domnului Dumnezeu, de aceea vor spune: ca Nebrod, uriaș vânător înaintea Domnului. Și începutul împărăției lui a fost Babilon, și Orech, și Archad, și Chalanne, în pământul Senaar. Din pământul acela a ieșit Asiria și a construit Ninive, și cetatea Rooboth, și Calah, și Dasah între Ninive și între Calah, aceasta este cetatea cea mare Și Mesraim a născut pe Ludim, pe Naftali, pe Enemetim și pe Labim, și pe Pathrusim, și pe Casluhim, de unde au ieșit filistenii, și pe Caphtorim. Canaan l-a născut pe Sidon, întâiul său născut, și pe Hitit, Și pe iebusit, și pe amorit, și pe ghergheseul, Și pe Hivite, și pe Aroukaion, și pe Asennaion, Și pe Aradian, și pe Samaritan, și pe Amathi. Și după aceasta au fost împrăștiate triburile Canaaniților. Și granițele canaaniților s-au întins de la Sidon până la Gerar și Gaza, până la Sodoma și Gomora, Adama și Zeboiim până la Lașa. Aceștia sunt fiii lui Ham, în triburile lor, conform limbilor lor, în regiunile lor și în națiunile lor.

Și lui Sem i s-a născut și lui, tatăl tuturor fiilor lui Eber, fratele lui Iafet, cel mai mare. Fiii lui Shem: Elam și Assyria și Arphaxad și Lud și Aram și Cainan. Și fiii lui Aram: Uz, Ul, Gater și Moshoh. Și Arphaxad l-a născut pe Cainan, și Cainan l-a născut pe Sala, iar Sala l-a născut pe Eber. Și lui Eber i s-au născut doi fii, numele unuia Phaleg, pentru că în zilele lui s-a împărțit pământul, și numele fratelui său Iektan. Jektan a născut pe Elmodad, și Saleth, și pe Sarmoth, și Jerach, Și Hadoram, și Abimael, și Diklah, și Obal, și Abimael, și Saba, Și Oufir, și Euilah, și Iobab, toți aceștia fii lui Iektan. Și locuirea lor s-a întins de la Masse până la venirea în Saphera, muntele din răsărit. Aceștia sunt fiii lui Sem, în triburile lor, conform limbilor lor, în regiunile lor și în națiunile lor. Acestea sunt triburile fiilor lui Noe conform

generațiilor lor, conform națiunilor lor; de la aceștia au fost împrăștiate insulele națiunilor pe pământ după potop.

11

Și tot pământul avea o singură limbă și aceleași cuvinte pentru toți. Și s-a întâmplat că, în mișcarea lor din răsărit, au găsit o câmpie în pământul Senaar și au locuit acolo. Și a zis omul vecinului său: Veniți să facem cărămizi și să le coacem în foc, și cărămida a devenit pentru ei piatră, și asfaltul era pentru ei lut. Și ei au spus: Veniți să construim pentru noi înșine un oraș și un turn, al cărui vârf va fi până la cer, și să ne facem un nume, înainte de a fi împrăștiați pe fața întregului pământ. Și Domnul s-a coborât să vadă cetatea și turnul pe care l-au construit fiii oamenilor. Și a spus Domnul: Iată, un singur neam și o singură limbă a tuturor, și aceasta au început să facă, și acum nu va eșua de la ei tot ceea ce ar întreprinde să facă. Veniți, și după ce vom coborî, să le confundăm acolo limba, ca să nu audă fiecare vocea vecinului. Și Domnul i-a împrăștiat de acolo pe fața întregului pământ, și au încetat să construiască cetatea și turnul. Din această cauză a fost chemat numele ei Confuzie, pentru că acolo a confundat Domnul buzele întregului pământ, și de acolo i-a împrăștiat Domnul pe fața întregului pământ.

Și acestea sunt generațiile lui Sem, și Sem era fiu de o sută de ani când l-a născut pe Arfaxad, în al doilea an după potop. Și a trăit Sem, după ce a născut pe Arfaxad, cinci sute de ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Arphaxad o sută treizeci și cinci de ani și l-a născut pe Cainan. Și a trăit Arphaxad, după ce a născut pe Cainan, patru sute de ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Cainan o sută treizeci de ani, și a născut pe Sala, și a trăit Cainan, după ce a născut pe Sala, trei sute treizeci de ani, și

a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Sala o sută treizeci de ani și l-a născut pe Eber. Și a trăit Sala, după ce l-a născut pe Eber, trei sute treizeci de ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Eber o sută treizeci și patru de ani și l-a născut pe Faleg. Și a trăit Eber, după ce a născut pe Peleg, două sute șaptezeci de ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Faleg o sută treizeci de ani și l-a născut pe Ragau. Și a trăit Faleg, după ce a născut pe Ragau, două sute nouă ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Ragau o sută treizeci și doi ani și a născut pe Seruh. Și a trăit Ragau, după ce a născut pe Seruh, două sute șapte ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Seruch o sută treizeci de ani și l-a născut pe Nahor. Și a trăit Seruch, după ce a născut pe Nahor, două sute de ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și a trăit Nahor o sută șaptezeci și nouă de ani și l-a născut pe Tharra. Și a trăit Nahor, după ce a născut pe Tharra, o sută douăzeci și cinci de ani, și a născut fii și fiice, și a murit. Și Tharra a trăit șaptezeci de ani și a născut pe Abram, și pe Nahor, și pe Haran.

Acestea sunt generațiile lui Tharra: Tharra l-a născut pe Abram, pe Nahor și pe Haran, iar Haran l-a născut pe Lot. Și a murit Arran înaintea lui Terah, tatăl lui, în pământul în care s-a născut, în țara Caldeenilor. Și au luat Abram și Nahor pentru ei înșiși soții; numele soției lui Abram era Sara, și numele soției lui Nahor era Melcha, fiica lui Haran, care era și tatăl Melchei, și tatăl Ischei. Și Sarai era stearpă și nu năștea copii. Și a luat Tharra pe Abram, fiul său, și pe Lot, fiul lui Arran, fiul fiului său, și pe Sarai, nora sa, soția lui Abram, fiul său, și i-a condus din țara caldeenilor, ca să meargă în pământul Canaan, și au venit până la Haran, și a locuit acolo. Și toate zilele lui Tharra în pământul Haran au fost două sute cinci ani, și Tharra a murit în Haran.

Și a spus Domnul lui Abram: Ieși din pământul tău, și din rudenia ta, și din casa tatălui tău, și vino în pământul pe care ți-l voi arăta. Și te voi face națiune mare, și te voi binecuvânta, și voi mări numele tău, și vei fi binecuvântat. Și voi binecuvânta pe cei ce te binecuvântează și voi blestema pe cei ce te blestemă, și în tine vor fi binecuvântate toate triburile pământului. Și a mers Abram, așa cum îi vorbise lui Domnul, și a plecat cu el Lot. Abram era de șaptezeci și cinci de ani când a ieșit din Haran. Și a luat Abram pe Sarai, femeia lui, și pe Lot, fiul fratelui lui, și toate bunurile lor câte au dobândit, și tot sufletul pe care l-au dobândit din Haran, și au ieșit să meargă în pământul Canaan. Și Abram a străbătut țara în toată lungimea ei până la locul Sihem, la stejarul cel înalt, iar Canaanii locuiau atunci în țară. Și Domnul a apărut lui Abram și i-a spus lui: Sămânței tale voi da pământul acesta, și Abram a construit acolo un altar Domnului care i se apăruse. Și s-a depărtat de acolo spre muntele din răsărit de Betel și și-a ridicat acolo cortul în Betel spre mare și Angai spre răsărit, și a construit acolo un altar Domnului și a chemat asupra numelui Domnului. Și a plecat Abram și, mergând, a tăbărât în pustie.

Și s-a întâmplat foamete asupra pământului, și s-a coborât Abram în Egipt să locuiască temporar acolo, căci s-a întărit foametea asupra pământului. S-a întâmplat că, atunci când s-a apropiat Abram să intre în Egipt, Abram a spus Sarei, soția lui: Știu eu că ești o femeie cu față frumoasă. Va fi deci că, când te vor vedea Egiptenii, vor spune că aceasta este femeia lui, și mă vor ucide pe mine, dar pe tine te vor cruța. Am spus deci că sunt sora lui, pentru ca să-mi fie bine din cauza ta, și sufletul meu va trăi datorită ție. S-a întâmplat că, atunci când a intrat Abram în Egipt, egiptenii, văzând femeia lui, au observat că era foarte frumoasă. Și au văzut-o conducătorii lui Faraon și au lăudat-o înaintea lui Faraon și au adus-o în casa lui Faraon. Și lui Abram i-au făcut bine

din pricina ei, și au ajuns la el oi și viței și măgari și servitori și servitoare și catâri și cămile. Și Dumnezeu l-a lovit pe Faraon cu plăgi mari și rele, și casa lui, din cauza Sarei, soția lui Abram. Iar Faraon, chemându-l pe Abram, a zis: Ce mi-ai făcut, de nu mi-ai spus că este femeia ta? De ce ai spus că este sora mea? Și am luat-o de femeie pentru mine, și acum iată femeia ta înaintea ta, luându-o pleacă. Și Faraon a poruncit bărbaților să-l trimită pe Abram, și pe femeia lui, și toate câte avea.

13

S-a urcat dar Abram din Egipt, el însuși și femeia lui și toate ale lui și Lot cu el, în pustiu. Abram era foarte bogat în vite, argint și aur. Și a mers de unde venise în pustiu până la Betel, până la locul unde fusese cortul lui mai înainte, între Betel și Angai, În locul altarului, unde el a făcut acolo la început, și a chemat acolo Abram numele Domnului. Și Lot, care călătorea cu Abram, avea oi, boi și corturi. Și pământul nu-i putea primi să locuiască împreună, pentru că posesiunile lor erau multe, și pământul nu-i putea primi să locuiască împreună. Și s-a întâmplat o bătălie între ciobanii vitelor lui Abram și ciobanii vitelor lui Lot, iar Canaaniții și Fereziții locuiau atunci în țară. A spus și Abram lui Lot: Să nu fie ceartă între mine și tine, și între păstorii mei și păstorii tăi, pentru că noi suntem frați. Nu iată, tot pământul este înaintea ta? Desparte-te de mine: dacă tu mergi spre stânga, eu voi merge spre dreapta, iar dacă tu mergi spre dreapta, eu voi merge spre stânga. Și Lot, ridicându-și ochii, a văzut toată regiunea înconjurătoare a Iordanului, că toată era bine udată, înainte de a distruge Dumnezeu Sodoma și Gomora, ca paradisul lui Dumnezeu și ca pământul Egiptului, până a ajunge la Țoar. Și Lot a ales pentru sine toată regiunea înconjurătoare a Iordanului, și Lot a plecat spre răsărit, și s-au despărțit fiecare de fratele său. Abram a locuit

în pământul Canaanului, iar Lot a locuit în cetatea regiunii înconjurătoare și și-a ridicat cortul în Sodoma. Iar oamenii din Sodoma erau foarte răi și păcătoși înaintea lui Dumnezeu. Și Dumnezeu i-a spus lui Abram după separarea lui Lot de el: Ridică ochii și vezi de la locul unde te afli acum spre nord și sud și est și mare, Că tot pământul pe care îl vezi, ție ți-l voi da și seminței tale pentru totdeauna. Și voi face sămânța ta ca nisipul pământului; dacă poate cineva să numere nisipul pământului, atunci și sămânța ta va fi numărată. Ridicându-te, străbate pământul în lungimea lui și în lățimea lui, căci ție ți-l voi da și seminței tale pentru veșnicie. Și Abram, mutându-și cortul și venind, s-a așezat lângă stejarul Mamre, care era în Hebron, și a construit acolo un altar Domnului.

14

S-a întâmplat dar în regatul lui Amarphal, regele Senaarului, și Arioeh, regele Ellasarului, Chedorlaomer, regele Elamului, și Thargal, regele națiunilor, Ei au făcut război cu Balla, regele Sodomei, și cu Barsa, regele Gomorei, și cu Sennaar, regele Adamei, și cu Symobor, regele Zeboiimului, și cu regele Balak – aceasta este Zoar. Toți aceștia au convenit asupra văii celei sărate, aceasta fiind marea sărurilor. Doisprezece ani ei i-au slujit lui Chedorlaomer, iar în al treisprezecelea an s-au răsculat. În al paisprezecelea an a venit Chedorlaomer și regii cu el și au lovit pe giganzii din Ashtaroth și Carnaim și neamuri puternice împreună cu ei și pe Ommaieni din cetatea Saue. Și pe Horiți, cei din munții Seir, până la terebintul din Paran, care este în pustie. Și întorcându-se, au venit la izvorul judecății, aceasta este Cades, și au lovit pe toți conducătorii Amalecului și pe Amoriți, care locuiau în Hazazon-tamar. A ieșit regele Sodomei, și regele Gomorei, și regele Adamei, și regele Zeboiimului, și regele Balac, aceasta este

Zoar, și s-au desfășurat în linie de bătaie împotriva lor spre război în valea cea sărată. către Chedorlaomer, regele Elamului, și Tidal, regele națiunilor, și Amraphel, regele Shinarului, și Arioch, regele Ellasarului, cei patru regi către cei cinci. Iar valea cea sărată avea fântâni de asphalt, și a fugit regele Sodomei și regele Gomorei, și au căzut acolo, iar cei rămași au fugit în munți. Au luat însă toți caii din Sodoma și Gomora, și toate alimentele lor, și au plecat. Au luat și pe Lot, fiul fratelui lui Abram, și bagajul lui, și au plecat, căci el locuia în Sodoma.

Având sosit, cineva dintre cei salvați a raportat lui Abram, evreul; el locuia lângă stejarul lui Mamre, amoreul, fratele lui Eschol și fratele lui Onan, care erau aliații lui Abram. Auzind dar Abram că Lot, fratele lui, a fost luat captiv, a numărat pe propriii membri ai casei lui, trei sute optsprezece, și i-a urmărit până la Dan. Și căzu asupra lor noaptea el însuși și slujitorii lui, și îi lovi, și îi urmări până la Hoba, care este la stânga Damascului. Și a adus înapoi toată cavaleria Sodomei, și pe Lot, nepotul lui, l-a adus înapoi, și toate bunurile lui, și femeile, și poporul. A ieșit și regele Sodomei în întâmpinarea lui, după ce s-a întors el de la înfrângerea lui Chedorlaomer și a regilor care erau cu el, în valea lui Shaveh; aceasta era câmpia regilor.

Și Melchizedek, regele Salemului, a adus pâini și vin, și era preot al Dumnezeului Celui Preaînalt. Și l-a binecuvântat pe Abram și a zis: Binecuvântat este Abram de Dumnezeul cel Preaînalt, care a creat cerul și pământul. Și binecuvântat este Dumnezeul cel Preaînalt, care a dat pe dușmanii tăi în mâinile tale, și Avram i-a dat lui zeciuală din toate. Regele Sodomei i-a spus lui Abram: Dă-mi mie bărbații, iar calul ia-l pentru tine. A spus dar Abram către regele Sodomei: Voi întinde mâna mea către Kyprios, Dumnezeul cel Preaînalt, care a creat cerul și pământul,

Dacă de la un fir până la o curea de sandale voi lua ceva din toate ale tale, ca să nu spui că eu l-am îmbogățit pe Abram. Cu excepția a ceea ce au mâncat tinerii bărbați și a porției bărbaților care au mers împreună cu mine, Eschol, Onan, Mamre, aceștia vor lua porție.

15

După aceste cuvinte, s-a întâmplat cuvântul Domnului către Abram în viziune, zicând: nu te teme Abram, eu sunt scutul tău, răsplata ta va fi foarte mare. Și Abram zice: Stăpâne Doamne, ce îmi vei da mie? Eu plec fără copii, iar fiul Masek al casei mele, acesta este Eliezer din Damasc. Și a zis Avram: Deoarece mie nu mi-ai dat sămânță, cel născut în casa mea mă va moșteni. Și imediat vocea Domnului a venit către el, zicând: Nu te va moșteni acesta, ci cel care va ieși din tine, acesta te va moșteni. L-a condus afară și i-a spus: Privește în sus spre cer și numără stelele, dacă vei fi în stare să le numeri. Și a spus: Astfel va fi sămânța ta. Și Abram a crezut în Dumnezeu, și i s-a socotit ca dreptate. A zis dar către el: Eu sunt Dumnezeu care te-a scos din țara caldeenilor, pentru a-ți da ție pământul acesta să-l moștenești. Și a spus: Stăpâne Doamne, după ce voi ști că o voi moșteni? Și i-a spus lui: ia-mi o vițea de trei ani, și o capră de trei ani, și un berbec de trei ani, și o turturică, și un porumbel. A luat dar pentru el toate acestea și le-a împărțit prin mijloc, și le-a pus una în fața celeilalte, dar păsările nu le-a împărțit. S-au coborât păsări asupra trupurilor, asupra jumătăților lor, și Abram a șezut lângă ele. Despre apusul soarelui, o extază căzu asupra lui Abram, și iată, o frică mare și întunecată cade asupra lui. Și i s-a spus lui Abram: Cunoscând vei cunoaște că sămânța ta va fi străină într-un pământ care nu este al ei, și îi vor înrobi, și îi vor chinui, și îi vor smeri, patru sute de ani. Dar națiunea căreia îi vor sluji o voi judeca eu, iar după acestea, ei vor

ieși de aici cu multe bogății. Tu însă vei pleca către părinții tăi în pace, fiind crescut în bătrânețe frumoasă. Dar în a patra generație se vor întoarce aici, căci nu s-au împlinit încă păcatele Amoriților până acum. Deoarece soarele a apus, o flacără s-a aprins, și iată, un cuptor fumegând și torțe de foc, care au trecut prin mijlocul acestor bucăți tăiate. În ziua aceea, Domnul a făcut legământ cu Abram, zicând: Seminței tale voi da pământul acesta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, Eufrat, Pe cheniți și pe chenezeiți și pe cadmoniți, și pe Hetiți, și pe Ferezitiți, și pe Rafaim, și pe Amoriți, și pe Canaaniți, și pe Hiviți, și pe Girgashiți, și pe Jebusiți.

16

Sarai, femeia lui Abram, nu-i năștea lui, dar ea avea o slujnică egipteană, al cărei nume era Hagar. A zis și Sarai către Abram: Iată, Domnul m-a închis să nu nasc. Intră deci la tânăra mea slujitoare, ca să obțin copii din ea. Și Abram a ascultat glasul Sarai. Și Sara, femeia lui Abram, a luat pe Agar, egipteanca, servitoarea ei, după zece ani de când locuia Abram în pământul Canaan, și a dat-o lui Abram, bărbatul ei, ca soție. Și a intrat la Agar, și ea a conceput, și când a văzut că are în pânțece, stăpâna a fost dezonorată înaintea ei. A spus Sarai către Abram: Sunt nedreptățită din cauza ta. Eu am dat slujnica mea în sânul tău, iar ea, văzând că are în pânțece, m-am simțit dezonorată înaintea ei. Să judece Dumnezeu între mine și tine. A spus Abram către Sara: Iată, roaba ta este în mâinile tale, fă cu ea cum îți se pare plăcut. Și Sara a maltrat-o, și aceasta a fugit de la fața ei.

A găsit-o îngerul Domnului la izvorul apei în pustie, la izvorul de pe calea Șur. Și îngerul Domnului i-a spus: Agar, roaba Sarei, de unde vii și unde te duci? Și ea a răspuns: Fug de la stăpâna

mea, Sarai. A spus însă acesteia îngerul Domnului: Întoarce-te la stăpâna ta și umilește-te sub mâinile ei. Și i-a spus ei îngerul Domnului: înmulțind voi înmulți sămânța ta, și nu va putea fi numărată din pricina mulțimii. Și îngerul Domnului i-a spus: Iată, tu ai în pântece și vei naște un fiu, și îi vei chema numele Ismael, pentru că Domnul a auzit umilirea ta. Acesta va fi un om sălbatic, mâinile lui asupra tuturor, și mâinile tuturor asupra lui, și în fața tuturor fraților săi va locui. Și a chemat numele Domnului care vorbea către ea: Tu ești Dumnezeu care mă vede, căci a zis: Și înaintea ochilor mei am văzut pe Cel care mi S-a arătat. Din pricina aceasta a numit fântâna, fântâna unde am văzut înaintea mea, iată între Cades și între Barad. Și Hagar i-a născut lui Abram un fiu, și Abram a chemat numele fiului său, pe care i l-a născut Hagar, Ismael. Abram era de optzeci și șase de ani când Hagar i-a născut lui Abram pe Ismael.

17

S-a întâmplat că Abram era de nouăzeci și nouă de ani. Și Domnul i s-a arătat lui Abram și i-a zis: Eu sunt Dumnezeu tău, fii plăcut înaintea Mea și fii fără prihană. Și voi pune legământul meu între mine și între tine, și te voi înmulți foarte mult. Și Abram căzu cu fața la pământ. Și Dumnezeu i-a vorbit lui, zicând: Și eu, iată legământul meu cu tine, și vei fi tată al unei mulțimi de națiuni. Și nu va mai fi chemat numele tău Abram, ci va fi numele tău Avraam, pentru că te-am făcut tată al multor națiuni. Și te voi înmulți foarte, foarte mult, și te voi preface în națiuni, și regi vor ieși din tine. Și voi stabili legământul meu între tine și între sămânța ta cu tine, în generațiile lor, ca legământ veșnic, ca să fiu Dumnezeu tău și al seminței tale după tine. Și îți voi da ție și seminței tale după tine pământul în care locuiești temporar, tot pământul Canaanului, ca stăpânire veșnică, și le voi fi Dumnezeu.

Și a zis Dumnezeu către Avraam: Tu însă legământul Meu îl vei păzi, tu și sămânța ta după tine, în generațiile lor. Și acesta este legământul pe care îl vei păstra între mine și voi, și între sămânța ta după tine, în generațiile lor: va fi circumcis la voi tot ce este de parte bărbătească. Și veți fi circumciși în carnea prepuțului vostru, și aceasta va fi semnul legământului dintre mine și voi. Și copilul de opt zile va fi circumcis la voi, tot masculin în generațiile voastre, și cel născut în casă și cel cumpărat cu argint de la orice fiu străin, care nu este din sămânța ta, Prin circumcizie va fi circumcis cel născut în casa ta și cel cumpărat cu argint, și legământul meu va fi pe carnea voastră ca legământ etern. Și masculul netăiat împrejur, care nu va fi tăiat împrejur în carnea prepuțului lui în ziua cea de-a opta, sufletul acela va fi nimicit din neamul lui, pentru că a rupt legământul meu. Și Dumnezeu i-a spus lui Avraam: Sarai, femeia ta, nu va mai fi chemat numele ei Sarai, ci Sara va fi numele ei. Dar o voi binecuvânta pe ea, și îți voi da ție din ea un copil, și îl voi binecuvânta pe el, și va deveni popoare, și regi ai popoarelor vor ieși din el. Și Avraam a căzut pe fața lui și a râs, și a zis în mintea lui, zicând: dacă celui de o sută de ani i se va naște fiu? Și dacă Sara, de nouăzeci de ani, va naște? A spus și Avraam către Dumnezeu: Ismael, acesta să trăiască înaintea Ta. A spus dar Dumnezeu către Avraam: Da, iată Sara, femeia ta, va naște ție un fiu, și vei chema numele lui Isaac, și voi stabili legământul meu cu el, într-un legământ veșnic, ca să fiu Dumnezeul lui și al seminței lui cu el. Despre Ismael însă, iată, te-am auzit, și iată, l-am binecuvântat pe el, și îl voi înmulți pe el, și îl voi multiplica pe el foarte mult; douăsprezece națiuni va naște, și îl voi face pe el o națiune mare. Dar legământul meu îl voi stabili cu Isaac, pe care Sara ți-l va naște la timpul acesta, în anul viitor. A terminat de vorbit cu el, și Dumnezeu s-a înălțat de la Avraam.

Și a luat Avraam pe Ismail, fiul său, și toți membrii casei lui, și pe toți cei cumpărați cu argint, și pe toată partea bărbătească a bărbaților din casa lui Avraam, și le-a tăiat împrejur prepuțurile în timpul zilei aceleia, precum îi vorbise Dumnezeu. Abraham avea nouăzeci și nouă de ani când i-a fost circumcisă carnea prepuțului său. Ishmael, fiul lui, era de treisprezece ani când i-a fost circumcisă carnea prepuțului. Iar în timpul zilei aceleia, au fost circumciși Avraam și Ismael, fiul său, Și toți bărbații casei lui, și cei născuți în casă ai lui, și cei cumpărați cu argint din națiuni străine.

18

Dumnezeu i s-a arătat la stejarul Mamre, în timp ce el ședea la ușa cortului său la amiază. Ridicând privirea, el a văzut, și iată, trei bărbați stăteau în fața lui, și văzându-i, a alergat în întâmpinarea lor de la ușa cortului său și s-a închinat până la pământ. Și a zis: Doamne, dacă deci am găsit har înaintea Ta, nu trece pe lângă slujitorul Tău. Să fie adusă apă, și să vă spele picioarele, și răcoriți-vă sub copac. Și voi lua pâine, și veți mânca. Și după aceasta veți merge pe calea voastră, pentru că v-ați abătut către slujitorul vostru. Și a zis: astfel fă, precum ai vorbit. Și Abraham s-a grăbit către cortul lui Sarah și i-a zis ei: Grăbește-te și frământă trei măsuri de făină fină și fă turte. Și Avraam a alergat la boi și a luat un vițel fraged și frumos, și l-a dat slujitorului, și acesta s-a grăbit să-l pregătească. A luat unt și lapte și vițelul pe care l-a pregătit și le-a pus înaintea, și au mâncat, iar el stătea lângă ei sub arbore.

A spus către el: Unde este Sara, femeia ta? Iar el, răspunzând, a zis: Iată, în cort. A spus: Întorcându-mă, voi veni către tine la timpul acesta, peste un an, și Sara, femeia ta, va avea un fiu. Iar

Sara a auzit la ușa cortului, fiind în spatele lui. Abraham și Sarah erau bătrâni, înaintați în vârstă, și încetase la Sarah să i se întâmple lucrurile feminine. A râs însă Sara în sine ei, zicând: Nu mi s-a întâmplat încă până acum, iar stăpânul meu este mai bătrân. Și a spus Domnul către Avraam: Ce, de ce a râs Sarra în sine însăși, zicând: Oare chiar cu adevărat voi naște? Eu însă am îmbătrânit. Nu va fi imposibil niciun cuvânt de la Dumnezeu; în timpul acesta mă voi întoarce la tine în anotimpul cuvenit, și Sara va avea un fiu. A negat însă Sara, spunând: Nu am râs, căci se temuse. Și i-a spus: Ba da, ai râs.

Ridicându-se de acolo, bărbații au privit spre Sodoma și Gomora, iar Avraam călătorea împreună cu ei, însoțindu-i. Dar Domnul a spus: nu voi ascunde de la Avraam, servitorul meu, ceea ce fac. Abraham, devenind, va fi un neam mare și numeros, și în el vor fi binecuvântate toate neamurile pământului. Știam pentru că va porunci fiilor săi și casei sale după el, și vor păzi căile Domnului, făcând dreptate și judecată, astfel încât Domnul să aducă asupra lui Avraam toate câte i-a vorbit. A spus și Domnul: Strigătul Sodomei și Gomorei s-a înmulțit către mine, și păcatele lor sunt foarte mari. Coborând deci, voi vedea dacă se împlinesc conform strigătului lor care vine către mine, iar dacă nu, ca să știu. Și bărbații, întorcându-se de acolo, au venit în Sodoma, iar Avraam încă stătea în picioare înaintea Domnului. Și apropiindu-se Avraam, a zis: Nu-l distruge pe cel drept împreună cu cel necredincios, căci va fi cel drept ca cel necredincios. Dacă sunt cincizeci de dreți în cetate, îi vei distruge? Nu vei cruța tot locul din pricina celor cincizeci de dreți, dacă sunt în ea? În niciun caz nu vei face astfel, să uciți pe cel drept împreună cu cel impiu, și să fie cel drept ca cel impiu, în niciun caz! Tu, cel ce judeci tot pământul, nu vei face dreptate? A spus Domnul: dacă se vor afla în Sodoma cincizeci de dreți în cetate, voi cruța întreaga cetate și tot

locul din pricina lor. Și răspunzând, Avraam a spus: Acum am început să vorbesc către Domnul meu, iar eu sunt pământ și cenușă. Dacă însă cei cincizeci de drepti se vor împuțina la patruzeci și cinci, vei distruge din cauza celor cinci toată cetatea? Și a spus: Nu voi distruge, dacă voi găsi acolo patruzeci și cinci. Și a adăugat încă să vorbească către el, și a zis: dacă vor fi găsiți acolo patruzeci, și a zis: nu voi distruge din cauza celor patruzeci. Și a zis: Nu cumva, Doamne, dacă voi vorbi? Dacă însă vor fi găsiți acolo treizeci? Și a zis: Nu voi distruge din cauza celor treizeci. Și a zis: Deoarece am să vorbesc către Domnul, dacă se vor găsi acolo douăzeci? Și a zis: Nu voi distruge, dacă voi găsi acolo douăzeci. Și a zis: Nu cumva, Doamne, dacă voi mai vorbi încă o dată? Dacă însă vor fi găsiți acolo zece? Și a zis: Nu voi distruge din cauza celor zece. A plecat Domnul, după ce a încetat să vorbească cu Avraam, și Avraam s-a întors la locul lui.

19

Veniră cei doi îngeri în Sodoma seara. Lot ședea lângă poarta Sodomei, iar văzându-i Lot, se ridică în întâmpinarea lor și se închină cu fața la pământ. Și a zis: Iată, stăpânilor, abatețivă în casa slugii voastre și găzduiți, și spălați picioarele voastre, și sculându-vă devreme veți pleca pe calea voastră. Și au zis: Nu, ci în piață vom găzdui. Și i-a urgit, și s-au abătut către el, și au intrat în casa lui, și le-a făcut băutură, și azime le-a copt, și au mâncat. Înainte de a adormi însă, bărbații cetății, Sodomiții, au înconjurat casa, de la tânăr până la bătrân, tot poporul împreună. Și ei îl chemau pe Lot și îi ziceau: Unde sunt bărbații care au intrat la tine în această noapte? Scoate-i afară la noi, ca să avem relații cu ei. A ieșit și Lot către ei la pragul ușii și a închis ușa în urma lui. A spus către ei: În niciun caz, fraților, să nu faceți rău. Sunt dar două fiice ale mele, care nu au cunoscut bărbat, le voi scoate la voi și folosiți-

le așa cum v-ar plăcea, numai bărbaților acestora să nu le faceți nedreptate, pentru că au intrat sub adăpostul acoperișului meu. Au spus dar lui: Depărtează-te de acolo! Ai venit să locuiești temporar, nu și să judeci! Acum deci pe tine te vom trata mai rău decât pe aceia. Și sileau pe bărbatul Lot foarte mult și s-au apropiat să zdrobească ușa. Întinzând însă mâinile, bărbații l-au tras pe Lot înăuntru către ei în casă și au închis ușa casei. Iar bărbații care se aflau la ușa casei i-au lovit cu orbire, de la mic până la mare, și au obosit căutând ușa. Dar bărbații au zis către Lot: Ai aici gineri, sau fii, sau fiice? Sau dacă mai ai pe altcineva în cetate, scoate-i din locul acesta, Că noi distrugem locul acesta, pentru că strigătul lor s-a înălțat înaintea Domnului, și Domnul ne-a trimis să-l nimicim. A ieșit dar Lot și a vorbit către ginerii lui, cei care luaseră fiicele lui, și a zis: Ridicați-vă și ieșiți din locul acesta, că Domnul distruge cetatea, dar li s-a părut că glumește. Când s-a făcut zori, îngerii îl îndemneau pe Lot, zicând: Scoală-te, ia-ți femeia și cele două fiice ale tale pe care le ai și ieși afară, ca să nu pieri și tu împreună cu fărădelegile cetății. Și au fost tulburați, și îngerii au apucat de mâna lui, și de mâna soției lui, și de mâinile celor două fiice ale lui, pentru că Domnul l-a cruțat.

Și s-a întâmplat când i-au scos afară, și au zis: salvând, salvează-ți sufletul, nu te uita înapoi, nici nu sta în toată regiunea înconjurătoare, salvează-te în munte, ca nu cumva să fii luat împreună. A spus și Lot către ei: Vă rog Doamne, deoarece servitorul tău a găsit milă înaintea ta și ai mărit dreptatea ta pe care o faci asupra mea, ca să trăiască sufletul meu, eu însă nu voi putea să fiu mântuit spre munte, nu cumva să mă apuce relele și să mor. Iată, cetatea aceasta este aproape pentru a fugi eu acolo, care este mică, și acolo voi fi mântuit. Nu este ea mică? Și sufletul meu va trăi datorită ție. Și i-a spus: Iată, ți-am primit fața și în privința cuvântului acestuia, ca să nu distrug cetatea despre care

ai vorbit. Grăbește-te deci să fii salvat acolo, căci nu voi putea să fac nimic până să vii tu acolo. De aceea a chemat numele acelui oraș Zoar. Soarele a ieșit asupra pământului, și Lot a intrat în Zoar. Și Domnul a făcut să plouă asupra Sodomei și Gomorei pucioasă și foc de la Domnul din cer. Și a distrus cetățile acestea și toată regiunea înconjurătoare și pe toți locuitorii din cetăți și tot ce creștea din pământ. Și femeia lui s-a uitat înapoi și s-a prefăcut în stâlp de sare. Avraam s-a sculat devreme dimineața și a mers în locul unde stătuse înaintea Domnului. Și el a privit spre fața Sodomei și Gomorei, și spre fața regiunii înconjurătoare, și a văzut, și iată se ridică o flacără din pământ, ca aburul unui cuptor. Și s-a întâmplat că, atunci când Dumnezeu a distrus toate cetățile regiunii înconjurătoare, Dumnezeu și-a amintit de Avraam și l-a trimis pe Lot din mijlocul distrugerii, când Domnul a distrus cetățile în care locuia Lot.

Lot a urcat din Zoar și a șezut pe munte, el și cele două fiice ale lui cu el, căci s-a temut să locuiască în Zoar, și a locuit în peșteră, el și cele două fiice ale lui cu el. A spus dar cea mai în vârstă către cea mai tânără: tatăl nostru este mai în vârstă, și nimeni nu este pe pământ care să intre la noi, cum se cuvine pe tot pământul. Vino și să-i dăm tatălui nostru vin să bea, și să ne culcăm cu el, și să ridicăm sămânță din tatăl nostru. Ei au dat să bea tatălui lor vin în noaptea aceea, și intrând, cea mai în vârstă s-a culcat cu tatăl ei în noaptea aceea, și el nu a știut când s-a culcat și când s-a ridicat. S-a întâmplat în ziua următoare că cea mai bătrână a zis către cea mai tânără: Iată, am dormit ieri cu tatăl nostru, să-i dăm să bea vin și în noaptea aceasta, și intrând, culcă-te cu el, și să ridicăm din tatăl nostru sămânță. Au dat să bea și în noaptea aceea tatălui lor vin, și intrând, cea mai tânără s-a culcat cu tatăl ei, și el nu a știut când s-a culcat ea și când s-a ridicat. Și au rămas însărcinate cele două fiice ale lui Lot de la tatăl lor. Și

cea mai în vârstă a născut un fiu și i-a pus numele Moab, zicând: Din tatăl meu. Acesta este tatăl moabiților până în ziua de astăzi. Născu dar și cea mai tânără un fiu, și chemă numele lui Amman, zicând: fiul neamului meu, acesta este tatăl Ammoniților până în ziua de astăzi.

20

Și a plecat de acolo Avraam spre pământul de la Sud, și a locuit între Cades și Sur, și a pribegit în Gerara. A spus și Abraham despre Sarah, soția lui, că este sora lui, căci s-a temut să spună că este soția lui, ca nu cumva să-l ucidă bărbatii cetății din pricina ei, și a trimis Abimelech, regele Gerarilor, și a luat-o pe Sarah. Și a intrat Dumnezeu la Abimelech în somn noaptea și a zis: Iată, tu vei muri din pricina femeii pe care ai luat-o, iar aceasta trăiește cu un bărbat. Abimelech însă nu se atinsese de ea și a spus: Doamne, un neam necunoscător și drept vei distruge? Nu el însuși mi-a spus: Sora mea este? Și ea mi-a spus: Fratele meu este? Cu inimă curată și cu dreptate a mâinilor am făcut acest lucru. Dar Dumnezeu i-a spus în somn, și eu am cunoscut că în inimă curată ai făcut acest lucru, și te-am cruțat ca să nu păcătuiești împotriva mea, din această cauză nu te-am lăsat să o atingi. Acum însă dă înapoi femeia omului, pentru că este profet, și se va ruga pentru tine, și vei trăi; dacă însă nu o dai înapoi, vei cunoaște că vei muri tu și toți ai tăi. Și Abimelech s-a sculat devreme dimineața și a chemat pe toți slujitorii lui și a vorbit toate aceste cuvinte în urechile lor, și toți oamenii s-au temut foarte tare. Și l-a chemat Abimelech pe Abraham și i-a spus: ce lucru este acesta pe care l-ai făcut nouă? Oare am păcătuat noi împotriva ta, de ai adus asupra mea și asupra împărăției mele păcat mare? O faptă pe care nimeni nu ar face-o, mi-ai făcut mie. A zis dar Abimelech lui Abraham: Ce ai văzut de ai făcut acest lucru? A spus și Avraam: Am spus pentru

că nu este evlavie în locul acesta, și pe mine mă vor ucide din cauza soției mele. Și pentru că, cu adevărat, ea este sora mea din partea tatălui, dar nu din partea mamei, ea a devenit însă soția mea. S-a întâmpilat că, atunci când m-a condus afară Dumnezeu din casa tatălui meu, i-am spus ei: această dreptate să mi-o faci, în orice loc în care vom intra, spune despre mine că este fratele meu. Și Abimelech luă o mie de didrahme, oi, viței, copii și servitoare, și le dădu lui Avraam, și îi înapoie pe Sara, soția lui. Și a zis Abimelech lui Abraham: Iată, pământul meu este înaintea ta; unde îți place, locuiește. Iar Sarei i-a zis: Iată, am dat o mie de didrahme fratelui tău; acestea vor fi pentru tine spre cinstirea feței tale și pentru toate cele care sunt cu tine, și în toate spune adevărul. S-a rugat și Abraham către Dumnezeu, și Dumnezeu l-a vindecat pe Abimelech, și pe femeia lui, și pe servitoarele lui, și au născut. Căci Domnul închisese din afară tot pântecul în casa lui Abimelech, din pricina Sarrei, soția lui Avraam.

21

Și Domnul a cercetat pe Sara, precum zisese, și a făcut Domnul Sarei precum vorbise. Și, având conceput, a născut lui Avraam un fiu la bătrânețe, la timpul cum i-a vorbit Domnul. Și Avraam a numit pe fiul său, care i s-a născut, pe care Sara i l-a născut, Isaac. Iar Avraam l-a circumcis pe Isaac în ziua cea de-a opta, precum îi poruncise Dumnezeu. Și Avraam era de o sută de ani când i s-a născut fiul său Isaac. A spus dar Sara: Râs mi-a făcut Domnul, căci oricine va auzi se va bucura cu mine. Și a spus: Cine va vesti lui Abraham că Sara alăptează un copil? Că am născut un fiu la bătrânețea mea. Și copilul a crescut și a fost înțărcat, și Avraam a făcut un ospăț mare în ziua în care Isaac, fiul său, a fost înțărcat. Sara, văzând pe fiul Agar, Egipteanca, care i se născuse lui Avraam, jucând cu Isaac, fiul ei, și i-a spus lui Abraham:

Alungă pe roaba aceasta și pe fiul ei, căci nu va moșteni fiul roabei acesteia împreună cu fiul meu Isaac. Aspru însă i s-a părut cuvântul lui Avraam despre fiul său. A spus și Dumnezeu lui Avraam: Să nu fie aspru înaintea ta despre copil și despre slujnică, toate câte îți va spune Sara, ascultă de glasul ei, căci în Isaac îți va fi chemat sămânța. Și pe fiul acestei tinere femei îl voi face o națiune mare, pentru că este sămânța ta. S-a ridicat dar Avraam dimineța și a luat pâini și un burduf cu apă, și i-a dat lui Agar, și a pus copilul pe umărul ei, și a trimis-o. Plecând, ea rătăcea prin pustie, lângă fântâna jurământului. A încetat însă apa din burduful de piele, și a aruncat copilul sub un brad. Plecând, ea s-a așezat în fața lui, de departe, ca la o aruncare de arc, pentru că a spus: Nu voi vedea moartea copilului meu. Și s-a așezat în fața lui, iar copilul, strigând, a plâns. Dumnezeu a auzit însă vocea copilului din locul unde era, și îngerul lui Dumnezeu a chemat-o pe Agar din cer, și i-a spus ei: ce este, Agar? Nu te teme, căci Dumnezeu a auzit vocea copilului din locul unde este. Ridică-te și ia copilul, și ține-l cu mâna ta, căci îl voi face un neam mare. Și Dumnezeu a deschis ochii ei, și ea a văzut o fântână cu apă vie, și s-a dus, și a umplut burduful cu apă, și a adăpat copilul. Și Dumnezeu era cu copilul, și a crescut, și a locuit în pustie, și a devenit arcaș. Și a locuit în pustie, și mama lui i-a luat o femeie din Faran, din Egipt.

S-a întâmplat în timpul acela că Abimelech, și Ochozath, sfetnicul lui, și Phichol, comandantul șef al armatei lui, au spus către Avraam, zicând: Dumnezeu este cu tine în toate câte faci. Acum deci jură-mi pe Dumnezeu că nu-mi vei face rău mie, nici seminței mele, nici numelui meu, ci conform dreptății pe care am făcut-o cu tine, vei face cu mine și cu pământul în care ai locuit. Și Avraam a zis: Eu voi jura. Și Avraam l-a muștrat pe Abimelech cu privire la fântânile de apă pe care servitorii lui Abimelech le-au

luat. Și Abimelech i-a spus lui: Nu am știut cine ți-a făcut lucrul acesta, nici tu nu mi-ai spus, nici eu nu am auzit, decât astăzi. Și Avraam a luat oi și viței și i-a dat lui Abimelec, și amândoi au încheiat un legământ. Și Avraam a pus deoparte șapte mieluțe de oi. Și Abimelech a zis lui Abraham: Ce sunt aceste șapte mieluțe din oi, pe care le-ai pus deoparte? Și a zis Avraam că vei lua de la mine cele șapte mieluțe, ca să-mi fie mărturie că eu am săpat fântâna aceasta. Din acest motiv a numit locul acela Fântâna Jurământului, pentru că acolo au jurat amândoi. Și au făcut legământ la fântâna jurământului, apoi s-a ridicat Abimelech, Ahuzzath sfetnicul lui și Phichol comandantul armatei lui, și s-au întors în pământul Filistenilor. Și Abraham a plantat un câmp la fântâna jurământului și a chemat acolo numele Domnului, Dumnezeu cel veșnic. Iar Avraam a locuit în pământul filistenilor multe zile.

22

Și s-a întâmplat după cuvintele acestea că Dumnezeu l-a încercat pe Avraam, și i-a zis lui: Avraame, Avraame, și a zis: iată-mă. Și a zis: Ia pe fiul tău cel iubit, pe care l-ai iubit, pe Isaac, și du-te în pământul cel înalt, și oferă-l acolo ca ardere de tot pe unul din munții pe care ți-i voi spune. Sculându-se Avraam dimineța, a înșeuat măgarul lui, a luat cu el doi slujitori și pe Isaac, fiul lui, și desplicând lemne pentru arderea de tot, sculându-se a plecat și a venit la locul pe care i-l spusese Dumnezeu, în ziua a treia. Și Avraam, ridicându-și ochii, văzu locul de departe. Și a spus Avraam servitorilor săi: Ședeți aici cu măgarul, iar eu și băiatul vom merge până acolo, și după ce ne vom închina, ne vom întoarce la voi. A luat apoi Avraam lemnele arderilor-de-tot și le-a pus pe Isaac, fiul său, iar în mâini a luat focul și sabia, și au mers cei doi împreună. A spus Isaac către Avraam, tatăl său: Tată! Iar el

a spus: Ce este, copilul meu? A spus: Iată focul și lemnele, unde este oaia pentru arderea de tot? A spus și Abraham: Dumnezeu va vedea pentru Sine oaia pentru arderea de tot, copilul meu. Și mergând amândoi împreună, Ei veniră la locul pe care Dumnezeu i-l spusese, și Avraam construi acolo altarul și puse lemnele, și legând pe Isaac, fiul său, îl puse pe altar deasupra lemnului. Și Abraham și-a întins mâna să ia sabia, să junghie pe fiul său. Și l-a chemat Îngerul Domnului din cer și a zis: Avraame, Avraame! Iar el a răspuns: Iată-mă! Și a zis: Nu pune mâna ta asupra copilului, nici să nu-i faci nimic, căci acum am cunoscut că te temi de Dumnezeu și nu ai cruțat pe fiul tău cel iubit din pricina mea. Și Avraam, privind în sus cu ochii săi, a văzut, și iată, un berbec ținut într-un tufiș Sabek de coarne. Și Avraam a mers și a luat berbecul și l-a adus ca ardere de tot în locul lui Isaac, fiul său.

Și a numit Avraam numele locului aceluia, Domnul a văzut, pentru ca să spună astăzi: în muntele Domnul s-a arătat. Și Îngerul Domnului l-a chemat pe Avraam a doua oară din cer, Zicând: Pe mine însumi am jurat, zice Domnul, pentru că ai făcut lucrul acesta și nu ai cruțat pe fiul tău cel iubit din cauza mea, Într-adevăr, binecuvântând te voi binecuvânta, și înmulțind voi înmulți sămânța ta ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării, și sămânța ta va moșteni cetățile adversarilor. Și vor fi binecuvântate în sămânța ta toate națiunile pământului, pentru că ai ascultat de glasul meu. S-a întors însă Avraam către copiii săi, și ridicându-se au mers împreună la fântâna jurământului. Și a locuit Avraam la fântâna jurământului.

S-a întâmplat după cuvintele acestea că i s-a raportat lui Avraam, zicând: Iată, a născut și Melcha fii lui Nahor, fratele tău, pe Uz, întâiul născut, și pe Buz, fratele lui, și pe Kamuel, tatăl sirienilor, și pe Hazad, și Azau, și pe Phaldes, și pe Jeldaph, și pe

Bethuel. Bethuel a născut pe Rebecca. Aceștia sunt cei opt fii pe care Melcha i-a născut lui Nahor, fratele lui Avraam. Și concubina lui, al cărei nume era Stream, a născut și ea pe Tebah, și pe Gaham, și pe Tahash, și pe Maacah.

23

Viața Sarrei a fost de o sută douăzeci și șapte de ani. Și a murit Sara în cetatea Arboc, care este în vale, aceasta este Hebron, în pământul Canaan. Și a venit Avraam să jelească pe Sara și să o plângă. Și s-a ridicat Avraam de la mortul său și a spus Avraam fiilor lui Het, zicând: Străin și călător eu sunt printre voi, dați-mi deci un loc de înmormântare printre voi, și voi îngropa pe mortul meu departe de mine. Au răspuns fiii lui Het către Avraam, zicând: Nu, doamne. Ascultă-ne dar, rege de la Dumnezeu ești tu printre noi, în mormintele noastre alege îngroapă-ți mortul, căci nimeni dintre noi nu-ți va împiedica mormântul lui, ca să-ți îngropi mortul acolo. Ridicându-se, Avraam s-a închinat poporului pământului, fiilor lui Het. Și Avraam a vorbit către ei, zicând: Dacă aveți cu sufletul vostru să înmormântați pe mortul meu de la fața mea, ascultați-mă și vorbiți despre mine lui Efron, fiul lui Țohar. Și să-mi dea peștera cea dublă, care este a lui, cea care se află în partea câmpului său, pentru argint de preț convenit dați-mi-o în mijlocul vostru ca stăpânire de mormânt. Ephron dar ședea în mijlocul fiilor lui Heth, iar răspunzând, Ephron Hititul a spus către Abraham, în auzul fiilor lui Heth și al tuturor celor ce intrau în cetate, spunând, Fii lângă mine, doamne, și ascultă-mă: câmpul și peștera care este în el ți le dau; înaintea tuturor cetățenilor mei ți l-am dat, îngroapă-ți mortul. Și Avraam s-a închinat înaintea poporului țării. Și a spus lui Efron în fața poporului țării: Deoarece ești de acord cu mine, ascultă-mă: ia argintul pentru câmp de la mine și voi îngropa pe mortul meu

acolo. A răspuns și Efron lui Avraam, zicând: Nu, stăpâne, am auzit, pământul de patru sute de didrahme de argint, dar ce ar fi aceasta între mine și tine? Tu însă îngroapă-ți mortul tău. Și Avraam a auzit de la Efron, și Avraam i-a restituit lui Efron argintul pe care l-a rostit în auzul fiilor lui Het, patru sute de didrahme de argint aprobat de negustori. Și a rămas câmpul lui Efron, care era în peștera dublă, care este în fața lui Mamre, câmpul și peștera care era în el, și tot copacul care era în câmp, și tot ce este în hotarele lui de jur împrejur lui Abraham, în stăpânire înaintea fiilor lui Het, și a tuturor celor ce intrau în cetate. După acestea, Avraam a îngropat pe Sarra, femeia lui, în peștera câmpului celui dublu, care este în fața Mamvri; aceasta este Hevron, în pământul Canaan. Și câmpul și peștera care era în el au fost ratificate lui Avraam ca stăpânire de mormânt de la fiii lui Het.

24

Și Avraam era bătrân, înaintat în zile, și Domnul binecuvântase pe Avraam în toate.

Și Avraam a zis servitorului său cel mai bătrân al casei sale, conducătorului tuturor averilor sale: Pune mâna ta sub coapsa mea. Și te conjur pe Domnul Dumnezeu cerului și pe Dumnezeul pământului, ca să nu iei femeie fiului meu Isaac de la fiicele Canaanitilor, printre care eu locuiesc. Ci în pământul meu, unde m-am născut, vei merge, și la tribul meu, și vei lua o femeie pentru fiul meu Isaac de acolo. A spus și către el tânărul: Dacă nu dorește femeia să meargă cu mine înapoi în pământul acesta, voi întoarce pe fiul tău în pământul de unde ai ieșit? Avraam i-a spus: ia seama pentru tine însuși să nu întorci pe fiul meu înapoi acolo. Domnul Dumnezeu cerului și Dumnezeul pământului, care m-a luat din

casa tatălui meu și din pământul în care m-am născut, care mi-a vorbit și care mi-a jurat, zicând: Ție îți voi da pământul acesta și seminței tale, el va trimite pe îngerul lui înaintea ta, și vei lua soție fiului meu de acolo. Dacă însă femeia nu voiește să meargă cu tine în pământul acesta, curat vei fi de jurământul meu, numai pe fiul meu să nu-l întorci acolo. Și slujitorul și-a pus mâna sub coapsa lui Abraham, stăpânul său, și i-a jurat cu privire la acest lucru. Și tânărul a luat zece cămile din cămilele stăpânului său și din toate bunurile stăpânului său cu el, și ridicându-se a plecat în Mesopotamia, în cetatea lui Nahor. Și el a pus cămilele să se culce în afara cetății, lângă fântâna de apă, spre seară, când ies femeile care trag apă.

Și a zis: Doamne, Dumnezeul domnului meu Avraam, dă-mi izbândă astăzi și fă milă cu domnul meu Avraam. Iată, eu stau lângă izvorul de apă, iar fiicele locuitorilor cetății ies să tragă apă. Și fecioara căreia eu îi voi spune: Înclină ulciorul tău ca să beau, și îmi va spune: Bei tu, și cămilele tale le voi adăpa până vor înceta să bea, aceasta ai pregătit-o pentru slujitorul tău Isaac, și prin aceasta voi cunoaște că ai făcut milă cu stăpânul meu Avraam.

Și s-a întâmplat înainte de a termina el de vorbit în mintea lui, și iată că Rebeca ieșea, cea născută lui Betuel, fiul Melcâi, soția lui Nahor, fratele lui Avraam, având ulciorul pe umerii ei. Iar fecioara era foarte frumoasă la vedere, fecioară era, bărbat nu a cunoscut-o pe ea, coborând la izvor, și-a umplut ulciorul ei și s-a urcat. A alergat tânărul în întâmpinarea ei și a spus: Dă-mi să beau puțină apă din ulciorul tău. Ea însă a zis: Bea, doamne, și s-a grăbit și a coborât ulciorul pe brațul ei, și i-a dat să bea, până ce a încetat să bea. Și a zis: Și cămilelor tale le voi da apă, până ce toate vor bea. Și s-a grăbit și a golit ulciorul de apă în adăpătoare, și a alergat la fântână să scoată din nou și a scos apă pentru toate

cămilele. Iar omul o observa și tăcea pentru a cunoaște dacă Domnul prosperase calea lui sau nu. S-a întâmplat că, atunci când toate cămilele au încetat să bea, omul a luat cerceii de aur de o drahmă greutate și două brățări pentru mâinile ei, greutatea lor de zece drahme de aur. Și a întrebat-o și a zis: Fiica cui ești? Spune-mi, dacă este la tatăl tău loc pentru noi să găzduim. Ea însă i-a spus: Sunt fiica lui Batuel, pe care Melca l-a născut lui Nahor. Și i-a spus: Avem paie și nutreț din belșug, și loc pentru găzduire. Și omul, fiind mulțumit, s-a închinat Domnului Și a zis:

Binecuvântat fie Domnul Dumnezeu domnului meu Avraam, care nu a abandonat dreptatea sa și adevărul față de domnul meu; pe mine m-a călăuzit Domnul la casa fratelui domnului meu. Și tânăra, alergând, a anunțat în casa mamei ei conform cu aceste cuvinte. Iar Rebecca avea un frate, al cărui nume era Laban, și Laban a alergat către omul acela afară, la izvor. Și s-a întâmplat când a văzut cerceii și brățările în mâinile surorii lui, și când a auzit cuvintele Rebecăi, sora lui, spunând: Astfel mi-a vorbit omul, și a venit către omul care stătea lângă cămile la izvor. Și i-a spus lui: Vino, intră, binecuvântatul Domnului, de ce stai afară? Eu am pregătit casa și loc pentru cămile. Și omul a intrat în casă, a descărcat cămilele, a dat paie și nutreț cămилелor și apă ca să spele picioarele lui și picioarele oamenilor care erau cu el. Și a pus înaintea lor pâini să mănânce, și a zis: Nu voi mânca până să vorbesc cuvintele mele. Și a zis: Vorbește.

Și a zis: Eu sunt copilul lui Avraam. Domnul însă l-a binecuvântat foarte mult pe stăpânul meu, și a fost înălțat, și i-a dat oi și viței, și argint și aur, copii și servitoare, cămile și măgari. Și Sara, femeia domnului meu, a născut un fiu domnului meu după ce el a îmbătrânit, și i-a dat lui tot ce era al lui. Și domnul meu m-a pus să jur, zicând: Nu vei lua femeie pentru fiul meu din fiicele Canaaniților, în țara cărora eu locuiesc ca străin. Dar vei

merge în casa tatălui meu și în tribul meu, și vei lua de acolo o femeie pentru fiul meu. Am spus însă domnului meu: Să nu fie cumva ca femeia să nu vină cu mine. Și mi-a spus: Domnul Dumnezeu, căruia i-am fost plăcut înaintea Lui, El însuși va trimite Îngerul Său cu tine și va face să prospere calea ta, și vei lua femeie pentru fiul meu din tribul meu și din casa tatălui meu. Atunci vei fi nevinovat de blestemele mele, căci dacă vii la tribul meu și nu îți vor da, atunci vei fi nevinovat de jurământul meu. Și venind astăzi la izvor am spus: Doamne, Dumnezeul domnului meu Avraam, dacă tu faci să prospere calea mea pe care acum eu merg, Iată, eu stau la izvorul apei, și fiicele oamenilor orașului ies să scoată apă, și va fi fecioara căreia eu îi voi spune: dă-mi să beau puțină apă din ulciorul tău, Și îmi spune: Și tu bea, și cămilelor tale le voi da apă - aceasta este femeia pe care Domnul a pregătit-o pentru slujitorul Său Isaac, și prin aceasta voi cunoaște că ai făcut milă stăpânului meu Avraam. Și s-a întâmplat că, înainte de a termina eu de vorbit în mintea mea, imediat Rebeca ieșea, având ulciorul pe umeri, și s-a coborât la izvor, și a scos apă, iar eu i-am spus ei: dă-mi să beau. Și grăbindu-se, coborî ulciorul pe brațul ei, și zise: Bea tu, și cămilele tale le voi adăpa. Și băură, și adăpă cămilele. Și am întrebat-o pe ea și am spus: A cui fiică ești? Spune-mi. Iar ea a zis: Sunt fiica lui Batuel, fiul lui Nahor, pe care i l-a născut Melca. Și i-am pus ei cerceii și brățările în jurul mâinilor ei. Și fiind mulțumit, m-am închinat Domnului și am binecuvântat pe Domnul Dumnezeu domnului meu Avraam, care m-a făcut să propășesc pe calea adevărului, ca să iau fiica fratelui domnului meu pentru fiul lui. Dacă deci faceți voi milă și dreptate față de stăpânul meu, bine; dar dacă nu, spuneți-mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga.

Răspunzând, Laban și Betuel au zis: De la Domnul a ieșit lucrul acesta, nu vom putea să-ți vorbim împotriva nici rău, nici

bun. Iată Rebecca înaintea ta, ia-o și pleacă, și să fie soție fiului stăpânului tău, precum a vorbit Domnul. S-a întâmplat că, atunci când copilul lui Avraam a auzit cuvintele lor, s-a închinat până la pământ Domnului. Și tânărul, aducând afară vase de argint și de aur și îmbrăcăminte, le-a dat Rebeccei, și daruri a dat fratelui ei și mamei ei. Și au mâncat și au băut, atât el însuși, cât și bărbații care erau cu el, și au dormit. Și sculându-se dimineța, a zis: Trimiteți-mă, ca să plec către stăpânul meu. Au zis dar frații ei și mama: să rămână fecioara cu noi vreo zece zile, și după aceea va pleca. Dar el le-a spus: Nu mă opriți, căci Domnul a făcut să prospere calea mea; trimiteți-mă să mă duc la stăpânul meu. Iar ei au zis: Să o chemăm pe copilă și s-o întrebăm pe ea însăși. Și au chemat-o pe Rebecca și i-au zis: Vei merge cu omul acesta? Iar ea a zis: Voi merge. Și au trimis-o pe Rebecca, sora lor, și posesiunile ei, și slujitorul lui Avraam, și cei ce erau cu el. Și au binecuvântat-o pe Rebecca și i-au spus: Sora noastră ești, devino în mii de zeci de mii, și să moștenească sămânța ta cetățile adversarilor. Ridicându-se, Rebecca și servitoarele ei au călărit pe cămile și au mers cu omul, iar servitorul, luând-o pe Rebecca, a plecat.

Isaac călătorea prin pustiu pe lângă fântâna vederii, iar el locuia în pământul dinspre Sud. Și Isaac a ieșit să mediteze în câmpie spre seară, și ridicând ochii lui a văzut cămile venind. Și Rebecca, ridicând ochii, îl văzu pe Isaac și sări jos de pe cămilă. Și a spus servitorului: Cine este omul acela care merge în câmpie în întâmpinarea noastră? Și servitorul a spus: Acesta este stăpânul meu. Iar ea, luând mantaua, s-a acoperit. Și tânărul i-a povestit lui Isaac toate lucrurile pe care le-a făcut. Isaac a intrat în casa mamei sale și a luat-o pe Rebeca, și ea a devenit soția lui, și a iubit-o, și Isaac a fost mângâiat în legătură cu Sarra, mama sa.

Avraam luă apoi femeie, căreia numele era Chetura. Ea i-a născut pe Zombran, pe Iezan, pe Madal, pe Midian, pe Iesbok și pe Soie. Iezan a născut pe Saba și pe Dedan, iar fiii lui Dedan au fost Asshurim, Letushim și Leummim. Fiii lui Midian: Gepher, Apher, Enoch, Abida și Eldaag; toți aceștia erau fiii Keturiei. A dat și Avraam toate averile sale lui Isaac, fiul său. Și fiilor concubinilor sale le-a dat Avraam daruri și i-a trimis departe de Isaac, fiul său, pe când el încă trăia, spre răsărit, în pământul răsăritului. Aceștia sunt anii zilelor vieții lui Avraam pe care i-a trăit: o sută șaptezeci și cinci de ani. Și slăbind de puteri, a murit Abraham în bătrânețe frumoasă, bătrân și plin de zile, și a fost adăugat la poporul lui. Și l-au îngropat Isaac și Ismael, fiii lui, în peștera cea dublă, în câmpul lui Efron, fiul lui Zohar hititul, care este în fața Mamre, Câmpul și peștera pe care Abraham le-a dobândit de la fiii lui Het - acolo l-au îngropat pe Abraham și pe Sara, soția lui. S-a întâmplat că, după ce a murit Abraham, Dumnezeu l-a binecuvântat pe Isaac, fiul lui, și Isaac a locuit lângă fântâna vederii. Acestea sunt generațiile lui Ismael, fiul lui Avraam, pe care l-a născut Agar, egipteanca, slujitoarea Sarei, lui Avraam. Și acestea sunt numele fiilor lui Ismael, conform numelor generațiilor lui: întâi-născutul lui Ismael, Nabaioth, Kedar, Nabdeel și Massam, Și Masma, și Duma, și Mase, Și Choddan, și Teman, și Ietur, și Naphes, și Kedma. Aceștia sunt fiii lui Ismael, și acestea sunt numele lor în corturile lor și în așezările lor, doisprezece conducători conform neamurilor lor. Și aceștia sunt anii vieții lui Ismael: o sută treizeci și șapte de ani, și slăbind a murit, și a fost adăugat la neamul său. A locuit de la Havilah până la Shur, care este în fața Egiptului, până să ajungi la Asirieni; în fața tuturor fraților lui a locuit.

Și acestea sunt generațiile lui Isaac, fiul lui Abraham; Abraham l-a născut pe Isaac. Era dar Isaac de patruzeci de ani

când a luat-o pe Rebeca, fiica lui Betuel Sirianul din Mesopotamia Siriei, sora lui Laban Sirianul, de soție. Se ruga Isaac Domnului pentru Rebecca, soția lui, căci era stearpă, și Dumnezeu l-a ascultat, și Rebecca, soția lui, a conceput. Dar copiii săltau în ea, și ea a spus: Dacă astfel urmează să mi se întâmple, pentru ce mi se întâmplă aceasta? Și s-a dus să întrebe pe Domnul. Și Domnul i-a spus ei: două națiuni sunt în pântecele tău, și două popoare se vor despărți din pântecele tău, și un popor va întrece pe celălalt popor, și cel mai mare va sluji celui mai mic. Și s-au împlinit zilele ca ea să nască, și iată că erau gemeni în pântecele ei. A ieșit cel întâi-născut roșcat, întreg, ca o piele păroasă, și i-au pus numele Esau. Și după aceasta a ieșit fratele lui, și mâna lui apuca călcâiul lui Esau, și a chemat numele lui Iacov. Iar Isaac era de șaiszeci de ani, când Rebeca i-a născut pe ei. Au crescut tinerii bărbați, și Esau era om cunoscător al vânătorii, rustic, iar Iacob era om simplu, locuind în casă. Și Isaac l-a iubit pe Esau, pentru că vânătoarea lui era mâncare pentru el, iar Rebeca l-a iubit pe Iacob.

Iacob a fiert o mâncare, iar Esau a venit de la câmp slăbit. Și Esau i-a spus lui Iacob: Hrănește-mă din mâncarea fiartă roșie aceasta, pentru că leșin. Din cauza aceasta a fost chemat numele lui Edom. Iar Iacob i-a spus lui Esau: Vinde-mi astăzi dreptul tău de întâi născut. Și a zis Esau: Iată, eu merg să mor, și pentru ce îmi trebuie mie acest drept de întâi născut? Și Iacob i-a spus: Jură-mi astăzi, și acesta i-a jurat, iar Esau i-a vândut lui Iacob dreptul de întâi-născut. Iar Iacob i-a dat lui Esau pâine și fiertură de linte, și a mâncat și a băut, și sculându-se a plecat, și a disprețuit Esau dreptul de întâi născut.

S-a întâmplat o foamete asupra pământului, în afară de foamea de mai înainte, care s-a întâmplat în timpul lui Avraam, și s-a dus Isaac către Abimelec, regele filistenilor, în Gherar. S-a arătat însă lui Domnul și a zis: Nu coborî în Egipt, ci locuiește în pământul pe care ți-l voi spune. Și locuiește ca străin în pământul acesta, și voi fi cu tine, și te voi binecuvânta, căci ție și seminței tale voi da tot pământul acesta, și voi stabili jurământul meu pe care l-am jurat lui Avraam, tatăl tău. Și voi înmulți sămânța ta ca stelele cerului, și voi da seminței tale tot pământul acesta, și vor fi binecuvântate în sămânța ta toate neamurile pământului. Pentru că a ascultat Abraham, tatăl tău, de glasul meu și a păzit poruncile mele, și poruncile mele, și rânduielile mele, și legile mele. Locuise dar Isaac în Gerara. Au întrebat și bărbații locului despre Rebecca, soția lui, și a spus: Sora mea este, căci s-a temut să spună că este femeia lui, ca nu cumva să-l ucidă bărbații locului din pricina Rebecăi, pentru că era frumoasă la înfățișare. S-a întâmplat că a stat mult timp acolo, și aplecându-se Abimelech, regele Gerarilor, prin fereastră, l-a văzut pe Isaac jucând cu Rebecca, soția lui. L-a chemat dar Abimelech pe Isaac și i-a zis: Oare într-adevăr ea este femeia ta? De ce ai spus: ea este sora mea? Și i-a răspuns Isaac lui Abimelech: Am spus astfel ca nu cumva să mor din cauza ei. Și Abimelech i-a spus: ce lucru este acesta pe care l-ai făcut nouă? Cât pe ce să fi dormit cineva din neamul meu cu femeia ta, și ai fi adus asupra noastră neștiință. Dar Abimelech a comandat la tot poporul său, zicând: tot cel ce va fi atins pe omul acesta și pe femeia lui, vinovat de moarte va fi. A semănat și Isaac în pământul acela și a găsit în anul acela orz însutit, și l-a binecuvântat Domnul. Și omul a fost înălțat, și avansând a devenit mai mare, până ce a devenit foarte mare. S-a întâmplat că el a avut vite de oi și vite de boi și multe lucrări agricole. Și Filistenii l-au invidiat. Și toate fântânile pe care le săpaseră servitorii tatălui său în timpul tatălui său, filistenii le-au astupat și le-au umplut cu pământ. Și

Abimelech a spus către Isaac: Pleacă de la noi, căci ai devenit mult mai puternic decât noi. Și Isaac a plecat de acolo, a poposit în valea Gherarilor și a locuit acolo.

Și din nou Isaac a săpat fântânile de apă pe care le săpaseră servitorii lui Avraam, tatăl său, și pe care le astupaseră Filistenii după moartea lui Avraam, tatăl său, și le-a dat nume conform numelor pe care le dăduse tatăl său. Și servitorii lui Isaac au săpat în valea Gerarilor și au găsit acolo o fântână cu apă vie. Și au luptat păstorii din Gerar cu păstorii lui Isaac, spunând că apa este a lor, și au numit fântâna Nedreptate, pentru că l-au nedreptățit. Având plecat de acolo, a săpat o altă fântână, dar s-au certat și despre aceea, și i-a pus numele Vräjmășie. Plecând de acolo, a săpat o altă fântână, și nu s-au luptat pentru ea, și a numit-o Loc Larg, zicând: Pentru că acum Domnul ne-a lărgit și ne-a înmulțit pe pământ.

Și a mers de acolo la fântâna jurământului. Și i s-a arătat Domnul în noaptea aceea și a zis: Eu sunt Dumnezeuul lui Abraham, tatăl tău; nu te teme, căci Eu sunt cu tine, și te voi binecuvânta, și voi înmulți sămânța ta pentru Abraham, tatăl tău. Și a construit acolo un altar, și a chemat numele Domnului, și și-a înfipt acolo cortul, iar servitorii lui Isaac au săpat acolo o fântână în valea Gherarilor. Și Abimelech a mers la el din Gherar, împreună cu Ahuzzath, sfetnicul său, și Phicol, comandantul armatei sale. Și Isaac le-a spus: Pentru ce ați venit la mine? Voi m-ați urât și m-ați alungat de la voi. Iar ei au spus: Văzând am văzut că era Domnul cu tine, și am spus: să fie atunci între noi și între tine, și vom face cu tine legământ, Nu face rău cu noi, precum nici noi nu te-am tratat abominabil, și în felul în care ne-am purtat cu tine bine, și te-am trimis în pace, și acum ești binecuvântat de Domnul. Și le-a făcut lor un banchet, și au mâncat și au băut. Și

sculându-se dimineața, fiecare a jurat vecinului său, și Isaac i-a trimis, și au plecat de la el în pace. S-a întâmplat în ziua aceea că, venind, slujitorii lui Isaac i-au raportat despre fântâna pe care au săpat-o și au spus: Nu am găsit apă. Și a numit-o Jurământ, din cauza aceasta a dat el nume cetății aceleia, Fântâna Jurământului, până în ziua de astăzi.

Era dar Esau de patruzeci de ani și a luat de soție pe Iudith, fiica lui Beoch Hittitul, și pe Basemath, fiica lui Elon Hittitul. Și se certau cu Isaac și cu Rebecca.

27

S-a întâmplat că, după ce Isaac a îmbătrânit, și ochii lui s-au întunecat de a vedea, a chemat pe Esau, fiul lui cel mai în vârstă, și i-a spus: Fiul meu, și acesta a răspuns: Iată-mă. Și a spus: Iată, am îmbătrânit și nu știu ziua morții mele. Acum deci ia-ți vasul, tolba și arcul, și ieși în câmpie și vânează-mi vânat. Și fă-mi mâncăruri, precum iubesc eu, și adu-mi-le, ca să mănânc, ca să te binecuvânteze sufletul meu înainte de a muri. Rebecca a auzit pe Isaac vorbind către Esau, fiul lui, iar Esau a mers în câmpie să vâneze vânat pentru tatăl lui. Rebecca însă i-a spus lui Jacob, fiul ei cel mai tânăr: Iată, l-am auzit pe tatăl tău vorbind cu Esau, fratele tău, spunând, Adu-mi vânat și fă-mi mâncăruri alese, ca, după ce voi mânca, să te binecuvânteze înaintea Domnului înainte de a muri. Acum deci, fiul meu, ascultă-mă, precum eu îți poruncesc. Și mergând la oi, ia-mi de acolo doi iezi tineri și buni, și îi voi face mâncăruri tatălui tău, cum îi place. Și vei aduce tatălui tău, și va mânca, pentru ca tatăl tău să te binecuvânteze înainte de a muri. Iar Iacob a spus către Rebeca, mama lui: Esau, fratele meu, este un bărbat păros, iar eu sunt un bărbat neted. Nu cumva să mă atingă tatăl, și voi fi înaintea lui ca unul care disprețuiește,

și voi aduce asupra mea blestem, și nu binecuvântare. I-a spus însă lui mama: Asupra mea să fie blestemul tău, copile, numai ascultă-mi glasul și du-te și adu-mi. Mergând, a luat și a adus la mama sa, iar mama lui a pregătit mâncăruri, așa cum îi plăcea tatălui său.

Și Rebecca, luând roba frumoasă a lui Esau, fiul ei cel mai bătrân, care era lângă ea în casă, l-a îmbrăcat pe Iacob, fiul ei cel mai tânăr. Și a pus pieile iezilor în jurul brațelor lui și pe părțile goale ale gâtului lui. Și a dat delicatesele și pâinile pe care le-a făcut în mâinile lui Iacov, fiul ei. Și a adus-o tatălui său și a zis: Tată! Iar el a zis: Iată-mă, cine ești tu, copilul meu? Și a spus Iacob tatălui: Eu sunt Esau, întâiul tău născut. Am făcut așa cum mi-ai vorbit. Scoală-te, șezi și mănâncă din vânatul meu, astfel încât sufletul tău să mă binecuvânteze. A spus Isaac fiului său: Ce este aceasta pe care ai găsit-o atât de repede, copilul meu? Iar el a spus: Ceea ce Domnul Dumnezeuul tău a pus înaintea mea. A zis și Isaac lui Iacob: Apropie-te de mine și te voi pipăi, copilul meu, dacă tu ești fiul meu Esau, sau nu. S-a apropiat dar Iacov de Isaac, tatăl lui, și l-a pipăit, și a zis: Vocea este într-adevăr vocea lui Iacov, dar mâinile sunt mâinile lui Esau. Și nu l-a recunoscut, pentru că mâinile lui erau ca mâinile lui Esau, fratele lui, păroase, și l-a binecuvântat. Și a zis: Tu ești fiul meu Esau? Iar el a zis: Eu. Și a zis: Adu-mi, și voi mânca din vânatul tău, fiule, ca să te binecuvânteze sufletul meu. Și i-a adus, și a mâncat, și i-a adus vin, și a băut. Și Isaac, tatăl său, i-a spus: Apropie-te de mine și sărută-mă, copilul meu. Și apropiindu-se l-a sărutat, și a mirosit mirosul hainelor lui, și l-a binecuvântat, și a zis: iată, mirosul fiului meu, ca mirosul câmpului plin, pe care l-a binecuvântat Domnul. Și să-ți dea ție Dumnezeu din roua cerului și din bogăția pământului, și mulțime de grâne și vin. Și să-ți servească ție națiunile, și să ți se închine conducătorii, și fii stăpân al fratelui

tău, și ți se vor închina fiii tatălui tău; cel ce te blestemă să fie blestemat, iar cel ce te binecuvântează să fie binecuvântat.

Și s-a întâmplat după ce Isaac a încetat să-l binecuvânteze pe Iacob, fiul său, și s-a întâmplat că, îndată ce Iacob ieșise de la fața lui Isaac, tatăl său, Esau, fratele său, a venit de la vânătoare. Și a făcut și el însuși mâncăruri și le-a adus la tatăl său, și a zis tatălui: Să se ridice tatăl meu și să mănânce din vânatul fiului său, ca să mă binecuvânteze sufletul tău. Și Isaac, tatăl lui, i-a spus: Cine ești tu? Iar el a răspuns: Eu sunt fiul tău, întâiul născut, Esau. Isaac s-a uimit foarte tare și a spus: Cine a vânat atunci vânat pentru mine și mi-a adus, și am mâncat din toate înainte de a veni tu? Și l-am binecuvântat pe el, și binecuvântat va fi. S-a întâmplat că, atunci când a auzit Esau cuvintele tatălui său Isaac, a strigat cu voce mare și foarte amară, și a zis: Binecuvântează într-adevăr și pe mine, tată. A spus însă lui: Fratele tău a venit cu înșelăciune și a luat binecuvântarea ta. Și a zis: Cu dreptate a fost chemat numele lui Iacob, căci m-a înșelat iată a doua oară aceasta: dreptul meu de întâi născut l-a luat, și acum a luat binecuvântarea mea. Și a zis Esau tatălui său: Nu mi-ai lăsat mie binecuvântare, tată? Răspunzând, Isaac i-a spus lui Esau: Dacă l-am făcut stăpân peste tine și pe toți frații lui i-am făcut servitorii lui, cu grâu și cu vin l-am susținut, ție ce-ți voi face, copilul meu? A spus și Esau către tatăl său: Nu este oare o singură binecuvântare pentru tine, tată? Binecuvântează-mă într-adevăr și pe mine, tată! Fiind profund mișcat și Isaac, Esau a strigat cu voce tare și a plâns. Fiind despărțit, Isaac, tatăl lui, i-a spus: Iată, de la bogăția pământului va fi locuința ta și de la roua cerului de deasupra. Și vei trăi prin sabia ta și vei sluji fratelui tău, dar va fi când vei distruge și vei îndepărta jugul lui de pe gâtul tău.

Și Esau purta pică lui Iacob despre binecuvântarea cu care tatăl său îl binecuvântase, și a zis Esau în mintea sa: să se apropie zilele jelierii tatălui meu, ca să ucid pe Iacob, fratele meu. A fost raportat Rebecăi cuvintele lui Esau, fiul ei cel mai mare, și trimițând, a chemat pe Iacob, fiul ei cel mai tânăr, și i-a spus lui: Iată, Esau, fratele tău, te amenință să te ucidă. Acum deci, copilul meu, ascultă glasul meu și ridică-te și fugi în Mesopotamia către Laban, fratele meu, în Haran. Și locuiește cu el câteva zile, până ce se va întoarce mânia. și mânia fratelui tău de la tine, și va uita ce ai făcut lui, și trimițând voi trimite după tine de acolo, ca nu cumva să fii lipsită de amândoi voi într-o singură zi. A spus și Rebecca către Isaac: Sunt obosită de viața mea din cauza fiicelor fiilor lui Het; dacă va lua Iacob femeie din fiicele pământului acestuia, pentru ce să mai trăiesc?

28

Chemându-l dar Isaac pe Iacob, l-a binecuvântat și i-a poruncit, zicând: Nu vei lua femeie din fiicele Canaanitilor. Ridicându-te, fugi în Mesopotamia, în casa lui Bethuel, tatăl mamei tale, și ia-ți de acolo o femeie dintre fiicele lui Laban, fratele mamei tale. Iar Dumnezeu meu să te binecuvânteze, și să te mărească, și să te înmulțească, și vei fi în adunări de neamuri. Și să îți dea ție binecuvântarea lui Avraam, tatăl meu, ție și seminței tale după tine, ca să moștenești pământul în care ai locuit ca străin, pe care l-a dat Dumnezeu lui Avraam. Și Isaac l-a trimis pe Iacob, și acesta a mers în Mesopotamia la Laban, fiul lui Betuel Sirianul, fratele Rebecăi, mama lui Iacob și Esau.

Iată dar Esau că Isaac l-a binecuvântat pe Iacob și l-a trimis în Mesopotamia Siriei să-și ia de acolo o femeie, binecuvântându-l, și i-a poruncit, zicând: nu vei lua femeie din fiicele Canaanitilor.

Și Iacob a ascultat de tatăl și de mama lui și s-a dus în Mesopotamia Siriei. Văzând dar și Esau că relele sunt fiicele Canaanului înaintea lui Isaac, tatăl său Esau s-a dus la Ismael și a luat-o pe Maeleth, fiica lui Ismael, fiul lui Avraam, sora lui Nabeoth, ca soție, pe lângă soțiile lui.

Și a ieșit Iacob de la fântâna jurământului și a mers în Haran. Și el a întâlnit un loc și a dormit acolo, pentru că apusese soarele, și a luat din pietrele locului și a pus la capul lui, și a dormit în locul acela. Și el a visat, și iată o scară fixată în pământ, al cărei cap ajungea în cer, și îngerii lui Dumnezeu urcau și coborau pe ea. Iar Domnul stătea sprijinit pe ea și a zis: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău, și Dumnezeul lui Isaac; nu te teme, pământul pe care tu dormi pe el, ție îl voi da pe el și seminței tale. Și sămânța ta va fi ca nisipul pământului, și se va răspândi spre mare, și spre sud, și spre nord, și spre răsărit, și vor fi binecuvântate în tine toate triburile pământului, și în sămânța ta. Și iată eu sunt cu tine, păzindu-te pe toată calea, oriunde ai merge, și te voi întoarce în pământul acesta, căci nu te voi părăsi, până voi face toate câte ți-am vorbit. Și s-a trezit Iacob din somnul lui și a zis: Domnul este în locul acesta, iar eu nu am știut. Și s-a temut și a spus: Cât de înfricoșător este locul acesta! Acesta nu este altceva decât casa lui Dumnezeu, și aceasta este poarta cerului. Și s-a ridicat Iacob dimineața și a luat piatra pe care o pusese acolo la capul lui și a înălțat-o ca stâlp și a turnat ulei pe vârful ei. Și a chemat el numele acelui loc casa lui Dumnezeu, iar Oulamuz era numele cetății mai înainte. Și s-a rugat Iacob o rugăciune, zicând: dacă va fi Domnul Dumnezeu cu mine, și mă va păzi pe calea aceasta pe care eu merg, și îmi va da pâine să mănânc și haină să mă îmbrac, și mă va întoarce cu mântuire în casa tatălui meu, și Domnul va fi pentru mine Dumnezeu. Și piatra aceasta, pe care

am ridicat-o ca stâlp, va fi pentru mine casa lui Dumnezeu, și din toate pe care mi le vei da, voi da zeciuială din ele ție.

29

Și ridicând picioarele, Iacob a mers în pământul răsăriturilor, către Laban, fiul lui Batuel Sirianul, fratele Rebecăi, mama lui Iacob și Esau. Și vede, și iată o fântână în câmpie, și erau acolo trei turme de oi odihnind lângă ea, căci din fântâna aceea adăpau turmele, iar o piatră mare era asupra gurii fântânii. Și acolo erau adunate toate turmele, și rostogoleau piatra de la gura fântânii, și adăpau oile, și puneau înapoi piatra pe gura fântânii, la locul ei. Iacob le-a spus lor: Frați, de unde sunteți voi? Iar ei au spus: Suntem din Haran. Spuse dar lor: Cunoașteți pe Laban, fiul lui Nahor? Ei au spus: Cunoaștem. A spus dar lor: Este sănătos? Ei au răspuns: Este sănătos, și iată că Rahela, fiica lui, venea cu oile. Și a zis Iacob: Încă este mult din zi, nu este încă ora să fie adunate vitele; adăpați oile și plecați să le pașteți. Iar ei au spus: Nu vom putea până ce se vor aduna toți păstorii și vor rostogoli piatra de la gura fântânii, și vom adăpa oile. Încă pe când le vorbea, iată că Rahela, fiica lui Laban, venea cu oile tatălui ei, căci ea păștea oile tatălui ei. S-a întâmplat că, atunci când Iacob a văzut-o pe Rahela, fiica lui Laban, fratele mamei sale, și oile lui Laban, fratele mamei sale, Iacob s-a apropiat și a rostogolit piatra de la gura fântânii și a adăpat oile lui Laban, fratele mamei sale. Și Iacob a sărutat-o pe Rahela și, strigând cu voce tare, a plâns. Și i-a spus Rahelei că este fratele tatălui ei și că este fiul Rebecăi, și alergând a spus tatălui ei conform cu aceste cuvinte. S-a întâmplat că, atunci când a auzit Laban numele lui Iacob, fiul surorii lui, a alergat în întâmpinarea lui și, îmbrățișându-l, l-a sărutat și l-a adus în casa lui, iar Iacob i-a povestit lui Laban toate aceste cuvinte. Și Laban i-a spus lui: Din oasele mele și din carnea mea ești tu, și a fost cu el o lună de zile.

A spus și Laban lui Iacov: Pentru că ești fratele meu, nu-mi vei sluji gratuit. Spune-mi care este răsplata ta? Lui Laban îi erau două fiice, numele celei mai mari era Leea, și numele celei mai tinere era Rahela. Dar ochii Leiei erau slabi, iar Rahela era frumoasă la înfățișare și foarte plăcută la vedere. Iacob a iubit-o pe Rahela și a spus: Voi sluji la tine șapte ani pentru Rahela, fiica ta cea mai tânără. Și Laban i-a spus lui: Mai bine să ți-o dau ție, decât să o dau unui alt bărbat; locuiește cu mine. Și Iacob a servit pentru Rahela șapte ani, și au fost înaintea lui ca niște zile puține, din pricina dragostei lui pentru ea. Și Iacob i-a spus lui Laban: Dă-mi femeia mea, căci s-au împlinit zilele, ca să intru la ea. Laban a adunat pe toți bărbații locului și a făcut nuntă. Și s-a făcut seară, și luând pe Leia, fiica sa, a adus-o la Iacov, și Iacov a intrat la ea. Și Laban i-a dat Leei, fiica sa, pe Zelfa, slujnica sa, ei ca slujnică. S-a întâmplat dimineața, și iată era Leah, și a zis Iacob lui Laban: ce mi-ai făcut aceasta? Nu pentru Rahela am slujit la tine? Și de ce m-ai înșelat? A răspuns însă Laban: Nu este astfel în locul nostru să dăm cea mai tânără înaintea de cea mai în vârstă. Completează deci săptămâna acesteia, și îți voi da și pe aceasta în locul lucrării pe care o vei face la mine încă alți șapte ani. Iacov a făcut astfel și a împlinit cele șapte zile ale acesteia, iar Laban i-a dat de soție pe Rahela, fiica sa. Și Laban a dat fiicei sale pe Balla, slujnica sa, ei ca slujnică. Și a intrat la Rachel, dar a iubit-o pe Rachel mai mult decât pe Leah, și i-a slujit încă șapte ani.

Văzând însă Domnul Dumnezeu că Leea era urâtă, a deschis pântecea ei, iar Rahela era stearpă. Și Leea a conceput și a născut un fiu lui Iacov, și a chemat numele lui Ruben, zicând: Pentru că Domnul a văzut umilința mea și mi-a dat un fiu, acum deci bărbatul meu mă va iubi. Și ea a conceput din nou și a născut un al doilea fiu lui Iacov, și a zis: Pentru că a auzit Domnul că sunt urâtă, mi-a dat și pe acesta. Și a chemat numele lui Simeon. Și a

conceput din nou, și a născut un fiu, și a zis: Acum, în acest timp, bărbatul meu va fi alături de mine, căci i-am născut trei fii. Din această cauză a chemat numele lui Levi. Și concepând din nou, a născut un fiu și a spus: Acum, pentru aceasta voi mulțumi Domnului. Din această cauză i-a pus numele Iuda. Și a încetat să mai nască.

30

Văzând însă Rahela că nu a născut lui Iacov, Rahela a fost geloasă pe sora ei și a spus lui Iacov: Dă-mi copii, căci altfel voi muri eu. Fiind mânios, Iacob i-a spus Rahelei: Nu în locul lui Dumnezeu sunt eu, care te-a lipsit de rodul pântecelui? Rahela i-a spus lui Iacov: Iată, roaba mea Balla, intră la ea, și va naște pe genunchii mei, și voi avea copii și eu prin ea. Și i-a dat lui Balla, tânăra ei slujitoare, ca soție, și Iacov a intrat la ea. Și Balla, slujitoarea Rahelei, a conceput și i-a născut lui Iacob un fiu. Și a zis Rahela: M-a judecat Dumnezeu și a auzit vocea mea și mi-a dat fiu; pentru aceasta a chemat numele lui Dan. Și Balla, roaba Rahelei, a mai conceput și i-a născut lui Iacov al doilea fiu. Și a zis Rahela: Dumnezeu a luptat pentru mine, și m-am luptat cu sora mea, și am biruit, și a chemat numele lui Neftali. A văzut dar Leea că a încetat să nască, și a luat pe Zelfa, slujnica ei, și a dat-o lui Iacov de soție, și a intrat la ea. Și Zelpha, slujitoarea Leei, a conceput și i-a născut lui Iacob un fiu. Și Leah a zis: În noroc! și i-a pus numele Gad. Și Zelpha, roaba Leei, a mai conceput și i-a născut lui Iacov al doilea fiu. Și a zis Leah: Fericită sunt eu, căci femeile mă vor numi fericită, și a chemat numele lui Asher. A mers și Ruben în ziua secerișului grâului, și a găsit mere de mandragore în câmp, și le-a adus la Leea, mama lui. Și Rahela a spus Leeei, sora ei: dă-mi din mandragorele fiului tău. A zis dar Leah: Nu este suficient pentru tine că ai luat bărbatul meu? Să nu iei și

mandragorele fiului meu! A zis dar Rachel: Nu așa, să doarmă cu tine în noaptea aceasta în schimbul mandragorelor fiului tău. A intrat Iacob din câmp seara, și a ieșit Leia în întâmpinarea lui, și a spus: Către mine vei intra astăzi, pentru că te-am angajat în locul mandragorelor fiului meu, și a dormit cu ea în noaptea aceea. Și Dumnezeu a ascultat-o pe Leea, și, concepând, i-a născut lui Iacov al cincilea fiu. Și a zis Leea: Mi-a dat Dumnezeu plata mea, pentru că am dat slujnica mea bărbatului meu, și a chemat numele lui Issachar, care înseamnă plată. Și Leah a mai conceput și i-a născut lui Iacob al șaselea fiu. Și a zis Leah: Dumnezeu mi-a dat mie un dar bun în acest timp; acum mă va alege bărbatul meu, căci i-am născut lui șase fii. Și a chemat numele lui Zebulun. Și după aceasta a născut o fiică și i-a pus numele Teribilă. Și Dumnezeu și-a amintit de Rachel, și Dumnezeu a ascultat-o, și i-a deschis pântecele. Și după ce a conceput, a născut lui Iacob un fiu, și a zis Rahela: Dumnezeul meu a luat ocară. Și a chemat numele lui Iosif, zicând: Să-mi adauge Dumnezeu un alt fiu.

S-a întâmplat că, după ce a născut Rahela pe Iosif, Iacob a zis lui Laban: trimite-mă, ca să plec în locul meu și în pământul meu. Dă-mi înapoi femeile mele și copiii mei, pentru care ți-am slujit, ca să plec, căci tu cunoști robia cu care ți-am slujit. A spus însă Laban lui: Dacă am găsit favoare înaintea ta, am ghicit, căci m-a binecuvântat Dumnezeu la venirea ta. Specifică plata ta către mine și o voi da. Dar Iacob a spus: tu cunoști cum ți-am slujit și câte vite ale tale au fost cu mine. Mici pentru erau câte multe aveai tu înaintea mea, și au crescut în mulțime, și te-a binecuvântat Domnul Dumnezeu la piciorul meu; acum deci, când voi face și eu mie casă? Și Laban i-a zis: ce să-ți dau? Iar Iacob i-a răspuns: să nu-mi dai nimic, dacă îmi vei face cuvântul acesta, din nou voi păstori oile tale și le voi păzi. Să treacă toate oile tale astăzi, și separă de acolo toată oaia întunecată dintre miei, și toată cea

vărgată și pestrița dintre capre, aceasta va fi răsplata mea. Și dreptatea mea îmi va răspunde în ziua următoare, pentru că plata mea este înaintea ta: tot ce nu va fi pătat și vărgat printre capre, și închis la culoare printre miei, va fi considerat furat de la mine. Laban i-a spus: Fie conform cuvântului tău. Și el a separat în ziua aceea țapii cei pestriți și cei vărgați, și toate caprele cele pestrițe și cele vărgațe, și tot ce era cenușiu în miei, și tot ce era alb în ei, și i-a dat prin mâna fiilor săi. Și el a îndepărtat o cale de trei zile între ei și Iacov, iar Iacov păstora oile lui Laban cele rămase. A luat însă pentru sine Iacov un toiag de stirace proaspăt și de nuc și de platan, și a cojit Iacov de pe ele cojiri albe, și jupuind verdele, apărea pe toiage albul pe care l-a cojit, pestriț. Și a pus înaintea nuielelor pe care le-a cojit în jgheaburile adăpătorilor de apă, pentru ca, atunci când ar veni oile să bea, înaintea nuielelor, venind ele să bea, să zămislească oile la nuiele. Și oile concepeau la toiage, și oile năștea miei albi, pestri și cenușii cu pete. Iar mieii i-a separat Iacov și a așezat înaintea oilor berbecul dungat și tot ce era variat printre miei, și a separat pentru el însuși turme deosebite, și nu le-a amestecat cu oile lui Laban. S-a întâmplat însă că, în timpul în care oile erau în călduri și concepeau, Iacov a pus nuielele înaintea oilor în jgheaburi, pentru ca ele să conceapă conform nuielelor. Când oile ar fi născut, el nu pune, și s-a întâmplat că cele nemarcate erau ale lui Laban, iar cele marcate ale lui Iacob. Și omul s-a îmbogățit foarte mult, și a ajuns să aibă vite multe, și boi, și servitori, și servitoare, și cămile, și măgari.

31

A auzit dar Iacob cuvintele fiilor lui Laban, zicând: A luat Iacob toate ale tatălui nostru, și din ale tatălui nostru a făcut toată gloria aceasta. Și Iacob a văzut fața lui Laban, și iată că nu era către el ca ieri și alaltăieri. A zis Domnul către Iacob: Întoarce-te

în pământul tatălui tău și la neamul tău, și voi fi cu tine. Iar Iacob, trimițând, a chemat pe Leea și Rahela în câmpia unde erau turmele. Și le-a spus lor: Văd eu însuși fața tatălui vostru, că nu este către mine ca ieri și alaltăieri, dar Dumnezeu tatălui meu era cu mine. Și voi știți acestea, că am slujit tatălui vostru cu toată puterea mea. Dar tatăl vostru m-a înșelat și mi-a schimbat salariul de zece ori, și Dumnezeu nu i-a dat să-mi facă rău. Dacă spune astfel, cele peștițe vor fi plata ta, și toate oile vor naște peștițe; dacă însă spune, cele albe vor fi plata ta, și toate oile vor naște albe. Și Dumnezeu a luat toate vitele tatălui vostru și mi le-a dat mie. Și s-a întâmplat când oile concepeau, luând în pânțele, și am văzut cu ochii mei în somn, și iată că țapii și berbecii care urcau asupra oilor și caprelor erau albi și peștiți și cenușii presărați. Și Îngerul lui Dumnezeu mi-a spus în somn: Iacov! Iar eu am spus: Ce este? Și a zis: Ridică-ți ochii și vezi țapii și berbecii urcându-se asupra oilor și caprelor, vărgați și peștiți și cenușii stropiți, căci am văzut câte îți face ție Laban. Eu sunt Dumnezeu care ți s-a arătat în locul lui Dumnezeu, unde mi-ai uns acolo un stâlp și mi-ai făcut acolo un jurământ; acum deci ridică-te și ieși din pământul acesta și du-te în pământul nașterii tale, și voi fi cu tine. Și Rachel și Leah, răspunzând, i-au spus: Nu mai este pentru noi parte sau moștenire în casa tatălui nostru? Nu ca străinele am fost socotite pentru el? Căci ne-a vândut și a devorat cu desăvârșire argintul nostru. Toată bogăția și gloria pe care a luat-o Dumnezeu tatălui nostru vor fi ale noastre și ale copiilor noștri; acum deci, orice ți-a spus Dumnezeu, fă. Ridicându-se, Iacob și-a luat femeile și copiii pe cămile, și a dus cu el toate posesiunile sale și tot bagajul său pe care l-a dobândit în Mesopotamia, și toate ale sale, pentru a pleca către Isaac, tatăl său, în pământul Canaan. Laban a plecat să-și tundă oile, iar Rahela a furat idolii tatălui ei. Iar Iacob l-a ascuns pe Laban Sirianul, pentru a nu-i anunța că fuge. Și a fugit el însuși cu tot ce era al lui, a trecut râul și s-a

îndreptat spre muntele Galaad. I s-a raportat lui Laban Sirianul în ziua a treia că Iacob a fugit. Și luând pe frații lui cu el, l-a urmărit timp de șapte zile și l-a ajuns din urmă în muntele Galaad. A venit însă Dumnezeu către Laban Sirianul în somn, noaptea, și i-a spus lui: Păzește-te să nu cumva vorbești cu Iacob lucruri rele. Și l-a ajuns din urmă Laban pe Iacob, iar Iacob își înfipsese cortul său în munte, iar Laban și-a așezat frații săi în muntele Galaad. Și Laban i-a spus lui Iacob: Ce ai făcut? De ce ai fugit în secret și m-ai înșelat, și ai luat pe fiicele mele ca pe niște prizoniere de război? Și dacă mi-ai fi spus, te-aș fi trimis cu bucurie, cu muzică, cu tobe și cu liră. Și nu am fost socotit vrednic să-mi sărut copiii și fiicele, dar acum ai acționat nechibzuit. Și acum mâna mea este destul de puternică să îți fac rău, dar Dumnezeuul tatălui tău mi-a spus ieri, zicând: Păzește-te să nu cumva să vorbești cu Iacob lucruri rele. Acum, deci, ai plecat, pentru că ai dorit cu ardoare să pleci în casa tatălui tău, dar de ce ai furat zeii mei? Răspunzând însă, Iacob a spus lui Laban: M-am temut, căci am zis: nu cumva să-mi iei fiicele tale de la mine și toate ale mele. Și a zis Iacob: Lângă cine vei găsi zeii tăi, acela nu va trăi înaintea fraților noștri; recunoaște ce este la mine din ale tale și ia. Și nu a recunoscut la el nimic. Nu știa însă Iacob că Rahela, femeia lui, îi furase. Laban a intrat și a cercetat în casa Leei, și nu a găsit, și a ieșit din casa Leei, și a cercetat casa lui Iacob, și în casa celor două servitoare, și nu a găsit, a intrat și în casa Rahelei. Rachel însă luă idoli și îi aruncă în săcile cămilei și șezu pe ei. Și a zis tatălui ei: Nu lua în nume de rău, doamne, nu pot să mă ridic înaintea ta, pentru că am obiceiul femeilor. Laban a cercetat în toată casa și nu a găsit idoli. S-a mâniat însă Iacob și s-a certat cu Laban. Răspunzând însă, Iacob a spus lui Laban: ce este greșeala mea și ce este păcatul meu, de ai urmărit după mine, Și pentru că ai căutat prin toate vasele casei mele; ce ai găsit din toate vasele casei tale? Pune aici înaintea fraților tăi și fraților mei, și să judece între noi doi. Iată douăzeci

de ani de când sunt cu tine, oile tale și caprele tale nu au fost lipsite de pui, berbecii oilor tale nu i-am mâncat. Sfâșiat de fiare nu ți-am adus, eu plăteam din buzunarul meu furturile de zi și furturile de noapte. În timpul zilei eram ars de căldură și în timpul nopții de ger, și somnul se depărta de ochii mei. Acestea sunt douăzeci de ani în care eu am fost în casa ta, ți-am servit paisprezece ani pentru cele două fiice ale tale și șase ani pentru oile tale, și mi-ai înșelat plata de zece ori. Dacă nu Dumnezeu tatălui meu Avraam și frica lui Isaac ar fi fost cu mine, acum m-ai fi trimis cu mâinile goale; umilința mea și osteneala mâinilor mele a văzut-o Dumnezeu și te-a muștrat ieri.

Răspunzând, Laban a spus lui Iacob: Fiicele sunt fiicele mele, și fiii sunt fiii mei, și vitele sunt vitele mele, și toate câte vezi sunt ale mele, și ale ficelor mele – ce voi face acestora astăzi sau copiilor lor, pe care i-au născut? Acum deci, vino să fac un legământ eu și tu, și va fi ca mărturie între mine și tine, dar i-a spus lui: iată, nimeni cu noi nu este, vezi, Dumnezeu este martor între mine și tine. Iar Iacob, luând o piatră, a ridicat-o ca stâlp. A spus dar Iacob fraților săi: Adunați pietre, și au adunat pietre, și au făcut o movilă, și au mâncat acolo pe movilă, și i-a spus lui Laban: Movila aceasta mărturisește între mine și tine astăzi. Și Laban l-a numit movila mărturiei, iar Iacob l-a numit movila martor. A zis Laban lui Iacob: Iată grămada aceasta și stâlpul pe care l-am ridicat între mine și tine; mărturisește grămada aceasta și mărturisește stâlpul acesta. Din cauza aceasta a fost chemat numele: Grămada mărturisește. Și vederea despre care a vorbit, să privească Dumnezeu între mine și tine, căci ne vom despărți unul de altul. Dacă vei umili pe fiicele mele, dacă vei lua femei pe lângă fiicele mele, vezi, nimeni cu noi nu este ca să vadă, Dumnezeu este martor între mine și tine. Dacă eu nu voi trece către tine, nici tu să nu treci către mine peste dealul acesta și peste stâlpul acesta spre

a face rău. Dumnezeu lui Abraham și Dumnezeu lui Nahor să judece între noi, și Iacob a jurat pe frica tatălui său Isaac. Și a adus o jertfă pe munte, și a chemat pe frații lui, și au mâncat și au băut, și au dormit pe munte.

32

Sculându-se dar Laban dimineața, a sărutat pe fiii și pe fiicele lui, și i-a binecuvântat, și întorcându-se Laban a plecat în locul lui.

Și Iacov a plecat pe calea sa, și ridicând privirea a văzut tabăra lui Dumnezeu așezată, și îngerii lui Dumnezeu l-au întâmpinat. Și a spus Iacob, când i-a văzut: Aceasta este tabăra lui Dumnezeu, și a numit locul acela Mahanaim.

Și Iacov a trimis mesageri înaintea lui către Esau, fratele său, în pământul Seir, în țara Edom. Și le-a poruncit lor, zicând: Astfel veți spune stăpânului meu Esau: Astfel zice slujitorul tău Iacov: Cu Laban am locuit și am întârziat până acum. Și am ajuns să am boi, măgari, oi, servitori și servitoare, și am trimis să anunț domnului meu Esau, ca servitorul tău să găsească har înaintea ta. Și s-au întors îngerii la Iacov, zicând: Am venit la fratele tău Esau, și iată că el vine în întâmpinarea ta, și patru sute de bărbați cu el. Iacov s-a temut foarte tare și era neliniștit, și a împărțit poporul care era cu el, și boii, și cămilele, și oile, în două tabere. Și a zis Iacov: dacă vine Esau în o tabără și o lovește, tabăra a doua va fi spre a se salva. A spus și Iacov: Dumnezeu tatălui meu Avraam și Dumnezeu tatălui meu Isaac, Doamne, tu cel care mi-ai spus: fugi în pământul nașterii tale și bine îți voi face, Să-mi fie de ajuns toată dreptatea și tot adevărul pe care l-ai arătat servitorului tău, căci cu acest toiag al meu am trecut Iordanul, iar acum am ajuns să am două tabere. Eliberează-mă din mâna fratelui meu, din

mâna lui Esau, pentru că mă tem de el, nu cumva, venind, să mă lovească pe mine și pe mamă împreună cu copiii. Tu însă ai spus: Te voi face bine și voi face sămânța ta ca nisipul mării, care nu va putea fi numărat din pricina mulțimii. Și a dormit acolo în noaptea aceea, și a luat din ceea ce adusese daruri, și le-a trimis lui Esau, fratele său, Capre două sute, țapi douăzeci, oi două sute, berbeci douăzeci, cămile alăptătoare și puii lor treizeci, boi patruzeci, tauri zece, măgari douăzeci și mânji zece. Și le-a dat copiilor lui, turmă după turmă separat, și a spus copiilor lui: mergeți înaintea mea și faceți interval între turmă și turmă. Și a poruncit celui dintâi, zicând: dacă te întâlnește Esau, fratele meu, și te întreabă, zicând: al cui ești și unde mergi și ale cui sunt acestea care merg înaintea ta? Vei spune: Copilul tău Iacov a trimis daruri stăpânului meu Esau, și iată, el însuși vine după noi. Și a poruncit celui dintâi, și celui de-al doilea, și celui de-al treilea, și tuturor celor care mergeau înaintea turmelor acestora, zicând: Conform cuvântului acestuia să îi vorbiți lui Esau când vă va întâlni, Și veți spune: Iată, servitorul tău Iacov vine după noi, căci a spus: Voi împaca fața lui cu darurile care merg înaintea lui, și după aceea voi vedea fața lui; poate că va accepta fața mea. Și darurile mergeau înaintea lui, iar el a dormit în noaptea aceea în tabără. Ridicându-se în noaptea aceea, a luat cele două femei, și cele două servitoare, și cei unsprezece copii ai săi, și a trecut trecerea Iabocului. Și i-a luat și a trecut pârâul, și a trecut toate ale sale.

A rămas însă Iacov singur, și s-a luptat un om cu el până dimineața. A văzut însă că nu poate împotriva lui, și a atins lățimea coapsei lui, și s-a amorțit lățimea coapsei lui Iacob în timp ce se lupta cu el. Și i-a spus: Trimite-mă, căci au răsărit zorile. Dar el a spus: Nu te voi trimite, dacă nu mă vei binecuvânta. A spus dar lui: Ce este numele tău? Iar el a spus: Iacov. Și i-a spus lui: nu

va mai fi chemat numele tău Iacov, ci Israel va fi numele tău, pentru că ai biruit cu Dumnezeu, și cu oamenii puternic vei fi. A întrebat însă Iacob și a zis: Spune-mi numele tău. Și a zis: De ce întrebi tu numele meu? Și l-a binecuvântat acolo. Și a chemat Iacob numele locului aceluia Chipul lui Dumnezeu, căci am văzut pe Dumnezeu față către față, și sufletul meu a fost mântuit. Răsări însă pentru el soarele, când trecu forma lui Dumnezeu, iar el schiopăta de coapsa lui. Din pricina aceasta, fiii lui Israel nu vor mânca tendoanul care a amorțit, care este pe adâncul coapsei, până în ziua de astăzi, pentru că a atins adâncul coapsei lui Iacov, tendoanul care a amorțit.

33

Ridicând privirea, Iacov a văzut cu ochii lui, și iată Esau, fratele lui, venind, și patru sute de bărbați cu el, și Iacov a împărțit copiii la Leia, și la Rahela, și la cele două servitoare. Și a pus pe cele două servitoare și pe fiii lor în primii, și pe Leia și pe copiii ei după, și pe Rahela și pe Iosif ultimii. El însuși însă a înaintat înaintea lor și s-a închinat până la pământ de șapte ori, până să se apropie de fratele său. Și Esau a alergat în întâmpinarea lui, și îmbrățișându-l, a căzut pe gâtul lui, și l-a sărutat, și au plâns amândoi. Și privind în sus, Esau văzu femeile și copiii, și zise: Ce sunt aceștia ai tăi? Iar el zise: Copiii pe care Dumnezeu i-a dăruit cu milă robului tău. Și tinerele femei și copiii lor s-au apropiat și s-au închinat. Și s-a apropiat Leea și copiii ei, și s-au închinat, și după acestea s-a apropiat Rahela și Iosif, și s-au închinat. Și a zis: Ce sunt pentru tine toate aceste tabere pe care le-am întâlnit? Iar el a zis: Ca să găsească slujitorul tău favoare înaintea ta, doamne. A spus însă Esau: Am multe, frate, să rămână ale tale pentru tine. A spus și Iacov: Dacă am găsit favoare înaintea ta, primește darurile din mâinile mele, pentru că din pricina aceasta am văzut

fața ta, ca și cum cineva ar vedea fața lui Dumnezeu, și vei fi mulțumit de mine. Ia binecuvântările mele pe care ți le-am adus, căci Dumnezeu a avut milă de mine și am toate, și l-a silit, și a luat. Și a zis: Plecând, să mergem pe calea dreaptă. A spus însă lui: Stăpânul meu știe că copiii sunt mai fragezi și că oile și boii alăptează sub grija mea; dacă deci îi voi goni o zi, vor muri toate vitele. Să meargă înainte domnul meu înaintea servitorului său, iar eu voi merge pe cale conform cu răgazul călătoriei dinaintea mea și conform cu pașii tinerilor servitori, până voi veni eu la domnul meu în Seir. Și Esau a spus: Voi lăsa cu tine din poporul care este cu mine. Dar el a spus: De ce aceasta? Este suficient că am găsit har înaintea ta, doamne. S-a întors însă Esau în ziua aceea pe calea lui spre Seir. Și Iacob a plecat spre corturi și și-a făcut acolo case, iar pentru vitele lui a făcut corturi; din cauza aceasta a numit locul acela Corturi.

Și a venit Iacob în Salem, cetatea Sihemiților, care este în pământul Canaanului, când s-a întors din Mesopotamia Siriei, și a tăbărât în fața cetății. Și a dobândit porțiunea câmpului unde își ridicase cortul, de la Emmor, tatăl lui Sihem, cu o sută de amnon. Și a ridicat acolo un altar și a invocat pe Dumnezeul lui Israel.

34

A ieșit Dina, fiica Leiei, pe care a născut-o lui Iacob, să vadă pe fiicele localnicilor. Și a văzut-o Sihem, fiul lui Emor Hivitul, conducătorul pământului, și luând-o, a dormit cu ea și a umilit-o. Și s-a atașat cu sufletul de Deina, fiica lui Iacov, și a iubit fecioara, și i-a vorbit pe placul inimii fecioarei. Sihem a spus către Emmor, tatăl său, zicând: Ia-mi copila aceasta de soție. Iar Jacob a auzit că fiul lui Emmor a pângărit pe Dinah, fiica lui, iar fiii lui erau cu vitele lui în câmpie, și Jacob a tăcut până să vină ei. A ieșit și

Emmor, tatăl lui Sihem, către Iacob, să vorbească cu el. Iar fiii lui Iacob au venit de la câmp, și când au auzit, bărbații au fost îndurerăți, și le era foarte dureros, pentru că a făcut un lucru rușinos în Israel, dormind cu fiica lui Iacob, și nu va fi astfel. Și Emmor le-a vorbit lor, zicând: Sihem, fiul meu, a ales cu sufletul fiica voastră; dați-i-o deci lui de soție. Și încuscriți-vă cu noi: pe fiicele voastre dați-le nouă, și pe fiicele noastre luați-le pentru fiii voștri. Și locuiți printre noi, și iată, pământul este larg înaintea voastră, locuiți, și faceți comerț pe el, și dobândiți posesiuni în el. Și Sihem a zis către tatăl ei și către frații ei: Aș putea găsi favoare înaintea voastră, și orice veți spune, vom da. Înmulțiți zestrea foarte mult, și voi da așa cum îmi veți spune, și dați-mi pe această fată de soție.

Au răspuns dar fiii lui Iacob lui Sihem și lui Emor, tatălui lui, cu viclenie, și au vorbit lor, că au pângărit pe Dina, sora lor. Și le-au spus lor Simeon și Levi, frații Dinei, nu vom putea să facem lucrul acesta, să dăm pe sora noastră unui om care are necircumcizie, căci este o ocară pentru noi. Numai în aceasta vom fi făcuți asemenea vouă și vom locui printre voi, dacă veți deveni ca noi, prin a fi circumcis al vostru tot mascul. Și vom da fiicele noastre vouă și de la fiicele voastre vom lua nouă femei, și vom locui lângă voi, și vom fi ca un singur neam. Dacă însă nu ne ascultați să fiți circumciși, luând pe fiica noastră, vom pleca. Și cuvintele au plăcut înaintea lui Emmor și înaintea lui Sihem, fiul lui Emmor. Și tânărul nu a întârziat să facă lucrul acesta, căci era stăruitor pentru fiica lui Iacob, iar el era cel mai glorios dintre toți cei din casa tatălui său. A venit dar Emmor și Sihem, fiul lui, la poarta orașului lor și au vorbit către bărbații orașului lor, zicând: Acești oameni sunt pașnici, să locuiască cu noi pe pământ și să comercializeze pe el, iar pământul, iată, este larg înaintea lor, vom lua fiicele lor de soții, și fiicele noastre le vom da lor. Numai în

acest lucru oamenii vor fi asemenea nouă pentru a locui cu noi, astfel încât să fie un singur popor, prin a fi tăiat împrejur tot masculul nostru, precum și ei au fost tăiați împrejur. Și vitele lor, și patrupedele, și bunurile lor, nu vor fi ale noastre? Numai în aceasta să fim făcuți asemenea lor, și vor locui cu noi. Și l-au ascultat pe Emmor și pe Sihem, fiul lui, toți cei ce comercializau la poarta orașului lor, și a fost circumcisă carnea prepuțului lor, tot masculul.

S-a întâmplat însă în ziua a treia, când erau în durere, că cei doi fii ai lui Iacov, Simeon și Levi, frații Dinei, au luat fiecare sabia sa și au intrat în cetate în siguranță și au ucis tot ce era de parte bărbătească. Pe Emmor și pe Shechem, fiul lui, i-au ucis cu sabia, și au luat-o pe Dinah din casa lui Shechem, și au ieșit. Iar fiii lui Iacob intrară asupra celor răniți și jefuiră cetatea în care spurcaseră pe Deina, sora lor. Și oile lor, și boii lor, și măgarii lor, câte erau în cetate, și câte erau în câmpie, luară. Și au luat captive toate trupurile lor, și tot bagajul lor, și femeile lor, și au jefuit tot ce era în cetate și tot ce era în case. A spus Iacob către Simeon și Levi: M-ați făcut urât, așa încât sunt rău tuturor celor ce locuiesc pământul, atât Canaanitilor, cât și Ferezitilor. Eu sunt puțin la număr, și adunându-se împotriva mea, mă vor lovi, și voi fi distrus eu și casa mea. Iar ei au zis: Dar oare ca pe o prostituată vor folosi sora noastră?

35

A spus dar Dumnezeu către Iacov: Sculându-te, urcă-te în locul Betel și locuiește acolo, și fă acolo un altar Dumnezeului care s-a arătat ție când fugeai de la fața lui Esau, fratele tău. A spus dar Iacov casei lui și tuturor celor cu el: Ridicați zei cei străini care sunt cu voi din mijlocul vostru, și purificați-vă, și schimbați-vă

hainele. Și ridicându-ne, să ne suim în Bethel și să facem acolo un altar lui Dumnezeu, care m-a ascultat în ziua necazului, care a fost cu mine și m-a mântuit pe calea pe care am mers. Și i-au dat lui Iacob zeii cei străini care erau în mâinile lor și cerceii din urechile lor, și Iacob i-a ascuns sub terebintul din Sihem și i-a distrus până în ziua de astăzi. Și Israel a plecat din Shechem, și frica lui Dumnezeu s-a lăsat asupra cetăților din jurul lor, și nu i-au urmărit pe fiii lui Israel. A venit dar Iacob în Luza, care este în pământul Canaan, care este Betel, el și tot poporul care era cu el. Și a construit acolo un altar și a numit locul Betel, pentru că acolo i s-a arătat Dumnezeu când fugea de fața lui Esau, fratele său.

A murit dar Debora, doica Rebecăi, și a fost înmormântată mai jos de Bethel sub stejar, și Iacob a chemat numele lui, stejarul jelierii. Dumnezeu l i s-a arătat lui Iacob încă în Luz, când a venit din Mesopotamia Siriei, și Dumnezeu l-a binecuvântat. Și Dumnezeu i-a spus lui: Numele tău nu va mai fi chemat Iacov, ci Israel va fi numele tău, și i-a chemat numele Israel. Și Dumnezeu i-a spus lui: Eu sunt Dumnezeuul tău, crește și înmulțește-te, neamuri și adunări de neamuri vor fi din tine, și regi din coapsele tale vor ieși. Și pământul pe care l-am dat lui Avraam și lui Isaac, ție ți l-am dat, al tău va fi, și seminței tale după tine voi da pământul acesta. S-a urcat însă Dumnezeu de la el din locul unde vorbise cu el. Și Iacov a ridicat un stâlp în locul în care Dumnezeu vorbise cu el, un stâlp de piatră, și a turnat pe el o jertfă de băutură, și a turnat pe el ulei. Și Iacob a numit locul în care Dumnezeu a vorbit cu el acolo, Betel. Având plecat din Betel, Iacov și-a ridicat cortul dincolo de turnul Gader, și s-a întâmplat că, când s-a apropiat de Chabratha pentru a veni în Ephrathah, Rachel a născut și a avut un travaliu greu la naștere. S-a întâmplat că, în timp ce ea năștea cu greutate, moașa i-a spus: Curaj, căci și acesta îți este fiu. S-a întâmplat însă că, în timp ce ea își elibera

sufletul, căci murea, a chemat numele lui fiu al durerii mele, dar tatăl a chemat numele lui Beniamin. A murit însă Rahela și a fost îngropată pe drumul spre hipodromul Efrata, aceasta este Betleem. Și Iacov a ridicat un stâlp asupra mormântului ei, acesta este stâlpul asupra mormântului Rahelei până în ziua aceasta. S-a întâmplat că, atunci când a locuit Israel în pământul acela, Ruben a mers și s-a culcat cu Ballas, concubina tatălui său Iacob, și Israel a auzit, și lucrul acesta a apărut rău înaintea lui. Erau dar doisprezece fii ai lui Iacob.

Fiii Leei, întâiul născut al lui Iacob, Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zabulon. Fiii Rahelei: Iosif și Beniamin. Fiii Ballei, slujitoarea Rahelei, erau Dan și Neftali. Fiii Zilpei, roaba Leei, Gad și Asher, aceștia sunt fiii lui Iacob, care i s-au născut în Mesopotamia Siriei. A venit și Iacob la Isaac, tatăl său, în Mamre, în cetatea câmpiei, aceasta este Hebron, în pământul Canaan, unde locuiseră temporar Avraam și Isaac. Iar zilele lui Isaac, pe care le-a trăit, au fost o sută optzeci de ani. Și Isaac, eșuând, a murit și a fost adăugat la neamul său, bătrân și plin de zile, și l-au îngropat Esau și Iacob, fiii săi.

36

Acestea sunt generațiile lui Esau, el este Edom. Esau și-a luat neveste dintre fiicele Canaanitilor: pe Ada, fiica lui Ailom Hittitul, și pe Olibema, fiica lui Ana, fiul lui Sebegon Hivitul. Și pe Basemath, fiica lui Ishmael, sora lui Nebaioth. Ada i-a născut pe Elifaz, iar Basemat a născut pe Raguel. Și Olibema a născut pe Ieous, și pe Ieglom, și pe Core, aceștia sunt fiii lui Esau, care i s-au născut în pământul Canaan. Esau și-a luat femeile, fiii, fiicele și toți cei din casa lui, și toate bunurile lui, și toate vitele, și tot ce dobândise, și tot ce dobândise în pământul Canaan, și Esau a

plecat din pământul Canaan de la fratele său Iacov. Era pentru că posesiunile lor erau multe pentru a locui împreună, și pământul șederii lor temporare nu putea să-i poarte pe ei, din cauza mulțimii posesiunilor lor. A locuit dar Esau în muntele Seir; Esau însuși este Edom. Acestea sunt generațiile lui Esau, tatăl Edomului, în muntele Seir. Și acestea sunt numele fiilor lui Esau: Elifas, fiul Adei, soția lui Esau, și Raguel, fiul Basematei, soția lui Esau. S-au născut iar lui Eliphaz fiii: Thaiman, Omar, Zophar, Gothom și Kenaz. Thamna era concubina lui Eliphaz, fiul lui Esau, și i-a născut lui Eliphaz pe Amalek; aceștia sunt fiii Adei, soția lui Esau. Aceștia erau fiii lui Raguel: Nahoth, Zare, Some și Moze; aceștia erau fiii Basemath, soția lui Esau. Aceștia sunt fiii Olibemei, fiica lui Ana, fiul lui Sebegon, soția lui Esau; ea i-a născut lui Esau pe Ieous, pe Ieglom și pe Kore. Aceștia sunt conducătorii fiilor lui Esau, fiii lui Elifas, întâiul-născut al lui Esau: conducătorul Teman, conducătorul Omar, conducătorul Sofar, conducătorul Chenez, Lider Korah, lider Gothom, lider Amalek, aceștia sunt liderii lui Eliphaz în pământul Idumeei, aceștia sunt fiii Adei. Și aceștia sunt fiii lui Raguel, fiul lui Esau: conducătorul Nahoth, conducătorul Zare, conducătorul Some, conducătorul Moze; aceștia sunt conducătorii lui Raguel în pământul Edom, aceștia sunt fiii Basematei, soția lui Esau. Aceștia sunt fiii Olibemei, soția lui Esau: conducătorul Ieous, conducătorul Ieglom, conducătorul Core; aceștia sunt conducătorii Olibemei, fiica Anei, soția lui Esau. Aceștia sunt fiii lui Esau, și aceștia sunt conducătorii lor, aceștia sunt fiii lui Edom. Aceștia sunt fiii lui Seir Horitul, care locuia în țară: Lotan, Shobal, Zibeon, Ana, Și Deson, și Asar, și Rison, aceștia sunt conducătorii Horitului, fiii lui Seir, în pământul Edom. Fiii lui Lotan au fost Chorri și Heman, iar sora lui Lotan a fost Thamna. Aceștia sunt fiii lui Shobal: Golam, Manahath, Gaibel, Zophar și Omar. Și aceștia sunt fiii lui Sebegon: Aie și Ana. Acesta este Ana care a găsit pe

Iamin în pustie, când păștea animalele de povară ale lui Sebegon, tatăl său. Aceștia sunt fiii lui Ana: Deson și Olibema, fiica lui Ana. Aceștia sunt fiii lui Deson: Amadah, Asban, Ithran și Haran. Aceștia sunt fiii lui Asar: Balaam, Zoukam și Ioukam. Aceștia sunt fiii lui Rison: As și Aran. Aceștia sunt conducătorii horiților: conducătorul Lotan, conducătorul Șobal, conducătorul Zibeon, conducătorul Ana, Conducătorul Deson, conducătorul Asar, conducătorul Rison, aceștia sunt conducătorii Chorri în conducerile lor în pământul Edom.

Și aceștia sunt regii care au domnit în Edom, înainte de a domni vreun rege în Israel. Și a domnit în Edom Balak, fiul lui Beor, și numele cetății lui era Dennaba. A murit dar Balak, și a domnit în locul lui Iobab, fiul lui Zara din Bosorra. A murit și Iobab, și a domnit în locul lui Asom din pământul Thaiman. A murit Asom, și a domnit în locul lui Adad, fiul lui Barad, cel care a lovit pe Madian în câmpia Moab, și numele cetății lui era Gethaim. A murit Adad, și a domnit în locul lui Samada din Masrekah. A murit Samada, și a domnit în locul lui Saul din Rooboth, cea de lângă râu. A murit și Saul, și a domnit în locul lui Ballenon, fiul lui Achobor. A murit și Ballenon, fiul lui Achobor, și a domnit în locul lui Arad, fiul lui Barad, și numele cetății lui era Phogor, iar numele soției lui era Metebeel, fiica lui Matraith, fiul lui Maizoob. Acestea sunt numele conducătorilor lui Esau, în triburile lor, conform locului lor, în regiunile lor și în națiunile lor: conducător Thamna, conducător Gola, conducător Iether, lider Olibemas, lider Helas, lider Finon, Lider Kenaz, lider Thaiman, lider Mazar, Conducătorul Magediel, conducătorul Zaphoin, aceștia sunt conducătorii Edomului, în cele construite în pământul stăpânirii lor; acesta este Esau, tatăl Edomului.

Locuia dar Iacob în pământul unde locuise temporar tatăl său, în pământul Canaan, și acestea sunt generațiile lui Iacob. Iosif avea șaptesprezece ani și păstora oile tatălui său împreună cu frații săi, fiind tânăr, cu fiii Bilhei și cu fiii Zilpei, soțiile tatălui său, și Iosif a adus o vorbă rea despre ei către Israel, tatăl lor. Iacob îl iubea pe Iosif mai mult decât pe toți fiii lui, pentru că era pentru el fiu al bătrâneții, și i-a făcut lui o tunică pestriță. Văzând însă frații lui că tatăl îl iubește pe el mai mult decât pe toți fiii săi, l-au urât și nu puteau să-i vorbească nimic pașnic. Iar Iosif, având un vis, l-a povestit fraților săi. Și le-a spus: Ascultați visul acesta pe care l-am visat. Am gândit că voi legați snopi în mijlocul câmpului, și s-a ridicat snopul meu și a stat drept, iar snopii voștri, întorcându-se, s-au închinat snopului meu. Frații lui i-au spus: Oare vei domni cu adevărat asupra noastră sau vei stăpâni peste noi? Și au ajuns să-l urască și mai mult din pricina viselor lui și din pricina cuvintelor lui. A văzut apoi un alt vis și l-a povestit tatălui său și fraților săi, și a spus: Iată, am visat un alt vis, precum soarele și luna și unsprezece stele se închinau înaintea mea. Și tatăl lui l-a muștrat și i-a spus: Ce este visul acesta pe care l-ai visat? Oare vom veni într-adevăr eu și mama ta și frații tăi să ne închinăm ție până la pământ? L-au invidiat frații lui, iar tatăl său a păstrat cuvântul. S-au dus și frații lui să pască oile tatălui lor în Sihem. Și Israel a spus către Iosif: Nu păstoresc frații tăi în Sihem? Vino, te voi trimite la ei. Iar el i-a spus: Iată-mă. Israel i-a spus lui: Du-te și vezi dacă frații tăi și oile sunt bine, și raportează-mi, și l-a trimis din valea Hebronului, și a venit în Sihem. Și l-a găsit un om rătăcind prin câmpie, și l-a întrebat omul, zicând: Ce cauți? Iar el a spus: Îi caut pe frații mei, spune-mi unde pasc ei. Dar omul i-a spus: au plecat de aici, căci i-am auzit spunând, să mergem în Dothaim, și a mers Iosif după frații lui, și i-a găsit în Dothaim.

Ei l-au văzut înainte de departe, înainte de a se apropia el către ei, și au uneltit rău să-lucidă. Și fiecare a spus către fratele său: Iată, visătorul acela vine. Acum deci veniți să-lucidem și să-l aruncăm într-una din gropi, și vom spune: o fiară rea l-a devorat, și vom vedea ce vor fi visele lui. Având auzit însă Ruben, l-a eliberat pe el din mâinile lor și a zis: să nu-l lovim pe el în suflet. A spus și lor Ruben: Nu vărsați sânge, aruncați-l în una din gropile acestea din pustie, dar mâna să nu o puneți pe el, astfel încât să-l scape din mâinile lor și să-l dea înapoi tatălui său. S-a întâmplat că, atunci când a venit Iosif la frații lui, ei l-au dezbrăcat pe Iosif de tunica sa cea pestriță. Și, luându-l, l-au aruncat în groapă, iar groapa era goală, nu avea apă. Ei au șezut să mănânce pâine și, ridicând ochii, au văzut că niște călători Ismaeliți veneau din Galaad, și cămilele lor erau încărcate cu tămâie, rășină și smirnă. Ei mergeau să coboare în Egipt.

A spus și Iuda către frații lui: Ce folos este dacă îlucidem pe fratele nostru și ascundem sângele lui? Veniți să-l vindem Ismaeliților acestora, iar mâinile noastre să nu fie asupra lui, pentru că este fratele nostru și carnea noastră. Și frații lui au auzit. Și treceau oamenii madianiți, negustorii, și au tras afară și au ridicat pe Iosif din groapă, și au vândut pe Iosif ismaeliților pentru douăzeci de arginți. Și au coborât pe Iosif în Egipt. S-a întors însă Ruben la groapă și nu l-a văzut pe Iosif în groapă, și și-a rupt hainele. Și s-a întors la frații lui și a zis: Copilul nu mai este, iar eu unde să mă mai duc? Având luat tunica lui Iosif, au înjunghiat un ied de capre și au pângărit tunica cu sângele. Și au trimis tunica cea pestriță și au adus-o tatălui lor și au zis: Aceasta am găsit-o, recunoaște dacă este tunica fiului tău, sau nu. Și l-a recunoscut și a spus: Tunica fiului meu este, o fiară rea l-a devorat, o fiară l-a apucat pe Iosif. Iacov și-a rupt veșmintele, și-a pus sac pe șold și l-a jelit pe fiul său multe zile. S-au adunat dar toți fiii lui și fiicele și

au venit să-l mângâie, dar el nu a vrut să fie mângâiat, zicând că va coborî jelind către fiul său în Hades, și tatăl lui l-a plâns. Iar Madianiții l-au vândut pe Iosif în Egipt lui Potifar, famenul lui Faraon, mai marele bucătarilor.

38

S-a întâmplat în timpul acela că Iuda a coborât de la frații lui și a sosit la un om oarecare adullamit, al cărui nume era Hira. Și a văzut acolo Iuda fiica unui om canaanit, al căreia nume era Șua, și a luat-o, și a intrat la ea. Și, după ce a conceput, a născut un fiu și i-a pus numele Er. Și, după ce a conceput, a născut încă un fiu și i-a pus numele Onan. Și adăugând, a născut un fiu și a chemat numele lui Shiloh, iar ea era în Chasbi când i-a născut pe ei. Și Iuda a luat o femeie pentru Er, întâiul său născut, al cărei nume era Tamar. S-a întâmplat însă că Er, întâiul născut al lui Iuda, era rău înaintea Domnului, și Dumnezeu l-a ucis. A spus și Iuda lui Onan: Intră la femeia fratelui tău și căsătorește-te cu ea, și ridică sămânță fratelui tău. Dar Onan, știind că sămânța nu va fi a lui, se întâmpla că, ori de câte ori intra la soția fratelui său, vărsa pe pământ, pentru a nu da sămânță fratelui său. Rău însă a apărut înaintea lui Dumnezeu că a făcut acest lucru, și l-a omorât și pe acesta.

A spus și Iuda lui Tamar, nora lui: Șezi văduvă în casa tatălui tău, până când Șilom, fiul meu, devine mare, pentru că a spus: Nu cumva să moară și acesta, precum și frații lui. Și plecând, Tamar ședea în casa tatălui ei. S-au înmulțit zilele și a murit Saua, femeia lui Iuda, și fiind mângâiat, Iuda s-a urcat la cei ce tundeau oile lui, el și Eiras, păstorul lui adullamitul, la Tamna. Și i s-a raportat Tamarei, nora lui, zicând: Iată, socrul tău urcă la Tamna să-și tundă oile. Și după ce a scos hainele văduviei de pe ea, a pus

mantaua de vară, și s-a înfrumusețat, și a șezut la porțile Ainan, care este în trecătoarea Thamna, căci a văzut că Shiloh a devenit mare, dar el nu i-a dat-o lui de soție. Și văzând-o, Iuda a crezut că ea este o prostituată, pentru că își acoperise fața și nu a recunoscut-o. Dar s-a abătut către ea de pe cale și i-a zis: Permite-mi să intru la tine, căci nu știa că este nora lui. Iar ea a zis: Ce-mi vei da dacă vei intra la mine? Iar el a zis: Eu îți trimit un ied de capră din oile mele. Iar ea a zis: Dacă îmi dai o garanție, până când să-l trimiți tu. Iar el a zis: Ce anume garanție îți voi da? Iar ea a zis: Inelul tău și lanțul și toiagul cel din mâna ta. Și i-a dat ei și a intrat la ea, și ea a rămas însărcinată de la el. Și ridicându-se, a plecat, și și-a scos mantaua de vară, și și-a îmbrăcat hainele văduviei. Iuda a trimis iedul din capre prin mâna păstorului său, Adullamitul, ca să primească înapoi garanția de la femeie, dar nu a găsit-o. A întrebat și pe bărbații din locul acela: Unde este prostituata care a fost în Ainan, pe drum? Și au zis: Nu a fost aici nicio prostituată. Și s-a întors către Iuda și a spus: Nu am găsit-o, și oamenii din acel loc spun că nu există aici nicio prostituată. A zis și Iuda: Să le aibă, dar nu cumva să fim de râs; eu într-adevăr am trimis iedul acesta, iar tu nu l-ai găsit. S-a întâmplat că după trei luni i s-a raportat lui Iuda, spunând: A curvit Tamar, nora ta, și iată că are în pânțece din curvie. A spus și Iuda: Scoateți-o pe ea și să fie arsă. Aceasta, pe când era dusă, a trimis la socrul ei, zicând: Din omul a cărui sunt acestea, eu am în pânțece. Și a zis: Recunoaște al cui este inelul, și lanțul, și toiagul acesta. A recunoscut însă Iuda și a spus: A fost justificată Tamar mai mult decât eu, pentru că nu am dat-o lui Șilom, fiul meu. Și nu a mai adăugat să o cunoască. S-a întâmplat că, atunci când ea dădea naștere, erau gemeni în pânțelece ei. S-a întâmplat însă, în timp ce ea năștea, că unul a scos mâna înainte, iar moașa, luând-o, a legat pe mâna lui un fir stacojiu, zicând: acesta va ieși primul. Așa dar și-a tras mâna înapoi, și imediat a ieșit fratele lui, iar ea a spus: Ce

gard a fost rupt din cauza ta? Și i-a pus numele Phares. Și după aceasta a ieșit fratele lui, pe a cărui mână era stacojiul, și a chemat numele lui Zara.

39

Iosif a fost adus în Egipt, și l-a cumpărat Petefres, famenul lui Faraon, bucătarul-șef, un bărbat egiptean, din mâinile ismailiților care l-au adus acolo. Și Domnul era cu Iosif, și era un bărbat care reușea, și a ajuns să fie în casa stăpânului său, Egipteanul. Știa însă stăpânul lui că Domnul era cu el, și oricâte lucruri făcea, Domnul le făcea să prospere în mâinile lui. Și Iosif a găsit har înaintea domnului său și i-a plăcut lui. Și l-a rânduit peste casa sa, și toate câte erau ale sale le-a dat prin mâna lui Iosif. S-a întâmplat că, după ce el a fost pus peste casa lui și peste toate câte erau ale lui, Domnul a binecuvântat casa Egipteanului din pricina lui Iosif, și binecuvântarea Domnului a fost în toate posesiunile lui, în casă și în câmpul lui. Și a încredințat toate câte avea în mâinile lui Iosif, și nu știa nimic despre cele ale sale, cu excepția pâinii pe care o mânca. Și era Iosif frumos la statură și foarte frumos la înfățișare. Și s-a întâmplat după cuvintele acestea, și femeia domnului lui și-a aruncat ochii asupra lui Iosif, și a zis: Culcă-te cu mine. Dar el nu a vrut, și a spus femeii domnului său: dacă domnul meu nu cunoaște nimic în casa lui din pricina mea, și toate câte sunt ale lui le-a dat în mâinile mele, Și nimic nu-l depășește pe stăpânul meu în casa aceasta, nici nu mi-a fost reținut nimic, cu excepția ta, pentru că tu ești soția lui, și cum aş putea face acest lucru rău și aş păcătui înaintea lui Dumnezeu? Când însă vorbea lui Iosif zi de zi, și el nu asculta de ea să doarmă cu ea, să se culce cu ea. S-a întâmplat o astfel de zi, și Iosif a intrat în casă să-și facă lucrările lui, și nimeni dintre cei din casă nu era înăuntru. Și ea l-a apucat de haine, zicând: Culcă-te cu mine, și

lăsându-și hainele în mâinile ei, a fugit și a ieșit afară. Și s-a întâmplat că, atunci când a văzut că lăsându-și hainele în mâinile ei a fugit și a ieșit afară, Și a chemat pe cei ce erau în casă și le-a spus lor, zicând: Vedeți, ne-a adus nouă un copil evreu ca să ne batjocorească; a intrat la mine zicând: Culcă-te cu mine', și am strigat cu voce mare. Dar când a auzit el că am ridicat vocea mea și am strigat, lăsând hainele lui lângă mine, a fugit și a ieșit afară. Și lasă veșmintele lângă ea, până când stăpânul a venit în casa lui. Și i-a vorbit conform acestor cuvinte, zicând: A intrat la mine copilul evreu, pe care l-ai adus la noi, ca să mă batjocorească, și mi-a zis: Mă voi culca cu tine. Așa că, după ce a auzit că am ridicat vocea și am strigat, lăsându-și hainele lângă mine, a fugit și a ieșit afară. S-a întâmplat că, atunci când stăpânul a auzit cuvintele soției lui, pe care ea i le-a spus, zicând: Astfel mi-a făcut servitorul tău, s-a mâniat cu furie.

Și stăpânul, luându-l pe Iosif, l-a aruncat în fortăreață, în locul în care prizonierii regelui sunt ținuți acolo, în fortăreață. Și Domnul era cu Iosif, și turna asupra lui milă, și îi dădea favoare înaintea șefului temniței. Și șeful temniței a dat închisoarea în mâna lui Iosif, și toți cei închiși câți erau în închisoare, și toate câte se făceau acolo, el le făcea. Șeful temniței nu cunoștea nimic prin el, căci toate erau prin mâna lui Iosif, pentru că Domnul era cu el, și câte făcea el, Domnul le făcea prospere în mâinile lui.

40

S-a întâmplat că, după aceste cuvinte, a păcătuit marele paharnic al regelui Egiptului și marele brutar împotriva domnului lor, regelui Egiptului. Și Faraon s-a mâniat pe cei doi eunuci ai săi, pe marele paharnic și pe marele brutar, Și i-a pus în închisoare, în locul unde Iosif era închis. Și șeful temniței i-a încredințat lui

Iosif, și el le-a stat alături, și au fost zile în închisoare. Și amândoi au văzut un vis într-o noapte, iar vederea visului marelui paharnic și a marelui brutar, care erau ai regelui Egiptului, cei aflați în închisoare, era aceasta. Iosif intră la ei dimineața și îi văzu tulburați. Și a întrebat pe famenii lui Faraon, care erau cu el în închisoare la stăpânul lui, zicând: Ce se întâmplă de fețele voastre sunt posomorâte astăzi? Iar ei i-au spus lui: Un vis am văzut, și cel care să-l interpreteze nu este. Iar Iosif le-a spus lor: Nu prin Dumnezeu este interpretarea lor? Spuneți-mi deci. Și marele paharnic i-a povestit visul său lui Iosif și a zis: În somnul meu era o viță înaintea mea. Iar în vie erau trei ramuri, și aceasta înflorind, scoțând lăstari, coapte ciorchinele de struguri. Și cupa lui Faraon era în mâna mea, și am luat strugurii, și i-am stors în cupă, și am dat cupa în mâna lui Faraon. Și Iosif i-a spus: Aceasta este interpretarea lui: cei trei ramuri sunt trei zile. Încă trei zile și Faraon își va aminti de slujba ta și te va restabili în dregătoria ta de mare paharnic, și vei da paharul lui Faraon în mâna lui, conform slujbei tale celei de mai înainte, cum erai paharnic. Dar amintește-te de mine prin tine însuți, când îți va merge bine, și vei face milă față de mine, și te vei aminti de mine la Faraon, și mă vei scoate din închisoarea aceasta. Că prin furt am fost furat din pământul Evreilor, și aici n-am făcut nimic, dar m-au aruncat în groapa aceasta. Și marele brutar a văzut că a interpretat corect, și i-a spus lui Iosif: Și eu am văzut un vis, și mi s-a părut că port trei coșuri de pâine fină pe capul meu, Iar în coșul cel de deasupra din toate felurile pe care Faraon le mănâncă, lucrare de brutar, și păsările cerului le mâncau din coșul cel de deasupra capului meu. Răspunzând dar, Iosif i-a spus: aceasta este interpretarea lui, cele trei coșuri sunt trei zile. Încă trei zile, și Faraon va lua capul tău de la tine, și te va atârna pe lemn, și păsările cerului vor mânca cărnurile tale de pe tine. S-a întâmplat în ziua a treia, care era ziua nașterii lui Faraon, și a făcut un ospăț pentru toți servitorii lui, și

și-a amintit de slujba paharnicului și de slujba brutarului în mijlocul servitorilor lui. Și l-a restabilit pe marele paharnic în funcția lui, și i-a dat paharul în mâna lui Faraon. Pe arhipăcurar însă l-a spânzurat, așa cum le-a interpretat lor Iosif. Și marele paharnic nu și-a amintit de Iosif, ci l-a uitat.

41

S-a întâmplat după doi ani de zile că Faraon a văzut un vis: credea că stă pe malul râului. Și iată, precum din râu urcau șapte vaci, frumoase la formă și alese la carne, și pășteau în Achi. Alte șapte vaci urcau după acestea din râu, urâte la înfățișare și slabe la trup, și pășteau lângă celelalte vaci pe malul râului. Și cele șapte vaci urâte și slabe la carne au devorat cele șapte vaci frumoase la înfățișare și alese la carne, iar Faraon s-a trezit. Și el a visat a doua oară, și iată șapte spice urcau pe o singură tulpină, alese și frumoase. Și iată șapte spice subțiri și bătute de vânt răsăreau cu ele. Și cei șapte spice subțiri și bătuți de vânt au înghițit cei șapte spice aleși și plini, iar Faraon s-a ridicat, și era vis. S-a întâmplat dimineața că sufletul lui a fost tulburat, și trimițând, a chemat pe toți interpreții Egiptului și pe toți înțelepții ei, și Faraon le-a povestit visul lui, dar nu era nimeni care să i-l tălmăcească lui Faraon. Și marele paharnic a vorbit către Faraon, zicând: Păcatul meu îmi amintesc astăzi. Faraonul s-a mâniat pe servitorii săi și ne-a pus în închisoare, în casa bucătarului șef, pe mine și pe brutarul șef. Și am văzut amândoi un vis în aceeași noapte, eu și el, fiecare am văzut conform visului său. Era acolo cu noi un tânăr servitor evreu al șefului bucătarilor, și i-am povestit lui, iar el ne-a interpretat nouă. S-a întâmplat însă, așa cum ne-a interpretat, astfel s-a și întâmplat: eu am fost restaurat în funcția mea, iar acela a fost spânzurat. Trimițând dar, Faraon l-a chemat pe Iosif, și l-au scos din închisoare, și l-au ras, și i-au schimbat roba, și a

venit la Faraon. Faraon a spus către Iosif: Am văzut un vis, și nu este nimeni care să-l interpreteze; eu însă am auzit despre tine că, auzind tu vise, le interpretezi. Răspunzând dar, Iosif a spus lui Faraon: fără Dumnezeu, mântuirea lui Faraon nu va răspunde. A vorbit dar Faraon lui Iosif, zicând: În somnul meu am crezut că stau lângă malul râului. Și așa cum din râu urcau șapte vaci frumoase la înfățișare și alese la carne, și pășteau în Achi. Și iată, șapte vaci altele urcau după ele din râu, rele și urâte la înfățișare, și slabe la carne, pe care nu am văzut astfel în toată țara Egiptului mai urâte. Și cele șapte vaci urâte și slabe au devorat cele șapte vaci dintâi, cele frumoase și alese. Și au intrat în pântecele lor, dar nu au devenit distinse, pentru că au intrat în pântecele lor, și înfățișarea lor era urâtă, ca și la început, iar după ce m-am trezit, am adormit. Și am văzut din nou în somnul meu, și iată că șapte spice urcau pe o singură tulpină, pline și frumoase, Alții însă șapte spice subțiri și bătute de vânt răsăreau lângă ele. Și cei șapte spice subțiri și vătămați de vânt au înghițit pe cei șapte spice buni și plini, așadar am spus interpreților, și nu era nimeni care să-mi raporteze aceasta.

Și a spus Iosif lui Faraon: visul lui Faraon unul este; câte lucruri Dumnezeu face, a arătat lui Faraon. Cele șapte vaci frumoase sunt șapte ani, și cei șapte spice frumoși sunt șapte ani, visul Faraonului este unul singur. Și cele șapte vaci slabe, care urcau după ele, sunt șapte ani, și cei șapte spice subțiri și distruși de vânt sunt șapte ani, vor fi șapte ani de foamete. Dar cuvântul pe care l-am spus lui Faraon: Dumnezeu i-a arătat lui Faraon câte va face. Iată că vin șapte ani de mare prosperitate în toată țara Egiptului. Vor veni însă șapte ani de foamete după acestea, și vor uita de plinătatea care va fi în tot Egiptul, și foamea va mistui țara. Și prosperitatea nu va fi cunoscută pe pământ din cauza foamei care va veni după acestea, căci va fi foarte puternică. Iar

despre faptul că visul lui Faraon s-a repetat de două ori, aceasta înseamnă că cuvântul de la Dumnezeu va fi adevărat, și Dumnezeu va grăbi să îl împlinească. Acum deci consideră un om prudent și inteligent și pune-l peste pământul Egiptului. Și să facă Faraon și să stabilească conducători asupra pământului, și să adune toate roadele pământului Egiptului din cei șapte ani ai prosperității. Și să adune toată hrana celor șapte ani care vin, ai celor buni aceștia, și să fie adunat grâul sub mâna lui Faraon, hrana în cetăți să fie depozitată. Și hrana păstrată pentru pământ va fi pentru cei șapte ani ai foametei, care vor fi în pământul Egiptului, și pământul nu va fi distrus de foamete. A plăcut cuvântul înaintea Faraonului și înaintea tuturor copiilor lui.

Și a zis Faraon către toți servitorii săi: Nu vom găsi om astfel, care are duhul lui Dumnezeu în el? Și Faraon i-a spus lui Iosif: Deoarece Dumnezeu ți-a arătat toate acestea, nu există om mai înțelept și mai priceput decât tine. Tu vei fi peste casa mea, și la gura ta va asculta tot poporul meu, doar prin tron voi fi mai mare decât tine. A spus și Faraon lui Iosif: Iată, te pun astăzi peste tot pământul Egiptului. Și Faraon, luând inelul de pe mâna sa, l-a pus pe mâna lui Iosif, și l-a îmbrăcat cu o robă de in fin, și i-a pus un lanț de aur la gât. Și l-a urcat pe carul său cel de-al doilea, și un crainic a proclamat înaintea lui, și l-a rânduit peste întregul pământ al Egiptului. A spus dar Faraon lui Iosif: Eu sunt Faraon, fără tine nimeni nu va ridica mâna lui asupra întregului pământ al Egiptului. Și Faraon a chemat numele lui Iosif Psonthomfaneh și i-a dat lui Aseneth, fiica lui Petefre, preotul Heliopolisului, de soție. Iosif era de treizeci de ani când a stat înaintea lui Faraon, regele Egiptului, și Iosif a ieșit de la fața lui Faraon și a trecut prin tot pământul Egiptului. Și pământul a dat snopi în cei șapte ani ai prosperității. Și a adunat toate alimentele celor șapte ani, în care era abundența în pământul Egiptului, și a pus alimentele în cetăți;

alimentele câmpiilor din jurul fiecărei cetăți le-a pus în ea. Și a adunat Iosif grâu ca nisipul mării, foarte mult, până când nu mai putea fi numărat, căci nu mai era număr.

Lui Iosif însă i s-au născut doi fii înainte de a veni cei șapte ani ai foametei, pe care i-a născut lui Aseneth, fiica lui Petephre, preotul Heliopolisului. A chemat iar Iosif numele celui întâi-născut Manase, pentru că Dumnezeu m-a făcut să uit toate trudele mele și toate ale tatălui meu. Iar numele celui de-al doilea l-a chemat Efraim, căci Dumnezeu m-a înmulțit în pământul umilinței mele. Trecură dar cei șapte ani ai prosperității care fuseseră în pământul Egiptului. Și au început cei șapte ani ai foamei să vină, așa cum a spus Iosif, și s-a făcut foame în tot pământul, dar în tot pământul Egiptului erau pâini. Și toată țara Egiptului a fost flămândă, iar poporul a strigat către Faraon pentru pâine, iar Faraon a zis tuturor egiptenilor: mergeți la Iosif, și ce vă va spune el, faceți. Și foamea era peste fața întregului pământ, iar Iosif a deschis toate grânarele și vindea tuturor egiptenilor. Și toate regiunile au venit în Egipt să cumpere de la Iosif, pentru că foamea stăpâna în tot pământul,

42

Văzând dar Iacob că este vânzare în Egipt, a spus fiilor săi: De ce stați leneși? Iată, am auzit că este grâu în Egipt; coborâți-vă acolo și cumpărați-ne puțină mâncare, ca să trăim și să nu murim.

Coborâă și cei zece frați ai lui Iosif să cumpere grâu din Egipt. Pe Benjamin însă, fratele lui Iosif, nu l-a trimis cu frații lui, căci a zis: Nu cumva să i se întâmple lui vreo nenorocire. Veniră dar fiii lui Israel să cumpere alături de cei ce veneau, căci era foame în pământul Canaan. Iosif era conducătorul țării; el

vindea la tot poporul țării, iar frații lui Iosif, venind, s-au închinat lui cu fața la pământ. Văzând Iosif pe frații lui, i-a recunoscut și s-a înstrăinat de ei, și le-a vorbit aspru, și le-a zis: De unde ați venit? Iar ei au zis: Din pământul Canaan, să cumpărăm mâncare. Iosif și-a recunoscut frații, dar ei nu l-au recunoscut pe el. Și Iosif și-a amintit de visele lui pe care le văzuse și le-a spus lor: Sunteți spioni, ați venit să cercetați țara. Dar ei au spus: Nu, doamne, servitorii tăi au venit să cumpere mâncare. Toți suntem fiii unui singur om, suntem pașnici, copiii tăi nu sunt spioni. A spus și lor: Nu, ci ați venit să vedeți urmele pământului. Iar ei au spus: Suntem doisprezece frați, copiii tăi, în pământul Canaan, și iată, cel mai tânăr este astăzi cu tatăl nostru, iar celălalt nu mai există. Iosif le-a spus: Acesta este ceea ce v-am spus vouă, zicând că sunteți spioni. Prin aceasta veți fi dovediti: pe sănătatea lui Faraon, nu veți ieși de aici dacă nu vine aici fratele vostru cel mai tânăr. Trimiteți pe unul dintre voi și luați pe fratele vostru, iar voi fiți ținuți până ce vor deveni clare cuvintele voastre, dacă spuneți adevărul sau nu; dacă nu, pe sănătatea lui Faraon, cu adevărat sunteți spioni. Și i-a plasat în închisoare trei zile. A spus însă lor în ziua a treia: Faceți acest lucru și veți trăi, pentru că eu mă tem de Dumnezeu. Dacă sunteți pașnici, un frate al vostru să fie reținut în închisoare, iar voi mergeți și aduceți cumpărătura de grâu a voastră. Și pe fratele vostru cel mai tânăr aduceți-l la mine, și cuvintele voastre vor fi crezute, iar dacă nu, veți muri. Și au făcut astfel. Și a spus fiecare către fratele său: Da, pentru că suntem în păcate cu privire la fratele nostru, că am trecut cu vederea necazul sufletului lui când ne implora pe noi, și nu l-am ascultat pe el, și din pricina aceasta a venit asupra noastră necazul acesta. Răspunzând dar, Ruben le-a spus lor: Nu v-am vorbit vouă, zicând: Nu vătămați copilul', și nu m-ați ascultat? Și iată, sângele lui este cerut. Ei însă nu știau că Iosif aude, căci interpretul era între ei, întorcându-se de la ei, Iosif a plâns, și din nou s-a

apropiat de ei și le-a vorbit, și l-a luat pe Simeon de la ei și l-a legat înaintea lor.

Iar Iosif a poruncit să umple vasele lor cu grâne și să dea înapoi argintul lor, fiecăruia în sacul lui, și să le dea provizii pentru cale, și astfel li s-a făcut. Și după ce au pus grâul pe măgarii lor, au plecat de acolo. Dar după ce unul a deschis sacul său ca să dea nutreț măgarilor săi, unde au găzduit, a văzut legătura argintului său, și aceasta era deasupra gurii sacului. Și a spus fraților săi: Mi-a fost înapoiat argintul, și iată, acesta este în sacul meu. Și inima lor s-a înspăimântat, și s-au tulburat unul către altul, zicând: Ce ne-a făcut Dumnezeu? Veniți la Iacov, tatăl lor, în pământul Canaan și îi raportați toate evenimentele care li se întâmplaseră, zicând: Omul, stăpânul pământului, ne-a vorbit aspru și ne-a pus în închisoare, ca pe niște spioni ai țării. I-am spus însă lui: Suntem pașnici, nu suntem spioni. Doisprezece frați suntem, fii ai tatălui nostru, unul nu mai există, iar cel mic este astăzi cu tatăl nostru în pământul Canaan. A spus însă nouă omul, domnul pământului: Prin aceasta voi cunoaște că sunteți pașnici: un frate să-l lăsați aici cu mine, iar cumpărătura de grâne pentru casa voastră, luând-o, plecați. Și aduceți la mine pe fratele vostru cel mai tânăr, și voi cunoaște că nu sunteți spioni, ci că sunteți pașnici, și pe fratele vostru vi-l voi da înapoi, și veți face comerț pe pământ. S-a întâmplat că, în timp ce își goleau sacii, legătura de argint a fiecăruia era în sacul său, și au văzut legăturile de argint ei înșiși și tatăl lor, și s-au temut. Și Iacov, tatăl lor, le-a spus: M-ați îndoliat, Iosif nu mai este, Simeon nu mai este, și pe Benjamin îl veți lua; toate acestea au căzut asupra mea. Ruben i-a spus tatălui lor, zicând: Omoară-i pe cei doi fii ai mei dacă nu-l voi aduce la tine; dă-l în mâna mea și eu îl voi aduce la tine. Dar el a spus: Nu va coborî fiul meu cu voi, căci fratele lui a murit, și el singur a

rămas, și i se va întâmpla să fie slăbit pe calea pe care veți merge, și veți coborî bătrânețea mea cu durere în Hades.

43

Dar foametea s-a întărit asupra pământului. S-a întâmplat că, atunci când au terminat de mâncat grâul pe care l-au adus din Egipt, tatăl lor le-a spus: Duceți-vă din nou și cumpărați-ne puțină mâncare. Iuda i-a spus lui, zicând: Omul, domnul pământului, ne-a mărturisit cu tărie, zicând: Nu veți vedea fața mea, dacă fratele vostru cel mai tânăr nu este cu voi. Dacă deci trimiți fratele nostru cu noi, vom coborî și vom cumpăra ție mâncare. Dacă nu trimiți pe fratele nostru cu noi, nu vom merge, căci omul ne-a spus, zicând: nu veți vedea fața mea, dacă fratele vostru cel mai tânăr nu va fi cu voi. A spus și Israel: Ce rău mi-ați făcut, spunându-i omului că aveți un frate? Iar ei au zis: Omul ne-a întrebat insistent pe noi și despre neamul nostru, zicând: Mai trăiește încă tatăl vostru, și aveți vreun frate? Și i-am răspuns conform acestei chestionări. Cum am fi putut ști că ne va zice: Aduceți pe fratele vostru'? Iuda a zis către Israel, tatăl său: Trimite băiatul cu mine, și ridicându-ne, ne vom duce, ca să trăim și să nu murim, și noi, și tu, și bagajul nostru. Eu însă îl aștept pe el, din mâna mea caută-l pe el, dacă nu îl voi aduce la tine și nu îl voi pune înaintea ta, voi fi vinovat față de tine toate zilele. Dacă nu am fi întârziat, deja am fi revenit de două ori. A spus dar lor Israel, tatăl lor: dacă astfel este, aceasta faceți: luați din fructele pământului în vasele voastre și coborâți omului daruri din rășină și din miere, tămâie și smirnă și terebint și nuci. Și luați argint dublu în mâinile voastre; argintul care a fost returnat în sacii voștri, returnați-l cu voi, nu cumva să fie o greșală. Și luați pe fratele vostru și, ridicându-vă, coborâți la omul acela. Iar Dumnezeuul meu să vă dea favoare înaintea omului

și să trimită pe fratele vostru cel unul și pe Benjamin; eu într-adevăr, precum am fost lipsit de copii, am fost lipsit de copii.

Iar bărbații, luând aceste daruri și argintul îndoit, l-au luat în mâinile lor și pe Benjamin, și sculându-se au coborât în Egipt, și au stat înaintea lui Iosif. Iosif i-a văzut pe ei și pe Veniamin, fratele lui de aceeași mamă, și i-a spus celui peste casa lui: Introdu oamenii în casă, înjunghie jertfe și pregătește, căci oamenii vor mânca pâine cu mine la amiază. Omul a făcut așa cum a spus Iosif și i-a adus pe oameni în casa lui Iosif. Văzând însă bărbații că au fost conduși în casa lui Iosif, au zis: Din cauza argintului care a fost returnat în sacii noștri la început suntem aduși înăuntru, pentru a ne acuza fals și a ne ataca, pentru a ne lua ca sclavi și a lua măgarii noștri. Apropiiindu-se de omul care era peste casa lui Iosif, i-au vorbit la poarta casei, Spunând: Avem nevoie, doamne; am coborât la început să cumpărăm mâncare. S-a întâmplat că, atunci când am venit la popas și am deschis sacii noștri, argintul fiecăruia era în sacul lui, argintul nostru în greutate l-am adus înapoi acum în mâinile noastre. Și am adus cu noi alt argint ca să cumpărăm mâncăruri, nu știm cine a pus argintul în sacii noștri. A spus și lor: Fie grație vouă, nu vă temeți, Dumnezeuul vostru și Dumnezeuul părinților voștri v-a dat comori în sacii voștri, iar argintul vostru l-am primit ca fiind în regulă, și l-a scos la ei pe Simeon. Și a adus apă să spele picioarele lor și a dat nutreț măgarilor lor. Ei au pregătit darurile până la venirea lui Iosif la amiază, căci au auzit că acolo urma să mănânce. A intrat și Iosif în casă, și i-a adus darurile pe care le aveau în mâinile lor, și i s-au închinat cu fața la pământ. I-a întrebat pe ei cum vă merge și le-a spus: Este sănătos tatăl vostru, bătrânul despre care ați vorbit? Mai trăiește încă? Iar ei au spus: Sănătos este slujitorul tău, tatăl nostru, încă trăiește. Și a zis: Binecuvântat fie omul acela de Dumnezeu. Și, plecându-se, i s-au închinat. Ridicând ochii lui,

Iosif văzu pe Beniamin, fratele lui de aceeași mamă, și spuse: Acesta este fratele vostru cel mai tânăr, pe care mi-ați spus să-l aduceți? Și spuse: Dumnezeu să te miluiască, copile. Iosif a fost tulburat, pentru că i se frământau măruntaiele pentru fratele său, și căuta să plângă; intrând în cameră, a plâns acolo.

Și după ce și-a spălat fața, a ieșit, s-a stăpânit pe sine și a zis: Puneți pâinile. Și au pus înaintea lui singur, și lor separat, și egiptenilor care mâncau împreună cu el separat, căci nu erau în stare egiptenii să mănânce împreună cu evreii pâine, căci urâciune este pentru egipteni. Șezură înaintea lui, cel întâi-născut conform privilegiilor sale, și cel mai tânăr conform tinereții sale, iar oamenii se uimeau fiecare către fratele său. Ei au ridicat porții de la el pentru ei înșiși, iar porția lui Beniamin a fost mărită față de porțiile tuturor de cinci ori mai mult decât ale acelora, și au băut și s-au îmbătat cu el.

44

Și Iosif a poruncit celui ce era peste casa lui, zicând: Umpleți sacii oamenilor cu mâncare, cât de multă pot să ducă, și puneți argintul fiecăruia la gura sacului. Și paharul meu cel de argint aruncați în sacul celui mai tânăr, și prețul grânelor lui. S-a întâmplat conform cuvântului lui Iosif, așa cum a spus.

Dimineața a răsărit, și oamenii au fost trimiși, ei și măgarii lor. După ce au ieșit ei din oraș, nu se depărtaseră mult, și Iosif a spus celui peste casa lui: ridicându-te, urmărește-i pe oameni, și când îi vei ajunge, le vei spune: de ce ați răsplătit cu rău în loc de bine? De ce ați furat cupa mea de argint? Nu aceasta este cea în care bea stăpânul meu? El însuși ghicește prin ghicire cu ea. Lucruri rele ați făcut prin ceea ce ați făcut. Găsindu-i pe ei, le-a

spus conform acestor cuvinte. Iar ei i-au spus: Pentru ce vorbește domnul conform cu aceste cuvinte? Să nu se întâmple ca servitorii tăi să facă conform cu acest cuvânt. Dacă argintul pe care l-am găsit în sacii noștri l-am adus înapoi la tine din pământul Canaan, cum am putea fura din casa stăpânului tău argint sau aur? Lângă cine vei găsi tu cupa copiilor tăi, acela să moară, și noi vom fi servitori stăpânului nostru. El a spus: Și acum, cum spuneți, astfel va fi: la cine va fi găsită cupa, acela va fi servitorul meu, iar voi veți fi curați. Și s-au grăbit, și a coborât fiecare sacul său pe pământ, și a deschis fiecare sacul său. Cercetă însă începând de la cel mai bătrân, până când ajunse la cel mai tânăr, și găsi cupa în sacul lui Benjamin. Și și-au rupt veșmintele, și fiecare și-a pus sacul pe măgarul său, și s-au întors în cetate.

A intrat Iuda și frații lui la Iosif, pe când el era încă acolo, și au căzut înaintea lui la pământ. A spus însă lor Iosif: Ce lucru este acesta pe care l-ați făcut? Nu știți că un om precum sunt eu va ghici prin ghicire? A zis și Iuda: Ce vom răspunde domnului, sau ce vom vorbi, sau cum ne vom îndreptăți? Dumnezeu a găsit nedreptatea copiilor tăi. Iată, suntem servitori domnului nostru, și noi, și acela la care a fost găsită cupa. A spus însă Iosif: Nu mi-ar deveni mie să fac cuvântul acesta; omul la care a fost găsită cupa, el va fi servitorul meu, iar voi urcați-vă cu pace către tatăl vostru. Apropiindu-se de el, Iuda a spus: Te rog, doamne, lasă să vorbească servitorul tău un cuvânt înaintea ta, și nu te mânia pe servitorul tău, căci tu ești ca Faraonul. Doamne, tu ai întrebat copiii tăi, zicând: Aveți tată sau frate? Și am spus stăpânului: avem un tată în vârstă și un copil al bătrâneții, mai tânăr decât el, și fratele lui a murit, el însă singur a rămas mamei lui, iar tatăl lui l-a iubit. Dar tu ai spus copiilor tăi: coborâți-l la mine și voi avea grijă de el. Și am spus domnului: Nu va putea copilul să-și lase tatăl; dacă însă își lasă tatăl, va muri. Tu însă ai spus copiilor tăi: dacă

nu va coborî fratele vostru cel mai tânăr cu voi, nu veți mai vedea fața mea. S-a întâmplat că, atunci când ne-am urcat la tatăl nostru, copilul tău, i-am spus cuvintele domnului nostru. Tatăl nostru a spus: Mergeți din nou și cumpărați-ne puțină mâncare. Noi însă am spus: nu vom putea să coborâm, dar dacă fratele nostru cel mai tânăr coboară cu noi, vom coborî, căci nu vom putea să vedem fața omului, dacă fratele nostru cel mai tânăr nu va fi cu noi. A spus și tatăl nostru, servitorul tău, către noi: Voi știți că femeia mi-a născut doi, și a ieșit unul de la mine, și ați spus că a fost mâncat de fiară, și nu l-am văzut până acum. Dacă deci îl luați și pe acesta de la fața mea, și i se întâmplă lui vreo nenorocire pe drum, atunci veți coborî bătrânețea mea cu durere în iad. Acum deci, dacă mă duc la copilul tău, tatăl nostru, și copilul nu este cu noi, iar sufletul lui atârnă de sufletul acestuia, și se va întâmpla că, atunci când va vedea el că nu este copilul cu noi, va muri, și copiii tăi vor coborî bătrânețea copilului tău, tatăl nostru, cu durere în iad. Căci servitorul tău a primit copilul de la tatăl, zicând: dacă nu-l voi aduce la tine și nu-l voi înfățișa înaintea ta, voi fi vinovat față de tatăl pentru totdeauna. Acum deci voi rămâne cu tine servitor în locul copilului, servitor al stăpânului, iar copilul să se urce cu frații lui. Cum voi merge la tatăl copilului, nefiind el cu noi? Ca să nu văd relele care îl vor găsi pe tatăl meu.

45

Și Iosif nu mai putea suporta pe toți cei care stăteau lângă el, ci a zis: trimiteți pe toți departe de la mine. Și nimeni nu stătea lângă Iosif când se făcea cunoscut fraților săi. Și a scos un strigăt cu plâns, și au auzit toți Egiptenii, și s-a auzit în casa lui Faraon. A spus și Iosif către frații lui: Eu sunt Iosif, mai trăiește încă tatăl meu? Și frații nu erau în stare să îi răspundă, pentru că au fost

tulburați. A spus și Iosif către frații lui: Apropiați-vă de mine, și s-au apropiat, și a spus: Eu sunt Iosif, fratele vostru, pe care l-ați vândut în Egipt. Acum deci nu vă întristați, nici să nu vi se pară aspru că m-ați vândut aici, pentru că Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră pentru viață. Acesta este al doilea an de foamete pe pământ, și mai rămân încă cinci ani, în care nu va fi arătură, nici seceriș, Căci Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră, ca să rămână o rămășiță a voastră pe pământ și să hrănească o mare lăsare în urmă a voastră. Acum, deci, nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu, și m-a făcut ca un tată al lui Faraon, și stăpân al întregii case a lui, și conducător al întregului pământ al Egiptului. Grăbindu-vă deci, urcați la tatăl meu și spuneți-i: Acestea spune fiul tău Iosif: M-a făcut Dumnezeu stăpân peste tot pământul Egiptului; coboară deci la mine și nu rămâne. Și vei locui în pământul Gesem al Arabiei, și vei fi aproape de mine tu, și fiii tăi, și fiii fiilor tăi, oile tale și boii tăi, și tot ce îți aparține. Și te voi hrăni acolo, căci încă cinci ani va fi foamete, ca să nu fii nimic tu și fiii tăi și toate posesiunile tale. Iată, ochii voștri văd, și ochii lui Beniamin, fratele meu, că gura mea vorbește către voi. Raportați deci tatălui meu toată gloria mea din Egipt și tot ce ați văzut, și grăbindu-vă, aduceți pe tatăl meu aici. Și căzând pe gâtul fratelui său Beniamin, a plâns pe el, și Beniamin a plâns pe gâtul lui. Și după ce a sărutat pe toți frații săi, a plâns asupra lor, și după aceea frații săi au vorbit cu el.

Și s-a auzit vestea în casa lui Faraon, zicând: au venit frații lui Iosif, și s-a bucurat Faraon și curtea lui. Și Faraon a spus către Iosif: Am spus fraților tăi, aceasta faceți: umpleți sacii voștri și plecați în pământul Canaan. Și luând pe tatăl vostru și averile voastre, veniți la mine, și vă voi da din toate bunătățile Egiptului, și veți mânca măduvă pământului. Tu dar poruncește acestea: să ia ei care din pământul Egiptului pentru copiii voștri și pentru

femeile voastre, și luând pe tatăl vostru, să veniți. Și nu vă pară rău de bunurile voastre, căci toate lucrurile bune ale Egiptului vor fi ale voastre. Au făcut astfel fiii lui Israel, iar Iosif le-a dat care conform celor spuse de Faraon regele, și le-a dat provizii pentru cale, Și tuturor le-a dat câte două haine, iar lui Beniamin i-a dat trei sute de monede de aur și cinci schimburi de haine. Și tatălui său i-a trimis la fel: zece măgari purtând din toate bunurile Egiptului și zece catări purtând pâini tatălui său pentru drum. L-a trimis pe frații lui, și ei au plecat, și le-a spus: Nu vă certați pe drum. Și s-au urcat din Egipt și au venit în pământul Canaan, la Iacob, tatăl lor. Și i-au dat de veste, spunând: Fiul tău Iosif trăiește și el însuși conduce tot pământul Egiptului. Și Iacob a rămas uimit cu mintea, căci nu le-a crezut. Ei i-au vorbit toate cele spuse de Iosif, câte le-a spus lor. Văzând căruțele pe care le-a trimis Iosif ca să-l ia pe el, s-a reînsuflețit duhul lui Iacob, tatăl lor. A spus Israel: Mare lucru este pentru mine dacă încă Iosif, fiul meu, trăiește; mergând, îl voi vedea înainte de a muri.

46

Având plecat, Israel, el însuși și toate ale lui, a venit la fântâna jurământului și a adus jertfă Dumnezeului tatălui său Isaac. A spus Dumnezeu lui Israel în viziunea nopții, zicând: Iacob, Iacob! Iar el a spus: Ce este? Iar El îi spune lui: Eu sunt Dumnezeul părinților tăi, nu te teme să cobori în Egipt, căci te voi face acolo un neam mare. Și eu voi coborî cu tine în Egipt, și eu te voi aduce înapoi la sfârșit, și Iosif îți va pune mâinile pe ochi. S-a ridicat dar Iacob de la fântâna jurământului, și fiii lui Israel au luat pe tatăl lor și bagajul și femeile lor pe carele pe care le-a trimis Iosif să-l ridice. Și luând posesiunile lor și toată averea pe care o dobândiseră din pământul Canaanului, au intrat în Egipt, Iacob și toată sămânța lui cu el. Fiii și fiii fiilor lui cu el, fiicele și fiicele

fiicelor lui, și toată sămânța lui a adus-o în Egipt. Acestea sunt numele fiilor lui Israel care au intrat în Egipt împreună cu tatăl lor Iacob. Iacob și fiii lui, întâiul-născut al lui Iacob, Ruben. Fiii lui Reuben au fost Enoch, Pallu, Asron și Charmi. Fiii lui Simeon: Iemuel și Iamin și Ehad și Iachin și Zohar și Saul, fiul canaanitei. Fiii lui Levi: Gershon, Kath și Merari. Fiii lui Iuda: Er și Onan și Shiloh și Phares și Zara, dar Er și Onan au murit în pământul Canaan, iar fiii lui Phares au fost Hezron și Jemuel. Fiii lui Issachar: Tola, Phua, Hashum și Shimron. Fiii lui Zebulun: Sereed, Allon și Achoel. Aceștia sunt fiii Leei, pe care i-a născut lui Iacob în Mesopotamia Siriei, și Dina, fiica lui; toate sufletele, fii și fiice, treizeci și trei. Fiii lui Gad: Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis și Areeleis. Fiii lui Așer: Iemna, Iessoua și Ieoul și Baria și Sara, sora lor. Fiii lui Baria: Chobor și Melchiil. Aceștia sunt fiii Zilpei, pe care Laban a dat-o Leei, fiica sa, care i-a născut pe aceștia lui Iacob, șaisprezece suflete. Fiii Rahelei, soția lui Iacob: Iosif și Benjamin. Și s-au născut fiii lui Iosif în pământul Egiptului, pe care i-a născut lui Aseneth, fiica lui Potifera, preotul din Heliopolis: pe Manase și pe Efraim. Și s-au născut fiii lui Manase, pe care i-a născut lui concubina sa siriana: pe Machir. Machir a născut pe Galaad. Și fiii lui Efraim, fratele lui Manase: Sutelah și Tahan. Și fiii lui Sutelah: Edom. Fiii lui Benjamin: Bala și Bochor și Asbel. Fiii lui Bala au fost: Ghera și Noeman și Ahchis și Ros și Mamfim, iar Ghera a născut pe Arad. Aceștia sunt fiii lui Rachel, pe care i-a născut lui Iacob, în total optsprezece suflete. Fiii lui Dan: Asom. Și fiii lui Neftali: Asiel, și Goni, și Isaar, și Sollem. Aceștia sunt fiii Ballei, pe care Laban a dat-o Rahelei, fiica sa, care i-a născut pe aceștia lui Iacob, toate sufletele șapte. Toate sufletele care au intrat cu Iacob în Egipt, cei ieșiți din coapsele lui, fără femeile fiilor lui Iacob, toate sufletele, șazeci și șase, Fiii lui Iosif, cei care s-au născut lui în pământul Egiptului, nouă suflete.

Toate sufletele casei lui Iacob, cele care au intrat cu Iacob în Egipt, șaptezeci și cinci de suflete.

Iar pe Iuda l-a trimis înaintea lui către Iosif, să-l întâlnească la cetatea Eroilor, în pământul Ramses. Înghimând Iosif carele sale, s-a urcat în întâmpinarea lui Israel, tatăl său, la cetatea Eroilor, și apărându-i-se, a căzut pe gâtul lui și a plâns cu plângere mare. Și a zis Israel către Iosif: Voi muri de acum, deoarece am văzut fața ta, căci tu încă trăiești. Iosif a spus fraților săi: Urcându-mă, voi vesti lui Faraon și îi voi spune: Frații mei și casa tatălui meu, care erau în pământul Canaan, au venit la mine. Iar bărbații sunt păstori, căci erau crescători de vite, și au adus vitele, și boii, și toate ale lor. Dacă deci vă cheamă Faraon și vă spune: Ce este lucrarea voastră? Veți spune: Bărbați crescători de vite suntem noi, copiii tăi, din copilărie până acum, și noi, și părinții noștri, ca să locuiți în pământul Ghesem al Arabiei, pentru că urâciune este pentru egipteni tot păstorul de oi.

47

Și Iosif, venind, a raportat lui Faraon, zicând: Tatăl meu și frații mei, și vitele și boii lor, și toate ale lor, au venit din pământul Canaanului, și iată că sunt în pământul Ghesemului. Dar dintre frații lui a luat cinci bărbați și i-a înfățișat înaintea lui Faraon. Și a zis Faraon fraților lui Iosif: Ce este lucrarea voastră? Iar ei au zis lui Faraon: Păștori de oi sunt servitorii tăi, și noi și părinții noștri. Au spus lui Faraon: Am venit să locuim temporar în această țară, căci nu este pășune pentru vitele copiilor tăi, pentru că foamea s-a întărit în pământul Canaanului; acum deci vom locui în pământul Gesem. Și Faraon i-a spus lui Iosif: Să locuiască în pământul Gesem; și dacă știi că sunt printre ei bărbați puternici, numește-i conducători ai vitelor mele. Și au venit în Egipt la Iosif,

Iacov și fiii lui, și a auzit Faraon, regele Egiptului. Și Faraon a spus către Iosif, zicând: Tatăl tău și frații tăi au venit la tine. Iată, pământul Egiptului este înaintea ta; în cel mai bun pământ așază-i pe tatăl tău și pe frații tăi. Și Iosif a adus pe Iacob, tatăl lui, și l-a pus înaintea Faraonului, și Iacob l-a binecuvântat pe Faraon. A spus Faraon lui Iacob: Câți sunt anii zilelor vieții tale? Și a spus Iacob lui Faraon: Zilele anilor vieții mele, pe care le petrec ca străin, sunt o sută treizeci de ani. Mici și rele au fost zilele anilor vieții mele, nu au ajuns la zilele anilor vieții părinților mei, pe care ei le-au petrecut ca străini. Și Iacob, binecuvântând pe Faraon, a ieșit de la el.

Și a așezat Iosif pe tatăl său și pe frații săi și le-a dat lor stăpânire în pământul Egiptului, în cel mai bun pământ, în pământul Ramses, așa cum a poruncit Faraon. Și Iosif măsoara grâu tatălui său și fraților și întregii case a tatălui său, conform cu nevoile fiecăruia.

Grâu însă nu era în tot pământul, căci foametea se întărise foarte mult, iar pământul Egiptului și pământul Canaanului au fost sleite de foamete. A adunat dar Iosif tot argintul găsit în pământul Egiptului și în pământul Canaanului pentru grânele pe care le cumpărau, și le măsoara grâne, și a adus Iosif tot argintul în casa Faraonului. Și s-a sfârșit tot argintul din pământul Egiptului și din pământul Canaanului, și au venit toți Egiptenii la Iosif, zicând: Dă-ne pâini, și de ce să murim înaintea ta? Căci s-a sfârșit argintul nostru. Iosif le-a spus lor: Aduceți vitele voastre și vă voi da pâine în schimbul vitelor voastre, dacă argintul vostru s-a terminat. Ei au adus dar vitele lor la Iosif, și Iosif le-a dat pâini în locul cailor, și în locul oilor, și în locul boilor, și în locul măgarilor, și i-a hrănit cu pâini în schimbul tuturor vitelor lor în anul acela. A trecut însă anul acela, și au venit la el în anul al doilea, și i-au

spus: Nu cumva să pierim din cauza stăpânului nostru? Căci argintul nostru s-a terminat, și posesiunile și vitele au ajuns la tine, stăpânul, și nu ne-a mai rămas nimic înaintea stăpânului nostru, decât propriul nostru trup și pământul nostru. Ca să nu murim înaintea ta și pământul să nu fie pustiit, cumpără-ne pe noi și pământul nostru în schimbul pâinii, și vom fi noi și pământul nostru robi ai lui Faraon; dă-ne sămânță, ca să semănăm și să trăim și să nu murim, și pământul nu va fi pustiit. Și Iosif a dobândit tot pământul egiptenilor pentru Faraon, căci egiptenii și-au vândut pământul lui Faraon, pentru că foamea i-a stăpânit, și pământul a devenit al lui Faraon. Și poporul l-a înrobit ca robi, de la o margine a hotarelor Egiptului până la cealaltă margine, Fără pământul preoților numai nu a dobândit aceasta Iosif, pentru că prin dăruire a dat dar preoților Faraon, și ei mâncau dăruirea pe care le-a dat-o lor Faraon; din cauza aceasta nu și-au vândut pământul lor. A spus Iosif tuturor egiptenilor: Iată, v-am dobândit pe voi și pământul vostru astăzi pentru Faraon; luați-vă sămânță și semănați pământul. Și produsul ei va fi astfel: veți da a cincea parte lui Faraon, iar cele patru părți vor fi pentru voi înșivă ca sămânță pentru pământ și ca hrană pentru voi și pentru toți cei din casele voastre. Și au spus: Ne-ai salvat, am găsit favoare înaintea domnului nostru și vom fi servitori ai lui Faraon. Și Iosif le-a dat lor ca poruncă până în ziua aceasta, pe pământul Egiptului, să trimită lui Faraon, în afară de pământul preoților numai, care nu era al lui Faraon.

S-a așezat și Israel în pământul Egiptului, în ținutul Gosen, și au moștenit-o, și au crescut și s-au înmulțit foarte mult. A trăit Iacob în pământul Egiptului șaptesprezece ani, și zilele anilor vieții lui Iacob au fost o sută patruzeci și șapte de ani. S-au apropiat zilele lui Israel de a muri, și a chemat pe fiul său Iosif și i-a zis: Dacă am găsit har înaintea ta, pune mâna ta sub coapsa mea

și vei face asupra mea milă și adevăr, să nu mă îngropi în Egipt, Dar mă voi culca cu părinții mei, și mă vei ridica din Egipt, și mă vei îngropa în mormântul lor, iar el a zis: eu voi face conform cuvântului tău. Și a spus: Jură-mi, și i-a jurat, și Israel s-a închinat pe vârful toiagului său.

48

S-a întâmplat după aceste cuvinte, și i s-a raportat lui Iosif că tatăl său este bolnav, și luând pe cei doi fii ai săi, pe Manase și pe Efraim, a venit la Iacov. A fost raportat lui Iacov, spunându-i: Iată, fiul tău Iosif vine către tine. Și întărindu-se, Israel a șezut pe pat. Și Iacob i-a spus lui Iosif: Dumnezeuul meu mi s-a arătat în Luz, în pământul Canaanului, și m-a binecuvântat, Și mi-a spus: Iată, eu te voi crește și te voi înmulți, și te voi face în adunări de neamuri, și îți voi da ție pământul acesta, și seminței tale după tine, în stăpânire veșnică. Acum deci cei doi fii tăi, care s-au născut ție în pământul Egiptului înainte de a veni eu la tine în Egipt, sunt ai mei, Efraim și Manase, ca Ruben și Simeon vor fi ai mei. Iar urmașii pe care îi vei naște după aceea vor fi sub numele fraților lor, vor fi chemați la moștenirile acelora. Eu însă, când veneam din Mesopotamia Siriei, a murit Rachel, mama ta, în pământul Canaanului, pe când mă apropiam de hipodromul Chabratha al pământului, pentru a ajunge la Ephrathah, și am îngropat-o pe calea hipodromului; aceasta este Betleemul.

Văzând Israel pe fiii lui Iosif, a zis: Cine sunt aceștia pentru tine? Și Iosif a spus tatălui său: Fiii mei sunt, pe care mi i-a dat Dumnezeu aici. Și Iacov a spus: Adu-i la mine, ca să-i binecuvânteț. Ochii lui Israel s-au întunecat de la bătrânețe și nu mai putea să vadă, și i-a apropiat către el, și i-a sărutat și i-a îmbrățișat. Și a zis Israel către Iosif: Iată, de fața ta nu am fost

lipsit, și iată, mi-a arătat Dumnezeu și sămânța ta. Și Iosif i-a condus afară de la genunchii lui, și ei s-au închinat lui cu fața la pământ. Și Iosif, având luat pe cei doi fii ai lui, pe Efraim în dreapta, din stânga lui Israel, iar pe Manase din stânga, din dreapta lui Israel, i-a apropiat de el. Iar Israel, întinzând mâna cea dreaptă, a pus-o asupra capului lui Efraim, deși acesta era cel mai tânăr, și mâna stângă asupra capului lui Manase, încrucișându-și mâinile.

Și i-a binecuvântat și a spus: Dumnezeul, căruia părinții mei i-au plăcut înaintea lui, Avraam și Isaac, Dumnezeul care mă hrănește din tinerețe până în ziua aceasta, Îngerul cel care mă eliberează din toate relele, să binecuvânteze pe acești copii, și va fi chemat asupra lor numele meu și numele părinților mei Avraam și Isaac, și să se înmulțească într-o mulțime mare pe pământ. Văzând dar Iosif că tatăl lui și-a pus mâna dreaptă pe capul lui Efraim, greu i s-a părut, și a apucat Iosif mâna tatălui său, ca s-o ia de pe capul lui Efraim pe capul lui Manase. A spus și Iosif tatălui său: Nu astfel, tată, căci acesta este cel întâi-născut; pune mâna ta dreaptă asupra capului lui. Și nu a fost dispus, dar a zis: Știu, copile, știu, și acesta va fi un popor, și acesta va fi înălțat, dar fratele lui cel mai tânăr va fi mai mare decât el, și sămânța lui va fi o mulțime de națiuni. Și i-a binecuvântat în ziua aceea, zicând: În voi va fi binecuvântat Israel, zicând: Să te facă Dumnezeu ca Efraim și ca Manase. Și a pus pe Efraim înaintea lui Manase. A zis Israel lui Iosif: Iată, eu mor, și Dumnezeu va fi cu voi și vă va întoarce în pământul părinților voștri. Eu însă îți dau ție Sihemul ca parte excepțională față de frații tăi, pe care l-am luat din mâna Amoriților cu sabia mea și cu arcul.

A chemat și Iacob pe fiii lui și a zis lor: Adunați-vă, ca să vă vestesc ce vi se va întâmpla în ultimele zile. Adunați-vă și ascultați-mă, fii ai lui Iacov, ascultați, Israele, ascultați pe tatăl vostru. Reuben, întâiul meu născut, tu ești puterea mea și începutul copiilor mei, greu de suportat și aspru de încăpățânat. Ai acționat arogant ca apa, să nu fierbi peste margini, căci ai urcat pe patul tatălui tău, atunci ai pângărit așternutul pe care ai urcat. Simeon și Levi, frați, au săvârșit o nedreptate din proprie alegere. În sfatul lor să nu vină sufletul meu, și la adunarea lor să nu se unească inima mea, căci în mânia lor au ucis oameni, și în pofta lor au tăiat tendoanele taurului. Blestemată fie mânia lor, căci este încăpățânată, și furia lor, căci s-a împietrit; îi voi împărți în Iacob și îi voi împrăștia în Israel. Judah, te-au lăudat frații tăi, mâinile tale pe spatele dușmanilor tăi, se vor închina ție fiii tatălui tău. Pui de leu al lui Iuda, din lăstar, fiul meu, te-ai urcat, căzând înapoi ai adormit ca un leu și ca un pui de leu, cine îl va ridica pe el? Nu va lipsi conducător din Iuda, și conducător din coapsele lui, până când vor veni lucrurile rezervate lui, și el va fi așteptarea națiunilor. Legând la viță mânzul său, și la mlădița mânzul măgăriței sale, va spăla în vin haina sa, și în sângele strugurelui acoperământul său. Ochii lui strălucitori de vin, și dinții lui mai albi decât laptele. Zebulun de coastă va locui și el lângă portul corăbiilor, și se va întinde până la Sidon. Issachar a dorit ce este bun, odihnind între moșteniri. Și văzând că odihna este bună și că pământul este roditor, și-a pus umărul la trudă și a devenit agricultor. Dan va judeca poporul său, ca și o singură trib în Israel. Și Dan să fie un șarpe pe drum, pândind pe cărare, mușcând călcâiul calului, și călărețul va cădea pe spate. așteptând salvarea Domnului Gad, o trupă de raid îl va prăda, dar el îi va prăda călcâiele. Asher, pâinea lui este grasă, și el va da delicii conducătorilor. Naphtali, trunchi relaxat, oferind frumusețe în descendență. Fiu crescut Iosif, fiul meu crescut, cel invidiat, fiul

meu cel mai tânăr, întoarce-te la mine. În privința căruia deliberând îl insultau, și îi purtau pică stăpânii săgeților. Și arcurile lor au fost zdrobite cu putere, și tendoanele brațelor mâinii lor au fost epuizate, prin mâna stăpânitorului Iacov, de acolo Cel Puternic al lui Israel, de la Dumnezeuul tatălui tău. Și ți-a ajutat Dumnezeuul meu, și te-a binecuvântat cu binecuvântarea cerului de sus și cu binecuvântarea pământului care are toate, din pricina binecuvântării sânilor și a pântecelui, Binecuvântările tatălui tău și ale mamei tale au prevalat peste binecuvântările munților cei permanenți și peste binecuvântările dealurilor celor veșnice, vor fi asupra capului lui Iosif și asupra vârfului celui care a fost considerat dintre frați. Benjamin, lup răpitor, dimineața va mânca încă, și seara dă hrană. Toți aceștia sunt cei doisprezece fii ai lui Iacov, și acestea sunt lucrurile pe care le-a vorbit lor tatăl lor și i-a binecuvântat, pe fiecare conform binecuvântării lui i-a binecuvântat. Și le-a spus: Eu mă alătur poporului meu, îngropați-mă cu părinții mei în peștera care este în câmpul lui Efron Hetitul, În peștera cea dublă, cea dinaintea Mamre, în pământul Canaan, pe care a dobândit-o Avraam, peștera de la Efron Hetitul, în stăpânire de mormânt. Acolo au îngropat pe Avraam și pe Sarra, soția lui, acolo au îngropat pe Isaac și pe Rebeca, soția lui, acolo au îngropat pe Lea, În stăpânirea câmpului și a peșterii care se află în el, de la fiii lui Het. Și Iacov a încetat să poruncească fiilor săi, și ridicându-și picioarele pe pat, a încetat și a fost adăugat la poporul său.

50

Și Iosif, căzând asupra feței tatălui său, a plâns asupra lui și l-a sărutat. Și a poruncit Iosif slujitorilor săi îmbălsămători să îmbălsămeze pe tatăl său, și au îmbălsămat îmbălsămătorii pe Israel. Și au completat patruzeci de zile ale lui, căci astfel sunt

numărate zilele îngropării, și Egiptul l-a jelit șaptezeci de zile. Deoarece au trecut zilele jelierii, Iosif a vorbit către conducătorii lui Faraon, zicând: Dacă am găsit favoare înaintea voastră, vorbiți despre mine în urechile lui Faraon, zicând, Tatăl meu m-a pus să jur, zicând: În mormântul pe care l-am săpat pentru mine însumi în pământul Canaan, acolo să mă îngropi. Acum, deci, urcându-mă, îl voi îngropa pe tatăl meu și mă voi întoarce. Și a zis Faraon lui Iosif: Du-te, îngroapă pe tatăl tău, după cum te-a pus să juri. Și s-a suit Iosif să îngroape pe tatăl său, și au venit împreună cu el toți servitorii lui Faraon, și bătrânii casei lui, și toți bătrânii pământului Egiptului, și toată casa lui Iosif cu întreaga lui gospodărie, și frații lui, și toată casa paternă a lui, și rudenia lui, și oile, și boii au lăsat în pământul Gosen. Și au urcat împreună cu el care și călăreți, și tabăra a devenit foarte mare. Și au venit în aria lui Atad, care este dincolo de Iordan, și l-au jelit cu o jelire mare și foarte puternică, și a făcut jelirea pentru tatăl său șapte zile. Și au văzut locuitorii pământului Canaan jelirea pe aria de treier Atad, și au zis: Jelire mare este aceasta pentru egipteni. Din această cauză a chemat numele lui Jelirea Egiptului, care este dincolo de Iordan. Și fiii lui i-au făcut astfel. Și fiii lui l-au luat în pământul Canaan și l-au îngropat în peștera cea dublă, pe care Avraam a dobândit-o ca loc de mormânt de la Efron Hetitul, în fața Mamre. Și s-a întors Iosif în Egipt, el și frații lui, și cei care se urcaseră împreună să îngroape pe tatăl lui.

Văzând însă frații lui Iosif că tatăl lor a murit, au zis: Nu cumva să ne poarte ranchiună Iosif și să ne răsplătească toate relele pe care i le-am arătat. Și venind la Iosif, au spus: Tatăl tău a pus să se jure înainte de a muri, zicând, Astfel să spuneți lui Iosif: iartă lor nedreptatea și păcatul lor, că rele ție-au arătat, și acum primește nedreptatea slujitorilor Dumnezeului tatălui tău. Și a plâns Iosif când vorbeau ei către el. Și venind la el, au spus: Noi

suntem servitorii tăi. Și Iosif le-a spus: Nu vă temeți, căci eu sunt al lui Dumnezeu. Voi ați plănuit împotriva mea spre rău, dar Dumnezeu a plănuit despre mine spre bine, astfel încât să se întâmple ca astăzi, și să fie hrănit un popor mare. Și le-a spus lor: nu vă temeți, eu vă voi hrăni pe voi și casele voastre. Și i-a mângâiat pe ei și le-a vorbit la inimă. Și a locuit Iosif în Egipt, el și frații lui, și toată întreaga gospodărie a tatălui lui, și a trăit Iosif o sută zece ani. Și Iosif a văzut copiii lui Efraim până la a treia generație, și fiii lui Machir, fiul lui Manase, s-au născut pe coapsele lui Iosif. Și a spus Iosif fraților săi, zicând: Eu mor, dar Dumnezeu vă va vizita cu adevărat și vă va scoate din pământul acesta în pământul pe care l-a jurat Dumnezeu părinților noștri, Avraam, Isaac și Iacov. Și Iosif a pus pe fiii lui Israel să jure, zicând: Când Dumnezeu vă va vizita, veți ridica oasele mele de aici cu voi. Și a murit Iosif la vârsta de o sută zece ani, și l-au îngropat, și l-au pus în sicriu în Egipt.

Exodul

1

Acestea sunt numele fiilor lui Israel care au intrat în Egipt împreună cu Iacob, tatăl lor; fiecare a intrat cu toată casa lui. Reuben, Simeon, Levi, Iuda, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan și Naphtali, Gad și Asher. Iosif era în Egipt, iar toate sufletele din Iacob erau șaptezeci și cinci. A murit Iosif și toți frații lui și toată generația aceea. Iar fiii lui Israel au crescut și s-au înmulțit, și au devenit numeroși, și au prevalat foarte, foarte mult, iar pământul i-a înmulțit. S-a ridicat un alt rege asupra Egiptului, care nu l-a cunoscut pe Iosif. A spus și națiunii sale: iată, neamul fiilor lui Israel este o mare mulțime și este mai puternic decât noi. Veniți deci să ne purtăm cu viclenie față de ei, ca nu cumva să se înmulțească, și când ni se va întâmpla război, să se alătore și aceștia dușmanilor, și purtând război împotriva noastră, să iasă din țară. Și a pus peste ei supraveghetori ai lucrărilor, ca să îi chinuiască în lucrări. Și au construit cetăți întărite pentru Faraon, și Pithom, și Ramesse, și On, care este cetatea Soarelui. Dar pe cât îi asupreau, cu atât mai mulți deveneau și se întăreau foarte mult, și egiptienii îi urau pe fiii lui Israel. Și egiptenii îi asupreau pe fiii lui Israel prin forță. Și chinuind viața lor în lucrările cele grele, cu noroiul și cu facerea cărămizilor, și toate lucrările cele din câmpii, conform tuturor lucrărilor prin care îi înrobeau cu forță.

Și regele Egiptenilor a spus moașelor Evreilor, una dintre ele având numele Șifra, iar numele celei de-a doua Pua, și a zis: Când moșiți pe femeile evreice și sunt gata să nască, dacă este mascul, ucideți-l, dar dacă este femeie, păstrați-o. S-au temut însă moașele de Dumnezeu și nu au făcut așa cum le-a poruncit regele Egiptului, și au lăsat în viață copiii de parte bărbătească. A chemat

însă regele Egiptului moașele și le-a spus: De ce ați făcut lucrul acesta și ați lăsat în viață copiii de parte bărbătească? Moașele i-au spus lui Faraon: Femeile evreice nu sunt ca femeile Egiptului, căci ele nasc înainte de a ajunge moașele la ele, și au născut. Bine făcea însă Dumnezeu moașelor, și poporul se înmulțea și se întărea foarte mult. Deoarece moașele se temeau de Dumnezeu, și-au făcut case. Și Faraon a poruncit întregului său popor, zicând: Tot copilul de parte bărbătească care se naște la Evrei, aruncați-l în râu, iar toată femeia, păstrați-o în viață.

2

Era dar cineva din tribul lui Levi, care a luat una dintre fiicele lui Levi. Și a rămas însărcinată și a născut un băiat, iar văzându-l frumos, l-au ascuns trei luni. Deoarece nu mai puteau să-l ascundă, mama lui luă un coș și îl unse cu smoală de asphalt, și puse copilul în el, și îl așeză în mlaștină lângă râu. Și sora lui îl urmărea de departe, ca să afle ce i se va întâmpla.

A coborât fiica lui Faraon să se scalde la râu, și slujnicele ei treceau pe lângă râu, și văzând coșul în mlaștină, a trimis slujnica și l-a luat. Deschizând, ea vede un copil plângând în coș, și fiica lui Faraon l-a cruțat și a spus: Acesta este dintre copiii evreilor. Și sora lui a spus fiicei lui Faraon: Vrei să-ți chem o femeie alăptătoare dintre Evrei, și ea va alăpta copilul pentru tine? Iar fiica lui Faraon a spus: Du-te. Și tânăra femeie, venind, a chemat mama copilului. A spus fiica lui Faraon către ea: Păstrează-mi copilul acesta și alăptează-mi-l, iar eu îți voi da plata. Femeia a luat copilul și l-a alăptat. Fiind crescut copilul, l-a adus la fiica lui Faraon, și a devenit pentru ea fiu, și i-a pus numele Moise, zicând: Din apă l-am scos.

S-a întâmplat că în acele zile multe, Moise devenind mare, a ieșit către frații lui, fiii lui Israel, și observând truda lor, vede un om egiptean lovind un oarecare evreu, dintre propriii lui frați, fiii lui Israel. Privind în jur încoace și încolo și nevăzând pe nimeni, lovindu-l pe Egiptean, l-a ascuns în nisip. Ieșind afară în ziua a doua, vede doi bărbați evrei luptându-se și spune celui ce face nedreptate: Din ce cauză lovești tu pe vecinul tău? Dar el a zis: Cine te-a pus pe tine stăpânitor și judecător peste noi? Nu cumva vrei să mă ucizi pe mine, în felul în care ai ucis ieri pe Egiptean? Și Moise s-a temut și a zis: Dacă așa de vădită a devenit fapta aceasta. A auzit însă Faraon cuvântul acesta și căuta să-lucidă pe Moise. S-a retras însă Moise de la fața lui Faraon și a locuit în pământul Madian, iar venind în pământul Madian, a șezut lângă fântână. Preotul din Madian avea șapte fiice care păstoreau oile tatălui lor Iothor, și sosind, trăgeau apă până umplură rezervoarele, ca să adape oile tatălui lor Iothor. Dar când au sosit păstorii, ei le-au alungat, iar Moise s-a ridicat și le-a salvat, le-a tras apă și le-a adăpat oile. Au venit la Raguel, tatăl lor, iar el le-a zis: De ce v-ați grăbit să veniți astăzi? Ele au spus: Un om egiptean ne-a eliberat de păstori, și a scos apă pentru noi, și a adăpat oile noastre. Iar el a spus fiicelor sale: Și unde este? Și de ce ați lăsat pe omul acela? Chemați-l dar, ca să mănânce pâine. Moise s-a așezat la omul acela, și acesta i-a dat lui Moise de soție pe Sefora, fiica sa. În pânțele având conceput, femeia a născut un fiu, și Moise i-a pus numele Gherșam, zicând: Căci străin sunt într-un pământ străin. Dar după acele zile multe, a murit regele Egiptului, și au gemat fiii lui Israel de la lucrări, și au strigat, și s-a urcat strigătul lor către Dumnezeu din pricina lucrărilor. Și Dumnezeu a ascultat gemătul lor, și Dumnezeu și-a amintit de legământul Său cu Avraam, Isaac și Iacov. Și Dumnezeu a privit pe fiii lui Israel și S-a făcut cunoscut lor.

3

Și Moise păstorea oile lui Iothor, socrul său, preotul din Madiam, și a condus oile spre pustiu, și a venit la muntele Horeb. I s-a arătat lui Îngerul Domnului în flacăra de foc din rug, și vede că rugul arde în foc, dar rugul nu era mistuit. A zis și Moise, trecând: Voi vedea vedenia aceasta mare, de ce nu se arde rugul. Când a văzut Domnul că el se apropie să vadă, l-a chemat Domnul din rug, zicând: Moise, Moise, iar el a zis: Ce este? Iar el a zis: Nu te apropia aici, dezleagă sandala de pe picioarele tale, căci locul în care stai este pământ sfânt. Și a spus: Eu sunt Dumnezeuul tatălui tău, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov. Iar Moise și-a întors fața, căci se temea să privească înaintea lui Dumnezeu. A spus Domnul către Moise: Văzând am văzut nenorocirea poporului Meu cel din Egipt și strigătul lor am auzit de la supraveghetorii de muncă, căci știu durerea lor, Și am coborât să-i eliberez din mâna egiptenilor și să-i scot din pământul acela și să-i introduc într-un pământ bun și întins, într-un pământ în care curge lapte și miere, în locul canaaniților și hetitilor și amoriților și fereziților și ghirgasiților și heviților și iebusiților. Și acum, iată, strigătul fiilor lui Israel a ajuns la mine, și eu am văzut apăsarea cu care Egiptenii îi apasă. Și acum vino, te voi trimite la Faraon, regele Egiptului, și vei scoate poporul meu, fiii lui Israel, din pământul Egiptului.

Și a zis Moise către Dumnezeu: Cine sunt eu, ca să mă duc la Faraon, regele Egiptului, și ca să scot pe fiii lui Israel din pământul Egiptului? A spus Dumnezeu lui Moise, zicând: Voi fi cu tine, și acesta îți va fi semnul că Eu te trimit: când vei scoate poporul Meu din Egipt, veți sluji lui Dumnezeu pe muntele acesta. Și a zis Moise către Dumnezeu: Iată, eu voi ieși către fiii lui Israel și voi zice către ei: Dumnezeuul părinților noștri m-a trimis către

voi. Ei mă vor întreba: Ce nume are El? Ce voi zice către ei? Și a spus Dumnezeu către Moise, zicând: Eu sunt Cel Care Este, și a spus: Astfel vei spune fiilor lui Israel: Cel Care Este m-a trimis către voi. Și Dumnezeu a spus din nou către Moise: Astfel vei spune fiilor lui Israel: Domnul Dumnezeuul părinților noștri, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov, m-a trimis la voi. Acesta este numele Meu veșnic și pomenirea Mea din generație în generație. Având venit, deci, adună consiliul de bătrâni al fiilor lui Israel și vei spune către ei: Domnul Dumnezeuul părinților noștri mi s-a arătat, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov, zicând: Cu cercetare v-am cercetat pe voi și câte s-au întâmplat vouă în Egipt. Și a zis: voi ridica pe voi din necazul Egiptenilor, în pământul Canaanitilor și Hetiților și Amoriților și Fereziților și Ghirgasiților și Heviților și Iebusiților, în pământ curgând lapte și miere. Și vor asculta glasul tău, și vei intra tu și sfatul bătrânilor lui Israel la Faraon, regele Egiptului, și vei spune către el: Dumnezeuul Evreilor ne-a chemat, vom merge deci o cale de trei zile în pustie, ca să jertfim Dumnezeului nostru. Eu însă știu că Faraon, regele Egiptului, nu vă va lăsa să plecați, dacă nu prin mână puternică. Și întinzând mâna, voi lovi pe egipteni cu toate minunile mele pe care le voi face în mijlocul lor, și după aceea el vă va lăsa să plecați. Și voi da favoare poporului acestuia înaintea egiptenilor, iar când veți pleca, nu veți pleca cu mâinile goale, Dar fiecare femeie va cere de la vecina ei și de la colcatara ei vase de argint și de aur și îmbrăcăminte, și le veți pune pe fiii voștri și pe fiicele voastre, și veți jefui pe egipteni.

4

A răspuns dar Moise și a spus: Dacă nu vor crede mie, nici nu vor asculta de vocea mea, pentru că vor spune că nu ți-a apărut

Dumnezeu, ce voi spune către ei? Domnul i-a spus: Ce este acest lucru în mâna ta? Iar el a răspuns: Un toiag. Și a zis: Arunc-o pe pământ, și a aruncat-o pe pământ, și ea a devenit șarpe, și Moise a fugit de el. Și a zis Domnul către Moise: Întinde-ți mâna și apucă de coadă. Întinzându-și deci mâna, a apucat de coadă, și s-a făcut toiag în mâna lui. Pentru ca ei să creadă că ți s-a arătat Dumnezeul părinților lor, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov. Și Domnul i-a spus din nou: Adu-ți mâna în sân, și el și-a adus mâna în sân, și și-a scos mâna din sân, și mâna lui a devenit ca zăpada. Și a spus din nou: Pune mâna ta în sânul tău. Și a pus mâna în sânul lui, și a scos-o din sânul lui, și din nou s-a întors la culoarea cărnii ei. Dacă însă nu vor crede ție, nici nu vor asculta de vocea semnului celui dintâi, vor crede ție la vocea semnului celui de-al doilea. Și va fi că dacă nu vor crede ție la aceste două semne, nici nu vor asculta de vocea ta, vei lua din apa râului și vei turna pe uscat, și va fi apa pe care o vei lua din râu sânge pe uscat. Și Moise a spus către Domnul: Te rog, Doamne, nu sunt în stare nici de ieri, nici de alaltăieri, nici de când ai început să vorbești slugii tale; eu sunt de vorbire slabă și de limbă lentă. A spus Domnul către Moise: Cine a dat gură omului? Și cine a făcut pe cel greu de auz și pe cel mut, pe cel văzător și pe cel orb? Nu eu, Dumnezeu? Și acum du-te, și eu voi deschide gura ta, și te voi instrui ce ai să vorbești. Și a zis Moise: Te rog, Doamne, numește pe altul care este în stare, pe care vrei să-l trimiți. Și fiind mâniat cu mânie, Domnul a zis lui Moise: Nu iată Aaron, fratele tău, Levitul? Știi că vorbind va vorbi el ție, și iată el va ieși în întâmpinarea ta, și văzându-te se va bucura în sine. Și vei vorbi către el, și vei pune cuvintele mele în gura lui, și eu voi deschide gura ta și gura lui, și vă voi învăța pe voi ce veți face. Și el va vorbi poporului pentru tine, și el va fi gura ta, iar tu vei fi pentru el cel care vorbește cu Dumnezeu. Și toiagul acesta, cel prefăcut în șarpe, vei lua în mâna ta, cu care vei face semnele.

A mers și Moise și s-a întors către Iothor, ginerele lui, și zice: Voi merge și mă voi întoarce către frații mei cei din Egipt și voi vedea dacă încă trăiesc. Și a zis Iothor lui Moise: Mergi fiind sănătos. Și după zilele acelea multe a murit regele Egiptului. Domnul a spus lui Moise în Madian: Mergi, pleacă în Egipt, pentru că au murit toți cei care căutau sufletul tău. Iar Moise, luând soția și copiii, i-a urcat pe animalele de povară și s-a întors în Egipt, și Moise a luat în mâna sa toiagul de la Dumnezeu. A spus Domnul către Moise: Când vei merge și te vei întoarce în Egipt, vezi toate minunile pe care le-am dat în mâinile tale, le vei face înaintea Faraonului, dar eu voi împietri inima lui și nu va trimite poporul. Tu însă vei spune lui Faraon: Acestea spune Domnul: Fiul Meu cel întâi-născut este Israel. Ți-am spus și ție: trimite poporul meu, ca să-mi slujească. Dacă într-adevăr nu voiești să-i trimiți, vezi dar, eu voi ucide pe fiul tău cel întâi-născut. S-a întâmplat însă pe cale, la locul de găzduire, că Îngerul Domnului l-a întâlnit și căuta să-lucidă. Și Sefora, luând o piatră mică, a circumcis prepuțul fiului ei, a căzut la picioarele lui și a spus: S-a oprit sângele circumciziei copilului meu. Și a plecat de la el, deoarece a spus: A stat sângele circumciziei copilului meu. A spus Domnul către Aaron: Du-te în întâmpinarea lui Moise în pustie. Și s-a dus, și l-a întâlnit pe muntele lui Dumnezeu, și s-au sărutat unul pe altul. Și Moise i-a spus lui Aaron toate cuvintele Domnului cu care l-a trimis și toate cuvintele pe care i le-a poruncit. A mers și Moise și Aaron, și au adunat consiliul bătrânilor fiilor lui Israel. Și Aaron a vorbit toate cuvintele acestea, pe care le-a vorbit Dumnezeu către Moise, și a făcut semnele înaintea poporului. Și poporul a crezut și s-a bucurat, pentru că Dumnezeu a vizitat pe fiii lui Israel și pentru că a văzut necazul lor, iar poporul, plecându-se, s-a închinat.

Și după acestea au intrat Moise și Aaron la Faraon și i-au spus: Acestea spune Domnul Dumnezeu lui Israel: Trimite afară poporul meu, ca să-mi sărbătorească în pustie. Și a zis Faraon: Cine este acela de a cărui voce să ascult, astfel încât să trimit pe fiii lui Israel? Nu-l cunosc pe Domnul și nu-l voi trimite pe Israel. Și ei îi spun lui: Dumnezeu Evreilor ne-a chemat, vom merge deci o cale de trei zile în pustie, astfel încât să jertfim Domnului Dumnezeu nostru, ca nu cumva să ne întâlnească moartea sau crima. Și regele Egiptului le-a spus: De ce Moise și Aaron abateți poporul de la lucrările sale? Plecați fiecare dintre voi la lucrările sale. Și a zis Faraon: Iată, acum poporul s-a înmulțit; să nu-i oprim deci de la lucrările lor. A poruncit și Faraon asupritorilor poporului și scribilor, zicând Nu veți mai da paie poporului pentru facerea cărămizilor, precum ieri și alaltăieri, ci ei înșiși să meargă și să adune pentru ei înșiși paie. Și aranjamentul fabricării cărămizilor pe care ei îl fac în fiecare zi îl vei pune asupra lor, nu vei lua nimic, căci sunt în trândăvie, din cauza aceasta au strigat zicând: să ne ridicăm și să jertfim Dumnezeului nostru. Să fie împovărate lucrările acestor oameni, și să se îngrijoreze de acestea, și să nu se îngrijoreze de cuvinte goale.

Îi grăbeau pe ei supraveghetorii și scribii și spuneau către popor, zicând: Acestea spune Faraon: nu vă mai dau vouă paie. Ei înșiși, mergând, adunați-vă paie de unde dacă găsiți, căci nu se ia nimic de la aranjarea voastră. Și poporul a fost împrăștiat în toată țara Egiptului ca să adune miriște pentru paie. Iar supraveghetorii îi grăbeau, zicând: Completați lucrările cuvenite în fiecare zi, precum și când paiele vă erau date vouă. Și au fost biciuiți scribii neamului fiilor lui Israel, cei numiți asupra lor de către supraveghetorii lui Faraon, zicând: De ce nu ați îndeplinit sarcinile voastre la fabricarea cărămizilor ca ieri și alaltăieri, și nici astăzi? Având intrat, scribii fiilor lui Israel au strigat către Faraon,

zicând: De ce tu astfel faci către servitorii tăi? Paie nu se dă slugilor tale, și ni se spune să facem cărămizi, și iată că servitorii tăi au fost biciuiți, astfel vei face nedreptate poporului tău. Și le-a spus lor: Voi sunteți leneși, leneși sunteți, din cauza aceasta voi spuneți: Să mergem, să jertfim Dumnezeului nostru. Acum deci, după ce v-ați dus, lucrați, căci paiele nu vi se vor da, și cota de cărămizi o veți preda. Iar scribii fiilor lui Israel se vedeau pe ei înșiși în necazuri, zicând: nu veți lăsa de la facerea cărămizilor cantitatea cuvenită pentru fiecare zi. Dar au întâlnit pe Moise și Aaron venind în întâmpinarea lor, când ieșeau ei de la Faraon, și le-au spus lor: Să vă vadă Dumnezeu și să judece, că ați făcut abominabil mirosul nostru înaintea Faraonului și înaintea servitorilor lui, dând sabie în mâinile lui ca să neucidă. S-a întors dar Moise către Domnul și a spus: Te rog, Doamne, de ce ai chinuit pe poporul acesta? Și pentru ce m-ai trimis? Și de când m-am dus la Faraon să vorbesc în numele tău, el a chinuit pe poporul acesta, și tu nu ai salvat pe poporul tău.

6

Și a spus Domnul către Moise: Acum vei vedea ce voi face lui Faraon, căci cu mână puternică îi va trimite, și cu braț înalt îi va alunga din țara lui. Dar Dumnezeu a vorbit către Moise și i-a spus: Eu sunt Domnul. Și M-am arătat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, fiind Dumnezeul lor, și numele Meu, Domnul, nu l-am descoperit lor. Și am stabilit legământul Meu cu ei, pentru a le da lor pământul Canaanților, pământul în care au locuit temporar, în care au locuit. Și eu am auzit gemătul fiilor lui Israel, pe care îi înrobesc Egiptenii, și mi-am amintit de legământul vostru. Du-te, am spus fiilor lui Israel, zicând: Eu sunt Domnul, și voi scoate pe voi din stăpânirea egiptenilor, și voi elibera pe voi din sclavie, și voi răscumpăra pe voi cu braț înalt și cu judecată mare. Și vă voi

lua pentru Mine înșimi ca popor al Meu, și voi fi Dumnezeuul vostru, și veți cunoaște că Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru, Cel care v-a scos din asuprirea Egiptenilor. Și vă voi aduce în pământul în care am întins mâna mea ca să-l dau lui Avraam și Isaac și Iacob, și vi-l voi da vouă ca moștenire, Eu, Domnul. A vorbit dar Moise astfel fiilor lui Israel, și nu au ascultat de Moise din cauza descurajării și din cauza lucrărilor aspre. A spus Domnul lui Moise zicând, Intră, vorbește lui Faraon, regelui Egiptului, ca să trimită pe fiii lui Israel din țara lui. A vorbit și Moise înaintea Domnului, zicând: Iată, fiii lui Israel nu m-au ascultat, și cum mă va asculta pe mine Faraon? Eu sunt neîndemânatic la vorbire. A zis Domnul către Moise și Aaron și le-a poruncit să meargă la Faraon, regele Egiptului, pentru ca acesta să trimită pe fiii lui Israel din pământul Egiptului.

Și aceștia sunt conducătorii caselor familiilor lor, fiii lui Reuben, întâiul-născut al lui Israel: Enoch și Pallu, Hezron și Carmi; aceasta este rudenia lui Reuben. Și fiii lui Simeon: Iemuel și Iameim și Aod și Iachin și Saar și Saul, cel din femeia canaanită; acestea sunt familiile fiilor lui Simeon. Și acestea sunt numele fiilor lui Levi conform rudeniei lor: Ghedson, Caat și Merarî, iar anii vieții lui Levi au fost o sută treizeci și șapte. Și aceștia sunt fiii lui Gedson: Lobeni și Semei, după casele familiilor lor. Și fiii lui Kaath: Amram și Issaar, Hebron și Ozeil, iar anii vieții lui Kaath: o sută treizeci și trei de ani. Și fiii lui Merari: Mahli și Mushi. Aceștia sunt casele familiilor lui Levi conform rudeniilor lor. Și Amram a luat-o pe Iochebed, fiica fratelui tatălui său, de soție, și ea i-a născut pe Aaron și pe Moise, și pe Miriam, sora lor, iar anii vieții lui Amram au fost o sută treizeci și doi de ani. Și fiii lui Issaar: Core, Nafec și Zecri. Și fiii lui Ozeiel: Misael, Elisaphan și Segrei. A luat dar Aaron pe Elisabeta, fiica lui Aminadab, sora lui Naason, de soție, și ea i-a născut pe Nadab și pe Abiud și pe

Eleazar și pe Itamar. Fiii lui Korah: Asir și Elkanah și Abiasar; acestea sunt generațiile lui Korah. Și Eleazar, fiul lui Aaron, a luat de soție pe una dintre fiicele lui Phutiel, și ea i-a născut pe Phinehas; acestea sunt capetele familiilor Leviților, conform generațiilor lor. Acesta este Aaron și Moise, cărora le-a spus Dumnezeu să scoată pe fiii lui Israel din pământul Egiptului cu puterea lor. Aceștia sunt cei care au vorbit cu Faraon, regele Egiptului, și au scos pe fiii lui Israel din pământul Egiptului, el însuși Aaron și Moise. În ziua în care Domnul i-a vorbit lui Moise în pământul Egiptului. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Eu sunt Domnul. Vorbește către Faraon, regele Egiptului, toate câte eu îți zic ție. Și a spus Moise înaintea Domnului: Iată, eu sunt de vorbire slabă, și cum mă va asculta Faraon?

7

Și a spus Domnul către Moise, zicând: Iată, te-am făcut dumnezeu pentru Faraon, și Aaron, fratele tău, va fi profetul tău. Tu însă vei vorbi lui toate câte îți poruncesc, iar Aaron, fratele tău, va vorbi către Faraon, astfel încât să trimită pe fiii lui Israel din pământul lui. Eu însă voi împietri inima lui Faraon și voi înmulți semnele mele și minunile în pământul Egiptului. Și Faraon nu vă va asculta, și voi pune mâna mea asupra Egiptului, și voi scoate cu puterea mea poporul meu, fiii lui Israel, din pământul Egiptului cu o răzbunare mare. Și vor ști toți egiptenii că eu sunt Domnul, întinzându-mi mâna asupra Egiptului, și voi scoate pe fiii lui Israel din mijlocul lor. Moise și Aaron au făcut după cum le-a poruncit Domnul, astfel au făcut. Moise era de optzeci de ani, iar Aaron, fratele lui, era de optzeci și trei de ani, când au vorbit lui Faraon. Și Domnul le-a spus lui Moise și lui Aaron, zicând: Și dacă Faraon vorbește către voi, zicând: Dați-ne nouă un semn sau o minune, atunci vei spune lui Aaron, fratele tău: Ia toiagul și aruncă-l pe

pământ înaintea Faraonului și înaintea slujitorilor lui, și va fi șarpe. A intrat dar Moise și Aaron înaintea Faraonului și a slujitorilor lui, și au făcut astfel, precum le-a poruncit lor Domnul, și a aruncat Aaron toiagul înaintea Faraonului și înaintea slujitorilor lui, și s-a făcut șarpe. Faraon a chemat împreună pe înțelepții Egiptului și pe vrăjitori, și vrăjitorii egiptenilor au făcut la fel cu vrăjitoriile lor. Și fiecare și-a aruncat toiagul, și au devenit șerpi, și toiagul lui Aaron a înghițit toiegele acelora. Și inima lui Faraon s-a împietrit, și nu i-a ascultat, întocmai cum le poruncise Domnul.

Și a spus Domnul către Moise: S-a împietrit inima lui Faraon, ca să nu trimită poporul. Mergi către Faraon dimineața, iată că el iese afară spre apă, și vei fi întâlnindu-l pe malul râului, și toiagul cel transformat în șarpe îl vei lua în mâna ta. Și vei spune către el: Domnul Dumnezeu al Evreilor m-a trimis către tine, zicând: trimite poporul meu, ca să-mi slujească în pustie, și iată, nu ai ascultat până acum. Acestea spune Domnul: prin aceasta vei cunoaște că eu sunt Domnul. Iată, eu lovesc cu toiagul care este în mâna mea asupra apei care este în râu, și se va preface în sânge. Și peștii din râu vor muri, și râul va puți, și Egiptenii nu vor putea să bea apă din râu. A spus și Domnul către Moise: Spune lui Aaron, fratele tău: ia toiagul tău în mâna ta și întinde mâna ta asupra apelor Egiptului, și asupra râurilor lor, și asupra canalelor lor, și asupra mlaștinilor lor, și asupra toată apa lor adunată, și va fi sânge. Și s-a întâmplat sânge în tot pământul Egiptului, în lemuri și în pietre. Și au făcut astfel Moise și Aaron, întocmai precum le-a poruncit Domnul, și ridicând toiagul său a lovit apa din râu înaintea lui Faraon și înaintea slujitorilor săi, și a schimbat toată apa din râu în sânge. Și peștii din râu au murit, și râul a putrezit, și egiptenii nu puteau să bea apă din râu, și era sânge în tot pământul Egiptului. Ei au făcut la fel și vrăjitorii Egiptenilor cu

vrăjitoriile lor, și s-a împietrit inima lui Faraon, și nu i-a ascultat, precum a spus Domnul. Întorcându-se însă, Faraon a intrat în casa lui și nu și-a pus mintea nici asupra acestui lucru. Au săpat însă toți Egiptenii în jurul râului, astfel încât să bea apă, și nu puteau să bea apă din râu. Și s-au împlinit șapte zile, după ce Domnul a lovit râul.

Și a spus Domnul către Moise: Intră la Faraon și spune-i: Acestea spune Domnul: Trimite afară poporul meu, ca să-mi slujească. Dacă însă nu voiești tu să-i trimiți departe, iată, eu lovesc toate hotarele tale cu broaște. Și râul va vărsa broaște, și urcând vor intra în casele tale, și în cămărilor dormitorului tău, și pe paturile tale, și în casele servitorilor tăi și ale poporului tău, și în covețile tale de frământat, și în cuptoarele tale. Și asupra ta, și asupra servitorilor tăi, și asupra poporului tău, vor urca broaștele.

8

Și a spus Domnul către Moise: Spune lui Aaron, fratele tău, să întindă mâna cu toiagul său asupra râurilor, și asupra canalelor, și asupra mlaștinilor, și să scoată broaștele. Și Aaron și-a întins mâna asupra apelor Egiptului și a scos broaștele, și broasca s-a ridicat și a acoperit pământul Egiptului. Dar vrăjitorii Egiptenilor au făcut la fel cu vrăjitoriile lor și au adus broaștele pe pământul Egiptului. Și Faraon l-a chemat pe Moise și pe Aaron, și a zis: Rugați-vă pentru mine către Domnul, și să îndepărteze broaștele de la mine și de la poporul meu, și îi voi lăsa să plece, și să sacrifice Domnului. A spus Moise către Faraon: Aranjează cu mine când voi ruga pentru tine, și pentru servitorii tăi, și pentru poporul tău, ca să distrug broaștele de la tine, și de la poporul tău, și din casele voastre, cu excepția celor din râu care vor rămâne. Iar el a spus: Măine. A spus deci: Așa cum ai vorbit, ca să știi că nu

este altul în afară de Domnul. Și broaștele vor fi îndepărtate de la tine și de la casele voastre și de la curți și de la servitorii tăi și de la poporul tău, cu excepția celor din râu, care vor rămâne. A ieșit dar Moise și Aaron de la Faraon, și a strigat Moise către Domnul despre înțelegerea broaștelor, așa cum stabilise Faraon. A făcut însă Domnul după cum a spus Moise, și au murit broaștele din case, și din curți, și din câmpuri. Și i-au adunat grămadă-grămadă, și pământul a putrezit. Văzând însă Faraon că a venit ușurare, inima lui s-a împietrit, și nu i-a ascultat, după cum vorbise Domnul. Și a spus Domnul către Moise: Spune lui Aaron: Întinde-ți mâna cu toiagul tău și lovește țărâna pământului, și vor fi țânțari printre oameni și printre patrupeze și în tot pământul Egiptului. Așadar, Aaron și-a întins mâna cu toiagul și a lovit țărâna pământului, și au apărut țânțarii pe oameni și pe animalele cu patru picioare, și în tot praful pământului au apărut țânțarii. Au făcut la fel și vrăjitorii cu vrăjitoriile lor, să scoată afară țânțarii, dar nu au fost în stare, și țânțarii au ajuns atât pe oameni, cât și pe patrupeze. Au spus deci vrăjitorii lui Faraon: Degetul lui Dumnezeu este acesta, și s-a împietrit inima lui Faraon, și nu a ascultat de ei, după cum vorbise Domnul. A spus Domnul către Moise: Scoală-te devreme dimineața și stai înaintea lui Faraon, și iată că el va ieși la apă, și vei spune către el: Acestea spune Domnul: Trimite poporul meu, ca să-mi slujească în pustie. Dacă dar nu voiești să trimiți departe poporul meu, iată eu trimit asupra ta și asupra slujitorilor tăi și asupra poporului tău și asupra caselor voastre muște de câine, și vor fi umplute casele egiptenilor de muștele de câine și în pământul asupra căruia sunt asupra lui. Și voi lucra minuni în ziua aceea în pământul Gosen, asupra căruia poporul meu este prezent, unde nu va fi musca câinelui, ca să cunoști că eu sunt Domnul Dumnezeul întregului pământ. Și voi face deosebire între poporul meu și poporul tău, iar mâine se va întâmpla aceasta pe pământ. Și Domnul a făcut astfel, și a venit o

mulțime de muște în casele lui Faraon, și în casele slujitorilor lui, și în tot pământul Egiptului, și pământul a fost distrus de muște.

Faraon l-a chemat pe Moise și pe Aaron, zicând: Veniți și jertfiți Domnului Dumnezeuului vostru în țară. Și a zis Moise: Nu este cu putință să se facă astfel, căci urâciunile Egiptenilor le vom jertfi Domnului Dumnezeuului nostru; dacă vom jertfi urâciunile Egiptenilor înaintea lor, vom fi ucișiți cu pietre. Vom merge o cale de trei zile în pustiu și vom sacrifica Dumnezeuului nostru, precum ne-a spus Domnul. Și a zis Faraon: Eu vă trimit, și jertfiți Dumnezeuului vostru în pustie, dar nu veți merge departe, rugați-vă deci pentru mine către Domnul. A zis și Moise: Și eu voi ieși de la tine și mă voi ruga către Dumnezeu, și va pleca musca câinească și de la servitorii tăi, și de la poporul tău mâine. Să nu mai adaugi, Faraon, să înșeli, ca să nu trimiți poporul să jertfească Domnului. A ieșit dar Moise de la Faraon și s-a rugat către Dumnezeu. Domnul a făcut așa cum a spus Moise și a îndepărtat muștele de la Faraon, de la slujitorii lui și de la poporul lui, și nu a rămas niciuna. Și Faraon și-a împietrit inima și de data aceasta, și n-a voit să trimită poporul.

9

Și a spus Domnul către Moise: Intră la Faraon și spune-i lui: Acestea spune Domnul Dumnezeuul Evreilor: Trimite afară poporul meu, ca să-mi slujească. Dacă într-adevăr nu voiești să trimiți departe poporul meu, ci încă ești stăpân asupra lui, Iată, mâna Domnului va fi asupra vitelor tale din câmpii, asupra cailor și asupra animalelor de povară și asupra cămilelor și asupra boilor și asupra oilor, o moarte foarte mare. Și eu voi face minuni în timpul acela între vitele egiptenilor și vitele fiilor lui Israel, nu va muri nimic de la toți fiii lui Israel. Și Dumnezeu a stabilit o limită,

zicând: Mâine va face Domnul lucrul acesta pe pământ. Și a făcut Domnul cuvântul acesta în ziua următoare, și au murit toate vitele Egiptenilor, dar din vitele fiilor lui Israel nu a murit nimic. Văzând însă Faraon că nu a murit nimic din toate vitele fiilor lui Israel, inima lui Faraon s-a împietrit și nu a trimis poporul. A spus Domnul către Moise și Aaron, zicând: luați voi mâinile pline de funingine de cuptor, și să presare Moise în cer înaintea Faraonului și înaintea slujitorilor lui. Și să se facă praf peste tot pământul Egiptului, și vor fi asupra oamenilor și asupra patrupezelor bube, vezicule izbucnind atât la oameni, cât și la patrupeze, în tot pământul Egiptului. Și a luat funinginea cuptorului înaintea lui Faraon, și Moise a împrăștiat-o în cer, și s-au făcut ulcere cu bășici izbucnind, atât la oameni, cât și la patrupeze. Și vrăjitorii nu erau capabili să stea înaintea lui Moise din cauza ulcerelor, pentru că ulcerile s-au întâmpat în vrăjitori și în tot pământul Egiptului. A întărit însă Domnul inima lui Faraon și nu i-a ascultat, așa cum poruncise Domnul. A spus Domnul către Moise: Scoală-te devreme dimineața și stai înaintea lui Faraon, și vei spune către el: Acestea spune Domnul Dumnezeu Evreilor: Trimite afară poporul meu, ca să-mi slujească. Căci în timpul de acum eu trimit toate plăgile mele în inima ta și a slujitorilor tăi și a poporului tău, ca să cunoști că nu este altul ca mine în tot pământul. Acum, pentru că am trimis mâna, te voi lovi pe tine și poporul tău îl voi ucide, și vei fi distrus de pe pământ. Și din cauza aceasta ai fost păstrat, ca să arăt în tine puterea mea, și ca să fie vestit numele meu în tot pământul. Încă mai oprești poporul meu să nu-i lași să plece? Iată, eu voi ploua mâine la acest ceas grindină foarte multă, care astfel nu a fost în Egipt din ziua în care a fost creat până în ziua aceasta. Acum deci grăbește-te să aduni vitele tale și tot ce ai în câmpie, căci toți oamenii și vitele, câte îți sunt în câmpie, toți oamenii și vitele, câte vor fi găsite în câmpii și nu vor intra în casă, grindina va cădea asupra lor și vor muri. Cel care se teme de cuvântul

Domnului dintre servitorii Faraonului și-a adunat vitele în case. Cine însă nu a dat atenție cu mintea la cuvântul Domnului a lăsat vitele în câmpuri.

A spus și Domnul către Moise: Întinde mâna ta către cer, și va fi grindină asupra întregului pământ al Egiptului, asupra oamenilor și a vitelor, și asupra toată iarba de pe pământ. A întins dar Moise mâna spre cer, și Domnul a dat tunete și grindină, și focul alerga pe pământ, și Domnul a plouat cu grindină peste tot pământul Egiptului. Era grindină și foc flăcărind în grindină, iar grindina era foarte mare, astfel cum nu mai fusese în Egipt din ziua în care s-a întemeiat ca națiune. A lovit grindina în toată țara Egiptului, de la om până la animal, și toată iarba din câmpie a lovit-o grindina, și toți copacii din câmpii i-a zdrobit grindina. Cu excepția pământului Gesem, unde erau fiii lui Israel, nu a căzut grindina. Iar Faraon a trimis să-i cheme pe Moise și pe Aaron, și le-a spus: Am păcătuit acum; Domnul este drept, iar eu și poporul meu suntem neevlavioși. Rugați-vă deci pentru mine către Domnul, și să înceteze glasurile lui Dumnezeu, și grindina, și focul, și vă voi trimite, și nu veți mai rămâne. I-a spus însă Moise lui: Când voi ieși din cetate, voi întinde mâinile mele către Domnul, și tunetele vor înceta, și grindina și ploaia nu vor mai fi, ca să cunoști că al Domnului este pământul. Și tu și însoțitorii tăi, știi că nu v-ați temut încă de Domnul. Iar inul și orzul au fost lovite, căci orzul era în spic, iar inul era în floare. Grâul și spelta nu au fost lovite, căci erau târzii. A ieșit Moise de la Faraon în afara cetății și a întins mâinile către Domnul, și vocile au încetat, și grindina și ploaia nu au mai picurat pe pământ. Văzând dar Faraon că au încetat ploaia și grindina și tunetele, a continuat să păcătuiască și și-a împietrit inima lui și a servitorilor lui. Și inima lui Faraon a fost împietrită, și nu i-a lăsat pe fiii lui Israel să plece, așa cum vorbise Domnul lui Moise.

Și a spus Domnul către Moise, zicând: intră la Faraon, căci Eu am împietrit inima lui și a slujitorilor lui, pentru ca pe rând să vină semnele acestea asupra lor, așa că să povestiți în urechile copiilor voștri și copiilor copiilor voștri câte am batjocorit pe Egipteni și semnele mele pe care le-am făcut printre ei, și veți cunoaște că Eu sunt Domnul. A intrat Moise și Aaron înaintea Faraonului și i-au spus: Acestea spune Domnul Dumnezeul Evreilor: Până când nu vrei să te rușinezi înaintea Mea? Trimite poporul Meu, ca să-Mi slujească. Dacă însă nu vrei tu să trimiți departe poporul meu, iată, eu aduc mâine, la această oră, lăcuste multe asupra tuturor hotarelor tale. Și va acoperi vederea pământului, și nu vei putea să vezi pământul, și va devora tot ce a rămas în plus pe pământ, rămășița pe care a lăsat-o vouă grindina, și va devora tot copacul care crește pentru voi pe pământ. Și se vor umple casele tale și casele slujitorilor tăi și toate casele din tot pământul Egiptenilor, pe care nu le-au văzut niciodată părinții tăi, nici străbunii lor, din ziua în care s-au născut pe pământ, până în ziua aceasta, și Moise, întorcându-se, a ieșit de la Faraon. Și slujitorii lui Faraon îi spun: Până când va fi aceasta o capcană pentru noi? Trimite-i pe oameni să slujească Dumnezeului lor, sau vrei să știi că Egiptul a pierit? Și ei i-au întors înapoi pe Moise și Aaron către Faraon, și el le-a spus lor: mergeți și slujiți Domnului Dumnezeului vostru, dar care și care sunt cei ce merg? Și zice Moise: cu tinerii și bătrânii vom merge, cu fiii și fiicele, și oile, și boii noștri, căci este sărbătoare a Domnului. Și le-a spus: Fie astfel Domnul cu voi, precum vă trimit pe voi, și nu și bagajul vostru? Vedeți că răutatea vi se adaugă. Nu astfel, ci să meargă bărbații și să slujească lui Dumnezeu, căci aceasta voi înșivă o căutați; și i-au aruncat de la fața lui Faraon. A spus Domnul către Moise: Întinde mâna asupra pământului Egiptului, și să urce lăcusta asupra

pământului, și va mânca toată iarba pământului și tot rodul pomilor pe care l-a lăsat grindina. Și Moise a ridicat toiagul spre cer, și Domnul a adus vânt de sud asupra pământului, toată ziua aceea și toată noaptea. Dimineața, vântul de sud a adus lăcusta. Și a adus-o asupra întregului pământ al Egiptului, și s-a așezat asupra tuturor granițelor Egiptului foarte multă, înainte de ea nu a fost astfel de lăcustă, și după aceasta nu va fi astfel. Și a acoperit vederea pământului, și pământul a fost distrus, și a devorat toată iarba pământului și tot rodul pomilor care rămăsese de la grindină; nu a rămas nimic verde în pomi și în toată iarba câmpului, în tot pământul Egiptului.

S-a grăbit însă Faraon să-i cheme pe Moise și pe Aaron, zicând: Am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeului vostru și împotriva voastră. Acceptați deci păcatul meu încă acum, și rugați-vă către Domnul Dumnezeu vostru, și să îndepărteze de la mine moartea aceasta. A ieșit dar Moise de la Faraon și s-a rugat către Dumnezeu. Și Domnul a schimbat vântul de la mare într-unul puternic, și a ridicat lăcusta, și a aruncat-o în Marea Roșie, și nu a rămas nicio lăcustă în tot pământul Egiptului. Și Domnul a împietrit inima lui Faraon, și nu i-a lăsat să plece pe fiii lui Israel. A spus și Domnul către Moise: Întinde mâna ta către cer, și să fie întuneric peste pământul Egiptului, un întuneric palpabil. Întinse dar Moise mâna spre cer, și deveni întuneric, beznă, furtună asupra întregului pământ al Egiptului trei zile. Și nimeni nu și-a văzut fratele trei zile, și nimeni nu s-a ridicat din patul lui trei zile, dar tuturor fiilor lui Israel le era lumină în toate locurile în care locuiau. Și Faraon l-a chemat pe Moise și pe Aaron, zicând: Mergeți, slujiți Domnului Dumnezeului vostru, cu excepția oilor și boilor pe care să le lăsați în urmă, iar bagajul vostru să meargă cu voi. Și a spus Moise: Dar și tu ne vei da nouă arderi de tot și jertfe, pe care le vom aduce Domnului Dumnezeului nostru. Și vitele

noastre vor merge cu noi, și nu vom lăsa nicio copită, căci din ele vom lua pentru a servi Domnului Dumnezeuului nostru, iar noi nu știm ce vom servi Domnului Dumnezeuului nostru, până vom ajunge acolo. A împietrit însă Domnul inima lui Faraon și nu a dorit să-i trimită. Și spunea Faraon: Du-te departe de mine, ia seama pentru tine însuși să nu mai adaugi a-mi vedea fața, căci în ziua în care te vei arăta înaintea mea vei muri. Dar Moise spunea: Ai zis că nu-mi voi mai arăta față înaintea ta.

11

A spus Domnul către Moise: Încă o lovitură voi aduce eu asupra Faraonului și asupra Egiptului, și după aceasta vă va trimite departe de aici; când vă va trimite cu totul, vă va arunca afară cu de-a sila. Vorbește deci în secret în urechile poporului, și să ceară fiecare de la vecinul său vase de argint și de aur și îmbrăcăminte. Domnul a dat harul poporului Său înaintea egiptenilor, și aceștia le-au împrumutat, și omul Moise a devenit foarte mare înaintea egiptenilor, și înaintea lui Faraon, și înaintea slujitorilor lui. Și a zis Moise: Acestea zice Domnul: Către mijlocul nopții eu intru în mijlocul Egiptului. Și va muri tot întâi-născutul în pământul Egiptului, de la întâi-născutul lui Faraon, care șade pe tron, și până la întâi-născutul slugii care stă lângă piatra de moară, și până la întâi-născutul oricărui animal. Și va fi un strigăt mare în toată țara Egiptului, care asemenea nu a fost, și asemenea nu va mai fi. Și printre toți fiii lui Israel nu va mârâi câinele cu limba lui, de la om până la animal, astfel încât să știi cât de mult va face distincție Domnul între Egipteni și Israel. Și vor coborî toți copiii tăi aceștia la mine, și se vor închina mie, zicând: ieși tu și tot poporul tău pe care tu îl conduci, și după acestea voi ieși. Iar Moise a ieșit de la Faraon cu mânie. A spus și Domnul către Moise: nu va asculta Faraon de voi, pentru ca, multiplicând, să

multiplec semnele mele și minunile în pământul Egiptului. Moise și Aaron au făcut toate semnele și minunile acestea în pământul Egiptului înaintea lui Faraon, dar Domnul a întărit inima lui Faraon, și el nu a ascultat să trimită pe fiii lui Israel din pământul Egiptului.

12

Și Domnul a spus către Moise și Aaron în pământul Egiptului, zicând: Luna aceasta este pentru voi începutul lunilor, ea este prima pentru voi dintre lunile anului. Vorbește către toată adunarea fiilor lui Israel, zicând: În a zecea zi a lunii acesteia să ia fiecare o oaie conform caselor părintești, fiecare o oaie pentru casă. Dacă însă sunt prea puțini în casă, astfel încât să nu fie suficienți pentru o oaie, va lua cu el vecinul său cel apropiat, conform numărului de suflete, fiecare va fi numărat pentru oaie după cât îi este suficient. O oaie perfectă, mascul, de un an va fi pentru voi, de la miei și de la iezi o veți lua. Și va fi păstrat de voi până în a paisprezecea zi a lunii acesteia, și îl va junghia toată mulțimea adunării fiilor lui Israel spre seară. Și vor lua din sânge și vor pune pe cei doi stâlpi de ușă și pe pragul de sus, în casele în care le vor mânca în ele. Și vor mânca carnea în noaptea aceasta, prăjită la foc, și azime cu ierburi amare vor mânca. Nu veți mânca din ei crud, nici fiert în apă, ci prăjit la foc, capul cu picioarele și măruntaiele. Nu veți lăsa nimic din el până dimineața, și nu veți zdrobi niciun os din el, iar resturile rămase din el până dimineața le veți arde în foc. Astfel să-l mâncați, cu șalele voastre încinse, cu sandalele în picioarele voastre și cu toiegele în mâinile voastre, și să-l mâncați cu grabă; este Paștele Domnului. Și voi trece prin pământul Egiptului în noaptea aceasta, și voi lovi tot întâinăscutul în pământul Egiptului de la om până la animal, și asupra tuturor zeilor egiptenilor voi face răzbunare, eu Domnul. Și

sângele va fi pentru voi un semn asupra caselor în care voi sunteți acolo, și voi vedea sângele și vă voi acoperi, și nu va fi asupra voastră plagă de distrugere când voi lovi în pământul Egiptului.

Și ziua aceasta va fi pentru voi un memorial, și o veți celebra ca sărbătoare Domnului în toate generațiile voastre, ca statut etern o veți celebra. Șapte zile azime veți mânca, iar de la ziua cea dintâi, veți îndepărta dospul din casele voastre; oricine ar mânca dospeală, va fi nimicit sufletul acela din Israel, de la ziua cea dintâi până la ziua cea de-a șaptea. Și ziua cea dintâi va fi chemată sfântă, și ziua cea a șaptea, chemată sfântă, va fi pentru voi; nicio lucrare servilă nu veți face în ele, afară de ceea ce se va face pentru fiecare suflet, numai aceasta se va face pentru voi. Și veți păzi porunca aceasta, căci în ziua aceasta voi scoate puterea voastră din pământul Egiptului, și veți face ziua aceasta pentru generațiile voastre lege veșnică. Începând cu ziua a paisprezecea a lunii celei dintâi, de la seară veți mânca azime, până în ziua a douăzeci și una a lunii, până seara. Șapte zile aluat nu va fi găsit în casele voastre; oricine ar mânca dospit, va fi distrus sufletul acela din adunarea lui Israel, atât la străini, cât și la băștinașii pământului. Toată pâinea dospită să nu mâncați, ci în toată locuința voastră să mâncați azime.

A chemat dar Moise tot sfatul bătrânilor fiilor lui Israel și a spus către ei: Plecând, luați-vă fiecare o oaie conform rudelor voastre și sacrificați Paștele. Veți lua un mănunchi de isop și, după ce îl veți înmuia în sângele de lângă ușă, veți aplica pe prag și pe ambii stâlpi din sângele care este lângă ușă, iar voi nu veți ieși, fiecare, din ușa casei lui până dimineața. Și Domnul va trece pe lângă ca să lovească pe egipteni, și va vedea sângele pe stâlpul ușii și pe amândoi stâlpii ușii, și Domnul va trece pe lângă ușă, și nu va permite nimicitorului să intre în casele voastre ca să lovească. Și

păziți cuvântul acesta ca lege pentru tine însuși și pentru fiii tăi până în veac. Dacă însă veți intra în pământul pe care Domnul vi-l va da, așa cum a vorbit, păziți această slujbă. Și va fi că, dacă fiii voștri vă vor spune: ce este serviciul acesta? Și veți spune lor: Acest Paște este sacrificiu pentru Domnul, care a acoperit casele fiilor lui Israel în Egipt, când a lovit pe egipteni, iar casele noastre le-a eliberat. Și poporul, plecându-se, s-a închinat. Și fiii lui Israel au plecat și au făcut precum a poruncit Domnul lui Moise și lui Aaron; astfel au făcut.

S-a întâmplat la miezul nopții, și Domnul a lovit tot întâi-născutul în pământul Egiptului, de la întâi-născutul lui Faraon, cel ce ședea pe tron, până la întâi-născutul captivei din groapă, și până la întâi-născutul tuturor animalelor. Și s-a ridicat Faraon noaptea, și servitorii lui, și toți Egiptenii, și s-a făcut un strigăt mare în tot pământul Egiptului, căci nu era casă în care să nu fie un mort. Și Faraon a chemat pe Moise și pe Aaron noaptea și le-a spus lor: Ridicați-vă și ieșiți din poporul meu, și voi, și fiii lui Israel, mergeți și slujiți Domnului Dumnezeului vostru, precum spuneți. Și oile și boii voștri luându-i, plecați, și binecuvântați-mă și pe mine. Și Egiptenii îl presau pe popor cu zel să-i arunce afară din țară, căci au spus: Toți noi murim. Și poporul și-a luat aluatul lor, înainte de a fi dosit, plămădelile lor legate în hainele lor pe umeri. Iar fiii lui Israel au făcut așa cum le-a poruncit Moise și au cerut de la egipteni vase de argint și de aur și îmbrăcăminte. Și Domnul a dat har poporului său înaintea egiptenilor, și aceștia le-au împrumutat, și au prădat pe egipteni.

Fiii lui Israel au plecat din Rameses în Succoth, în șase sute de mii de pedestri, bărbații, în afară de bagaj. Și o mulțime amestecată mare s-a urcat cu ei, și oi, și boi, și vite foarte multe. Și ei au copt aluatul pe care l-au scos din Egipt, pâini nedospite, căci

nu fusese doșpit, pentru că Egiptenii i-au alungat, și nu au putut să rămână, nici nu și-au făcut provizii pentru drum. Iar locuirea fiilor lui Israel, pe care au locuit-o în pământul Egiptului și în pământul Canaanului, a fost de patru sute treizeci de ani. Și s-a întâmplat după patru sute treizeci de ani, că a ieșit toată puterea Domnului din pământul Egiptului noaptea. Pază este pentru Domnul, pentru ca să-i scoată din pământul Egiptului; acea noapte este pază pentru Domnul, pentru ca toți fiii lui Israel să fie în generațiile lor. Domnul a spus lui Moise și lui Aaron: aceasta este legea paștelui, niciun străin nu va mânca din el, și pe tot servitorul cumpărat cu argint să-l tăi împrejur, și atunci va mânca din el. Un străin sau un lucrător cu plată nu va mânca din el. Într-o singură casă va fi mâncat, și nu veți scoate cărnurile afară din casă, și os nu veți zdrobi de la el. Toată adunarea fiilor lui Israel o va face. Dacă însă cineva se apropie de voi, un străin, ca să facă Paștele Domnului, vei tăia împrejur tot masculul lui, și atunci se va apropia să îl facă, și va fi precum și băștinașul pământului; tot cel netăiat împrejur să nu mănânce din el. O singură lege va fi pentru băștinașul și pentru străinul venit printre voi. Și fiii lui Israel au făcut precum le-a poruncit Domnul lui Moise și lui Aaron, astfel au făcut. Și s-a întâmplat că în ziua aceea, Domnul a scos pe fiii lui Israel din pământul Egiptului cu puterea lor.

13

Și Domnul a spus către Moise, zicând, Sfințește-mi tot întâinăscutul, primul produs care deschide pânțele printre fiii lui Israel, de la om până la animal; al meu este. A spus Moise către popor: amintiți-vă ziua aceasta, în care ați ieșit din pământul Egiptului, din casa sclaviei, căci prin mână puternică v-a scos Domnul de aici, și nu va fi mâncat aluat. Căci astăzi voi ieșiți în luna celor noi. Și va fi când Domnul Dumnezeuul tău te va aduce în

pământul canaaniților, hetitilor, amoriților, hiviților, iebusiților, ghirgasiților și fereziților, pe care l-a jurat părinților tăi să ți-l dea, pământ curgând cu lapte și miere, atunci vei săvârși slujba aceasta în luna aceasta. Șase zile veți mânca azime, iar în ziua a șaptea este sărbătoare a Domnului. Pâine nedospită să mănânci șapte zile, să nu se vadă la tine dospit, nici să nu fie la tine dospire în toate hotarele tale. Și vei vesti fiului tău în ziua aceea, zicând: Din pricina aceasta a făcut Domnul Dumnezeu pentru mine, când ieșeam din Egipt. Și va fi ție semn pe mâna ta, și memorial înaintea ochilor tăi, astfel încât legea Domnului să devină în gura ta, căci în mână puternică te-a scos Domnul Dumnezeu din Egipt. Și păziți legea aceasta conform timpurilor și sezonelor, din zi în zi.

Și va fi că atunci când te va aduce Domnul Dumnezeul tău în pământul Canaaniților, precum a jurat părinților tăi, ți-l va da ție. Și vei pune deoparte tot ce deschide pânțele, masculii pentru Domnul, tot ce deschide pânțele din turme sau în vitele tale, câți se vor naște ție, masculii îi vei consacra Domnului. Fiecare care deschide pânțele măgarului îl vei schimba cu o oaie, dar dacă nu îl schimbi, îl vei răscumpăra, fiecare întâi-născut de om dintre fiii tăi îl vei răscumpăra. Dacă însă te-ar întreba fiul tău după acestea, zicând: Ce este aceasta?, atunci îi vei spune lui că prin mână puternică ne-a scos Domnul din pământul Egiptului, din casa sclaviei. Când însă Faraon s-a împietrit să ne trimită departe, a ucis tot întâi-născutul în pământul Egiptului, de la întâi-născuții oamenilor până la întâi-născuții vitelor; din cauza aceasta eu sacrific Domnului tot ce deschide pânțele, cei de parte bărbătească, și tot întâi-născutul fiilor mei îl voi răscumpăra. Și va fi ca un semn pe mâna ta și neclintit înaintea ochilor tăi, căci cu mână puternică te-a scos Domnul din Egipt.

Așa cum Faraon a trimis poporul, Dumnezeu nu i-a condus pe calea pământului Filistenilor, pentru că era aproape, căci Dumnezeu a spus: ca nu cumva să se căiască poporul văzând război și să se întoarcă în Egipt. Și Dumnezeu a înconjurat poporul pe drumul cel spre pustiu, spre Marea Roșie, iar în a cincea generație au urcat fiii lui Israel din pământul Egiptului. Și a luat Moise oasele lui Iosif cu el, căci prin jurământ jurase pe fiii lui Israel, zicând: Cu cercetare vă va cerceta Domnul, și veți ridica oasele mele de aici cu voi.

Ridicând însă fiii lui Israel din Succoth, au tăbărât în Etham lângă pustie. Iar Dumnezeu îi conducea pe ei, ziua într-un stâlp de nor, ca să le arate calea, iar noaptea într-un stâlp de foc. Nu a încetat însă stâlpul norului ziua, și stâlpul focului noaptea, înaintea întregului popor.

14

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, și întorcându-se să tabere înaintea așezării, între Migdol și mare, în fața Beelsephon; înaintea lor să tabere asupra mării. Și Faraon va spune poporului său: Fiii lui Israel rătăcesc în țară, căci pustia i-a închis. Eu însă voi împietri inima lui Faraon, și el va urmări după ei, și voi fi glorificat în Faraon și în toată armata lui, și vor cunoaște toți Egiptenii că Eu sunt Domnul, și au făcut astfel. Și i s-a raportat regelui Egiptenilor că poporul a fugit, și s-a schimbat inima lui Faraon și a servitorilor lui față de popor, și au zis: Ce am făcut noi aceasta, să trimitem departe pe fiii lui Israel, ca să nu ne mai slujească? Faraonul și-a înjugat deci carele și a condus cu sine tot poporul său. Și a luat șase sute de care alese, și toți caii Egiptenilor, și căpitani peste toate. Și Domnul a împietrit inima lui Faraon, regele Egiptului, și a slujitorilor lui, și a urmărit

pe fiii lui Israel, iar fiii lui Israel ieșeau cu mâna ridicată. Și Egiptenii i-au urmărit și i-au găsit așezați în tabără lângă mare, și toți caii și carele lui Faraon, și călăreții, și oastea lui în fața așezării, în fața Beelsephon. Și Faraon se apropia, și fiii lui Israel, ridicând ochii, văd că Egiptenii au tăbărât în urma lor, și s-au temut foarte tare, iar fiii lui Israel au strigat către Domnul. Și au spus către Moise: Oare pentru că nu existau morminte în pământul Egiptului, ne-ai scos să ne omori în pustie? Ce ne-ai făcut nouă acest lucru, scoțându-ne din Egipt? Nu acesta era cuvântul pe care l-am vorbit către tine în Egipt, zicând: lasă-ne în pace, ca să servim egiptenilor? Mai bine pentru noi să servim egiptenilor decât să murim în pustia aceasta.

A spus și Moise către popor: Luați curaj, stați și vedeți mântuirea de la Domnul, pe care o va face nouă astăzi, căci în felul în care ați văzut pe egipteni astăzi, nu-i veți mai vedea niciodată în veșnicie. Domnul va lupta pentru voi, iar voi veți tăcea. Și a spus Domnul către Moise: De ce strigi către mine? Vorbește fiilor lui Israel și să pornească. Și tu ridică toiagă ta și întinde mâna ta asupra mării și despice-o, și să intre fiii lui Israel în mijlocul mării pe uscat. Și iată, eu voi împietri inima lui Faraon și a tuturor Egiptenilor, și vor intra după ei, și voi fi preamărit în Faraon și în toată oștirea lui, și în care, și în caii lui. Și vor ști toți Egiptenii că eu sunt Domnul, fiind glorificat în Faraon și în carele și caii lui. Îngerul lui Dumnezeu, care mergea înaintea taberei fiilor lui Israel, s-a îndepărtat și a mers în spatele lor, iar stâlpul norului s-a îndepărtat de dinaintea feței lor și a stat în spatele lor. Și a intrat între mijlocul taberei egiptenilor, și între mijlocul taberei egiptenilor, și între mijlocul taberei lui Israel, și a stat, și s-a făcut întuneric și beznă, și a trecut noaptea, și nu s-au amestecat unii cu alții toată noaptea. Moise și-a întins mâna asupra mării, și Domnul a împins înapoi marea cu un vânt de sud violent toată

noaptea, și a făcut marea uscată, și apa fu despărțită. Și au intrat fiii lui Israel în mijlocul mării pe uscat, și apa ei era zid din dreapta și zid din stânga.

Și Egiptenii au urmărit și au intrat după ei, tot calul lui Faraon, carele și călăreții, în mijlocul mării. S-a întâmplat dar în straja de dimineață, și Domnul a privit în jos asupra taberei egiptenilor în stâlpul de foc și nor, și a aruncat în confuzie tabăra egiptenilor. Și a legat axele carelor lor și i-a condus cu forță, și au zis Egiptenii: să fugim de la fața lui Israel, căci Domnul luptă pentru ei împotriva Egiptenilor. A spus Domnul către Moise: Întinde mâna ta asupra mării, și să se întoarcă apa și să acopere pe egipteni, asupra carelor și asupra călăreților. Moise a întins mâna asupra mării, și apa s-a întors spre zi asupra pământului, iar Egiptenii au fugit sub apă, și Domnul a scuturat pe Egipteni în mijlocul mării. Și apa, întorcându-se înapoi, a acoperit carele și călăreții, și toată puterea lui Faraon, pe cei care intraseră după ei în mare, și nu a rămas din ei nici unul. Iar fiii lui Israel au mers prin uscat în mijlocul mării, iar apa le era zid în dreapta și zid în stânga. Și a eliberat Domnul pe Israel în ziua aceea din mâna egiptenilor, și a văzut Israel pe egiptenii morți lângă țărmul mării. Și a văzut Israel mâna cea mare pe care a făcut-o Domnul egiptenilor, și poporul s-a temut de Domnul, și au crezut în Dumnezeu și în Moise, slujitorul Lui.

15

Atunci Moise și fiii lui Israel au cântat acest cântec lui Dumnezeu și au zis: Să cântăm Domnului, căci glorios a fost glorificat, cal și călăreț a aruncat în mare. Ajustor și protector mi s-a făcut spre mântuire, acesta este Dumnezeul meu și-L voi glorifica, Dumnezeul tatălui meu și-L voi înălța. Domnul

zdrobește războaiele, Domnul este numele Lui. Carele Faraonului și puterea lui au fost aruncate în mare, călăreții aleși, ofițerii de rang trei, au fost înghițiți în Marea Roșie. Marea i-a acoperit, s-au scufundat în adâncime ca o piatră. Dreapta Ta, Doamne, a fost glorificată în putere; dreapta Ta mână, Doamne, a zdrobit pe dușmani. Și în mulțimea gloriei tale ai zdrobit pe adversari, ai trimis mânia ta care i-a devorat ca miriștea. Și prin suflarea mâniei tale s-au despărțit apele, s-au înghețat ca un zid apele, s-au înghețat valurile în mijlocul mării. A zis dușmanul: urmărind, voi ajunge din urmă, voi împărți prăzile, îmi voi umple sufletul, voi ucide cu sabia mea, va stăpâni mâna mea. Ai trimis duhul Tău, marea i-a acoperit, s-au scufundat ca plumbul în apele puternice. Cine este asemenea ție printre zei, Doamne? Cine este asemenea ție? Glorificat în sfinți, minunat în fapte măreț, făcând minuni. Ai întins dreapta ta, i-a înghițit pământul. Ai călăuzit cu dreptatea Ta poporul Tău acesta, pe care l-ai răscumpărat, l-ai mângâiat cu puterea Ta spre locuința Ta cea sfântă. Au auzit națiunile și s-au mâniat, dureri au cuprins locuitorii Filistenilor. Atunci s-au grăbit conducătorii Edomului și conducătorii Moabiților, i-a cuprins tremur, s-au topit toți cei ce locuiesc în Canaan. Să cadă asupra lor tremur și frică, prin măreția brațului tău să fie prefăcuți în piatră, până va trece poporul tău, Doamne, până va trece poporul tău acesta, pe care l-ai dobândit. Aducându-i înăuntru, plantează-i în muntele moștenirii tale, în locuința ta gata pregătită pe care ai întemeiat-o, Doamne, sanctuarul, Doamne, pe care l-au pregătit mâinile tale. Domnul domnește în veșnicie, și peste veșnicie, și încă. Că a intrat calul Faraonului cu carele și călăreții în mare, și a adus asupra lor Domnul apa mării, iar fiii lui Israel au mers prin uscat în mijlocul mării.

Iar Miriam, profetesa, sora lui Aaron, a luat toba în mâna ei, și toate femeile au ieșit după ea cu tobe și coruri. A început însă

Miriam să-i conducă, spunând: să cântăm Domnului, căci glorios a fost glorificat, cal și călăreț a aruncat în mare. Moise a scos pe fiii lui Israel de la Marea Roșie și i-a condus în pustiul Shur. Ei au mers trei zile prin pustiul și nu au găsit apă de băut. Au venit dar în Merra, și nu puteau să bea din Merra, căci era amar; din cauza aceasta a numit el numele locului acela Amărăciune. Și poporul a murmurat împotriva lui Moise, zicând: Ce vom bea? A strigat dar Moise către Domnul, și i-a arătat lui Domnul un lemn, și l-a aruncat în apă, și s-a îndulcit apa. Acolo i-a pus lui statute și judecăți, și acolo l-a testat. Și a spus: Dacă vei asculta cu luare aminte glasul Domnului Dumnezeului tău și vei face cele plăcute înaintea Lui, și vei da ascultare poruncilor Lui, și vei păzi toate hotărârile Lui, toată boala pe care am adus-o asupra egiptenilor nu o voi aduce asupra ta, căci Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, Cel care te vindecă. Și au venit în Elim, și erau acolo douăsprezece izvoare de apă și șaptezeci de trunchiuri de palmieri, și au tăbărât acolo lângă ape.

16

Ei au plecat din Elim și a venit toată adunarea fiilor lui Israel în pustiul Sin, care este între Elim și Sinai. Iar în a cincisprezecea zi a lunii celei de-a doua, după ieșirea lor din pământul Egiptului, Toată adunarea fiilor lui Israel murmura împotriva lui Moise și Aaron. Și au spus către ei fiii lui Israel: De am fi murit loviți de Domnul în pământul Egiptului, când ședeam la oalele cu carne și mâncam pâine până la sațietate! Pentru că ne-ați scos în pustiul acesta ca să uciideți toată adunarea aceasta prin foamete. A zis și Domnul către Moise: iată, eu voi ploua vouă pâini din cer, și va ieși poporul și vor aduna pe al zilei în fiecare zi, ca să-i încerc dacă vor merge după legea mea sau nu. Și va fi în ziua a șasea că vor pregăti ceea ce vor aduce înăuntru, și va fi dublu față de ceea ce

adună în fiecare zi. Și au spus Moise și Aaron către toată adunarea fiilor lui Israel: Seara veți cunoaște că Domnul v-a scos din pământul Egiptului, și dimineța veți vedea gloria Domnului, în timp ce El ascultă cârtirea voastră împotriva lui Dumnezeu; iar noi ce suntem, de ce murmurăți împotriva noastră? Și a spus Moise: Când Domnul vă va da vouă seara carne de mâncat și pâini dimineța până la sațietate, pentru că Domnul a ascultat cârtirea voastră pe care voi o roștiți împotriva noastră - noi oare ce suntem? Căci nu împotriva noastră este cârtirea voastră, ci împotriva lui Dumnezeu.

A spus Moise către Aaron: Spune întregii adunări a fiilor lui Israel: Veniți înaintea lui Dumnezeu, căci a auzit cârtirea voastră. Când vorbea Aaron la toată adunarea fiilor lui Israel, ei s-au întors spre pustiu, și gloria Domnului a apărut în nor. Și Domnul a vorbit către Moise, zicând, Am auzit cârtirea fiilor lui Israel, vorbește către ei, zicând: seara veți mânca carne, și dimineța veți fi săturați cu pâine, și veți cunoaște că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru. S-a întâmplat seara și s-a ridicat prepelița și a acoperit tabăra, dimineța s-a întâmplat când a încetat roua în jurul taberei. Și iată pe fața pustiului ceva subțire ca sămânța de coriandru, alb ca bruma pe pământ. Văzându-l, fiii lui Israel au spus unul către celălalt: Ce este aceasta? Căci nu știau ce era. Iar Moise le-a spus lor: Aceasta este pâinea pe care Domnul v-a dat-o vouă să o mâncați. Acesta este cuvântul pe care l-a poruncit Domnul: adunați din el fiecare pentru cei ce se cuvin, câte un gomor pe cap, după numărul sufletelor voastre, fiecare să adune pentru cei din cortul său. Au făcut astfel fiii lui Israel și au adunat cel mult și cel puțin. Și după ce au măsurat cu gomorul, cel ce adunase mult nu a avut mai mult, și cel ce adunase mai puțin nu a avut mai puțin, fiecare adunase cât îi trebuia. Și a spus Moise către ei: nimeni să nu lase din al său până dimineța.

Și nu l-au ascultat pe Moise, ci unii au lăsat din el până dimineața, și a fiert viermi, și a putrezit, și Moise s-a mâniat pe ei. Și au adunat aceasta dimineață de dimineață, fiecare cantitatea cuvenită lui, iar când încălzea soarele, se topea. S-a întâmplat însă în ziua cea a șasea, au adunat lucrurile necesare îndoit, doi gomori pentru fiecare, au intrat apoi toți conducătorii adunării și au raportat lui Moise. A spus Moise către ei: Nu acesta este cuvântul pe care l-a vorbit Domnul? Sabatele sunt odihnă sfântă pentru Domnul. Măine, câte veți coace, coaceți, și câte veți fierbe, fierbeți, iar tot ce rămâne în plus lăsați-l la depozit pentru dimineață. Și ei au lăsat din el până dimineața, așa cum le-a poruncit Moise, și nu a putrezit, nici nu s-a făcut vierme în el. Și Moise a spus: Mâncați astăzi, căci astăzi este sabat pentru Domnul, nu va fi găsit în câmpie. Șase zile veți aduna, dar ziua a șaptea este sabat, căci nu va fi în ea. S-a întâmplat însă că în ziua a șaptea unii din popor au ieșit să adune, și nu au găsit. A zis Domnul către Moise: Până când nu doriți să ascultați poruncile Mele și legea Mea? Vedeți, căci Domnul v-a dat vouă sabatul în ziua aceasta, din cauza aceasta el însuși v-a dat vouă în ziua a șasea pâini pentru două zile, să rămâneți fiecare în casele voastre, nimeni să nu iasă din locul său în ziua a șaptea. Și poporul a ținut sabat în ziua a șaptea. Și fiii lui Israel au numit-o Mană, și era ca sămânța de coriandru albă, iar gustul ei ca turta cu miere. A spus și Moise: Acesta este cuvântul pe care l-a poruncit Domnul: Umpleți gomorul de mană pentru depozitare, pentru generațiile voastre, ca să vadă pâinea pe care ați mâncat-o voi în pustie, când v-a scos Domnul din pământul Egiptului. Și a zis Moise către Aaron: ia un borcan auriu și pune în el plin gomorul de mană, și îl vei așeza înaintea lui Dumnezeu, spre păstrare pentru generațiile voastre, În modul în care a poruncit Domnul lui Moise, și a pus Aaron înaintea mărturiei spre păstrare. Iar fiii lui Israel au mâncat mana patruzeci de ani, până

au venit în lumea locuită; au mâncat mana până au sosit în partea Feniciei. Iar gomorul era a zecea parte a celor trei măsuri.

17

Și a plecat toată adunarea fiilor lui Israel din pustia Sin, conform tabărilor lor, prin cuvântul Domnului, și au tăbărât în Rafidim, dar nu era apă pentru popor ca să bea. Și poporul se certa cu Moise, zicând: Dă-ne nouă apă, ca să bem. Și Moise le-a zis lor: De ce vă certați cu mine, și de ce îl încercați pe Domnul? A însetat însă acolo poporul de apă, și a cârtit acolo poporul către Moise, zicând: De ce ai făcut acest lucru? Ne-ai scos pe noi din Egipt ca să ne ucizi pe noi și pe copiii noștri și vitele noastre de sete? Moise a strigat către Domnul, zicând: ce voi face poporului acestuia? Încă puțin și mă vor ucide cu pietre. Și a zis Domnul către Moise: Mergi înaintea poporului acestuia, ia cu tine din bătrânii poporului și toiagul cu care ai lovit râul, ia-l în mâna ta și vei merge. Iată, eu stau acolo înaintea ta pe stânca din Horeb, și vei lovi stânca, și va ieși din ea apă, și va bea poporul. Și a făcut Moise astfel înaintea fiilor lui Israel. Și el a numit numele aceluia loc Încercare și Ocară, din cauza ocării fiilor lui Israel și din cauza încercării Domnului, zicând: Este Domnul în mijlocul nostru sau nu?

Veni dar Amalec și purta război cu Israel în Rafidim. Și Moise i-a spus lui Iosua: Alege-ți bărbați puternici și, ieșind, luptă cu Amalec mâine, și iată, eu voi sta pe vârful dealului, și toiagul lui Dumnezeu va fi în mâna mea. Și a făcut Iosua așa cum i-a spus lui Moise, și ieșind s-a desfășurat pentru bătălie împotriva lui Amalec, și Moise și Aaron și Hur s-au suit pe vârful dealului. Și s-a întâmplat că, atunci când Moise ridica mâinile, Israel învingea, iar când lăsa mâinile jos, Amalec învingea. Mâinile lui Moise erau

grele, și luând o piatră au pus-o sub el, și ședea pe ea, și Aaron și Hur susțineau mâinile lui, unul de o parte și unul de cealaltă parte, și mâinile lui Moise au rămas întinse până la apusul soarelui. Și Iosua l-a învins pe Amalec și tot poporul lui prin tășul sabiei. Și a spus Domnul către Moise: Scrie aceasta ca memorial în carte, și pune în urechile lui Iosua, că voi șterge cu desăvârșire memorialul lui Amalec de sub cer. Și Moise a construit un altar Domnului și a numit numele lui: Domnul refugiul meu. Că în taină luptă Domnul împotriva lui Amalek din generație în generație.

18

A auzit și Iothor, preotul Madianului, socrul lui Moise, toate câte a făcut Domnul lui Israel, poporului Său, căci Domnul a scos pe Israel din Egipt. Luă dar Iothor, socrul lui Moise, pe Sefora, soția lui Moise, după eliberarea ei, și pe cei doi fii ai ei, numele unuia dintre ei era Ghersom, zicând: străin am fost în pământ străin, și numele celui de-al doilea era Eliezer, zicând: Căci Dumnezeu tatălui meu a fost ajutorul meu și m-a eliberat din mâna lui Faraon. Și a ieșit Iothor, socrul lui Moise, și fiii și femeia către Moise în pustie, unde tăbărâse la muntele lui Dumnezeu. A fost raportat lui Moise, spunând: Iată, socrul tău Iothor vine către tine, și soția și cei doi fii ai tăi cu el. Iar Moise a ieșit în întâmpinarea socrului său, și s-a închinat lui, și l-a sărutat, și s-au îmbrățișat unul pe altul, și i-a adus în cort. Și a povestit Moise cumnatului său toate câte a făcut Domnul lui Faraon și tuturor Egiptenilor din pricina lui Israel, și toată osteneala care li s-a întâmplat pe cale, și că i-a eliberat Domnul din mâna lui Faraon și din mâna Egiptenilor. Și Iothor a fost uimit de toate lucrurile bune pe care le-a făcut Domnul pentru ei, că i-a eliberat din mâna egiptenilor și din mâna lui Faraon. Și a zis Iothor: Binecuvântat

este Domnul, că i-a eliberat din mâna egiptenilor și din mâna lui Faraon. Acum am cunoscut că Domnul este mare față de toți zeii din pricina aceasta, că ei au atacat asupra lor. Și a luat Iothor, socrul lui Moise, arderi de tot și jertfe pentru Dumnezeu, iar Aaron și toți bătrânii lui Israel au venit să mănânce pâine cu socrul lui Moise, înaintea lui Dumnezeu.

Și s-a întâmplat că a doua zi Moise a șezut să judece poporul, și tot poporul stătea lângă Moise de dimineața până seara. Și văzând Iothor toate câte face poporului, zice: Ce este acest lucru pe care tu îl faci poporului? Pentru ce șezi tu singur, iar tot poporul stă lângă tine de dimineață până seara? Și Moise spune socrului său: Poporul vine la mine ca să caute judecată de la Dumnezeu. Căci când li se ivește o dispută și vin la mine, eu judec pe fiecare și le fac cunoscute poruncile lui Dumnezeu și legea Lui. Și socrul lui Moise i-a spus: Nu faci corect lucrul acesta. Cu distrugere vei fi distrus din cauza nerăbdării, atât tu, cât și tot poporul acesta care este cu tine; greu îți este lucrul acesta, nu vei putea să-l faci tu singur. Acum deci ascultă-mă, și te voi sfătui, și Dumnezeu va fi cu tine, fii tu pentru popor în cele către Dumnezeu, și vei înălța cuvintele lor către Dumnezeu. Și vei avertiza solemn despre poruncile lui Dumnezeu și legea Lui, și le vei arăta căile pe care trebuie să meargă, și faptele pe care trebuie să le facă. Și tu însuți alege din tot poporul bărbați puternici, temători de Dumnezeu, bărbați drepecți, care urăsc aroganța, și îi vei pune peste ei comandanți de mii și comandanți de sute și comandanți de cincizeci și comandanți de zeci. Și ei vor judeca poporul în orice vreme, iar cuvântul cel greu îl vor aduce la tine, iar lucrurile mici ale judecăților le vor judeca ei înșiși, și îți vor ușura sarcina, și te vor ajuta. Dacă vei face cuvântul acesta, te va întări Dumnezeu, și vei putea să stai înaintea, și tot poporul acesta va veni în locul lui propriu cu pace. Moise a auzit însă vocea

socrului și a făcut câte i-a spus. Și Moise a ales bărbați puternici din tot Israelul și i-a făcut peste ei conducători de mii și conducători de sute și conducători de cincizeci și conducători de zeci. Și au judecat poporul în tot timpul, dar orice cuvânt greu l-au adus la Moise, iar orice cuvânt ușor l-au judecat ei înșiși. Moise l-a trimis pe ginerele său, și acesta a plecat în țara lui.

19

Iar în luna a treia a plecării fiilor lui Israel din pământul Egiptului, în ziua aceasta, au venit în pustiul Sinai. Și au plecat din Raphidein și au venit în pustia Sinaiului, și Israel a tăbărât acolo în fața muntelui. Și Moise s-a suit în muntele lui Dumnezeu, și Dumnezeu l-a chemat din munte, zicând: Acestea vei spune casei lui Iacob și le vei vesti fiilor lui Israel. Voi înșivă ați văzut câte am făcut egiptenilor și v-am ridicat ca pe aripi de vulturi și v-am adus la mine. Și acum, dacă veți asculta cu adevărat vocea mea și veți păzi legământul meu, veți fi pentru mine un popor special dintre toate națiunile, căci al meu este tot pământul. Voi însă veți fi pentru mine o împărăție de preoți și un neam sfânt; acestea sunt cuvintele pe care le vei spune fiilor lui Israel. A venit dar Moise și a chemat pe bătrânii poporului, și a pus înaintea lor toate cuvintele acestea pe care le-a poruncit lor Dumnezeu. A răspuns însă tot poporul cu un gând și au zis: Toate câte a zis Dumnezeu vom face și vom asculta. Iar Moise a înălțat cuvintele acestea către Dumnezeu. A zis Domnul către Moise: Iată, Eu vin către tine în stâlp de nor, ca să audă poporul vorbirea Mea către tine și să creadă în tine pentru veșnicie. Și Moise a raportat cuvintele poporului către Domnul. Și a zis Domnul către Moise: Coboară, avertizează poporul și purifică-i astăzi și mâine, și să-și spele hainele, și să fie gata pentru ziua a treia, căci în ziua a treia va coborî Domnul pe muntele Sinai, înaintea întregului popor. Și vei

separa poporul de jur împrejur, zicând: Luați seama vouă înșivă să nu urcați în munte și să nu atingeți ceva de al lui; oricine va atinge muntele, cu moarte va muri. Nu va atinge mâna lui, căci cu pietre va fi împroșcat cu pietre, sau cu săgeată va fi împușcat, fie animal fie om, nu va trăi; când vocile și trâmbițele și norul se vor depărta de pe munte, aceia vor urca pe munte.

A coborât dar Moise din munte către popor și i-a sfințit, și au spălat hainele. Și a spus poporului: Fiți gata, trei zile să nu vă apropiați de femeie. S-a întâmplat dar în ziua a treia, având loc spre zori, și au fost voci și fulgere și un nor întunecos pe muntele Sinai, vocea trâmbiței răsună puternic, și s-a înspăimântat tot poporul cel din tabără. Și Moise a condus poporul afară din tabără, în întâmpinarea lui Dumnezeu, și au stat lângă munte. Muntele Sinai fumea în întregime, pentru că Dumnezeu coborâse asupra lui în foc, și se ridica fumul ca fumul unui cuptor, și tot poporul era foarte uimit. Vocile trompetei deveneau din ce în ce mai puternice. Moise a vorbit, iar Dumnezeu i-a răspuns cu voce. Domnul S-a coborât pe muntele Sinai, pe vârful muntelui, și Domnul l-a chemat pe Moise pe vârful muntelui, și Moise s-a urcat. Și Dumnezeu a zis către Moise, zicând: Coboară și avertizează poporul, ca nu cumva să se apropie de Dumnezeu pentru a înțelege, și să cadă o mulțime dintre ei, Și preoții care se apropie de Domnul Dumnezeu să fie sfințiți, ca nu cumva Domnul să-i distrugă.

Și a spus Moise către Dumnezeu: Nu va putea poporul să urce către muntele Sinai, pentru că tu ai mărturisit nouă, spunând: Delimitează muntele și sfințește-l. Și Domnul i-a zis: Mergi, coboară-te, și apoi urcă-te tu și Aaron cu tine, dar preoții și poporul să nu forțeze calea să urce către Dumnezeu, ca nu cumva

Domnul să-i nimicească. A coborât și Moise către popor și le-a spus.

20

Și a vorbit Domnul toate aceste cuvinte, zicând: Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, care te-am scos din pământul Egiptului, din casa sclaviei. Nu vor fi pentru tine alți zei în afară de mine. Nu vei face pentru tine însuți chip, nici vreo asemănare a celor ce sunt în cerul de sus, și a celor ce sunt pe pământul de jos, și a celor ce sunt în apele de sub pământ. Nu te vei închina lor, nici nu le vei servi, căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, Dumnezeu gelos, care pedepsește păcatele părinților asupra copiilor, până la a treia și a patra generație, celor ce Mă urăsc, Și făcând milă în mii celor ce mă iubesc și celor ce păzesc poruncile mele. Nu vei lua numele Domnului Dumnezeuului tău în deșert, căci nu va curăți Domnul Dumnezeuul tău pe cel ce ia numele Lui în deșert. Amintește-ți de ziua sabatului ca să o sfințești. Șase zile lucrezi și vei face toate lucrările tale. Iar în ziua a șaptea, sabat al Domnului Dumnezeuului tău, să nu faci în ea nicio lucrare tu, și fiul tău, și fiica ta, servitorul tău, și servitoarea ta, boul tău, și animalul tău de povară, și toată vita ta, și străinul cel ce locuiește la tine. Căci în șase zile a făcut Domnul cerul și pământul și marea și toate cele din ele, și s-a odihnit în ziua a șaptea; din această cauză a binecuvântat Domnul ziua a șaptea și a sfințit-o. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să ai viață lungă pe pământul cel bun pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă. Nu vei comite adulter. Nu vei fura. Nu vei ucide. Nu vei mărturisi fals împotriva vecinului tău. Nu vei dori femeia vecinului tău, nu vei dori casa vecinului tău, nici câmpul lui, nici copilul lui, nici servitoarea lui, nici boul lui, nici animalul de povară al lui, nici toate animalele lui, nici câte sunt ale vecinului tău.

Și tot poporul vedea vocea, și făcliile, și vocea trâmbiței, și muntele fumegând, iar temându-se, tot poporul stătea de departe. Și au spus către Moise: Vorbește tu nouă, și să nu ne vorbească nouă Dumnezeu, ca să nu murim. Și Moise le spune lor: Îndrăzniți, căci Dumnezeu a venit la voi ca să vă încerce, pentru ca frica de El să fie în voi, ca să nu păcătuiți. Poporul stătea de departe, iar Moise a intrat în întunericul unde era Dumnezeu. A zis și Domnul către Moise: Acestea vei spune casei lui Iacob și le vei vesti fiilor lui Israel: Voi ați văzut că din cer am vorbit către voi. Nu veți face pentru voi zei de argint, și zei de aur nu veți face pentru voi. Altar din pământ veți face mie, și veți sacrifica pe el arderile voastre de tot, și mântuirile voastre, și oile, și vițeei voștri în tot locul unde voi face să fie numit numele meu acolo, și voi veni către tine și te voi binecuvânta. Dacă însă faci un altar din pietre pentru mine, nu le vei construi cioplite, pentru că ți-ai ridicat pumnalul asupra lor și au fost pângărite. Nu vei urca pe trepte la altarul meu, pentru ca să nu-ți dezvălui goliciunea pe el.

21

Și acestea sunt hotărârile pe care le vei pune înaintea lor. Dacă dobândești un copil evreu, șase ani va sluji ție, iar în al șaptelea an va pleca liber, fără plată. Dacă el intră singur, va ieși și singur; dacă însă intră cu o femeie, va ieși și femeia lui. Și dacă stăpânul îi dă lui femeie, și ea îi naște fii sau fiice, femeia și copiii vor fi ai stăpânului lui, iar el singur va ieși. Dacă însă servitorul, răspunzând, spune: Am iubit pe stăpânul meu și pe soția și pe copiii, nu plec liber, Stăpânul lui îl va aduce la judecătoria lui Dumnezeu, și atunci îl va aduce la ușă, la pragul ușii, și stăpânul lui îi va străpunge urechea cu sulul, și îi va sluji pentru totdeauna.

Dacă cineva își vinde propria fiică ca servitoare, ea nu va pleca așa cum pleacă sclavele. Dacă nu ar trebui să placă domnului ei, căruia i s-a promis, o va răscumpăra; dar unei națiuni străine nu este stăpân să o vândă, pentru că a călcat legământul cu ea. Dacă însă fiului o logodește pe ea, conform dreptului fiicelor îi va face ei. Dacă însă ia o alta pentru el însuși, lucrurile necesare și îmbrăcămintea și împreunarea cu ea nu o va lipsi. Dacă însă nu îi face aceste trei lucruri, ea va ieși liber, fără argint. Dacă cineva lovește pe cineva și moare, să fie pedepsit cu moartea. Cel care nu a vrut, ci Dumnezeu l-a predat în mâinile lui, îți voi da un loc unde va fugi acolo ucigașul. Dacă însă cineva atacă pe vecinul său ca să-lucidă prin viclenie, și se refugiază, de la altarul meu îl vei lua pe el ca să-l dai la moarte. Cine lovește pe tatăl său sau pe mama sa, să fie pedepsit cu moartea. Cel ce vorbește de rău pe tatăl său sau pe mama sa va muri de moarte. Cine ar fura pe cineva dintre fiii lui Israel și, asuprind-ul, l-ar vinde, și ar fi găsit vinovat, să moară. Dacă doi bărbați se insultă și lovească pe vecinul cu piatră sau cu pumnul, și acesta nu moare, ci zace pe pat, Dacă omul, ridicându-se, va merge afară sprijinindu-se pe toiag, nevinovat va fi cel care l-a lovit, cu excepția că va plăti pentru timpul lui de nelucrare și cheltuielile de vindecare. Dacă cineva lovește copilul său sau servitoarea sa cu toiagul, și aceasta moare sub mâinile lui, va fi pedepsit cu dreptate. Dacă însă ar supraviețui o zi sau două, să nu fie pedepsit, pentru că argintul lui este. Dacă însă se luptă doi bărbați și lovesc o femeie având copil în pântece, și iese copilul ei neformat, va fi penalizat cu amendă, după cum va impune bărbatul femeii, va plăti conform evaluării. Dacă însă este format, va da suflet în locul sufletului, Ochi în locul ochiului, dinte în locul dintelui, mână în locul mâinii, picior în locul piciorului, Arsură în loc de arsură, rană în loc de rană, vânătăie în loc de vânătăie. Dacă cineva lovește ochiul slugii sale sau ochiul slujnicei sale și îl orbește, îi va elibera în locul ochiului lor. Dacă însă dintele slugii

sau dintele slujitoarei lui îl scoate, îi va trimite liberi în locul dintelui lor. Dacă însă un taur împunge un bărbat sau o femeie și moare, taurul va fi ucis cu pietre, și carnea lui nu va fi mâncată, iar stăpânul taurului va fi nevinovat. Dacă însă taurul a fost împungător înainte de ieri și înainte de a treia zi, și au mărturisit stăpânului lui, și nu l-a îndepărtat, iar el a ucis bărbat sau femeie, taurul va fi împroșcat cu pietre, și stăpânul lui va fi dat morții. Dacă însă i se va impune răscumpărare, va da răscumpărare pentru sufletul lui, cât i se va impune. Dacă însă împunge un fiu sau o fiică, conform cu această rânduială să i se facă lui. Dacă însă taurul împunge un copil sau o tânără femeie, va da treizeci de didrahme de argint stăpânului lor, și taurul va fi împroșcat cu pietre. Dacă cineva deschide o groapă sau sapă o groapă și nu o acoperă, și cade acolo un vițel sau un măgar, Stăpânul gropii va plăti, va da argint stăpânului lor, iar cel mort va fi al lui. Dacă taurul cuiva împunge taurul vecinului și moare, vor vinde taurul cel viu și vor împărți argintul lui, și taurul cel mort îl vor împărți. Dacă însă se face cunoscut că taurul este împungător dinainte de ieri și dinainte de a treia zi, și au mărturisit stăpânului lui, și nu l-a îndepărtat, va plăti taur în locul taurului, iar cel mort va fi al lui.

Dacă cineva fură un vițel sau o oaie și îl înjunghie sau îl vinde, va plăti cinci viței în locul vițelului și patru oi în locul oii.

22

Dacă însă hoțul a fost găsit în spărtură și, lovit fiind, moare, nu este crimă pentru acela. Dacă însă răsare soarele asupra lui, este vinovat și va muri în schimb; dacă însă nu are cu ce, să fie vândut pentru furt. Dacă însă va fi lăsat și va fi găsit în mâna lui lucrul furat, de la măgar până la oaie, vii, va plăti dublu pentru ele. Dacă cineva pășunează un câmp sau o vie și lasă animalul său să

pășuneze câmpul altuia, va plăti din câmpul său conform cu rodul acestuia, iar dacă pășunează tot câmpul, va plăti cele mai bune ale câmpului său și cele mai bune ale viei sale. Dacă însă focul, ieșind, găsește spini și arde arii de treierat sau spice de grâu sau câmpie, va plăti cel care a aprins focul.

Dacă cineva dă vecinului său argint sau vase spre păzire și este furat din casa omului, dacă este găsit hoțul, va plăti dublul. Dacă însă nu a fost găsit hoțul, stăpânul casei se va înfățișa înaintea lui Dumnezeu și va jura că el într-adevăr nu a acționat cu răutate asupra întregului depozit al vecinului. Conform fiecărei declarații afirmate despre nedreptate, referitor la vițel, animal de povară, oaie, haină și toată pierderea revendicată, orice ar fi, înaintea lui Dumnezeu va veni judecata ambilor, și cel găsit vinovat prin Dumnezeu va plăti dublu vecinului. Dacă însă cineva dă vecinului un animal de povară sau un vițel sau o oaie sau orice animal să păzească, și se zdrobește sau moare sau devine captiv, și nimeni nu știe, Jurământ va fi al lui Dumnezeu între amândoi, că nu a acționat cu răutate în privința depozitului vecinului, și astfel stăpânul lui îl va accepta, și nu va plăti. Dacă însă este furat de la el, va plăti stăpânului. Dacă însă devine sfâșiat de fiare, îl va conduce la vânătoare și nu va plăti. Dacă cineva ar cere de la vecinul său, și s-ar zdrobi sau ar muri sau ar deveni captiv, iar stăpânul nu ar fi cu el, va plăti. Dacă însă stăpânul este cu el, nu va plăti; dacă însă este muncitor angajat, va fi pentru el în locul plății lui.

Dacă însă cineva înșală o fecioară nelogodită și se culcă cu ea, cu zestre o va înzestra ca soție lui. Dacă însă refuzând refuză, și nu dorește tatăl ei să o dea lui de soție, argint va plăti tatălui conform cu cât este zestrea fecioarelor. Vrajitorii să nu-i lăsați în viață. Pe oricine se culcă cu un animal îl veți ucide prin moarte. Cel ce

sacrifică zeilor va fi pedepsit cu moartea, cu excepția Domnului singur.

Și pe străin nu-l veți maltrata, nici nu-l veți apăsa, căci ați fost străini în pământul Egiptului. Nicio văduvă și niciun orfan să nu chinuiți. Dacă însă îi nedreptățiți cu răutate și, strigând, vor striga către mine, voi asculta cu auzire glasul lor. Și mă voi mânia cu furie și vă voi ucide cu sabia, și femeile voastre vor fi văduve, și copiii voștri orfani. Dacă vei împrumuta argint fratelui tău cel sărac de lângă tine, nu-l vei apăsa și nu-i vei pune dobândă. Dacă însă vei lua ca gaj haina vecinului, înainte de apusul soarelui i-o vei da înapoi, Este pentru că aceasta este acoperirea lui, numai aceasta este haina goliciunii lui, în ce va dormi? Dacă deci va striga către mine, îl voi asculta, pentru că sunt milostiv. Zeii nu-i vei vorbi de rău, și pe conducătorul poporului tău nu-l vei vorbi de rău. Primele roade ale ariei tale de treierat și ale teascului tău nu le vei întârzia, pe întâii născuți ai fiilor tăi îi vei da mie. Astfel vei face cu vițelul tău și cu oaia ta și cu animalul tău de povară: șapte zile va fi sub mama sa, iar în a opta zi mi-l vei da mie. Și veți fi bărbați sfinți pentru mine, și carne sfâșiată de fiare nu veți mânca, aruncați-o câinelui.

23

Nu vei primi o mărturie mincinoasă, nu vei face învoială cu cel nedrept ca să devii martor nedrept. Nu vei fi cu cei mai mulți în răutate, nu te vei alătura mulțimii să te abați cu cei mai mulți, astfel încât să pervertești judecata. Și nu vei avea milă de sărac în judecată. Dacă întâlnești boul vrăjmașului tău sau animalul lui de povară rătăcind, să-l întorci și să i-l dai înapoi. Dacă însă vezi animalul de povară al dușmanului tău căzut sub sarcina lui, nu vei trece pe lângă el, ci îl vei ajuta să-l ridici împreună cu el.

Nu vei perverti judecata săracului în judecata lui. De la orice cuvânt nedrept te vei depărta, pe cel nevinovat și drept nu-l vei ucide, și nu vei îndreptăți pe cel necredincios din pricina darurilor. Și daruri nu vei lua, căci darurile orbesc ochii celor ce văd și strică cuvintele drepte. Și pe străin nu-l veți asupra, căci voi știți sufletul străinului, pentru că voi înșivă ați fost străini în pământul Egiptului. Șase ani vei semăna pământul tău și vei aduna roadele lui. În al șaptelea an vei face eliberare și o vei lăsa în repaus, și vor mânca săracii neamului tău, iar ce rămâne vor mânca fiarele sălbatice; astfel vei face cu via ta și cu măslinăria ta. Șase zile vei face lucrările tale, iar în ziua a șaptea să fie odihnă, ca să se odihnească boul tău și animalul tău de povară, și ca să se răcorească fiul servitoarei tale și străinul. Toate câte am spus către voi, păziți-le, și numele altor zei să nu-l amintiți, nici să nu fie auzit din gura voastră.

Trei timpuri ale anului să-mi sărbătoriți. Sărbătoarea azimilor păziți-o să o faceți, șapte zile să mâncați azime, după cum v-am poruncit, la timpul lunii noilor, căci în ea ați ieșit din Egipt; să nu vă înfățișați înaintea mea cu mâinile goale. Și vei face sărbătoarea recoltei primelor roade ale lucrărilor tale, pe care le vei semăna în câmpul tău, și sărbătoarea împlinirii la ieșirea anului, în adunarea lucrărilor tale din câmpul tău. Trei ori pe an va fi văzut tot bărbatul tău înaintea Domnului Dumnezeului tău. Când voi alunga națiunile dinaintea ta și voi lărgi granițele tale, nu vei sacrifica pe aluat sângele tămâiei mele, nici nu va rămâne peste noapte grăsimea sărbătorii mele până dimineața. Primele roade ale primelor producții ale pământului tău le vei aduce în casa Domnului Dumnezeului tău; nu vei fierbe miel în laptele mamei lui. Și iată, eu trimit îngerul meu înaintea feței tale, ca să te păzească pe cale, pentru ca să te aducă în pământul pe care ți l-am pregătit. Fii atent la tine însuși și ascultă-l și nu-i neascultă, căci

nu te va cruța, pentru că numele meu este asupra lui. Dacă veți asculta cu adevărat glasul Meu și vei face toate câte voi porunci ție și veți păzi legământul Meu, veți fi pentru Mine popor ales dintre toate națiunile, căci al Meu este tot pământul, iar voi veți fi pentru Mine împărăție de preoți și neam sfânt, aceste cuvinte le vei spune fiilor lui Israel, dacă veți asculta cu adevărat glasul Meu și veți face toate câte voi spune ție, voi fi dușman dușmanilor tăi și Mă voi împotrivi potrivnicilor tăi. Căci îngerul meu va merge înaintea ta și te va duce la amoriți, și la hetitiți, și la periziți, și la canaaniți, și la ghergheșiți, și la hiviți, și la iebusiți, și îi voi nimici. Nu te vei închina la zeii lor, nici nu le vei sluji, nu vei face conform faptelor lor, ci cu dărâmare vei dărâma și zdrobind vei zdrobiți stâlpii lor. Și vei sluji Domnului Dumnezeuzeul tău, și voi binecuvânta pâinea ta și vinul tău și apa ta, și voi îndepărta boala de la voi. Nu va fi stearpă, nici sterilă pe pământul tău; numărul zilelor tale îl voi împlini. Și voi trimite frica înaintea ta și voi uimi toate popoarele la care tu intri, și voi face pe toți vrăjmașii tăi fugari. Și voi trimite viespile înaintea ta, și vei alunga pe Amoriți, și pe Heviți, și pe Canaaniți, și pe Hetitiți dinaintea ta. Nu îi voi alunga într-un an, ca să nu devină pământul pustiu și să nu se înmulțească asupra ta fiarele pământului. Puțin câte puțin îi voi alunga de la tine, până vei crește și vei moșteni pământul. Și voi pune granițele tale de la Marea Roșie până la Marea Filistenilor și de la pustiu până la marele fluviu Eufрат, și voi preda în mâinile voastre pe locuitorii din pământ, și îi voi alunga de la tine. Nu vei face un legământ cu ei și cu zeii lor. Și nu se vor așeza în pământul tău, ca nu cumva să te facă să greșești către mine, căci dacă vei sluji zeilor lor, aceștia îți vor fi piatră de poticnire.

Și lui Moise i-a spus: urcă-te către Domnul, tu și Aaron, și Nadab, și Abiud, și șaptezeci dintre bătrânii lui Israel, și se vor închina de departe Domnului. Și Moise singur se va apropia de Dumnezeu, dar ei nu se vor apropia, iar poporul nu va urca împreună cu ei. A intrat Moise și a istorisit poporului toate cuvintele lui Dumnezeu și poruncile, și a răspuns tot poporul cu un glas, zicând: toate cuvintele pe care le-a grăit Domnul le vom face și le vom asculta. Și Moise a scris toate cuvintele Domnului, iar sculându-se devreme dimineața, Moise a construit un altar sub munte și douăsprezece pietre pentru cele douăsprezece triburi ale lui Israel. Și a trimis pe tinerii fiilor lui Israel, și au adus arderi de tot, și au jertfit jertfă de mântuire lui Dumnezeu, viței. Având luat Moise jumătatea sângelui, o turnă în vase de amestecare, iar jumătatea sângelui o turnă spre altar. Și luând cartea legământului, a citit în urechile poporului, și ei au zis: Toate câte a vorbit Domnul vom face și vom asculta. Iar Moise, luând sângele, l-a stropit peste popor și a spus: Iată sângele legământului pe care l-a încheiat Domnul cu voi privitor la toate aceste cuvinte.

Și s-au urcat Moise și Aaron, și Nadab, și Abiud, și șaptezeci din consiliul bătrânilor lui Israel. Și am văzut locul unde stătea Dumnezeul lui Israel, și cele de sub picioarele Lui erau ca o lucrare de cărămidă de safir și ca înfățișarea bolții cerului în puritatea ei. Și dintre aleșii lui Israel nu a pierit niciunul, și au fost văzuți în locul lui Dumnezeu, și au mâncat și au băut. Și a zis Domnul către Moise: Urcă-te la mine pe munte și fii acolo, și îți voi da tăblițele de piatră, legea și poruncile pe care le-am scris pentru a le da ca lege. Și ridicându-se Moise și Iosua, cel care stătea lângă el, s-au suit pe muntele lui Dumnezeu. Și bătrânilor le-au spus: Fiți tăcuți aici, până ne vom întoarce la voi, și iată, Aaron și Hur sunt cu voi; dacă cuiva i se întâmplă vreo judecată, să se apropie de ei. Și s-au urcat Moise și Iosua pe munte, și norul a acoperit muntele. Și a

coborât gloria lui Dumnezeu pe muntele Sinai, și l-a acoperit norul șase zile, și a chemat Domnul pe Moise în ziua a șaptea din mijlocul norului. Iar forma gloriei Domnului era ca un foc arzând pe vârful muntelui, înaintea fiilor lui Israel. Și a intrat Moise în mijlocul norului și s-a urcat pe munte, și a fost acolo pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

25

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Am spus fiilor lui Israel: luați primele roade de la toți aceia cărora le va părea bine în inimă, și veți lua primele roade ale mele. Și aceasta este pârga pe care o veți primi de la ei: aur, argint și bronz, și hiacint, și purpură, și stacojiu dublu, și in fin tors, și fire de capră, Și piei de berbeci vopsite roșu, și piei albastre, și lemn neputrezitor. și pietre de Sardu, și pietre pentru gravură pentru piesa de umăr, și roba lungă. Și îmi vei face mie un sanctuar, și mă voi arăta printre voi. Și îmi vei face conform cu toate câte îți arăt pe munte, modelul cortului și modelul tuturor vaselor lui, astfel vei face. Și vei face chivotul mărturiei din lemne neputrezibile, de doi coți și jumătate lungimea, și de un cot și jumătate lățimea, și de un cot și jumătate înălțimea. Și o vei acoperi cu aur pur, dinăuntru și dinafară o vei acoperi cu aur, și îi vei face muluri aurii răsucite de jur împrejur. Și vei face pentru aceasta patru inele de aur, și le vei pune pe cele patru laturi, două inele pe o parte, și două inele pe partea a doua. Vei face și prăjini din lemn neputrezitor și le vei acoperi cu aur, Și vei introduce prăjinile în inelele de pe laturile chivotului, pentru a ridica chivotul cu ele. În inelele chivotului vor fi prăjinile nemișcate. Și vei pune în chivot mărturiile pe care ți le voi da. Și vei face un scaun al milei, acoperire din aur pur, doi coți și jumătate lungimea, și un cot și jumătate lățimea. Și vei face doi heruvimi de aur bătut și îi vei pune pe ambele laturi ale scaunului

milei. Vor fi făcuți un heruvim din această parte și un heruvim din partea a doua a capacului ispășirii, și vei face cei doi heruvimi pe cele două părți. Heruvimii vor fi întinzând aripile deasupra, umbrind cu aripile lor scaunul îndurării, și fețele lor vor fi una către alta, către scaunul îndurării vor fi fețele heruvimilor. Și vei pune capacul ispășirii deasupra chivotului, și în chivot vei pune mărturiile pe care ți le voi da. Și mă voi face cunoscut ție de acolo, și voi vorbi ție de deasupra scaunului de îndurare, dintre cei doi heruvimi care sunt pe chivotul mărturiei, și conform cu toate câte îți voi porunci către fiii lui Israel. Și vei face o masă din aur curat, de doi coți lungimea, și un cot lățimea, și un cot și jumătate înălțimea. Și vei face pentru aceasta ornamente răsucite, aurite, de jur împrejur, și vei face pentru aceasta o bordură de o palmă lățime, de jur împrejur.

Și vei face un ornament răsucit la coroană de jur împrejur. Și vei face patru inele de aur și vei pune cele patru inele pe cele patru părți ale picioarelor ei, sub coroană. Și inelele vor fi în locașuri pentru prăjinile purtătoare, astfel încât să poată ridica cu ele masa. Și vei face prăjinile din lemn neputrezitor, și le vei acoperi cu aur curat, și masa va fi ridicată cu ele. Și vei face farfuriile ei, și cădelnicele, și vasele de libație, și cănila în care vei turna libații, din aur curat le vei face. Și vei pune pe masă pâinile pentru punerea înainte, înaintea Mea, neîncetat.

Și vei face un sfeșnic din aur curat, bătut vei face sfeșnicul; tulpina lui, și ramurile, și cupele, și bulbii, și crinii vor fi din el. Șase ramuri ieșeau din laturi: trei ramuri ale sfeșnicului dintr-o parte a sa și trei ramuri ale sfeșnicului din partea a doua. Și trei boluri gravate în formă de migdale, în cea unică ramură un bol și un crin, astfel pentru cele șase ramuri care ies din sfeșnic. Și în sfeșnic patru cupe gravate în formă de migdale, bulbi în ramura

una, și crinii ei. Bulbul sub cele două tuburi din ea și bulbul sub cele patru tuburi din ea, astfel pentru cele șase ramuri care ies din sfeșnic, iar în sfeșnic patru cupe gravate în formă de migdală. Bulbii și ramurile să fie din ea, întreagă cioplită dintr-un singur aur curat. Și vei face șapte lămpi ale ei, și vei pune lămpile, și vor străluci dintr-o singură față. Și cădelnița ei și bazele ei din aur pur vei face. Toate aceste vase cântăreau un talent de aur pur. Vezi, vei face conform formei arătate ție pe munte.

26

Și cortul îl vei face din zece perdele de in subțire răsucit, și albastru, și purpuriu, și stacojiu răsucit, cu heruvimi în lucrare țesută le vei face. Lungimea unei perdele va fi de douăzeci și opt de coți, și lățimea de patru coți va fi o perdea, aceeași măsură va fi pentru toate perdelele. Cinci perdele vor fi unite una de alta, și cinci perdele vor fi unite una de alta. Și vei face lor chei albastre pe marginea perdelei celei dintâi, dintr-o parte spre îmbinare, și astfel vei face pe marginea perdelei celei exterioare către îmbinarea cea de-a doua. Cincizeci de copci vei face la o perdea, și cincizeci de copci vei face pe marginea perdelei de la a doua îmbinare, copci opuse, căzând una către alta pe fiecare. Și vei face cincizeci de inele aurii și vei îmbina perdelele una cu cealaltă cu inelele, și cortul va fi unul singur. Și vei face piei păroase ca acoperire pentru cort; unsprezece piei vei face. Lungimea unei piei, treizeci de coți, și patru coți lățimea unei piei, aceeași măsură va fi pentru cele unsprezece piei. Și vei îmbina cele cinci piei împreună, și cele șase piei împreună, și vei îndoi a șasea piele în fața cortului. Și vei face cincizeci de copci pe marginea pielii celei dintâi, cea de la îmbinare, și cincizeci de copci vei face pe marginea pielii îmbinătoare, a celei de-a doua.

Și vei face cincizeci de inele de bronz și vei uni inelele prin cârlige și vei uni pieile și va fi una. Și vei pune dedesubt excesul covoarele cortului, jumătatea covorului rămas o vei acoperi spre excesul covoarele cortului, vei acoperi în spatele cortului. Un cubit dintr-o parte și un cubit din cealaltă parte, din ceea ce depășește de la perdele, din lungimea perdelelor cortului, va acoperi laturile cortului de o parte și de alta, astfel încât să le acopere. Și vei face o acoperitoare pentru cort din piei de berbeci vopsite în roșu, și acoperitori din piei albastre deasupra.

Și vei face stâlpi ai cortului din lemn neputrezitor. Zece coți vei face stâlpul cel unu, și de un cot și jumătate lățimea stâlpului celui unu. Două cepuri la fiecare stâlp, corespunzând unul altuia, astfel vei face pentru toți stâlpii cortului. Și vei face stâlpi pentru cort, douăzeci de stâlpi pe latura dinspre Nord. Și vei face patruzeci de baze de argint pentru cei douăzeci de stâlpi, două baze pentru fiecare stâlp pe ambele părți ale lui, și două baze pentru fiecare stâlp pe ambele părți ale lui. Și latura a doua spre sud, douăzeci de stâlpi, și patruzeci de baze ale lor de argint, două baze la un stâlp pentru amândouă părțile lui, și două baze la un stâlp pentru amândouă părțile lui. Și din spatele cortului, conform părții celei spre mare, vei face șase stâlpi. Și doi stâlpi vei face pe colțurile cortului din partea din spate. Și va fi egal de jos, conform aceluiași vor fi egali de la capete către o singură întâlnire, astfel vei face la amândouă cele două unghiuri, să fie egale. Și vor fi opt stâlpi, și bazele lor de argint șaisprezece, două baze la un stâlp pe ambele părțile lui, și două baze la un stâlp. Și vei face drugii din lemn neputrezitor, cinci pentru un stâlp dintr-o parte a cortului, și cinci bare pentru stâlpul unei laturi a cortului, celei a doua, și cinci bare pentru stâlpul laturii din spate a cortului, cea spre mare. Și bara cea din mijloc dintre stâlpi să se extindă de la o parte la cealaltă parte. Și stâlpii îi vei acoperi cu aur, și inelele le vei face

din aur, în care vei introduce drugii, și drugii îi vei acoperi cu aur. Și vei ridica cortul conform formei arătate ție în munte.

Și vei face o perdea din albastru, și purpuriu, și stacojiu tors, și în subțire țesut, lucrare țesută vei face-o cu heruvimi. Și vei pune el pe patru stâlpi neputrezibili placați cu aur, și capitelurile lor aurii, și bazele lor patru argintii. Și vei pune perdeaua asupra stâlpilor, și vei aduce acolo, înăuntrul perdelei, chivotul mărturiei, și perdeaua va separa pentru voi între sfânt și între sfântul sfințelor. Și vei acoperi cu perdeaua chivotul mărturiei în Sfânta Sfințelor. Și vei pune masa în afara vălului, și sfeșnicul în fața mesei, pe partea cortului cea dinspre sud, iar masa o vei pune pe partea cortului cea dinspre nord. Și vei face o acoperitoare pentru ușa cortului din albastru, și purpură, și stacojiu răsucit, și în subțire răsucit, lucrare brodată. Și vei face pentru perdea cinci stâlpi, și îi vei acoperi cu aur, și capitelurile lor vor fi de aur, și vei turna pentru ei cinci baze de bronz.

27

Și vei face un altar din lemn incorruptibil, de cinci coți lungimea și cinci coți lățimea; pătrat va fi altarul și de trei coți înălțimea lui. Și vei face coarnele pe cele patru colțuri, din el vor fi coarnele, și le vei acoperi cu bronz. Și vei face o coroană pentru altar, și acoperitoarea lui, și bolurile lui, și cârligele de carne ale lui, și cădelnița lui, și toate vasele lui le vei face din bronz. Și vei face lui un grătar în lucrare de rețea din bronz, și vei face grătarului patru inele de bronz sub cele patru laturi. Și îi vei pune sub grătarul altarului dedesubt, iar grătarul va fi până la jumătatea altarului. Și vei face pentru altar prăjini din lemn neputrezitor și le vei acoperi cu bronz. Și vei introduce prăjinile în inele, și să fie prăjinile pe laturile altarului când îl ridici. Gol, fără

cusături, vei face-l, conform celui arătat ție pe munte, astfel vei face-l. Și vei face o curte pentru cort, spre latura dinspre sud, perdele curții din in subțire răsucit, lungimea de o sută de coți pentru o singură latură. Și stâlpii lor erau douăzeci, și bazele lor douăzeci de bronz, și inelele lor și cârligele de argint. Astfel, pe latura dinspre răsărit, perdele de o sută de coți lungime, și stâlpii lor douăzeci, și bazele lor douăzeci de aramă, și inelele și cârligele stâlpilor, și bazele lor acoperite cu argint. Iar lățimea curții cea dinspre mare: perdele de cincizeci de coți, stâlpii lor zece și bazele lor zece. Și lățimea curții către Sud: perdele de cincizeci de coți, stâlpii lor zece și bazele lor zece. Și cincisprezece coți înălțimea perdelelor laturii celei una, stâlpii lor trei, și bazele lor trei. Și latura a doua de cincisprezece coți, înălțimea corturilor, stâlpii lor trei și bazele lor trei. Și la poarta curții era o acoperitoare de douăzeci de coți înălțime, din albastru, purpură, stacojiu răsucit și in subțire răsucit, lucrată cu varietatea brodată; stâlpii lor erau patru și bazele lor patru. Toți stâlpii curții de jur împrejur placați cu argint, și capitelurile lor argintii, și bazele lor de bronz. Iar lungimea curții era o sută pe o sută, și lățimea cincizeci pe cincizeci, și înălțimea de cinci coți din in subțire răsucit, și bazele lor de bronz. Și toată construcția și toate uneltele și țărșii curții erau de bronz.

Și tu poruncește fiilor lui Israel și să-ți ia ție ulei din măslina nepresat, curat, bătut, pentru lumină, ca să ardă lampa neîncetat. În cortul mărturiei, în afara vălului celui de peste legământ, îl va arde Aaron și fiii lui din seară până dimineața, înaintea Domnului, lege veșnică pentru generațiile voastre, de la fiii lui Israel.

Și tu adu aproape de tine pe Aaron, fratele tău, și pe fiii lui, din fiii lui Israel, ca să-mi slujească ca preoți: Aaron și Nadab și Abiud și Eleazar și Itamar, fiii lui Aaron. Și vei face o haină sfântă pentru Aaron, fratele tău, spre cinste și slavă. Și tu vorbește tuturor celor înțelepți la minte, pe care i-am umplut cu duh de înțelepciune și de pricepere, și ei vor face veșmântul cel sfânt al lui Aaron pentru sfântul locaș, în care el îmi va sluji ca preot. Și acestea sunt veșmintele pe care le vor face: pieptarul, bucata de umăr, roba lungă, tunică țesută, turbanul și centura, și vor face veșminte sfinte pentru Aaron și fiii lui, pentru a-mi sluji ca preoți. Și ei înșiși vor lua aurul, iacintonul, purpura, stacojiul și inul subțire. Și ei vor face piesa de umăr din in subțire răsucit, lucrare țesută a țesătorului. Două umărari îmbinătoare vor fi pentru el, una la cealaltă, potrivite pe cele două părți. Și țesătura bucăților de umăr care este asupra lui, conform facerii sale, va fi din aur curat, și albastru, și purpură, și stacojiu tors, și in subțire răsucit. Și vei lua cele două pietre de smarald și vei grava pe ele numele fiilor lui Israel. Șase nume pe o piatră, și celelalte șase nume pe a doua piatră, conform generațiilor lor. Lucrare de artă a cioplitorului pietrei, sculptură de sigiliu, vei săpa cele două pietre cu numele fiilor lui Israel. Și vei pune cele două pietre pe umerii efodului, pietrele sunt de amintire pentru fiii lui Israel, și Aaron va purta numele fiilor lui Israel înaintea Domnului pe cei doi umeri ai săi, ca amintire despre ei. Și vei face piese de umăr din aur curat. Și vei face două lanțuri cu ciucuri din aur curat, împletite cu flori, lucrare de împletitură, și vei pune lanțurile cu ciucuri împletite pe plăcuțe, conform pieselor lor de umăr din partea din față.

Și vei face pieptarul judecăților, lucrare brodată, conform ritmului efodului îl vei face din aur, și albastru, și purpură, și stacojiu răsucit, și in subțire răsucit. Îl vei face pătrat, va fi dublu, lungimea lui de o palmă și lățimea de o palmă. Și vei țese în el o

țesătură cu pietre în patru rânduri; un rând de pietre va fi: sardiu, topaz și smarald, rândul cel întâi. Și rândul al doilea: carbuncul, safirul și iaspisul. Și al treilea rând: liguriu, agat, ametist. Și rândul cel de-al patrulea: crisolit, beril și onix, acoperite cu aur, legate în aur, să fie conform rândului lor. Și pietrele să fie din numele fiilor lui Israel, douăsprezece conform numelor lor, gravuri de peceti, fiecare conform numelui să fie pentru douăsprezece triburi. Și vei face pe oracol ciucuri împlețiți, lucrare asemănătoare lanțurilor din aur curat. Și va lua Aaron numele fiilor lui Israel pe pieptorarul judecății pe pieptul său, intrând în sfântul locaș ca pomenire înaintea lui Dumnezeu. Și vei pune asupra pieptarului judecății manifestarea și adevărul, și va fi asupra pieptului lui Aaron când intră în Sfântul Locaș înaintea Domnului, și va purta Aaron judecățile fiilor lui Israel asupra pieptului înaintea Domnului neîncetat. Și vei face o haină de desubt lungă, întreagă, albastră. Și deschiderea va fi în mijlocul lui, având o margine de jur împrejur a deschiderii, lucrare țesută, îmbinarea țesută împreună din el, ca să nu se rupă. Și vei face sub tivul tunicii de jos, ca și cum ar înflori rodia, rodii mici din albastru, și purpură, și stacojiu tors, și în subțire răsucit, sub tivul tunicii de jur împrejur, aceeași formă de rodii mici aurite, și clopoței între acestea de jur împrejur. Lângă rodia aurită dodona, și înflorit pe tivul tunicii de jur împrejur, Și va fi auzită vocea lui Aaron în slujire, intrând în sfântul înaintea Domnului și ieșind, ca să nu moară. Și vei face o placă de aur pur și vei grava pe ea o gravură de pecete: Sfințenie a Domnului. Și îl vei pune pe o sfoară albastră răsucită, și va fi pe turban; în fața turbanului va fi. Și va fi pe fruntea lui Aaron, și Aaron va ridica păcatele lucrurilor sfinte, pe câte le-ar sfinți fiii lui Israel din fiecare dar al lucrurilor lor sfinte, și va fi pe fruntea lui Aaron neîncetat, acceptabil pentru ei înaintea Domnului.

Și podoabele tunicilor din in fin, și vei face turban de in fin, și brâu vei face, lucrare brodată. Și fiilor lui Aaron vei face tunici și centuri, și turbane vei face lor spre onoare și glorie. Și îi vei îmbrăca pe Aaron, fratele tău, și pe fiii lui împreună cu el, și îi vei unge, și le vei umple mâinile, și îi vei sfinți, ca să-mi slujească ca preoți. Și le vei face pantaloni de in ca să acopere goliciunea trupului lor, de la brâu până la coapse. Și Aaron va avea pe ele, și fiii lui, când intră în cortul mărturiei sau când se apropie să slujească la altarul celui sfânt, și nu vor aduce asupra lor înșși păcat, ca să nu moară, lege veșnică pentru el și pentru sămânța lui după el.

29

Și acestea sunt lucrurile pe care le vei face pentru ei, îi vei sfinți, astfel încât să-mi slujească ca preoți: vei lua un vițel din boi și doi berbeci fără cusur, și pâini nedospite frământate în ulei, și turtițe nedospite unse în ulei, din floarea făinii de grâu le vei face. Și le vei pune pe un coș, și le vei aduce pe coș, și vițelul, și cei doi berbeci. Și pe Aaron și pe fiii lui îi vei aduce la ușile cortului mărturiei și îi vei spăla cu apă. Și, luând veșmintele, îl vei îmbrăca pe Aaron, fratele tău, cu tunica, roba lungă, piesa de umăr și pieptarul, și vei alătura lui pieptarul la piesa de umăr. Și vei pune turbanul pe capul lui și vei pune placa sanctuarului pe turban. Și vei lua din uleiul ungerii și vei turna-l pe capul lui și îl vei unge. Și pe fiii lui îi vei aduce și-i vei îmbrăca în tunici. Și îi vei încinre cu cingători și le vei pune turbanele, și va fi lor preoție pentru Mine în veșnicie, și vei consacra mâinile lui Aaron și mâinile fiilor lui. Și vei aduce vițelul la ușile cortului mărturiei, și Aaron și fiii lui își vor pune mâinile lor pe capul vițelului, înaintea Domnului, lângă ușile cortului mărturiei. Și vei junghia vițelul înaintea Domnului, lângă ușile cortului mărturiei. Și vei lua din sângele vițelului și vei

pune pe coarnele altarului cu degetul tău, iar tot sângele rămas îl vei vărsa lângă baza altarului. Și vei lua toată grăsimea de pe pânțele, și lobul ficatului, și cei doi rinichi, și grăsimea de pe ei, și le vei pune pe altar. Iar carnea vițelului și pielea și balega le vei arde cu foc în afara taberei, căci este jertfă pentru păcat.

Și berbecul cel dintâi îl vei lua, și Aaron și fiii lui își vor pune mâinile lor asupra capului berbecului. Și îl vei înjunghia, și luând sângele, îl vei vărsa pe altar de jur împrejur. Și berbecul îl vei tăia în bucăți conform membrilor, și vei spăla părțile interioare și picioarele cu apă, și le vei pune asupra bucăților împreună cu capul. Și vei oferi întregul berbec pe altar, ardere de tot Domnului, în miros de bună mireasmă; tămâie Domnului este. Și vei lua berbecul cel de-al doilea, și Aaron și fiii lui își vor pune mâinile pe capul berbecului. Și îl vei junghia, și vei lua din sângele lui, și vei pune pe lobul urechii drepte a lui Aaron, și pe vârful mâinii drepte, și pe vârful piciorului drept, și pe lobiile urechilor drepte ale fiilor lui, și pe vârfurile mâinilor lor drepte, și pe vârfurile picioarelor lor drepte. Și vei lua din sângele de pe altar și din uleiul ungerii și vei stropi asupra lui Aaron și asupra robei lui, și asupra fiilor lui și asupra robelor fiilor lui împreună cu el, și va fi sfințit el și roba lui, și fiii lui și robele fiilor lui împreună cu el, iar sângele berbecului îl vei turna către altar de jur împrejur. Și vei lua de la berbec grăsimea lui, și grăsimea care acoperă burta, și lobul ficatului, și cei doi rinichi, și grăsimea de pe ei, și spata dreaptă, căci aceasta este jertfa de consacrare. Și o pâine din ulei și o turtă din coșul azimelor celor puse înaintea Domnului. Și vei pune toate pe mâinile lui Aaron și pe mâinile fiilor lui, și le vei separa ca ofrandă înaintea Domnului. Și le vei lua din mâinile lor și le vei oferi pe altarul arderii de tot, ca un miros de aromă plăcută înaintea Domnului; este o ofrandă Domnului. Și vei lua pieptarul de la berbecul consacrării, care este al lui Aaron, și îl vei

separa ca ofrandă înaintea Domnului, și va fi al tău ca porție. Și vei sfinți pieptarul ofrandă și brațul ridicării, care este separat și care a fost luat de la berbecul consacării de la Aaron și de la fiii lui. Și va fi pentru Aaron și pentru fiii lui o rânduială veșnică de la fiii lui Israel, căci aceasta este o contribuție, și o ofrandă va fi de la fiii lui Israel din jertfele de pace ale fiilor lui Israel, o ofrandă pentru Domnul.

Și roba sfântului, care este a lui Aaron, va fi pentru fiii lui după el, pentru a fi unși în ea și pentru a le consacra mâinile. Șapte zile le va îmbrăca preotul în locul său dintre fiii săi, care va intra în cortul mărturiei să slujească în locurile sfinte. Și berbecul consacării îl vei lua și vei fierbe carnea în loc sfânt. Și vor mânca Aaron și fiii lui carnea berbecului și pâinile din coș, lângă ușile cortului mărturiei. Vor mânca din ele prin care au fost sfințiți pentru a consacra mâinile lor, pentru a-i sfinți, și străinul nu va mânca din ele, căci sunt sfinte. Dacă însă va rămâne ceva din cărnurile jertfei consacării și din pâini până dimineața, vei arde rămășițele în foc, nu va fi mâncat, pentru că este sfânt.

Și vei face lui Aaron și fiilor lui astfel, conform cu toate câte ți-am poruncit, șapte zile vei consacra mâinile lor. Și vițelul păcatului îl vei face în ziua curățirii, și vei curăți altarul când te vei sfinți asupra lui, și îl vei unge pentru a-l sfinți. Șapte zile vei curăța altarul și îl vei consacra, și altarul va fi sfânt al sfântului, tot cel ce atinge altarul va fi sfințit. Și acestea sunt cele pe care le vei face pe altar: miei de un an, fără pată, doi pe zi pe altar, continuu, ofrandă continuă.

Mielul cel dintâi îl vei face dimineața, și mielul cel de-al doilea îl vei face seara. Și a zecea parte din floarea făinii amestecată în ulei bătut, a patra parte din hin, și jertfă de băutură, a patra parte

din hin din vin, la un miel. Și pe mielul cel de-al doilea îl vei face seara, conform jertfei de dimineață și conform turnării lui de băutură, îl vei face ca miros de mireasmă, ofrandă Domnului, Jertfă continuă în generațiile voastre, la ușa cortului mărturiei înaintea Domnului, în care mă voi face cunoscut ție de acolo, pentru a-ți vorbi. Și voi rândui acolo pentru fiii lui Israel, și voi fi sfințit în slava mea. Și voi sfinți cortul mărturiei și altarul, și pe Aaron și pe fiii lui îi voi sfinți să-mi slujească ca preoți. Și voi fi chemat printre fiii lui Israel și voi fi Dumnezeuul lor. Și vor ști că eu sunt Domnul Dumnezeuul lor, cel care i-a scos din pământul Egiptului, ca să fiu chemat de ei și să fiu Dumnezeuul lor.

30

Și vei face un altar de tămâie din lemn nesticăcios. Și îl vei face de un cot lungimea și de un cot lățimea, pătrat va fi, și de doi coți înălțimea; din el vor fi coarnele lui. Și vei acoperi cu aur curat grătarul lui, și pereții lui de jur împrejur, și coarnele lui, și vei face lui o coroană de aur răsucită de jur împrejur. Și vei face două inele de aur pur sub cununa lui răsucită, pe cele două laturi le vei face pe cele două părți, și vor fi suporturi pentru prăjini, astfel încât să-l ridici cu ele. Și vei face prăjini din lemn neputrezit și le vei acoperi cu aur. Și îl vei plasa înaintea vălului, care este pe chivotul mărturiilor, în care mă voi face cunoscut ție de acolo. Și Aaron va arde pe el tămâie compusă subțire în fiecare dimineață, când îngrijește lămpile, va arde tămâie pe el. Și când Aaron aprinde lămpile seara, va arde tămâie pe el. Tămâie neîncetată, continuu înaintea Domnului, din generație în generație. Și nu va aduce asupra lui altă tămâie, ofrandă, jertfă, și libație nu vei turna asupra lui. Și Aaron va face ispășire asupra lui, asupra coarnelor lui, o dată pe an; din sângele curățirii îl va curăți pentru generațiile lor; sfânt al sfintelor este Domnului.

Și Domnul a vorbit către Moise, zicând: Dacă vei face recensământul fiilor lui Israel la numărarea lor, fiecare va da o răscumpărare pentru sufletul său Domnului, și nu va fi între ei nicio nenorocire la numărarea lor. Și acesta este ceea ce vor da toți cei care ar trece peste inspectare: jumătatea didrahmei, care este conform didrahmei sfinte – douăzeci de oboli didrahma – iar jumătatea didrahmei este contribuție Domnului. Toți cei care trec prin examinare, de la douăzeci de ani în sus, vor da contribuția Domnului. Cel bogat nu va adăuga, și cel sărac nu va diminua de la jumătatea didrahmei în a da contribuția Domnului, pentru a face ispășire pentru sufletele voastre. Și vei lua argintul contribuției de la fiii lui Israel și îl vei da pentru serviciul cortului mărturiei, și va fi pentru fiii lui Israel un memorial înaintea Domnului, pentru a face ispășire pentru sufletele voastre. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Fă un lighean de bronz, și o bază de bronz pentru el, pentru a spăla, și îl vei pune între cortul mărturiei și altar, și vei turna în el apă. Și Aaron și fiii lui își vor spăla mâinile și picioarele cu apă din el. Când intră în cortul mărturiei, se vor spăla cu apă și nu vor muri, când se apropie de altar ca să slujească și să aducă arderile de tot Domnului. Vor spăla mâinile și picioarele cu apă, când vor intra în cortul mărturiei, vor spăla cu apă, ca să nu moară, și va fi pentru ei o rânduială veșnică, pentru el și pentru generațiile lui după el. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Și tu ia mirodenii, floarea smirnei alese cinci sute de sicli, și scorțișoară mirositoare jumătatea acestuia două sute cincizeci, și trestie mirositoare două sute cincizeci, și de iris cinci sute de sicli ai celui sfânt, și ulei din măslina un hin. Și vei face din el un ulei de ungere sfânt, un mir parfumat prin arta parfumierului, un ulei de ungere sfânt va fi. Și vei unge din el cortul mărturiei și chivotul cortului mărturiei și toate vasele lui, și sfeșnicul și toate vasele lui, și altarul tămâierii, și altarul arderilor de tot și toate vasele lui, și masa și toate vasele ei, și ligheanul. Și le vei sfinți, și vor fi sfinte

ale sfințelor, tot cel ce le atinge va fi sfințit. Și pe Aaron și pe fiii lui îi vei unge și îi vei sfinți ca să-mi slujească ca preoți. Și fiilor lui Israel le vei vorbi, zicând: ulei de unsoare pentru ungere sfânt va fi acesta pentru voi, în generațiile voastre. Asupra cărnii omului nu va fi uns, și conform compoziției acesteia nu veți face vouă înșivă la fel; sfânt este și sfințenie va fi pentru voi. Cine ar face asemenea și cine ar da din al lui unui străin va fi nimicit din poporul lui.

Și a spus Domnul către Moise: Ia pentru tine mirodenii: stacte, onix, galbanum de miros dulce și tămâie transparentă, în părți egale. Și vor face în el tămâie parfumată, lucrare a parfumierului, amestecată, curată, lucrare sfântă. Și vei bate din acestea fin, și vei pune înaintea mărturiilor în cortul mărturie, de unde mă voi face cunoscut ție de acolo; sfânt al sfințelor va fi pentru voi tămâia. Conform acestei compoziții să nu faceți pentru voi înșivă, sfințenie va fi pentru voi Domnului. Cine ar face la fel pentru a mirosi în el, va pieri din poporul său.

31

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Iată, am chemat pe nume pe Bezalel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din tribul lui Iuda. Și l-am umplut de duh dumnezeiesc, de înțelepciune, de înțelegere și de cunoștință, pentru a gândi în toată lucrarea. și să arhitecteze, să lucreze aurul, și argintul, și bronzul, și iacintonul, și purpura, și stacojiul cel tors, și lucrările de piatră, și lucrările de tâmplărie din lemn, pentru a lucra conform tuturor lucrărilor. Și eu l-am dat pe el și pe Eliab, fiul lui Ahisamach, din tribul lui Dan, și fiecărei inimi înțeleghătoare i-am dat înțelegere, și ei vor face toate câte ți-am poruncit ție: cortul mărturie, chivotul legământului, capacul ispășirii care este deasupra lui și mobilierul cortului, și altarele, și masa și toate vasele ei, și sfeșnicul cel curat și toate vasele lui. Și

bazinul și baza lui, Și veșmintele pentru slujire ale lui Aaron și veșmintele fiilor lui pentru a-mi sluji ca preoți, Și uleiul ungerii și tămâia compoziției sfinte, conform cu toate câte ți-am poruncit, vor face.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Și tu poruncește fiilor lui Israel, zicând: Vedeti și păziți sabatele mele, este un semn între mine și voi pentru generațiile voastre, ca să cunoașteți că eu sunt Domnul care vă sfințește. Și veți păzi sabatele, căci acesta este sfânt pentru Domnul vouă; cel ce îl profanează va fi omorât cu moarte, oricine va face vreo lucrare în el, sufletul acela va fi nimicit din mijlocul poporului său. Șase zile vei face lucrări, iar în ziua a șaptea este sabat, odihnă sfântă pentru Domnul; oricine va face vreo lucrare în ziua a șaptea va fi pedepsit cu moartea. Și fiii lui Israel vor păzi sabatele, pentru a le ține în generațiile lor, Legământ etern între mine și fiii lui Israel, semn este între mine etern, căci în șase zile făcu Domnul cerul și pământul, iar în ziua a șaptea se odihni și încetă. Și i-a dat lui Moise, când a încetat să-i vorbească pe muntele Sinai, cele două table ale mărturiei, table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu.

32

Și văzând poporul că Moise a întârziat să coboare din munte, poporul s-a adunat asupra lui Aaron, și îi spun lui: ridică-te și fă-ne nouă zei care vor merge înaintea noastră, căci Moise acesta, omul care ne-a scos din pământul Egiptului, nu știm ce s-a întâmplat cu el. Și Aaron le spune: Scoateți cerceii cei aurii din urechile femeilor voastre și ale fiicelor voastre, și aduceți-i la mine. Și tot poporul și-a scos cerceii cei aurii din urechile lor și i-au adus la Aaron. Și a primit din mâinile lor, și le-a format cu dalta, și a făcut din ele un vițel turnat și a zis: Aceștia sunt zeii tăi,

Israele, care te-au scos din pământul Egiptului. Și văzând Aaron, a construit un altar în fața lui, și a proclamat Aaron zicând: Sărbătoare a Domnului mâine. Și sculându-se devreme a doua zi, a adus arderi-de-tot și a adus jertfă de mântuire, și poporul a șezut să mănânce și să bea, și s-au sculat să se joace.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: mergi cu grabă, coboară de aici, căci a păcătuit poporul tău pe care l-ai scos din pământul Egiptului. Au călcat repede din calea pe care le-am poruncit-o, au făcut pentru ei înșiși un vițel, și i s-au închinat, și i-au adus jertfă, și au zis: Aceștia sunt zeii tăi, Israele, care te-au scos din pământul Egiptului. Și acum permite-mi, și fiind mâniat cu mânie asupra lor, îi voi distruge și te voi face o națiune mare. Și s-a rugat Moise înaintea Domnului Dumnezeuului său și a zis: De ce, Doamne, Te mânii cu mânie asupra poporului Tău, pe care l-ai scos din pământul Egiptului cu putere mare și cu brațul Tău cel înalt? Nu cumva să spună Egiptenii zicând: Cu răutate i-a scos afară ca să-iucidă în munți și să-i nimicească de pe pământ. Încetează mânia furiei tale și fii milostiv asupra răutății poporului tău, Amintindu-ți de Avraam și Isaac și Iacov, servitorii tăi, căroro ai jurat pe tine însuși și ai vorbit către ei, zicând: Voi înmulți sămânța voastră ca stelele cerului la mulțime, și tot pământul acesta pe care ai spus să-l dau lor, și îl vor stăpâni în veac. Și Domnul a fost îndulcit să păstreze poporul Său.

Și Moise, întorcându-se înapoi, a coborât de la munte, și cele două table ale mărturiei erau în mâinile lui, table de piatră inscripționate pe amândouă părțile lor, de o parte și de alta erau scrise. Și tablele erau lucrarea lui Dumnezeu, și scrierea era scriere a lui Dumnezeu gravată în table. Și Iosua, auzind vocea poporului care striga, zice către Moise: Voce de război în tabără. Și spune:

Nu este vocea celor care conduc cu putere, nici vocea celor care conduc înfrângerea, ci vocea celor care conduc vinul aud.

Și când se apropia de tabără, vede vițelul și dansurile, și mâniindu-se cu furie, Moise a aruncat din mâinile sale cele două table și le-a zdrobit sub munte. Și luând vițelul pe care ei îl făcuseră, l-a ars în foc, și l-a măcinat fin, și l-a împrăștiat sub apă, și l-a dat să bea fiilor lui Israel. Și Moise i-a spus lui Aaron: Ce ți-a făcut poporul acesta, de ai adus asupra lor păcat mare? Și Aaron i-a spus lui Moise: Nu te mânia, doamne, căci tu cunoști pornirea acestui popor. Ei îmi spun: Fă-ne zei care să meargă înaintea noastră, pentru că Moise acesta, omul care ne-a scos din Egipt, nu știm ce i s-a întâmplat. Și le-am spus lor: dacă cineva are ornamente de aur, scoateți-le, și mi-au dat, și am aruncat în foc, și a ieșit vițelul acesta. Și văzând Moise că poporul a fost împrăștiat, căci Aaron îi împrăștiase spre batjocura adversarilor lor A stat dar Moise la poarta taberei și a zis: Cine este pentru Domnul? Să vină la mine. S-au adunat deci la el toți fiii lui Levi. Și le spune lor: acestea spune Domnul Dumnezeu lui Israel: puneți fiecare sabia sa pe coapsa sa, și treceți și întoarceți-vă de la poartă la poartă prin tabără, și ucideți fiecare pe fratele său, și fiecare pe aproapele său, și fiecare pe cel mai apropiat al său. Și fiii lui Levi au făcut așa cum le-a vorbit Moise, și au căzut din popor în acea zi circa trei mii de bărbați. Și Moise le-a spus: V-ați consacrat astăzi Domnului, fiecare prin fiul sau prin fratele său, pentru ca să fie dată asupra voastră binecuvântarea.

Și s-a întâmplat că a doua zi Moise a spus către popor: voi ați păcătuit un păcat mare, și acum voi urca către Dumnezeu, ca să fac ispășire pentru păcatul vostru. S-a întors însă Moise către Domnul și a spus: Te rog, Doamne, poporul acesta a păcătuit un păcat mare și și-au făcut zei de aur. Și acum, dacă într-adevăr le

ierți păcatul lor, iartă-l, dar dacă nu, șterge-mă din cartea ta pe care ai scris-o. Și a spus Domnul către Moise: Dacă cineva a păcătuit înaintea mea, îi voi șterge din cartea mea. Acum dar mergi, coboară-te și conduzi poporul acesta în locul pe care ți l-am spus. Iată, îngerul meu va merge înaintea ta, iar în ziua când voi cerceta, voi aduce asupra lor păcatul lor. Și Domnul a lovit poporul pentru facerea vițelului pe care l-a făcut Aaron.

33

Și a spus Domnul către Moise: Mergi înainte, urcă-te de aici tu și poporul tău, pe care i-ai scos din pământul Egiptului, în pământul pe care l-am jurat lui Avraam, și lui Isaac, și lui Iacov, zicând: Seminței voastre o voi da. Și voi trimite îngerul meu înaintea ta și va alunga pe amoriți, hetiti, periziți, ghirgasiți, hiviți, iebusiți și canaaniți. Și te voi aduce într-un pământ curgând cu lapte și miere, dar nu voi merge cu tine, din cauza poporului încăpățânat ce ești, ca să nu te nimicesc pe cale. Și când a auzit poporul această veste rea, a jelit în jale. Și a zis Domnul către fiii lui Israel: voi sunteți popor cu gât tare, vedeți, nu cumva să aduc eu altă lovitură asupra voastră și să vă mistui pe voi; acum deci scoateți veșmintele slavei voastre și podoabele, și îți voi arăta ce îți voi face ție. Și fiii lui Israel și-au luat podoabele și haina de la muntele Horeb. Și Moise, luând cortul său, l-a înfipt în afara taberei, departe de tabără, și a fost numit Cortul Mărturie, și s-a întâmplat că toți cei ce căutau pe Domnul ieșeau la cortul cel din afara taberei. Când ar intra Moise în cortul din afara taberei, tot poporul stătea privind, fiecare lângă ușa cortului său, și îl observau pe Moise plecând până ce intra el în cort. Când Moise intra în cort, stâlpul de nor cobora și se oprea la ușa cortului, și vorbea cu Moise, și vorbea lui Moise. Și tot poporul vedea stâlpul norului stând la ușa cortului, și stând tot poporul, s-au închinat

fiecare de la ușa cortului său. Și a vorbit Domnul către Moise, față în față, ca și cum cineva ar vorbi cu propriul său prieten, și se întorcea în tabără, iar slujitorul Iosua, fiul lui Nun, tânăr, nu ieșea din cort.

Și a zis Moise către Domnul: Iată, tu îmi spui să ridic poporul acesta, dar nu mi-ai arătat pe cine vei trimite cu mine, deși mi-ai spus: Te cunosc dintre toți și ai har înaintea mea. Dacă deci am găsit favoare înaintea ta, arată-mi-te pe tine însuși, ca să te văd cu claritate, astfel încât să fiu cel ce a găsit favoare înaintea ta, și pentru ca să știu că poporul tău este această națiune mare. Și spune: Eu voi merge înaintea ta și îți voi da odihnă. Și îi spune: dacă nu mergi tu însuși cu mine, să nu mă conduci de aici. Și cum va fi cunoscut cu adevărat că am găsit har de la tine, eu și poporul tău, dacă nu prin faptul că tu mergi împreună cu noi? Și voi fi glorificat eu și poporul tău mai presus de toate națiunile care sunt pe pământ. Și a spus Domnul către Moise: Și acest cuvânt pe care l-ai rostit îl voi face, ai găsit har înaintea mea, și te cunosc dintre toți. Și spune: Arată-te mie. Și a zis: Eu voi trece înaintea ta cu gloria Mea și voi chema cu Numele Meu, Domnul, înaintea ta, și voi avea milă de cine voi avea milă și Mă voi îndura de cine Mă voi îndura. Și a zis: Nu vei putea să vezi fața mea, căci nu va vedea om fața mea și va trăi. Și a spus Domnul: Iată, este un loc lângă Mine; vei sta pe stâncă, Când însă va trece gloria mea, te voi pune în crăpătura stâncii și te voi acoperi cu mâna mea peste tine, până voi trece. Și voi îndepărta mâna, și atunci vei vedea spatele meu, dar fața mea nu va fi văzută de tine.

34

Și a zis Domnul către Moise: cioplește-ți două table de piatră, precum și cele dintâi, și urcă-te către mine în munte, și voi scrie pe

table cuvintele care erau în tablele cele dintâi, pe care le-ai zdrobit. Și fii gata dimineața, și vei urca pe muntele Sinai, și vei sta înaintea mea acolo pe vârful muntelui. Și nimeni să nu urce cu tine, nici să fie văzut pe tot muntele, și oile și boii să nu pască în apropierea muntelui aceluia. Și ciopli două table de piatră, întocmai ca și cele dintâi, și sculându-se dis-de-dimineață, Moise se sui în muntele Sinai, precum îi poruncise Domnul, și luă Moise cele două table de piatră. Și Domnul a coborât în nor, și a stat lângă el acolo, și a chemat numele Domnului. Și Domnul a trecut înaintea feței lui, și a strigat Domnul Dumnezeu: milostiv și îndurător, îndelung răbdător și abundent în milă și adevărat, și păstrând dreptatea și mila pentru mii, îndepărtând fărădelegile și nedreptățile și păcatele, dar nu va curăța pe cel vinovat, aducând fărădelegile părinților asupra copiilor și asupra copiilor copiilor până la a treia și a patra generație. Și grăbindu-se, Moise, plecându-se la pământ, s-a închinat, și a zis: Dacă am găsit favoare înaintea ta, să meargă Domnul meu cu noi, căci poporul este încăpățânat, și tu vei ierta păcatele noastre și fărădelegile noastre, și vom fi ai tăi.

Și a spus Domnul către Moise: Iată, eu încheie cu tine legământ înaintea întregului tău popor, voi face lucruri glorioase, care nu s-au întâmplat în tot pământul și în toată națiunea, și tot poporul, în mijlocul căruia ești tu, va vedea lucrările Domnului, că minunate sunt cele pe care eu le voi face ție. Ia aminte la toate câte îți poruncesc eu, iată, eu îi voi alunga dinaintea voastră pe Amoriți, și pe Canaaniți, și pe Periziți, și pe Hitiți, și pe Hiviți, și pe Ghirgasiți, și pe Iebusiți. Ia aminte pentru tine însuși să nu faci vreodată legământ cu locuitorii pământului în care intri, ca să nu devină pentru tine piatră de poticnire în mijlocul vostru. Altarele lor le veți dărâma, și stâlpii lor îi veți zdrobi, și dumbrăvile lor le veți tăia, și chipurile sculptate ale zeilor lor le veți arde în foc. Nu

vă veți închina la alți zei, pentru că Domnul Dumnezeu, nume gelos, este un Dumnezeu gelos. Nu face niciodată legământ cu locuitorii pământului, ca nu cumva ei să se prostitueze după zeii lor, și să sacrifice zeilor lor, și să te invite pe tine, și tu să mănânci din ale lor, și să iei din fiicele lor pentru fiii tăi, și din fiicele tale să dai fiilor lor, și să curvească fiicele tale după dumnezeii lor, și să curvească fiii tăi după dumnezeii lor. Și nu-ți vei face zei turnați. Și sărbătoarea azimelor o vei păzi, șapte zile vei mânca azime, așa cum ți-am poruncit, la timpul din luna celor noi, căci în luna celor noi ai ieșit din Egipt. Fiecare care deschide pânțele să fie al meu, masculii, fiecare întâi-născut al vițelului și întâi-născut al oii. Și pe întâiul născut al animalului de povară îl vei răscumpăra cu o oaie, dar dacă nu îl vei răscumpăra, vei da un preț. Pe tot întâiul născut al fiilor tăi îl vei răscumpăra, nu te vei arăta înaintea mea cu mâinile goale.

Șase zile lucrezi, iar în a șaptea te vei odihni; semănăturii și secerișului, odihnă. Și vei face mie sărbătoarea săptămânilor, la începutul secerișului grâului, și sărbătoarea adunării la mijlocul anului. Trei ori pe an, tot bărbatul tău se va înfățișa înaintea Domnului, Dumnezeul lui Israel. Când voi alunga națiunile dinaintea feței tale și voi lărgi granițele tale, nimeni nu va dori pământul tău, când te vei urca să fii văzut înaintea Domnului Dumnezeului tău, de trei ori pe an. Nu vei junghia pe drojdie sângele tămâierilor mele, și nu vor rămâne până dimineața jertfele sărbătorii Paștelui. Primele roade ale pământului tău le vei pune în casa Domnului Dumnezeului tău, nu vei fierbe mielul în laptele mamei lui. Și a spus Domnul către Moise: Scrie pentru tine însuți cuvintele acestea, pentru că pe cuvintele acestea am făcut legământ cu tine și cu Israel. Și era acolo Moise înaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine nu mănă

și apă nu bău, și scrise pe table cuvintele acestea ale legământului, cele zece cuvinte.

Așa dar, pe când cobora Moise din munte, și cele două table erau pe mâinile lui Moise, coborând el din munte, Moise nu știa că vederea culorii feței lui fusese glorificată când vorbea cu el. Și Aaron și toți bătrânii lui Israel l-au văzut pe Moise, și vederea culorii feței lui era glorificată, și s-au temut să se apropie de el. Și Moise i-a chemat, și Aaron și toți conducătorii adunării s-au întors către el, și Moise le-a vorbit.

Și după acestea au venit către el toți fiii lui Israel, și le-a poruncit toate câte i-a poruncit Domnul în muntele Sinai. Și deoarece a încetat să vorbească către ei, și-a pus pe față un acoperământ. Când dar ar intra Moise înaintea Domnului ca să vorbească cu El, era luat acoperământul până la ieșire, și ieșind vorbea tuturor fiilor lui Israel câte îi poruncise Domnul. Și au văzut fiii lui Israel fața lui Moise, că fusese glorificată, și Moise a pus un acoperământ pe fața sa, până când intra să vorbească cu el.

35

Și Moise a adunat toată adunarea fiilor lui Israel și a spus: Acestea sunt cuvintele pe care Domnul a spus să le faceți. Șase zile vei face lucrări, iar în ziua a șaptea este odihnă sfântă, sabat, odihnă pentru Domnul; oricine face lucrare în aceasta să moară. Nu veți aprinde foc în toată locuința voastră în ziua sabbatelor, Eu, Domnul. Și a spus Moise către toată adunarea fiilor lui Israel, zicând: Acesta este cuvântul pe care l-a poruncit Domnul, zicând: Luați de la voi o ofrandă pentru Domnul, toți cei care acceptă cu inima vor aduce primele roade Domnului: aur, argint, bronz, Hiacint, purpură, stacojiu dublu răsucit și in subțire tors și fire de

capră, Și piei de berbeci vopsite în roșu, și piei albastre, și lemn neputrezitor. și pietre de sardiu, și pietre pentru gravură pentru piesa de umăr și pentru roba lungă. Și tot cel înțelept cu inima dintre voi, venind, să lucreze tot ceea ce a poruncit Domnul, Cortul, și acoperișurile, și vălurile, și traversele, și drugii, și stâlpii, și chivotul mărturiei, și prăjinile lui, și capacul ispășirii lui, și perdeaua, și masa și toate vasele ei, și sfeșnicul luminii și toate vasele lui, și altarul și toate vasele lui, și veșmintele sfinte ale lui Aaron, preotul, și veșmintele în care vor sluji, și tunicile fiilor lui Aaron pentru preoție, și uleiul ungerii, și tămâia compoziției.

Și toată adunarea fiilor lui Israel a ieșit de la Moise. Și au adus fiecare ceea ce le aducea inima, și toți cei cărora li s-a părut bine sufletului lor au adus ofrandă Domnului pentru toate lucrările cortului mărturiei, și pentru toate serviciile lui și pentru toate veșmintele celui sfânt. Și au adus bărbații de la femei, fiecare căruia i s-a părut în minte, au adus sigilii și cercei și inele și lanțuri împletite și brățări, tot vasul de aur. Și toți câți au adus contribuții de aur Domnului, și de la care s-a găsit în subțire și piei albastre și piei de berbeci vopsite roșu, le-au adus. Și toți cei care aduceau ofrandă au adus argint și bronz, ofrande Domnului, și cei la care s-a găsit lemn neputrezit au adus pentru toate lucrările pregătirii. Și toată femeie înțeleaptă cu mintea, cu mâinile a toarce, au adus lucruri torse: hiacintul și purpura și stacojiul și inul subțire. Și toate femeile cărora li s-a părut în mintea lor cu înțelepciune au tors firele de capră. Și conducătorii au adus pietrele de smarald și pietrele de umplere pentru bucata de umăr și pentru pieptar, și compozițiile, și în uleiul ungerii, și compoziția tămâiei. Și tot bărbat și femeie, a căror minte i-a îndemnat să intre pentru a face toate lucrările pe care Domnul a poruncit să le facă prin Moise, au adus fiii lui Israel ofrandă Domnului. Și a spus Moise fiilor lui Israel: Iată, Dumnezeu a chemat pe nume pe Bezalel, fiul lui Uri,

fiul lui Hur, din tribul lui Iuda, Și l-a umplut de duh dumnezeiesc, de înțelepciune și de pricepere, și de cunoașterea tuturor lucrurilor, a fi arhitect conform tuturor lucrărilor arhitecturii, a face aurul și argintul și bronzul, Și să lucreze piatra, și să lucreze lemnul, și să facă orice lucrare cu înțelepciune. Și într-adevăr i-a dat în minte lui și lui Eliab, fiul lui Ahisamach, din tribul lui Dan, să înainteze, Și i-a umplut cu înțelepciune, înțelegere și minte pentru a înțelege să facă toate lucrările sfântului, și țesăturile și brodaturile, să țese cu stacojiu și cu in subțire, să facă toată lucrarea arhitecturii și broderii.

36

Și au făcut Bezalel și Eliab, și toți cei înțelepți cu mintea, căroră le-a fost dată înțelepciune și cunoștință în ei, să înțeleagă să facă toate lucrările, conform cu cele sfinte cuvenite, conform cu toate câte a poruncit Domnul. Și a chemat Moise pe Beseleel și pe Eliab, și pe toți cei având înțelepciune, căroră Dumnezeu le-a dat cunoștință în inimă, și pe toți cei care doreau de bunăvoie să vină la lucrări, pentru a le împlini. Și au luat de la Moise toate ofrandele pe care le-au adus fiii lui Israel pentru toate lucrările sfântului ca să le facă, și ei primeau încă cele ce erau aduse de cei ce le aduceau dimineața. Și veneau toți cei înțelepți care făceau lucrările celui sfânt, fiecare conform lucrării lui pe care o lucrau. Și a spus către Moise că poporul aduce o mulțime conform lucrărilor pe care le-a poruncit Domnul să le facă. Și Moise a poruncit și a vestit în tabără, zicând: bărbatul și femeia să nu mai lucreze pentru prinoasele Sfântului. Și poporul a fost oprit să mai aducă daruri. Și lucrările le erau suficiente pentru a realiza construcția, și au mai rămas. Și toți cei înțelepți dintre cei ce lucrau au făcut veșmintele sfinte, care sunt ale lui Aaron preotul, precum a poruncit Domnul lui Moise. Și a făcut piesa de umăr din aur, și

albastru, și purpură, și stacojiu tors, și în subțire răsucit. Și au fost tăiate frunzele de aur în fire, astfel încât să le țeară împreună cu albastrul, și cu purpura, și cu stacojiul cel filat, și cu inul cel răsucit; lucrare țesută au făcut-o. Piese de umăr ținând împreună din ambele părți, lucrare țesută, împletite una în alta conform ei însăși. Din el au făcut-o conform facerii lui, din aur și albastru și purpură și stacojiu tors și în subțire răsucit, precum a poruncit Domnul lui Moise. Și au făcut ambele pietre de smarald prinse împreună și închise împrejur cu aur, gravate și săpate ca o săpătură de pecete, cu numele fiilor lui Israel, Și le-a pus pe umerii efodului, pietre de aducere aminte ale fiilor lui Israel, precum poruncise Domnul lui Moise.

Și au făcut pieptarul, lucrare țesută cu varietate, conform lucrării efodului, din aur și albastru și purpură și stacojiu tors și în subțire răsucit, Au făcut pieptarul pătrat, dublu, de o palmă lungimea și de o palmă lățimea, dublu. Și a fost țesută în el o țesătură împietrită cu patru rânduri, un rând de pietre: sardiu și topaz și smarald, rândul cel dintâi, Și rândul al doilea: carbuncul, safirul și iaspisul, Și al treilea rând, ligurium și agat și ametist, Și rândul al patrulea: crisolit și beril și onix, înconjurare cu aur și legate împreună cu aur. Și pietrele erau din numele fiilor lui Israel, douăsprezece, din numele lor gravate în peceti, fiecare din numele său propriu pentru cele douăsprezece triburi. Și au făcut pe pieptar ciucuri împletite, lucrare de împletitură, din aur curat. Și au făcut două piese de umăr aurii și două inele aurii, și au pus cele două inele aurii pe ambele capete ale pieptarului. Și au pus lanțurile împletite din aur pe inelele de pe ambele părți ale pieptarului, Și în cele două îmbinări au pus cele două lanțuri împletite. Și le-au așezat pe cele două piese de umăr, și le-au așezat pe umerii efodului în partea din față, opus. Și au făcut două inele aurii și le-au pus asupra celor două aripioare de la vârful

pietoralului și asupra vârfului părții din spate a efodului, dinăuntru, Și au făcut două inele de aur și le-au pus pe ambii umeri ai efodul, dedesubt, în partea din față, la îmbinare, deasupra lucrării țesute a efodul, Și a strâns pieptarul de la inelele sale în inelele efodului, fiind atașate prin albastru, împletite împreună în țesătura efodului, ca să nu fie slăbit pieptarul de efodul, precum a poruncit Domnul lui Moise. Și au făcut haina de dedesubt sub umărar, lucrare țesută, întregă albastră, Iar deschizătura tunicii țesută prin mijloc, împletită, având margine de jur împrejur, deschizătura indisolubilă, Și au făcut pe tivul tunicii de dedesubt, ca niște rodii înflorite, rodii mici din albastru și purpură și stacojiu tors și în subțire răsucit. Și au făcut clopoței aurii, și au pus clopoțeii pe tivul tunicii de jos, de jur împrejur, între rodii, Clopoțel aurit și rodie pe tivul tunică de jur împrejur, pentru a sluji, precum a poruncit Domnul lui Moise. Și au făcut tunici de în subțire, lucrare țesută, pentru Aaron și pentru fiii lui, Și turbanele din în fin, și turbanul din în fin, și pantalonii din în fin răsucit. Și centurile lor din în fin, și albastru, și purpură, și stacojiu tors, lucrare brodată, în felul în care a poruncit Domnul lui Moise. Și au făcut placa de aur, ofrandă a celui sfânt, din aur curat, și a scris pe ea litere gravate ca o pecete: Sanctuar Domnului, Și au pus pe banda albastră, astfel încât să stea așezată pe turban deasupra, în felul în care a poruncit Domnul lui Moise.

37

Și au făcut pentru cort zece perdele, Douăzeci și opt de coți era lungimea unei perdele, același era pentru toate, și patru coți era lățimea unei perdele. Și ei au făcut perdeaua din albastru, și purpură, și stacojiu tors, și în subțire răsucit, lucrare țesută cu heruvimi, Și l-au plasat pe patru stâlpi imperisabili aurii cu aur, iar capitellurile lor erau aurii, și cele patru baze ale lor erau

argintii. Și au făcut perdeaua ușii cortului mărturiei din albastru, purpură și stacojiu tors, și din in subțire răsucit, lucrare țesută cu heruvimi. Și cei cinci stâlpi ai lor, și inelele, și capitelurile lor, și cârligele lor le-au placat cu aur, iar cele cinci baze ale lor erau de aramă.

Și au făcut curtea spre Sud, pânzele curții din in subțire răsucit, o sută pe o sută, Și stâlpii lor erau douăzeci, și bazele lor douăzeci. Și latura cea spre Nord, o sută pe o sută, și latura cea spre Sud, o sută pe o sută, și stâlpii lor douăzeci, și bazele lor douăzeci. Și latura cea către mare, perdele de cincizeci de coți, stâlpii lor zece și bazele lor zece. Și latura cea spre răsărit de cincizeci de coți, cu perdele de cincisprezece coți în partea din spate, și stâlpii lor, trei, și bazele lor, trei Și pe spatele celui de-al doilea, de o parte și de alta, conform porții curții, perdele de cincisprezece coți, stâlpii lor trei, și bazele lor trei, Toate cortinele tabernacolului erau din in subțire răsucit. Și bazele stâlpilor lor erau de bronz, și cârligele lor de argint, și capitelurile lor acoperite cu argint, și stâlpii acoperiți cu argint, toți stâlpii curții. Și perdeaua porții curții, lucrare a brodatorului, din albastru și purpură și stacojiu tors și in subțire răsucit, douăzeci de coți lungimea, și înălțimea și lățimea cinci coți, corespunzând pânzelor curții, Și stâlpii lor erau patru, și bazele lor patru de bronz, și cârligele lor de argint, și capitelurile lor acoperite cu argint. Și toți țăruișii curții de jur împrejur erau de bronz, și ei înșiși placați cu argint. Și aceasta este rânduiala cortului mărturiei, așa cum a fost poruncit lui Moise, ca slujirea să fie a leviților prin Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

Și Bezalel, fiul lui Uri, din tribul lui Iuda, a făcut precum a poruncit Domnul lui Moise, Și Eliab, fiul lui Ahisamach, din tribul lui Dan, care a fost meșterul șef al lucrurilor țesute și al celor

brodate și al lucrărilor artistice, pentru a țese cu stacojiul și cu inul subțire.

38

Și Bezalel a făcut arca, Și a placat-o cu aur pur dinăuntru și dinafară, Și a turnat pentru aceasta patru inele de aur, două pe o parte și două pe partea a doua, Largi la prajini, astfel încât să o ridice cu ele. Și a făcut capacul de ispășire deasupra chivotului din aur curat, Și cei doi heruvimi de aur, Un heruvim asupra vârfului scaunului îndurării cel dintâi, și un heruvim asupra vârfului scaunului îndurării cel de-al doilea, umbrind cu aripile lor scaunul milei. Și a făcut masa cea pusă înainte din aur curat, Și a turnat pentru aceasta patru inele, două pe o latură și două pe a doua latură, largi, astfel încât să poată fi ridicat cu pârgھیile prin ele. Și a făcut prăjinile chivotului și ale mesei, și le-a placat cu aur. Și a făcut vasele mesei, farfuriile, cădelnicele, cupele și vasele de libație, în care va turna, din aur. Și a făcut lampadarul care luminează, auriu, solidă tulpina, și tuburile din ambele părți ale ei, Din ramurile ei lăstarii ieșind, trei dintr-o parte și trei din cealaltă, fiind egali între ei. Și lămpile lor, care sunt pe capete, în formă de nucă din ele, și soclurile din ele, ca să fie lămpile pe ele, și soclul al șaptelea, cel de pe capătul sfeșnicului, pe vârful de sus, solid, întreg auriu Și șapte lămpi de aur asupra ei, și cleștele ei de aur, și vasele lor pentru turnat de aur. Acesta a placat cu argint stâlpii și a turnat pentru stâlp inele de aur, și a placat cu aur barele, și a placat cu aur stâlpii vălului, și a făcut cârlige de aur. Acesta a făcut și verigile de aur ale cortului, și verigile curții, și verigi de aramă pentru a întinde acoperământul de deasupra, Acesta a turnat capitelurile de argint ale cortului și capitelurile de bronz ale ușii cortului și poarta curții, și a făcut cârlige de argint pentru stâlpi; pe stâlpi acesta le-a placat cu argint. Acesta a făcut țărushi cortului

și țăruii curții din aramă. Acesta a făcut altarul de aramă din cădelnițele de aramă care aparțineau bărbaților ce s-au răzvrătit împreună cu adunarea lui Core, Acesta a făcut toate vasele altarului, cădelnița lui, baza, bolurile și cărligele de carne de bronz. Acesta a făcut pentru altar o acoperire, lucrare de rețea, de dedesubtul căminului, sub el, până la jumătatea lui, și a pus pe el patru inele din cele patru părți ale acoperirii altarului, de bronz, largi pentru prăjini, astfel încât să ridice cu ele altarul. Acesta a făcut uleiul ungerii cel sfânt și compoziția tămâiei curate, lucrare de parfumer. Acesta a făcut bazinul de bronz și baza lui de bronz din oglinzile celor care au postit, care au postit lângă ușile cortului mărturie, în ziua în care a ridicat-o.

Și a făcut bazinul, ca să se spele din el Moise și Aaron și fiii lui mâinile lor și picioarele, când intrau ei în cortul mărturie, sau când se apropiau de altar să slujească, se spălau din el, precum a poruncit Domnul lui Moise.

39

Tot aurul care a fost lucrat pentru lucrări, conform întregii lucrări a lucrurilor sfinte, a fost aur al primelor roade: douăzeci și nouă de talanți și șapte sute douăzeci de sicli, conform siclului cel sfânt, Și ofrandă de argint de la bărbații inspectați ai adunării o sută de talanți, și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, o drahmă pe cap, jumătate din siclu, conform siclului celui sfânt, Toți cei care treceau prin examinare de la douăzeci de ani și mai sus erau șase sute de mii, și trei mii cinci sute cincizeci. Și cele o sută de talanți de argint au fost folosiți pentru turnarea celor o sută de capiteluri ale cortului și pentru capitelurile vălului, O sută de capete pentru cele o sută de talanți, un talant pentru fiecare cap, Și cu cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli a făcut

cârligele pentru stâlpi, și a placat cu aur capitelurile lor, și i-a împodobit.

Și bronzul ofrandei era de șaptezeci de talanți și o mie cinci sute de sicli, Și au făcut din el bazele ușii cortului mărturiei, și bazele curții de jur împrejur, și bazele porții curții, și țărșii cortului, și țărșii curții de jur împrejur, și grătarul de bronz al altarului, și toate vasele altarului, și toate uneltele cortului mărturiei, Și fiii lui Israel au făcut așa cum a poruncit Domnul lui Moise. Iar aurul rămas din jertfa de ridicare l-au transformat în vase pentru a sluji cu ele înaintea Domnului. Și din hiacintul rămas, și din purpură, și din stacojiu au făcut veșminte pentru slujire lui Aaron, pentru ca să slujească în ele în sfântul locaș, Și au adus veșmintele către Moise, și cortul, și vasele lui, bazele și drugii lui, și stâlpii, și altarul, și toate vasele lui.

Și uleiul ungerii, și tămâia compoziției, și sfeșnicul cel curat, și lămpile ei, lămpi ale arderii, și uleiul luminii, Și masa prezentării, și toate vasele ei, și pâinile puse înainte, Și veșmintele sfântului, care sunt ale lui Aaron, și veșmintele fiilor lui, pentru preoție. Și perdelele curții, și stâlpii, și perdeaua ușii cortului, și a porții curții, Și toate vasele cortului, și toate uneltele lui, și pieile de berbeci vopsite în roșu, și acoperămintele albastre, și acoperămintele celor rămase, și țărșii, și toate uneltele pentru lucrările cortului mărturiei, Câte a poruncit Domnul lui Moise, astfel au făcut fiii lui Israel toată lucrarea. Și văzu Moise toate lucrările, și ei le făcuseră așa cum poruncise Domnul lui Moise, astfel le făcuseră, și Moise îi binecuvântă.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: În ziua întâi a lunii întâi, la luna nouă, vei ridica cortul mărturiei. Și vei pune chivotul mărturiei și vei acoperi chivotul cu perdeaua. Și vei aduce înăuntru masa și vei așeza pâinile punerii înaintea ei, și vei aduce înăuntru sfeșnicul și vei aprinde lămpile lui. Și vei pune altarul cel aurit pentru tămâiere înaintea chivotului și vei pune acoperământul perdelei asupra ușii cortului mărturiei. Și vei așeza altarul ofrandelor lângă ușile cortului mărturiei, și vei pune cortul împrejur și vei sfinți de jur împrejur toate ale lui. Și vei lua uleiul ungerii și vei unge cortul și toate cele din el, și îl vei consacra pe el și toate vasele lui, și va fi sfânt. Și vei unge altarul ofrandelor și toate vasele lui, și vei consacra altarul, și va fi altarul sfânt al sfințelor. Și vei aduce pe Aaron și pe fiii lui la ușile cortului mărturiei și îi vei spăla cu apă. Și vei îmbrăca pe Aaron cu veșmintele cele sfinte, și îl vei unge, și îl vei sfinți, și va sluji ca preot înaintea Mea. Și pe fiii lui îi vei aduce și îi vei îmbrăca în tunici. Și îi vei unge în același mod în care ai uns pe tatăl lor, și vor sluji ca preoți înaintea mea, și va fi astfel încât să fie pentru ei ungerea preoției în veșnicie, pentru generațiile lor. Și a făcut Moise toate câte i-a poruncit Domnul; astfel a făcut.

Și s-a întâmplat în luna întâi, în al doilea an, când ei ieșeau din Egipt, la lună nouă a fost ridicat cortul. Și Moise a ridicat cortul, a pus capitellurile, a introdus barele și a ridicat stâlpii. Și a întins perdelele asupra cortului și a pus acoperământul cortului peste el de sus, precum a poruncit Domnul lui Moise. Și, luând mărturiile, le-a aruncat în chivot și a pus prăjinile sub chivot, și a adus chivotul în cort, și a pus acoperământul vălului, și a acoperit chivotul mărturiei, în felul în care a poruncit Domnul lui Moise, și a pus masa în cortul mărturiei, în partea de nord, în afara perdelei cortului. Și a adăugat asupra ei pâinile punerii înaintea, înaintea Domnului, în felul în care a poruncit Domnul lui Moise. Și a pus

sfeșnicul în cortul mărturiei, pe latura cortului dinspre sud. Și a pus lămpile ei înaintea Domnului, în modul în care Domnul i-a poruncit lui Moise. Și a pus altarul de aur în cortul mărturiei, înaintea perdelei, Și a ars în el tămâia compoziției, așa cum a poruncit Domnul lui Moise. Și a pus altarul ofrandelor lângă ușile cortului.

Numeri

1

Și a vorbit Domnul către Moise în pustia Sinai, în cortul mărturiei, în ziua întâi a lunii a doua, a anului al doilea de la ieșirea lor din pământul Egiptului, zicând, Luați începutul întregii adunări a lui Israel conform rudenie, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor. Tot bărbatul de la douăzeci de ani în sus, toți cei care ies în puterea lui Israel, să-i numărați împreună cu puterea lor, tu și Aaron să-i numărați. Și cu voi vor fi câte unul din fiecare trib, conducători ai caselor părintești.

Și acestea sunt numele bărbaților care vor sta cu voi: din Ruben, Elisur, fiul lui Sediur, Al lui Simeon, Salamiel, fiul lui Sourisadai. Al celor din Iuda, Naason, fiul lui Aminadab. Al lui Issachar, Nathanael, fiul lui Sogar, Al lui Zebulun, Eliab, fiul lui Helon; al fiilor lui Iosif, al lui Efraim, Elișama, fiul lui Amiud, al lui Manasseh, Gamaliel, fiul lui Pedahzur. Al lui Benjamin, Abidan, fiul lui Gadeoni. Al lui Dan, Ahiezer, fiul lui Ammishaddai. Al lui Asher, Phagaiel, fiul lui Echran. Al celor ai lui Gad, Elisaph, fiul lui Raguel. Al lui Neftali, Ahire, fiul lui Ainan. Aceștia sunt cei chemați ai adunării, conducători ai triburilor conform familiilor lor, comandanți de mii ai lui Israel.

Și Moise și Aaron au luat pe acești bărbați care fuseseră chemați pe nume. Și toată adunarea au adunat-o în ziua întâi a lunii celui de-al doilea an, și au fost înscrși conform generațiilor lor, conform familiilor lor, conform numărului numelor lor, de la douăzeci de ani și mai sus, tot masculin conform capului lor. În

modul în care a poruncit Domnul lui Moise, și au fost numărați în pustia Sinai.

Și au fost fiii lui Ruben, întâiul-născut al lui Israel, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capetelor lor, toți masculii de la douăzeci de ani și mai sus, toți cei care ieșeau la oaste, Recensământul lor din tribul lui Reuben, patruzeci și șase de mii cinci sute. La fiii lui Simeon, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și mai sus, toți cei ieșind în putere, Recensământul lor din tribul lui Simeon, cincizeci și nouă de mii trei sute.

Fiilor lui Iuda conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și în sus, toți cei care ieșeau la oaste, Recensământul lor din tribul lui Iuda: șaptezeci și patru de mii șase sute.

Fiilor lui Issachar, conform familiilor lor, conform clanurilor lor, conform caselor părintești ale lor, conform numărului numelor lor, conform capetelor lor, toți masculii de la douăzeci de ani în sus, fiecare cel care ieșea la oaste, Recensământul lor din tribul lui Issachar: cincizeci și patru de mii patru sute. Fiilor lui Zebulun, după rudenția lor, după clanurile lor, după casele părintești ale lor, după numărul numelor lor, după cap, toți masculii de la douăzeci de ani în sus, toți cei care ieșeau la oaste, Recensământul lor din tribul Zebulun: cincizeci și șapte de mii patru sute.

La fiii lui Iosif, fiii lui Efraim, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și în sus, tot cel care iese la oaste Recensământul lor din tribul lui Efraim: patruzeci de mii cinci sute. Fiilor lui Manase, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii, de la douăzeci de ani și mai sus, toți cei ieșind în putere, Recensământul lor din tribul lui Manase: treizeci și două de mii două sute. Fiilor lui Beniamin, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și mai sus, toți cei care ieșeau la oaste, Recensământul lor din tribul lui Beniamin, treizeci și cinci de mii patru sute. Fiilor lui Gad, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor părintești ale lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și mai sus, toți cei care ieșeau la oaste, Recensământul lor, din tribul lui Gad, patruzeci și cinci de mii șase sute cincizeci.

Fiilor lui Dan conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și mai sus, toți cei ieșind în putere, Recensământul lor din tribul lui Dan, șazeci și două de mii șapte sute. Fiilor lui Așer, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și mai sus, tot cel care iese în putere, Recensământul lor din tribul Așer: patruzeci și una de mii cinci sute.

Fiilor lui Neftali, conform rudeniei lor, conform clanurilor lor, conform caselor părinților lor, conform numărului numelor lor, conform capului lor, toți masculii de la douăzeci de ani și în sus, toți cei care ieșeau la oaste, Recensământul lor din tribul Neftali: cincizeci și trei de mii patru sute.

Acesta este recensământul pe care l-au făcut Moise și Aaron și conducătorii lui Israel, doisprezece bărbați, câte un bărbat pentru fiecare trib, conform tribului caselor părintești. Și s-a întâmplat tot recensământul fiilor lui Israel cu puterea lor, de la douăzeci de ani în sus, toți cei care ieșeau să lupte în Israel. șase sute de mii și trei mii cinci sute cincizeci.

Dar Leviții din tribul familiilor lor nu au fost numărați printre fiii lui Israel. Și Domnul a vorbit către Moise, zicând, Vezi, tribul lui Levi nu-l vei număra, și numărul lor nu-l vei lua în mijlocul fiilor lui Israel. Și tu pune Leviții asupra cortului mărturiei și asupra tuturor vaselor lui și asupra tuturor câte sunt în el; ei vor ridica cortul și toate vasele lui și ei vor sluji în el și în jurul cortului vor tăbări. Și când se ridică cortul, leviții îl vor demonta, și când se așează cortul, ei îl vor ridica, și străinul care se apropie să moară. Și vor tabăra fiii lui Israel, fiecare bărbat în rândul său, și fiecare bărbat conform conducerii sale, cu puterea lor. Iar Leviții să își așeze tabăra de jur împrejurul cortului mărturiei, și nu va fi păcat în fiii lui Israel. Și Leviții înșiși vor păzi cortul mărturiei. Și au făcut fiii lui Israel conform cu toate pe care le-a poruncit Domnul lui Moise și lui Aaron, astfel au făcut ei.

2

Și a vorbit Domnul către Moise și Aaron, zicând: Fiecare om ținându-se de al său conform ordinii, conform steagurilor,

conform caselor familiilor lor, să tabere fiii lui Israel în față; în jurul cortului mărturiei să tabere fiii lui Israel. Și cei care tăbărau primii spre răsărit, ordinea taberei lui Iuda cu puterea lor, și conducătorul fiilor lui Iuda, Naason, fiul lui Aminadab. Puterea lui, cei inspectați, patruzeci și patru de mii șase sute. Și cei ce tăbărăsc alături de tribul lui Issachar, și conducătorul fiilor lui Issachar, Nathanael, fiul lui Sogar. Puterea lui, cei numărați, patruzeci și patru de mii patru sute. Și cei ce își puneau tabăra alături de tribul lui Zabulon, și conducătorul fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Helon. Puterea lui, cei inspectați, cincizeci și șapte de mii patru sute. Toți cei inspectați din tabăra lui Iuda, o sută optzeci de mii și șase mii și patru sute, vor porni primii cu puterea lor. Legiunile taberei lui Ruben, spre sud puterea lor, și conducătorul fiilor lui Ruben, Elizur, fiul lui Șediur. Puterea lui, cei inspectați, patruzeci și șase de mii cinci sute. Și cei ce tăbărau alături de el erau din tribul lui Simeon, și conducătorul fiilor lui Simeon era Salamiel, fiul lui Sourisadai. Puterea lui, cei numărați, cincizeci și nouă de mii trei sute. Și cei ce tabără alături de el, tribul Gad, și conducătorul fiilor lui Gad, Elisaf, fiul lui Raguel. Puterea lui, cei recensați, patruzeci și cinci de mii șase sute cincizeci. Toți cei inspectați ai taberei lui Ruben, o sută cincizeci și una de mii și patru sute cincizeci, cu puterea lor, vor porni ai doilea.

Și va fi ridicat cortul mărturiei, și tabăra Leviților în mijlocul taberelor, cum vor tabără, astfel și vor porni, fiecare ținându-se conform conducerii. Ordinea taberei lui Efraim de lângă mare cu puterea lor, și conducătorul fiilor lui Efraim, Elișama, fiul lui Amiud. Puterea lui, cei inspectați, patruzeci de mii cinci sute.

Și cei care tabără alături de tribul lui Manase, și conducătorul fiilor lui Manase, Gamaliel, fiul lui Phadassur. Puterea lui, cei

recenzați, treizeci și două de mii două sute. Și cei ce tabără alături de tribul lui Beniamin, și conducătorul fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Gideoni. Puterea lui, cei inspecți, treizeci și cinci de mii patru sute. Toți cei recenzați ai taberei lui Efraim, o sută opt mii o sută, cu oștirea lor, vor porni al treilea.

Ordinea taberei Dan spre nord cu puterea lor, și conducătorul fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Ammishaddai. Puterea lui, cei inspecți, șazece și două de mii șapte sute. Și cei ce tabără alături de el sunt tribul lui Așer, și conducătorul fiilor lui Așer, Fageel, fiul lui Ecran. Puterea lui, cei numărați, patruzeci și una de mii cinci sute. Și cei ce tăbărau alături de tribul lui Neftali, și conducătorul fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Ainan. Puterea lui, cei inspecți, cincizeci și trei de mii patru sute. Toți cei inspecți ai taberei Dan, o sută cincizeci și șapte de mii șase sute, vor porni ultimii conform ordinii lor.

Acesta este recensământul fiilor lui Israel conform caselor familiilor lor, tot recensământul tabărilor cu puterile lor, șase sute de mii și trei mii cinci sute cincizeci. Dar Leviții nu au fost numărați împreună cu ei, precum a poruncit Domnul lui Moise. Și au făcut fiii lui Israel toate câte a poruncit Domnul lui Moise, astfel au tăbărat conform ordinii lor, și astfel au pornit fiecare ținându-se conform clanurilor lor, conform caselor părinților lor.

3

Și acestea sunt generațiile lui Aaron și Moise, în ziua în care a vorbit Domnul lui Moise pe muntele Sinai. Și acestea sunt numele fiilor lui Aaron: întâi-născutul Nadab, și Abiud, Eleazar, și Ithamar. Acestea sunt numele fiilor lui Aaron, preoții cei unși, pe care i-au consacrat să slujească ca preoți. Și au murit Nadab și

Abiud înaintea Domnului, aducând ei foc străin înaintea Domnului, în pustia Sinai, și copii nu aveau, și au slujit ca preoți Eleazar și Ithamar împreună cu Aaron, tatăl lor.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Ia tribul lui Levi și îi vei așeza înaintea lui Aaron, preotul, și ei îi vor sluji. Și ei vor păzi pazele lui și pazele fiilor lui Israel înaintea cortului mărturiei, pentru a îndeplini lucrările cortului. Și ei vor păzi toate vasele cortului mărturiei și păzile fiilor lui Israel, conform cu toate lucrările cortului. Și vei da pe Leviți lui Aaron și fiilor lui, preoților; dați ca dar, aceștia îmi sunt de la fiii lui Israel. Și pe Aaron și pe fiii lui îi vei stabili asupra cortului mărturiei, și ei vor păzi preoția lor, și toate cele legate de altar, și înăuntrul vălului, și străinul care se va atinge va muri. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Și iată, eu am luat pe Leviți din mijlocul fiilor lui Israel în locul fiecărui întâi-născut care deschide pânțelele dintre fiii lui Israel; ei vor fi răscumpărarea lor, și Leviții vor fi ai mei. Pentru că al Meu este tot întâiul-născut; în ziua în care am lovit tot întâiul-născut în pământul Egiptului, am sfințit pentru Mine tot întâiul-născut în Israel, de la om până la animal, ai Mei vor fi, Eu Domnul.

Și a vorbit Domnul către Moise în pustia Sinai, zicând: Examinează pe fiii lui Levi conform caselor părintești ale lor, conform clanurilor lor, tot bărbatul de la o lună în sus, numărați-i. Și i-au cercetat Moise și Aaron prin vocea Domnului, în felul în care le-a poruncit Domnul.

Și aceștia erau fiii lui Levi după numele lor: Gedson, Kaat și Merari. Și acestea sunt numele fiilor lui Gedson conform cu clanurile lor: Lobeni și Shimei. Și fiii lui Kaat, conform clanurilor lor: Amram și Isaar, Hebron și Oziel. Și fiii lui Merari după

clanurile lor, Mooli și Mushi, aceștia sunt clanurile Leviților după casele familiilor lor. Lui Gedson: poporul lui Lobeni și poporul lui Shimei; aceștia sunt popoarele lui Gedson. Recensământul lor, conform numărului tuturor masculilor de la o lună în sus, recensământul lor: șapte mii cinci sute. Și fiii lui Gedson vor tăbări în spatele cortului, lângă mare. Și conducătorul casei familiilor poporului lui Gedson, Elisaf, fiul lui Dael. Și garda fiilor lui Gedson în cortul mărturiei: cortul și acoperământul, și acoperământul ușii cortului mărturiei, și pânzele curții, și perdeaua porții curții care este asupra cortului, și rămășițele tuturor lucrărilor lui.

Lui Kaath: poporul lui Amram unul, și poporul lui Isaar unul, și poporul lui Hebron unul, și poporul lui Oziel unul; aceștia sunt popoarele lui Kaath, conform numărului. Fiecare bărbat de la vârsta de o lună în sus, opt mii șase sute, păzind serviciile lucrurilor sfinte. Popoarele fiilor lui Kaath vor tabăra în latura de sud a cortului. Și conducătorul casei părintești a popoarelor lui Kaath, Elisaphan, fiul lui Oziel.

Și paza lor era chivotul, și masa, și sfeșnicul, și altarele, și vasele sfântului sanctuar cu care slujesc, și acoperământul, și toate lucrările lor. Și conducătorul peste conducătorii Leviților, Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, rânduit să păzească păzile lucrurilor sfinte. Lui Merari: poporul Mooli și poporul Mushi; aceștia sunt popoarele lui Merari. Recensământul lor conform numărului, tot masculin de la o lună în sus, șase mii cincizeci. Și conducătorul casei familiilor poporului lui Merari, Suriel, fiul lui Abihail, vor tabăra în latura de nord a cortului. Recensământul pazei fiilor lui Merari: capitellurile cortului și barele ei și stâlpii ei și bazele ei și toate vasele lor și lucrările lor, și stâlpii curții de jur împrejur, și bazele lor, și țăruii, și frânghiile lor.

Cei care își puneau tabăra în fața cortului mărturiei dinspre răsărit, Moise și Aaron și fiii lui, păzind păzile sfântului pentru păzile fiilor lui Israel, și străinul cel care se atinge, va muri. Toată recensământarea leviților, pe care au recensământat-o Moise și Aaron prin vocea Domnului, conform clanurilor lor, tot masculul de la o lună în sus, douăzeci și două de mii.

Și a zis Domnul către Moise, zicând: examinează tot întâi-născut de parte bărbătească al fiilor lui Israel de la o lună în sus, și luați numărul lor după nume. Și vei lua pe Leviți pentru Mine, Eu Domnul, în locul tuturor întâilor născuți ai fiilor lui Israel, și vitele Leviților în locul tuturor întâilor născuți din vitele fiilor lui Israel. Și Moise a cercetat tot întâiul-născut dintre fiii lui Israel, în felul în care a poruncit Domnul. Și au fost toți întâii-născuți de parte bărbătească, numărați pe nume, de la vârsta de o lună în sus, conform recensământului lor, douăzeci și două de mii două sute șaptezeci și trei. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Ia pe Leviți în locul tuturor fiilor întâi-născuți ai lui Israel, și vitele Leviților în locul vitelor lor, și Leviții vor fi ai mei, Eu, Domnul. Și răscumpărarea celor două sute șaptezeci și trei care depășesc numărul Leviților, dintre întâii născuți ai fiilor lui Israel, Și vei lua cinci șekeli pe cap, conform didrahmei celei sfinte vei lua, douăzeci de oboli pentru șekel. Și vei da argintul lui Aaron și fiilor lui, răscumpărare pentru cei ce depășesc numărul dintre ei. Și Moise a luat argintul, răscumpărările celor ce depășeau, pentru răscumpărarea Leviților. De la cei întâi născuți ai fiilor lui Israel a luat argintul, o mie trei sute șazeci și cinci de sicli, conform siclului celui sfânt. Și Moise a dat răscumpărarea celor ce depășeau lui Aaron și fiilor lui, prin vocea Domnului, în felul în care Domnul a poruncit lui Moise.

Și Domnul a vorbit către Moise și Aaron, zicând, Ia principalul fiilor lui Kaath din mijlocul fiilor lui Levi, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor. De la douăzeci și cinci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei care intră să slujească, să facă toate lucrările în cortul mărturiei.

Și acestea sunt lucrările fiilor lui Kaath în cortul mărturiei, sfânt al sfințelor. Și va intra Aaron și fiii lui, când se ridică tabăra, și vor coborî perdeaua cea acoperitoare, și vor acoperi cu ea chivotul mărturiei, Și vor pune peste el o acoperitoare de piele albastră, și vor întinde peste ea o haină întregă albastră deasupra, și vor introduce prăjinile.

Și asupra mesei celei puse înaintea vor pune pe ea o haină întru totul purpurie, și farfuriile, și cădelnicele, și cupele, și vasele de jertfă în care toarnă jertfă, și pâinile cele neîncetat vor fi asupra ei. Și vor pune pe ea o haină stacojie, și o vor acoperi cu un acoperământ de piele albastră, și vor introduce prin ea prăjinile. Și vor lua un veșmânt albastru și vor acoperi sfeșnicul cel care dă lumină, și lămpile lui, și cleștele lui, și vasele pentru turnat ale lui, și toate vasele de ulei cu care slujesc. Și o vor arunca, împreună cu toate vasele ei, într-un acoperământ de piele albastră, și o vor pune pe cadrele de purtat. Și peste altarul cel auriu vor acoperi o haină albastră, și îl vor acoperi cu un acoperământ de piele albastru, și vor introduce prăjinile lui.

Și vor lua toate vasele pentru slujire cu care slujesc în locurile sfinte, și le vor pune într-o haină albastră, și le vor acoperi cu o acoperitoare de piele albastră, și le vor pune pe prăjini. Și va pune acoperitoarea asupra altarului, și vor acoperi peste el o haină cu totul purpurie. Și vor pune pe el toate vasele cu care slujesc pe el, și cădelnicele, și cârligele de carne, și bolurile, și acoperitorul, și

toate vasele altarului, și vor întinde pe el acoperământ de piele albastră, și vor vârî prăjinile lui, și vor lua haină purpurie, și vor acoperi ligheanul și baza lui, și îl vor pune în acoperământ de piele albastră, și îl vor pune pe prăjini. Și vor termina Aaron și fiii lui acoperirea lucrurilor sfinte și a tuturor vaselor sfinte, la ridicarea taberei, și după aceea vor intra fiii lui Kaat să le ridice, dar nu vor atinge lucrurile sfinte, ca să nu moară; acestea vor purta fiii lui Kaat în cortul mărturiei.

Supraveghetorul Eleazar, fiul lui Aaron preotul, uleiul luminii și tămâia compoziției și jertfa cea de fiecare zi și uleiul ungerii, supravegherea întregului cort și câte sunt în acesta în sfânt, în toate lucrările.

Și a vorbit Domnul către Moise și Aaron, zicând: Nu distrugeți poporul tribului lui Kohath din mijlocul leviților. Faceți-le acest lucru, și vor trăi și nu vor muri, când se apropie de Sfânta Sfințelor: Aaron și fiii lui să se apropie și să-i rânduiască pe fiecare conform sarcinii lui. Și să nu intre să vadă deodată lucrurile sfinte, căci vor muri.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Ia numărul fiilor lui Gedson, și pe aceștia după casele părintești ale lor, după clanurile lor, De la douăzeci și cinci de ani și mai sus până la cincizeci de ani examinează-i, pe toți cei care intră să slujească, să facă lucrările lui în cortul mărturiei. Aceasta este slujirea poporului lui Gedson: să slujească și să poarte. Și va ridica pieile cortului și cortul mărturiei și acoperământul ei și acoperământul albastru care este deasupra ei și acoperământul ușii cortului mărturiei, Și pânzele curții, câte sunt asupra cortului mărturiei, și cele rămase, și toate vasele slujitoare cu care slujesc în ele, le vor face. Conform cu porunca lui Aaron și a fiilor lui va fi slujba fiilor lui Gedson, conform cu toate

slujbele lor și conform cu toate lucrările lor, și vei supraveghea asupra lor pe nume toate sarcinile lor. Aceasta este slujirea fiilor lui Gedson în cortul mărturiei, și paza lor este în mâna lui Ithamar, fiul lui Aaron, preotul.

Fiii lui Merari, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, numărați-i, De la douăzeci și cinci de ani în sus până la cincizeci de ani, numărați-i pe toți cei care intră să slujească lucrările cortului mărturiei. Și acestea sunt ordinanțele celor ridicați de ei, conform tuturor lucrărilor lor în cortul mărturiei: capitellurile cortului și zăvoarele și stâlpii ei și bazele ei și acoperământul și bazele lor și stâlpii lor și acoperământul ușii cortului, Și stâlpii curții de jur împrejur, și bazele lor, și stâlpii vălului porții curții, și bazele lor, și țăruii lor, și frânghiile lor, și toate vasele lor, și toate lucrurile pentru slujire ale lor, pe nume să-i numărați pe ei, și toate vasele pazei celor ridicați de ei. Aceasta este slujirea poporului fiilor lui Merari în toate lucrările lor în cortul mărturiei, sub mâna lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

Și Moise și Aaron și conducătorii lui Israel au vizitat pe fiii lui Kaath conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor. De la douăzeci și cinci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei care intră să slujească și să lucreze în cortul mărturiei. Și numărarea lor, conform clanurilor lor, a fost de două mii șapte sute cincizeci. Acesta este recensământul poporului lui Kaath, toți cei ce slujeau în cortul mărturiei, precum au numărat Moise și Aaron prin porunca Domnului, prin mâna lui Moise.

Și au fost numărați fiii lui Gedson conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, De la douăzeci și cinci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei care intră să slujească și să facă

lucrările în cortul mărturiei. Și numărarea lor, conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, a fost de două mii șase sute treizeci. Aceasta este numărarea poporului fiilor lui Gedson, toți cei ce slujeau în cortul mărturiei, pe care i-a numărat Moise și Aaron prin vocea Domnului, prin mâna lui Moise.

Au fost numărați dar și poporul fiilor lui Merari conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor, De la douăzeci și cinci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei care intră să slujească la lucrările cortului mărturiei. Și numărarea lor s-a făcut conform clanurilor lor, conform caselor familiilor lor: trei mii două sute. Aceasta este recensământul poporului fiilor lui Merari, pe care i-a numărat Moise și Aaron prin vocea Domnului, prin mâna lui Moise. Toți cei inspectați, pe care i-au vizitat Moise și Aaron și conducătorii lui Israel, pe Leviți, conform clanurilor și conform caselor părintești ale lor, Din douăzeci și cinci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei care intră pentru lucrarea lucrărilor și lucrările care sunt purtate în cortul mărturiei. Și cei număruiți au fost opt mii cinci sute optzeci. Prin vocea Domnului i-a vizitat prin mâna lui Moise, bărbat cu bărbat, asupra lucrărilor lor și asupra celor pe care le ridică ei, și au fost numărați, în felul în care a poruncit Domnul lui Moise.

5

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Poruncește fiilor lui Israel să trimită afară din tabără pe toți leproșii, pe toți cei cu scurgeri și pe toți cei necurați din cauza unui mort. De la mascul până la feminin, trimiteți-i afară din tabără, și nu vor pângări taberele lor, în care eu locuiesc printre ei. Și au făcut astfel fiii lui Israel și i-au trimis afară din tabără, precum a vorbit Domnul lui Moise, astfel au făcut fiii lui Israel.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, zicând: bărbat sau femeie, oricine ar face din toate păcatele cele omenești și, trecând cu vederea, trece cu vederea și săvârșește o fărădelege, sufletul acela, Va mărturisi păcatul pe care l-a făcut și va da înapoi pentru călcarea principalul și a cincea parte din el va adăuga la acesta, și va da înapoi celui căruia i-a călcat legea. Dacă însă omul nu are răzbunător, astfel încât să i se dea înapoi greșeala către el, greșeala cea care este dată înapoi va fi a Domnului, a preotului, în afară de berbecul ispășirii, prin care va ispăși în el pentru el.

Și toate primele roade conform tuturor lucrurilor sfinte dintre fiii lui Israel, câte vor aduce ei Domnului, vor fi ale preotului, Și lucrurile sfințite ale fiecăruia vor fi ale lui, și orice bărbat care ar da preotului, ale lui vor fi.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel și le vei spune: dacă femeia vreunui bărbat ar călca legea și, disprețuindu-l, l-ar trece cu vederea, Și se culce cineva cu ea în pat cu sămânță, și scape din ochii bărbatului ei și ascundă, iar ea fie pângărită, și martor nu era cu ea, și ea nu fie prinsă, și vine asupra lui un duh de gelozie, și este gelos de soția lui, iar aceasta a fost pângărită, sau vine asupra lui un duh de gelozie, și este gelos de soția lui, iar aceasta nu este pângărită Și omul va duce femeia lui la preot și va aduce darul pentru ea, a zecea parte dintr-o efa de făină de orz; nu va turna ulei pe el, nici nu va pune tămâie pe el, căci este o jertfă a geloziei, o jertfă de aducere aminte, care aduce amintire păcatul.

Și preotul o va aduce și o va așeza înaintea Domnului. Și preotul va lua apă curată, vie, într-un vas de lut, și din pământul care se află pe podeaua cortului mărturiei, și preotul, luând, va

arunca în apă. Și preotul va așeza femeia înaintea Domnului și va descoperi capul femeii, și va pune pe mâinile ei jertfa de aducere aminte, jertfa geloziei, iar în mâna preotului va fi apa muștrării, a acestui blestem. Și preotul o va pune sub jurământ pe ea și va spune femeii: dacă nu a dormit cineva cu tine, dacă nu ai călcat legea ca să fii pângărită sub bărbatul tău, fii nevinovată de apa muștrării acesteia celei blestemate. Dacă însă tu ai călcat legea fiind măritată, sau ai fost pângărită, și cineva ți-a dat patul lui, în afară de bărbatul tău, Și preotul va pune femeia sub jurământ prin jurămintele blestemului acestuia, și preotul va spune femeii: să te dea Domnul în blestem și jurământ în mijlocul poporului tău, când Domnul va face coapsa ta să cadă și pântecul tău să se umfle. Și va intra apa cea blestemată aceasta în pântecul tău, să umfle stomacul și să cadă coapsa ta, și femeia va spune: să fie, să fie.

Și preotul va scrie aceste blesteme în carte și le va șterge în apa amară a blestemului. Și va da să bea femeii apa muștrării blestemului, și va intra în ea apa blestemată a muștrării.

Și preotul va lua din mâna femeii jertfa geloziei, și va pune jertfa înaintea Domnului, și o va aduce către altar. Și preotul va lua de la jertfă amintirea ei și o va aduce pe altar, și după aceea va da femeii să bea apa. Și va fi, dacă este pângărită și scapă de observația bărbatului ei, și va intra în ea apa muștrării cea blestemată, și se va umfla pântecul, și va cădea coapsa ei, și femeia va fi un blestem pentru poporul ei. Dacă însă femeia nu este pângărită și este curată, atunci va fi nevinovată și va concepe sămânță. Aceasta este legea geloziei, pe care ar încălca-o femeia fiind măritată și este pângărită. Sau omul care, dacă vine asupra lui duhul geloziei și este gelos de femeia lui, și va pune femeia lui

înaintea Domnului, și va face ei preotul toată legea aceasta, Și omul va fi nevinovat de păcat, și femeia aceea își va lua păcatul ei.

6

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, Și vei spune către ei: bărbat sau femeie care ar face un vot măreț de a consacra puritate Domnului, De la vin și băutură tare se va purifica, și oțet din vin și oțet din băutură tare nu va bea, și orice se produce din strugure nu va bea, și struguri proaspeți și stafide nu va mânca în toate zilele jurământului său. Din toate câte se fac din viță, vin din coji de struguri până la sâmbure de strugure, nu va mânca în toate zilele purificării. Briciul nu va veni asupra capului lui, până vor fi împlinite zilele câte a făcut vot Domnului; sfânt va fi, hrănind părul capului toate zilele făgăduinței Domnului, asupra oricărui suflet care a murit nu va intra la tatăl și la mama sa Și pentru fratele său și pentru sora sa, nu se va pângări pentru ei la moartea lor, căci jurământul Dumnezeului său este asupra lui, pe capul său

Toate zilele jurământului său va fi sfânt pentru Domnul. Dacă cineva moare asupra lui brusc, imediat va fi pângărit capul rugăciunii lui, și își va rade capul în ziua în care este curățit, în ziua a șaptea va fi ras. Și în ziua a opta va aduce două turturele sau doi pui de porumbei la preot, la ușa cortului mărturiei.

Și va face preotul una pentru păcat și una pentru ardere de tot, și va face ispășire pentru el preotul pentru ceea ce a păcătuit cu privire la suflet, și va sfinți capul lui în acea zi în care a fost sfințit Domnului, zilele jurământului, Și va aduce un miel de un an pentru călcare, și zilele cele dinainte vor fi fără valoare, pentru că s-a întinat capul jurământului său.

Și aceasta este legea celui care s-a rugat: în ziua în care el împlinește zilele rugăciunii sale, el va aduce el însuși lângă ușile cortului mărturiei. Și va aduce darul lui Domnului: un miel de un an, fără cusur, pentru ardere de tot, și o mioară de un an, fără cusur, pentru păcat, și un berbec, fără cusur, pentru mântuire, și un coș de azime din făină fină, pâini amestecate în ulei și turtițe azime unse în ulei, și jertfa lor, și jertfa lor de băutură. Și preotul va aduce înaintea Domnului și va face jertfa pentru păcatul lui și arderea-de-tot a lui. Și berbecul va face jertfă de mântuire Domnului pe coșul azimelor, și preotul va face jertfa lui și turnarea de băutură a lui. Și cel care a făcut jurământ va rade, lângă ușile cortului mărturiei, capul jurământului său, și va pune firele de păr pe focul care este sub jertfa de pace.

Și preotul va lua brațul fiert de la berbec, și o pâine nedospită din coș, și o turtă nedospită, și le va pune pe mâinile celui ce a făcut jurământ după ce acesta și-a ras jurământul. Și preotul le va aduce ca ofrandă înaintea Domnului, sfânt va fi pentru preot asupra pieptului ofrandei și asupra brațului ofrandei, și după acestea cel ce a făcut jurământ va bea vin. Aceasta este legea celui care a făcut rugăciune, care ar face vot Domnului, darul lui pentru Domnul despre făgăduința sa, în afară de ceea ce ar putea găsi mâna lui, conform puterii făgăduinței lui, pe care ar face-o conform legii curăției.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește lui Aaron și fiilor lui, zicând: astfel veți binecuvânta pe fiii lui Israel, zicându-le: Să te binecuvânteze Domnul și să te păzească. Să strălucească Domnul fața Lui asupra ta și să aibă milă de tine. Să ridice Domnul fața Sa asupra ta și să-ți dea pace. Și ei vor pune numele meu asupra fiilor lui Israel, și Eu, Domnul, îi voi binecuvânta.

Și s-a întâmplat în ziua în care Moise a terminat de ridicat cortul, și l-a uns, și l-a sfințit, și toate vasele lui, și altarul, și toate vasele lui, și le-a uns, și le-a sfințit. Și au adus conducătorii lui Israel, doisprezece conducători ai caselor familiilor lor, aceștia conducătorii triburilor, aceștia cei ce stăteau peste vizitație. Și au adus darul lor înaintea Domnului: șase care acoperite și doisprezece boi, câte un car de la doi conducători și câte un vițel de la fiecare, și le-au adus înaintea cortului. Și Domnul i-a spus lui Moise, zicând, Ia de la ei, și vor fi pentru lucrările slujitoare ale cortului mărturie, și le vei da leviților, fiecăruia conform slujirii lui. Și Moise, luând căruțele și boii, le-a dat Leviților. Și cele două care și cei patru boi i-a dat fiilor lui Gedson conform slujbelor lor. Și cele patru care și cei opt boi i-a dat fiilor lui Merari, conform serviciilor lor, prin Ithamar, fiul lui Aaron, preotul. Și fiilor lui Kaath nu le-a dat, pentru că au lucrurile de slujire ale celui sfânt pe care le vor purta pe umeri.

Și conducătorii au adus daruri pentru dedicarea altarului, în ziua în care l-a uns, și conducătorii și-au adus darurile înaintea altarului. Și a spus Domnul către Moise: câte un conducător pe zi, câte un conducător pe zi vor aduce darurile lor pentru dedicarea altarului.

Și era cel ce aducea în ziua cea dintâi darul lui, Naason, fiul lui Aminadab, conducătorul tribului lui Iuda. Și a adus darul său, un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de sicli conform ciclului cel sfânt, amândouă pline cu floare de făină amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre

pentru păcat. Și în jertfa de mântuire: două vițele, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta este darul lui Naason, fiul lui Aminadab.

În ziua a doua a adus Natanael, fiul lui Sogar, conducătorul tribului Isahar. Și a adus darul său, un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de sicli conform ciclului cel sfânt, amândouă pline cu floare de făină amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta este darul lui Natanael, fiul lui Sogar.

În ziua a treia, conducătorul fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Helon. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu făină fină amestecată în ulei pentru jertfă, Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta este darul lui Eliab, fiul lui Helon.

În ziua a patra, conducătorul fiilor lui Ruben, Elisur, fiul lui Sediur. Darul lui, un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, un castron de argint, de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu făină fină amestecată în ulei pentru jertfă, Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de

mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta este darul lui Elisur, fiul lui Sediur.

În ziua a cincea, conducătorul fiilor lui Simeon, Salamiel, fiul lui Surisadai. Darul său: un vas de argint, greutatea sa de o sută treizeci, un lighean de argint de șaptezeci de sicli, după siclul sfânt, amândouă pline cu floarea făinii amestecată în untdelemn pentru jertfă. O cădelniță de zece [șekeli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, Și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de mântuire: două vițele, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta este darul lui Salamiel, fiul lui Surisadai.

În ziua a șasea, conducătorul fiilor lui Gad, Eliasaph, fiul lui Raguel. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului sfânt, amândouă pline cu floarea făinii amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, Și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta a fost darul lui Elisaf, fiul lui Raguel.

În ziua a șaptea, conducătorul fiilor lui Efraim, Elișama, fiul lui Amihud. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu făină fină amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta a fost darul lui Elișama, fiul lui Amiud.

În ziua a opta, conducătorul fiilor lui Manase, Gamaliel, fiul lui Phadassur. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu făină fină amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat, Și ca jertfă de mântuire: două vițele, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an; acesta este darul lui Gamaliel, fiul lui Fadasur.

În ziua a noua, conducătorul fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Gideon. Darul lui: un castron de argint de o sută treizeci de sicli greutate, o ceașcă de argint de șaptezeci de sicli conform siclului sfânt, amândouă pline de floarea făinii amestecată în ulei pentru jertfă, Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și în jertfa de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, mieluțe de un an cinci; acesta este darul lui Abidan, fiul lui Gadeoni.

În ziua a zecea, conducătorul fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Ammishaddai. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu floarea făinii amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, Și un ied din capre pentru păcat. Și ca jertfă de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta a fost darul lui Ahiezer, fiul lui Ammishaddai.

În ziua a unsprezecea, conducătorul fiilor lui Așer, Fagiel, fiul lui Echran. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută

treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu făină fină amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru ardere de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și în jertfa de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, miei de un an cinci. Acesta este darul lui Fageel, fiul lui Ebran.

În ziua a douăsprezecea, conducătorul fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan. Darul lui: un castron de argint, greutatea lui o sută treizeci, o ceașcă de argint de șaptezeci de șekeli conform șekelului cel sfânt, amândouă pline cu făină fină amestecată în ulei pentru jertfă. Cădelniță una de zece [sicli] de aur, plină de tămâie. Un vițel din boi, un berbec, un miel de un an pentru arderea de tot, și un ied din capre pentru păcat. Și în jertfa de mântuire: vițele două, berbeci cinci, țapi cinci, mieluțe de un an cinci. Acesta a fost darul lui Ahira, fiul lui Ainan.

Aceasta este dedicarea altarului în ziua în care l-a uns, de la conducătorii fiilor lui Israel: douăsprezece farfurii de argint, douăsprezece boluri de argint, douăsprezece cădelnițe de aur. O sută treizeci de sicli vasul cel unu, și șaptezeci de sicli bolul cel unu, tot argintul vaselor, două mii patru sute de sicli, în siclul cel sfânt. Tămâietori de aur douăsprezece, pline de tămâie, tot aurul tămâietorilor, o sută douăzeci de sicli de aur. Toți boii pentru arderea de tot: doisprezece viței, doisprezece berbeci, doisprezece miei de un an, și jertfele lor, și libațiile lor, și doisprezece țapi din capre pentru păcat. Toate boii pentru jertfa de mântuire, vițelele douăzeci și patru, berbecii șaizeci, țapii șaizeci de un an, miei șaizeci de un an fără prihană, aceasta este dedicarea altarului, după umplerea mâinilor lui și după ungerea lui.

La intrarea lui Moise în cortul mărturiei ca să vorbească cu el, a auzit vocea Domnului vorbind către el de deasupra scaunului îndurării, care este pe chivotul mărturiei, între cei doi heruvimi, și vorbea către el.

8

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește lui Aaron, Și îi vei spune lui, când vei așeza lămpile dintr-o parte, în fața sfeșnicului să lumineze cele șapte lămpi. Și a făcut astfel Aaron: dintr-o parte, în fața sfeșnicului, a aprins lămpile lui, precum poruncise Domnul lui Moise. Și aceasta este construcția sfeșnicului: solidă, din aur, tulpina ei și crinii ei, solidă în întregime, conform formei pe care a arătat-o Domnul lui Moise, astfel a făcut sfeșnicul.

Și Domnul a vorbit către Moise, zicând, Ia pe Leviți din mijlocul fiilor lui Israel și îi vei curăți. Și astfel le vei face lor purificarea, îi vei stropi cu apă de purificare, și va trece briciașul peste tot trupul lor, și își vor spăla hainele, și vor fi curăți.

Și ei vor lua un vițel din boi, și pentru acesta o jertfă de floare de făină amestecată în ulei, și un vițel de un an din boi vei lua pentru păcat. Și vei aduce pe leviți înaintea cortului mărturiei și vei aduna toată adunarea fiilor lui Israel, Și vei aduce pe leviți înaintea Domnului, și fiii lui Israel își vor pune mâinile asupra leviților. Și Aaron va separa pe Leviți ca ofrandă înaintea Domnului de la fiii lui Israel, și ei vor fi astfel încât să lucreze lucrările Domnului. Iar Leviții vor pune mâinile asupra capetelor vițelilor, și vei face pe unul pentru păcat, și pe unul pentru ardere de tot Domnului, ca să ispășești pentru ei.

Și vei așeza pe leviți înaintea Domnului și înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, și îi vei da ca ofrandă înaintea Domnului, și vei separa pe leviți din mijlocul fiilor lui Israel, și ei vor fi ai mei. Și după acestea vor intra Leviții să lucreze lucrările cortului mărturiei, și îi vei curăța, și îi vei înfățișa înaintea Domnului. Că aceștia îmi sunt dați ca ofrandă din mijlocul fiilor lui Israel, în locul tuturor celor întâi-născuți care deschid pânțele, din fiii lui Israel i-am luat pentru mine. Că mie aparține tot întâi-născutul dintre fiii lui Israel, de la oameni până la vite, în ziua în care am lovit tot întâi-născutul în pământul Egiptului, i-am sfințit mie și au luat pe leviți în locul tuturor întâilor-născuți dintre fiii lui Israel. Și i-am dat pe Leviți ca dar lui Aaron și fiilor lui din mijlocul fiilor lui Israel, pentru a lucra lucrările fiilor lui Israel în cortul mărturiei și pentru a face ispășire pentru fiii lui Israel, și nu va fi printre fiii lui Israel cineva care să se apropie de cele sfinte.

Și Moise și Aaron și toată adunarea fiilor lui Israel au făcut leviților precum a poruncit Domnul lui Moise despre leviți; astfel le-au făcut lor fiii lui Israel. Și s-au purificat Leviții și și-au spălat veșmintele, și Aaron i-a adus ca ofrandă înaintea Domnului, și Aaron a făcut ispășire pentru ei ca să-i purifice. Și după acestea au intrat leviții să slujească slujirea lor în cortul mărturiei înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, precum a poruncit Domnul lui Moise despre leviți, astfel au făcut lor.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Acesta este cel despre leviți: de la douăzeci și cinci de ani în sus, vor intra să slujească în cortul mărturiei, și de la cincizeci de ani va pleca de la minister, și nu va mai lucra. Și fratele lui va sluji în cortul mărturiei pentru a păzi pazele, dar nu va lucra lucrări, astfel vei face leviților în pazele lor.

Și a vorbit Domnul către Moise în pustia Sinai, în anul al doilea de la ieșirea lor din pământul Egiptului, în luna întâi, zicând: Am spus: Să facă fiii lui Israel Paștele la timpul său. În a paisprezecea zi a lunii celei dintâi, spre seară, îl vei face conform timpurilor, conform legii lui și conform interpretării lui îl vei face. Și Moise a vorbit fiilor lui Israel să facă Paștele începând în a paisprezecea zi a lunii, în pustia Sinai. Așa cum a poruncit Domnul lui Moise, astfel au făcut fiii lui Israel.

Și au venit bărbații care erau necurați din cauza sufletului unui om și nu puteau să facă Paștele în ziua aceea, și s-au apropiat înaintea lui Moise și Aaron în ziua aceea. Și au zis acei bărbați către el: Noi suntem necurați din cauza sufletului unui om; să nu eșuăm deci a aduce darul Domnului la timpul său în mijlocul fiilor lui Israel? Și Moise le-a spus: Stați acolo, și voi auzi ce va porunci Domnul despre voi. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, zicând: orice om care devine necurat din cauza unui suflet de om, sau este în cale departe de voi, sau în generațiile voastre, va face Paștele Domnului în luna a doua, în a paisprezecea zi, Spre seară îl vor face, cu azime și ierburi amare îl vor mânca. Nu vor lăsa nimic din el până dimineața, și nu vor zdrobi niciun os din el, conform legii Paștelui îl vor face. Și omul care, dacă este curat și nu este în cale departe și întârzie a face paștele, va fi nimicit sufletul acela din poporul ei, pentru că darul Domnului nu l-a adus conform timpului lui; păcatul lui îl va lua omul acela. Dacă însă se apropie de voi un străin în pământul vostru și face Paștele Domnului, conform legii Paștelui și conform rânduielii lui, așa să-l facă; o singură lege va fi pentru voi, și pentru străin, și pentru băștinașul pământului.

Și în ziua în care a fost ridicat cortul, norul a acoperit cortul, casa mărturiei, iar seara era peste cort ca o formă de foc până dimineața. Astfel se întâmpla continuu, norul o acoperea ziua, și forma focului noaptea. Și când s-a ridicat norul de la cortul întâlnirii, după aceea au plecat fiii lui Israel, și în locul unde s-a oprit norul, acolo au tăbărât fiii lui Israel. Prin porunca Domnului vor tăbărî fiii lui Israel, și prin porunca Domnului vor pleca; în toate zilele în care norul umbrește peste cort, vor tăbărî fiii lui Israel. Și când norul este tras asupra cortului mai multe zile, fiii lui Israel vor păzi paza lui Dumnezeu și nu vor pleca. Și va fi când norul va acoperi cortul un număr de zile, prin vocea Domnului vor tăbărî și prin porunca Domnului vor pleca. Și va fi că, atunci când norul va fi de seară până dimineață și norul se va ridica dimineața, ei vor porni ziua sau noaptea. Când zilele lunii se înmulțeau cu norul umbrind asupra ei, fiii lui Israel tăbărau și nu plecau deloc. Că prin porunca Domnului vor pleca, au păzit paza Domnului prin porunca Domnului în mâna lui Moise.

10

Și Domnul a vorbit către Moise, zicând: Fă-ți două trâmbițe de argint, Bătute le vei face, și îți vor fi ca să chemi adunarea și să ridici taberele. Și vei sufla în ele, și toată adunarea se va aduna la ușa cortului mărturiei, Dacă însă ar suna trâmbița o singură dată, vor veni la tine toți conducătorii, liderii lui Israel. Și veți suna un semnal cu trompeta, și vor pleca cei care își fac tabăra, cei care și-au făcut tabăra spre răsărit, Și veți suna al doilea semnal, și vor porni taberele care tabără la Sud, și veți suna al treilea semnal, și vor porni taberele care tabără lângă mare, și veți suna al patrulea semnal, și vor porni taberele care tabără spre Nord, cu semnal vor suna la pornirea lor. Și când adunați adunarea, veți suna din trompetă, dar nu ca semn. Și fiii lui Aaron, preoții, vor suna din

trâmbițe, și aceasta va fi pentru voi o lege veșnică în generațiile voastre. Dacă însă veți ieși la război în pământul vostru împotriva adversarilor care vi s-au împotrivit, și veți suna din trâmbițe, atunci veți fi amintiți înaintea Domnului și veți fi salvați de dușmanii voștri. Și în zilele bucuriei voastre, și în sărbătorile voastre, și în lunile noi ale voastre, veți suna din trâmbițe la arderile de tot și la jertfele de pace ale voastre, și aceasta va fi pentru voi o aducere aminte înaintea Dumnezeului vostru, Eu, Domnul Dumnezeu vostru.

Și s-a întâmplat în anul al doilea, în luna a doua, în ziua a douăzecea a lunii, că norul s-a ridicat de la cortul mărturie. Și fiii lui Israel au pornit cu proviziile lor din pustia Sinai, și norul s-a oprit în pustia Paran. Și au pornit primii la porunca Domnului prin Moise.

Și au ridicat ordinea taberei fiilor lui Iuda primii cu puterea lor, și asupra puterii lor, Naason, fiul lui Aminadab. Și peste puterea tribului fiilor lui Issachar, Nathanael, fiul lui Sogar. Și asupra puterii tribului fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Hailon. Și ei vor dărâma cortul, și vor pleca fiii lui Gedson și fiii lui Merari, care cară cortul.

Și ei au ridicat ordinea taberei lui Ruben cu puterea lor, și asupra puterii lor era Elisur, fiul lui Sediur, și asupra puterii tribului fiilor lui Simeon, Salamiel, fiul lui Surisadai. Și asupra oștirii tribului fiilor lui Gad, Elisaf, fiul lui Raguel. Și vor porni fiii lui Kaath ducând lucrurile sfinte, și vor ridica cortul până când sosesc. Și va porni ordinea taberei lui Efraim cu oștirea lor, și peste oștirea lor, Elișama, fiul lui Amiud.

Și asupra puterii tribului fiilor lui Manase, Gamaliel, fiul lui Fadasur. Și asupra oștirii tribului fiilor lui Benjamin, Abidan, fiul lui Gideoni. Și vor porni în ordine tabăra fiilor lui Dan, ultimii dintre toate taberele, cu puterea lor, și peste puterea lor, Ahiezer, fiul lui Ammishaddai. Și asupra oștirii tribului fiilor lui Așer, Faghiel, fiul lui Echran. Și asupra oștirii tribului fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan. Acestea sunt oștile fiilor lui Israel, și au pornit cu puterea lor.

Și a spus Moise lui Obab, fiul lui Raguel Madianitul, cumnatul lui Moise: Plecăm noi în locul pe care l-a spus Domnul: Acesta îl voi da vouă. Vino cu noi și bine îți vom face, căci Domnul a vorbit lucruri bune despre Israel. Și i-a spus: Nu voi merge, ci în pământul meu și la neamul meu. Și a zis: Nu ne părăsi, pentru că ai fost cu noi în pustie, și vei fi pentru noi bătrân. Și va fi că, dacă vei merge cu noi, atunci acele lucruri bune pe care Domnul ni le va face nouă, ți le vom face și ție spre bine.

Și au pornit din muntele Domnului o cale de trei zile, și chivotul legământului Domnului mergea înaintea lor o cale de trei zile ca să cerceteze pentru ei odihnă. Și s-a întâmplat când se ridica chivotul, că Moise a zis: Trezește-Te, Doamne, și să fie împrăștiați dușmanii Tăi, să fugă toți cei ce Te urăsc. Și la oprire a zis: Întoarce-Te, Doamne, la miile de zeci de mii din Israel. Și norul a umbrit peste ei în timpul zilei, când au fost ridicați din tabără.

11

Și poporul murmura rău înaintea Domnului, și Domnul a auzit, și s-a mâniat cu mânie, și s-a aprins în ei foc de la Domnul, și a mistuit o parte a taberei. Și poporul a strigat către Moise, și

Moise s-a rugat către Domnul, și focul a încetat. Și numele locului aceleuia a fost numit Conflagrație, pentru că a fost aprins în ei de la Domnul. Și mulțimea amestecată care era printre ei a dorit cu dorință, și așezându-se au plâns și fiii lui Israel, și au zis: cine ne va hrăni cu carne? Ne-am amintit de peștii pe care îi mâncam în Egipt gratuit, și de castraveți, și de pepeni, și de praz, și de cepe, și de usturoi. Acum însă sufletul nostru este complet uscat, nimic afară de mană înaintea ochilor noștri. Iar mana este ca sămânța de coriandru, și forma ei este ca forma cristalului. Și poporul trecea prin, și adunau, și îl măcinau în moară, și îl frecau în piuliță, și îl fierbeau în oală, și făceau din el prăjituri, și plăcerea lui era ca gustul prăjiturii din ulei. Și când cobora roua asupra taberei noaptea, cobora mana asupra ei.

Și a auzit Moise plângerea lor conform clanurilor lor, fiecare la ușa lui, și s-a mâniat cu mânie Domnul foarte mult, și înaintea lui Moise era rău. Și a spus Moise către Domnul: Pentru ce ai chinuit pe slujitorul Tău, și pentru ce n-am găsit har înaintea Ta, ca să pui povara poporului acestuia asupra mea? Nu eu am purtat în pânțele tot poporul acesta, sau eu i-am născut? De ce îmi spui mie: ia-l în sânul tău, precum ridică doica sugarul, în pământul pe care l-ai jurat părinților lor? De unde să iau carne ca să dau la tot poporul acesta? Căci plâng înaintea mea, zicând: Dă-ne nouă carne ca să mâncăm. Nu voi fi capabil eu singur să port poporul acesta, căci acest lucru este prea greu pentru mine. Dacă dar astfel îmi faci, ucide-mă prin distrugere, dacă am găsit milă înaintea ta, ca să nu văd nenorocirea mea.

Și a zis Domnul către Moise: Adună-mi șaptezeci de bărbați dintre bătrânii lui Israel, pe care tu însuți îi cunoști, că aceștia sunt bătrânii poporului și scribi de asemenea, și îi vei aduce la cortul mărturiei, și vor sta acolo cu tine. Și voi coborî și voi vorbi

acolo cu tine, și voi lua din duhul cel peste tine și voi pune peste ei, și vor ajuta cu tine povara poporului, și nu vei purta tu singur. Și poporului îi vei spune: consacrați-vă pentru mâine și veți mânca carne, căci ați plâns înaintea Domnului, zicând: cine ne va hrăni cu carne? Că bine ne era nouă în Egipt. Și Domnul vă va da vouă să mâncați carne, și veți mânca carne. Nu o zi veți mânca, nu și două, nu și cinci zile, nu și zece zile, nu și douăzeci de zile, Până o lună de zile veți mânca, până va ieși din nările voastre, și vă va fi spre greață, pentru că ați neascultare de Domnul, care este în voi, și ați plâns înaintea Lui, zicând: pentru ce am ieșit din Egipt? Și a zis Moise: șase sute de mii de pedestrași sunt în popor, în mijlocul căruia mă aflu, și tu ai zis: carne voi da lor să mănânce, și vor mânca o lună de zile, Nu oi și boi vor fi înjunghiați pentru ei, și le va ajunge? Sau tot peștele mării va fi adunat pentru ei, și le va ajunge? Și a zis Domnul către Moise: Nu va ajunge oare mâna Domnului? Acum vei cunoaște dacă te va ajunge cuvântul Meu sau nu.

Și a ieșit afară Moise și a vorbit către popor cuvintele Domnului, și a adunat șaptezeci de bărbați din bătrânii poporului, și i-a așezat el în jurul cortului. Și a coborât Domnul în nor și a vorbit către el, și a luat de la duhul care era asupra lui, și a pus asupra celor șaptezeci de bărbați bătrâni, iar când s-a odihnit duhul asupra lor, au profetit, și nu au mai adăugat. Și au rămas doi bărbați în tabără, numele unuia Eldad, și numele celui de-al doilea Medad, și s-a odihnit asupra lor duhul, și aceștia erau dintre cei înregistrați, și nu au venit la cort, și au profetit în tabără. Și tânărul bărbat, alergând, a raportat lui Moise și a spus: Eldad și Medad profetizează în tabără. Și Iosua, fiul lui Nun, cel care stătea lângă Moise, cel ales, a răspuns și a zis: Doamne Moise, oprește-i! Și Moise i-a spus lui: Nu ești gelos pe mine? Și cine ar da tot

poporul Domnului profeți, când Domnul dă duhul Său peste ei? Și Moise a plecat în tabără, el și bătrânii lui Israel.

Și un duh a ieșit de la Domnul și a adus prepelițe de la mare și le-a aruncat asupra taberei, o cale de o zi într-o parte și o cale de o zi în cealaltă parte, în jurul taberei, cam la doi coți de la pământ. Și sculându-se, poporul a adunat prepelițe întreaga zi, întreaga noapte și întreaga zi următoare; cel care a adunat mai puțin a strâns zece măsurii, și le-au întins să se usuce în jurul taberei. Carnea încă era în dinții lor înainte de a se termina, și Domnul s-a mâniat pe popor, și a lovit Domnul poporul cu o lovitură foarte mare. Și a fost numit locul acela Mormintele poftii, pentru că acolo au îngropat poporul cel poftitor. Din Mormintele Dorințelor a plecat poporul spre Aserot, și a fost poporul în Aserot.

12

Și au vorbit Miriam și Aaron împotriva lui Moise, din cauza femeii etiopiene pe care a luat-o Moise, pentru că a luat femeie etiopienă. Și au zis: Nu numai lui Moise i-a vorbit Domnul? Nu ne-a vorbit și nouă? Și Domnul a auzit. Și omul Moise era foarte blând față de toți oamenii care se aflau pe pământ. Și Domnul a spus imediat către Moise și Aaron și Miriam: Ieșiți voi cei trei la cortul mărturiei. Și au ieșit cei trei în cortul mărturiei, și a coborât Domnul într-un stâlp de nor, și a stat la ușa cortului mărturiei, și au fost chemați Aaron și Miriam, și au ieșit amândoi. Și a spus către ei: Ascultați cuvintele mele: dacă devine profetul vostru al Domnului, în viziune mă voi face cunoscut lui, și în somn voi vorbi cu el. Nu astfel slujitorul meu Moise, în toată casa mea el este credincios, Gură către gură voi vorbi cu el, în chip văzut, și nu prin ghicitori, și el a văzut slava Domnului, și de ce nu v-ați temut să vorbiți împotriva slujitorului meu Moise? Și mânia Domnului s-a

aprins asupra lor, și El a plecat. Și norul s-a depărtat de la cort, și iată, Miriam era leproasă ca zăpada, și Aaron s-a uitat la Miriam, și iată, era leproasă. Și Aaron a spus către Moise: Te rog, doamne, să nu pui asupra noastră păcatul, pentru că am acționat în ignoranță și am păcătuit. Să nu devină ca egală morții, ca un avort ieșind din pântecul mamei, și mănâncă jumătatea cărnurilor ei. Și a strigat Moise către Domnul, zicând: Dumnezeule, Te rog, vindecă-o pe ea. Și a zis Domnul către Moise: Dacă tatăl ei, scuipând, ar fi scuipat în fața ei, nu ar fi ea rușinată șapte zile? Să fie închisă șapte zile în afara taberei, și după aceea va intra.

Și Miriam a fost separată în afara taberei șapte zile, și poporul nu a pornit până când Miriam a fost curățită.

Și după acestea, poporul a plecat din Aseroth și a tăbărât în pustia lui Paran.

13

Și Domnul a vorbit către Moise, zicând: trimite pentru tine însuși bărbați, și să spioneze pământul Canaaniților, pe care eu îl dau fiilor lui Israel în stăpânire; vei trimite câte un bărbat din fiecare trib, conform clanurilor familiilor lor, pe toți conducători dintre ei.

Și Moise i-a trimis din pustia Paran prin vocea Domnului, toți aceștia fiind bărbați conducători ai fiilor lui Israel. Și acestea sunt numele lor, ale tribului lui Reuben: Samuel, fiul lui Zachour. Din tribul lui Simeon, Saphat, fiul lui Sourî. Din tribul lui Iuda, Caleb, fiul lui Iefone. Din tribul lui Issachar, Igal, fiul lui Iosif. Din tribul lui Efraim, Ause, fiul lui Naue. Din tribul lui Benjamin, Palti, fiul lui Rafu. Din tribul lui Zebulun, Gudi'el, fiul lui Sudi. Din tribul lui

Iosif, al fiilor lui Manase, Gadi, fiul lui Susi. Din tribul lui Dan, Amiel, fiul lui Gemalli. Din tribul lui Asher, Sathour, fiul lui Michael. Din tribul lui Nefthali, Nabi, fiul lui Sabi. Din tribul lui Gad, Gudi'el, fiul lui Machi. Acestea sunt numele bărbaților pe care i-a trimis Moise să spioneze țara, și Moise l-a numit pe Ause, fiul lui Naue, Iosua.

Și Moise i-a trimis să spioneze pământul Canaanului și le-a zis: urcați-vă prin această pustie și veți urca în munte, Și veți vedea pământul ce fel este și poporul care locuiește pe el, dacă este puternic sau slab, dacă sunt puțini sau mulți. Și care este pământul pe care aceștia locuiesc, dacă este bun sau rău, și care sunt orașele în care aceștia locuiesc, dacă sunt întărite sau neîntărite. Și cum este pământul, sau roditor sau sterp, dacă sunt în el arbori, sau nu, și perseverând veți lua din roadele pământului. Și zilele erau zile de primăvară, prevestitori ai strugurilor.

Și urcând, au spionat pământul de la pustiul Sin până la Rehob, intrând în Hamath. Și ei au urcat prin pustiul și au plecat până la Hebron, și acolo erau Ahiman și Sheshai și Talmai, generațiile lui Anak, iar Hebron a fost construit cu șapte ani înainte de Tanis din Egipt. Și au venit până la valea ciorchinului de struguri și au cercetat-o, și au tăiat de acolo o ramură cu un ciorchine de struguri pe ea, și l-au ridicat pe prăjini, și din rodii, și din smochine. Și locul acela l-au numit Valea Strugurelui, din cauza strugurelui pe care l-au tăiat de acolo fiii lui Israel. Și s-au întors de acolo, după ce au explorat pământul, după patruzeci de zile.

Și mergând au venit la Moise și Aaron și la toată adunarea fiilor lui Israel, în pustiul Paran, la Cades, și le-au răspuns cuvânt

și la toată adunarea, și au arătat rodul pământului, Și i-au povestit lui și au spus: Am venit în pământul în care ne-ai trimis, pământ curgând cu lapte și miere, și acesta este rodul lui. Dar națiunea care locuiește acolo este îndrăzneță, și cetățile sunt întărite, înzidite, foarte mari, și am văzut acolo generația lui Enac. Și Amalec locuiește în pământul dinspre sud, iar Hetitul, Hivitul, Iebusitul și Amoritul locuiesc în regiunea muntoasă, iar Canaanitul locuiește lângă mare și lângă râul Iordan. Și Caleb a liniștit poporul înaintea lui Moise și i-a spus: Nu, ci să ne urcăm și ne vom urca, și o vom moșteni, căci vom fi în stare cu putere împotriva lor. Și oamenii care au mers împreună cu el au zis: nu mergem sus, pentru că nu suntem capabili să mergem sus către acea națiune, pentru că este mai puternică decât noi. Și au adus vești înspăimântătoare despre pământul pe care îl spionaseră către fiii lui Israel, zicând: pământul prin care am trecut ca să-l spionăm este un pământ care îi devoră pe locuitorii săi, și tot poporul pe care l-am văzut în el sunt bărbați de statură foarte mare. Și acolo am văzut pe giganți, și eram înaintea lor ca niște lăcuste, dar astfel eram și înaintea lor.

14

Și toată adunarea, ridicându-și glasul, a plâns, și poporul a plâns toată noaptea aceea. Și toți fiii lui Israel murmurau împotriva lui Moise și a lui Aaron, și toată adunarea le-a zis: De-am fi murit noi în pământul Egiptului, sau în pustia aceasta, de-am fi murit! Și de ce ne introduce Domnul în pământul acesta ca să cădem în război? Femeile noastre și copiii noștri vor fi jefuiți, acum deci mai bine este să ne întoarcem în Egipt. Și au zis unul către celălalt: Să alegem un conducător și să ne întoarcem în Egipt. Și căzură Moise și Aaron cu fața la pământ înaintea întregii adunări a fiilor lui Israel.

Iosua, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefone, dintre cei ce spionaseră țara, și-au rupt hainele, Și au spus către toată adunarea fiilor lui Israel, zicând: Pământul pe care l-am cercetat este foarte, foarte bun. Dacă ne alege Domnul, ne va aduce în pământul acesta și îl va da nouă, pământ care curge cu lapte și miere. Dar nu deveniți rebeli față de Domnul, și voi să nu vă temeți de poporul pământului, căci ei sunt hrană pentru voi, timpul lor s-a îndepărtat de la ei, iar Domnul este cu noi, nu vă temeți de ei.

Și toată adunarea a spus să-i ucidă cu pietre pe ei, și gloria Domnului a apărut în norul de deasupra cortului mărturiei înaintea tuturor fiilor lui Israel. Și a spus Domnul către Moise: Până când mă va provoca poporul acesta? Și până când nu vor crede în mine, în ciuda tuturor semnelor pe care le-am făcut în mijlocul lor? Îi voi lovi cu moartea și îi voi distruge, și te voi face pe tine și casa tatălui tău un neam mare, și mult mai mare decât acesta. Și a zis Moise către Domnul, și va auzi Egipt că ai scos cu puterea ta poporul acesta din mijlocul lor. Dar și toți cei ce locuiesc pe acest pământ au auzit că tu ești Domnul în acest popor, care ochi în ochi ești văzut, Doamne, și norul tău stă deasupra lor, și în stâlp de nor tu mergi înaintea lor ziua, și în stâlp de foc noaptea. Și vei distruge poporul acesta ca pe un singur om, și vor spune națiunile care au auzit numele tău, zicând, Din cauza că Domnul nu a putut să aducă poporul acesta în pământul pe care li l-a jurat, i-a doborât în pustie. Și acum fie înălțată puterea ta, Doamne, după cum ai spus, zicând, Domnul răbdător și abundent în milă și adevărat, luând departe fărădelegile și nedreptățile și păcatele, și prin curățire nu va curăți pe cel vinovat, dând înapoi păcatele părinților asupra copiilor până la a treia și a patra generație. Iartă păcatul poporului acestuia conform cu marea Ta milă, precum îndurător ai fost cu ei din Egipt până acum.

Și Domnul i-a spus lui Moise: Le sunt milostiv conform cuvântului tău. Dar eu trăiesc și trăiește numele meu, și gloria Domnului va umple tot pământul. Că toți bărbații care au văzut slava mea și semnele pe care le-am făcut în Egipt și în pustie, și m-au ispitit a zecea oară, și nu au ascultat de vocea mea, Într-adevăr, nu vor vedea pământul pe care l-am jurat părinților lor, ci copiii lor care sunt cu mine aici, câți nu cunosc nici binele, nici răul, toți cei mai tineri, neexperimentați, acestora le voi da pământul, dar toți cei care m-au provocat nu îl vor vedea. Iar servitorul meu Caleb, pentru că un alt duh este în el și m-a urmat pe mine, îl voi aduce în pământul în care a intrat acolo, și sămânța lui îl va moșteni. Dar Amalecitul și Canaanitul locuiesc în vale; mâine întoarceți-vă și plecați spre pustiu, pe drumul mării roșii.

Și a spus Domnul către Moise și Aaron, zicând: Până când va dura această adunare rea? Murmurarea fiilor lui Israel, pe care ei o rostesc înaintea mea, pe care au rostit-o despre voi, am auzit-o. Le-am spus lor: pe viața mea, zice Domnul, într-adevăr, în felul în care ați vorbit în urechile mele, astfel vă voi face vouă. În pustiuul acesta vor cădea trupurile voastre, și toată cercetarea voastră, și cei numărați ai voștri de la douăzeci de ani și mai sus, câți au cârtit împotriva mea, Dacă voi veți intra în pământul asupra căruia am întins mâna mea ca să vă așez pe el, afară de Caleb, fiul lui Iefone, și Iosua, fiul lui Nun. Și copiii, despre care ați spus că vor fi de jaf, îi voi aduce în țară, și ei vor moșteni țara de care voi v-ați abătut. Și mădularele voastre vor cădea în pustia aceasta. Iar fiii voștri vor rătăci în pustie patruzeci de ani și vor purta desfrânarea voastră, până când mădularele voastre vor fi consumate în pustie. Conform numărului zilelor câte ați iscodit pământul, patruzeci de zile, câte o zi pentru fiecare an, veți purta păcatele voastre patruzeci de ani și veți cunoaște mânia furiei mele. Eu, Domnul, am vorbit: într-

adevăr, astfel voi face adunării celei rele acesteia, celei adunate împotriva mea; în pustiul acesta vor fi mistuiți și acolo vor muri.

Și oamenii pe care i-a trimis Moise să spioneze țara, sosind au cârtit împotriva ei către adunare, scoțând cuvinte rele despre țară, Și au murit oamenii cei care vorbiseră rele despre pământ în plaga înaintea Domnului. Și Iosua, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, au trăit dintre oamenii aceia care merseseră să iscodească țara. Și Moise a vorbit aceste cuvinte către toți fiii lui Israel, și poporul a jelit foarte mult.

Și sculându-se devreme dimineața, s-au urcat în vârful muntelui, zicând: Iată, noi vom urca în locul pe care l-a spus Domnul, căci am păcătuit. Și a spus Moise: De ce călcați voi cuvântul Domnului? Nu va fi spre binele vostru. Nu urcați, căci Domnul nu este cu voi, și veți cădea înaintea dușmanilor voștri. Că Amalecul și Canaanitul sunt acolo înaintea voastră, și veți cădea prin sabie, pentru că v-ați întors neascultând de Domnul, și Domnul nu va fi cu voi. Și forțându-se, ei au urcat pe vârful muntelui, dar chivotul legământului Domnului și Moise nu s-au mișcat din tabără. Și a coborât Amalecul și Canaanitul cel ce locuia în muntele acela, și i-au pus pe fugă, și i-au măcelărit până la Horma, și s-au întors înapoi în tabără.

15

Și a spus Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, Și le vei spune: când veți intra în țara locuirii voastre, pe care eu v-o dau, Și vei face arderi de tot Domnului, ardere întregă sau jertfă, pentru a mări un jurământ, sau conform bunăvoinței, sau în sărbătorile voastre, pentru a face miros de parfum Domnului, fie de la boi, fie de la oi. Și cel ce aduce darul său

Domnului va aduce o jertfă de floare de făină, a zecea parte dintr-o efă, amestecată în ulei, într-a patra parte dintr-un hin. Și vin pentru libație, a patra parte din hin, veți face pentru arderea de tot sau pentru jertfă; pentru un miel veți face atât de mult, ofrandă de miros plăcut Domnului. Și pentru berbec, când îl veți aduce ca ardere de tot sau ca jertfă, vei pregăti o jertfă de floare de făină de două zecimi amestecată în ulei, a treia parte dintr-un hin, Și veți aduce vin pentru jertfa de băutură, a treia parte din hin, ca miros plăcut Domnului.

Dacă însă aduceți de la boi ardere de tot sau jertfă pentru a împlini o făgăduință, sau pentru mântuire Domnului, Și el va aduce asupra viței un sacrificiu de făină fină, trei zecimi amestecată în ulei, jumătate din hin. Și vin pentru jertfa de băutură, jumătatea de hin, ofrandă cu miros de plăcută mireasmă Domnului.

Astfel vei face la vițelul cel unu, sau la berbecul cel unu, sau la mielul cel unu din oi sau din capre, Conform numărului pe care dacă îl veți face, astfel veți face fiecăruia, conform numărului lor.

Toți cei băștinași vor face astfel: să aducă asemenea ofrande ca miros de parfum plăcut Domnului. Dacă un străin se alătură vouă în pământul vostru, sau cineva care ar deveni între voi în generațiile voastre, și va aduce ofrandă de miros plăcut Domnului, în felul în care faceți voi, astfel va face adunarea pentru Domnul.

O singură lege va fi pentru voi și pentru străinii care locuiesc printre voi, lege veșnică pentru generațiile voastre; precum voi, așa și străinul va fi înaintea Domnului. O singură lege va fi și un singur drept va fi pentru voi și pentru străinul care locuiește printre voi.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel și le vei spune lor: când veți intra în țara în care eu vă aduc, Și va fi că atunci când veți mânca voi din pâinile pământului, veți pune deoparte o ofrandă, o contribuție pentru Domnul, primele roade ale aluatului vostru. Pâine veți separa ca ofrandă, precum ofranda de la arie, astfel o veți pune deoparte, Primele roade din aluatul vostru, și veți da Domnului o ofrandă în generațiile voastre.

Când însă veți călca și nu veți face toate aceste porunci pe care le-a vorbit Domnul lui Moise, Așa cum a poruncit Domnul către voi prin mâna lui Moise, de la ziua în care a poruncit Domnul către voi și mai departe, în generațiile voastre, Și va fi dacă din ochii adunării se întâmplă fără voie, atunci toată adunarea va face un vițel din boi, fără pată, pentru ardere de tot, ca miros plăcut Domnului, și jertfa acestuia și turnarea lui de băutură conform rânduielii, și un ied din capre pentru păcat. Și preotul va face ispășire pentru toată adunarea fiilor lui Israel, și le va fi iertat, căci este neînțeleș, și ei au adus darul lor, ofrandă Domnului, pentru păcatul lor înaintea Domnului, pentru neînțeleșele lor. Și va fi iertat întregii adunări a fiilor lui Israel și străinului care locuiește printre voi, căci pentru tot poporul este neintenționat.

Dacă un suflet păcătuiește fără voie, va aduce o capră de un an pentru păcat. Și preotul va face ispășire pentru sufletul celui ce a păcătuț neintenționat și a păcătuț fără voie înaintea Domnului, pentru a face ispășire pentru el. Pentru cel nativ dintre fiii lui Israel și pentru străinul care locuiește printre ei, o singură lege va fi pentru ei, pentru cel care face ceva fără voie.

Și sufletul care lucrează cu mână de aroganță, fie din cei nativi, fie din cei prozeliți, pe Dumnezeu acesta îl provoacă, va fi nimicित sufletul acela din poporul său, Că a disprețuit cuvântul Domnului și a călcat cu desăvârșire poruncile Lui, va fi nimicित cu desăvârșire sufletul acela, păcatul ei fiind în ea.

Și fiii lui Israel erau în pustie și au găsit un bărbat adunând lemne în ziua Sabatului. Și l-au adus pe el cei care l-au găsit adunând lemne în ziua sâmbetei către Moise și Aaron, și către toată adunarea fiilor lui Israel. Și l-au pus în închisoare, pentru că nu au decis ce ar trebui să facă cu el. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Cu moarte să fie omorât omul, toată adunarea să-l ucidă cu pietre. Și toată adunarea l-a scos afară din tabără, și toată adunarea l-a ucis cu pietre în afara taberei, așa cum a poruncit Domnul lui Moise.

Și a spus Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel și le vei spune lor, și să-și facă ei înșiși ciucuri pe marginile hainelor lor pentru generațiile lor, și veți pune pe ciucurile colțurilor un fir albastru. Și va fi vouă în ciucuri, și îi veți vedea, și vă veți aminti toate poruncile Domnului, și le veți face, și nu veți fi abătuți după gândurile voastre și după ochii voștri, prin care curvești după ele, astfel încât să vă amintiți și să faceți toate poruncile mele, Și veți fi sfinți pentru Dumnezeul vostru. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, care v-am scos din pământul Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru, Eu Domnul Dumnezeul vostru.

16

Și a vorbit Core, fiul lui Isaar, fiul lui Caat, fiul lui Levi, și Datan și Abiron, fiii lui Eliab, și Aun, fiul lui Falet, fiul lui Ruben,

Și s-au ridicat înaintea lui Moise, și bărbați ai fiilor lui Israel, două sute cincizeci, conducători ai adunării, chemați ai sfatului, și bărbați renumiți. S-au adunat împotriva lui Moise și Aaron, și au zis: Ajunge cu voi, căci toată adunarea, toți sunt sfinți, și în ei este Domnul, și de ce vă ridicați împotriva adunării Domnului? Și Moise, auzind, căzu cu fața la pământ. Și a vorbit către Korah și către toată adunarea lui, zicând: a vizitat și a cunoscut Dumnezeu pe cei ce sunt ai Lui și pe cei sfinți, și i-a adus aproape de Sine, și pe care i-a ales pentru Sine, i-a adus aproape de Sine. Faceți acest lucru, luați pentru voi cădelnițe, Korah și toată adunarea lui, Și puneți pe ele foc, și puneți pe ele tămâie înaintea Domnului mâine, și va fi bărbatul pe care l-a ales Domnul, acesta sfânt; să vă fie de ajuns vouă, fiilor lui Levi. Și Moise a spus către Core: Ascultați-mă, fii ai lui Levi. Nu este mic acest lucru pentru voi, că Dumnezeul lui Israel v-a separat din adunarea lui Israel și v-a apropiat de el însuși pentru a sluji slujirile cortului Domnului și pentru a sta înaintea cortului ca să le serviți? Și te-a câștigat pe tine și pe toți frații tăi, fiii lui Levi, împreună cu tine, și căutați să serviți și ca preoți? Astfel tu și toată adunarea ta, cea adunată către Dumnezeu - și Aaron cine este, de cârtiți împotriva lui?

Și Moise a trimis să cheme pe Dathan și Abiram, fiii lui Eliab, și ei au zis: Nu vom merge sus. Nu este puțin lucru acesta, că ne-ai adus în pământ curgând cu lapte și miere, ca să ne ucizi în pustie, și să stăpânești peste noi? Ești conducător și tu ne-ai adus pe noi într-un pământ curgând cu lapte și miere și ne-ai dat nouă moștenire de câmp și vii? Ochii acelor oameni i-ai fi scos? Nu mergem sus. Și Moise s-a întristat foarte mult și a spus către Domnul: Nu lua în seamă jertfa lor, nu am luat niciun lucru dorit al lor, nici nu am nedreptățit pe vreunul dintre ei. Și Moise a spus către Core: Sfințește adunarea ta și fiți gata înaintea Domnului, tu și Aaron și ei, mâine, Și să luați fiecare cădelniță sa, și să puneți pe

ele tămâie, și să aduceți înaintea Domnului fiecare cădelniță sa, cincizeci și două sute de cădelnițe, și tu și Aaron fiecare cădelniță sa.

Și fiecare și-a luat cădelniță, și au pus pe ele foc, și au aruncat pe ele tămâie, și au stat lângă ușile cortului mărturiei Moise și Aaron. Și a adunat Core împotriva lor toată adunarea sa lângă ușa cortului mărturiei, și slava Domnului a apărut întregii adunări. Și a vorbit Domnul către Moise și Aaron, zicând: Separați-vă din mijlocul acestei adunări, și îi voi mistui deodată. Și au căzut cu fața la pământ și au zis: Dumnezeule, Dumnezeule al duhurilor și al a toată carnea, dacă un om a păcătuit, asupra întregii adunări va fi mânia Domnului? Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește adunării, spunând: Retrageți-vă din jurul adunării lui Core.

Și s-a ridicat Moise și s-a dus către Datan și Abiron, și au mers împreună cu el toți bătrânii lui Israel. Și a vorbit către adunare, zicând: Separați-vă de corturile acestor oameni aspri și nu atingeți nimic din ceea ce este al lor, ca să nu pieriți împreună cu ei în tot păcatul lor. Și ei s-au depărtat de cortul lui Core de jur împrejur, iar Datan și Abiron au ieșit și au stat lângă ușile corturilor lor, împreună cu femeile lor, copiii lor și bagajul lor.

Și a zis Moise: Prin aceasta veți cunoaște că Domnul m-a trimis să fac toate aceste lucrări, și nu din mine însumi. Dacă aceștia vor muri conform morții tuturor oamenilor, dacă vizitarea lor va fi conform examinării tuturor oamenilor, atunci Domnul nu m-a trimis. Dar sau în viziune va arăta Domnul, și pământul, deschizându-și gura sa, îi va înghiți pe ei și casele lor și corturile lor și toate câte le sunt lor, și vor coborî vii în iad, și veți cunoaște că oamenii aceștia au provocat pe Domnul.

Cum dar încetă să vorbească toate cuvintele acestea, pământul fu rupt dedesubtul lor. Și s-a deschis pământul și i-a înghițit pe ei, și casele lor, și toți oamenii care erau cu Core, și vitele lor. Și au coborât ei și tot ce este al lor, vii, în iad, și i-a acoperit pământul, și au pierit din mijlocul adunării. Și tot Israelul din jurul lor a fugit de vocea lor, zicând: Nu cumva să ne înghită și pe noi pământul. Și foc a ieșit de la Domnul și a devorat pe cei cincizeci și două sute de bărbați care aduceau tămâia.

17

Și a zis Domnul către Moise, Și către Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, ridicați cădelnicele cele de aramă din mijlocul celor arși, și focul străin acesta împrăștiindu-l acolo, că au sfințit cădelnicele păcătoșilor acestora cu sufletele lor, Și fă din ele plăci bătute ca acoperire pentru altar, căci au fost oferite înaintea Domnului și au fost sfințite, și au devenit un semn pentru fiii lui Israel. Și a luat Eleazar, fiul preotului Aaron, cădelnițele de aramă pe care le-au adus cei arși și le-au adăugat ca acoperământ la altar. Memorial pentru fiii lui Israel, astfel încât să nu se apropie nimeni străin, care nu este din sămânța lui Aaron, să pună tămâie înaintea Domnului, și să nu fie ca Korah și adunarea lui, precum a vorbit Domnul prin mâna lui Moise către el.

Și au cârtit fiii lui Israel a doua zi împotriva lui Moise și Aaron, zicând: Voi ați ucis poporul Domnului. Și s-a întâmplat că, în timp ce adunarea se strângea împotriva lui Moise și Aaron, ei s-au repezit asupra cortului mărturiei, și norul a acoperit-o, și gloria Domnului a apărut. Și au intrat Moise și Aaron înaintea cortului mărturiei. Și a vorbit Domnul către Moise și Aaron, zicând: Plecați din mijlocul adunării acesteia, și îi voi mistui deodată, și au căzut cu fața la pământ. Și a zis Moise către Aaron: ia cădelnița și pune

pe ea foc de la altar, și aruncă pe ea tămâie, și du-te repede în tabără, și fă ispășire pentru ei, căci a ieșit mânie de la fața Domnului, a început să nimicească poporul. Și Aaron a luat așa cum îi vorbise lui Moise, și a alergat în adunare, și deja începuse plaga în popor, și a pus tămâia și a ispășit pentru popor. Și a stat între cei morți și cei vii, și plaga a încetat. Și morții din plagă au fost paisprezece mii șapte sute, fără cei morți din pricina lui Core. Și s-a întors Aaron către Moise la ușa cortului mărturiei, și a încetat plaga.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel și ia de la ei câte un toiag, un toiag pentru casele familiilor, de la toți conducătorii lor, pentru casele familiilor lor, douăsprezece toiage, și scrie numele fiecăruia pe toiagul său. Și numele lui Aaron scrie-l pe toiagul lui Levi, căci este un singur toiag pe care îl vor da conform tribului casei părinților lor. Și le vei pune în cortul mărturiei, în fața mărturiei, unde Mă voi face cunoscut ție. Și va fi omul pe care îl voi alege, toiagul lui va înmuguri, și voi îndepărta de la mine cârtirea fiilor lui Israel, pe care ei o rostesc împotriva voastră.

Și a vorbit Moise fiilor lui Israel, și toți conducătorii lor i-au dat lui câte un toiag, câte un toiag pentru fiecare conducător, conform caselor părintești ale lor, douăsprezece toiage, și toiagul lui Aaron era printre toiagele lor. Și Moise a pus toiagele înaintea Domnului în cortul mărturiei. Și s-a întâmplat în ziua următoare că au intrat Moise și Aaron în cortul mărturiei, și iată, încolțise toiagul lui Aaron pentru casa lui Levi, și scoase lăstar, și înflori flori, și produse nuci. Și a scos Moise toate toiagele de dinaintea Domnului către toți fiii lui Israel, și au văzut, și a luat fiecare toiagul său.

Și a zis Domnul către Moise: Pune deoparte toiagul lui Aaron înaintea mărturiilor, spre păstrare, ca semn pentru fiii celor neascultători, și să înceteze cârtirea lor de la mine, ca să nu moară. Și Moise și Aaron au făcut așa cum a poruncit Domnul lui Moise, astfel au făcut. Și au spus fiii lui Israel către Moise: Iată, suntem nimiciți, am pierit, suntem distruși. Toți cei ce se ating de cortul Domnului mor, până la sfârșit să murim?

18

Și a spus Domnul către Aaron, zicând: tu și fiii tăi și casa tatălui tău veți purta păcatele lucrurilor sfinte, și tu și fiii tăi veți purta păcatele preoției voastre. Și pe frații tăi, tribul lui Levi, poporul tatălui tău, adu-i aproape de tine, și să fie alăturați ție, și să-ți slujească ție, și tu și fiii tăi cu tine înaintea cortului mărturiei. Și vor păzi păzile tale și păzile cortului. Însă spre vasele cele sfinte și spre altar nu vor veni, și nu vor muri nici aceștia, nici voi. Și ei vor fi alăturați ție și vor păzi pazele cortului mărturiei, conform tuturor slujbelor cortului, și străinul nu se va apropia de tine. Și veți păzi pazele lucrurilor sfinte și pazele altarului, și nu va fi mânie în fiii lui Israel. Și eu am luat pe frații voștri, Leviții, din mijlocul fiilor lui Israel, ca dar dat Domnului, pentru a sluji slujbele cortului mărturiei. Și tu și fiii tăi cu tine veți păzi preoția voastră, conform cu tot felul altarului, și ceea ce este dinăuntru vălului, și veți sluji slujbele ca dar al preoției voastre, și străinul cel care se apropie va muri.

Și a vorbit Domnul către Aaron, și iată, eu v-am dat vouă păstrarea primelor roade din toate cele sfințite mie de către fiii lui Israel; ție le-am dat pe ele ca cinste, și fiilor tăi împreună cu tine, ca lege veșnică. Și aceasta să vă fie de la lucrurile sfințite sfinte ale ofrandelor, de la toate darurile lor, și de la toate jertfele lor, și de

la toată vinovăția lor, și de la toate păcatele lor, câte îmi dau înapoi din toate lucrurile sfinte, ție va fi și fiilor tăi. În Sfântul Sfintelor le veți mânca; tot bărbatul le va mânca, tu și fiii tăi; sfinte vor fi pentru tine.

Și acesta va fi pentru voi din primele roade ale darurilor lor, din toate ofrandele fiilor lui Israel, ție și le-am dat și fiilor tăi și fiicelor tale împreună cu tine, statute veșnic, oricine este curat în casa ta le va mânca.

Toate primele roade ale uleiului și toate primele roade ale vinului, primele roade ale grânelor lor, câte ar da ei Domnului, ție și le-am dat. Toate primele roade câte sunt în pământul lor, câte ar aduce Domnului, vor fi ale tale; tot cel curat din casa ta le va mânca.

Fiecare lucru devotat dintre fiii lui Israel va fi al tău. Și tot ce deschide pântecul din toată carnea, câte oferă Domnului, de la om până la animal, ție va fi, dar cu răscumpărare vor fi răscumpărate cele întâi-născute ale oamenilor, și cele întâi-născute ale animalelor necurate le vei răscumpăra. Și răscumpărarea lui, de la vârsta de o lună, prețuirea este de cinci șekeli, conform șekelului celui sfânt, care sunt douăzeci de oboli. Except întâi-născuții viților și întâi-născuții oilor și întâi-născuții caprelor nu vei răscumpăra, sfinți sunt, și sângele lor îl vei turna pe altar, iar grăsimea o vei oferi ca ofrandă de miros plăcut Domnului.

Și carnea va fi a ta, ca și pieptul ofrandei de legănare, și ca și brațul drept, va fi a ta. Fiecare ofrandă a lucrurilor sfinte, câte vor lua fiii lui Israel pentru Domnul, am dat-o ție și fiilor tăi și fiicelor tale împreună cu tine, ca statute veșnic; este un legământ de sare

veșnic înaintea Domnului, pentru tine și pentru sămânța ta după tine.

Și a vorbit Domnul către Aaron: în pământul lor nu vei moșteni, și parte nu vei avea între ei, căci Eu sunt partea ta și moștenirea ta în mijlocul fiilor lui Israel.

Și fiilor lui Levi, iată, le-am dat toată zeciuiala din Israel ca moștenire, în locul serviciilor lor pe care le îndeplinesc, slujind în cortul mărturie. Și nu vor mai veni fiii lui Israel la cortul mărturie ca să ia păcat de moarte. Și Levitul însuși va sluji slujba cortului mărturie, și ei vor purta păcatele lor, lege veșnică pentru generațiile lor, și în mijlocul fiilor lui Israel nu vor moșteni moștenire. Că zeciuielele fiilor lui Israel, câte vor despărți Domnului ca ofrandă, le-am dat leviților ca moștenire; din cauza aceasta le-am spus lor că în mijlocul fiilor lui Israel nu vor moșteni moștenire.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Și Leviților le vei vorbi și le vei spune către ei: dacă veți lua de la fiii lui Israel zeciuiala pe care v-am dat-o de la ei ca moștenire, atunci veți pune deoparte din ea o ofrandă Domnului, zeciuială din zeciuială. Și vi se vor socoti contribuțiile voastre ca grâul de la arie și ca ofranda de la teasc. Astfel veți pune deoparte și voi din toate darurile Domnului, din toate zeciuielele voastre, câte veți lua de la fiii lui Israel, și veți da din ele dar Domnului, lui Aaron preotul. Din toate darurile voastre veți lua deoparte o ofrandă pentru Domnul, sau din toate primele roade, lucrul sfințit din ele. Și vei spune către ei: când veți lua cele dintâi roade de la el, va fi socotit leviților ca rod de la arie și ca rod de la teasc. Și îl veți mânca în orice loc, voi și casele voastre, pentru că aceasta este răsplata voastră în locul slujbelor voastre din cortul mărturie. Și nu veți primi păcat prin

aceasta, dacă veți lua primele roade de la el, și lucrurile sfinte ale fiilor lui Israel nu le veți profana, ca să nu muriți.

19

Și a vorbit Domnul către Moise și Aaron, zicând: Aceasta este rânduiala legii, pe care a poruncit-o Domnul, zicând: vorbește fiilor lui Israel, și să ia către tine o vițea roșie fără prihană, care nu are în ea prihană, și căreia nu i-a fost pus pe ea jug. Și o vei da lui Eleazar, preotul, și o vor scoate afară din tabără într-un loc curat, și o vor înjunghia înaintea lui. Și Eleazar va lua din sângele ei și va stropi înaintea cortului mărturiei din sângele ei de șapte ori. Și ei o vor arde înaintea lui, și pielea și cărnurile ei și sângele ei cu balega ei va fi ars. Și preotul va lua lemn de cedru și isop și stacojiu, și le vor arunca în mijlocul arderii vițelei.

Și preotul își va spăla veșmintele și își va scălda trupul cu apă, și după aceea va intra în tabără, și preotul va fi necurat până seara. Și cel care o arde va spăla hainele lui și își va scălda trupul, și va fi necurat până seara. Și un om curat va aduna cenușa vițelei și o va pune afară de tabără, într-un loc curat, și va fi pentru adunarea fiilor lui Israel spre păstrare; apă de stropire, purificare este. Și cel ce adună cenușa vițelei va spăla hainele lui și va fi necurat până seara, și aceasta va fi pentru fiii lui Israel și pentru străinii care locuiesc printre ei o lege veșnică.

Cel ce atinge mortul oricărui suflet de om va fi necurat șapte zile. Acesta va fi purificat în ziua a treia și în ziua a șaptea, și va fi curat, dar dacă nu va fi purificat în ziua a treia și în ziua a șaptea, nu va fi curat. Oricine atinge pe cel mort din sufletul unui om, dacă moare și nu este curățit, a spurcat cortul Domnului, sufletul acela va fi nimicit din Israel, pentru că apa curățirii nu a fost

stropită pe el; necurat este, încă necurăția lui este în el. Și aceasta este legea: dacă un om moare în casă, tot cel care intră în casă și câte sunt în casă vor fi necurate șapte zile. Și orice vas deschis care nu are o legătură legată pe el este necurat. Și oricine ar atinge pe fața câmpului un ucis sau un mort sau un os uman sau un mormânt, șapte zile necurat va fi.

Și vor lua pentru cel necurat din cenușa arsă a purificării și vor turna peste ea apă vie într-un vas. Și va lua isop și îl va înmuia în apă un bărbat curat, și va stropi asupra casei și asupra vaselor și asupra sufletelor, câte ar fi acolo, și asupra celui atins de osul omenesc, sau de rănit, sau de mort, sau de mormânt. Și cel curat va stropi asupra celui necurat în ziua a treia și în ziua a șaptea, și va fi purificat în ziua a șaptea, și va spăla veșmintele lui, și se va scărda cu apă, și va fi necurat până seara. Și omul care ar fi pângărit și nu ar fi curățit, sufletul acela va fi nimic din mijlocul adunării, pentru că a pângărit lucrurile sfinte ale Domnului, pentru că apa de stropire nu a fost stropită asupra lui, este necurat. Și va fi pentru voi o lege veșnică, și cel ce stropește apa de curățire va spăla hainele lui, și cel ce atinge apa de curățire va fi necurat până seara. Și tot ce atinge cel necurat va fi necurat, și sufletul care atinge va fi necurat până seara.

20

Și au venit fiii lui Israel, toată adunarea, în pustiul Sin, în luna întâi, și poporul a rămas în Cades, și Miriam a murit acolo, și a fost îngropată acolo. Și nu era apă pentru adunare, și s-au adunat împotriva lui Moise și Aaron. Și poporul se certa cu Moise, zicând: De am fi murit în nimicirea fraților noștri înaintea Domnului! Și de ce ați adus adunarea Domnului în pustia aceasta ca să ne ucideți pe noi și vitele noastre? Și pentru ce acest lucru? Ne-ați

adus din Egipt ca să venim în acest loc rău, un loc unde nu se seamănă, nici smochini nu sunt, nici vii, nici rodii, nici apă de băut nu este.

Și au venit Moise și Aaron de la adunare la ușa cortului mărturiei, și au căzut cu fața la pământ, și li s-a arătat slava Domnului. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Ia toiagul tău și adună adunarea, tu și Aaron, fratele tău, și vorbiți către stâncă înaintea lor, și ea va da apele ei, și veți scoate pentru ei apă din stâncă, și veți adăpa adunarea și vitele lor. Și Moise a luat toiagul din fața Domnului, așa cum poruncise Domnul. Și Moise și Aaron au adunat adunarea înaintea stâncii, și a zis către ei: Ascultați-mă, cei neascultători, oare nu din stâncă aceasta vom scoate vouă apă? Și ridicând Moise mâna sa, a lovit stâncă cu toiagul de două ori, și a ieșit apă multă, și a băut adunarea și vitele lor. Și a spus Domnul către Moise și Aaron că nu ați crezut să mă sfințiți înaintea fiilor lui Israel, din cauza aceasta nu veți introduce voi adunarea aceasta în pământul pe care l-am dat lor. Aceasta este apa Contradicției, pentru că fiii lui Israel au fost ocărăți înaintea Domnului, și El a fost sfințit în ei.

Și a trimis Moise mesageri din Cades către regele Edomului, zicând: Acestea zice fratele tău Israel: tu cunoști toată osteneala care ne-a găsit pe noi. Și părinții noștri s-au coborât în Egipt, și am locuit în Egipt multe zile, iar egiptenii ne-au chinuit pe noi și pe părinții noștri. Și am strigat către Domnul, și Domnul a ascultat glasul nostru, și trimițând un înger, ne-a scos din Egipt, și acum suntem în cetatea Cades, la marginea granițelor tale. Vom trece prin pământul tău, nu vom trece prin câmpuri, nici prin vii, nici nu vom bea apă din fântâna ta, pe calea regală vom merge, nu ne vom abate la dreapta nici la stânga, până când vom trece granițele tale. Și Edom i-a spus: Nu vei trece prin țara mea, iar dacă nu, voi

ieși în război împotriva ta. Și fiii lui Israel îi spun: Vom trece pe lângă munte; dacă însă vom bea din apa ta, eu și vitele mele, îți voi da plată; dar lucrul acesta nu este nimic, vom trece pe lângă munte. Dar el a spus: Nu vei trece prin mine, și Edom a ieșit în întâmpinarea lui cu o mulțime mare și cu mână puternică. Și Edom nu a vrut să permită lui Israel să treacă prin granițele lui, și Israel s-a abătut de la el. Și au plecat din Cades, și au venit fiii lui Israel, toată adunarea, la muntele Hor.

Și a spus Domnul către Moise și Aaron în Hor, la muntele de la granițele pământului Edom, zicând: Să fie adăugat Aaron la poporul lui, pentru că nu veți intra în pământul pe care l-am dat fiilor lui Israel, deoarece m-ați provocat la apa certei. Ia pe Aaron și pe Eleazar, fiul lui, și urcă-i pe muntele Hor, înaintea întregii adunări, și dezbracă-l pe Aaron de roba lui și îmbracă-l pe Eleazar, fiul lui, și Aaron, fiind adunat, să moară acolo. Și a făcut Moise așa cum i-a poruncit Domnul, și l-a urcat în muntele Hor, înaintea întregii adunări, și l-a dezbrăcat pe Aaron de hainele lui și l-a îmbrăcat cu ele pe Eleazar, fiul lui, și a murit Aaron pe vârful muntelui, și au coborât Moise și Eleazar din munte. Și toată adunarea a văzut că Aaron a murit, și au plâns pe Aaron treizeci de zile toată casa lui Israel.

21

Și a auzit regele canaanit Arad, cel ce locuia în pustiu, că a venit Israel pe calea Atharein, și a luptat împotriva lui Israel, și a luat captivi dintre ei. Și Israel s-a rugat cu o făgăduință Domnului și a zis: dacă îmi vei preda poporul acesta în mâinile mele, îl voi nimici cu desăvârșire împreună cu cetățile lui. Și a auzit Domnul vocea lui Israel și a dat pe Canaanit sub controlul lor, și l-au

nimicit cu desăvârșire pe el și cetățile lui, și au numit locul acela Anatema.

Și plecând din Hor al muntelui pe drumul spre Marea Roșie, au înconjurat pământul Edom, și poporul s-a descurajat pe drum. Și poporul vorbea împotriva lui Dumnezeu și împotriva lui Moise, zicând: De ce ne-ai scos din Egipt ca să murim în pustie? Căci nu este pâine, nici apă, iar sufletul nostru s-a dezgustat de această pâine fără valoare. Și Domnul a trimis în popor șerpii cei ucigători, și ei mușcau poporul, și a murit mult popor din fiii lui Israel. Și poporul, ajungând la Moise, zicea: Am păcătuit, pentru că am vorbit împotriva Domnului și împotriva ta; roagă-te deci către Domnul, și să îndepărteze de la noi șarpele. Și s-a rugat Moise către Domnul despre popor, și a zis Domnul către Moise: fă-ți un șarpe și pune-l pe un semn, și va fi că dacă va mușca șarpele un om, oricine a fost mușcat, văzându-l, va trăi. Și a făcut Moise un șarpe de bronz, și l-a ridicat pe un semn, și s-a întâmplat că atunci când un șarpe mușca un om, și privea la șarpele de bronz, trăia.

Și fiii lui Israel au plecat și au tăbărât în Oboth. Și ridicându-se din Oboth, au tăbărât în Achalga, dincolo în pustie, care este în fața Moabului, spre răsăritul soarelui. Și de acolo au plecat și au tăbărât în valea Zared. Și de acolo, plecând, au tăbărât dincolo de Arnon, în pustiu, în partea care iese din granițele Amoriților, căci Arnon este granița Moabului, între Moab și Amorit. Din acest motiv este spus în carte: Războiul Domnului a aprins în flăcări Zahab și torențele Arnonului. Și a stabilit torențele să fie locuite de Er, și acestea se adaugă la granițele Moabului.

Și de acolo fântâna, această fântână despre care a zis Domnul către Moise: Adună poporul și le voi da apă de băut. Atunci Israel

a cântat cântarea aceasta asupra fântânii: începeți-i fântână, Au săpat-o conducătorii, au cioplit-o regii națiunilor în împărăția lor, în timpul stăpânirii lor. Și de la fântână în Manthanaein, și de la Manthanaein în Naaliel, și de la Naaliel în Bamoth, și de la Bamoth în Ianin, care este în câmpia Moab, de la vârful celui cioplit, cel care privește spre fața pustiului.

Și a trimis Moise bătrâni către Sihon, regele Amoriților, cu cuvinte pașnice, zicând, Vom trece prin pământul tău, vom merge pe cale, nu vom abate nici în câmp, nici în vie, Nu vom bea apă din fântâna ta, pe calea regală vom merge, până vom trece prin hotarele tale. Și nu a dat Sihon lui Israel să treacă prin granițele lui, și a adunat Sihon tot poporul lui, și a ieșit să lupte cu Israel în pustiu, și a venit în Iasa, și s-a desfășurat pentru bătălie cu Israel. Și Israel l-a lovit cu sabia și au luat în stăpânire pământul lui, de la Arnon până la Iabok, până la fiii lui Amon, pentru că Iazer este granița fiilor lui Amon. Și Israel a luat toate aceste cetăți, și Israel a locuit în toate cetățile Amoriților, în Hesbon și în toate cele învecinându-se cu aceasta. Căci Esebôn este cetatea lui Sihon, regele Amoriților, și acesta a luptat mai înainte împotriva regelui Moabului, și au luat tot pământul lui, de la Aroêr până la Arnôn. Din această cauză vor spune alegoriștii: veniți în Hesbon, ca să fie construită și să fie întemeiată cetatea lui Sihon. Că un foc a ieșit din Hesbon, o flacăra din cetatea lui Sihon, și a mistuit până la Moab, și a înghițit stâlpii Arnonului. Vai ție, Moab, ai pierit, popor al lui Chemosh! Fiii lor au fost dați să fie păstrați, iar fiicele lor au fost date captive regelui Amoriților, Sihon. Și sămânța lor va pieri, de la Hesbon până la Daibon, și femeile au aprins și mai mult foc asupra Moabului.

A locuit Israel în toate cetățile Amoriților. Și Moise a trimis să cerceteze Iazerul, și l-au cucerit împreună cu satele lui, și au

alungat pe Amoritul care locuia acolo. Și întorcându-se, s-au suit pe drumul cel spre Basan, și a ieșit Og, regele Basanului, în întâmpinarea lor, și tot poporul lui, la război, la Edrei. Și a spus Domnul către Moise: Nu te teme de el, că în mâinile tale l-am dat pe el, și tot poporul lui, și tot pământul lui, și îi vei face lui precum ai făcut lui Sihon, regelui Amoriților, care a locuit în Hesbon. Și l-au lovit pe el și pe fiii lui, și tot poporul lui, până ce nu au lăsat niciun supraviețuitor al lui, și au moștenit pământul lui.

22

Și fiii lui Israel, plecând, au tăbărât la vest de Moab, lângă Iordanul, în dreptul Ierihonului. Și văzând Balak, fiul lui Zippor, toate câte a făcut Israel Amoritului, Și Moab s-a temut foarte mult de popor, pentru că erau mulți, și Moab s-a scârbit din cauza fiilor lui Israel. Și a zis Moab consiliului de bătrâni al Midianului: Acum va linge adunarea aceasta pe toți cei din jurul nostru, precum linge vițelul verdeața din câmp. Iar Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului, era în timpul acela. Și a trimis ambasadori către Balaam, fiul lui Beor, la Pethor, care este pe râul din pământul fiilor poporului său, ca să-l cheme, zicând: Iată, un popor a ieșit din Egipt, și iată, a acoperit fața pământului, și acesta se așază alături de mine. Și acum vino să blestemi pentru mine poporul acesta, pentru că acesta este puternic sau noi, dacă vom putea să lovim dintre ei, și îi voi alunga din țară, pentru că știu că pe care îi vei binecuvânta tu, sunt binecuvântați, și pe care îi vei blestema tu, sunt blestemați. Și au mers consiliul de bătrâni al Moabului și consiliul de bătrâni al Madianului, cu ghicirile în mâinile lor, și au venit la Balaam și i-au spus cuvintele lui Balac. Și le-a zis către ei: Găzduiți aici peste noapte, și vă voi răspunde lucrurile pe care le va vorbi Domnul către mine. Și au rămas conducătorii Moabului la Balaam.

Și a venit Dumnezeu la Balaam și i-a spus: Ce vor oamenii aceștia de la tine? Și a spus Balaam către Dumnezeu: Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului, i-a trimis la mine, zicând, Iată, un popor a ieșit din Egipt și a acoperit fața pământului, și acesta se așează aproape de mine, și acum vino, blestemă-l pentru mine, dacă cumva voi putea să-l lovesc și să-l alunge de pe pământ. Și Dumnezeu a spus către Balaam: Nu vei merge cu ei, nici nu vei blestema poporul, căci este binecuvântat. Și sculându-se Balaam dimineața, a spus conducătorilor lui Balak: Plecați către stăpânul vostru, Dumnezeu nu mă lasă să merg cu voi. Și conducătorii Moabului s-au ridicat, au venit la Balak și au spus: Balaam nu vrea să meargă cu noi.

Și Balak a mai trimis conducători și mai mulți, și mai demni de cinste decât aceștia. Și au venit la Balaam și îi spun: Acestea spune Balak, fiul lui Zippor: te rog să nu eziti să vii la mine. Cu cinste te voi cinsti, și oricâte vei spune îți voi face, și vino să-mi blestemi poporul acesta. Și a răspuns Balaam și a spus conducătorilor lui Balak: dacă îmi va da Balak casa lui plină de argint și de aur, nu voi putea să calc cuvântul Domnului Dumnezeului, să fac ceva mic sau mare după mintea mea. Și acum rămâneți și voi aici în noaptea aceasta, și voi ști ce va mai spune Domnul către mine. Și a venit Dumnezeu la Balaam noaptea, și i-a spus lui: dacă oamenii aceștia sunt prezenți ca să te cheme, scoală-te și urmează-i, dar cuvântul pe care ți-l voi spune, pe acesta să-l faci.

Și sculându-se Balaam dimineața, și-a înșeuat măgarul și a plecat cu conducătorii lui Moab. Și Dumnezeu s-a mâniat cu mânie pentru că el a mers, și îngerul lui Dumnezeu s-a ridicat să se opună lui, și el se suise pe măgărița lui, și cei doi servitori ai lui erau cu el. Și văzând măgarul pe îngerul lui Dumnezeu stând în

cale, cu sabia trasă în mână, măgarul s-a abătut din cale și mergea în câmpie, și l-a lovit pe măgar cu toiagul lui ca să-l îndrepte pe cale.

Și a stat îngerul lui Dumnezeu în brazdele viilor, gard de o parte și gard de cealaltă parte, Și măgărița, văzând îngerul lui Dumnezeu, s-a lipit de zid și a zdrobit piciorul lui Balaam de zid, iar el a continuat să o lovească.

Și îngerul lui Dumnezeu a adăugat, și plecând a stat într-un loc strâmt, în care nu era posibil a se abate nici la dreapta, nici la stânga. Și măgărița, văzând îngerul lui Dumnezeu, s-a culcat sub Balaam, și Balaam s-a mâniat și a lovit măgărița cu toiagul. Și Dumnezeu a deschis gura măgăriței, și ea i-a zis lui Balaam: Ce ți-am făcut de m-ai lovit de trei ori? Și a zis Balaam măgăriței, că m-ai batjocorit, și dacă aveam sabie în mână, deja te-aș fi străpuns. Și măgarul îi spune lui Balaam: Nu sunt eu măgărița ta pe care ai călărit din tinerețea ta până în ziua de astăzi? Oare am procedat vreodată astfel cu tine? Iar el a răspuns: Nu. Și Dumnezeu a descoperit ochii lui Balaam, și vede pe îngerul Domnului stând împotriva în cale, și sabia trasă în mâna lui, și aplecându-se s-a închinat cu fața sa. Și i-a zis îngerul lui Dumnezeu: de ce ai lovit măgărița ta a treia oară aceasta; și iată eu am ieșit spre defăimarea ta, căci calea ta nu este plăcută înaintea mea, și măgărița, văzându-mă pe mine, s-a abătut de la mine a treia oară aceasta. Și dacă nu s-ar fi abătut, acum pe tine te-aș fi ucis, iar pe aceea aș fi cruțat-o. Și a zis Balaam îngerului Domnului: Am păcătuit, căci nu am știut că tu mi te-ai împotrivit pe cale spre întâmpinare, și acum, dacă nu-ți este pe plac, mă voi întoarce. Și a zis îngerul lui Dumnezeu către Balaam: Du-te cu oamenii, cu excepția cuvântului pe care ți-l voi spune ție, pe acesta să-l păzești ca să-l vorbești. Și a mers Balaam cu conducătorii lui Balac.

Și Balak, auzind că a venit Balaam, a ieșit în întâmpinarea lui, în cetatea Moab, care este pe granițele Arnonului, care este dintr-o parte a granițelor. Și a zis Balak către Balaam: Nu am trimis către tine să te chem? Pentru ce nu ai venit către mine? Cu adevărat nu voi putea să te onorez? Și a zis Balaam către Balak: Iată, am venit acum către tine; voi fi eu oare în stare să vorbesc ceva? Cuvântul pe care Dumnezeu îl va pune în gura mea, acesta voi vorbi. Și Balaam a mers cu Balak, și au venit în cetățile fermelor. Și Balak a sacrificat oi și viței, și a trimis lui Balaam și conducătorilor care erau cu el. Și s-a întâmplat dimineața că Balak, luând pe Balaam, l-a urcat pe stâlpul lui Baal și i-a arătat de acolo o parte din popor.

23

Și a zis Balaam lui Balak: Zidește-mi aici șapte altare și pregătește-mi aici șapte viței și șapte berbeci. Și Balak a făcut în modul în care Balaam îi spusese, și a oferit un vițel și un berbec pe altar. Și a spus Balaam către Balak: Stai lângă sacrificiile tale, și eu voi merge să văd dacă mi se va arăta Dumnezeu în întâlnire, și cuvântul pe care mi-l va arăta, ți-l voi vesti. Și a stat Balak lângă sacrificiile lui. Și Balaam a mers să întrebe pe Dumnezeu, și a mers drept, și Dumnezeu i s-a arătat lui Balaam, și Balaam i-a zis: Am pregătit cele șapte altare și am adus ca jertfă un vițel și un berbec pe altar. Și Dumnezeu a pus un cuvânt în gura lui Balaam, și a spus, întorcându-se către Balak: Astfel vei vorbi. Și s-a întors către el, și el stătea asupra arderilor sale de tot, și toți conducătorii Moabului cu el, și duhul lui Dumnezeu a venit asupra lui. Și luând cuvântul, a zis: Din Mesopotamia m-a chemat Balak, regele Moabului, din munții de la răsărit, zicând: Vino, blestemă-mi pe Iacob, și vino, blestemă-mi pe Israel. Ce să binecuvânteț pe cine nu binecuvântează Domnul? Sau ce să blestem pe cine nu blestemă Dumnezeu? Că de la vârful munților îl voi vedea, și de pe

dealuri îl voi observa, iată poporul singur va locui, și printre națiuni nu va fi socotit. Cine a desăvârșit sămânța lui Iacov și cine va număra clanurile lui Israel? Să moară sufletul meu în sufletele celor dreپți și să devină sămânța mea ca sămânța acestora.

Și a spus Balak către Balaam: Ce mi-ai făcut mie? Te-am chemat să blestemi pe dușmanii mei, și iată că ai rostit binecuvântare. Și a zis Balaam către Balak: Oare nu voi păzi să vorbesc ceea ce ar pune Dumnezeu în gura mea? Și i-a zis lui Balak: Vino încă cu mine într-un alt loc de unde nu-l vei vedea pe el de acolo, ci doar o parte din el vei vedea, dar pe toți să nu-i vezi, și blestemă-mi-l de acolo.

Și l-a luat în turnul de pază al câmpului, pe vârful cioplit, și a construit acolo șapte altare, și a adus un viței și un berbec pe altar. Și Balaam a spus către Balak: Stai tu lângă sacrificiile tale, iar eu voi merge să-l întreb pe Dumnezeu. Și Dumnezeu l-a întâlnit pe Balaam, și a pus un cuvânt în gura lui, și a zis: Întoarce-te către Balak, și acestea vei vorbi. Și s-a întors către el, iar el stătea în fruntea arderii-de-tot a lui, și toți conducătorii Moabului erau cu el, și Balak i-a spus: Ce a vorbit Domnul? Și luând pilda sa, a zis: Ridică-te, Balak, și ascultă, dă ureche, martor, fiu al lui Zippor. Nu ca omul este Dumnezeu să mintă, nici ca fiul omului să fie amenințat; El însuși a zis, nu va face? Va vorbi și nu va rămâne? Iată, am întreprins să binecuvântez, voi binecuvânta și nu mă voi întoarce înapoi. Nu va fi trudă în Iacov, nici nu va fi văzută durere în Israel; Domnul Dumnezeu lui este cu el, lucrurile glorioase ale conducătorilor sunt în el. Dumnezeu, cel care l-a condus afară din Egipt, este ca slava unicornului pentru el. Nu pentru că este divinație în Iacob, nici profeție în Israel; la timpul potrivit va fi spus lui Iacob și lui Israel ce va împlini Dumnezeu. Iată, poporul

ca un pui se va ridica și ca un leu se va înălța; nu se va culca până va mânca pradă și va bea sângele răniților.

Și a spus Balak către Balaam: Nici cu blesteme să nu-mi blestemi pe el, nici binecuvântând să nu-l binecuvântezi pe el. Și răspunzând, Balaam a zis lui Balak: Nu ți-am spus ție, zicând: cuvântul pe care îl va vorbi Dumnezeu, pe acesta îl voi face? Și a spus Balak către Balaam: Vino să te iau în alt loc, dacă va plăcea lui Dumnezeu, și blestemă-l pentru mine de acolo. Și Balak l-a luat pe Balaam pe vârful lui Phogor, care se întinde în pustie. Și Balaam a spus către Balak: Construiește-mi aici șapte altare și pregătește-mi aici șapte viței și șapte berbeci. Și a făcut Balak întocmai cum i-a spus lui Balaam, și a adus un vițel și un berbec pe altar.

24

Și văzând Balaam că este bine înaintea Domnului să binecuvânteze pe Israel, nu a mers conform obiceiului său în întâmpinarea presemnelor și și-a întors fața spre pustiu. Și ridicând Balaam ochii săi, vede pe Israel tăbărât după triburi, și a venit peste el duhul lui Dumnezeu. Și luând parabola sa, a zis: spune Balaam, fiul lui Beor, spune omul cel cu adevărat văzător, El spune, auzind cuvintele celui puternic, care a văzut vedenia lui Dumnezeu în somn, descoperite fiind ochii lui. Cât de frumoase sunt casele tale, Iacob, corturile tale, Israel, Ca văile care dau umbră, și ca grădinile de lângă râu, și ca corturile pe care le-a ridicat Domnul, și ca cedrii de lângă ape. Va ieși un om din sămânța lui și va stăpâni multe națiuni, și împărăția lui Gog va fi înălțată, și împărăția lui va crește. Dumnezeu l-a condus din Egipt, ca gloria unui unicorn pentru el, va mânca națiunile dușmanilor săi și va suga măduva din părțile lor grase, și cu săgețile sale va

străpunge dușmanul. Culcându-se, s-a odihnit ca un leu și ca un pui de leu; cine îl va ridica? Cei ce te binecuvântează sunt binecuvântați, și cei ce te blestemă sunt blestemați.

Și s-a mâniat Balak asupra lui Balaam, și și-a bătut mâinile, și a zis Balak către Balaam: Te-am chemat să blestemi pe dușmanul meu, și iată că binecuvântând ai binecuvântat a treia oară. Acum deci fugi în locul tău, am spus că te voi onora, și acum Domnul te-a lipsit de glorie. Și a zis Balaam către Balak: Nu am vorbit oare și mesagerilor tăi pe care i-ai trimis către mine, zicând, Dacă îmi dă Balak casa lui plină de argint și de aur, nu voi putea să calc cuvântul Domnului ca să fac ceva bun sau rău de la mine însumi; câte va spune Dumnezeu, acelea voi spune. Și acum, iată, mă duc în locul meu; vino, te voi sfătui ce va face poporul acesta poporului tău la sfârșitul zilelor.

Și luând cuvântul în pildă, a spus,

Spune Balaam, fiul lui Beor, spune omul cel cu adevărat văzător, auzind cuvintele lui Dumnezeu, cunoscând cunoașterea de la Cel Preaînalt, și văzând viziunea lui Dumnezeu în somn, descoperite fiind ochii lui. Îi voi arăta lui, dar nu acum; voi binecuvânta, dar nu se apropie. Va răsări o stea din Iacov, se va ridica un om din Israel, și va zdrobi pe conducătorii Moabului, și va jefui pe toți fiii lui Set. Și Edom va fi moștenire, și Esau, dușmanul lui, va fi moștenire, iar Israel a lucrat cu putere. Și se va ridica din Iacob și va distruge pe cel scăpat din cetate. Și văzând pe Amalek, și luând pilda lui, a zis: Începutul națiunilor este Amalek, și sămânța lor va pieri. Și văzând pe Chenuit și luând parabola sa, a zis: tare este locuința ta, și dacă îți vei pune în stâncă cuibul, Și dacă devine lui Beor un cuib de viclenie, Asirienii te vor lua captiv. Și văzând pe Og și luând pilda lui, a zis: O, o, cine

va trăi când va pune Dumnezeu acestea? Și va ieși din mâna Kittim, și vor chinui Assur, și vor chinui Evreii, și ei toți laolaltă vor pieri. Și Balaam s-a ridicat și a plecat, întorcându-se la locul lui, și Balak a plecat spre casa lui.

25

Și Israel a rămas în Shittim, și poporul a fost profanat curvind cu fiicele Moabului. Și ei i-au chemat la jertfele idolilor lor, și poporul a mâncat din jertfele lor, și s-au închinat la idoli lor, și Israel s-a alipit de Baal Peor, și Domnul s-a mâniat cu mânie asupra lui Israel. Și a zis Domnul lui Moise: Ia toți conducătorii poporului și pedepsește-i înaintea Domnului, în fața soarelui, și se va întoarce mânia furiei Domnului de la Israel. Și Moise a zis triburilor lui Israel: Ucideți fiecare pe cel din ai săi care a fost inițiat lui Baal Peor. Și iată, un om dintre fiii lui Israel, venind, a adus pe fratele său la Madianita înaintea lui Moise și înaintea întregii adunări a fiilor lui Israel, iar ei plângeau lângă ușa cortului mărturiei. Și văzând Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, s-a ridicat din mijlocul adunării și, luând un bici cu lanț în mână, a intrat după omul israelit în cort și a străpuns pe amândoi, pe omul israelit și pe femeie prin pantecele ei, și a încetat plaga de la fiii lui Israel. Și cei morți în plagă au fost douăzeci și patru de mii.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Phinehas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, a oprit mânia mea de la fiii lui Israel, prin a fi zelos cu zelul meu în mijlocul lor, și nu am distrus pe fiii lui Israel în zelul meu. Astfel am spus: iată, eu îi dau lui un legământ de pace. Și va fi lui și seminței lui după el un legământ al preoției veșnice, pentru că a fost zelos pentru Dumnezeul lui și a ispășit pentru fiii lui Israel. Iar numele omului israelit care a fost lovit, cel care a fost lovit împreună cu madianita, era Zambri, fiul

lui Salmon, conducător al casei familiei lui Simeon. Și numele femeii Madianite lovite era Chasbi, fiica lui Shur, conducător al neamului Ommoth, din casa familiilor lui Midian.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește către fiii lui Israel, zicând: Fiți ostili față de madianiți și loviți-i, că ei vă sunt ostili prin viclenie, în toate câte vă înșală prin Phogor, și prin Chasbi, fiica conducătorului Madianului, sora lor, cea lovită în ziua plăgii din pricina lui Phogor.

26

Și s-a întâmplat după lovitură că Domnul a vorbit către Moise și către Eleazar, preotul, zicând, Ia începutul întregii adunări a fiilor lui Israel de la douăzeci de ani în sus, conform caselor familiilor lor, toți cei care ies să lupte în Israel.

Și a vorbit Moise și Eleazar, preotul, în Araboth Moab, la Iordan, în dreptul Ierihonului, zicând, din douăzeci de ani și mai sus, în felul în care a poruncit Domnul lui Moise, și fiii lui Israel, cei care au ieșit din Egipt, Reuben, întâiul născut al lui Israel; fiii lui Reuben: Enoch și poporul lui Enoch; lui Pallu, poporul lui Pallu. Lui Asron, poporul lui Asronei; lui Charmi, poporul lui Charmi. Aceștia sunt popoarele lui Reuben, și recensământul lor a fost de patruzeci și trei de mii șapte sute treizeci.

Și fiii lui Pallu: Eliab. Și fiii lui Eliab: Namuel, Dathan și Abiram, aceștia chemați ai adunării, aceștia sunt cei care s-au ridicat împotriva lui Moise și Aaron în adunarea lui Korah, în răscoala împotriva Domnului. Și pământul, deschizându-și gura sa, i-a înghițit pe ei și pe Korah, la moartea adunării lui, când focul

a mistuit pe cei cincizeci și două sute, și au devenit un semn, Dar fiii lui Korah nu au murit.

Și fiii lui Simeon, poporul fiilor lui Simeon: lui Namuel, poporul Namueliților; lui Iamin, poporul Iaminiților; lui Iachin, poporul Iachiniților, Lui Zara, poporul Zarai; lui Saul, poporul Sauli. Aceștia sunt popoarele lui Simeon din recensământul lor, douăzeci și două de mii două sute.

Fiii lui Iuda: Er și Onan, și au murit Er și Onan în pământul Canaan. Și fiii lui Iuda au fost conform clanurilor lor: lui Șilom, poporul Șeloniților; lui Fares, poporul Faresiților; lui Zara, poporul Zaraiților. Și fiii lui Phares au devenit: lui Asron, poporul Asroniților; lui Iamun, poporul Iamuniților. Aceștia sunt popoarele lui Iuda conform numărătorii lor, șizeci și șase de mii cinci sute.

Și fiii lui Issachar conform clanurilor lor: lui Tola, poporul Tolaiților; lui Phua, poporul Puniților, Lui Iasoub, poporul Iasoubi; lui Samram, poporul Samrami. Aceștia sunt popoarele lui Issachar din recensământul lor: șizeci și patru de mii patru sute.

Fiii lui Zebulun, conform clanurilor lor: lui Sared, clanul Sarediților; lui Allon, clanul Alloniților; lui Allel, clanul Alleliților. Aceștia sunt popoarele lui Zabulon din recensământul lor, șizeci de mii cinci sute.

Fiii lui Gad, conform clanurilor lor: lui Saphon, poporul Saphoniților; lui Haggi, poporul Haggiților; lui Shuni, poporul Shuniților, Poporului din Azene, poporului din Addi, Lui Arod, poporul Aroadi; lui Ariel, poporul Arieli. Aceștia sunt popoarele

fiilor lui Gad din recensământul lor, patruzeci și patru de mii cinci sute.

Fiii lui Asher conform clanurilor lor: lui Jamin, poporul Jaminiților; lui Jesou, poporul Jesouitilor; lui Baria, poporul Bariaților. Lui Kober, poporul Koberi; lui Melchiel, poporul Melchieli. Și numele fiicei lui Asher, Sarai. Aceștia sunt popoarele lui Așer din recensământul lor, patruzeci și trei de mii patru sute.

Fiii lui Iosif, conform clanurilor lor: Manase și Efraim.

Fiii lui Manasseh. Lui Machir, poporul Machiriților, și Machir l-a născut pe Gilead; lui Gilead, poporul Gileadiților. Și aceștia sunt fiii lui Galaad: Ahiezer, poporul Ahiezerit; lui Cheleg, poporul Chelegit. Lui Esriel, poporul Esrieli, lui Shechem, poporul Sychemi, Lui Symaer, poporul Symaerilor, și lui Opher, poporul Opherilor. Și lui Salpaad, fiul lui Opher, nu i s-au născut fii, ci fiice, și acestea sunt numele fiicelor lui Salpaad: Mala, Noua, Eglă, Melcha și Thersa. Aceștia sunt popoarele lui Manase din recensământul lor, cincizeci și două de mii și șapte sute.

Și aceștia sunt fiii lui Efraim: lui Suthala, poporul Southalanit; lui Tanach, poporul Tanachit. Aceștia sunt fiii lui Suthala, lui Eden, poporul lui Eden. Aceștia sunt neamurile lui Efraim din recensământul lor, treizeci și două de mii și cinci sute, aceștia sunt neamurile fiilor lui Iosif conform neamurilor lor.

Fiii lui Beniamin, conform clanurilor lor: lui Bale, clanul Baliților; lui Așubel, clanul Așubeliților; lui Ahiram, clanul Ahiramiților.

Lui Sophan, poporul lui Sophanes. Și fiii lui Bale au fost Adar și Noeman; lui Adar, poporul Adari, și lui Noeman, poporul Noemani. Aceștia sunt fiii lui Benjamin conform clanurilor lor, din recensământul lor, treizeci și cinci de mii cinci sute.

Și fiii lui Dan după clanurile lor: lui Shuham, poporul Shuhamiților; aceștia sunt clanurile lui Dan după familiile lor. Toate popoarele Șuhamiților, conform numărării lor, șazeci și patru de mii patru sute.

Fiii lui Neftali, conform clanurilor lor: lui Asiel, clanul Asieliților; lui Gauni, clanul Gauniților. Lui Ieser, poporul Ieseri; lui Sellem, poporul Sellemi. Aceștia sunt popoarele lui Neftali din recensământul lor, patruzeci de mii și trei sute.

Acesta este recensământul fiilor lui Israel: șase sute de mii și o mie și șapte sute treizeci.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Acestora le va fi împărțit pământul, pentru a-l moșteni conform numărului numelor. Celor mai mulți le vei mări moștenirea, și celor mai puțini le vei micșora moștenirea lor; fiecăruia, după cum au fost numărați, îi va fi dată moștenirea sa. Prin sorți va fi împărțit pământul după nume; conform triburilor familiilor lor vor moșteni. Din sortț vei împărți moștenirea lor între mulți și puțini.

Și fiii lui Levi conform clanurilor lor: lui Gershon, poporul Gershoniților; lui Kohath, poporul Kohathiților; lui Merari, poporul Merarei. Aceștia sunt popoarele fiilor lui Levi: poporul Lobeniților, poporul Hebroniților, poporul lui Core și poporul Mousiților, iar Caat l-a născut pe Amram. Iar numele soției lui era Iochebed, fiica lui Levi, care i-a născut pe aceștia lui Levi în Egipt,

și i-a născut lui Amram pe Aaron și Moise, și pe Miriam, sora lor. Și i s-au născut lui Aaron: Nadab, și Abiud, și Eleazar, și Ithamar. Și au murit Nadab și Abiud când au oferit foc străin înaintea Domnului în pustia Sinai. Și au fost din recensământul lor douăzeci și trei de mii, tot masculin de la o lună în sus, pentru că nu au fost numărați împreună în mijlocul fiilor lui Israel, deoarece nu le este dat sortț în mijlocul fiilor lui Israel.

Și acesta este recensământul lui Moise și Eleazar, preotul, care au numărat pe fiii lui Israel în Araboth Moab, la Iordan, în dreptul Ierihonului. Și printre aceștia nu era niciun om dintre cei inspectați de Moise și Aaron, când ei au inspectat pe fiii lui Israel în pustia Sinai. Căci Domnul le-a spus lor că prin moarte vor muri în pustie, și nu a rămas din ei nici unul, afară de Caleb, fiul lui Iefone, și Iosua, fiul lui Nun.

27

Și apropiindu-se fiicele lui Salpaad, fiul lui Ofer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, din poporul lui Manasse, din fiii lui Iosif, și acestea sunt numele lor: Maala, și Noua, și Egla, și Melcha, și Thersa, Și stând înaintea lui Moise, și înaintea lui Eleazar, preotul, și înaintea conducătorilor, și înaintea întregii adunări, la ușa cortului mărturiei, ei spun, Tatăl nostru a murit în pustie, și el nu era în mijlocul adunării care s-a adunat împreună înaintea Domnului în adunarea lui Core, căci a murit din cauza păcatului său, și nu i s-au născut fii. Să nu fie șters numele tatălui nostru din mijlocul poporului său, căci nu are fiu. Dați-ne nouă o moștenire în mijlocul fraților tatălui nostru. Și Moise a adus judecata lor înaintea Domnului.

Și a vorbit Domnul către Moise, Spunând: Corect au vorbit fiicele lui Salpaad, dar vei da lor stăpânire de moștenire în mijlocul fraților tatălui lor, și vei pune sorțul tatălui lor lor. Și fiilor lui Israel le vei vorbi, zicând: dacă un om moare și nu are fiu, veți transfera moștenirea lui fiicei lui, Dacă însă nu are fiică, veți da moștenirea fratelui său. Dacă însă nu sunt frați lui, veți da moștenirea fratelui tatălui său. Dacă însă nu sunt frați ai tatălui său, veți da moștenirea rudei celei mai apropiate lui din tribul său, ca să moștenească cele ale sale, și aceasta va fi fiilor lui Israel o rânduială de judecată, precum a poruncit Domnul lui Moise.

Și a zis Domnul către Moise: urcă-te în muntele cel de dincolo de Iordan, muntele acesta Nabau, și vezi pământul Canaan, pe care eu îl dau fiilor lui Israel în stăpânire. Și o vei vedea, și vei fi adunat la poporul tău și tu, precum a fost adunat Aaron, fratele tău, în muntele Hor. Deoarece ați călcat cuvântul meu în pustia Sin, când adunarea s-a opus, ca să mă sfințiți, nu m-ați sfințit la apele înaintea lor; aceasta este apa contradicției în Cades, în pustia Sin. Și Moise i-a spus Domnului, Să numească Domnul Dumnezeul spiritelor și al toată carnea un om asupra adunării acesteia, Cine va ieși înaintea lor, și cine va intra înaintea lor, și cine îi va scoate, și cine îi va aduce, și adunarea Domnului nu va fi ca oile care nu au păstor. Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Ia către tine pe Iosua, fiul lui Nun, om care are duh în el, și pune-ți mâinile asupra lui, Și îl vei înălța înaintea lui Eleazar, preotul, și îi vei da porunci înaintea întregii adunări, și vei da porunci despre el înaintea lor. Și vei da din gloria ta asupra lui, astfel încât fiii lui Israel să-l asculte. Și înaintea lui Eleazar, preotul, va sta, și îl vor întreba pe el judecata arătarilor înaintea Domnului; la porunca lui vor ieși și la porunca lui vor intra el și fiii lui Israel cu un gând, și toată adunarea.

Și Moise a făcut așa cum i-a poruncit lui Domnul, și luând pe Iosua, l-a pus înaintea lui Eleazar, preotul, și înaintea întregii adunări, Și și-a pus mâinile asupra lui și l-a stabilit, așa cum a poruncit Domnul lui Moise.

28

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Poruncește fiilor lui Israel și le vei spune către ei, zicând: darurile mele, darurile mele, ofrandele mele în miros de bună mireasmă veți păzi a le oferi mie în sărbătorile mele. Și vei spune către ei: acestea sunt ofrandele pe care le veți aduce Domnului, doi miei de un an, fără cusur, pe zi, ca ardere de tot, neîncetat. Mielul cel dintâi îl vei aduce dimineața, iar mielul cel de-al doilea îl vei aduce spre seară.

Și vei face a zecea parte dintr-o efă de făină fină pentru jertfă, amestecată în ulei, într-o pătrime de hin. Arderea de tot continuă, cea făcută în muntele Sinai, ca miros de mireasmă pentru Domnul. Și jertfa lui de băutură, a patra parte dintr-un hin pentru un miel, în locul cel sfânt vei turna jertfă de băutură din băutură tare Domnului. Și mielul cel de-al doilea îl vei aduce spre seară, conform jertfei lui și conform libației lui veți face, ca un miros de bunămireasmă Domnului. Și în ziua sabatului veți aduce doi miei de un an, fără pată, și două zecimi de floarea făinii amestecată în ulei pentru jertfă și jertfă de băutură, Arderea de tot a sabelor în sabate, asupra arderii de tot celei neîncetate, și turnarea de băutură a acesteia.

Și în lunile noi veți aduce ardere de tot Domnului, doi viței din boi și un berbec, șapte miei de un an fără pată, Trei zecimi de floare de făină amestecată în ulei pentru vițelul cel unul, și două zecimi de floare de făină amestecată în ulei pentru berbecul cel

unul, A zecea parte din floarea făinii amestecată în ulei pentru fiecare miel, jertfă de miros al buneii miresme, ofrandă Domnului. Jertfa lor de băutură va fi jumătate de hin pentru vițelul cel unu, și o treime de hin va fi pentru berbecul cel unu. Și un sfert de hin va fi pentru mielul cel unu de vin, aceasta este arderea de tot lună de lună în lunile anului.

Și un ied din capre pentru păcat Domnului, pe lângă arderea-de-tot continuă, se va face și libația lui.

Și în luna întâi, în ziua a paisprezecea a lunii, Paștele Domnului. Și în a cincisprezecea zi a acestei luni va fi sărbătoare, șapte zile veți mânca azime. Și ziua cea dintâi, chemată sfântă, va fi pentru voi; nicio lucrare de slugă nu veți face. Și veți aduce arderi de tot ca ofrandă Domnului: doi viței din boi, un berbec, șapte miei de un an; fără cusur vor fi pentru voi. Și jertfa lor din floarea făinii amestecată în ulei, trei zecimi pentru vițelul cel unu, și două zecimi pentru berbecul cel unu. A zecea parte vei face pentru mielul cel unu, pentru cei șapte miei. Și un ied din capre pentru păcat, ca să facă ispășire pentru voi, Cu excepția arderii-de-tot continue de dimineață, care este arderea-de-tot neîncetată. Acestea conform acestea veți face în fiecare zi din cele șapte zile, un dar, o ofrandă cu miros de parfum pentru Domnul; asupra arderii de tot celei continue veți face libația sa. Și ziua cea de-a șaptea, chemată sfântă, va fi pentru voi; nicio lucrare servitoare nu veți face în ea.

Și în ziua celor noi, când aduceți jertfă nouă Domnului săptămânilor, va fi pentru voi adunare sfântă, nicio lucrare de slugă nu veți face. Și veți aduce arderi de tot ca miros de plăcută fragranță Domnului: doi viței din boi, un berbec, șapte miei de un an, fără pată. Jertfa lor din făină fină amestecată în ulei: trei

zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbec. A zecea parte pentru fiecare miel, pentru cei șapte miei, Și un țap din capre pentru păcat, ca să facă ispășire pentru voi, în afară de arderea de tot cea continuă, Și jertfa lor o veți face mie, fără vină vor fi pentru voi, și libațiile lor.

29

Și în luna a șaptea, în ziua întâi a lunii, va fi pentru voi o adunare sfântă, nicio lucrare de slugă să nu faceți, zi de semnal va fi pentru voi. Și veți face arderi-de-tot în miros de mireasmă Domnului: un vițel din boi, un berbec, șapte miei de un an, fără prihană. Jertfa lor din făină fină amestecată în ulei, trei zecimi pentru vițelul cel unul, și două zecimi pentru berbecul cel unul, A zecea parte pentru fiecare miel, pentru cei șapte miei, Și un ied din capre pentru păcat, ca să facă ispășire pentru voi, În afară de arderile-de-tot ale lunii noi, și jertfele lor, și jertfele lor de băutură, și arderea-de-tot cea neîncetată, și jertfele lor și jertfele lor de băutură conform rânduielii lor, ca miros plăcut Domnului.

Și a zecea zi a lunii acesteia va fi chemată sfântă pentru voi, și veți chinui sufletele voastre, și nicio lucrare nu veți face. Și veți aduce arderi-de-tot ca miros de mireasmă Domnului, ofrande Domnului: un vițel din boi, un berbec, șapte miei de un an, fără cusur vor fi pentru voi. Jertfa lor din făină fină amestecată în ulei: trei zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbec, A zecea parte pentru fiecare miel, pentru cei șapte miei, Și un ied din capre pentru păcat, ca să facă ispășire pentru voi, în afară de jertfa pentru păcatul ispășirii, și arderea de tot cea neîncetată, jertfa ei și turnarea de băutură a ei, conform rânduielii, ca miros de bunămireasmă, ofrandă Domnului.

Și în a cincisprezecea zi a lunii a șaptea acesteia, chemată sfântă, va fi pentru voi; toată lucrarea de slugă nu o veți face, și o veți sărbători ca sărbătoare Domnului șapte zile. Și veți aduce ardere-de-tot ca ofrandă, în miros de mireasmă Domnului, în ziua cea dintâi: viței din boi treisprezece, berbeci doi, miei de un an paisprezece; fără prihană vor fi. Jertfele lor din floare fină amestecată în ulei, trei zecimi pentru vițelul cel unul, pentru cei treisprezece viței, și două zecimi pentru berbecul cel unul, pentru cei doi berbeci, A zecea parte pentru fiecare miel, pentru cei paisprezece miei, Și un ied din capre pentru păcat, în afară de arderea de tot cea neîncetată, jertfele lor și turnările lor de băutură.

Și în ziua a doua doisprezece viței, doi berbeci, paisprezece miei de un an fără cusur. Jertfa lor și turnarea de băutură a lor pentru viței și pentru berbeci și pentru miei, conform numărului lor, conform rânduiei lor. Și un ied din capre pentru păcat, în afară de arderea de tot cea continuă, jertfele lor și turnările lor de băutură.

În ziua a treia: unsprezece viței, doi berbeci, paisprezece miei de un an, fără prihană. Jertfa lor și turnarea de băutură a lor pentru viței și pentru berbeci și pentru miei, conform numărului lor, conform rânduiei lor. Și un ied din capre pentru păcat, în afară de arderea de tot cea neîntreruptă, jertfele lor și turnările lor de băutură.

În ziua a patra: zece viței, doi berbeci, paisprezece miei de un an, fără pată. Sacrificiile lor și libațiile lor pentru viței și pentru berbeci și pentru miei, conform numărului lor, conform interpretării lor. Și un ied din capre pentru păcat, în afară de

arderea de tot cea neîncetată, jertfele lor și turnările lor de băutură.

În ziua a cincea: nouă viței, doi berbeci, paisprezece miei de un an, fără pată. Sacrificiile lor și libațiile lor pentru viței și pentru berbeci și pentru miei, conform numărului lor, conform interpretării lor. Și un ied din capre pentru păcat, în afară de arderea de tot cea continuă, jertfele lor și băuturile lor de jertfă.

În ziua a șasea: opt viței, doi berbeci, paisprezece miei de un an, fără pată. Sacrificiile lor și libațiile lor pentru viței și pentru berbeci și pentru miei, conform numărului lor, conform interpretării lor. Și un ied din capre pentru păcat, în afară de arderea de tot cea neîncetată, jertfele lor și turnările lor de băutură.

În ziua a șaptea: șapte viței, doi berbeci, paisprezece miei de un an, fără prihană. Sacrificiile lor și libațiile lor pentru viței și pentru berbeci și pentru miei, conform numărului lor, conform interpretării lor. Și un ied din capre pentru păcat, afară de arderea de tot cea neîncetată, jertfele lor și turnările lor de băutură. Și în ziua cea de-a opta va fi pentru voi adunare de încheiere, nicio lucrare de slugă nu veți face în ea. Și veți aduce arderi-de-tot ca miros de plăcută fragranță, ofrande Domnului: un vițel, un berbec, șapte miei de un an, fără cusur. Sacrificiile lor și libațiile lor la vițel și la berbec și la miei conform numărului lor, conform aranjamentului lor. Și un ied din capre pentru păcat, în afară de arderea de tot cea neîncetată, jertfele lor și turnările lor de băutură.

Acestea le veți face Domnului la sărbătorile voastre, în afară de rugăciunile voastre și de darurile voastre de bunăvoie și de

arderile voastre de tot și de jertfele voastre și de jertfele voastre de băutură și de jertfele voastre de mântuire.

30

Și Moise a vorbit fiilor lui Israel conform cu toate câte a poruncit Domnul lui Moise. Și a vorbit Moise către conducătorii triburilor fiilor lui Israel, zicând: acesta este cuvântul pe care l-a poruncit Domnul. Omul care ar face un jurământ Domnului, sau jură un jurământ, sau se leagă cu o legătură privind sufletul său, nu va profana cuvântul său; tot ce ar ieși din gura sa, va face. Dacă însă o femeie ar face o făgăduință Domnului, sau ar lega un legământ în casa tatălui ei, în tinerețea ei, Și tatăl ei va auzi rugăciunile ei și obligațiile ei pe care le-a stabilit împotriva sufletului ei, și tatăl ei va tăcea, și toate rugăciunile ei vor rămâne valabile, și toate obligațiile pe care le-a stabilit împotriva sufletului ei vor rămâne pentru ea, Dacă însă tatăl ei refuză, în ziua în care aude toate rugăciunile ei și obligațiile pe care le-a stabilit împotriva sufletului ei, acestea nu vor sta în picioare, și Domnul o va curăța pe ea, pentru că tatăl ei a refuzat.

Dacă însă, devenită, devine a unui bărbat, și rugăciunile ei sunt asupra ei conform distincției buzelor ei, pe care le-a determinat împotriva sufletului ei, Și va auzi bărbatul ei și va tăcea față de ea în ziua în care va auzi, și astfel vor rămâne în picioare toate rugăciunile ei și obligațiile ei pe care le-a stabilit împotriva sufletului ei. Dacă însă bărbatul ei refuză în ziua în care aude, toate rugăciunile ei și obligațiile ei pe care le-a stabilit împotriva sufletului ei nu vor rămâne, pentru că bărbatul a refuzat, și Domnul o va curăța.

Și jurământul văduvei și al celei aruncate afară, oricâte ar jura conform sufletului ei, vor rămâne pentru ea. Dacă însă în casa bărbatului ei este jurământul ei, sau hotărârea împotriva sufletului ei cu jurământ, Și bărbatul ei va auzi și va rămâne tăcut față de ea și nu va refuza față de ea, și vor rămâne în picioare toate rugăciunile ei și toate obligațiile ei pe care le-a stabilit asupra sufletului ei, vor rămâne în picioare asupra ei. Dacă însă bărbatul ei anulează în ziua în care aude, toate câte ies din buzele ei conform rugăciunilor ei și conform obligațiilor legate de sufletul ei, nu vor rămâne pentru ea, bărbatul ei le-a anulat, și Domnul o va curăța pe ea. Toată rugăciunea și tot jurământul legăturii de a vătămă sufletul, bărbatul ei îl va stabili, și bărbatul ei îl va îndepărta. Dacă însă, fiind tăcut, rămâne tăcut zi de zi, atunci va stabili pentru ea toate rugăciunile ei și obligațiile care sunt asupra ei le va stabili pentru ea, deoarece a fost tăcut în ziua când a auzit. Dacă însă bărbatul ei anulează după ziua în care a auzit, atunci el va purta păcatul lui. Acestea sunt statutele pe care le-a poruncit Domnul lui Moise, între bărbat și femeia lui, și între tată și fiică în tinerețe, în casa tatălui.

31

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Răzbună răzbunarea fiilor lui Israel asupra Madianiților, și la urmă te vei alătura poporului tău. Și a vorbit Moise către popor, zicând: Înarmați din voi bărbați și aranjați-i în linie de bătaie înaintea Domnului asupra Madianului, pentru a da înapoi răzbunare de la Domnul asupra Madianului. O mie din fiecare trib, o mie din fiecare trib, din toate triburile fiilor lui Israel, trimiteți să lupte. Și au numărat din miile lui Israel câte o mie din fiecare trib, douăsprezece mii înarmați pentru luptă. Și i-a trimis Moise, o mie din fiecare trib, o mie din fiecare trib cu puterea lor, și pe Fineas, fiul lui Eleazar, fiul

lui Aaron, preotul, și vasele cele sfinte, și trâmbițele semnalelor în mâinile lor.

Și s-au desfășurat în linie de bătaie împotriva Madianului, așa cum poruncise Domnul lui Moise, și au ucis toți bărbații. Și pe regii Madianului i-au ucis împreună cu răniții lor, și pe Evi, și pe Rokon, și pe Sur, și pe Ur, și pe Robok, cinci regi ai Madianului, și pe Balaam, fiul lui Beor, l-au ucis cu sabia împreună cu răniții lor, Și au jefuit femeile din Madian și bagajul lor, și vitele lor, și toate posesiunile lor, și puterea lor au jefuit. Și toate cetățile lor, cele din așezările lor, și fermele lor le-au ars în foc. Și au luat toată prada lor și toate prăzile lor, de la om până la vită. Și ei au adus către Moise și către Eleazar, preotul, și către toți fiii lui Israel robia și prăzile și prada în tabără, în Araboth Moab, care este pe Iordanul conform cu Ierihon. Și au ieșit Moise și Eleazar, preotul, și toți conducătorii adunării în întâmpinarea lor, în afara taberei. Și Moise s-a mâniat pe supraveghetorii oștirii, pe comandanți și pe centurioni care veneau de la bătaie. Și Moise le-a spus: De ce ați cruțat toate femeile? Acestea pentru că erau pentru fiii lui Israel conform cuvântului lui Balaam, ca să îndepărteze și să treacă cu vederea cuvântul Domnului, din cauza lui Phogor, și s-a întâmplat plaga în adunarea Domnului. Și acum ucideți tot masculul din toată prada și toată femeia care a cunoscut patul unui bărbat, ucideți-o. Și pe toate femeile care nu cunosc patul bărbătesc, cruțați-le vii. Și voi să tabărați în afara taberei șapte zile, tot cel ce a ucis și cel ce atinge pe cel ucis va fi purificat în ziua a treia și în ziua a șaptea, voi și captivii voștri. Și fiecare acoperământ și fiecare vas de piele, și toată lucrarea din piele de capră, și fiecare vas de lemn veți curăți.

Și a zis Eleazar preotul către bărbații oștirii care veneau din linia de bătaie a războiului: aceasta este rânduiala legii pe care a

poruncit-o Domnul lui Moise. Cu excepția aurului și a argintului și a bronzului și a fierului și a plumbului și a cositorului, Fiecare lucru care va trece prin foc va fi curățat, iar cu apa purificării va fi purificat, și toate cele ce nu trec prin foc vor trece prin apă. Și spălați hainele în ziua a șaptea, și veți fi curățați, și după aceea veți intra în tabără.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Ia principalul prăzilor din robie, de la om până la vită, tu și Eleazar, preotul, și conducătorii familiilor adunării. Și veți împărți prăzile între luptătorii care au ieșit la luptă și toată adunarea. Și veți lua deoparte un tribut Domnului de la oamenii războinici care au ieșit la bătălie, un suflet din cinci sute, din oameni, și din vite, și din boi, și din oi, și din măgari, și din jumătatea lor veți lua. Și vei da lui Eleazar, preotul, pârgile Domnului. Și din jumătatea fiilor lui Israel vei lua unul din cincizeci din oameni, și din boi, și din oi, și din măgari, și din toate vitele, și le vei da Leviților care păzesc pazele în cortul Domnului.

Și au făcut Moise și Eleazar, preotul, așa cum a poruncit Domnul lui Moise. Și s-a întâmplat că surplusul prăzii pe care au luat-o ca pradă bărbații războinici din oi a fost șase sute șaptezeci și cinci de mii. Și boi, șaptezeci și două de mii, Și măgari, șaiszeci și una de mii, Și sufletele oamenilor de la femeile care nu au cunoscut patul unui bărbat, toate sufletele, treizeci și două de mii. Și jumătatea, porțiunea celor care au ieșit la război, din numărul oilor, a fost trei sute treizeci de mii și șapte mii cinci sute. Și s-a întâmplat că partea Domnului din oi a fost șase sute șaptezeci și cinci. Și boi, treizeci și șase de mii, și taxa pentru Domnul, șaptezeci și doi, Și măgari, treizeci de mii cinci sute, și partea Domnului, șaiszeci și unu, Și suflete de oameni, șaisprezece mii, și tributul lor pentru Domnul, treizeci și două de suflete.

Și a dat Moise Domnului ofranda lui Dumnezeu preotului Eleazar, precum a poruncit Domnul lui Moise. din jumătatea fiilor lui Israel, pe care a împărțit-o Moise de la bărbații războinici. Și jumătatea din adunare, din oi, a fost de trei sute treizeci de mii șapte mii cinci sute. Și boi, treizeci și șase de mii, Măgari, treizeci de mii cinci sute, Și suflete de oameni, șaisprezece mii. Și a luat Moise din jumătatea porțiunii fiilor lui Israel câte unul din cincizeci, din oameni și din vite, și le-a dat Leviților care păzesc cortul Domnului, după cum a poruncit Domnul lui Moise.

Și au venit la Moise toți cei numiți în fruntea diviziilor de o mie ale armatei, comandantii de mii și comandantii de sute, Și au spus către Moise: Slujitorii tăi au primit numărul bărbaților războinici care sunt de la noi, și nu lipsește dintre ei nici unul. Și am oferit darul Domnului, fiecare bărbat ceea ce a găsit: vas de aur și brățară și glezniară și inel și brățară de braț și colier, pentru a face ispășire pentru noi înaintea Domnului. Și au luat Moise și Eleazar, preotul, aurul de la ei, orice vas lucrat. Și tot aurul ofertei pe care au luat-o Domnului a fost șaisprezece mii șapte sute cincizeci de sicli de la comandantii de mii și de la centurioni. Și bărbații războinici au jefuit fiecare pentru el însuși. Și au luat Moise și Eleazar, preotul, aurul de la comandanți și de la centurioni, și l-au adus în cortul mărturie, ca memorial al fiilor lui Israel înaintea Domnului.

32

Și vitele erau în mulțime la fiii lui Ruben și la fiii lui Gad, mulțime foarte mare, și au văzut pământul Iazer și pământul Galaad, și locul era un loc pentru vite. Și apropiindu-se fiii lui Ruben și fiii lui Gad, au spus către Moise și către Eleazar, preotul, și către conducătorii adunării, zicând: Ataroth și Daibon și Jazer și

Nimrah și Heshbon și Elealeh și Sebama și Nebo și Baian, Pământul pe care l-a dat Domnul înaintea fiilor lui Israel este un pământ pentru vite, și copiii tăi au vite. Și spuneau: Dacă am găsit favoare înaintea ta, să fie dat acest pământ slugilor tale în stăpânire, și să nu ne treci peste Iordan.

Și Moise a zis fiilor lui Gad și fiilor lui Ruben: Frații voștri merg la război, iar voi veți rămâne aici? Și de ce pervertiți mințile fiilor lui Israel să nu treacă în pământul pe care Domnul li-l dă? Nu astfel au făcut părinții voștri când i-am trimis din Cades Barnea să cerceteze țara? Și s-au urcat la valea strugurilor și au observat pământul, și au îndepărtat inima fiilor lui Israel, astfel încât aceștia să nu intre în pământul pe care l-a dat Domnul lor. Și Domnul s-a mâniat cu mânie în ziua aceea și a jurat, zicând: Dacă vor vedea oamenii aceștia, cei urcați din Egipt de la douăzeci de ani și mai sus, cei care cunosc binele și răul, pământul pe care l-am jurat lui Avraam și Isaac și Iacov, căci nu au urmat după mine,

Cu excepția lui Caleb, fiul lui Iefone, cel separat, și Iosua, fiul lui Nun, pentru că au urmat după Domnul. Și Domnul s-a mâniat cu mânie asupra lui Israel și i-a risipit în pustie patruzeci de ani, până când a fost mistuită toată generația celor ce făceau lucruri rele înaintea Domnului. Iată, v-ați ridicat în locul părinților voștri, o adunătură de oameni păcătoși, pentru a mai adăuga la mânia furiei Domnului asupra lui Israel. Că vă veți întoarce de la El, adăugând să-L lăsați în pustie, și veți săvârși fărădelege împotriva întregii adunări acesteia.

Și au venit la el și ziceau: Stâne pentru oi vom construi aici pentru vitele noastre și cetăți pentru familiile noastre. Și noi, înarmându-ne ca gardă de avangardă înaintea fiilor lui Israel, până când îi vom conduce în locul lor, și bagajul nostru va locui în

cetăți fortificate din cauza locuitorilor pământului. Nu ne vom întoarce în casele noastre până când fiii lui Israel vor fi împărțiți, fiecare la moștenirea sa. Și nu vom mai moșteni împreună cu ei dincolo de Iordan și mai departe, pentru că am primit moștenirile noastre dincolo de Iordan, la răsărit.

Și Moise le-a spus: dacă veți face conform cuvântului acestuia, dacă vă veți înarma înaintea Domnului pentru război, Și tot omul înarmat al vostru va trece Iordanul înaintea Domnului, până când va fi nimicit dușmanul Lui dinaintea Lui, Și după ce pământul va fi supus înaintea Domnului, și după aceea vă veți întoarce, și veți fi nevinovați înaintea Domnului și înaintea lui Israel, și pământul acesta va fi al vostru în stăpânire înaintea Domnului. Dacă însă nu faceți astfel, veți păcătui înaintea Domnului și vă veți cunoaște păcatul vostru, când vă vor apuca relele. Și veți construi pentru voi înșivă cetăți pentru bagajul vostru și stâne pentru vitele voastre, și ceea ce iese din gura voastră veți face.

Și au spus fiii lui Ruben și fiii lui Gad către Moise, zicând: Copiii tăi vor face așa cum Domnul nostru poruncește. Bagajul nostru, femeile noastre și toate vitele noastre vor fi în cetățile Galaadului. Iar copiii tăi vor trece toți înarmați și aranjați înaintea Domnului în război, în felul în care spune Domnul.

Și Moise le-a prezentat pe Eleazar preotul, și pe Iosua fiul lui Nun, și pe conducătorii familiilor triburilor lui Israel. Și Moise le-a spus: dacă fiii lui Ruben și fiii lui Gad vor trece cu voi Iordanul, toți înarmați pentru război înaintea Domnului, și veți supune pământul dinaintea voastră, atunci veți da lor pământul Galaad în stăpânire. Dacă însă nu trec înarmați cu voi la război înaintea Domnului, atunci veți trece bagajul lor, și femeile lor, și vitele lor

înaintea voastră în pământul Canaan, și vor moșteni împreună cu voi în pământul Canaan. Și au răspuns fiii lui Ruben și fiii lui Gad, zicând: Câte spune Domnul slugilor Sale, astfel vom face noi. Vom trece înarmați înaintea Domnului în pământul Canaan, și veți da stăpânirea nouă în partea de dincolo de Iordan.

Și Moise a dat lor, fiilor lui Gad și fiilor lui Ruben și jumătății tribului lui Manase, fiii lui Iosif, împărăția lui Sihon, regele amoriților, și împărăția lui Og, regele Basanului, pământul și cetățile cu hotarele lor, cetățile pământului de jur împrejur. Și fiii lui Gad au construit Daibon, și Ataroth, și Aroer, și pe Sophar și pe Jazer, și le-au înălțat, și pe Namram, și pe Baitharan, cetăți întărite, și stauluri de oi. Și fiii lui Ruben au construit Hesbonul, și Eleale, și Chiriataimul, și pe Beelmeon, înconjurată, și pe Sebama, și au numit cetățile pe care le-au zidit conform numelor lor. Și a mers fiul lui Machir, fiul lui Manasse, la Galaad și a luat-o, și a distrus pe Amoritul care locuia în ea. Și Moise a dat Galaadul lui Machir, fiul lui Manase, și acesta a locuit acolo. Și Iair, fiul lui Manase, s-a dus și a luat fermele lor, și le-a numit fermele lui Iair. Și Nabau a mers și a luat Kaath-ul și satele lui, și le-a numit Naboth după numele său.

33

Și acestea sunt etapele fiilor lui Israel, cum au ieșit din pământul Egiptului cu puterea lor prin mâna lui Moise și Aaron. Și Moise a scris plecările lor și popasurile lor, prin cuvântul Domnului, și acestea sunt popasurile călătoriei lor. Ei au plecat din Rameses în luna cea întâi, în ziua a cincisprezecea a lunii celei întâi, în ziua următoare a Paștilor au ieșit fiii lui Israel cu mână înaltă înaintea tuturor egiptenilor. Și egiptenii îngropau dintre ei pe toți cei morți pe care i-a lovit Domnul, tot întâi-născutul din

pământul Egiptului, și asupra zeilor lor a făcut răzbunare Domnul. Și fiii lui Israel, plecând din Ramesse, au tăbărât în Succoth. Și plecând din Socchoth, au tăbărât în Buthan, care este o parte a pustiei. Și au plecat din Buthan și au tăbărât la gura Eiroth, care este înaintea Beelsephon, și au tăbărât înaintea Magdolou. Și au plecat dinaintea Eiroth, și au trecut prin mijlocul mării în pustiu, și au mers drum de trei zile prin pustiu, și au tăbărât în Pikrias. Și au plecat din Apele Amare și au venit în Elim, și în Elim erau douăsprezece izvoare de apă și șaptezeci de trunchiuri de palmieri, și au tăbărât acolo lângă apă. Și au plecat din Elim și au tăbărât la Marea Roșie. Și au plecat de la Marea Roșie și au tăbărât în pustiu Sin.

Și au plecat din pustia Sin și au tăbărât în Rafaca. Și au plecat din Raphaca și au tăbărât în Ailous. Și au plecat din Ailous și au așezat tabăra în Raphidin, și nu era acolo apă ca poporul să bea. Și au plecat din Raphidin și au tăbărât în pustia Sinai. Și au plecat din pustiu Sinai și au tăbărât în mormintele dorinței. Și au plecat din mormintele dorințelor și au tăbărât în Aseroth. Și au plecat din Aseroth și au tăbărât în Ratama.

Și au plecat din Rathama și au tăbărât în Remmon Phares. Și au plecat din Remmon Phares și au tăbărât în Lebona. Și au plecat din Lebona și au tăbărât în Ressan. Și au plecat din Ressan și au tăbărât în Makellath. Și au plecat din Makellath și au tăbărât în Saphar. Și au plecat din Saphar și au tăbărât în Charadath. Și au plecat din Charadath și au tăbărât în Makeloth. Și au plecat din Makeloth și au tăbărât în Kataath. Și au plecat din Kataath și au așezat tabăra în Tarath. Și au plecat din Tarath și au tăbărât în Mathekka. Și au plecat din Mathekka și au tăbărât în Selmona. Și au plecat din Selmona și au tăbărât în Masuruth. Și au plecat din

Masouruth și au tăbărât în Banaia. Și au plecat din Banaia și au tăbărât în muntele Gadgad.

Și au plecat din muntele Gadgad și au tăbărât în Etebatha. Și au plecat din Etebatha și au tăbărât în Ebrona. Și au plecat din Ebrona și au tăbărât în Gesion Gaber. Și au plecat din Ezion Gaber, și au tăbărât în pustia Sin, și au plecat din pustia Sin, și au tăbărât în pustia Paran, aceasta este Kadesh. Și au plecat din Cades și au tăbărât în muntele Hor, vecin cu pământul Edom.

Și s-a suit Aaron, preotul, prin porunca Domnului, și a murit acolo în al patruzecilea an al ieșirii fiilor lui Israel din pământul Egiptului, în luna a cincea, în ziua întâi a lunii. Și Aaron era de o sută douăzeci și trei de ani când a murit în muntele Hor. Și regele canaanit Arad, care locuia în pământul Canaan, a auzit când intrau fiii lui Israel, și au plecat din Hor, muntele, și au tăbărât în Selmona. Și au plecat din Selmona și au tăbărât în Phinon. Și au plecat din Phinon și au tăbărât în Oboth.

Și au plecat din Oboth și au tăbărât în Gai, în partea de dincolo, pe granițele Moabului. Și au plecat din Gai și au tăbărât în Daibon Gad. Și au plecat din Daibon Gad și au tăbărât în Gelmon Deblathaim. Și au plecat din Gelmon Deblathaim și au tăbărât pe munții Abarim, în fața Nabau. Și au plecat de la munții Abarim și au așezat tabăra la vest de Moab, pe Iordan, în dreptul Ierihonului. Și ei au tăbărât lângă Iordan între Aesimoth până la Belsa, spre apusul Moabului.

Și a vorbit Domnul lui Moise în câmpiile Moabului, lângă Iordan, în dreptul Ierihonului, zicând, Vorbește fiilor lui Israel și le vei spune: voi traversați Iordanul spre pământul Canaanului. Și veți distruge pe toți locuitorii din țara dinaintea voastră, și veți

îndepărta punctele lor de veghe, și toate idoliilor lor, chipurile lor turnate, le veți distruge, și toți stâlpii lor îi veți îndepărta. Și veți distruge pe toți locuitorii pământului și veți locui în el, căci vouă v-am dat pământul lor ca moștenire. Și veți moșteni prin sorți pământul lor conform triburilor voastre; celor mai mulți le veți înmulți stăpânirea, și celor mai puțini le veți micșora stăpânirea; unde va ieși numele lui, acolo va fi al lui; conform triburilor familiilor voastre veți moșteni. Dacă însă nu veți distruge pe locuitorii pământului dinaintea voastră, atunci aceia pe care îi veți lăsa dintre ei vor fi spini în ochii voștri și săgeți în coastele voastre, și vă vor fi dușmani pe pământul pe care voi veți locui. Și va fi așa cum a hotărât să le facă lor, așa vă voi face vouă.

34

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Poruncește fiilor lui Israel și le vei spune: voi intrați în pământul Canaan, acesta va fi vouă moștenire, pământul Canaan cu hotarele lui. Și va fi pentru voi latura cea dinspre sud, de la pustiul Sin până la hotarul cu Edom, și va fi pentru voi granița dinspre sud, de la partea mării celei sărate dinspre răsărit. Și granița vă va înconjura de la Sud spre urcușul Akrabin, și va trece pe lângă Ennak, și ieșirea lui va fi spre Sud la Kadesh al Barnea, și va ieși în așezarea Arad, și va trece pe lângă Asemona. Și va înconjura granițele de la Asemona torentul Egiptului, și ieșirea va fi marea. Și granițele mării vor fi pentru voi, marea cea mare va marca granița, aceasta va fi pentru voi granița mării.

Și aceasta va fi pentru voi granița spre nord: de la Marea cea Mare veți măsura pentru voi înșivă până la munte, munte. Și de la munte veți măsura muntele pentru ei, intrând în Hamath, și ieșirea lui va fi granițele Saradak. Și granița va ieși la Dephrona, și

ieșirea ei va fi Arsenain, aceasta va fi vouă granița dinspre Nord. Și granițele vor coborî de la Sephephamar Bela dinspre răsărit asupra izvoarelor, și granițele vor coborî de la Bela pe spatele mării Chinnereth dinspre răsărit. Și granița va coborî de la Sephamar la Bela dinspre răsărit spre izvoare, și granița va coborî de la Bela pe spatele mării Chinnereth dinspre răsărit. Și granițele vor coborî asupra Iordanului, și ieșirea va fi marea cea sărată, acesta va fi vouă pământul și granițele lui de jur împrejur.

Și a poruncit Moise fiilor lui Israel, zicând: acesta este pământul pe care îl veți moșteni prin sorți, după cum a poruncit Domnul să-l dea celor nouă triburi și jumătății tribului lui Manase. Căci tribul fiilor lui Ruben și tribul fiilor lui Gad, conform caselor părintești ale lor, și jumătatea tribului lui Manase și-au primit sorturile lor. Două triburi și jumătate de trib și-au primit loturile dincolo de Iordan, în dreptul Ierihonului, de la sud spre răsărit.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Acestea sunt numele bărbaților care vă vor împărți pământul: Eleazar, preotul, și Iosua, fiul lui Nun. Și veți lua câte un conducător din fiecare trib pentru a vă împărți pământul ca moștenire.

Și acestea sunt numele bărbaților din tribul lui Iuda: Caleb, fiul lui Iefone. Din tribul lui Simeon, Salamiel, fiul lui Semiud. Din tribul lui Beniamin, Eldad, fiul lui Chaslou, Al tribului Dan, conducătorul Bakchir, fiul lui Egli. Din fiii lui Iosif, din tribul fiilor lui Manase, conducătorul Aniel, fiul lui Souphi. Din tribul fiilor lui Efraim, conducătorul Kamuel, fiul lui Sabathan. Din tribul lui Zebulun, conducătorul Elisaphan, fiul lui Parnach. Din tribul fiilor lui Issachar, conducătorul Phaltiel, fiul lui Ozzah. A tribului fiilor

lui Asher, conducătorul Achior, fiul lui Salami. Din tribul lui Nefthali, conducătorul Phadael, fiul lui Iamioud.

Acestora le-a poruncit Domnul să împartă fiilor lui Israel în pământul Canaan.

35

Și a vorbit Domnul către Moise în câmpiile Moabului, lângă Iordan, în dreptul Ierihonului, zicând, Poruncește fiilor lui Israel, și vor da leviților din moștenirile stăpânirii lor cetăți de locuit, și împrejurimile cetăților de jur împrejurul lor le vor da leviților. Și cetățile vor fi ale lor ca să locuiască, și împrejmuirile lor vor fi pentru vitele lor și pentru toate patrupezele lor. Și terenurile adiacente ale orașelor pe care le veți da leviților, de la zidul orașului și în afară, două mii de coți de jur împrejur. Și vei măsura în afara orașului latura cea spre răsărit două mii de coți, și latura cea spre sud două mii de coți, și latura cea spre mare două mii de coți, și latura cea spre nord două mii de coți, și orașul va fi în mijlocul acestuia pentru voi, și hotarele orașelor. Și cetățile le veți da leviților, cele șase cetăți ale refugiilor pe care le veți da ca să fugă acolo ucigașul, și pe lângă acestea patruzeci și două de cetăți. Toate cetățile le veți da leviților, patruzeci și opt de cetăți, acestea și suburbiile lor. Și cetățile pe care le veți da din posesiunea fiilor lui Israel, de la cei care au multe, multe, și de la cei care au mai puține, mai puțin, fiecare conform moștenirii sale pe care o vor moșteni, vor da din cetăți Leviților.

Și a vorbit Domnul către Moise, zicând: Vorbește fiilor lui Israel și le vei spune: voi traversați Iordanul spre pământul Canaanului. Și veți separa pentru voi cetăți, refugii vor fi vouă ca să fugă acolo ucigașul, oricine care a lovit un suflet neintenționat.

Și cetățile vor fi pentru voi refugii de răzbnătorul sângelui, și ucigașul nu va muri până ce va sta înaintea adunării pentru judecată. Și cetățile pe care le veți da, cele șase cetăți, vor fi pentru voi locuri de refugiu. Cele trei cetăți le veți da dincolo de Iordan, și cele trei cetăți le veți da în țara Canaanului.

Refugiu va fi pentru fiii lui Israel, și pentru străin, și pentru cel ce locuiește printre voi; cetățile acestea vor fi ca refugiu, pentru a fugi acolo oricine a lovit un suflet fără voie.

Dacă însă cu un obiect de fier lovește pe cineva și acesta moare, este ucigaș; cu moarte să fie omorât ucigașul. Dacă însă cu o piatră din mână, cu care va muri prin ea, îl lovește și moare, ucigaș este; cu moarte să fie omorât ucigașul. Dacă însă cu un obiect de lemn din mână, cu care poate muri, lovește pe cineva și acela moare, este ucigaș; cu moarte să fie omorât ucigașul.

Răzbnătorul sângelui, acesta va ucide pe ucigaș; când îl va întâlni, acesta îl va ucide. Dacă însă din vrăjmășie îl împinge, și aruncă asupra lui vreun obiect din pândă, și moare, Sau prin mânie l-a lovit cu mâna și moare, cu moarte să fie omorât cel ce a lovit, ucigaș este, cu moarte să fie omorât cel ce ucide, răzbnătorul sângelui va ucide pe ucigaș când îl va întâlni.

Dacă însă brusc, nu din vrăjmășie, îl împinge, sau aruncă asupra lui vreun obiect, nu din cursă, sau cu orice piatră, în care va muri prin ea, fără să știe, și cade asupra lui, și moare, dar el nu era dușmanul lui, nici nu căuta să-i facă rău Și adunarea va judeca între cel ce a lovit și răzbnătorul sângelui, conform acestor judecăți. Și adunarea îl va elibera pe ucigaș de la răzbnătorul sângelui, și adunarea îl va readuce în cetatea sa de refugiu, unde

fugise, și va locui acolo până va muri marele preot, pe care l-au uns cu untdelemnul cel sfânt.

Dacă însă ucigașul iese din granițele orașului în care a fugit acolo, și îl găsește răzbunătorul sângelui în afara hotarelor orașului său de refugiu, și ucide răzbunătorul sângelui pe ucigaș, nu este vinovat. În cetatea de refugiu să locuiască până va muri marele preot, și după moartea marelui preot, ucigașul se va întoarce în pământul stăpânirii sale.

Și acestea vă vor fi o rânduială de judecată pentru generațiile voastre în toate locuințele voastre. Oricine a lovit un suflet, prin martori vei ucide pe ucigaș, iar un singur martor nu va mărturisi asupra unui suflet pentru a muri. Și nu veți lua răscumpărare pentru sufletul ucigașului care este vinovat să fie ucis, căci va fi omorât prin moarte. Nu veți primi răscumpărare pentru a fugi în cetatea de refugiu, pentru a locui din nou pe pământ, până când va muri marele preot. Și să nu ucideți pământul în care locuiți, căci acest sânge ucide pământul, și pământul nu va fi ispășit de sângele vărsat pe el, ci prin sângele celui care varsă. Și nu veți pângări pământul pe care locuiți, pe care eu locuiesc în voi, căci eu sunt Domnul care locuiește în mijlocul fiilor lui Israel.

36

Și au venit conducătorii tribului fiilor lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din tribul fiilor lui Iosif, și au vorbit înaintea lui Moise și înaintea lui Eleazar, preotul, și înaintea conducătorilor caselor familiilor fiilor lui Israel, și au zis: Domnului nostru i-a poruncit Domnul să dea înapoi pământul moștenirii prin sorți fiilor lui Israel, și domnului i-a poruncit Domnul să dea moștenirea lui Salpaad, fratele nostru, fiicelor lui.

Și vor fi soții unuia dintre triburile fiilor lui Israel, și sorțul lor va fi luat din stăpânirea părinților noștri, și va fi adăugat la moștenirea tribului cărora ar deveni soții, și din sorțul moștenirii noastre va fi luat. Dacă însă se va întâmpla eliberarea fiilor lui Israel, atunci moștenirea lor va fi adăugată la moștenirea tribului căruia îi vor deveni soții, și din moștenirea tribului familiei noastre va fi luată moștenirea lor.

Și Moise a poruncit fiilor lui Israel prin porunca Domnului, zicând: astfel zice tribul fiilor lui Iosif. Acesta este cuvântul pe care l-a poruncit Domnul fiicelor lui Salpaad, zicând: cui le place, să fie soții, însă din poporul tatălui lor să fie soții. Și nu va fi transferată moștenirea fiilor lui Israel de la un trib la altul, pentru că fiecare dintre fiii lui Israel se vor lipsi de moștenirea tribului familiei sale. Și orice fiică care moștenește o moștenire din triburile fiilor lui Israel va fi soție unuia din poporul tatălui ei, pentru ca fiii lui Israel să moștenească fiecare moștenirea părintească a sa. Și nu va fi transferat lotul dintr-un trib la alt trib, ci fiecare se va ține strâns de moștenirea sa, fiii lui Israel.

În ce mod a poruncit Domnul lui Moise, astfel au făcut fiicele lui Salpaad. Și Thersa și Egla și Melcha și Noua și Malaa, fiicele lui Salpaad, au devenit ale văruilor lor, Din poporul lui Manase, dintre fiii lui Iosif, au devenit soții, și moștenirea lor a revenit tribului poporului tatălui lor. Acestea sunt poruncile și hotărârile și judecățile pe care le-a poruncit Domnul prin mâna lui Moise la apusul Moabului, lângă Iordan, în dreptul Ierihonului.

Deuteronom

1

Acestea sunt cuvintele pe care le-a vorbit Moise către tot Israelul dincolo de Iordan, în pustie, spre apus, aproape de Marea Roșie, între Paran, Tofel, Lobon, Aulon și Catahrusia. Unsprezece zile de la Horeb, pe calea muntelui Seir, până la Kadesh Barnea. Și s-a întâmplat în al patruzecilea an, în a unsprezecea lună, în ziua întâi a lunii, a vorbit Moise către toți fiii lui Israel, conform cu toate câte a poruncit Domnul lui către ei, după ce a lovit Sihon, regele amoritilor, cel care a locuit în Heshbon, și Og, regele Bashanului, cel care a locuit în Ashtaroth și în Edrei, În ținutul de dincolo de Iordan, în pământul Moabului, a început Moise să explice legea aceasta, zicând: Domnul Dumnezeu nostru ne-a vorbit în Horeb, zicând: Să vă fie de ajuns să locuiți pe muntele acesta. Întoarceți-vă și plecați, voi, și intrați în muntele Amoritilor și către toți vecinii din Araba, în munte și în câmpie, și către sud, și pe coasta pământului Canaanitilor, și Anti-Libanul, până la râul cel mare, râul Eufrat. Vedeti, a dat înaintea voastră pământul; intrând, luați în stăpânire pământul pe care am jurat părinților voștri, lui Avraam și Isaac și Iacov, să-l dau lor și seminței lor după ei.

Și v-am spus în timpul acela, zicând: nu voi putea singur să vă port. Domnul Dumnezeu vostru v-a înmulțit, și iată sunteți astăzi ca stelele cerului la mulțime. Domnul Dumnezeu părinților voștri să vă adauge de o mie de ori cât sunteți și să vă binecuvânteze precum v-a vorbit. Cum voi putea singur să port truda voastră și povara voastră și neînțelegerile voastre? Dați-vă vouă înșivă bărbați înțelepți și pricepuți în triburile voastre, și voi stabili peste voi conducători ai voștri. Și mi-ați răspuns și ați zis: Bun este

cuvântul pe care l-ai rostit, să-l împlinim. Și am luat din voi bărbați înțelepți, pricepuți și inteligenți, și i-am rânduit să conducă peste voi ca comandanți de mii, comandanți de sute, comandanți de cincizeci, comandanți de zeci și dregători ai judecătorilor voștri, Și am poruncit judecătorilor voștri în timpul acela, zicând: ascultați între frații voștri și judecați drept între om și între frate și între străinul lui. Nu vei cunoaște față în judecată, vei judeca conform celui mic și conform celui mare, nu vei arăta părtinire față de om, pentru că judecata lui Dumnezeu este, și cuvântul care dacă este aspru, de la voi, îl veți aduce asupra mea, și îl voi auzi. Și v-am poruncit vouă în timpul acela toate cuvintele pe care trebuie să le împliniți.

Și plecând din Horeb, am mers prin toată pustia aceea mare și înfricoșătoare pe care ați văzut-o, pe drumul muntelui Amorit, precum ne-a poruncit Domnul Dumnezeu nostru, și am venit până la Cades Barnea. Și v-am spus: ați ajuns la muntele Amoritului, pe care Domnul Dumnezeu nostru vi-l dă. Vedeți, Domnul Dumnezeu vostru v-a dat vouă înaintea feței voastre pământul; urcându-vă, luați în stăpânire, după cum a spus Domnul Dumnezeu părinților voștri vouă; nu vă temeți și nici nu vă înfricați. Și ați venit toți la mine și ați spus: Să trimitem mai întâi bărbații noștri să iscodească pentru noi pământul și să ne dea răspuns despre calea pe care vom urca în ea și despre cetățile în care vom intra. Și cuvântul a plăcut înaintea mea, și am luat din voi doisprezece bărbați, câte un bărbat din fiecare trib. Și, întorcându-se înapoi, s-au suit în munte și au venit până la valea ciorchinelui și au spionat-o. Și au luat în mâinile lor din rodul pământului, și au adus către voi, și ziceau: Bun este pământul pe care Domnul Dumnezeu nostru ni-l dă nouă.

Și nu ați fost dispuși să urcați, ci ați nesocotit cuvântul Domnului Dumnezeuului nostru. Și ați cârtit în corturile voastre și ați zis: Pentru că Domnul ne urăște, ne-a scos din pământul Egiptului ca să ne predea în mâinile Amoriților, ca să ne nimicească. Unde ne urcăm noi? Iar frații voștri v-au îndepărtat inima, zicând: neam mare și numeros și mai puternic decât noi, și cetăți mari și întărite până la cer, dar și fii de giganți am văzut acolo. Și v-am spus vouă: nu vă îngroziți și nici nu vă temeți de ei. Domnul Dumnezeuul vostru, cel care merge înaintea voastră, el va lupta împreună cu ei alături de voi, conform cu toate câte a făcut pentru voi în pământul Egiptului și în pustiul acesta pe care l-ați văzut, pe calea muntelui Amoriiteului, ca să vă susțină Domnul. Dumnezeuul tău, precum cineva care susține un om pe fiul său, pe toată calea pe care ați mers până ați venit în locul acesta.

Și în cuvântul acesta nu ați crezut Domnului Dumnezeuului nostru, care merge înaintea voastră pe cale ca să aleagă vouă loc, conducându-vă în foc noaptea, arătându-vă calea pe care mergeți, și în nor ziua.

Și Domnul a auzit vocea cuvintelor voastre, și fiind provocat, a jurat zicând, Dacă va vedea cineva dintre bărbații aceștia pământul acesta bun, pe care l-am jurat părinților lor, cu excepția Caleb, fiul lui Jephunneh, acesta o va vedea, și acestuia îi voi da pământul pe care a călcat, și fiilor lui, pentru că el a fost devotat Domnului. Și Domnul s-a mâniat pe mine din cauza voastră, zicând: Nici tu nu vei intra acolo. Iosua, fiul lui Nun, cel care stă lângă tine, acesta va intra acolo; pe el întărește-l, pentru că el o va da ca moștenire lui Israel. Și tot copilul tânăr care nu știe astăzi binele sau răul, aceștia vor intra acolo, și acestora le voi da-o, și ei o vor moșteni. Și voi, întorcându-vă, ați tăbărit în pustiu, pe calea Mării Roșii.

Și ați răspuns și ați zis: am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeului nostru, noi urcând vom purta război conform cu toate câte a poruncit Domnul Dumnezeul nostru nouă, și luând fiecare vasele cele războinice ale lui, și adunându-vă împreună, urcați în munte. Și a zis Domnul către mine, am zis lor: nu veți urca și nici nu veți lupta, căci nu sunt cu voi, și nu veți fi zdrobiți înaintea dușmanilor voștri. Și v-am vorbit vouă, și nu m-ați ascultat, și ați călcat cuvântul Domnului, și acționând cu violență ați urcat pe munte. Și a ieșit Amoritul cel care locuia în muntele acela în întâmpinarea voastră, și v-a urmărit precum ar face albinele, și vă răneau de la Seir până la Horma. Și șezând jos ați plâns înaintea Domnului Dumnezeului nostru, și nu a auzit Domnul glasul vostru, nici nu v-a dat atenție.

Și ați rămas în Cades multe zile, atâtea zile câte ați rămas vreodată.

2

Și întorcându-ne înapoi, am plecat în pustie, pe calea mării roșii, după cum vorbise Domnul către mine, și am înconjurat muntele Seir multe zile. Și Domnul mi-a spus, Să vă fie de ajuns înconjurarea acestui munte, întoarceți-vă deci spre Nord. Și poporului poruncește-i, zicând: Voi treceți prin granițele fraților voștri, fiii lui Esau, care locuiesc în Seir, și ei se vor teme de voi și se vor feri de voi foarte mult. Nu vă angajați în război cu ei, căci nu voi da vouă din pământul lor nici urmă de picior, pentru că prin moștenire am dat fiilor lui Esau muntele Seir. Cu argint cumpărați mâncare de la ei și veți mânca, și apă cu măsură veți lua de la ei cu argint și veți bea. Căci Domnul Dumnezeul nostru te-a binecuvântat în toată lucrarea mâinilor tale, ia aminte cum ai

trecut prin pustiul acela mare și înfricoșător, iată patruzeci de ani Domnul Dumnezeuul tău a fost cu tine, nu ai dus lipsă de nimic.

Și am trecut pe lângă frații noștri, fiii lui Esau, care locuiau în Seir, pe lângă calea Araba, de la Ailon și de la Gesion Gaber, și întorcându-ne, am trecut prin pustiul Moabului. Și a spus Domnul către mine: Nu fiți ostili moabiților și nu porniți război împotriva lor, căci nu voi da din pământul lor vouă ca moștenire, pentru că fiilor lui Lot le-am dat Aroer-ul să-l moștenească. Omminiții de mai înainte se așezaseră pe ea, un neam mare și numeros și puternic, întocmai ca Anakiții. Rephaim vor fi considerați și aceștia, la fel ca și Anakim, iar Moabiții îi numesc Emim. Și în Seir a locuit Horitul mai înainte, și fiii lui Esau i-au distrus și i-au nimicit dinaintea lor. Și s-au așezat în locul lor, după cum a făcut Israel cu pământul moștenirii sale, pe care Domnul li l-a dat. Acum deci ridicați-vă și plecați, și treceți prin valea Zaret.

Și zilele pe care am călătorit de la Cades Barnea până când am trecut valea Zaret au fost treizeci și opt de ani, până când a căzut toată generația bărbaților războinici, murind din tabără, precum a jurat Domnul Dumnezeu pe ei. Și mâna lui Dumnezeu era asupra lor să-i nimicească din mijlocul taberei până ce au pierit.

Și s-a întâmplat când au căzut toți bărbații războinici, murind din mijlocul poporului, și a vorbit Domnul mi-a spus: Astăzi vei trece hotarele Moab, Aroer, și veți veni aproape de fiii lui Ammon, să nu fiți ostili față de ei, nici să nu intrați cu ei în război, căci nu voi da din pământul fiilor lui Ammon ție ca moștenire, pentru că fiilor lui Lot i-am dat-o ca moștenire. Pământul Refaim va fi socotit, căci și pe el locuiau Refaim mai înainte, iar Amoniții îi numesc Zamzummim. Neam mare și numeros și mai puternic decât voi, precum și Enakeimii, și i-a distrus Domnul dinaintea

lor, și au moștenit și s-au așezat în locul lor până în ziua aceasta. Precum au făcut fiilor lui Esau care locuiau în Seir, în felul în care au nimicit pe Horiți dinaintea lor, și i-au moștenit, și s-au așezat în locul lor până în ziua aceasta. Și Euaioii care locuiau în Asedoth până la Gaza, și Capadocienii care ieșiseră din Capadocia, i-au nimicit pe ei și s-au așezat în locul lor.

Acum, deci, ridicați-vă și plecați, și treceți valea Arnon; iată, am dat în mâinile tale pe Sihon, regele Hesbonului, Amoritul, și pământul lui; începe să-l moștenești, angajează război împotriva lui în ziua aceasta. Începe să dai cutremurarea ta și frica ta asupra feței tuturor națiunilor de sub cer, care, auzind numele tău, se vor tulbura și vor avea dureri din cauza feței tale.

Și am trimis ambasadori din pustia Kedemoth către Sihon, regele Heshbon, cu cuvinte pașnice, zicând Voi trece prin pământul tău, pe cale voi merge, nu mă voi abate nici la dreapta, nici la stânga. Mâncare cu argint îmi vei da și voi mânca, și apă cu argint îmi vei da și voi bea, numai că voi trece pe jos. Așa cum au făcut pentru mine fiii lui Esau care locuiesc în Seir, și Moabiții care locuiesc în Aroer, până voi trece Iordanul în pământul pe care Domnul Dumnezeuul nostru ni-l dă. Și nu a vrut Sihon, regele Heshbon, să ne lase să trecem prin el, pentru că Domnul Dumnezeuul nostru a împietrit duhul lui și a întărit inima lui, ca să fie predat în mâinile tale ca în ziua aceasta.

Și Domnul mi-a spus: Iată, am început să predau înaintea feței tale pe Sihon, regele Heshbon-ului, Amoritul, și pământul lui, și să începi să moștenești pământul lui. Și a ieșit Sihon, regele Heshbonului, în întâmpinarea noastră, el și tot poporul lui, la război în Jahaz. Și Domnul Dumnezeuul nostru l-a predat înaintea noastră, și l-am lovit pe el și pe fiii lui și tot poporul lui. Și am

capturat toate cetățile lui în timpul acela, și am distrus cu desăvârșire fiecare cetate, și femeile lor și copiii lor, nu am lăsat pe nimeni în viață. Cu excepția vitelor pe care le-am prădat, și prăzile cetăților le-am luat Din Aroer, care este lângă malul torentului Arnon, și cetatea care se află în vale, și până la muntele Galaadului, nu s-a întâmplat să fie cetate care să ne fi scăpat. Pe toate le-a predat Domnul Dumnezeu nostru în mâinile noastre. Cu excepția apropierii de fiii lui Ammon nu ne-am apropiat, toate cele alăturate torentului Jabbok și cetățile din ținutul muntos, așa cum ne-a poruncit Domnul Dumnezeu nostru.

3

Și întorcându-ne înapoi, am urcat pe calea cea spre Basan, și a ieșit Og, regele Basanului, în întâmpinarea noastră, el însuși și tot poporul lui, la război, la Edraim. Și a zis Domnul către mine: Nu te teme de el, că în mâinile tale l-am dat pe el și tot poporul lui și tot pământul lui, și îi vei face lui precum ai făcut lui Sihon, regele Amoriților, care locuia în Hesbon. Și Domnul Dumnezeu nostru l-a dat în mâinile noastre pe el și pe Og, regele Basanului, și tot poporul lui, și l-am lovit până ce nu am lăsat din sămânța lui.

Și am capturat toate orașele lui în timpul acela, nu era oraș pe care să nu-l fi luat de la ei, șazeci de orașe, toate regiunile înconjurătoare Argob ale regelui Og în Basan, Toate cetățile erau întărite, cu ziduri înalte, porți și zăvoare, cu excepția cetăților Fereziților, care erau foarte multe. Am distrus cu desăvârșire, precum am făcut lui Sihon, regele Heshbon, și am distrus cu desăvârșire toată cetatea una după alta, și femeile, și copiii. Și toate vitele și prăzile orașelor le-am jefuit pentru noi înșine.

Și am luat în timpul acela pământul din mâinile celor doi regi ai Amoriților, care erau dincolo de Iordan, de la pârâul Arnon și până la Hermon, Palmieri numesc Aermonul Sanior, iar Amoritul l-a numit Sanir. Toate cetățile Misor, și toată Galaad, și toată Basan până la Elcha și Edraim, cetățile regatului lui Og în Basan, Căci cu excepția lui Og, regele Basanului, care a fost lăsat din Rafaim, iată patul lui, un pat de fier, iată acesta în extremitățile fiilor lui Amon, nouă coți lungimea lui și patru coți lățimea lui, în cot de om. Și pământul acela l-am moștenit în timpul acela de la Aroer, care este lângă marginea torentului Arnon, și jumătatea muntelui Galaad, și cetățile lui le-am dat lui Ruben și lui Gad. Și restul Galaadului, și tot Basanul, regatul lui Og, l-am dat la jumătatea tribului lui Manase, și toată regiunea înconjurătoare a Argobului, tot Basanul acela, va fi socotit pământ al Refaimilor. Și Iair, fiul lui Manase, a luat toată regiunea Argob până la granițele Gargasi și Machathi, le-a numit după numele lui Basan Thauoth Iaeir până în ziua aceasta. Și lui Machir i-am dat Galaadul. Și lui Ruben și lui Gad le-am dat de la Galaad până la torentul Arnon, mijlocul torentului fiind graniță, și până la Jabbok, torentul fiind graniță cu fiii lui Amon, Și Arabah și Iordanul ca graniță a Mahanareth-ului, și până la marea Arabah, marea sării, sub Asedoth, Phasga spre răsărit.

Și v-am poruncit vouă în timpul acela, zicând: Domnul Dumnezeuul vostru v-a dat vouă pământul acesta ca moștenire; înarmați, mergeți înainte înaintea fraților voștri, fiii lui Israel, toți cei în stare de luptă. Dar femeile voastre și copiii voștri și vitele voastre, știu că aveți multe vite, să locuiască în cetățile voastre pe care vi le-am dat, până când Domnul va da odihnă Dumnezeuul vostru pe frații voștri, precum și pe voi, și să moștenească și aceștia pământul pe care Domnul Dumnezeuul nostru îl dă lor

dincolo de Iordan, și vă veți întoarce fiecare la moștenirea sa, pe care v-am dat-o vouă.

Și lui Iosua i-am poruncit în timpul acela, zicând: ochii voștri au văzut toate câte a făcut Domnul Dumnezeu nostru celor doi împărați aceștia; astfel va face Domnul Dumnezeu nostru tuturor împărățiilor asupra cărora tu treci acolo. Nu vă veți teme de ei, căci Domnul Dumnezeu nostru însuși va lupta pentru voi.

Și m-am rugat Domnului în timpul acela, zicând Doamne Dumnezeu, tu ai început să arăți slugii tale puterea ta și tăria ta, și mâna cea puternică, și brațul cel înalt, căci cine este Dumnezeu în cer sau pe pământ, care va face precum ai făcut tu și conform puterii tale? Având trecut deci, voi vedea pământul cel bun acesta, cel care este dincolo de Iordan, muntele acesta cel bun și Antilibanul.

Și Domnul m-a trecut cu vederea din pricina voastră și nu m-a ascultat, și mi-a zis Domnul: Să-ți fie de ajuns, să nu mai adaugi să vorbești acest cuvânt. Urcă-te pe vârful celui cioplit și, uitându-te cu ochii tăi spre mare și nord și sud și răsărit, vezi cu ochii tăi, că nu vei trece Iordanul acesta. Și poruncește-i lui Iosua și întărește-l și încurajează-l, căci acesta va trece înaintea poporului acestuia, și acesta le va da lor ca moștenire tot pământul pe care l-ai văzut. Și ne-am așezat în valea de lângă casa lui Phogor.

4

Și acum, Israele, ascultă ordonanțele și judecățile pe care eu te învăț astăzi să le împlinești, ca să trăiești și să te înmulțești și, intrând, să moștenești pământul pe care Domnul Dumnezeuul părinților tăi ți-l dă ție. Nu veți adăuga la cuvântul pe care eu vi-l

poruncesc și nu veți lua de la el; păziți poruncile Domnului Dumnezeuului nostru, pe care vi le poruncesc astăzi. Ochii voștri au văzut toate câte a făcut Domnul Dumnezeuul nostru lui Baal Peor, că pe tot omul care a mers după Baal Peor, l-a nimicit Domnul Dumnezeuul vostru din mijlocul vostru. Voi însă, cei atașați de Domnul Dumnezeuul vostru, trăiți cu toții astăzi.

Vedeți, v-am arătat statute și judecăți așa cum mi-a poruncit Domnul, să fac astfel în țara în care voi intrați acolo să o moșteniți. Și veți păzi și veți face, căci aceasta este înțelepciunea voastră și priceperea voastră înaintea tuturor națiunilor, care vor auzi despre toate aceste rânduieli, și vor spune: Iată un popor înțelept și priceput, această națiune mare. Că ce fel de neam mare are un Dumnezeu care se apropie de ei ca Domnul Dumnezeuul nostru în toate lucrurile în care îl chemăm pe El? Și care este națiunea mare care are ordonanțe și judecăți drepte conform cu toată legea aceasta, pe care eu o dau înaintea voastră astăzi?

Ia aminte pentru tine însuși și păzește-ți sufletul foarte mult, ca să nu uiți toate cuvintele pe care le-au văzut ochii tăi și să nu se depărteze de inima ta în toate zilele vieții tale, și să-i înveți pe fiii tăi și pe fiii fiilor tăi despre ziua în care ați stat înaintea Domnului Dumnezeuului nostru în Horeb, în ziua adunării, când a zis Domnul mi-a zis: Adună poporul la mine și să audă cuvintele mele, astfel încât să învețe să se teamă de mine în toate zilele cât trăiesc pe pământ, și ei vor învăța pe fiii lor. Și v-ați apropiat și ați stat lângă munte, și muntele ardea cu foc până la cer, întuneric, beznă, furtună. Și Domnul a vorbit către voi din mijlocul focului, o voce de cuvinte pe care voi ați auzit-o, și nu ați văzut nicio asemănare, ci doar vocea, Și v-a vestit vouă legământul Său, pe care v-a poruncit să-l împliniți, cele zece cuvinte, și le-a scris pe două table de piatră.

Și mie mi-a poruncit Domnul în timpul acela să vă învăț hotărâri și judecăți, ca voi să le împliniți în țara în care intrați acolo ca să o moșteniți. Și veți păzi foarte sufletele voastre, căci nu ați văzut nicio asemănare în ziua în care Domnul v-a vorbit în Horeb, pe munte, din mijlocul focului. Nu acționați fără lege și nu faceți vouă înșivă chip cioplit ca asemănare, vreo imagine ca asemănare de parte masculină sau feminină, asemănarea oricărui animal dintre cele ce sunt pe pământ, asemănarea oricărei păsări înaripate care zboară sub cer, Asemănarea oricărui târâtor care se târâște pe pământ, asemănarea oricărui pește care este în apele de sub pământ. Și să nu te uiți sus la cer și, văzând soarele și luna și stelele și toată zestrea cerului, să fii răătăcit să te închini lor și să le slujești, pe care Domnul Dumnezeuul tău le-a repartizat tuturor națiunilor de sub cer. Pe voi însă v-a luat Dumnezeu și v-a scos din pământul Egiptului, din cuptorul cel de fier, din Egipt, ca să fiți ai Lui popor de moștenire, ca în ziua aceasta.

Și Domnul Dumnezeu s-a mâniat pe mine din pricina celor spuse de voi, și a jurat ca să nu trec Iordanul acesta și ca să nu intru în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ca moștenire. Eu pentru că mor în pământul acesta și nu trec Iordanul acesta, voi însă treceți și veți moșteni pământul acesta bun. Luați aminte la voi, să nu uitați legământul Domnului Dumnezeuului nostru, pe care l-a făcut cu voi, și să săvârșiți fărădelege, și să faceți vouă înșivă chip cioplit, asemănare a tuturor celor ce ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău. Că Domnul Dumnezeuul tău este un foc mistuitor, un Dumnezeu gelos.

Dacă însă vei naște fii și fii ai fiilor tăi, și veți întârzia pe pământ, și veți săvârși fărădelege, și veți face chip cioplit, asemănare a oricărui lucru, și veți face răul înaintea Domnului Dumnezeuul vostru să-l provocați la mânie, mărturisesc vouă astăzi

cerul și pământul, că veți pieri cu desăvârșire de pe pământul în care treceți Iordanul ca să-l moșteniți acolo, nu veți trăi multe zile pe el, ci veți fi nimiciți cu desăvârșire. Și Domnul vă va împărștia printre toate popoarele, și veți rămâne puțini la număr printre toate popoarele în care Domnul vă va duce acolo. Și veți sluji acolo altor zei, lucrări ale mâinilor oamenilor, lemne și pietre, care nu vor vedea, nici nu vor auzi, nici nu vor mânca, nici nu vor mirosi. Și veți căuta acolo pe Domnul Dumnezeuul vostru și îl veți găsi când îl veți căuta din toată inima ta și din tot sufletul tău, în necazul tău. Și te vor găsi toate cuvintele acestea în cele din urmă zile, și te vei întoarce către Domnul Dumnezeuul tău, și vei asculta glasul Lui. Că Domnul Dumnezeuul tău este un Dumnezeu milostiv, nu te va părăsi, nici nu te va nimici, nu va uita legământul părinților tăi, pe care Domnul l-a jurat lor.

Întrebați de zilele anterioare, cele care au fost înaintea voastră, de la ziua în care Dumnezeu a creat omul pe pământ, și de la un capăt al cerului până la celălalt capăt al cerului, dacă s-a întâmplat vreodată conform acestui cuvânt mare, dacă s-a auzit vreodată astfel de lucru, dacă vreun popor a auzit vocea Dumnezeu cel viu vorbind din mijlocul focului, așa cum ai auzit tu și ai trăit, Dacă Dumnezeu a încercat, intrând, să ia pentru Sine un neam din mijlocul altui neam prin încercare, și prin semne, și prin minuni, și prin război, și prin mână puternică, și prin braț înălțat, și prin vedenii mari, conform cu toate câte a făcut Domnul Dumnezeuul nostru în Egipt înaintea ochilor tăi care vedeau, astfel încât să cunoști că Domnul Dumnezeuul tău este Dumnezeu, și nu mai este altul afară de El. Din cer s-a auzit vocea Lui ca să te instruiască pe tine, și pe pământ ți-a arătat focul Lui cel mare, și cuvintele Lui le-ai auzit din mijlocul focului.

Pentru că a iubit pe părinții tăi, a ales sămânța lor după ei, adică pe voi, și te-a scos El însuși cu puterea Lui cea mare din Egipt, A nimici neamuri mari și mai puternice decât tine dinaintea feței tale, pentru a te introduce și a-ți da ție pământul lor ca moștenire, precum ai astăzi.

Și vei cunoaște astăzi și te vei întoarce cu mintea, că Domnul Dumnezeuul tău este Dumnezeu în cerul de sus și pe pământul de jos, și nu mai este altul afară de El. Și păziți poruncile Lui și rânduielele Lui, câte eu îți poruncesc astăzi, ca să-ți fie bine ție și fiilor tăi după tine, ca să aveți zile lungi pe pământul pe care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă în toate zilele. Atunci Moise a separat trei cetăți dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui, să fugă acolo ucigașul care ar ucide vecinul fără să știe, și acesta nu îl ura înainte de ieri și de alaltăieri, și va fugi pentru refugiu într-una din cetățile acestea, și va trăi, pe Bosor în pustie, în pământul câmpiei, lui Ruben, și pe Ramot în Galaad lui Gad, și pe Gaulon în Basan lui Manase.

Aceasta este legea pe care a pus-o Moise înaintea fiilor lui Israel. Acestea sunt mărturiile și poruncile și judecățile pe care le-a vorbit Moise fiilor lui Israel, după ieșirea lor din pământul Egiptului. În dincolo de Iordan, în vale, aproape de casa lui Phogor, în pământul lui Sihon, regele Amoriților, care a locuit în Heshbon, pe care l-a lovit Moise și fiii lui Israel, după ce au ieșit ei din pământul Egiptului. Și ei au moștenit pământul lui și pământul lui Og, regele Basanului, cei doi regi ai amoriților, care erau dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui, din Aroer, care este pe malul pârâului Arnon, și pe muntele lui Sihon, care este Hermon, toată Arabia dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui, sub Asedoth cea cioplită în stâncă.

5

Și a chemat Moise tot Israelul și a zis către ei: Ascultă, Israele, orânduiri și judecățile pe care eu le vorbesc astăzi în urechile voastre, și le veți învăța și veți păzi să le împliniți. Domnul Dumnezeu vostru a făcut legământ cu voi în Horeb. Nu cu părinții voștri a făcut Domnul legământul acesta, ci cu voi, voi toți cei vii aici astăzi. Față în față a vorbit Domnul către voi pe munte din mijlocul focului. Și eu am stat între Domnul și voi în timpul acela ca să vă vestesc cuvintele Domnului, căci v-ați temut de fața focului și nu v-ați suit în munte, zicând Eu sunt Domnul Dumnezeu tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclaviei.

Nu vor fi pentru tine alți zei înaintea feței mele.

Nu vei face pentru tine însuți chip, nici vreo asemănare a celor ce sunt în cerul de sus, și a celor ce sunt pe pământul de jos, și a celor ce sunt în apele de sub pământ. Nu te vei închina lor, nici nu le vei sluji, pentru că Eu sunt Domnul Dumnezeu tău, Dumnezeu gelos, pedepsind păcatele părinților asupra copiilor până la a treia și a patra generație a celor ce Mă urăsc, Și făcând milă în mii celor ce mă iubesc și celor ce păzesc poruncile mele. Nu vei lua numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, căci nu va curăți Domnul Dumnezeu tău pe cel ce ia numele Lui în deșert.

Păzește ziua săbătelor ca să o sfințești, în felul în care ți-a poruncit Domnul Dumnezeu tău. Șase zile lucrezi și vei face toate lucrările tale, Iar în ziua a șaptea este sabatul Domnului Dumnezeului tău; să nu faci în ea nicio lucrare, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici servitorul tău, nici servitoarea ta, nici boul tău, nici animalul tău de povară, nici toată vita ta, nici străinul

care locuiește la tine, pentru ca să se odihnească servitorul tău și servitoarea ta și animalul tău de povară, precum și tu. Și îți vei aminti că erai servitor în pământul Egiptului, și te-a scos Domnul Dumnezeuul tău de acolo cu mână puternică și cu braț înalt, pentru aceasta ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău să păzești ziua sabatelor și să o sfințești. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, după cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău, ca să-ți fie bine și ca să fii cu viață lungă pe pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție. Nu vei ucide. Nu vei comite adulter. Nu vei fura. Nu vei depune mărturie falsă împotriva aproapelui tău. Nu vei dori femeia vecinului tău, nu vei dori casa vecinului tău, nici câmpul lui, nici copilul lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici animalul de povară al lui, nici vreun animal al lui, nici toate câte sunt ale vecinului tău.

Aceste cuvinte le-a vorbit Domnul către toată adunarea voastră pe munte, din mijlocul focului, întunericului, întunericului, furtunii, cu voce mare, și nu a mai adăugat. Și le-a scris pe două table de piatră și mi le-a dat mie. Și s-a întâmplat că, atunci când ați auzit vocea din mijlocul focului, și muntele ardea cu foc, v-ați apropiat de mine toți conducătorii triburilor voastre și sfatul bătrânilor voștri, Și voi spuneți: Iată, Domnul Dumnezeuul nostru ne-a arătat gloria Sa, și am auzit vocea Sa din mijlocul focului; în ziua aceasta am văzut că Dumnezeu va vorbi către om, și acesta va trăi. Și acum să nu murim, căci ne va mistui focul acesta cel mare, dacă vom mai auzi noi vocea Domnului Dumnezeuul nostru, și vom muri. Cine este trupul care a auzit vocea Dumnezeului celui viu vorbind din mijlocul focului, ca noi, și va trăi? Apropie-te tu și ascultă toate câte ar spune Domnul Dumnezeuul nostru, și tu vei vorbi către noi toate câte ar vorbi Domnul Dumnezeuul nostru către tine, și vom auzi și vom face.

Și a auzit Domnul glasul cuvintelor voastre când vorbeți către mine, și mi-a zis Domnul: am auzit glasul cuvintelor poporului acestuia, toate câte au vorbit către tine; cu dreptate au vorbit în toate câte au spus. Cine va face ca inima lor să fie astfel în ei, încât să se teamă de mine și să păzească poruncile mele în toate zilele, pentru ca să le fie bine lor și fiilor lor în veci? Mergeți, le-am spus lor, întoarceți-vă în casele voastre, Tu însă stai cu mine, și îți voi spune poruncile și rânduielele și judecățile pe care le vei învăța pe ei, și să le facă astfel în pământul pe care eu li-l dau ca moștenire. Și veți păzi să faceți întocmai cum v-a poruncit Domnul Dumnezeu vostru, nu vă veți abate nici la dreapta, nici la stânga, Conform întregii căi pe care ți-a poruncit-o Domnul Dumnezeu tău să mergi pe ea, astfel încât să-ți dea odihnă, și să-ți fie bine, și să trăiți mult asupra pământului pe care îl veți moșteni.

6

Și acestea sunt poruncile și statutele și judecățile pe care Domnul Dumnezeu nostru a poruncit să vă învățăm să le faceți astfel în pământul în care voi intrați acolo ca să-l moșteniți. Așa că să vă temeți de Domnul Dumnezeu vostru, să păziți toate hotărârile Lui și poruncile Lui pe care eu ți le poruncesc astăzi, tu și fiii tăi și fiii fiilor tăi, în toate zilele vieții tale, pentru ca să trăiți mult.

Și ascultă, Israele, și păzește să faci, astfel încât să-ți fie bine ție și astfel încât să vă înmulțiți foarte mult, precum a vorbit Domnul Dumnezeuul părinților tăi să-ți dea ție pământ curgând cu lapte și miere. Și acestea sunt rânduielele și judecățile pe care le-a poruncit Domnul fiilor lui Israel în pustie, după ieșirea lor din pământul Egiptului. Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeu nostru, Domnul unul este. Și vei iubi pe Domnul Dumnezeuul tău din toată

mintea ta, și din tot sufletul tău, și din toată puterea ta. Și cuvintele acestea, pe care ți le poruncesc astăzi, vor fi în inima ta și în sufletul tău. Și le vei învăța pe ele fiilor tăi, și vei vorbi despre ele șezând în casă, și mergând pe cale, și culcându-te, și sculându-te. Și le vei lega ca semn pe mâna ta, și va fi neclintit înaintea ochilor tăi. Și le veți scrie pe stâlpii ușilor caselor voastre și pe porțile voastre.

Și va fi când te va aduce Domnul Dumnezeuul tău în pământul pe care l-a jurat părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, să îți dea cetăți mari și bune pe care nu le-ai zidit tu, Case pline de toate bunurile pe care nu le-ai umplut tu, fântâni săpate pe care nu le-ai săpat tu, vii și măslinișuri pe care nu le-ai plantat tu, și după ce vei mânca și te vei sătura, ia seama la tine însuși să nu uiți Domnului Dumnezeuului tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclaviei. Pe Domnul Dumnezeuul tău să te temi, și lui singur să-i slujești, și de el să te lipești, și pe numele lui să juri.

Nu mergeți după alți zei, de la zeii națiunilor din jurul vostru, că Dumnezeuul gelos, Domnul Dumnezeuul tău, este în mijlocul tău, ca nu cumva, mâniindu-se cu mânie Domnul Dumnezeuul tău asupra ta, să te distrugă de pe fața pământului.

Nu vei ispitii pe Domnul Dumnezeuul tău, așa cum L-ați ispitii în ispită. Păzind, vei păzi poruncile Domnului Dumnezeuului tău, mărturiile și rânduielile, câte ți-a poruncit. Și vei face ce este plăcut și bun înaintea Domnului Dumnezeuului tău, ca să-ți fie bine, și să intri și să moștenești pământul cel bun, pe care l-a jurat Domnul părinților voștri, a alunga pe toți dușmanii tăi dinaintea feței tale, așa cum a vorbit Domnul.

Și va fi când te va întreba fiul tău mâine, zicând: Ce sunt mărturiile și ordonanțele și judecățile pe care Domnul Dumnezeuul nostru ni le-a poruncit nouă? Și vei spune fiului tău: Servitori eram ai Faraonului în pământul Egiptului, și Domnul ne-a scos de acolo cu mână puternică și cu braț înălțat. Și Domnul a dat semne și minuni mari și rele în Egipt, asupra lui Faraon și asupra casei lui, înaintea noastră, și ne-a condus afară de acolo ca să ne dea pământul acesta, pe care a jurat să-l dea părinților noștri. Și Domnul ne-a poruncit să împlinim toate aceste rânduieli, să ne temem de Domnul Dumnezeuul nostru, ca să ne fie bine în toate zilele, ca să trăim precum și astăzi. Și milă va fi nouă, dacă păzim să facem toate poruncile acestea înaintea Domnului Dumnezeuului nostru, precum ne-a poruncit nouă.

7

Dacă Domnul Dumnezeuul tău te aduce în pământul în care intri ca să-l moștenești, și scoate neamuri mari dinaintea ta, pe Hitit și pe Ghergheseul și pe Amoreu și pe Canaanu și pe Ferezeu și pe Heveu și pe Iebusit, șapte neamuri multe și mai puternice decât voi, și Domnul Dumnezeuul tău îi va preda în mâinile tale, și îi vei lovi, cu distrugere îi vei șterge, nu vei face legământ cu ei, nici nu vei arăta milă față de ei, Nici nu vă veți căsători cu ei, fiica ta nu o vei da fiului lui, și fiica lui nu o vei lua pentru fiul tău. Pentru că va întoarce pe fiul tău de la mine și va sluji altor zei, și Domnul se va mânia cu mânie împotriva voastră și te va distruge repede. Dar astfel veți face lor: altarele lor le veți dărâma, și stâlpii lor îi veți sfărâma, și dumbrăvile lor le veți tăia, și chipurile cioplite ale zeilor lor le veți arde cu foc. Căci popor sfânt ești pentru Domnul Dumnezeuul tău, și pe tine te-a ales Domnul Dumnezeuul tău să fii pentru El popor de comoara dintre toate neamurile care sunt pe fața pământului.

Nu pentru că sunteți numeroși dintre toate națiunile v-a ales Domnul și v-a ales pe voi, căci voi sunteți puțini dintre toate națiunile. Dar din dragostea Domnului pentru voi și păzind jurământul pe care l-a jurat părinților voștri, Domnul v-a scos cu mână puternică, și Domnul te-a răscumpărat din casa sclaviei, din mâna lui Faraon, regele Egiptului. Și vei cunoaște că Domnul Dumnezeuul tău, acesta este Dumnezeu, Dumnezeu credincios, care păzește legământul și mila față de cei ce Îl iubesc și față de cei ce păzesc poruncile Lui, pentru mii de generații, și răsplătind celor ce urăsc, conform feței lor, ca să-i nimicească, și nu va întârzia pentru cei ce urăsc, conform feței lor le va răsplăti.

Și vei păzi poruncile, ordonanțele și judecățile acestea, pe care ți le poruncesc astăzi să le îplinești. Și va fi când veți auzi aceste porunci și le veți păzi și le veți face, și Domnul Dumnezeuul tău va păzi pentru tine legământul și mila pe care a jurat-o părinților voștri. Și te va iubi, și te va binecuvânta, și te va înmulți, și va binecuvânta urmașii pântecelui tău și rodul pământului tău, grâul tău și vinul tău și untdelemnul tău, turmele boilor tăi și cirezile oilor tale, pe pământul pe care Domnul a jurat părinților tăi să ți-l dea. Binecuvântat vei fi tu dintre toate neamurile; nu va fi între voi neroditor, nici stearpă, și nici în vitele tale. Și va îndepărta Domnul Dumnezeuul tău de la tine toată boala și toate bolile Egiptului cele rele, pe care le-ai văzut și câte ai cunoscut, nu le va pune asupra ta, și le va pune pe ele asupra tuturor celor ce te urăsc.

Și vei mânca toate prăzile neamurilor pe care Domnul Dumnezeuul tău ți le dă, nu va cruța ochiul tău asupra lor, și să nu slujești zeilor lor, pentru că aceasta este o piedică de poticnire pentru tine.

Dacă însă spui în mintea ta că poporul acesta este mai mare decât mine, cum voi putea să-i distrug? Nu te vei teme de ei, cu siguranță îți vei aminti câte a făcut Domnul Dumnezeuul tău lui Faraon și tuturor egiptenilor, Încercările cele mari pe care le-au văzut ochii tăi, semnele și minunile cele mari acelea, mâna cea puternică și brațul cel înalt, cum te-a scos Domnul Dumnezeuul tău, astfel va face Domnul Dumnezeuul vostru tuturor națiunilor de care te temi. Și viespile le va trimite Domnul Dumnezeuul tău în ei, până când vor fi distruși cei rămași și cei ascunși de tine, Nu vei fi lovit de înfățișarea lor, căci Domnul Dumnezeuul tău este cu tine, un Dumnezeu mare și puternic. Și Domnul Dumnezeuul tău va nimici națiunile acestea dinaintea ta puțin câte puțin, nu vei putea să le nimicești repede, ca să nu devină pământul pustiu și să se înmulțească asupra ta fiarele sălbatice. Și Domnul Dumnezeuul tău îi va preda în mâinile tale, și îi vei distruge cu distrugere mare, până îi vei nimici complet. Și va preda pe regii lor în mâinile voastre, și veți distruge numele lor din locul acela, nimeni nu va sta împotriva ta, până când îi vei distruge cu desăvârșire.

Chipurile sculptate ale zeilor lor le veți arde în foc, nu vei dori argintul, nici aurul de la ele nu vei lua pentru tine, ca să nu te poticnești prin aceasta, pentru că este o urâciune pentru Domnul Dumnezeuul tău. Și nu vei aduce urâciune în casa ta, și vei fi lucru blestemat asemenea acesteia; cu urâciune o vei urî și cu scârbă o vei detesta, pentru că este lucru blestemat.

8

Toate poruncile pe care eu vi le poruncesc astăzi le veți păzi ca să le împliniți, pentru ca să trăiți și să vă înmulțiți, și să intrați și să moșteniți pământul pe care Domnul Dumnezeuul vostru l-a jurat părinților voștri. Și îți vei aminti toată calea pe care te-a condus

Domnul Dumnezeuul tău în pustie, pentru ca să te smerească și să te încerce, și să fie cunoscut ce este în inima ta, dacă vei păzi poruncile Lui sau nu. Și te-a chinuit, și ți-a dat foame, și te-a hrănit cu mana, pe care nu au cunoscut-o părinții tăi, ca să-ți declare că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese prin gura lui Dumnezeu va trăi omul. Hainele tale nu s-au uzat de pe tine, sandalele tale nu s-au uzat de pe tine, picioarele tale nu s-au îngroșat cu bătăături, iată patruzeci de ani.

Și vei cunoaște în inima ta că, așa cum un om își disciplinează fiul său, astfel Domnul Dumnezeuul tău te va disciplina pe tine. Și vei păzi poruncile Domnului Dumnezeului tău, mergând în căile Lui și temându-te de El.

Căci Domnul Dumnezeuul tău te va aduce într-un pământ bun și întins, unde sunt torente de ape și izvoare din adâncuri care ies prin câmpii și prin munți, Pământ cu grâu și orz, vii, smochini, rodii, pământ cu măslin, ulei și miere, Pământ pe care nu cu sărăcie vei mânca pâinea ta și nu vei duce lipsă de nimic pe el, pământ ale cărui pietre sunt fier și din ai cărui munți vei extrage bronz.

Și vei mânca și te vei sătura, și vei binecuvânta pe Domnul Dumnezeuul tău pentru pământul cel bun pe care ți l-a dat. Ia aminte pentru tine însuși să nu uiți pe Domnul Dumnezeuul tău, să nu păzești poruncile Lui și judecățile și rânduielele Lui, pe care ți le poruncesc astăzi Nu cumva, după ce ai mâncat și te-ai săturat, și după ce ai construit case frumoase și ai locuit în ele, și când boii tăi și oile tale se vor înmulți ție, argintul și aurul se vor înmulți ție, și toate câte vei avea se vor înmulți ție te înalți în inimă și uiți pe Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclaviei al celui care te-a adus prin pustiul cel mare și

înfricoșător acela, unde erau șarpe mușcător și scorpion și sete, unde nu era apă, al celui care ți-a scos din stânca ascuțită izvor de apă al celui care te-a hrănit cu mana în pustie, pe care nu ai cunoscut-o tu și nu au cunoscut-o părinții tăi, ca să te smerească și să te încerce și să-ți facă bine în zilele tale de pe urmă Nu spune în inima ta: Puterea mea și stăpânirea mâinii mele mi-au făcut această putere mare. Și te vei aminti de Domnul Dumnezeuul tău, că el însuși îți dă putere să faci avere, și ca să stabilească legământul său pe care l-a jurat Domnul părinților tăi, ca astăzi.

Și va fi că, dacă uitând vei uita de Domnul Dumnezeuul tău și vei merge după alți zei și le vei sluji și te vei închina lor, mărturisesc vouă astăzi cerul și pământul, că cu distrugere veți pieri. Ca și celelalte națiuni pe care Domnul Dumnezeuul le distruge înaintea feței voastre, astfel veți pieri, pentru că nu ați ascultat glasul Domnului Dumnezeuului vostru.

9

Ascultă, Israele, tu treci astăzi Iordanul ca să intri să moștenești națiuni mari și mai puternice decât voi, cetăți mari și întărite până la cer, Un popor mare și numeros și înalt, fiii lui Anak, pe care tu îi cunoști, și tu ai auzit: cine se va împotrivi înaintea fiilor lui Anak? Și vei cunoaște astăzi că Domnul Dumnezeuul tău va merge înaintea feței tale, este un foc mistuitor, El îi va nimici și El îi va întoarce de la fața ta, și îi va pierde în grabă, precum ți-a spus Domnul. Nu spune în inima ta, când va nimici Domnul Dumnezeuul tău neamurile acestea dinaintea ta, zicând: din pricina dreptății mele m-a adus Domnul să moștenezc pământul acesta cel bun. Nu prin dreptatea ta, nici prin sfințenia inimii tale tu intri să moștenești pământul lor, ci din cauza necredincioșiei neamurilor acestora Domnul îi va distruge

dinaintea ta, și pentru ca să stabilească legământul pe care l-a jurat Domnul părinților noștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

Și vei cunoaște astăzi că nu prin faptele tale drepte Domnul Dumnezeuul tău îți dă ție pământul acesta bun să-l moștenești, pentru că ești un popor încăpățânat. Amintește-te, nu uita cât de mult L-ai provocat pe Domnul Dumnezeuul tău în pustie, din ziua în care ați ieșit din Egipt și până ați venit în locul acesta, neascultând de Domnul în mod continuu.

Și în Horeb ați provocat pe Domnul, și Domnul s-a mâniat asupra voastră ca să vă distrugă, Când m-am urcat în munte ca să iau tablele de piatră, tablele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi, am rămas în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, nu am mâncat pâine și nu am băut apă. Și Domnul mi-a dat cele două table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu, și pe ele erau scrise toate cuvintele pe care Domnul vi le-a vorbit pe munte în ziua adunării, Și s-a întâmplat că după patruzeci de zile și patruzeci de nopți, Domnul mi-a dat mie cele două table de piatră, tablele legământului. Și a zis Domnul către mine: ridică-te, coboară repede de aici, pentru că a săvârșit fărădelege poporul tău, pe care l-ai scos din pământul Egiptului; au călcat repede de pe calea pe care le-am poruncit-o, și și-au făcut chip turnat.

Și Domnul mi-a spus, zicând: am vorbit către tine o dată și de două ori, zicând: am văzut pe poporul acesta, și iată, este un popor încăpățânat, Și acum permite-mi să-i distrug, și voi șterge numele lor de sub cer, și te voi face un neam mare și puternic, mult mai mult decât acesta. Și întorcându-mă, am coborât din munte, și muntele ardea cu foc până la cer, și cele două table ale mărturiilor erau în cele două mâini ale mele. Și văzând că ați păcătuit înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și v-ați făcut vouă un chip turnat,

și v-ați abătut de la calea pe care v-a poruncit Domnul s-o urmați, și luând cele două table, le-am aruncat din amândouă mâinile mele și le-am sfărâmat înaintea voastră. Și m-am rugat înaintea Domnului a doua oară, așa cum și mai înainte, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine nu am mâncat și apă nu am băut, pentru toate păcatele voastre pe care le-ați săvârșit făcând răul înaintea Domnului Dumnezeuului, ca să-L mâniați pe El. Și sunt înfricoșat din cauza mâniei și furiei, pentru că Domnul a fost provocat împotriva voastră să vă distrugă, și Domnul m-a ascultat și în acest timp. Și asupra lui Aaron s-a mâniat să-l distrugă, și m-am rugat și pentru Aaron în timpul acela. Și păcatul vostru pe care l-ați făcut, vițelul, l-am luat și l-am ars în foc, și l-am măcinat zdrobindu-l foarte mult până a devenit subțire, și a devenit ca praful, și am aruncat praful în torentul care cobora din munte.

Și în ardere, și în încercare, și în mormintele poftei, provocându-L, ați fost împotriva Domnului. Și când Domnul v-a trimis din Cades Barnea, zicând: Urcați-vă și moșteniți pământul pe care vi-l dau vouă, voi ați nesocotit cuvântul Domnului Dumnezeuului vostru și nu ați crezut în El și nu ați ascultat de glasul Lui. Neascultători ați fost față de Domnul din ziua în care v-a fost cunoscut. Și m-am rugat înaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți, câte m-am rugat, căci Domnul a zis să vă nimicească. Și m-am rugat către Dumnezeu și am zis: Doamne, rege al zeilor, nu distruge poporul Tău și moștenirea Ta, pe care ai răscumpărat-o, pe care ai scos-o din pământul Egiptului, prin puterea Ta cea mare, prin mâna Ta cea puternică și prin brațul Tău cel înalt. Adu-ți aminte de Avraam și Isaac și Iacov, slujitorii tăi, cărora ai jurat pe tine însuși, nu privi la asprimea poporului acestuia și la fărădelegile și la păcatele lor. Nu cumva să spună cei ce locuiesc în pământul de unde ne-ai scos pe noi de acolo, zicând: din cauza că nu a putut Domnul să-i introducă în pământul pe

care li l-a promis, și din cauza că i-a urât, i-a scos în pustie ca să-iucidă. Și aceștia sunt poporul tău și moștenirea ta, pe care i-ai scos din pământul Egiptului prin puterea ta cea mare, prin mâna ta cea puternică și prin brațul tău cel înalt.

10

În acel timp, Domnul mi-a zis: Sculptează pentru tine două table de piatră, precum cele dintâi, și urcă-te la Mine pe munte, și vei face pentru tine un chivot de lemn. Și vei scrie pe table cuvintele care erau pe tablele cele dintâi pe care le-ai zdrobit, și le vei pune în chivot. Și am făcut un chivot din lemn incoruptibil, și am cioplit tablele de piatră ca pe cele dintâi, și m-am urcat pe munte cu cele două table în mâinile mele. Și a scris pe tăblițe conform cu scrierea cea dintâi cele zece cuvinte pe care le-a vorbit Domnul către voi pe munte din mijlocul focului, și le-a dat Domnul mie. Și întorcându-mă înapoi, am coborât din munte și am pus tăblițele în arca pe care am făcut-o, și au fost acolo, precum mi-a poruncit Domnul. Și fiii lui Israel au plecat din Beeroth al fiilor lui Jakan Moserah, acolo a murit Aaron și a fost îngropat acolo, iar Eleazar, fiul lui, a slujit ca preot în locul lui. De acolo au plecat în Gadgad, și de la Gadgad în Etebatha, pământ al torenților de ape.

În acel timp, Domnul a rânduit tribul lui Levi să ridice chivotul legământului Domnului, să stea înaintea Domnului, să slujească și să se roage în numele Lui până în ziua aceasta. Din această cauză leviții nu au porțiune și sort printre frații lor, Domnul însuși este sortul lor, precum le-a spus. Și eu am stat în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți. Și Domnul m-a ascultat și de data aceasta, și Domnul n-a voit să vă distrugă. Și Domnul mi-a spus: Mergi, pornește înaintea poporului acestuia, și

ei să intre și să moștenească pământul pe care am jurat părinților lor că li-l voi da.

Și acum, Israele, ce cere Domnul Dumnezeuul tău de la tine, decât să te temi de Domnul Dumnezeuul tău, și să umbli în toate căile Lui, și să-L iubești pe El, și să slujești Domnului Dumnezeuului tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, să păzești poruncile Domnului Dumnezeuului tău și rânduielile Lui, câte eu îți poruncesc astăzi, ca să-ți fie bine Iată, ale Domnului Dumnezeuului tău sunt cerul și cerul cerurilor, pământul și toate câte sunt în el. Însă pe părinții voștri i-a ales Domnul să-i iubească, și a ales sămânța lor după ei, adică pe voi, dintre toate națiunile, până în ziua aceasta. Și veți circumcide împietrirea inimii voastre și nu veți întări gâtul vostru. Căci Domnul Dumnezeuul vostru, acesta este Dumnezeuul zeilor și Domnul domnilor, Dumnezeuul cel mare și puternic și înfricoșător, care nu caută la față și nu primește dar, făcând dreptate străinului și orfanului și văduvei, și iubește pe străin pentru a-i da pâine și haină. Și veți iubi pe străin, pentru că ați fost străini în pământul Egiptului.

Pe Domnul Dumnezeuul tău să te temi, și Lui să-I slujești, și de El să te lipești, și pe Numele Lui să juri, Acesta este lauda ta, și acesta este Dumnezeuul tău, care a făcut pentru tine lucrurile mari și glorioase acestea, pe care le-au văzut ochii tăi. În șaptezeci de suflete au coborât părinții tăi în Egipt, acum însă te-a făcut Domnul Dumnezeuul tău ca stelele cerului la mulțime.

11

Și vei iubi pe Domnul Dumnezeuul tău și vei păzi păzirile Lui și orânduiriile Lui și poruncile Lui și judecățile Lui în toate zilele. Și

veți cunoaște astăzi că nu copiii voștri, câți nu cunosc și nici nu au văzut educația Domnului Dumnezeuului tău, și lucrurile mari ale Lui, și mâna cea puternică, și brațul cel înalt, Și semnele lui, și minunile lui, câte a făcut în mijlocul Egiptului lui Faraon, regelui Egiptului, și în tot pământul lui, Și câte a făcut puterii egiptenilor, și carele lor, și caii lor, și puterea lor, cum a inundat apa Mării Roșii peste fața lor când vă urmăreau din spate, și i-a nimicit Domnul până în ziua de astăzi, și câte a făcut pentru noi în pustie până când ați venit în locul acesta, și câte a făcut lui Dathan și Abiram, fiilor lui Eliab, fiul lui Reuben, pe care pământul, deschizându-și gura sa, i-a înghițit pe ei și casele lor și corturile lor și toată averea lor cea cu ei, în mijlocul întregului Israel, Că ochii voștri au văzut toate lucrările mari ale Domnului, pe care le-a făcut în voi astăzi.

Și veți păzi toate poruncile Lui, câte eu îți poruncesc astăzi, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și intrând să moșteniți pământul în care voi treceți Iordanul acolo, ca să-l moșteniți. Așa că să trăiți mult asupra pământului pe care Domnul a jurat părinților voștri să-l dea lor și urmașilor lor după ei, pământ în care curge lapte și miere. Este pentru că pământul în care intri acolo ca să-l moștenești nu este așa cum este pământul Egiptului, de unde ați ieșit, când ei seamănă sămânța și udă cu picioarele lor, ca o grădină de legume, Iar pământul în care intri acolo ca să-l moștenești, pământ muntos și de șes, va bea apă din ploaia cerului. Pământ pe care Domnul Dumnezeuul tău îl supraveghează continuu, ochii Domnului Dumnezeuului tău sunt asupra lui de la începutul anului și până la sfârșitul anului.

Dacă veți asculta cu luare aminte toate poruncile pe care ți le poruncesc astăzi, să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău și să-I slujești din toată inima ta și din tot sufletul tău, Și va da ploaia

pământului tău la timpul potrivit, timpurie și târzie, și vei aduna grâul tău, și vinul tău, și untdelemnul tău, Și va da nutreț în câmpurile tale pentru vitele tale, și vei mânca și te vei sătura. Ia aminte pentru tine însuși ca nu cumva să se îngrașe inima ta, și să călcați legea, și să slujiți altor zei, și să vă închinați lor, Și fiind mâniat cu mânie Domnul asupra voastră, va închide cerul, și nu va fi ploaie, și pământul nu va da rodul său, și veți pieri în grabă de pe pământul cel bun, pe care Domnul vi l-a dat.

Și veți pune aceste cuvinte în inima voastră și în sufletul vostru, și le veți lega ca semn pe mâna voastră, și va fi neclintit înaintea ochilor voștri, Și îi veți învăța pe copiii voștri să vorbească despre ele când stai în casă, și când mergi pe cale, și când dormi, și când te scoli. Și le veți scrie pe stâlpii ușilor caselor voastre și pe porțile voastre. așa că să trăiți mult și zilele fiilor voștri pe pământul pe care Domnul a jurat părinților voștri să li-l dea, ca zilele cerului pe pământ. Și va fi că, dacă veți asculta cu luare aminte toate aceste porunci pe care ți le poruncesc astăzi să le împlinești, să iubești pe Domnul Dumnezeu nostru, și să umbli în toate căile Lui, și să te lipești de El, Și Domnul va alunga toate aceste națiuni dinaintea voastră, și veți moșteni națiuni mari și puternice, mai mari decât voi. Toate locurile unde va călca urma piciorului vostru vor fi ale voastre, de la pustiu și Antiliban, și de la marele râu, râul Eufrat, și până la marea de la apus vor fi hotarele voastre. Nu va sta nimeni împotriva voastră, și frica voastră și cutremurarea voastră o va pune Domnul Dumnezeu vostru pe fața întregului pământ pe care veți călca, în felul în care v-a vorbit.

Iată, eu pun astăzi înaintea voastră binecuvântarea și blestemul, Binecuvântarea, dacă veți asculta poruncile Domnului Dumnezeului vostru, pe care eu vi le poruncesc astăzi, Și

blestemul, dacă nu ascultați poruncile Domnului Dumnezeuului vostru, câte eu vă poruncesc astăzi, și vă rătăciți de la calea pe care v-am poruncit-o, mergând să slujiți altor zei pe care nu îi cunoașteți. Și va fi când te va aduce Domnul Dumnezeuul tău în pământul în care treci acolo ca să-l moștenești, vei da binecuvântarea pe muntele Garizin și blestemul pe muntele Gaibal. Nu iată acestea dincolo de Iordan, după calea apusului soarelui, în pământul Canaanului, cel ce locuiește spre apus, urmând Golgolul, vecin cu stejarul cel înalt? Căci voi traversați Iordanul, intrând să moșteniți pământul pe care Domnul Dumnezeuul nostru vi-l dă ca moștenire pentru totdeauna, și veți locui în el.

Și veți păzi să faceți toate poruncile lui și judecățile acestea, pe care eu le dau înaintea voastră astăzi.

12

Și acestea sunt poruncile și judecățile pe care le veți păzi ca să le împliniți în pământul pe care Domnul Dumnezeuul părinților voștri vi-l dă vouă ca moștenire, în toate zilele în care veți trăi pe pământ. Cu distrugere veți distruge toate locurile în care au slujit acolo zeilor lor, pe care voi îi veți moșteni, pe munții înalți și pe dealuri, și sub copac des, și veți distruge altarele lor, și veți zdrobi stâlpii lor, și veți tăia dumbrăvile lor, și veți arde cu foc chipurile sculptate ale zeilor lor, și veți distruge numele lor din locul acela. Nu veți face astfel Domnului Dumnezeuului vostru. Ci în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău în una din cetățile voastre, ca să-și pună numele acolo și să fie chemat, acolo veți căuta și acolo veți veni. Și veți aduce acolo arderile voastre de tot, și jertfele voastre, și primele roade ale voastre, și rugăciunile voastre, și darurile voastre de bunăvoie, și învoielile voastre, întâii născuți

ai boilor voștri și ai oilor voastre. Și veți mânca acolo înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și vă veți bucura pentru toate la care veți pune mâna voi și casele voastre, precum te-a binecuvântat Domnul Dumnezeul tău.

Nu veți face tot ce facem noi aici astăzi, fiecare ce este plăcut înaintea lui, Căci nu ați venit până acum în odihna și în moștenirea pe care Domnul Dumnezeul nostru v-o dă. Și veți trece Iordanul și veți locui pe pământul pe care Domnul Dumnezeul nostru vi-l dă ca moștenire, și vă va da odihnă de la toți dușmanii voștri cei de jur împrejur, și veți locui în siguranță. Și va fi locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să fie chemat numele Lui acolo, acolo veți aduce toate câte vă poruncesc astăzi: arderile voastre de tot, și jertfele voastre, și zeciuielele voastre, și primele roade ale mâinilor voastre, și tot ce este ales dintre darurile voastre, câte veți face vot Domnului Dumnezeului vostru. Și vă veți bucura înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi și fiii voștri, și fiicele voastre, și servitorii voștri, și servitoarele voastre, și Levitul de la porțile voastre, pentru că nu este lui parte, nici moștenire cu voi. Ia aminte pentru tine însuși să nu aduci arderile tale de tot în orice loc pe care îl vei vedea. Ci în locul pe care Domnul Dumnezeul tău îl va alege în una din triburile tale, acolo veți aduce arderile voastre de tot, și acolo vei face toate câte eu îți poruncesc astăzi. Dar în toată dorința ta vei sacrifica și vei mânca carne conform binecuvântării Domnului Dumnezeului tău, pe care ți-a dat-o în orice cetate; cel necurat și cel curat deopotrivă o vor mânca, ca pe gazelă sau ca pe cerb. Numai sângele să nu-l mâncați, pe pământ să-l vărsați, ca apa.

Nu vei putea să mănânci în cetățile tale zeciuiala din grânele tale, din vinul tău și din uleiul tău, întâii născuți ai boilor tăi și ai oilor tale, toate rugăciunile pe care le-ați face, înțelegerile voastre

și primele roade ale mâinilor tale. Dar înaintea Domnului Dumnezeuului tău îl vei mânca în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău pentru El, tu și fiul tău, și fiica ta, servitorul tău, și servitoarea ta, și străinul cel din cetățile voastre, și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezeuului tău pentru toate la care vei pune mâna ta.

Ia aminte pentru tine însuși să nu părăsești pe Levit în tot timpul cât trăiești pe pământ.

Dacă însă Domnul Dumnezeuul tău va lărgi granițele tale, precum ți-a vorbit, și vei spune: Voi mânca carne, dacă sufletul tău va dori să mănânci carne, atunci în toată dorința sufletului tău să mănânci carne. Dacă însă departe este de tine locul pe care l-ar alege Domnul Dumnezeuul tău ca să fie chemat acolo numele Lui, atunci vei sacrifica din boii tăi și din oile tale pe care ți le-a dat Dumnezeuul, în felul cum ți-am poruncit, și vei mânca în cetățile tale conform dorinței sufletului tău. Așa cum se mănâncă gazela și cerbul, astfel vei mânca și tu aceasta; cel necurat dintre voi și cel curat la fel vor mânca. Ia aminte cu tărie să nu mănânci sânge, pentru că sângele lui este sufletul, nu va fi mâncat sufletul împreună cu cărnurile. Nu veți mânca, îl veți vărsa pe pământ ca apa. Nu îl vei mânca, ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, dacă vei face ce este bun și plăcut înaintea Domnului Dumnezeuului tău. Cu excepția lucrurilor tale sfinte, dacă le vei avea, și luând rugăciunile tale, vei veni în locul pe care Domnul Dumnezeuul tău îl va alege ca să fie chemat numele Lui acolo. Și vei face arderile tale de tot, carnea o vei aduce pe altarul Domnului Dumnezeuului tău, iar sângele jertfelor tale îl vei vărsa la baza altarului Domnului Dumnezeuului tău, iar carnea o vei mânca. Păzește și ascultă, și vei face toate cuvintele pe care eu ți le poruncesc, ca să-ți fie bine ție și

fiilor tăi în veac, dacă vei face ce este plăcut și bun înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

Dacă însă Domnul Dumnezeuul tău va distruge națiunile în care intri acolo ca să moștenești pământul lor dinaintea ta, și vei lua în stăpânire el și vei locui în pământul lor, Ia aminte pentru tine însuși să nu cauți cu sânguință să-i urmezi după ce au fost distruși cu desăvârșire ei dinaintea feței tale, zicând: Cum fac națiunile acestea zeilor lor? Voi face și eu. Nu vei face astfel Dumnezeuului tău, căci urâciunile Domnului pe care le-a urât, le-au făcut pentru zeii lor, pentru că pe fiii lor și pe fiicele lor îi ard în foc zeilor lor.

13

Fiecare cuvânt pe care eu vă poruncesc astăzi, acesta să-l păziți ca să-l faceți, să nu adăugați la el, nici să nu luați de la el.

Dacă însă se ridică în mijlocul tău un profet sau un visător de vise, și îți dă un semn sau o minune, Și vine semnul sau minunea despre care ți-a vorbit, zicând: Să mergem și să slujim altor zei pe care nu îi cunoașteți, Nu veți asculta cuvintele acelui profet sau ale celui ce visează acel vis, pentru că Domnul Dumnezeuul vostru vă ispitește, ca să cunoască dacă iubiți pe Dumnezeuul vostru din toată inima voastră și din tot sufletul vostru. După Domnul Dumnezeuul vostru mergeți, și de acesta vă veți teme, și glasul lui veți asculta, și de el vă veți lipi. Și profetul acela sau visătorul acela va muri, pentru că a vorbit să te înșele de la Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, care te-a răscumpărat din robie, să te alunge de la calea pe care ți-a poruncit-o Domnul Dumnezeuul tău să mergi pe ea, și vei îndepărta răul din mijlocul vostru.

Dacă însă te-ar îndemna fratele tău din partea tatălui tău sau din partea mamei tale, sau fiul tău, sau fiica ta, sau femeia ta cea din sânul tău, sau prietenul egal sufletului tău, în ascuns, zicând: Să mergem și să slujim altor zei, pe care nu i-ai cunoscut tu și părinții tăi, de la zeei neamurilor din jurul vostru, ai celor care se apropie de tine sau ai celor departe de tine, de la un capăt al pământului până la celălalt capăt al pământului, Nu vei consimți lui și nu vei asculta de el, și ochiul tău nu va cruța pe el, nu vei avea milă de el, nici nu îl vei acoperi. Proclamând, vei declara despre el, și mâinile tale vor fi primele asupra lui pentru a-l ucide, și mâinile întregului popor la urmă. Și îl vor împoșca cu pietre, și va muri, pentru că a căutat să te îndepărteze de Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclaviei. Și tot Israelul, auzind, se va teme și nu va mai face conform cu acest cuvânt rău în mijlocul vostru.

Dacă însă auzi în una din cetățile tale, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți le dă ție ca să locuiești acolo, zicând, Au ieșit bărbați fărădelege din mijlocul vostru și au abătut pe toți locuitorii pământului lor, zicând: Să mergem și să slujim altor zei, pe care nu i-ați cunoscut, și tensiuni și întrebări, și vei cerceta foarte, și iată, adevărat clar este cuvântul, s-a întâmplat urâciunea aceasta în voi Distrugând, vei distruge pe toți cei ce locuiesc în pământul acela prinucidere cu sabia, o veți devota blestemului pe ea și tot ce este în aceasta. Și toate prăzile ei le vei aduna în străzile ei și vei arde cetatea în foc, și toate prăzile ei cu tot poporul înaintea Domnului Dumnezeului tău, și va fi nelocuită în veșnicie, nu va mai fi reconstruită. Și nimic din lucrul blestemat nu va fi lipit în mâna ta, pentru ca Domnul să se întoarcă de la mânia Sa, și să îți dea milă, și să aibă milă de tine, și să te înmulțească, după cum a jurat părinților tăi, Dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău, păzind poruncile Lui, câte eu îți poruncesc

astăzi, făcând ce este bine și plăcut înaintea Domnului
Dumnezeului tău.

14

Fii sunteți ai Domnului Dumnezeuului vostru, nu vă veți face chelie între ochi pentru un mort. Căci tu ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeuul tău, și pe tine te-a ales Domnul Dumnezeuul tău să fii pentru El un popor de preț dintre toate neamurile de pe fața pământului. Nu veți mânca nicio abominație. Acestea sunt vitele pe care le veți mânca: vițel din boi și miel din oi și ied din capre, cerb și gazelă și pygarg, oryx și girafă. Fiecare animal care desparte copita și despică în două gheare copitele, și care aduce rumegare printre vite, pe acestea le veți mânca. Și pe acestea nu le veți mânca din cele ce rumegă și din cele ce au copita despăcată și ghearele despărțite: cămila, iepurele de stâncă și porcușorul de câmp, pentru că rumegă, dar copita nu o au despăcată; necurate sunt acestea pentru voi. Și porcul, pentru că desparte copita aceasta și despică unghiile copitei, dar aceasta rumegare nu rumegă, necurat este acesta pentru voi; din cărnurile lor nu veți mânca, de trupurile lor moarte nu vă veți atinge.

Și pe acestea le veți mânca din toate cele din apă: toate câte au în ele aripioare și solzi, le veți mânca. Și toate câte nu au aripioare și solzi, să nu mâncați, necurate pentru voi sunt. Veți mânca orice pasăre curată. Și pe acestea nu le veți mânca dintre ele: vulturul, grifonul și acvila de mare, Și pe vultur, și pe șoim, și pe cele asemănătoare lui, Și vrabie, și bufniță și pescăruș, Și stârc, și lebădă, și ibis, Și cormoranul, și șoimul, și cele asemănătoare lui, și pupăza, și corbul de noapte, Și pelicanul, și ploverul, și cele asemănătoare lui, și coțofana purpurie, și liliacul. Toate târâtoarele păsărilor sunt necurate pentru voi, nu veți mânca din

ele. Veți mânca orice pasăre curată. Niciun cadavru să nu mâncați, străinului care este în cetățile tale i se va da și va mânca, sau îl vei vinde străinului, căci popor sfânt ești Domnului Dumnezeului tău. Să nu fierbi mielul în laptele mamei lui.

Zeciuială vei da din tot rodul seminței tale, din rodul câmpului tău, an de an. Și îl vei mânca în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să fie chemat numele Lui acolo, veți aduce zeciuielele din grânele tale, și din vinul tău, și din untdelemnul tău, întâii născuți ai boilor tăi și ai oilor tale, ca să înveți să te temi de Domnul Dumnezeul tău în toate zilele. Dacă însă calea devine prea departe de tine, și nu poți să le oferi, pentru că este departe de tine locul pe care l-ar alege Domnul Dumnezeul tău ca să fie chemat numele Lui acolo, pentru că te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău, și le vei vinde pe argint, și vei lua argintul în mâinile tale, și vei merge în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău. Și vei da argint pentru tot ce ar dori sufletul tău, pentru boi sau pentru oi, sau pentru vin sau pentru băutură tare, sau pentru băutură tare, sau pentru tot ce ar dori sufletul tău, și vei mânca acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău, și te vei veseli tu și casa ta, Și Levitul din cetățile tale, căci nu este lui parte nici moștenire cu tine.

După trei ani vei scoate toată zeciuiala roadelor tale; în anul acela o vei pune în cetățile tale. Și va veni Levitul, căci nu este lui parte nici sorț cu tine, și străinul și orfanul și văduva cea din cetățile tale, și vor mânca și se vor sătura, ca să te binecuvânteze Domnul Dumnezeul tău în toate lucrările pe care le vei face.

La fiecare șapte ani vei face o eliberare. Și astfel porunca eliberării: vei ierta toată datoria proprie pe care ți-o datorează vecinul, și de la fratele tău nu vei cere, căci a fost proclamată eliberare pentru Domnul Dumnezeuul tău. Pe străinul îl vei cere înapoi cât îți datorează, dar fratelui tău îi vei ierta datoria. Că nu va fi în tine lipsit, pentru că binecuvântând te va binecuvânta Domnul Dumnezeuul tău în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă prin sorti ca să-l moștenești.

Dacă veți asculta cu auzire de vocea Domnului Dumnezeuului vostru, să păziți și să faceți toate poruncile acestea, pe care eu ți le poruncesc astăzi, Că Domnul Dumnezeuul tău te-a binecuvântat în felul în care ți-a vorbit, și vei împrumuta multe națiuni, dar tu nu vei lua cu împrumut, și vei stăpâni multe națiuni, dar ele nu te vor stăpâni.

Dacă devine în tine cineva lipsit dintre frații tăi, în una dintre cetățile tale, în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă, nu-ți vei împietri inima, nici nu-ți vei închide mâna de la fratele tău cel în nevoie. Vei deschide cu adevărat mâinile tale către el și îi vei da cu împrumut cât are nevoie, după cum este în nevoie. Ia aminte pentru tine însuși să nu devină cuvânt ascuns în inima ta o fărădelege, zicând: Se apropie anul al șaptelea, anul iertării, și să fie rău ochiul tău față de fratele tău cel în nevoie, și să nu-i dai lui, și el va striga împotriva ta către Domnul, și va fi în tine păcat mare. Dând, vei da lui și împrumut vei împrumuta lui cât de mult are nevoie, precum este în nevoie, și nu vei fi întristat în inima ta când îi vei da, pentru că din pricina cuvântului acestuia te va binecuvânta Domnul Dumnezeuul tău în toate lucrările tale și în tot ce vei întreprinde cu mâna ta. Pentru că nu va lipsi cel lipsit de pe pământul tău, prin aceasta eu îți poruncesc să faci cuvântul acesta,

zicând: deschizând vei deschide mâinile tale fratelui tău celui sărac și celui în nevoie, celui de pe pământul tău.

Dacă însă ți se vinde fratele tău evreu sau evreică, să-ți slujească șase ani, iar în al șaptelea an să-l trimiți liber de la tine. Când însă îl trimiți liber de la tine, nu-l vei trimite cu mâinile goale. Cu provizii vei aproviziona pe el din oile tale, și din grânele tale, și din vinul tău; precum te-a binecuvântat Domnul Dumnezeul tău, așa vei da lui.

Și îți vei aminti că ai fost servitor în pământul Egiptului, și te-a răscumpărat Domnul Dumnezeul tău de acolo; din cauza aceasta eu îți poruncesc să faci lucrul acesta. Dacă însă îți spune: Nu voi pleca de la tine, pentru că te-a iubit pe tine și casa ta, pentru că îi este bine lângă tine. Și vei lua sulul și vei străpunge urechea lui de ușă, și va fi servitorul tău pentru totdeauna, și cu slujnica ta la fel vei face. Nu va fi greu înaintea ta când vor fi trimiși ei liberi de la tine, pentru că salariul anual al celui angajat ți-a servit șase ani, și te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău în toate pe care le vei face.

Fiecare întâi-născut care se va naște dintre vitele tale și dintre oile tale, pe cei de parte bărbătească îi vei consacra Domnului Dumnezeului tău; să nu lucrezi cu vițelul tău întâi-născut și să nu tunzi pe întâi-născuții oilor tale. Înaintea Domnului îl vei mânca an de an, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău, tu și casa ta. Dacă însă este în el vreun cusur, șchiop sau orb, vreun cusur rău, să nu-l sacrifici Domnului Dumnezeului tău.

În cetățile tale îl vei mânca, cel necurat dintre voi și cel curat deopotrivă îl vor mânca, ca pe o gazelă sau ca pe un cerb. Doar sângele să nu-l mâncați, pe pământ să-l vărsați ca apa.

Păzește luna nouă și vei face Paștele Domnului Dumnezeului tău, căci în luna nouă ai ieșit din Egipt noaptea. Și vei sacrifica Paștele Domnului Dumnezeului tău, oi și boi, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să fie chemat numele Lui acolo. Nu veți mânca cu el pâine dospită, șapte zile veți mânca cu el azime, pâinea necazului, căci în grabă ați ieșit din Egipt, ca să vă amintiți ziua ieșirii voastre din pământul Egiptului în toate zilele vieții voastre. Nu va fi văzută la tine dospitură în toate granițele tale șapte zile, și nu va rămâne peste noapte din cărnurile pe care le vei sacrifica seara, în ziua cea dintâi, până dimineața. Nu vei putea să sacrifici Paștele în niciuna dintre cetățile tale, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți le dă, Ci în locul pe care l-ar alege Domnul Dumnezeuul tău ca să fie chemat numele Lui acolo, vei sacrifica Paștele seara, spre apusul soarelui, la vremea când ai ieșit din Egipt. Și vei fierbe și vei frige și vei mânca în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău, și te vei întoarce dimineața și vei veni în casele tale. Șase zile vei mânca azime, și în ziua a șaptea adunare de încheiere, sărbătoare Domnului Dumnezeului tău, nu vei face în aceasta nicio lucrare, decât câte vor fi făcute pentru suflet.

Șapte săptămâni vei număra pentru tine însuși, din momentul în care ai început secera asupra secerișului, vei începe să numeri șapte săptămâni. Și vei face sărbătoarea săptămânilor pentru Domnul Dumnezeuul tău, după cum mâna ta este puternică, câte ar da Domnul Dumnezeuul tău.

Și te vei bucura înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu și fiul tău, și fiica ta, servitorul tău, și servitoarea ta, și Levitul, și străinul, și orfanul, și văduva care este printre voi, în locul pe care

Îl va alege Domnul Dumnezeuul tău, ca să fie chemat numele Lui acolo.

Și îți vei aminti că ai fost servitor în pământul Egiptului, și vei păzi și vei împlini aceste porunci. Sărbătoarea corturilor o vei face pentru tine însuși șapte zile, când vei aduna tu din aria ta de treier și din teascaul tău. Și te vei bucura la sărbătoarea ta, tu și fiul tău, și fiica ta, servitorul tău și servitoarea ta, și Levitul, și străinul, și orfanul, și văduva care se află în cetățile tale. Șapte zile vei sărbători Domnului Dumnezeuului tău în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău pentru El, dacă Domnul Dumnezeuul tău te va binecuvânta în toate roadele tale și în toată lucrarea mâinilor tale, și vei fi bucurându-te.

De trei ori pe an, tot bărbatul tău se va înfățișa înaintea Domnului Dumnezeuul tău, în locul pe care îl va alege Domnul: la sărbătoarea azimilor, la sărbătoarea săptămânilor și la sărbătoarea corturilor; nu te vei înfățișa înaintea Domnului Dumnezeuul tău cu mâinile goale. Fiecare conform puterii mâinilor voastre, conform binecuvântării Domnului Dumnezeuului tău pe care ți-a dat-o ție.

Vei numi judecători și ofițeri în cetățile tale, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți le dă conform triburilor, și ei vor judeca poporul cu judecată dreaptă. Nu abat judecata, nici nu vor lua daruri, căci darurile orbesc ochii celor înțelepți și îndepărtează cuvintele celor drepți. Drept să urmărești dreptatea, ca să trăiești și, intrând, să moștenești pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă.

Nu vei planta pentru tine însuși un crâng, niciun copac lângă altarul Dumnezeuului tău; nu vei face pentru tine însuși. Nu vei ridica pentru tine stâlp, pe care l-a urât Domnul Dumnezeuul tău.

Nu vei sacrifica Domnului Dumnezeuului tău vițel sau oaie în care este vreun cusur, orice lucru rău, pentru că este o urâciune pentru Domnul Dumnezeuul tău.

Dacă se va găsi în una din cetățile tale, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți le dă, bărbat sau femeie care va face răul înaintea Domnului Dumnezeuului tău, încălcând legământul Lui, și, venind, ei să slujească altor zei și să se închine lor, soarelui sau lunii, sau oricărui lucru din lumea cerului, pe care nu ți le-a poruncit, și îți fie raportat și vei cerceta foarte amănunțit, și iată, cu adevărat s-a întâmplat cuvântul, s-a săvârșit urâciunea aceasta în Israel, Și vei scoate afară pe omul acela sau pe femeia aceea, și îi veți ucide cu pietre și vor muri. Asupra a doi martori sau asupra a trei martori va muri cel ce moare; nu va muri asupra unui singur martor. Și mâna martorilor va fi asupra lui întâi ca să-lucidă, și mâna poporului la urmă, și vei îndepărta pe cel rău din mijlocul vostru.

Dacă însă ți-ar fi imposibil să judeci între sânge și sânge, și între judecată și judecată, și între atingere și atingere, și între dispută și dispută, cazuri de judecată în cetățile voastre, atunci ridicându-te vei urca în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău acolo, Și vei merge către preoții Leviți și către judecătorul care va fi în zilele acelea, și cercetând, ei îți vor vesti judecata. Și vei face conform lucrului pe care ei ți-l vor raporta din locul pe care Domnul Dumnezeuul tău îl va alege, și vei păzi să faci toate câte îți vor fi prescrise. Conform legii și conform judecății pe care ți-o vor spune ei, vei face; nu te vei abate de la cuvântul pe care ți-l vor vesti ei, nici la dreapta, nici la stânga.

Și omul care ar face ceva în aroganță, astfel încât să nu asculte de preotul care stă să slujească în numele Domnului Dumnezeuului tău, sau de judecătorul care ar fi în zilele acelea, omul acela va muri, și vei îndepărta răul din Israel. Și tot poporul, auzind, se va teme și nu va mai acționa impiu.

Dacă însă intri în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție, și îl moștenești, și locuiești în el, și spui: voi stabili peste mine un conducător, precum și celelalte națiuni din jurul meu, Numind, vei stabili asupra ta însuși un conducător pe care îl va alege Domnul Dumnezeuul tău, din dintre frații tăi vei stabili asupra ta însuși un conducător, nu vei putea să stabilești asupra ta însuși un om străin, pentru că nu este fratele tău. Pentru că nu va înmulți pentru sine cai, nici nu va întoarce poporul în Egipt, ca să nu înmulțească pentru sine cai, iar Domnul a zis: nu veți mai merge pe calea aceasta din nou. Și nu va înmulți pentru sine femei, ca să nu se îndepărteze inima lui, și argint și aur nu va înmulți pentru sine foarte mult.

Și când se va așeza pe tronul lui, va scrie pentru sine acest deuteronom într-o carte de la preoții leviți, Și va fi cu el, și va citi din el în toate zilele vieții sale, ca să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeuul tău, și să păzească toate poruncile acestea, și să împlinească hotărârile acestea, Pentru ca inima lui să nu se înalțe față de frații lui, pentru ca să nu se abată de la porunci la dreapta sau la stânga, pentru ca să prelungească zilele asupra domniei lui, el și fiii lui, în mijlocul fiilor lui Israel.

18

Nu va fi preoților leviților, întregii triburi a lui Levi, parte, nici lot cu Israel; ofrandele Domnului sunt lotul lor, pe ele le vor

mânca. Dar nu va fi lor lot între frații lor, Domnul însuși este lotul lui, precum i-a spus. Și aceasta este hotărârea preoților privind cele de la popor, de la cei care sacrifică jertfele: fie vițel, fie oaie, vei da preotului brațul, fâlcile și stomacul, Și primele roade ale grânelor tale, și ale vinului tău, și ale uleiului tău, și primele roade ale tunderii oilor tale le vei da lui. Că pe el l-a ales Domnul din toate triburile tale, să stea înaintea Domnului Dumnezeului, să slujească și să binecuvânteze în numele Lui, el și fiii lui printre fiii lui Israel.

Dacă însă Levitul ar veni din una dintre cetăți, din toți fiii lui Israel, unde el însuși locuiește ca străin, după cum dorește sufletul lui, în locul pe care l-ar alege, va sluji în numele Domnului Dumnezeului lui, precum toți frații lui leviții care stau acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău. Va mânca o porțiune împărțită, în afară de vânzarea conform familiei. Dacă însă vei intra în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție, să nu înveți să faci conform urâciunilor neamurilor acelea.

Nu va fi găsit în tine cineva care purifică prin foc pe fiul său și pe fiica sa în foc, cineva care ghicește, cineva care practică augur prin semne și cineva care practică augur prin păsări, prin vrăjitorii. cântând vrăji, ventriloc și ghicitor de semne, consultând pe cei morți. Este pentru că urâciune Domnului Dumnezeului tău este tot cel ce face acestea, căci din pricina urâciunilor acestora Domnul îi va nimici pe ei dinaintea feței tale. Perfect vei fi înaintea Domnului Dumnezeului tău. Căci popoarele acestea, pe care tu le deposedezi, acestea ascultă de prevestiri și de ghiciri, dar ție nu astfel ți-a dat Domnul Dumnezeuul tău.

Un profet din frații tăi, ca mine, îți va ridica Domnul Dumnezeul tău; pe el îl veți asculta. Conform cu toate câte ai cerut

de la Domnul Dumnezeuul tău în Horeb, în ziua adunării, zicând: Nu vom mai auzi vocea Domnului Dumnezeuul tău și focul acesta mare nu îl vom mai vedea, ca să nu murim. Și Domnul mi-a zis: Corect este tot ceea ce ți-au vorbit. Un profet le voi ridica lor din mijlocul fraților lor, asemenea ție, și voi pune cuvintele Mele în gura lui, și el le va vorbi conform cu tot ce îi voi porunci. Și omul care nu va asculta tot ce va vorbi profetul acela în numele meu, eu îl voi pedepsi. Însă profetul care ar îndrăzni să vorbească în numele meu un cuvânt pe care nu i l-am poruncit să-l rostească, și cel care ar vorbi în numele altor zei, profetul acela va muri. Dacă însă vei spune în inima ta: Cum vom cunoaște cuvântul pe care nu l-a vorbit Domnul? Câte lucruri dacă vorbește profetul acela în numele Domnului și nu se împlinesc și nu se întâmplă, acesta este cuvântul pe care nu l-a vorbit Domnul; în impietate a vorbit profetul acela, nu vă veți teme de el.

19

Dacă însă Domnul Dumnezeuul tău va distruge națiunile cărora Dumnezeu îți dă pământul, și le vei moșteni, și vei locui în cetățile lor și în casele lor, Trei cetăți vei despărți pentru tine în mijlocul pământului tău, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă. Gândește-ți calea și vei împărți în trei părți hotarele pământului tău, pe care ți-l împarte Domnul Dumnezeuul tău, și va fi refugiu pentru fiecare ucigaș. Aceasta va fi porunca privind ucigașul care ar fugi acolo și va trăi: acela care ar lovi pe vecinul său fără să știe, și acesta nu îl ura pe el înainte de ieri și alaltăieri. Și dacă cineva intră cu vecinul său în pădure să adune lemne, și mâna lui alunecă cu securea tăind lemnul, și fierul căzând de pe lemn lovește vecinul și acesta moare, el va fugi pentru refugiu într-unul din aceste orașe și va trăi. Așa că răzbunătorul sângelui să nu urmărească pe ucigaș, pentru că s-a încălzit la inimă, și să-l prindă

pe el, dacă calea este mai lungă, și să lovească sufletul lui, și acestuia nu îi este judecată de moarte, pentru că nu îl ura pe el înainte de ieri, nici înainte de a treia zi. Din această cauză eu îți poruncesc cuvântul acesta, zicând: trei cetăți vei separa pentru tine însuși.

Dacă însă Domnul Dumnezeuul tău lărgeste granițele tale, în felul în care a jurat părinților tăi, și Domnul îți dă toată țara pe care a spus că o va da părinților tăi, Dacă vei asculta să împlinești toate poruncile acestea pe care ți le poruncesc astăzi, să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, să umbli în toate căile Lui în toate zilele, vei adăuga pentru tine încă trei cetăți la aceste trei. Și nu va fi vărsat sânge nevinovat în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă în moștenire, și nu vei fi vinovat de sânge.

Dacă însă se întâmplă să fie la tine un om urând pe vecinul său, și îl pândește, și se ridică asupra lui, și îi lovește sufletul, și moare, și fuge în una dintre cetățile acestea, Și sfatul bătrânilor cetății lui îl vor trimite, și îl vor lua de acolo, și îl vor preda în mâinile răzbnătorilor sângelui, și va muri. Nu va cruța ochiul tău asupra lui, și vei curăți sângele nevinovat din Israel, și îți va fi bine.

Nu vei muta hotarele vecinului, pe care le-au pus părinții tăi în moștenirea pe care ai moștenit-o în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă prin sorti. Nu va rămâne un singur martor să mărturisească împotriva omului pentru toată nedreptatea și pentru tot păcatul și pentru tot păcatul pe care, dacă îl săvârșește; pe gura a doi martori și pe gura a trei martori va sta orice cuvânt. Dacă însă se ridică un martor nedrept împotriva unui om, acuzându-l de fărădelege, Și vor sta cei doi oameni care au disputa între ei înaintea Domnului și înaintea preoților și înaintea

judcătorilor care vor fi în zilele acelea, Și judecătorii să examineze cu precizie, și iată, un martor nedrept a mărturisit lucruri nedreptate, s-a ridicat împotriva fratelui său, Și îi veți face lui în modul în care a acționat cu răutate pentru a face împotriva fratelui său, și vei îndepărta răul din mijlocul vostru. Și cei rămași, auzind, se vor teme și nu vor mai face conform cu acest cuvânt rău în mijlocul vostru. Nu va cruța ochiul tău asupra lui: suflet în locul sufletului, ochi în locul ochiului, dinte în locul dintelui, mână în locul mâinii, picior în locul piciorului.

20

Dacă însă ieși la război împotriva dușmanilor tăi și vezi cal și călăreț și un popor mai numeros decât tine, să nu te temi de ei, pentru că Domnul Dumnezeuul tău este cu tine, El care te-a scos din pământul Egiptului. Și va fi când te apropii de război, și apropiindu-se, preotul va vorbi poporului, Și va spune către ei: Ascultă, Israele, voi mergeți astăzi la război împotriva dușmanilor voștri, să nu vi se slăbească inima, nu vă temeți, nici să nu fiți zdrobiți, nici să nu vă abateți dinaintea lor. Că Domnul Dumnezeuul vostru, cel care merge înaintea voastră, va lupta alături de voi împotriva dușmanilor voștri pentru a vă salva.

Și vor vorbi cărturarii către popor, spunând: Cine este omul cel care a construit casă nouă și nu a dedicat-o? Să meargă și să se întoarcă la casa lui, ca nu cumva să moară în război și un alt om să o dedice. Și cine este omul care a plantat vie și nu s-a bucurat de ea? Să meargă și să se întoarcă la casa lui, ca nu cumva să moară în război, și un alt om se va bucura de ea. Și cine este omul care s-a logodit cu o femeie și nu a luat-o? Să meargă și să se întoarcă la casa lui, ca nu cumva să moară în război și un alt om să o ia. Și scribii vor continua să vorbească către popor și vor spune: Cine

este omul cel temător și laș cu inima? Să meargă și să se întoarcă la casa lui, ca nu cumva să facă inima fratelui său lașă, precum a lui. Și va fi când scribii vor înceta să vorbească către popor, și vor stabili conducători ai armatei care să conducă poporul.

Dacă însă te apropii de o cetate ca să faci război împotriva lor, atunci cheamă-i la pace. Dacă într-adevăr îți vor răspunde cu lucruri pașnice și îți vor deschide, tot poporul care se va găsi în ea îți va fi tributar și supus. Dacă însă nu ascultă de tine și îți fac război, o vei asedia, Până când ți-o va da Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale, și vei ucide tot bărbatul ei cu sabia, Cu excepția femeilor și a bagajului, și toate vitele, și toate câte ar putea exista în cetate, și tot echipamentul vei jefui pentru tine însuși, și vei mânca toată prada dușmanilor tăi, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-o dă. Astfel vei face cu toate cetățile care sunt foarte departe de tine, nu din cetățile neamurilor acestora, de care Domnul Dumnezeuul tău îți dă să moștenești pământul lor. Nu veți lăsa în viață nicio făptură care respiră, Ci prin blestem îi veți nimici cu desăvârșire pe Hitit, și pe Amorit, și pe Canaanit, și pe Perizit, și pe Hivit, și pe Iebusit, și pe Ghergheseul, în felul în care ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău, Așa că ei să nu vă învețe să faceți toate urâciunile lor, pe care le-au făcut zeilor lor, și veți păcătui înaintea Domnului Dumnezeuului vostru.

Dacă asediezi o cetate mai multe zile ca să faci război împotriva ei pentru cucerirea ei, nu vei distruge copacii ei atacându-i cu fierul, ci vei mânca din ei, dar nu-i vei tăia, oare omul este copacul din câmp, ca să între dinaintea ta în palisadă? Dar lemnul pe care știi că nu este roditor, pe acesta îl vei distruge și îl vei tăia, și vei construi lucrări de asediu împotriva cetății care îți face război, până va fi predată.

Dacă însă a fost găsit un rănit în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă să-l moștenești, căzut în câmpie, și nu știi cine l-a lovit, Va ieși afară consiliul de bătrâni al tău și judecătorii tăi, și vor măsura spre cetățile din jurul celui ucis, Și cetatea cea mai apropiată de rănit va lua senatul acelei cetăți o vițea din boi, care nu a fost lucrată și care nu a tras jug, Și sfatul de bătrâni al acelui oraș vor coborî vițeaua într-o vale aspră, care nu a fost lucrată și nici semănată, și vor frânge gâtul vițelei în vale. Și vor veni preoții leviți, căci pe ei i-a ales Domnul Dumnezeuul să stea înaintea Lui și să binecuvânteze în numele Lui, și după cuvântul lor va fi hotărâtă toată disputa și toată atingerea. Și tot sfatul bătrânilor cetății aceleia, cei care se apropie de rănit, își vor spăla mâinile pe capul vițelei căreia i s-a rupt gâtul în vale, Și răspunzând, ei vor spune: Mâinile noastre nu au vărsat sângele acesta, și ochii noștri nu au văzut. Fii îndurător cu poporul tău Israel, pe care l-ai răscumpărat, Doamne, pentru ca să nu fie vărsat sânge nevinovat în poporul tău Israel, și le va fi ispășit sângele. Tu însă vei îndepărta sângele cel nevinovat din mijlocul vostru, dacă vei face ce este bun și plăcut înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

Dacă însă, ieșind la război împotriva dușmanilor tăi, Domnul Dumnezeuul tău îi va da în mâinile tale și vei prăda prada lor, și vezi în pradă o femeie frumoasă la înfățișare, și o dorești pe ea, și o iei pentru tine ca femeie, Și o vei aduce înăuntru în casa ta, și vei rade capul ei, și îi vei tăia unghiile, Și vei îndepărta de pe ea hainele captivității, și ea va șede în casa ta, și va plânge pentru tatăl și mama ei o lună de zile, și după aceea vei intra la ea și vei locui cu ea, și ea va fi soția ta.

Și va fi, dacă nu o vrei, o vei trimite liberă, și nu va fi vândută pe argint, nu o vei trata ca fără valoare, pentru că ai umilit-o.

Dacă însă un bărbat are două femei, una din ele iubită și una din ele urâtă, și nasc lui cea iubită și cea urâtă, și devine fiul întâi-născut al celei urâte, Și va fi că, în ziua când el împarte ca moștenire fiilor săi posesiunile sale, nu va putea să dea drepturi de întâi-născut fiului celei iubite, trecând cu vederea pe fiul celei urâte, pe întâi-născut, Dar pe fiul întâi-născut al celei urâte îl va recunoaște, dându-i lui dublu din toate cele ce i s-ar fi găsit, pentru că acesta este începutul copiilor lui, și acestuia i se cuvin drepturile de întâi-născut. Dacă însă cineva are un fiu neascultător și răzvrătit care nu ascultă de vocea tatălui și de vocea mamei, și ei îl disciplinează pe el, și el nu ascultă de ei, Și tatăl lui și mama lui, după ce l-au prins, îl vor scoate la consiliul de bătrâni al orașului lui și la poarta locului, Și ei vor spune bărbaților cetății lor: Acest fiu al nostru este neascultător și provocator, nu ascultă de vocea noastră, este falsificator și bea vin excesiv. Și bărbații orașului lui îl vor ucide cu pietre, și el va muri, și tu vei îndepărta răul din mijlocul vostru, și cei rămași, auzind, se vor teme.

Dacă însă devine în vreun păcat judecată a morții, și moare, și îl veți atârna pe lemn, Nu va dormi trupul lui pe lemn, ci cu înmormântare îl veți înmormânta în ziua aceea, pentru că blestemat de Dumnezeu este tot cel ce atârnă pe lemn, și nu veți pângări pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ca moștenire.

22

Nu văzând vițelul fratelui tău sau oaia lui rătăcind pe cale, să nu treci cu vederea peste ele, ci le vei întoarce negreșit fratelui tău

și i le vei da înapoi. Dacă însă fratele tău nu se apropie de tine, nici nu îl cunoști, îl vei adăposti înăuntru în casa ta, și va fi cu tine până când fratele tău le va căuta, și i le vei înapoia. Astfel vei face cu măgarul lui, și astfel vei face cu haina lui, și astfel vei face cu orice lucru pierdut al fratelui tău, care s-ar fi pierdut de la el și pe care îl găsești; nu vei putea să treci cu vederea. Nu vei vedea măgarul fratelui tău sau vițelul lui căzut pe cale și să treci cu vederea peste ei; ridicând îi vei ridica împreună cu el.

Nu vor fi vase de bărbat pe femeie, nici nu va îmbrăca bărbatul haină de femeie, căci urâciune pentru Domnul Dumnezeuul tău este tot cel ce face acestea. Dacă întâlnești un cuib de păsări înaintea ta pe cale sau pe vreun arbore sau pe pământ, cu pui sau cu ouă, și mama clocește pe pui sau pe ouă, să nu iei mama împreună cu puii. Vei trimite mama departe, iar puii îi vei lua pentru tine, ca să-ți fie bine și să trăiești mulți ani.

Dacă construiești o casă nouă, vei face un parapet la acoperișul tău, ca să nu aduci vină de sânge asupra casei tale, dacă cineva ar cădea de pe el. Nu vei semăna în via ta semințe diferite, ca să nu fie sfințit rodul și sămânța pe care o vei semăna împreună cu rodul viei tale. Nu vei ara cu un vițel și un măgar împreună. Nu vei purta țesătură amestecată, lână și in împreună. Vei face ciucuri răsuciți pentru tine însuți pe cele patru colțuri ale hainelor tale, cu care te vei îmbrăca.

Dacă însă cineva ia o femeie și locuiește cu ea, și o urâște, Și el ar putea aduce asupra ei cuvinte pretextuale și ar putea defăima numele ei și el spune: pe femeia aceasta am luat-o și apropiindu-mă de ea nu am găsit fecioria ei, Și tatăl tinerei și mama, luând dovezile fecioriei tinerei, le vor aduce la consiliul de bătrâni, la poartă. Și va spune tatăl fetei la consiliul de bătrâni: Pe fiica mea

aceasta am dat-o acestui om de soție, și el, urând-o pe ea Acum acesta îi aduce acuzații pretextuale, zicând: nu am găsit feciorie fiicei tale, și iată dovada fecioriei fiicei mele. Și vor desfășura haina înaintea sfatului bătrânilor cetății. Și consiliul de bătrâni al acelei cetăți îl va lua pe acel om și îl vor instrui, Și îl vor amenda cu o sută de sicli și îi vor da tatălui tinerei femei, pentru că a adus un nume rău asupra unei fecioare israelite, și ea va fi soția lui; nu va putea să o trimită departe în tot timpul vieții sale.

Dacă însă cuvântul acesta se dovedește adevărat, și nu s-a găsit fecioria tinerei femei, Și vor scoate tânăra femeie la ușile casei tatălui ei, și o vor ucide cu pietre, și va muri, pentru că a săvârșit nebunie în Israel, curvind în casa tatălui ei, și vei îndepărta răul din mijlocul lor.

Dacă însă a fost găsit un om dormind cu o femeie măritată cu un bărbat, veți ucide pe amândoi, pe bărbatul care doarme cu femeia și pe femeie, și vei îndepărta răul din Israel. Dacă însă o fecioară logodită cu un bărbat, și găsind-o un om în cetate se culce cu ea, Veți scoate pe amândoi la poarta cetății lor și vor fi uciși cu pietre și vor muri, tânăra femeie, pentru că nu a strigat în cetate, și bărbatul, pentru că a umilit femeia vecinului, și vei îndepărta răul din mijlocul vostru. Dacă însă în câmpie găsește un om copila logodită și, forțând-o, se culcă cu ea, veți ucide pe cel ce s-a culcat cu ea numai. Și tinerei femei nu îi este păcat de moarte, ca și cum un om s-ar ridica asupra vecinului său și i-ar ucide sufletul, astfel este lucrul acesta, Că în câmp a găsit-o, tânăra logodită a strigat, și nu era nimeni să o ajute.

Dacă însă cineva găsește o fată fecioară, care nu a fost logodită, și, forțând-o, se culcă cu ea, și sunt găsiți, Bărbatul care s-a culcat cu ea va da tatălui tinerei femei cincizeci de didrahme de

argint, și ea va fi soția lui, pentru că a umilit-o, nu va putea să o trimită departe niciodată.

23

Nu va lua un om soția tatălui său și nu va descoperi acoperământul tatălui său.

Nu va intra castrat, nici tăiat, în adunarea Domnului. Nu va intra [cel] din prostituată în adunarea Domnului.

Nu va intra amonitul și moabitul în adunarea Domnului, și până la a zecea generație nu va intra în adunarea Domnului, și până în veșnicie. Din cauza că nu v-au întâlnit cu pâini și apă pe cale, când ieșeați din Egipt, și pentru că au angajat împotriva ta pe Balaam, fiul lui Beor, din Mesopotamia, ca să te blesteme. Și Domnul Dumnezeuul tău n-a voit să asculte de Balaam, și Domnul Dumnezeuul tău a schimbat blestemele în binecuvântare, pentru că Domnul Dumnezeuul tău te-a iubit. Nu vei adresa lor lucruri pașnice și avantajoase în toate zilele tale, în veac. Nu vei detesta pe Idumeean, căci fratele tău este; nu vei detesta pe Egiptean, căci străin ai fost în țara lui. Fiii, dacă se nasc lor, în a treia generație vor intra în adunarea Domnului.

Dacă însă ieși să taberi împotriva vrăjmașilor tăi, atunci să te ferești de orice cuvânt rău. Dacă este în tine un om care nu va fi curat din scurgerea lui nocturnă, atunci va ieși afară din tabără și nu va intra în tabără. Și spre seară va spăla trupul lui cu apă, și după ce a apus soarele va intra în tabără. Și va fi pentru tine un loc în afara taberei, și vei ieși acolo afară. Și un țărnuș va fi pentru tine pe centura ta, și când te vei așeza afară, vei săpa cu el, și după ce vei fi terminat, vei acoperi rușinea ta. Că Domnul Dumnezeuul tău

umblă în tabăra ta ca să te elibereze și să predea pe vrăjmașul tău înaintea feței tale, și tabăra ta va fi sfântă, și nu va fi văzută în tine indecență de lucru, și El se va întoarce de la tine.

Nu vei preda copilul stăpânului său, care ți-a fost încredințat de către stăpânul său. Cu tine va locui, în voi va locui unde îi place, nu îl vei necăji. Nu va fi nicio prostituată dintre fiicele lui Israel și nu va fi nimeni care să se prostitueze dintre fiii lui Israel, nu va fi nicio inițitoare dintre fiicele lui Israel și nu va fi nimeni care să fie inițiat dintre fiii lui Israel. Nu vei aduce plata unei prostituate, nici schimbul unui câine în casa Domnului Dumnezeului tău pentru vreun jurământ, căci urâciune pentru Domnul Dumnezeul tău sunt amândouă.

Nu vei lua dobândă de la fratele tău: nici dobândă de argint, nici dobândă de mâncăruri, nici dobândă de orice lucru pe care l-ai împrumut. Străinului îi vei da cu dobândă, dar fratelui tău nu îi vei da cu dobândă, ca să te binecuvânteze Domnul Dumnezeul tău în toate lucrările tale pe pământul în care intri ca să-l moștenești.

Dacă dar vei face un vot Domnului Dumnezeului tău, nu vei întârzia să-l îndeplinești, căci căutând va căuta Domnul Dumnezeul tău de la tine, și va fi în tine păcat. Dacă însă nu vrei să te rogi, nu este în tine păcat. Ceea ce iese prin buzele tale vei păzi și vei face întocmai cum ai făgăduit Domnului Dumnezeului tău darul pe care l-ai rostit cu gura ta.

Dacă intri în secerișul vecinului tău și aduni în mâinile tale spice, seceră nu vei pune asupra secerișului vecinului tău. Dacă însă vei intra în via vecinului tău, vei mânca struguri cât să se sature sufletul tău, dar în vas să nu pui.

Dacă cineva ia o femeie și locuiește cu aceasta, și se va întâmpla că ea nu găsește favoare înaintea lui, pentru că a găsit în ea un lucru rușinos, și îi va scrie o carte de divorț, și o va da în mâinile ei, și o va trimite afară din casa lui, și, plecând, devine a altui bărbat, și o va urî bărbatul cel din urmă, și îi va scrie ei carte de despărțire, și o va da în mâinile ei, și o va trimite afară din casa lui, și va muri bărbatul cel din urmă, care a luat-o de femeie. Nu va putea bărbatul cel dintâi, care a trimis-o departe, să o ia înapoi ca femeie pentru el însuși, după ce ea a fost pângărită, pentru că este o urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău, și nu veți pângări pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ca moștenire.

Dacă cineva ia o femeie de curând, nu va ieși la război și nu i se va impune niciun lucru; va fi nevinovat în casa lui un an și va veseli pe femeia lui pe care a luat-o.

Nu vei lua ca gaj piatră de moară, nici piatră de moară superioară, pentru că acesta ia ca gaj sufletul. Dacă însă este prins un om furând un suflet dintre frații lui, dintre fiii lui Israel, și după ce l-a asuprit îl vinde, va muri hoțul acela, și vei îndepărta pe cel rău din mijlocul vostru. Ia aminte pentru tine însuși în privința atingerii de lepră, să păzești foarte mult să faci conform întregii legi pe care v-o vor vesti vouă preoții Leviți, după cum v-am poruncit, păziți să faceți. Amintește-te de câte a făcut Domnul Dumnezeuul tău Mariei pe cale, când ieșeați din Egipt.

Dacă este o datorie la vecinul tău, o datorie oricât de mică, nu vei intra în casa lui să iei ca gaj gajul lui. Afară vei sta, și omul la care este împrumutul tău, îți va aduce afară garanția. Dacă însă omul este sărac, nu vei dormi în garanția lui. Prin rambursare vei

returna amanetul lui înaintea de apusul soarelui, și va dormi în haina lui, și te va binecuvânta, și îți va fi milostenie înaintea Domnului Dumnezeului tău. Nu vei face nedreptate plății săracului și celui lipsit dintre frații tăi, sau dintre străinii care sunt în cetățile tale. În aceeași zi îi vei da plata, nu va apune soarele asupra lui, pentru că este sărac și în aceasta își are speranța, și va striga împotriva ta către Domnul, și va fi în tine păcat. Nu vor muri părinții pentru copii, și fiii nu vor muri pentru părinți; fiecare va muri pentru păcatul său. Nu vei abate judecata străinului și a orfanului și a văduvei, Nu vei lua ca gaj haina văduvei, și îți vei aminti că slugă erai în pământul Egiptului, și te-a răscumpărat Domnul Dumnezeul tău de acolo; din cauza aceasta eu îți poruncesc să faci lucrul acesta.

Dacă însă seceri secerișul în câmpul tău și uiți un snop în câmpul tău, nu te vei întoarce să-l iei, străinului și orfanului și văduvei va fi, ca să te binecuvânteze Domnul Dumnezeul tău în toate lucrările mâinilor tale. Dacă și tu culeși măslina, nu te vei întoarce înapoi să aduni cele rămase după tine, străinului și orfanului și văduvei vor fi, și îți vei aminti că slugă erai în pământul Egiptului; din cauza aceasta eu îți poruncesc să faci lucrul acesta. Dacă vei culege via ta, nu o vei culege din nou; ce rămâne în urma ta va fi pentru străin, pentru orfan și pentru văduvă. Și îți vei aminti că ai fost servitor în pământul Egiptului, de aceea eu îți poruncesc să faci lucrul acesta.

25

Dacă însă se ivește o dispută între oameni, și ei vin la judecată, și judecă, și îl justifică pe cel drept, și îl condamnă pe cel necredincios, Și va fi, dacă cel necredincios este vrednic de lovituri, îl vei lăsa jos înaintea judecătorilor, și îl vor biciui

înaintea lor conform necredincioșiei lui. Și în număr de patruzeci îl vor biciui, nu vor adăuga; dacă însă vei adăuga să-l biciuiești peste aceste lovituri mai multe, fratele tău va fi dezonorat înaintea ta. Nu vei lega gura bouului care treieră.

Dacă dar locuiesc frați împreună, și moare unul dintre ei, iar sămânță nu era lui, nu va fi femeia celui mort afară, unui bărbat care nu se apropie; fratele bărbatului ei va intra la ea și o va lua pentru el însuși de femeie și va locui împreună cu ea. Și copilul pe care ea îl va naște va fi stabilit din numele celui decedat, și numele lui nu va fi șters din Israel.

Dacă însă omul nu dorește să ia femeia fratelui său, atunci femeia va urca la poartă, la consiliul bătrânilor, și va spune: Nu vrea fratele bărbatului meu să ridice numele fratelui său în Israel, nu a voit fratele bărbatului meu. Și consiliul bătrânilor orașului lui îl vor chema și îi vor vorbi, iar el, stând în picioare, va spune: Nu doresc să o iau, Și apropiindu-se femeia fratelui lui înaintea consiliului bătrânilor, va scoate sandala lui, cea una de la piciorul lui, și va scuipa în fața lui, și răspunzând va spune: astfel vor face omului care nu va construi casa fratelui lui în Israel. Și numele lui va fi chemat în Israel: casa celui ce a dezlegat sandala.

Dacă dar se luptă oameni între ei, un om cu fratele lui, și se apropie femeia unuia dintre ei să-și elibereze bărbatul din mâna celui care îl lovește, și întinzând mâna apucă de testiculele lui, Vei tăia mâna, ochiul tău nu o va cruța.

Nu vei avea în sacul tău două greutateți, una mare și una mică. Nu va fi în casa ta măsură și măsură, mare sau mică. Greutate adevărată și dreaptă va fi la tine, și măsură adevărată și dreaptă va fi la tine, ca să fii cu zile multe pe pământul pe care Domnul

Dumnezeul tău ți-l dă ca moștenire. Că urâciune Domnului Dumnezeului tău este tot cel ce face acestea, tot cel ce face nedreptate.

Amintește-te de câte a făcut ție Amalec pe cale, când ieșai tu din pământul Egiptului, cum a stat împotriva ta pe cale, și ți-a tăiat garda din spate, pe cei oboșiți care veneau după tine, tu însă erai flămând și obosit, și el nu s-a temut de Dumnezeu. Și va fi când Domnul Dumnezeuul tău îți va da odihnă de la toți dușmanii tăi din jur, în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă să-l moștenești, vei șterge numele lui Amalec de sub cer, și să nu uiți.

26

Și va fi că, dacă vei intra în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă să-l moștenești, și îl vei lua în stăpânire, și te vei așeza în el Și vei lua din primele roade ale roadelor pământului tău, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă, și le vei pune în coș, și vei merge în locul pe care Domnul Dumnezeuul tău îl va alege ca să fie chemat numele Lui acolo. Și vei veni la preotul care va fi în zilele acelea și vei spune către el: Anunț astăzi Domnului Dumnezeului meu că am intrat în pământul pe care l-a jurat Domnul părinților noștri să ni-l dea. Și preotul va lua coșul din mâinile tale și îl va pune înaintea altarului Domnului Dumnezeului tău. Și răspunzând, va spune înaintea Domnului Dumnezeului tău: Siria l-a lepădat pe tatăl meu, și a coborât în Egipt, și a locuit temporar acolo, în număr mic, și a devenit acolo o națiune mare și o mulțime numeroasă. Și ne-au maltratată pe noi egiptenii, și ne-au umilit, și ne-au pus lucrări grele, Și am strigat către Domnul Dumnezeuul nostru, și Domnul a ascultat vocea noastră, și a văzut umilința noastră, și truda noastră, și apăsarea noastră. Și Domnul ne-a condus afară din Egipt el însuși prin

puterea lui cea mare, și prin mână puternică, și braț înalt, și prin vedenii mari, și prin semne, și prin minuni. Și ne-a adus în locul acesta și ne-a dat pământul acesta, pământ în care curge lapte și miere. Și acum, iată, am adus primele roade ale roadelor pământului pe care mi l-ai dat, Doamne, pământ în care curge lapte și miere, și îl vei lăsa înaintea Domnului Dumnezeului tău, și te vei închina înaintea Domnului Dumnezeului tău, Și te vei bucura de toate lucrurile bune pe care ți le-a dat Domnul Dumnezeul tău, tu și casa ta, și Levitul, și străinul care este printre voi.

Dacă dar vei termina de zeciuیت toată zeciuiala roadelor tale în anul al treilea, a doua zeciuială o vei da Levitului și străinului și orfanului și văduvei, și vor mânca în cetățile tale, și se vor veseli.

Și vei spune înaintea Domnului Dumnezeului tău: am îndepărtat lucrurile sfinte din casa mea și le-am dat levitului și străinului și orfanului și văduvei, conform tuturor poruncilor pe care mi le-ai poruncit; nu am călcat porunca ta și nu am uitat. Și nu am mâncat din ele în durerea mea, nu am luat rod din ele pentru necurat, nu am dat din ele celui mort, am ascultat de vocea Domnului Dumnezeului nostru, am făcut așa cum mi-ai poruncit. Privește din casa Ta cea sfântă, din cer, și binecuvântează poporul Tău, Israel, și pământul pe care l-ai dat lor, precum ai jurat părinților noștri, să ne dai nouă un pământ în care curge lapte și miere.

În ziua aceasta Domnul Dumnezeul tău ți-a poruncit să faci toate orânduielele și judecățile, și le veți păzi și le veți face din toată inima voastră și din tot sufletul vostru. Pe Dumnezeul l-ai ales astăzi să fie Dumnezeul tău, și să mergi în toate căile Lui, și să păzești hotărârile și judecățile, și să ascuți de glasul Lui. Și

Domnul te-a ales astăzi să devii pentru El popor de comoara prețioasă, precum a spus, ca să păzești poruncile Lui, Și să fii tu deasupra tuturor națiunilor, precum te-a făcut renumit și laudă și glorios, să fii tu popor sfânt Domnului Dumnezeuului tău, precum a vorbit.

27

Și a comandat Moise și sfatul bătrânilor lui Israel, zicând: păziți toate poruncile acestea pe care eu vi le poruncesc astăzi. Și va fi în ziua în care veți trece Iordanul în pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție, și vei ridica pentru tine pietre mari, și le vei tencui cu tencuială. Și vei scrie pe aceste pietre toate cuvintele acestei legi, când veți trece Iordanul, când veți intra în pământul pe care Domnul Dumnezeuul părinților tăi ți-l dă ție, pământ în care curge lapte și miere, după cum a spus Domnul Dumnezeuul părinților tăi ție. Și va fi că, după ce veți trece Iordanul, veți ridica pietrele acestea pe care eu ți le poruncesc astăzi în muntele Gaibal și le vei tencui cu tencuială. Și vei construi acolo un altar Domnului Dumnezeuului tău, un altar din pietre; nu vei pune asupra lui fier, Din pietre întregi vei construi un altar Domnului Dumnezeuului tău, și vei aduce asupra lui ardere de tot Domnului Dumnezeuului tău. Și vei aduce acolo jertfă de mântuire, și vei mânca, și te vei sătura, și te vei bucura înaintea Domnului Dumnezeuului tău. Și vei scrie pe pietre toată legea aceasta foarte clar.

Și au vorbit Moise și preoții leviți către tot Israelul, zicând: Taci și ascultă, Israele! În ziua aceasta ai devenit poporul Domnului Dumnezeuului tău, Și vei asculta de vocea Domnului Dumnezeuului tău, și vei împlini toate poruncile Lui și hotărârile Lui, pe care ți le poruncesc astăzi.

Și Moise a poruncit poporului în ziua aceea, zicând, Aceștia vor sta să binecuvânteze poporul pe muntele Garizim, după ce vor traversa Iordanul: Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Beniamin. Și aceștia vor sta pentru blestem pe muntele Gaibal: Ruben, Gad și Așer, Zabulon, Dan și Neftali.

Și leviții vor răspunde întregului Israel cu voce mare, Blestemat fie omul care va face chip cioplit și turnat, urâciune înaintea Domnului, lucrare a mâinilor meșterilor, și îl va pune în ascuns, și răspunzând tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat cel ce necinstește pe tatăl său sau pe mama sa, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel ce mută hotarele vecinului, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel ce înșală pe orb în cale, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel care abate judecata străinului, orfanului și văduvei, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel ce se culcă cu femeia tatălui său, căci a descoperit acoperământul tatălui său, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel ce se culcă cu orice animal, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel ce se culcă cu sora sa din partea tatălui sau a mamei sale. Și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel ce se culcă cu nora lui, și tot poporul va spune: Așa să fie! Blestemat fie cel ce se culcă cu sora soției lui, și tot poporul va spune: Așa să fie! Blestemat fie cel ce lovește pe vecinul său cu viclenie, și tot poporul va spune: Așa să fie. Blestemat fie cel care ar lua daruri pentru a lovi sufletul de sânge nevinovat, și tot poporul va spune: așa să fie. Blestemat este tot omul care nu rămâne în toate cuvintele legii acesteia pentru a le împlinii, și tot poporul va spune: Așa să fie.

Și va fi că, dacă vei asculta cu luare aminte de vocea Domnului Dumnezeuului tău, ca să păzești și să împlinești toate aceste porunci pe care ți le poruncesc astăzi, Domnul Dumnezeuul tău te va înălța mai presus de toate neamurile pământului, și vor veni asupra ta toate aceste binecuvântări și te vor găsi, dacă vei asculta cu ascultare vocea Domnului Dumnezeuului tău, Binecuvântat vei fi tu în cetate și binecuvântat vei fi tu în câmp. Binecuvântați să fie urmașii pântecelui tău, și roadele pământului tău, și turmele boilor tăi, și cirezile oilor tale. Binecuvântate sunt depozitele tale și rămășițele tale. Binecuvântat ești tu la intrarea ta, și binecuvântat ești tu la ieșirea ta.

Domnul Dumnezeuul tău va da zdrobiți înaintea ta pe dușmanii tăi care s-au împotrivit ție; pe o singură cale vor ieși împotriva ta, și pe șapte căi vor fugi dinaintea ta. Să trimită Domnul asupra ta binecuvântarea în cămările tale și asupra a tot ce vei pune mâna, pe pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă. Domnul te va ridica pentru Sine ca popor sfânt, după cum a jurat părinților tăi, dacă vei asculta de vocea Domnului Dumnezeuului tău și vei umbla în toate căile Lui, și te vor vedea toate națiunile pământului, că numele Domnului a fost chemat asupra ta, și se vor teme de tine. Și te va înmulți Domnul Dumnezeuul tău spre lucruri bune în urmașii pântecelui tău și în urmașii vitelor tale și în roadele pământului tău, pe pământul tău pe care Domnul a jurat părinților tăi să ți-l dea ție.

Să deschidă ție Domnul tezaurul Lui cel bun, cerul, să dea ploaia pământului tău la timpul potrivit, să binecuvânteze toate lucrările mâinilor tale, și vei împrumuta multor națiuni, tu însă nu vei lua cu împrumut. Și vei stăpâni tu peste multe națiuni, dar peste tine nu vor stăpâni. Te va stabili pe tine Domnul Dumnezeuul tău ca fiind cap și nu coadă, și vei fi atunci deasupra și nu vei fi

dedesubt, dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău, toate câte eu îți poruncesc astăzi să le păzești. Nu vei călca de la toate poruncile pe care eu ți le poruncesc astăzi, nici la dreapta, nici la stânga, mergând după alți zei ca să le slujești.

Și va fi că, dacă nu vei asculta de vocea Domnului Dumnezeuului tău, ca să păzești toate poruncile Lui, pe care ți le poruncesc astăzi, vor veni asupra ta toate blestemele acestea și te vor ajunge. Blestemat vei fi tu în oraș și blestemat vei fi tu la câmp. Blestemați să fie depozitele tale și rămășițele tale. Blestemați urmașii pântecelui tău și roadele pământului tău, turmele boilor tăi și turmele oilor tale, Blestemat vei fi tu la intrarea ta și blestemat vei fi tu la ieșirea ta.

Domnul va trimite asupra ta lipsa, risipirea și consumarea asupra a tot ce vei pune mâna, până te va distruge și până te va pierde în grabă din cauza practicilor tale rele, pentru că m-ai abandonat. Domnul poate face ca moartea să se lipească de tine, până te va mistui cu desăvârșire de pe pământul în care intri pentru a-l moștenești. Să te lovească Domnul cu lipsuri, și cu febră, și cu frisoane, și cu inflamație, și cu mană, și cu gălbinare, și te vor urmări până te vor distruge. Și cerul deasupra capului tău va fi de bronz, și pământul de sub tine va fi de fier. Să dea Domnul Dumnezeuul tău ploaia pământului tău praf, și praf din cer va coborî, până te va distruge și până te va pierde în grabă. Să te dea Domnul la lovitură înaintea dușmanilor: pe o singură cale vei ieși către ei, și pe șapte căi vei fugi de fața lor, și vei fi împrăștiat în toate împărățiile pământului. Și morții voștri vor fi hrană păsărilor cerului și fiarelor pământului, și nu va fi cel care să înspăimânte. Să te lovească Domnul cu ulcer egiptean în șezut, și cu râie sălbatică, și cu mâncărime, astfel încât să nu poți fi vindecat. Să te lovească Domnul cu nebulă, și cu orbire, și cu

ieșire din minți. Și vei bâjbâi în miezul zilei, precum bâjbâie un orb în întuneric, și nu-ți vei prospera căile, și vei fi atunci nedreptățit și jefuit în toate zilele, și nu va fi nimeni care să te ajute.

Femeie vei lua, și alt bărbat o va avea pe ea; casă vei construi, și nu vei locui în ea; vie vei planta, și nu o vei culege. Vițelul tău va fi junghiat înaintea ta, și nu vei mânca din el; măgarul tău va fi smuls de la tine și nu ți se va înapoia; oile tale vor fi date dușmanilor tăi, și nu va fi nimeni care să te ajute. Fiii tăi și fiicele tale vor fi date unei alte națiuni, și ochii tăi vor privi deznădăjduind spre ei, dar mâna ta nu va putea face nimic. Roadele pământului tău și toate muncile tale le va mânca un popor pe care nu îl cunoști, și vei fi nedreptățit și zdrobit în toate zilele. Și vei fi lovit de nebunie din cauza vedeniilor ochilor tăi, pe care le vei vedea.

Să te lovească Domnul cu un ulcer rău pe genunchi și pe pulpe, astfel încât să nu poți fi vindecat de la tălpile picioarelor tale până la vârful capului tău.

Domnul ar putea să te ducă departe pe tine și pe conducătorii tăi pe care i-ai putea numi peste tine însuși, la un popor pe care nu-l cunoști tu și părinții tăi, și vei sluji acolo altor zei de lemn și de piatră. Și vei fi acolo în ghicitoare și parabolă și povestire printre toate națiunile în care te-ar duce Domnul.

Sămânță multă vei scoate în câmpie, și puțin vei aduce înapoi, căci le va devora lăcusta. Vie vei planta și o vei lucra, dar vin nu vei bea, nici nu te vei bucura de el, pentru că viermele le va mânca. Vei avea măslini în toate granițele tale, dar nu te vei unge cu ulei, pentru că măslinul tău își va pierde rodul. Fii și fiice vei naște, dar

nu vor fi ai tăi, căci vor pleca în captivitate. Toate lucrurile tale de lemn și roadele pământului tău le va mistui rugina. Străinul care este în mijlocul tău va urca din ce în ce mai sus, iar tu vei coborî din ce în ce mai jos. Acesta îți va împrumuta ție, dar tu nu vei împrumuta acestuia, acesta va fi capul, iar tu vei fi coada.

Și vor veni asupra ta toate blestemele acestea, și te vor urmări, și te vor ajunge, până te va nimici și până te va pierde, pentru că nu ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeuului tău, ca să păzești poruncile Lui și rânduielile pe care ți le-a poruncit. Și vor fi în tine semne și minuni în sămânța ta până la veșnicie. Pentru că nu ai slujit Domnului Dumnezeuul tău cu bucurie și cu inimă bună din pricina abundenței tuturor lucrurilor.

Și vei sluji dușmanilor tăi pe care îi va trimite Domnul asupra ta, în foamete și în sete și în goliciune și în lipsă de toate, și vei pune jug de fier pe gâtul tău, până când te va nimici. Va aduce asupra ta Domnul un neam de departe, de la capătul pământului, ca un atac de vultur, un neam a cărui voce nu o vei auzi, Un neam nerușinat la față, care nu va respecta fața bătrânului și nu va avea milă de tânăr. Și va devora puii vitelor tale și rodul pământului tău, astfel încât să nu-ți lase grâu, vin, untdelemn, cirezile boilor tăi și turmele oilor tale, până te va nimici. Și te va distruge în cetățile tale, până când vor fi dărâmate zidurile înalte și întărite, în care tu ai încredere, în tot pământul tău, și te va necăji în cetățile tale, pe care ți le-a dat. Și vei mânca descendenții pântecelui tău, carnea fiilor tăi și a fiicelor tale, pe câți ți i-a dat, în strâmtorarea ta și în necazul tău, cu care te va necăji dușmanul tău.

Cel plăpând din mijlocul tău și cel foarte delicat va pizmui cu ochiul său pe fratele său, și pe femeia din sânul său, și pe copiii rămași care ar mai fi lăsați. lui, astfel încât să dea unuia dintre ei

din cărnurile copiilor săi, pe care le-ar mânca el din cauza că nu i-a rămas nimic în strâmtorarea ta și în necazul tău, cu care te-ar necăji dușmanii tăi în toate cetățile tale.

Și cea plăpândă dintre voi și cea desfătăată, al cărei picior nu a încercat să meargă pe pământ din pricina desfătăării și din pricina plăpânzimii, va pizmui cu ochiul ei pe bărbatul ei cel de la sânul ei, și pe fiul și pe fiica ei, și secundina ei, cea ieșită prin coapsele ei, și copilul ei pe care, dacă îl va naște, le va mânca din cauza lipsei tuturor lucrurilor, în secret, în strâmtorarea ta și în necazul tău, cu care te va necăji dușmanul tău în cetățile tale, Dacă nu vei asculta să faci toate cuvintele legii acesteia, cele scrise în cartea aceasta, să te temi de numele cel demn de cinste, cel minunat acesta, DOMNUL DUMNEZEUL tău. Și Domnul va face minunate loviturile tale și loviturile seminței tale, lovituri mari și minunate, și boli rele și persistente. Și va întoarce toată durerea rea a Egiptului, de care te-ai ferit dinaintea lor, și se vor lipi de tine. Și toată boala, și toată lovitura care nu este scrisă, și toată cea scrisă în cartea legii acesteia, Domnul le va aduce asupra ta, până te va distruge. Și veți fi lăsați în număr mic, în loc să fiți ca stelele cerului la mulțime, pentru că nu ați ascultat de vocea Domnului Dumnezeului vostru.

Și va fi că în felul în care Domnul s-a bucurat asupra voastră să vă facă bine și să vă înmulțească, astfel se va bucura Domnul asupra voastră să vă nimicească, și veți fi luați în grabă de pe pământul în care intrați acolo să-l moșteniți. Și te va împrăștia Domnul Dumnezeul tău în toate națiunile, de la un capăt al pământului până la celălalt capăt al pământului, și vei sluji acolo altor zei, de lemn și de piatră, în care nu ai crezut tu și părinții tăi. Dar și în acele națiuni nu te va odihni, nici nu va fi odihnă pentru talpa piciorului tău, și Domnul îți va da acolo o altă inimă

neascultătoare, ochi care eșuează și un suflet care se topește. Și viața ta va atârna înaintea ochilor tăi, și te vei teme ziua și noaptea, și nu vei crede în viața ta. Dimineața vei spune: Cum ar deveni seară!, și seara vei spune: Cum ar deveni dimineață!, din pricina fricii inimii tale de care te vei teme și din pricina viziunilor ochilor tăi pe care le vei vedea. Și Domnul te va întoarce în Egipt în corăbii, pe calea despre care am spus: nu vei mai vedea-o încă, și veți fi vânduți acolo dușmanilor voștri ca robi și roabe, și nu va fi cumpărător.

Acestea sunt cuvintele legământului pe care Domnul i l-a poruncit lui Moise să-l stabilească cu fiii lui Israel în pământul Moab, în afară de legământul pe care l-a făcut cu ei în Horeb.

29

Și a chemat Moise pe toți fiii lui Israel și le-a spus către ei: Voi ați văzut toate câte a făcut Domnul în pământul Egiptului înaintea voastră, lui Faraon și servitorilor lui, și întregului lui pământ, Încercările cele mari pe care le-au văzut ochii tăi, semnele și minunile cele mari acelea. Și nu v-a dat Domnul Dumnezeuul vostru inimă să cunoașteți, și ochi să vedeți, și urechi să auziți până în ziua aceasta. Și v-a condus patruzeci de ani în pustie, nu s-au învechit hainele voastre și sandalele voastre nu s-au uzat de pe picioarele voastre. Pâine nu ați mâncat, vin și băutură tare nu ați băut, ca să cunoașteți că eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru. Și ați venit până la locul acesta, și a ieșit Sihon, regele Hesbonului, și Og, regele Basanului, în întâmpinarea noastră la război. Și i-am lovit pe ei, și am luat pământul lor, și l-am dat ca moștenire lui Ruben, și lui Gad, și jumătății tribului lui Manase. Și veți păzi să faceți toate cuvintele legământului acestuia, ca să înțelegeți toate câte veți face.

Voi stați cu toții astăzi înaintea Domnului Dumnezeuului vostru, căpeteniile voastre și sfatul bătrânilor voștri și judecătorii voștri și scribii voștri, tot bărbatul lui Israel, Femeile voastre și urmașii voștri și străinul cel din mijlocul taberei voastre, de la tăietorul de lemne al vostru și până la purtătorul de apă al vostru, să treceți în legământul Domnului Dumnezeuului vostru și în blestemele lui, pe care Domnul Dumnezeuul tău le face cu tine astăzi, Ca să te stabilească lui ca popor, și El va fi Dumnezeuul tău, după cum ți-a spus ție, și după cum a jurat părinților tăi Avraam și Isaac și Iacov. Și nu numai vouă eu stabilesc legământul acesta și blestemul acesta, Dar și cu cei care sunt aici astăzi cu voi înaintea Domnului Dumnezeuului vostru, și cu cei care nu sunt aici cu voi astăzi.

Că voi știți cum am locuit în pământul Egiptului, cum am trecut prin mijlocul neamurilor pe care le-ați trecut. Și vedeți urâciunile lor și idolii lor, lemn și piatră, argint și aur, care sunt printre ei. Nu cumva este printre voi vreun bărbat, sau femeie, sau familie, sau trib, a cărui minte s-a abătut de la Domnul Dumnezeuul vostru, mergând să slujească zeilor neamurilor acelora, nu cumva este printre voi vreo rădăcină crescând în sus în fiere și amărăciune, Și va fi dacă va auzi cuvintele acestui blestem și va spune în inima lui, zicând: Sfânt să-mi fie mie, pentru că în rătăcirea inimii mele voi merge, ca să nu piardă păcătosul pe cel fără păcat, Nu va dori Dumnezeu să fie milostiv lui, ci atunci va fi aprinsă mânia Domnului și râvna Lui în omul acela, și se vor lipi de el toate blestemele legământului acestuia, cele scrise în cartea aceasta, și va șterge Domnul numele lui de sub cer. Și Domnul îl va separa spre rele din toți fiii lui Israel, conform tuturor blestemelor legământului scrise în cartea acestei legi.

Și va spune generația cealaltă, fiii voștri, care se vor ridica după voi, și străinul care ar veni din pământ de departe, și vor vedea loviturile pământului aceluia și bolile lui, pe care le-a trimis Domnul asupra lui, Divin și sare arsă, tot pământul ei nu va fi semănat, nici nu va răsări, nici nu va crește pe el nimic verde. Precum au fost răsturnate Sodoma și Gomora, Adama și Zeboiim, pe care le-a răsturnat Domnul în mânie și furie, Și toate națiunile vor spune: de ce a făcut Domnul astfel țării acesteia? Care este mânia furiei acesteia celei mari? Și vor spune că au părăsit legământul Domnului Dumnezeului părinților lor, pe care l-a făcut cu părinții lor, când i-a scos din țara Egiptului, Și mergând, au slujit altor zei pe care nu i-au cunoscut și nici nu i-a rânduit lor, Și s-a mâniat cu mânie Domnul asupra pământului aceluia, ca să aducă asupra lui toate blestemele scrise în cartea legii acesteia. Și Domnul i-a îndepărtat de pe pământul lor în mânie și furie și în furie foarte mare, și i-a aruncat într-un alt pământ ca acum.

Lucrurile ascunse aparțin Domnului Dumnezeului nostru, iar lucrurile vizibile aparțin nouă și copiilor noștri în veșnicie, pentru a împlini toate cuvintele legii acesteia. Lucrurile ascunse aparțin Domnului Dumnezeu nostru, dar lucrurile vizibile aparțin nouă și copiilor noștri în veșnicie, pentru a face toate cuvintele legii acesteia.

30

Și va fi că atunci când vor veni asupra ta toate aceste cuvinte, binecuvântarea și blestemul pe care le-am pus înaintea feței tale, și le vei primi în inima ta în toate națiunile unde te va împrăștia Domnul acolo, Și te vei întoarce la Domnul Dumnezeu tău și vei asculta de vocea Lui conform cu toate câte eu îți poruncesc astăzi, din toată inima ta și din tot sufletul tău, Și Domnul va vindeca

păcatele tale și va avea milă de tine, și din nou te va aduna din toate națiunile în care Domnul te-a împrăștiat. Dacă dispersia ta este de la capătul cerului până la capătul cerului, de acolo te va aduna Domnul Dumnezeul tău, și de acolo te va lua Domnul Dumnezeul tău. Și te va aduce Dumnezeul tău de acolo în pământul pe care l-au moștenit părinții tăi, și îl vei moșteni, și bine îți va face, și te va face mai numeros decât părinții tăi. Și Domnul va curăța cu desăvârșire inima ta și inima seminței tale, ca să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, pentru ca tu să trăiești.

Și Domnul Dumnezeul tău va da blestemele acestea asupra dușmanilor tăi și asupra celor ce te urăsc, care te-au persecutat. Și tu te vei întoarce și vei asculta de vocea Domnului Dumnezeului tău și vei împlinii poruncile Lui, pe care eu ți le poruncesc astăzi. Și te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău în toată lucrarea mâinilor tale, în descendenții pântecelui tău, și în descendenții vitelor tale, și în roadele pământului tău, căci Domnul Dumnezeul tău se va întoarce să se bucure asupra ta spre lucruri bune, precum s-a bucurat asupra părinților tăi, Dacă ascuți de vocea Domnului Dumnezeului tău, să păzești poruncile Lui și rânduielile Lui și judecățile Lui cele scrise în cartea legii acesteia, dacă te întorci către Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău. Că această poruncă pe care eu ți-o poruncesc astăzi nu este prea dificilă, nici nu este departe de tine. Nu este în cerul de sus, zicând: cine va urca pentru noi în cer și o va lua pentru noi, și, auzind-o, o vom face? Nici dincolo de mare nu este, zicând: cine va traversa pentru noi dincolo de mare și o va lua pentru noi, și o va face auzibilă pentru noi, și o vom face? Cuvântul este foarte aproape de tine, în gura ta, și în inima ta, și în mâinile tale ca să-l faci.

Iată, am pus astăzi înaintea ta viața și moartea, binele și răul. Dacă vei asculta de poruncile Domnului Dumnezeului tău, pe care ți le poruncesc astăzi, să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, să umbli în toate căile Lui și să păzești hotărârile Lui și judecățile Lui, atunci veți trăi și vă veți înmulți, și Domnul Dumnezeul tău te va binecuvânta în tot pământul în care intri ca să-l moștenești. Și dacă inima ta se va îndepărta, și nu vei asculta, și fiind rățăcit te vei închina la alți zei și le vei sluji, Îți vestesc astăzi că veți pieri cu desăvârșire și nu veți trăi mulți ani pe pământul în care treceți Iordanul ca să-l moșteniți.

Mărturisesc vouă astăzi cerul și pământul: viața și moartea am pus înaintea voastră, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești tu și sămânța ta, A iubi pe Domnul Dumnezeul tău, a asculta de vocea Lui și a te lipi de El, pentru că aceasta este viața ta și lungimea zilelor tale, ca să locuiești pe pământul pe care Domnul a jurat părinților tăi, Avraam, Isaac și Iacov, că li-l va da.

31

Și Moise a terminat de vorbit toate aceste cuvinte către toți fiii lui Israel, Și le-a spus lor: Sunt astăzi de o sută douăzeci de ani, nu voi mai putea să intru și să ies, iar Domnul mi-a spus: nu vei traversa Iordanul acesta. Domnul Dumnezeul tău, care merge înaintea ta, acesta va distruge aceste națiuni dinaintea ta, și le vei moșteni pe ele, și Iosua, care merge înaintea ta, precum a vorbit Domnul. Și va face Domnul Dumnezeul tău lor așa cum a făcut lui Sihon și lui Og, cei doi regi ai Amoriților, care erau dincolo de Iordan, și pământului lor, așa cum i-a nimicit. Și Domnul i-a dat în mâinile voastre, și le veți face întocmai cum v-am poruncit. Fii curajos și puternic, nu te teme, nici nu te înspăimânta, nici nu te îngrozești de fața lor, pentru că Domnul Dumnezeul tău, cel ce

merge înaintea voastră cu voi, nu te va părăsi și nu te va abandona. Și a chemat Moise pe Iosua și i-a zis înaintea întregului Israel: Fii curajos și fii tare, căci tu vei intra înaintea poporului acestuia în pământul pe care Domnul l-a jurat părinților voștri să li-l dea, și tu le-l vei da ca moștenire. Și Domnul cel care te însoțește nu te va lăsa, nici nu te va părăsi; nu te teme și nici să nu te cuprindă lașitatea.

Și Moise a scris cuvintele acestei legi într-o carte și a dat-o preoților, fiilor lui Levi, care poartă chivotul legământului Domnului, și bătrânilor fiilor lui Israel.

Și Moise le-a poruncit lor în ziua aceea, zicând: după șapte ani, în timpul anului eliberării, în sărbătoarea corturilor, Când tot Israelul se va aduna pentru a se înfățișa înaintea Domnului Dumnezeului vostru, în locul pe care îl va alege Domnul, veți citi legea aceasta înaintea întregului Israel în urechile lor, Având adunat poporul, bărbații și femeile și urmașii și străinul cel din cetățile voastre, ca să audă și ca să învețe a se teme de Domnul Dumnezeul vostru, și vor auzi pentru a face toate cuvintele legii acesteia. Și fiii lor, care nu știu, vor auzi și vor învăța să se teamă de Domnul Dumnezeul tău în toate zilele cât ei trăiesc pe pământul în care voi treceți Iordanul ca să-l moșteniți.

Și a zis Domnul către Moise: Iată, s-au apropiat zilele morții tale; cheamă pe Iosua și stați lângă ușile cortului mărturiei, și îi voi porunci lui. Și au mers Moise și Iosua în cortul mărturiei și au stat lângă ușile cortului mărturiei. Și Domnul a coborât în nor și a stat lângă ușile cortului mărturiei, și stâlpul norului a stat lângă ușile cortului mărturiei. Și a spus Domnul către Moise: Iată, tu vei dormi cu părinții tăi, și ridicându-se, acest popor va curvi după zeei străini ai pământului în care intră, și Mă vor părăsi pe Mine și

vor rupe legământul Meu pe care l-am încheiat cu ei. Și mă voi mânia cu mânie asupra lor în ziua aceea, și îi voi părăsi, și voi întoarce fața mea de la ei, și va fi mâncare, și îl vor găsi rele multe și necazuri, și va spune în ziua aceea: pentru că nu este Domnul Dumnezeu meu cu mine, m-au găsit relele acestea. Eu însă voi întoarce cu totul fața mea de la ei în ziua aceea, din cauza tuturor relilor pe care le-au făcut, pentru că s-au întors spre zei străini.

Și acum scrieți cuvintele acestei cântări și învățați-i pe fiii lui Israel, și puneți-o în gura lor, ca această cântare să-mi fie mărturie în fața fiilor lui Israel. Căci îi voi aduce în pământul cel bun, pe care l-am jurat părinților lor să li-l dau, pământ curgând cu lapte și miere, și vor mânca, și fiind sături se vor sătura, și se vor întoarce la zei străini, și le vor sluji, și mă vor provoca, și vor rupe legământul meu. Și cântarea aceasta va sta înaintea lor mărturisind, căci nu va fi uitată din gura lor și din gura seminței lor, pentru că eu știu răutatea lor, câte fac aici astăzi, înainte de a-i introduce eu în pământul cel bun, pe care l-am jurat părinților lor.

Și Moise a scris cântarea aceasta în acea zi și i-a învățat-o pe fiii lui Israel. Și i-a poruncit lui Iosua și i-a zis: Fii curajos și fii puternic, căci tu vei aduce pe fiii lui Israel în pământul pe care l-a jurat lor Domnul, și El va fi cu tine.

Când însă a terminat Moise de scris toate cuvintele acestei legi în carte, până la sfârșit, și a poruncit leviților care purtau chivotul legământului Domnului, zicând, Luând cartea acestei legi, o veți pune în latura chivotului legământului Domnului Dumnezeului vostru, și va fi acolo la tine ca mărturie. Căci eu știu provocarea ta și gâtul tău cel aspru, încă pe când eu trăiesc cu voi astăzi, răzvrătindu-vă erați împotriva lui Dumnezeu, cu atât mai mult după moartea mea? Adunați la mine pe conducătorii tribali

ai voștri, și pe bătrânii voștri, și pe judecătorii voștri, și pe scribii voștri, ca să vorbesc în urechile lor toate cuvintele acestea, și chem ca martor pentru ei și cerul și pământul. Știu că după moartea mea veți săvârși fărădelege și vă veți abate de la calea pe care v-am poruncit-o, și vă vor întâlni relele în zilele de pe urmă, pentru că veți face răul înaintea Domnului, provocându-l la mânie prin lucrările mâinilor voastre.

Și a vorbit Moise în urechile întregii adunări cuvintele acestei cântări până la sfârșit.

32

Ia aminte, cerule, și voi vorbi, și să audă pământul cuvintele din gura mea. Să fie așteptată ca ploaia zicerea mea, și să coboare ca roua cuvintele mele, ca ploaia asupra ierbii și ca zăpada asupra ierbii. Că am chemat numele Domnului, dați măreție Dumnezeului nostru. Dumnezeu, adevărate sunt lucrările lui, și toate căile lui sunt judecăți, Dumnezeu credincios, și nu este nedreptate, drept și sfânt este Domnul. Au păcătuit, nu copiii Lui, ci o generație strâmbă și pervertită, vrednică de vină. Acestea Domnului îi răsplățiți? Astfel popor prost și nu înțelept? Nu el, acesta, tatăl tău, te-a dobândit și te-a făcut și te-a întocmit? Amintiți-vă de zilele veacului, înțelegeți anii generațiilor. Întrebă pe tatăl tău și îți va vesti, pe bătrânii tăi și îți vor spune.

Când Cel Preaînalt împărțea națiunile, cum împrăștia fiii lui Adam, a stabilit granițele națiunilor conform numărului îngerilor lui Dumnezeu. Și poporul lui Iacob a devenit porțiunea Domnului, Israel a devenit partea măsurată a moștenirii Lui. El l-a susținut în pustie, în setea căldurii arzătoare, în pământul fără apă, l-a înconjurat și l-a disciplinat, și l-a păzit ca pe pupila ochiului, Ca

vulturul să-și acopere cuibul și asupra puilor săi a tânjit, întinzându-și aripile i-a primit pe ei și i-a ridicat pe spatele său. Domnul singur îi conducea, nu era cu ei un zeu străin. El i-a ridicat asupra puterii pământului, i-a hrănit cu roadele câmpurilor, au supt miere din stâncă și ulei din stânca tare. Unt de boi și lapte de oi, cu grăsime de miei și berbeci, fii de tauri și țapi, cu grăsime de rinichi de grâu, și sânge de strugure a băut vin. Și a mâncat Iacob și s-a săturat, și a dat cu piciorul cel iubit; s-a îngrășat, s-a îngroșat, s-a lărgit, și a părăsit pe Dumnezeu care l-a făcut, și s-a depărtat de Dumnezeu, mântuitorul său.

M-au provocat prin cei străini, m-au amărât prin urâciunile lor. Ei au sacrificat la demoni, și nu lui Dumnezeu, la zei pe care nu-i cunoșteau, noi și recentți, care au venit, pe care nu i-au cunoscut părinții lor. Pe Dumnezeu care te-a născut l-ai părăsit și ai uitat de Dumnezeu care te hrănește.

Și văzu Domnul, și fu gelos, și Se mânie din pricina fiilor Săi și a fiicelor Sale. Și a spus: Voi întoarce fața mea de la ei și voi arăta ce li se va întâmpla în zilele din urmă, căci este o generație perversă, fii în care nu este credință.

Ei înșiși m-au provocat la gelozie prin ceea ce nu este Dumnezeu, m-au provocat prin idolii lor, și eu îi voi provoca la gelozie prin ceea ce nu este popor, prin popor nechibzuit îi voi mânia. Că un foc a fost aprins din mânia mea, va arde până în Hades dedesubt, va devora pământul și roadele lui, va arde în flăcări temeliile munților. Voi aduna asupra lor nenorociri, și săgețile mele le voi cheltui luptând împotriva lor. Topindu-se de foame și de mâncarea păsărilor, și cu tetanos incurabil, dinții fiarelor voi trimite asupra lor, cu furie a celor ce se târăsc pe pământ. Din afară, sabia îi va lipsi de copii, și din cămări, frica, pe

tânăr împreună cu fecioara, pe sugar împreună cu bătrânul în vârstă. Am spus: Îi voi împrăştia, voi şterge din oameni amintirea lor. Dacă nu din cauza mâniei duşmanilor, pentru ca ei să nu prelungească, pentru ca potrivnicii să nu atace împreună şi să nu spună: mâna noastră cea înaltă, şi nu Domnul, a făcut toate acestea.

Este o naţiune care a pierdut sfatul, şi nu este în ei cunoştinţă. Nu au gândit să înţeleagă, să primească acestea în timpul ce vine. Cum va urmări unul o mie, şi doi vor muta zeci de mii, dacă nu Dumnezeu i-a vândut, şi Domnul i-a predat? Că zeii lor nu sunt ca Dumnezeul nostru, iar duşmanii noştri sunt neînţelepţi. Căci din via Sodomei este via lor, şi ramura lor din Gomora; strugurii lor sunt struguri de fiere, ciorchine de amărăciune pentru ei. Mânia dragonilor este vinul lor, şi mânia aspidelor este de nevindecată. Nu sunt acestea adunate la mine şi sigilate în tezaurele mele? În ziua răzbunării voi răsplăti, când piciorul lor alunecă, căci aproape este ziua pieirii lor, şi sunt gata pentru voi. Că va judeca Domnul poporul Său şi pentru robii Săi Se va îndura, căci îi văzu slăbiţi, eşuaţi în asuprire şi epuizaţi, Şi a zis Domnul: Unde sunt zeii lor, în care au avut încredere? De care grăsimea jertfelor lor o mâncaţi şi beaţi vinul libaţiilor lor; să se ridice şi să vă ajute şi să vă fie apărători. Vedeţi, vedeţi că Eu sunt, şi nu este Dumnezeu în afară de Mine, Euucid şi dau viaţă, lovesc şi Eu vindec, şi nu este nimeni care să elibereze din mâinile Mele. Că voi ridica către cer mâna mea şi voi jura pe dreapta mea şi voi spune: trăiesc Eu în veşnicie, Că voi ascuţi ca fulgerul sabia mea, şi mâna mea se va ţine de judecată, şi voi da pedeapsă duşmanilor, şi celor ce mă urăsc le voi răsplăti. Voi îmbăta săgeţile mele cu sânge, şi sabia mea va mânca carne din sângele celor răniţi şi din captivitate, din capul conducătorilor duşmani.

Bucurați-vă, ceruri, împreună cu el, și să i se închine toți îngerii lui Dumnezeu; bucurați-vă, națiuni, cu poporul lui, și să fie întăriți de el toți fiii lui Dumnezeu, pentru că sângele fiilor lui este răzbunat, și va răzbuna și va răsplăti pedeapsă dușmanilor, și celor ce urăsc va răsplăti, și va curăța Domnul pământul poporului său.

Și Moise a scris cântarea aceasta în ziua aceea și a învățat-o pe ea fiilor lui Israel, și Moise a intrat și a vorbit toate cuvintele legii acesteia în urechile poporului, el și Iosua, fiul lui Nun. Și Moise a terminat de vorbit către tot Israelul. Și le-a spus: plătiți atenție cu inima la toate cuvintele acestea, pe care vi le mărturisesc astăzi, pe care le veți porunci fiilor voștri să le păzească și să le împlinească, toate cuvintele legii acesteia. Căci acesta nu este un cuvânt gol pentru voi, deoarece aceasta este viața voastră, și din cauza acestui cuvânt veți trăi mult timp pe pământul în care voi treceți Iordanul ca să-l moșteniți acolo. Și a vorbit Domnul către Moise în ziua aceasta, zicând: Urcă-te în muntele Abarim, acest munte Nabau, care este în pământul Moab în fața Ierihonului, și vezi pământul Canaan, pe care eu îl dau fiilor lui Israel, și mori pe muntele pe care te urci acolo, și fii alăturat poporului tău, după cum a murit Aaron, fratele tău, pe muntele Hor, și a fost alăturat poporului său. Deoarece ați nesocotit cuvântul meu în fața fiilor lui Israel la apele certeii din Cades, în pustia Sin, pentru că nu m-ați sfințit în fața fiilor lui Israel. Înainte vei vedea pământul, dar acolo nu vei intra.

33

Și aceasta este binecuvântarea cu care a binecuvântat Moise, omul lui Dumnezeu, pe fiii lui Israel înainte de moartea sa. Și a spus: Domnul a venit din Sinai și a apărut din Seir nouă, și a

grăbit din muntele Paran, cu miriașele Cades, de la dreapta lui îngeri cu el. Și a cruțat poporul său, și toți cei sfințiți sub mâinile tale, și aceștia sunt sub tine, și a primit din cuvintele lui Legea pe care Moise ne-a poruncit-o este moștenirea adunărilor lui Iacob. Și va fi în cel iubit un conducător, când vor fi adunați conducătorii popoarelor împreună cu triburile lui Israel. Să trăiască Ruben și să nu moară, și să fie mare la număr.

Și aceasta este pentru Iuda: ascultă, Doamne, vocea lui Iuda, și vino la poporul lui, mâinile lui să lupte pentru el, și Tu să fii ajutor împotriva dușmanilor lui.

Și lui Levi i-a spus: dați lui Levi semnele lui clare și adevărul lui bărbatului celui sfânt, pe care l-au încercat în încercare, l-au ocărât la apa certării, Cel ce a zis tatălui și mamei: Nu te-am văzut pe tine, și nu și-a recunoscut frații, și s-a lepădat de fiii săi, a păzit cuvintele Tale și a păstrat legământul Tău. Vor declara ordonanțele tale lui Iacob și legea ta lui Israel, vor pune tămâie în mânia ta continuu pe altarul tău. Binecuvântează, Doamne, puterea lui și primește lucrările mâinilor lui, zdrobește șalele dușmanilor care s-au ridicat împotriva lui, și cei ce-l urăsc să nu se mai ridice. Și lui Benjamin i-a spus: iubitul Domnului va locui încrezător, și Dumnezeu îl acoperă cu umbra Sa în toate zilele, și între umerii lui și-a găsit odihnă.

Și lui Iosif i-a spus: din binecuvântarea Domnului pământul lui, din anotimpurile cerului și roua, și din adâncurile izvoarelor de dedesubt. și conform anotimpului roadelor, solstițiilor soarelui, și de la conjuncțiile lunilor, de la vârful munților începutului, și de la vârful dealurilor veșnic curgătoare Și conform orei pământului împlinirii, și cele acceptabile Celui văzut în rug să vină asupra capului lui Iosif, și asupra vârfului celui glorificat între frați.

Frumusețea lui este ca a unui taur întâi-născut, coarnele lui sunt ca coarnele unui unicorn; cu ele va împunge națiunile împreună, până la capătul pământului. Acestea sunt zecile de mii ale lui Efraim, și acestea sunt miile lui Manase. Și lui Zebulun i-a spus: Bucură-te, Zebulun, în plecarea ta, și Issachar în corturile lui. Națiunile le vor distruge, și voi veți chema acolo, și voi veți sacrifica acolo sacrificiul dreptății, pentru că bogăția mării te va hrăni, și comerțurile celor ce locuiesc pe coastă.

Și lui Gad i-a zis: Binecuvântat cel care lărgeste pe Gad; ca un leu s-a odihnit, zdrobind brațul și pe conducător. Și a văzut primele lui roade, că acolo a fost împărțit pământul conducătorilor adunați împreună cu căpeteniile popoarelor; Domnul a făcut dreptate și judecata Sa cu Israel.

Și lui Dan i-a spus: Dan este pui de leu și va sări din Basan. Și lui Naphtali a zis: Naphtali, plinătate de lucruri plăcute, și să fie umplut de binecuvântare de la Domnul, marea și Sudul va moșteni. Și despre Așer a spus: binecuvântat de copii este Așer, și va fi acceptat de frații lui, își va înmuia piciorul în ulei. Fier și bronz va fi sandalul lui, ca zilele tale, așa va fi puterea ta.

Nu este ca Dumnezeu cel iubit, cel care calcă peste cer, ajutorul tău, și magnificul firmamentului. Și începutul lui Dumnezeu te va acoperi, și sub puterea brațelor veșnice, și va alunga dușmanul dinaintea feței tale, zicând: Să pieri! Și Israel va locui încrezător, singur pe pământul lui Iacob, cu grâu și vin, și cerul îți va fi înnorat de rouă. Binecuvântat ești tu, Israele! Cine este asemenea ție, popor mântuit de Domnul? Va apăra ajutorul tău, și sabia lauda ta, și te vor minți dușmanii tăi, și tu pe gâtul lor vei călca.

Și s-a suit Moise de la Araboth Moab pe muntele Nabau, pe vârful Phasga, care este în fața Ierihonului, și Domnul i-a arătat lui toată țara Galaad până la Dan. și tot pământul lui Neftali, și tot pământul lui Efraim, și Manase, și tot pământul lui Iuda până la marea cea mai îndepărtată, și pustiul, și regiunile înconjurătoare Ierihonului, orașul palmierilor, până la Zoar. Și a spus Domnul către Moise: Acesta este pământul pe care l-am jurat lui Avraam și Isaac și Iacov, zicând: Seminței voastre îl voi da, și l-am arătat ochilor tăi, dar acolo nu vei intra.

Și a murit Moise, servitorul Domnului, în pământul Moab, prin cuvântul Domnului. Și l-au îngropat în Gai, aproape de casa lui Phogor, și nimeni nu a văzut mormântul lui până în ziua aceasta. Moise avea o sută douăzeci de ani când a murit, nu i s-au întunecat ochii, nici nu i s-au slăbit țestoasele.

Și au plâns fiii lui Israel pe Moise în Araboth Moabului, la Iordan, în dreptul Ierihonului, treizeci de zile, și s-au împlinit zilele de doliu și de plângere pentru Moise. Și Iosua, fiul lui Nun, a fost umplut de duhul înțelegerii, căci Moise își pusese mâinile asupra lui, și fiii lui Israel l-au ascultat, și au făcut precum poruncise Domnul lui Moise.

Și nu s-a ridicat încă profet în Israel ca Moise, pe care l-a cunoscut Domnul față în față. În toate semnele și minunile pe care l-a trimis Domnul să le facă în pământul Egiptului, lui Faraon și slujitorilor lui, și în tot pământul lui, minunile cele mari și mâna cea puternică pe care le-a făcut Moise înaintea întregului Israel.

Iosua

1

Și s-a întâmplat după moartea lui Moise, că Domnul a spus lui Iosua, fiul lui Naue, asistentul lui Moise, zicând: Moise, asistentul meu, a murit. Acum, deci, ridicându-te, treci Iordanul, tu și tot poporul acesta, în pământul pe care eu îl dau lor. Fiecare loc pe care îl veți călca cu talpa picioarelor voastre, vi-l voi da, după cum am spus lui Moise, Pustiul și Antilibanul, până la râul cel mare, râul Eufratului, și până la marea cea mai îndepărtată, de la apusul soarelui, vor fi granițele voastre. Nu va sta împotriva niciun om înaintea voastră în toate zilele vieții tale, și precum am fost cu Moise, astfel voi fi și cu tine, și nu te voi părăsi, nici nu te voi trece cu vederea. Fii tare și curajos, căci tu vei împărți poporului acestuia pământul pe care am jurat părinților voștri să li-l dau. Fii tare deci și fii curajos, să păzești și să faci precum ți-a poruncit Moise, slujitorul meu, și să nu te abateri de la ele nici la dreapta, nici la stânga, ca să prosperi în toate pe care le faci. Și nu va pleca cartea legii acesteia din gura ta, și vei medita asupra ei zi și noapte, ca să știi să faci toate cele scrise, atunci vei prospera și vei face să prospere căile tale, și atunci vei înțelege. Iată, ți-am poruncit ție: fii tare și curajos, nu te înfricoșa și nu te teme, căci Domnul Dumnezeuul tău este cu tine oriunde vei merge. Și Iosua a poruncit scribilor poporului, zicând: Intrați în mijlocul taberei poporului și porunciți poporului, zicând: pregătiți provizii, pentru că peste trei zile veți trece Iordanul acesta, intrând să luați în stăpânire pământul pe care Domnul Dumnezeuul părinților voștri vi-l dă.

Și lui Ruben, și lui Gad, și jumătății tribului lui Manase le-a spus Iosua, Amintiți-vă de cuvântul pe care vi l-a poruncit Moise,

servitorul Domnului, zicând: Domnul Dumnezeu vostru v-a odihnit și v-a dat vouă pământul acesta. Femeile voastre și copiii voștri și vitele voastre să rămână în țara pe care v-a dat-o, iar voi veți trece înarmați înaintea fraților voștri, toți cei puternici, și îi veți ajuta, Până când va da odihnă Domnul Dumnezeu nostru fraților voștri, precum și vouă, și vor moșteni și aceștia pământul pe care Domnul Dumnezeu nostru îl dă lor, veți pleca fiecare la moștenirea sa, pe care v-a dat-o Moise dincolo de Iordan, spre răsărit. Și răspunzând lui Iosua, au zis: Vom face tot ce ne vei porunci și vom merge în orice loc unde ne vei trimite. Conform tuturor câte am auzit de la Moise, te vom asculta, numai să fie Domnul Dumnezeu nostru cu tine, în felul în care a fost cu Moise. Dar omul care te-ar nesocoti și oricine nu va asculta cuvintele tale, oricât i-ai porunci, să moară; dar tu fii tare și curajos.

2

Și a trimis Iosua, fiul lui Nun, din Shittim doi tineri să spioneze, zicând: Urcați-vă și vedeți pământul și Ierihonul. Și mergând, cei doi tineri au intrat în Ierihon și au intrat în casa unei femei curve, al cărei nume era Rahab, și au găzduit acolo.

Și i s-a raportat regelui Ierihonului, zicându-i-se: au intrat aici bărbați dintre fiii lui Israel ca să spioneze țara. Și regele Ierihonului a trimis și a spus către Rahab, zicând: Scoate afară bărbații care au intrat în casa ta în timpul nopții, pentru că au venit să spioneze țara. Și femeia, luând pe cei doi bărbați, i-a ascuns și le-a spus, zicând: Au intrat la mine bărbații, Ca dar poarta era închisă în întuneric și bărbații au ieșit afară, nu știu unde au mers, urmăriți-i, dacă îi veți ajunge din urmă. Aceasta însă i-a urcat pe acoperiș și i-a ascuns în paie de in care erau

grămădite pe acoperiș. Și bărbații au urmărit după ei drumul spre Iordan spre vaduri, și poarta a fost închisă.

Și s-a întâmplat că, după ce au ieșit cei ce urmăreau după ei, și înainte ca ei să adoarmă, aceasta s-a urcat către ei pe acoperiș. Și le-a spus lor: Știu că Domnul v-a dat vouă pământul, pentru că frica de voi a căzut asupra noastră. Am auzit că Domnul Dumnezeu a uscat Marea Roșie dinaintea voastră, când ați ieșit din pământul Egiptului, și câte a făcut celor doi regi ai Amoriților care erau dincolo de Iordan, lui Sihon și Og, pe care i-ați nimicit. Și auzind noi, ne-am uimit în inima noastră, și nu a mai rămas duh în nimeni dintre noi dinaintea feței voastre, căci Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeu în cer sus și pe pământ jos. Și acum jurați-mi pe Domnul Dumnezeu, că vă arăt milă, și arătați și voi milă casei tatălui meu, și cruțați casa tatălui meu, pe mama mea și pe frații mei, și toată casa mea, și tot ce este al lor, și veți elibera sufletul meu din moarte.

Și bărbații i-au spus ei: sufletul nostru în locul vostru pentru moarte, și ea a spus: când va da Domnul vouă cetatea, veți arăta față de mine milă și adevăr. Și i-a lăsat jos prin fereastră, și le-a spus: plecați în munte, ca să nu vă întâlnească urmăritorii, și vă veți ascunde acolo trei zile până când se vor întoarce urmăritorii de la voi, și după aceea veți pleca pe calea voastră.

Și bărbații i-au spus: Suntem nevinovați față de acest jurământ al tău. Iată, noi intrăm în partea orașului, și vei pune semnul, frânghia aceasta stacojie o vei lăsa jos la fereastra prin care ne-ai coborât, iar pe tatăl tău, pe mama ta, pe frații tăi și toată casa tatălui tău îi vei aduna la tine în casa ta. Și va fi că oricine ar ieși pe ușa casei tale afară va fi vinovat pentru el însuși, iar noi vom fi nevinovați de acest jurământ al tău, și câți vor fi cu tine în

casa ta, noi vom fi vinovați. Dacă însă cineva ne va face rău sau va dezvălui aceste cuvinte ale noastre, vom fi nevinovați față de acest jurământ al tău. Și le-a spus: conform cuvântului vostru să fie. Și i-a trimis, și au plecat. Și ei au venit în regiunea muntoasă și au rămas acolo trei zile, și următorii au căutat pe toate căile și nu i-au găsit.

Și s-au întors cei doi tineri bărbați și au coborât din munte și au trecut la Iosua, fiul lui Nun, și i-au povestit toate evenimentele care li se întâmplaseră. Și ei au spus către Iosua că Domnul a dat tot pământul în mâna noastră, și toți locuitorii pământului acela s-au topit de frica noastră.

3

Și Iosua s-a sculat devreme dimineața și a plecat din Shittim, și au venit până la Iordan, și au găzduit acolo înainte de a traversa. Și s-a întâmplat că după trei zile cărturarii au trecut prin tabără, și ei au poruncit poporului, zicând: Când veți vedea chivotul legământului Domnului Dumnezeului nostru și preoții noștri și leviții ridicându-l, veți pleca din locurile voastre și veți merge după el. Dar să fie departe între voi și aceea, cât două mii de coți veți sta, să nu vă apropiați de ea, ca să cunoașteți calea pe care veți merge, căci nu ați mers pe calea aceasta de ieri și de alaltăieri.

Și a spus Iosua către popor: Sfințiți-vă pentru mâine, căci mâine va face Domnul în mijlocul vostru lucruri minunate. Și a spus Iosua preoților: ridicați chivotul legământului Domnului și mergeți înaintea poporului. Și au ridicat preoții chivotul legământului Domnului și mergeau înaintea poporului. Și a zis Domnul către Iosua: În ziua aceasta încep să te înalț înaintea tuturor fiilor lui Israel, ca să cunoască că, precum am fost cu

Moise, astfel voi fi și cu tine. Și acum poruncește preoților care poartă chivotul legământului, zicând: când veți intra în partea apei Iordanului, în Iordan veți sta.

Și a spus Iosua fiilor lui Israel: Aduceți-vă aici și ascultați cuvântul Domnului Dumnezeuului nostru. Prin aceasta veți cunoaște că Dumnezeuul cel viu este în voi și distrugând va distruge dinaintea feței noastre pe Canaanit, și pe Hitit, și pe Perizit, și pe Hivit, și pe Amorit, și pe Ghirgasit și pe Iebusit. Iată, chivotul legământului Domnului întregului pământ trece Iordanul. Alegeți pentru voi doisprezece bărbați dintre fiii lui Israel, câte unul din fiecare trib. Și va fi, când se vor odihni picioarele preoților celor ce poartă chivotul legământului Domnului a tot pământul în apa Iordanului, apa Iordanului va lipsi, iar apa cea coborâtoare se va opri.

Și poporul a plecat din corturile lor ca să treacă Iordanul, iar preoții au ridicat chivotul legământului Domnului înaintea poporului. Pe când intrau preoții cei care purtau chivotul legământului spre Iordan, și picioarele preoților celor care purtau chivotul legământului Domnului au fost înmuiate în apa Iordanului, iar Iordanul era plin pe tot malul lui, ca în zilele secerișului grâului, și apele cele care coborau de sus au stat, au stat ca o masă înghețată, una stând foarte departe, violent, până la partea Kariathiarim, iar cea care cobora a coborât în Marea Araba, marea sării, până la sfârșit a încetat, și poporul stătea în fața Ierihonului. Și preoții care purtau chivotul legământului Domnului au stat pe uscat în mijlocul Iordanului, și toți fiii lui Israel treceau prin uscat, până ce tot poporul a terminat de trecut Iordanul.

Și după ce tot poporul a terminat de trecut Iordanul, Domnul i-a zis lui Iosua: având luat bărbați din popor, câte unul din fiecare trib, Poruncește-le și luați din mijlocul Iordanului douăsprezece pietre gata, și pe acestea, purtându-le împreună cu voi, puneți-le în tabăra voastră, unde veți tăbări acolo în timpul nopții.

Și Iosua a chemat doisprezece bărbați distinși dintre fiii lui Israel, câte unul din fiecare trib, A spus lor: Aduceți înaintea mea, înaintea feței Domnului, în mijlocul Iordanului, și fiecare, luând de acolo o piatră, să o ridice pe umerii săi, conform numărului celor douăsprezece triburi ale lui Israel, pentru ca să existe vouă aceștia ca semn pus continuu, pentru ca atunci când te va întreba fiul tău mâine zicând: ce sunt pietrele acestea pentru noi? Și tu vei arăta fiului tău, zicând că a încetat Iordanul râu de la fața chivotului legământului Domnului a tot pământul, când trecea el, și vor fi pietrele acestea vouă pomenire fiilor lui Israel până în veșnicie.

Și au făcut astfel fiii lui Israel, după cum a poruncit Domnul lui Iosua, și luând douăsprezece pietre din mijlocul Iordanului, după cum a poruncit Domnul lui Iosua la împlinirea trecerii fiilor lui Israel, le-au purtat cu ei în tabără și le-au pus acolo. A pus dar Iosua și alte douăsprezece pietre în Iordan, în locul devenit sub picioarele preoților care purtau chivotul legământului Domnului, și sunt acolo până în ziua de astăzi.

Stăteau dar preoții cei care purtau chivotul legământului în Iordan, până ce a terminat Iosua toate câte a poruncit Domnul a vesti poporului, și s-a grăbit poporul, și au trecut. Și s-a întâmplat că, după ce tot poporul a terminat de traversat, a traversat și chivotul legământului Domnului, și pietrele dinaintea lor. Și au trecut fiii lui Reuben, și fiii lui Gad, și jumătate din tribul lui

Manasseh, pregătiți, înaintea fiilor lui Israel, așa cum le-a poruncit Moise. Patruzeci de mii de oameni înarmați pentru luptă au trecut înaintea Domnului spre război împotriva cetății Ierihon. În acea zi, Domnul l-a mărit pe Iosua înaintea întregului neam al lui Israel, și se temeau de el, precum de Moise, cât timp a trăit.

Și Domnul i-a spus lui Iosua, zicând, Poruncește preoților care poartă chivotul legământului mărturiei Domnului să iasă din Iordan. Și Iosua a poruncit preoților, zicând: Ieșiți din Iordan. Și s-a întâmplat că, atunci când au ieșit preoții care purtau chivotul legământului Domnului din Iordan și au pus picioarele pe pământ, apa Iordanului s-a repezit conform locului și mergea precum ieri și alaltăieri prin întreg malul.

Și poporul a urcat din Iordan în a zecea zi a lunii celei dintâi, și au tăbărât fiii lui Israel în Galgala, în partea dinspre răsăritul soarelui, de la Ierihon. Și aceste douăsprezece pietre, pe care le-a luat din Iordan, le-a ridicat Iosua în Ghilgal, zicând: Când vă vor întreba fiii voștri, zicând: Ce sunt pietrele acestea? Anunțați fiilor voștri că Israel a trecut Iordanul acesta pe uscat, având uscat Domnul Dumnezeuul nostru apa Iordanului dinaintea lor, până ce au trecut, precum a făcut Domnul Dumnezeuul nostru cu Marea Roșie, pe care a uscat-o Domnul Dumnezeuul nostru înaintea noastră, până ce am trecut, Așa că toate națiunile pământului să știe că puterea Domnului este puternică, și ca voi să vă închinați Domnului Dumnezeuul nostru în fiecare faptă.

5

Și s-a întâmplat că au auzit regii Amoriților care erau dincolo de Iordan, și regii Feniciei care erau lângă mare, că Domnul Dumnezeu a uscat râul Iordan dinaintea fiilor lui Israel când

treceau ei, și s-au topit mințile lor, și au fost cuprinși de frică, și nu era în ei nicio înțelepciune dinaintea fiilor lui Israel.

Prin acest timp, Domnul i-a spus lui Iosua: fă-ți săbii de piatră din stâncă ascuțită și, așezându-te, circumcide pe fiii lui Israel a doua oară. Și Iosua a făcut săbii de piatră ascuțite și i-a circumcis pe fiii lui Israel la locul numit Dealul Prepuțurilor. Iar felul în care a curățit Iosua pe fiii lui Israel, câți vreodată s-au născut pe cale, și câți vreodată au fost netăiați împrejur dintre cei ce ieșiseră din Egipt, Pe toți aceștia i-a circumcis Iosua, pentru că patruzeci și doi de ani rătăcise Israel în pustia Mabaritid. Prin urmare, netăiați împrejur erau cei mai mulți dintre luptătorii lor care ieșiseră din pământul Egiptului, cei care nu ascultaseră de poruncile lui Dumnezeu, căroră le-a hotărât să nu vadă pământul pe care Domnul a jurat părinților lor să-l dea, pământ curgând cu lapte și miere. În locul acestora însă, el i-a înlocuit cu fiii lor, pe care Iosua i-a circumcis, deoarece ei se născuseră pe drum netăiați împrejur. Având fost circumciși, ei aveau liniște acolo, șezând în tabără până au fost vindecați. Și a spus Domnul lui Iosua, fiul lui Nun: În ziua de astăzi am îndepărtat ocară Egiptului de la voi. Și a chemat numele locului aceluia Galgala.

Și fiii lui Israel au făcut Paștele în a paisprezecea zi a lunii, de la seară, spre apusurile Ierihonului, dincolo de Jordan, în câmpie. Și au mâncat din grânele pământului azime și noi. În această zi a încetat mana după ce au mâncat din grâul pământului, și nu mai era mană pentru fiii lui Israel, iar ei au cules roadele pământului Palmierilor în anul acela.

Și s-a întâmplat, pe când era Iosua în Ierihon, că ridicând ochii a văzut un om stând înaintea lui, cu sabia trasă în mâna sa, și apropiindu-se Iosua, i-a zis: al nostru ești sau al potrivnicilor? Iar

el i-a spus lui, eu sunt comandantul în șef al puterii Domnului, acum am sosit. Și Iosua a căzut cu fața la pământ, și i-a spus lui, stăpâne, ce poruncești servitorului tău? Și comandantul șef al Domnului îi spune lui Iosua: Dezleagă-ți sandalele de pe picioare, căci locul pe care stai acum în picioare este sfânt.

6

Și Ierihon era închis și fortificat, și nimeni nu ieșea din el, nici nu intra. Și a spus Domnul către Iosua: Iată, eu predau sub controlul tău Ierihonul și regele ei, precum și pe cei puternici în tărie care sunt în el. Tu însă așează războinicii în jurul acesteia. Și va fi că atunci când veți suna din trâmbiță, tot poporul să strige împreună, și când vor striga ei, zidurile cetății vor cădea de la sine, și tot poporul va intra, fiecare repezindu-se direct înaintea în cetate.

Și Iosua, fiul lui Nun, a intrat la preoți, și le-a spus lor, zicând: Porunciți poporului să meargă împrejur și să încercuiască cetatea, iar luptătorii să treacă înarmați înaintea Domnului. Și șapte preoți, având șapte trâmbițe sacre, să treacă la fel înaintea Domnului și să sune cu putere, iar chivotul legământului Domnului să urmeze. Iar luptătorii să treacă înaintea, și preoții care închid șirul în urma chivotului legământului Domnului, suflând în trâmbițe. Iar poporului i-a poruncit Iosua, zicând: Nu strigați, nici să nu audă nimeni vocea voastră, până în ziua când va anunța el să strigați, și atunci veți striga. Și chivotul legământului lui Dumnezeu, după ce a mers de jur împrejur, a plecat imediat în tabără și a rămas acolo.

Și în ziua a doua s-a ridicat Iosua dimineața, și preoții au ridicat chivotul legământului Domnului. Și cei șapte preoți care

purtau cele șapte trâmbițe mergeau înainte înaintea Domnului, și după aceștia intrau luptătorii, iar mulțimea rămasă mergea în urma chivotului legământului Domnului, Și preoții au sunat din trompete, și toată mulțimea rămasă a încercuit cetatea de șase ori de aproape, și s-a întors din nou în tabără; astfel a făcut timp de șase zile.

Și în ziua a șaptea s-au ridicat în zori și au mers împrejurul cetății în ziua aceea de șapte ori. Și s-a întâmplat la a șaptea rotire că au suflat preoții, și Iosua a spus fiilor lui Israel: Strigați, căci Domnul v-a predat vouă cetatea. Și cetatea va fi blestemată, ea și toate câte sunt în ea, pentru Domnul Sabaot, afară de Rahab, prostituata; cruțați-o pe ea și toate câte sunt în casa ei. Dar voi vă veți păzi foarte de lucrul devotat, ca nu cumva, având considerat, voi înșivă să luați din lucrul devotat și să faceți tabăra fiilor lui Israel blestem și să ne distrugeți pe noi. Și tot argintul sau aurul, sau bronzul sau fierul, sfânt va fi Domnului, în vistieria Domnului va fi adus.

Și au suflat în trâmbițe preoții, iar când a auzit poporul sunetul trâmbițelor, a strigat tot poporul împreună cu un strigăt mare și puternic, și a căzut tot zidul de jur împrejur, și a urcat tot poporul în cetate. Și Iosua a devotat-o pe ea și pe câți erau în cetate, de la bărbat și până la femeie, de la tânăr și până la bătrân, și până la vițel și animal de povară, prin tăișul sabiei.

Și Iosua a spus celor doi tineri care spionaseră: intrați în casa femeii și scoateți-o de acolo, împreună cu tot ce este al ei. Și au intrat cei doi tineri care spionaseră cetatea în casa femeii și au scos afară pe Rahab, curva, și pe tatăl ei, și pe mama ei, și pe frații ei, și rudenia ei, și toate câte erau ale ei, și au adus-o pe ea afară din tabăra lui Israel. Și cetatea a fost arsă în foc cu tot ce era în ea,

cu excepția argintului și aurului și bronzului și fierului, pe care le-au dat să fie aduse în visteria Domnului.

Și pe Rahab, prostituata, și toată casa ei părintească a salvat-o Iosua viu, și a așezat-o în Israel până în ziua de astăzi, deoarece a ascuns spionii pe care i-a trimis Iosua să spioneze Ierihonul. Și a jurat Iosua în ziua aceea înaintea Domnului, zicând: Blestemat să fie omul care va zidi cetatea aceea; în întâiul născut al lui va pune temelia ei și în cel mai mic al lui va ridica porțile ei. Și astfel a făcut Ozan cel din Betel: în Abiron, întâiul născut, a pus temelia ei și în cel mai mic, fiind cruțat, a ridicat porțile ei.

Și Domnul era cu Iosua, și numele lui era cunoscut în tot pământul.

7

Și au greșit fiii lui Israel o greșeală mare, și au luat pentru ei înșiși din lucrul dedicat, și a luat Ahar, fiul lui Harmi, al fiului lui Zambri, al fiului lui Zara, din tribul lui Iuda, din lucrul dedicat, și Domnul s-a mâniat cu mânie asupra fiilor lui Israel.

Și Iosua a trimis bărbați în Gai, care este lângă Betel, zicând: Iscodiți Gaiul. Și bărbații s-au suit și au spionat Gaiul. Și s-au întors la Iosua și i-au spus: să nu se suie tot poporul, ci cam două mii sau trei mii de bărbați să se suie și să asedieze cetatea; nu conduce acolo tot poporul, căci sunt puțini. Și s-au urcat ca trei mii de bărbați, și au fugit dinaintea bărbaților din Gai. Și bărbații din Gai au ucis dintre ei treizeci și șase de bărbați, și i-au urmărit de la poartă, și i-au zdrobit pe coborâre, și inima poporului s-a înfricoșat, și s-a făcut ca apa.

Și Iosua și-a sfâșiat veșmintele și a căzut cu fața la pământ înaintea Domnului până seara, el și bătrânii lui Israel, și au aruncat pulbere pe capetele lor. Și a zis Iosua: Rog, Doamne, pentru ce a adus servitorul Tău poporul acesta peste Iordan, ca să-l predea Amoritului, să ne nimicească pe noi? Și dacă am fi rămas și ne-am fi așezat lângă Iordan! Și ce voi spune, deoarece Israel a întors ceafa înaintea dușmanului său? Și când va auzi canaanitul și toți cei ce locuiesc în țară, ne vor înconjura și ne vor distruge de pe pământ, și ce vei face cu numele tău cel mare?

Și Domnul a zis către Iosua: Ridică-te, de ce ai căzut cu fața la pământ? A păcătuit poporul și a călcat legământul pe care l-am stabilit cu ei, furând din lucrurile consacrate și aruncându-le în vasele lor. Și fiii lui Israel nu vor putea rezista în fața dușmanilor lor, își vor întoarce ceafa înaintea dușmanilor lor, pentru că au devenit blestem; nu voi mai fi cu voi, dacă nu îndepărtați blestemul din mijlocul vostru. Ridicându-te, sfințește poporul și spune să fie sfințit mâine. Acestea spune Domnul Dumnezeul lui Israel: lucrul blestemat este în voi, nu veți putea rezista înaintea dușmanilor voștri, până când veți îndepărta lucrul blestemat din voi. Și vă veți aduna cu toții dimineața pe triburi, și tribul pe care îl va arăta Domnul îl veți aduce pe clanuri, și clanul pe care îl va arăta Domnul îl veți aduce pe case, și casa pe care o va primi Domnul o veți aduce pe bărbați. Și cel care va fi arătat va fi ars în foc, împreună cu toate câte sunt ale lui, pentru că a călcat legământul Domnului și a făcut fărădelege în Israel.

Și Iosua s-a sculat devreme și a adus poporul conform triburilor, și a fost arătată tribul lui Iuda. Și a fost adus înaintea conform clanurilor, și a fost arătat poporul Zerahit. Și a fost adus înaintea conform bărbatului, și a fost arătat Achar, fiul lui Zambri, fiul lui Zara.

Și Iosua i-a zis lui Ahar: Dă slavă astăzi Domnului Dumnezeuului lui Israel și fă mărturisire, și spune-mi ce ai făcut și nu ascunde de la mine. Și a răspuns Achar lui Iosua și a zis: Cu adevărat am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeuului lui Israel, astfel și astfel am făcut. Am văzut în pradă o haină pestriță și două sute de didrahme de argint și o lingură de aur de cincizeci de didrahme și, gândindu-mă la ele, le-am luat, și iată că ele sunt ascunse în cortul meu, iar argintul este ascuns dedesubtul lor. Și Iosua a trimis mesageri, și au alergat la cortul din tabără, și acestea erau ascunse în cortul lui, și argintul era dedesubtul lor. Și le-au scos din cort și le-au adus la Iosua și la bătrânii lui Israel, și le-au pus înaintea Domnului.

Și Iosua a luat pe Ahar, fiul lui Zara, și l-a dus în valea Ahor, și pe fiii lui, și pe fiicele lui, și pe vițeii lui, și pe animalele de povară ale lui, și toate oile lui, și cortul lui, și toate bunurile lui, și tot poporul cu el, și i-a dus în Emek Ahor. Și a spus Iosua lui Ahar: Ce ai distrus pe noi? Să te distrugă Domnul ca și astăzi. Și tot Israelul l-a împrășcat cu pietre, și au ridicat peste el o grămadă mare de pietre, și Domnul a încetat de la mânia furiei. Din cauza aceasta a numit-o Emek achor până în ziua aceasta.

8

Și a spus Domnul către Iosua: Nu te teme și nici nu te înspăimânta, ia cu tine pe toți bărbații războinici și, sculându-te, urcă-te în Gai. Iată, am dat în mâinile tale pe regele Gai și pământul lui. Și vei face cu Gai în felul în care ai făcut cu Ierihon și cu regele ei, iar prada vitelor o vei lua pentru tine însuși; pune dar pentru tine însuși o ambuscadă cetății în spatele ei.

Și s-a ridicat Iosua și tot poporul războinic pentru a urca în Gai. Iar Iosua a ales treizeci de mii de bărbați puternici în tărie și i-a trimis noaptea. Și le-a poruncit lor, zicând: voi stați la pândă în spatele cetății, nu fiți departe de cetate, și veți fi toți gata. Și eu și toți cei cu mine ne vom apropia de cetate, și va fi că atunci când vor ieși locuitorii din Gai în întâmpinarea noastră, precum și mai înainte, vom fugi dinaintea lor. Și când ar ieși ei după noi, îi vom atrage departe de cetate, și vor spune: Aceștia fug dinaintea noastră, precum și mai înainte. Voi însă vă veți ridica din ambuscadă și veți merge în cetate. Conform acestui cuvânt veți face, iată că v-am poruncit. Și Iosua i-a trimis, și ei au mers în ambuscadă, și au șezut între Betel și Gai, la vest de Gai.

Și sculându-se devreme Iosua dimineața, a cercetat poporul, și s-au suit el și bătrânii înaintea poporului spre Ai. Și tot poporul războinic cu el a urcat și, mergând, au venit în fața cetății dinspre răsărit. Și ambuscada orașului venea dinspre mare, și s-a întâmplat că, atunci când regele din Gai a văzut, s-a grăbit și a ieșit în întâmpinarea lor direct la război, el și tot poporul care era cu el, și el nu știa că o ambuscadă îl aștepta în spatele cetății. Și a văzut, și Iosua și Israel s-au retras dinaintea lor. Și ei au urmărit pe fiii lui Israel, și ei înșiși s-au depărtat de cetate. Nu a rămas nimeni în Gai care să nu fi urmărit pe Israel, și au lăsat cetatea deschisă, și au urmărit pe Israel.

Și a zis Domnul către Iosua: Întinde mâna ta cu sulița care este în mâna ta asupra cetății, căci în mâinile tale am dat-o pe ea, și ambuscadele se vor ridica în grabă din locul lor. Și a întins Iosua mâna lui cu sulița asupra cetății, și cei din ambuscadă s-au ridicat în grabă din locul lor și au ieșit când a întins mâna, și au intrat în cetate și au cucerit-o, și grăbindu-se au ars cetatea cu foc. Și privind în jur, locuitorii din Gai spre cele din urma lor, ei vedeau

fum urcând din cetate spre cer, și nu mai aveau unde să fugă nici într-o parte, nici în alta. Și Iosua și tot Israelul au văzut că ambuscada luase cetatea și că fumul cetății se ridicase spre cer, și, întorcându-se, au lovit pe bărbații din Gai. Și aceștia au ieșit din cetate spre întâmpinare, și au fost prinși la mijloc între tabără, aceștia de o parte și aceștia de cealaltă parte, și i-au lovit până ce nu a mai rămas dintre ei nici un supraviețuitor și nici un fugar. Și pe regele din Gai l-au prins viu și l-au adus la Iosua.

Și când încetară fiii lui Israel de a ucide pe toți cei din Gai, și pe cei din câmpii, și de pe muntele coborârii, unde îi urmăriră din ea până la sfârșit, s-a întors Iosua în Gai și a lovit-o cu tăișul sabiei. Și au căzut în ziua aceea de la bărbat și până la femeie, douăsprezece mii, toți locuitorii din Gai. Cu excepția prăzilor din cetate, toate pe care le-au jefuit pentru ei înșiși fiii lui Israel conform poruncii Domnului, după cum a poruncit Domnul lui Iosua.

Și Iosua a ars cetatea în foc, a făcut-o o movilă nelocuită pentru veșnicie până în ziua aceasta. Și regele din Gai l-a spânzurat pe un copac bifurcat, și a fost pe copac până seara, și la apusul soarelui a poruncit Iosua, și au dat jos trupul lui de pe copac, și l-au aruncat în groapă, și au ridicat peste el o grămadă de pietre, până în ziua aceasta.

9

Așa cum au auzit regii Amoriților, cei de dincolo de Iordan, cei din regiunea muntoasă și cei din câmpie, și cei din toată coasta mării celei mari, și cei de lângă Anti-Liban, și Hetiții, și Canaaniiții, și Fereziiții, și Hiviții, și Amoriții, și Ghirgasiții, și Iebusiții,

Ei au venit împreună ca să facă război împotriva lui Iosua și a lui Israel, toți deodată.

Și cei ce locuiau în Gabaon au auzit toate câte a făcut Domnul lui Ierihon și lui Gai. Și au făcut și ei înșiși cu viclenie, și venind s-au aprovizionat și s-au pregătit, și luând saci vechi pe umerii lor, și burdufuri de vin vechi și rupte, legate, Și părțile goale ale sandalelor lor și sandalele lor vechi și petecite în picioarele lor, și hainele lor uzate deasupra lor, și pâinea lor de provizii uscată și mucegăită și sfărâmată.

Și au venit la Iosua în tabăra lui Israel în Ghilgal, și au zis către Iosua și Israel: Din pământ îndepărtat am venit, și acum faceți legământ cu noi. Și au spus fiii lui Israel către Hivit: Vezi că nu cumva locuiești printre noi, și cum să facem legământ cu tine? Și au spus către Iosua: Servitorii tăi suntem. Și Iosua le-a spus: De unde sunteți și de unde ați venit? Și au spus: Din pământuri foarte îndepărtate au venit servitorii tăi în numele Domnului Dumnezeului tău, căci am auzit despre numele lui și despre câte a făcut în Egipt, și câte a făcut regilor Amoriților, care erau dincolo de Iordan, lui Sihon, regele Amoriților, și lui Og, regele Basanului, care locuia în Astaroth și în Edrei. Și după ce au auzit, bătrânii noștri și toți cei ce locuiesc în pământul nostru ne-au zis, spunând: luați cu voi provizii pentru cale și mergeți în întâmpinarea lor și le veți zice: servitorii tăi suntem, și acum faceți cu noi legământ. Aceste pâini, calde le-am aprovizionat în ziua în care am ieșit să venim către voi, dar acum s-au uscat și au devenit mâncate. Și acești burdufuri de vin pe care le-am umplut noi, și aceștia au plesnit, și hainele noastre și sandalele noastre s-au uzat de drumul foarte lung.

Și conducătorii au luat din proviziile lor, și nu l-au întrebat pe Domnul. Și Iosua a făcut pace cu ei, și au încheiat cu ei un legământ ca să-i salveze, și conducătorii adunării le-au jurat.

Și s-a întâmplat după trei zile de la facerea legământului cu ei, au auzit că sunt din apropierea lor și că locuiesc printre ei. Și au plecat fiii lui Israel și au venit în cetățile lor, iar cetățile lor erau Gabaon și Chefira și Beerot, și cetățile lui Iarin. Și fiii lui Israel nu au luptat împotriva lor, pentru că toți conducătorii juraseră pe Domnul Dumnezeu lui Israel, și toată adunarea a cântit împotriva conducătorilor.

Și conducătorii au zis întregii adunări: Noi le-am jurat pe Domnul Dumnezeu lui Israel, și acum nu vom putea să ne atingem de ei. Acest lucru vom face: îi vom captura vii și îi vom păstra, și nu va fi mânie împotriva noastră din cauza jurământului pe care l-am jurat lor. Ei vor trăi și vor fi tăietori de lemne și purtători de apă pentru toată adunarea, așa cum le-au spus conducătorii.

Și i-a chemat împreună Iosua și le-a zis: Pentru ce m-ați înșelat, zicând: suntem foarte departe de tine, când voi sunteți vecini ai celor ce locuiesc printre noi? Și acum blestemați sunteți, nu va înceta să fie dintre voi sclav, nici tăietor de lemne, nici purtător de apă pentru mine și pentru Dumnezeuul meu. Și ei au răspuns lui Iosua, zicând: Ni s-a anunțat nouă cât de multe a poruncit Domnul Dumnezeuul tău lui Moise, slujitorul Lui, să vă dea vouă pământul acesta și să ne nimicească pe noi și pe toți locuitorii lui dinaintea voastră, și ne-am temut foarte mult pentru sufletele noastre dinaintea voastră, și am făcut lucrul acesta. Și acum, iată, noi suntem supuși vouă; cum vă place și cum vi se pare, faceți-ne.

Și ei le-au făcut astfel, și Iosua i-a eliberat în ziua aceea din mâinile fiilor lui Israel, și nu i-au ucis. Și i-a numit Iosua în ziua aceea tăietori de lemne și purtători de apă pentru toată adunarea și pentru altarul lui Dumnezeu; din cauza aceasta au devenit locuitorii Gabaonului tăietori de lemne și purtători de apă ai altarului lui Dumnezeu până în ziua de astăzi și pentru locul pe care l-ar alege Domnul.

10

Precum dar a auzit Adonibezek, regele Ierusalimului, că Iosua a luat Gaiul și l-a distrus cu desăvârșire, în felul în care au făcut Ierihonului și regelui ei, astfel au făcut și Gaiului și regelui ei, și că locuitorii Gabaonului au dezertat către Iosua și către Israel, și s-au temut de ei foarte mult, căci știa că Gabaon era o cetate mare, ca una din cetățile regale, și toți bărbații ei erau puternici. Și a trimis Adonibezek, regele Ierusalimului, către Elam, regele Hebronului, și către Pidon, regele Iereimuthului, și către Iefta, regele Lachisului, și către Dabein, regele Odollamului, zicând, Veniți, urcați-vă la mine și ajutați-mă, și să luptăm împotriva Gabaonului, căci au dezertat la Iosua și la fiii lui Israel. Și s-au suit cei cinci regi ai Iebusiților, regele Ierusalimului și regele Hebronului și regele Ierimouthului și regele Lachisului și regele Odollamului, ei și tot poporul lor, și au așezat tabăra în jurul Gabaonului și l-au asediat.

Și au trimis cei ce locuiau în Gabaon către Iosua în tabăra lui Israel în Galgala, zicând: Nu-ți slăbi mâinile de la copiii tăi, urcă-te către noi repede și ajută-ne și eliberează-ne, căci s-au adunat asupra noastră toți regii Amoriților, cei ce locuiesc în ținutul muntos. Și s-a urcat Iosua din Galgala, el și tot poporul războinic cu el, toți cei puternici și viteji.

Și a spus Domnul către Iosua: Nu te teme de ei, pentru că în mâinile tale i-am dat; nu va rămâne nimeni din ei înaintea voastră.

Și deoarece Iosua veni asupra lor dintr-odată, el merse toată noaptea din Ghilgal. Și Domnul i-a tulburat dinaintea fiilor lui Israel și Domnul i-a zdrobit cu zdrobire mare în Gabaon, și i-au urmărit pe calea urcușului Bet-Horonului, și îi tăiau până la Azeka și până la Macheda. Și în timp ce ei fugeau de la fața fiilor lui Israel pe coborâșul Horonin, Domnul aruncă asupra lor pietre de grindină din cer până la Azeka, și mai mulți au fost cei care au murit din cauza pietrelor de grindină decât cei pe care îi uciseseră fiii lui Israel cu sabia în război.

Atunci a vorbit Iosua către Domnul, în ziua în care Dumnezeu a dat pe Amorit sub mâna lui Israel, când i-a zdrobit în Gabaon, și au fost zdrobiți dinaintea fiilor lui Israel, și a zis Iosua: să stea soarele deasupra Gabaonului, și luna deasupra văii Ailon. Și au stat soarele și luna nemișcate, până când Dumnezeu i-a apărât de dușmanii lor, și a stat soarele în mijlocul cerului, nu mergea spre apus până la sfârșitul unei zile. Și nu a fost o zi asemenea nici înainte, nici după aceea, încât să asculte Dumnezeu de om, pentru că Domnul a luptat alături de Israel. Și cei cinci regi aceștia au fugit și s-au ascuns în peștera din Makeda. Și i s-a raportat lui Iosua, zicând: Au fost găsiți cei cinci regi ascunși în peștera din Makeda. Și a zis Iosua: Rostogoliți pietre asupra gurii peșterii și numiți bărbați să o păzească. Voi însă nu stați, urmărindu-i pe dușmanii voștri și prindeți garda lor din spate, și nu le permiteți să intre în cetățile lor, căci Domnul Dumnezeu nostru i-a predat în mâinile noastre. Și s-a întâmplat că atunci când Iosua și tot fiul lui Israel au încetat să-i taie cu o tăiere foarte mare până la sfârșit, supraviețuitorii s-au salvat în cetățile întărite.

Și s-a întors tot poporul către Iosua în Macheda sănătos, și nimeni dintre fiii lui Israel nu a mârâit cu limba sa.

Și a zis Iosua: Deschideți peștera și aduceți afară pe acești cinci regi din peșteră. Și au scos afară pe cei cinci regi din peșteră: pe regele Ierusalimului, pe regele Hebronului, pe regele Ierimouth-ului, pe regele Lachish-ului și pe regele Odollam-ului. Și deoarece i-au scos afară către Iosua, Iosua a chemat împreună tot Israelul și pe cei care începeau războiul, pe cei care îl însoțeau, zicându-le: Mergeți înainte și puneți picioarele voastre pe gâturile lor. Și apropiindu-se, au pus picioarele lor pe gâturile lor. Și Iosua le-a zis: Nu vă temeți de ei, nici nu vă înfricați, fiți curajoși și fiți tari, căci astfel va face Domnul tuturor dușmanilor voștri împotriva cărora luptați. Și i-a ucis Iosua și i-a spânzurat pe cinci lemne, și erau spânzurați pe lemne până seara. Și s-a întâmplat spre apusul soarelui, a poruncit Iosua, și i-au coborât de pe lemne, și i-au aruncat în peștera în care fugiseră acolo, și au rostogolit pietre pe peșteră până în ziua de astăzi.

Și au luat Makedah-ul în ziua aceea, și l-au ucis cu tăișul sabiei, și au distrus complet tot ce respira în el, și nu a rămas nimeni în el salvat și scăpat, și au făcut regelui Makedah-ului în același mod cum au făcut regelui Ierihonului.

Și a plecat Iosua și tot Israelul cu el din Macheda în Lebna, și a asediat Lebna. Și Domnul a predat-o în mâinile lui Israel, și au luat-o pe ea și pe regele ei, și au ucis-o cu tăișul sabiei, și tot ce respira în ea, și nu a fost lăsat în ea nimeni salvat și scăpat, și au făcut regelui ei în același fel cum au făcut regelui Ierihonului.

Și a plecat Iosua și tot Israelul cu el din Lebna în Lachis, și a asediat-o și o asedia. Și Domnul a predat Lachișul în mâinile lui

Israel. Și l-au luat în ziua a doua, și l-au ucis cu ascuțișul sabiei, și l-au nimicit cu desăvârșire, după cum au făcut cu Libna. Atunci a urcat Elam, regele Gazerului, să ajute Lachisul, și Iosua l-a lovit cu tăișul sabiei, pe el și pe poporul lui, până ce nu a mai rămas dintre ei nici un supraviețuitor și nici un scăpat.

Și a plecat Iosua și tot Israelul cu el din Lachis în Odollam, și a asediat-o și a cucerit-o. Și Domnul a predat-o în mâna lui Israel, și au luat-o în ziua aceea, și au ucis-o cu ascuțișul sabiei, și au ucis toată ființa care respira, în felul în care au făcut cu Lachis.

Și a plecat Iosua și tot Israelul cu el în Hebron și a asediat-o. Și au lovit-o cu ascuțișul sabiei, și fiecare ființă care respira, câte erau în ea, nu a rămas nimeni în viață, în felul în care au făcut cu Odollam, au nimicit-o complet, și tot ce era în ea.

Și s-a întors Iosua și tot Israelul în Dabir și au asediat-o, Ei au luat-o, pe regele ei și satele ei, și au lovit-o cu ascuțișul sabiei, și au distrus-o cu desăvârșire, și tot ce respiră în ea, și nu au lăsat acolo niciun supraviețuitor, în felul în care au făcut la Hebron și regelui ei, astfel au făcut la Dabir și regelui ei.

Și a lovit Iosua tot pământul muntos și Neghebul și câmpia și Asedothul și regii ei, nu au lăsat dintre ei supraviețuitor, și tot ce respira viață a distrus complet, după cum a poruncit Domnul Dumnezeuul lui Israel, de la Kadesh Barnea până la Gaza, toată Goshen până la Gibeon. Și pe toți regii lor și pământul lor i-a lovit Iosua deodată, pentru că Domnul Dumnezeuul lui Israel a luptat alături de Israel.

Cum a auzit Iabis, regele Asorului, a trimis la Iobab, regele Maronului, și la regele Symoonului, și la regele Aziphului, Și către regii din Sidon cea Mare, în regiunea muntoasă și în Araba înaintea Keneroth, și în câmpie, și în Phenaeddor, Și către Canaaniții de coastă din răsărit, și către Amoriții de coastă, și Hetiții, și Ferezitiți, și Iebusiții din munte, și Heviții, și cei de sub Hermon în pământul Massyma. Și au ieșit ei și regii lor cu ei, precum nisipul mării la mulțime, și cai și care foarte multe. Și s-au adunat toți regii aceștia și au sosit la același loc, și au așezat tabăra la apele Maron ca să facă război împotriva lui Israel.

Și Domnul a spus către Iosua: Nu te teme de fața lor, căci mâine, la această oră, eu îi predau înfrânți înaintea lui Israel; caii lor le vei tăia tendoanele, iar carele lor le vei arde în foc. Și a venit Iosua și tot poporul războinic asupra lor la apele Maronului deodată, și s-au năpustit asupra lor în regiunea muntoasă. Și i-a dat Domnul în mâinile lui Israel, și lovindu-i, îi urmăreau până la Sidon cel Mare, și până la Maseron, și până la câmpiile Massoch spre răsărit, și i-au tăiat până ce nu a mai rămas niciunul dintre ei în viață. Și Iosua le-a făcut lor cum i-a poruncit Domnul: caii lor le-a tăiat vinele, iar carele lor le-a ars cu foc.

Și s-a întors Iosua în timpul acela și a cucerit Așor și pe regele ei, iar Așor era mai înainte stăpânind peste toate regatele acestea. Și au ucis fiecare ființă care respira în aceasta cu sabia și i-au distrus complet pe toți, și nu a fost lăsată în aceasta nicio ființă care respira, și Hazor au ars-o în foc. Și toate cetățile regatelor, și pe regii lor i-a luat Iosua, și i-a ucis cu tăișul sabiei, și i-au nimicit cu desăvârșire, după cum a poruncit Moise, slujitorul Domnului. Dar Israel nu a ars toate cetățile întărite, cu excepția Asorului, pe care Israel l-a ars. Și toate prăzile ei le-au jefuit pentru ei înșiși fiii lui Israel, iar pe ei toți i-au nimicit cu tăișul sabiei, până i-au

nimicit, nu au lăsat din ei nimic care respiră. În felul în care a poruncit Domnul lui Moise, slujitorul Său, și Moise la fel i-a poruncit lui Iosua, astfel a făcut Iosua; el n-a călcat nimic din toate câte îi poruncise Moise.

Și a luat Iosua tot pământul muntos, și tot pământul Negevului, și tot pământul Goșomului, și câmpia, și cel spre apus, și muntele lui Israel, și locurile de jos. cele către muntele de la muntele Chelcha și care urcă în Seir și până la Balagad și câmpiile Libanului sub muntele Hermon, și pe toți regii lor i-a luat și i-a distrus și i-a ucis. Și Iosua a purtat război mai multe zile împotriva acestor împărați.

Și nu era cetate pe care să nu o fi luat Israel; toate le-au luat în război. Că prin Domnul s-a întâmplat să se întărească inima lor pentru a merge la război împotriva lui Israel, ca să fie distruși, astfel încât să nu li se dea milă, ci ca să fie distruși, după cum a spus Domnul către Moise.

Și a venit Iosua în timpul acela și a nimicit pe Enachim din ținutul muntos, din Hebron și din Dabir și din Anaboth și din tot Iuda, împreună cu cetățile lor, și i-a nimicit Iosua. Nu a mai rămas nimeni din Anakim în teritoriul fiilor lui Israel, ci doar în Gaza, în Gath și în Ashdod au mai rămas.

Și Iosua a luat tot pământul, așa cum a poruncit Domnul lui Moise, și Iosua l-a dat în moștenire lui Israel, împărțit conform triburilor lor, și pământul s-a odihnit de război.

Și aceștia sunt regii pământului pe care i-au ucis fiii lui Israel și au moștenit pământul lor dincolo de Iordan, de la răsăritul soarelui, de la valea Arnonului până la muntele Hermon, și tot pământul Arabei dinspre răsărit. Sihon, regele amoritilor, care locuia în Hesbon, stăpânind de la Arnon, care este în vale, conform părții văii, și jumătatea Galaadului până la Jabbok, granițele fiilor lui Ammon. Și Arabah până la marea Chinnereth spre răsărit, și până la marea Arabah, marea sărurilor dinspre răsărit, drumul spre Beth-jeshimoth, de la Teman cea de sub Asedoth Phasga. Și Og, regele Basanului, a rămas din giganti, cel ce locuia în Astaroth și în Edrei, Conducător de la muntele Hermon și de la Secchai, și tot Basanul până la granițele Gergesi, și Machi, și jumătate din Gilead, granițele lui Sihon, regele Hesbonului. Moise, slujitorul Domnului, și fiii lui Israel i-au lovit, și Moise a dat-o ca moștenire lui Ruben, lui Gad și jumătății tribului lui Manase.

Și aceștia sunt regii Amoritilor pe care i-a ucis Iosua și fiii lui Israel dincolo de Iordan, de la marea Balagad în câmpia Libanului și până la muntele Chelcha, urcând către Seir, și Iosua a dat-o triburilor lui Israel să o moștenească conform sortului lor, în munte și în câmpie și în Arabah și în Asedoth și în pustie și Negev, pe Hitit și pe Amorit și pe Canaanit și pe Perizit și pe Hivit și pe Iebusit.

Pe regele Ierihonului și pe regele Gaiului, care este vecin cu Betelul, regele Ierusalimului, regele Hebronului, regele Ierimouth, regele Lachish, regele Porch, regele Gezer, regele Dabir, regele Gader, regele Hermath, regele Ader, regele Lebnei, regele Odollamului, regele a mers, regele Taphout, regele Opher, regele Ophek al Arokului, Regele Asom, regele Symeon, regele Mambroth, regele Aziph, regele Kadesh, regele Zahhak, regele

Maredoth, regele Iekom al Carmelului, regele Odollamului din Pheneador, regele Geiului din Galileea, regele Thersa, toți aceștia sunt douăzeci și nouă regi.

13

Și Iosua era bătrân, înaintat în vârstă, și Domnul i-a zis lui Iosua: Tu ai înaintat în vârstă, și pământul a rămas foarte mult pentru moștenire. Și acesta este pământul abandonat: granițele Filistenilor, Gesiriții și Canaanii, Din ținutul nelocuit care este în fața Egiptului până la hotarele Ekronului din stânga Canaanților, este socotită la cele cinci satrapii ale Filistenilor: la Gazan, și la Ashdodit, și la Ashkelonit, și la Gittit, și la Ekronit, și la Euaion, din Teman și tot pământul Canaan înaintea Gazei, și Sidonienii până la Afec, până la granițele Amoriților, și tot pământul Galiath al Filistenilor, și tot Libanul de la răsăritul soarelui, de la Gilgal sub muntele Hermon până la intrarea Hamathului, Toți cei care locuiesc în zona muntoasă de la Liban până la Masereth Memphomaim. Pe toți Sidonienii, eu îi voi distruge dinaintea lui Israel, dar împarte-o prin sorți lui Israel, în felul cum ți-am poruncit.

Și acum împarte acest pământ ca moștenire celor nouă triburi și jumătății tribului lui Manase. De la Iordan până la Marea cea Mare, spre apusul soarelui, o vei da; Marea cea Mare va marca granița. Celor două triburi și jumătății tribului lui Manase, lui Ruben și lui Gad le-a dat Moise dincolo de Iordan, spre răsărit, le-a dat lor Moise, slujitorul Domnului, de la Aroer, care este pe malul torentului Arnon, și cetatea cea din mijlocul văii, și toată Misor de la Medeba, Toate cetățile lui Sihon, regele Amoriților, care a domnit în Hesbon, până la granițele fiilor lui Ammon, Și Galaaditis, și granițele Gesiri, și Machati, tot muntele Hermon, și

toată Basanitis până la Acha, Toată împărăția lui Og în Basan, care a domnit în Astarot și în Edrei; acesta a fost lăsat din giganți, și Moise l-a lovit și l-a distrus. Și fiii lui Israel nu i-au distrus pe Gesiri, pe Machati și pe Canaanit, și regele Gesiri și Machati locuiau printre fiii lui Israel până în ziua de astăzi.

Cu excepția tribului lui Levi nu a fost dată moștenire, Domnul Dumnezeu lui Israel, acesta este moștenirea lor, precum le-a spus lor Domnul, și aceasta este împărțirea pe care a împărțit-o Moise fiilor lui Israel în Araboth Moab, dincolo de Iordan, în dreptul Ierihonului.

Și Moise a dat tribului lui Ruben conform clanurilor lor. Și granițele lor s-au întins de la Aroer, care este în fața văii Arnon, și cetatea care este în valea Arnon, și toată Misor, până la Heshbon, și toate cetățile care se aflau în Misor, și Dibon, și Bamoth Baal, și casa Meelboth, și Basan, și Bamot, și Mefaat și Chiriathaim, și Sebama, și Serada, și Sion în muntele Enab, și Baithphogor, și Asedoth Phasga, și Baiththaseinoth, Și toate cetățile lui Misor, și toată împărăția lui Sihon, împăratul Amoriților, pe care Moise l-a lovit pe el și pe conducătorii Midianului, și pe Evi, și pe Rekem, și pe Zur, și pe Hur, și pe Reba, conducătorul ucis al Sionului, și pe locuitorii Sionului.

Și pe Balaam, fiul lui Beor, văzătorul, l-au ucis în luptă.

S-a întâmplat dar că granițele lui Reuben, Iordan graniță, aceasta este moștenirea fiilor lui Reuben conform clanurilor lor, orașele lor și fermele lor.

Moise le-a dat fiilor lui Gad conform clanurilor lor. Și granițele lor au fost Iazer, toate cetățile Galaadului și jumătate din

țara fiilor lui Amon până la Araba, care este în fața Aradului. Și de la Heshbon până la Araboth conform Mizpah, și Botanim, și Maan până la hotarele Dibon, Și Enadom și Othargai și Bainthanabra și Sokchotha și Saphan și cea rămasă împărăție a lui Sihon, regele Heshbonului, și Iordanul va marca hotarul până la partea mării Chinnereth, dincolo de Iordan, dinspre răsărit. Aceasta este moștenirea fiilor lui Gad conform clanurilor lor și conform orașelor lor; conform clanurilor lor, gâtul îl vor întoarce înaintea dușmanilor lor, pentru că s-au întâmplat conform clanurilor lor orașele lor și fermele lor.

Și Moise a dat jumătății tribului lui Manase conform clanurilor lor. Și granițele lor s-au întins de la Maan, și toată împărăția Basanului, și toată împărăția lui Og, împăratul Basanului, și toate satele lui Iair, care sunt în Basan, șazeci de cetăți. Și jumătatea Galaadului, și în Astarot, și în Edrei, cetățile împărăției lui Og în Basan, fiilor lui Machir, fiilor lui Manase, și jumătății fiilor lui Machir, fiilor lui Manase, conform clanurilor lor. Aceștia pe care i-a moștenit Moise dincolo de Iordan în Araboth Moab, în partea de dincolo de Iordan, conform cu Ierihon, dinspre răsărit.

14

Și aceștia sunt cei care au distribuit moștenirea fiilor lui Israel în pământul Canaan, cărora le-au distribuit ca moștenire Eleazar preotul, și Iosua, fiul lui Nun, și conducătorii familiilor din triburile fiilor lui Israel. Conform sorților au moștenit, după cum a poruncit Domnul prin Iosua celor nouă triburi și jumătății de trib. din dincolo de Iordan. Și Leviților nu le-a dat moștenire printre ei, Căci fiii lui Iosif erau două triburi, Manase și Efraim, și nu s-a dat parte în pământ leviților, ci doar cetăți de locuit și locurile puse

deoparte ale lor pentru vite și vitele lor. În felul în care a poruncit Domnul lui Moise, astfel au făcut fiii lui Israel și au împărțit pământul.

Și au venit înaintea fiii lui Iuda către Iosua în Ghilgal, și a zis către el Caleb, fiul lui Iefune, Chenizitul: tu cunoști cuvântul pe care l-a vorbit Domnul către Moise, omul lui Dumnezeu, despre mine și despre tine în Cades Barnea. Patruzeci de ani aveam când m-a trimis Moise, servitorul lui Dumnezeu, din Cades Barnea să spionez pământul, și i-am răspuns cu un cuvânt conform minții lui. Frații mei care s-au urcat cu mine au schimbat inima poporului, dar eu am fost hotărât pe deplin să-l urmez pe Domnul Dumnezeul meu. Și a jurat Moise în acea zi, zicând: pământul pe care ai călcat va fi moștenirea ta și a copiilor tăi în veșnicie, pentru că te-ai devotat să-L urmezi pe Domnul Dumnezeul nostru. Și acum m-a hrănit Domnul în felul în care a spus, acesta este al patruzeci și cincilea an de când a vorbit Domnul cuvântul acesta către Moise, și a mers Israel în pustie, și acum iată eu astăzi am optzeci și cinci de ani, Încă sunt astăzi puternic, ca atunci când m-a trimis Moise, la fel sunt puternic acum să ies și să intru în război. Și acum îți cer muntele acesta, precum a spus Domnul în ziua aceea, căci tu ai auzit cuvântul acesta în ziua aceea; acum însă Anakimii sunt acolo, cetăți întărite și mari, dacă deci Domnul va fi cu mine, îi voi distruge, după cum mi-a spus Domnul.

Și Iosua l-a binecuvântat și i-a dat Hebronul lui Caleb, fiul lui Iefune, fiul lui Chenez, ca moștenire. Din cauza aceasta, Hebronul a devenit al lui Caleb, fiul lui Iefune Chenizitul, ca moștenire până în ziua aceasta, pentru că el a urmat porunca Domnului Dumnezeului lui Israel. Iar numele Hebronului era mai înainte cetatea Argob, aceasta fiind metropola Anakimilor, și pământul a încetat de la război.

Și s-au întâmplat granițele tribului lui Iuda, conform clanurilor lor, de la granițele Idumeei, de la pustiul Sin până la Cades, spre sud.

Și granițele lor au devenit de la Sud până la partea mării sării, de la creasta care duce spre Sud. Și trece prin fața urcușului Akrabin, și ocolește Zina, și urcă de la sud spre Kadesh Barnea, și iese la Hezron, și urcă spre Addar, și iese spre apusul Kadeshului. Și iese spre Salmona, și trece până la valea Egiptului, și va fi ieșirea lui a granițelor spre mare; aceasta este granița lor dinspre Sud.

Și granițele dinspre răsărit: toată Marea Sărată până la Iordan. Și granițele lor dinspre nord, de la creasta mării și de la partea Iordanului. Se urcă la granițe asupra Bethaglaam și trece de la Nord asupra Betharabah, și se urcă granițele asupra pietrei lui Baion, fiul lui Ruben. Și granițele urcă spre a patra parte a văii Achor, și coboară spre Gilgal, care este în fața urcușului Adummim, care este la sud de vale, și trece spre apa izvorului soarelui, și ieșirea lui va fi izvorul Rogel, Și granița urcă în valea Ennom, pe spatele Iebusitului dinspre sud, aceasta este Ierusalim, și granița trece pe vârful muntelui, care este în fața văii Ennom spre mare, care este în partea pământului Rafaim spre nord, Și granița trece de la vârful muntelui la izvorul apei Naftho, și trece spre muntele Efron, și va conduce granița spre Baal, aceasta este cetatea Iarim. Și granița va merge în jurul de la Baal spre mare, și va trece în muntele Assar pe spatele cetății Jarin dinspre Nord, aceasta este Chaslon, și va coborî spre cetatea soarelui, și va trece spre Sud, Și granița trece prin spatele Ekronului spre nord, și granițele vor ieși către Succoth, și va trece pe lângă granițe spre

sud, și va ieși spre Libnah, și ieșirea granițelor va fi spre mare, Și granițele lor de la mare, marea cea mare va marca granița. Acestea sunt granițele fiilor lui Iuda de jur împrejur, conform clanurilor lor.

Și lui Caleb, fiul lui Iefone, i-a dat o porție în mijlocul fiilor lui Iuda, din pricina poruncii lui Dumnezeu, și Iosua i-a dat lui cetatea Arboc, capitala lui Enac; aceasta este Hebron. Și Caleb, fiul lui Jephunneh, a distrus de acolo pe cei trei fii ai lui Anak: pe Susi, pe Talmi și pe Ahiman. Și s-a urcat de acolo Caleb împotriva locuitorilor Dabirului, iar numele Dabirului era mai înainte Cetatea Scrierilor.

Și a spus Caleb: Celui care va lua și va cuceri cetatea Scrierilor și va lua în stăpânire pe ea, îi voi da pe Ahsa, fiica mea, de soție. Și a luat-o Gotoniel, fiul lui Chenez, fratele lui Caleb, și i-a dat lui pe Așcan, fiica sa, de soție. Și s-a întâmplat că, în timp ce ea ieșea, l-a sfătuit pe el, zicând: Voi cere tatălui meu un câmp. Și ea a strigat de pe măgar, și Caleb i-a zis: Ce este cu tine? Și i-a spus: dă-mi binecuvântare, căci m-ai dat în pământul Negeb, dă-mi Bothanis, și i-a dat ei Gonathlah de sus și Gonathlah de jos.

Aceasta este moștenirea tribului fiilor lui Iuda. Deveniseră dar cetățile lor cetăți spre tribul fiilor lui Iuda, pe hotarele lui Edom, pe pustiu: și Baseeleel, și Ara, și Asor, Și Ikam, și Regma, și Arouel, și Kadesh, și Asorionain, și Mainam, și Balmaana, și satele lor, și orașele Asheron, aceasta fiind Hazor, și Sîn, și Salma, și Moladah, și Seri și Baalath, Și Cholasheola, și Beersheba, și satele lor, și fermele lor, Bala, și Bakok, și Asom, Și Elboudad, și Bethel, și Hormah, și Ziklag, și Macharim, și Sethennak, Și Labos, și Sale, și Eromoth, douăzeci și nouă de cetăți, și satele lor.

În câmpia Aștaol, și Raa, și Asa. Și Cusut, și Întins, și Iluthoth, și Moașă, și Jermouth, și Odollam, și Membra, și Saocho, și Iazeka, Și Sakarim, și Gadera, și fermele ei, paisprezece cetăți, și satele lor. Seneh, și Adasan, și Magadalgad, și Dalad, și Mizpah, și Iachareel, și Basedoth, și Ideadalea, și Chabra, și Maches, și Maachos, și Gedor, și Bagadiel, și Noman, și Machedan, șaisprezece cetăți, și satele lor, Lebna, și Ithak, și Enoch, și Iana și Nasib, Și Keilam, și Akiezi, și Kezib, și Bathesar, și Ailom, zece orașe, și satele lor, Ekron, și satele ei, și fermele lor, Din Ekron până la Gemna, și toate câte sunt vecine cu Asedoth, și satele lor, Asiedoth și satele ei și fermele ei, Gaza și satele ei și fermele ei până la torentul Egiptului, și marea cea mare desparte.

Și în zona muntoasă Samir, și Jether, și Socoh, și Renna, și cetatea Scrierilor, aceasta Dabir, și Anon, și Într, și Manna, și Aisam și Gosem, și Halu, și Hanna, și Gilom, cetăți unsprezece, și satele lor Airem, Remna și Soma, și Jemain, și Baethachu, și Phakoua, Și Euma, și cetatea Arbok, aceasta este Hebron, și Sorath: nouă cetăți și fermele lor. Maon, și Carmel, și Ziph, și Juttah, Și Jariel, și Arikam, și Zakanaim. și Gabaà, și Thamnathá, nouă cetăți și satele lor, Ailoua, și Bethsour, și Geddon, și Magaroth, și Bethanam, și Thekoum, șase orașe, și satele lor, Kiriath baal, aceasta este cetatea Iarim, și Sotheba, două cetăți, și fermele lor, Și Baddargeis, și Tharabaam, și Ainon, Și Aiochioza, și Naflazon, și cetățile Sadon, și Arcades, șapte cetăți, și satele lor.

Și iebusitul locuia în Ierusalim, și fiii lui Iuda nu au fost în stare să-i distrugă, și iebusiții au locuit în Ierusalim până în ziua aceasta.

Și au fost hotarele fiilor lui Iosif de la Iordanul cel de lângă Ierihon dinspre răsărit, și va urca de la Ierihon în regiunea muntoasă, cea pustie, în Betel Luza. Și va ieși în Bethel și va trece pe granițele lui Ahatharhi. Și va trece prin mare asupra granițelor Aptalim până la granițele Bethoronului de jos, și ieșirea lor va fi spre mare. Și fiii lui Iosif, Efraim și Manase, au moștenit.

Și s-au stabilit granițele fiilor lui Efraim conform clanurilor lor, și s-au stabilit granițele moștenirii lor de la răsărit Atarot și Eroc până la Betoron cea de sus și Gazara. Și granițele vor veni asupra mării la Icasmon de la Nord Calde, va merge împrejur spre răsărit la Thenasa și Selles, și va trece de la răsărit la Ianoka, Și în Macho, și Ataroth, și satele lor, și va veni asupra Ierihonului, și va ieși la Iordan. Și de la Mormânt vor merge granițele spre mare spre Chelkana, și ieșirea lor va fi spre mare, aceasta este moștenirea tribului lui Efraim conform clanurilor lor.

Și cetățile care au fost puse deoparte pentru fiii lui Efraim între moștenirea fiilor lui Manase, toate cetățile și satele lor. Și nu a distrus Efraim pe Canaanitul care locuia în Gazer, și a locuit Canaanitul în Efraim până în ziua aceasta, până când a urcat Faraon, regele Egiptului, și a luat-o, și a ars-o în foc, și pe Canaanii, și pe Fereziți, și pe cei care locuiau în Gazer i-au străpuns, și a dat-o Faraon ca zestre fiicei lui.

17

Și s-au stabilit hotarele tribului fiilor lui Manase, pentru că acesta era întâi-născutul lui Iosif, lui Machir, întâi-născutul lui Manase, tatăl lui Galaad, căci era bărbat războinic, în Galaaditida și în Basanitida. Și s-a întâmplat fiilor lui Manase, celor rămași, conform clanurilor lor: fiilor lui Iezer și fiilor lui Kelez și fiilor lui

Ieziel și fiilor lui Syhem și fiilor lui Symarim și fiilor lui Ofer; aceștia erau masculi conform clanurilor lor.

Și lui Salpaad, fiul lui Opher, nu îi erau fii, ci fiice, și acestea sunt numele fiicelor lui Salpaad: Maala, și Noua, și Eglă, și Melcha, și Thersa. Și au stat înaintea lui Eleazar, preotul, și înaintea lui Iisus, și înaintea conducătorilor, zicând: Dumnezeu a poruncit prin mâna lui Moise să ne dea nouă moștenire în mijlocul fraților noștri, și le-a fost dat lor prin porunca Domnului sort printre frații tatălui lor. Și frânghia lor a căzut de la Anassa și câmpia Labek din pământul Galaad, care este dincolo de Iordanul. Că fiicele fiilor lui Manase au moștenit moștenire în mijlocul fraților lor, iar pământul Galaad a revenit fiilor lui Manase celor rămași.

Și s-au întâmplat granițele fiilor lui Manase la Delehanath, care este în fața fiilor lui Anath, și merge spre granițele spre Iamin și Iassib spre izvorul Taphthoth. Lui Manase va fi, și Tafet pe granițele lui Manase, fiilor lui Efraim. Și granițele vor coborî asupra văii Charan spre Sud, conform văii Jariel, terebintul lui Efraim între cetatea lui Manase, și granițele lui Manase spre nord către torent, și ieșirea lui va fi marea. Din Sud la Ephraim, și la Nord la Manasseh, și marea va fi granița lor, și se vor întâlni cu Asher la Nord, și cu Issachar dinspre est. Și va fi lui Manase în Isahar și în Așer Baitan și satele lor, și locuitorii Dor și satele ei, și locuitorii Meghido și satele ei, și treimea Mafetei și satele ei.

Și fiii lui Manase nu au fost în stare să distrugă cetățile acestea, și Canaanitul a început să locuiască în pământul acesta. Și s-a întâmplat că, de când au învins fiii lui Israel și i-au făcut pe Canaaniti supuși, nu i-au nimicuit cu desăvârșire.

Dar fiii lui Iosif au răspuns lui Iisus, zicând: De ce ne-ai dat nouă o singură moștenire și o singură porțiune măsurată? Noi însă suntem un popor mare, și Dumnezeu ne-a binecuvântat. Și Iosua le-a spus: dacă ești popor mare, urcă-te în pădure și curăță-ți loc, dacă te strâmtorează muntele lui Efraim. Și au spus: Nu ne place muntele lui Efraim, iar Canaanitul care locuiește în el, în Betsan și în satele ei, în valea Iezreel, are cal ales și fier. Și a spus Iosua fiilor lui Iosif: dacă ești un popor mare și ai putere mare, nu vei avea un singur sort, Căci pădurea va fi a ta, pentru că este pădure și o vei curăța, și va fi a ta, și când vei distruge pe Canaanit, deși cal ales are el, tu îl vei învinge.

18

Și s-a adunat toată adunarea fiilor lui Israel în Șilo, și au ridicat acolo cortul mărturiei, și țara a fost supusă de ei.

Și au rămas fiii lui Israel care nu au moștenit, șapte triburi. Și a spus Iosua fiilor lui Israel: Până când veți lăsa să treacă timpul înainte de a moșteni pământul pe care l-a dat Domnul Dumnezeuul nostru? Dați din voi trei bărbați din fiecare trib, și ridicându-se să treacă prin țară, și să o descrie înaintea mea, precum va fi necesar a o împărți. Și trecură către el, și le-a împărțit șapte porțiuni, Iuda își va stabili hotarul dinspre Sud, și fiii lui Iosif își vor stabili hotarul dinspre Nord. Voi însă împărțiți pământul în șapte porțiuni și aduceți-le aici la mine, și voi scoate vouă sortul înaintea Domnului Dumnezeului nostru. Nu, pentru că nu este parte fiilor lui Levi între voi, preoția Domnului este partea lui, și Gad și Ruben și jumătatea tribului lui Manase au luat moștenirea lor dincolo de Iordan la răsărit, pe care a dat-o lor Moise, slujitorul Domnului.

Și ridicându-se, bărbații au mers, și Iosua a poruncit bărbaților celor ce mergeau să măsoare pământul, zicând: mergeți și măsurați pământul, și veniți la mine, și aici voi scoate vouă sortul înaintea Domnului în Șilo. Și au mers și au străbătut pământul și l-au văzut și l-au scris conform cetăților, șapte porțiuni în carte, și au adus-o către Iosua. Și Iosua a aruncat pentru ei sorti în Șilo, înaintea Domnului.

Și a ieșit sortul tribului lui Benjamin primul, conform clanurilor lor, și au ieșit granițele sortului lor între fiii lui Iuda și între fiii lui Iosif.

Și granițele lor au fost de la Nord, de la Iordan vor urca granițele pe la spatele Ierihonului dinspre Nord, și va urca pe munte spre mare, și ieșirea lui va fi Mabdaritis Baithon. Și va trece de acolo granițele Luz pe spatele Luz de la Sud a ei, aceasta este Betel, și va coborî granițele Matarot Orech pe muntele care este spre Sud Bethoron cea de jos.

Și va trece prin granițe și va trece pe partea care privește spre mare de la Sud, de la muntele din fața Bethoronului de Sud, și ieșirea lui va fi în Kariath Baal, aceasta este Kiriath jearim, cetatea fiilor lui Iuda, aceasta este partea spre mare.

Și partea către sud de la Kariath Baal, și va trece granița spre Gasin, la izvorul de apă Naphto. Și granițele vor coborî asupra unei părți, aceasta este în fața văii Sonnam, care se află în partea Emek Rafaim dinspre Nord, și va coborî Gaienna pe spatele Jebousai dinspre Sud, va coborî la izvorul Rogel, Și va trece prin izvorul Betsameș și va trece pe lângă Galilot, care este în fața urcușului Etam, și va coborî la piatra Baion a fiilor lui Ruben, Și va trece pe la spatele Betharaba dinspre Nord și va coborî la granițe

spre spatele mării dinspre Nord. Și ieșirea granițelor va fi asupra crestei Mării Sărilor spre Nord, în partea Iordanului dinspre Sud, acestea sunt granițele dinspre Sud.

Și Iordanul va marca granița dinspre răsărit; aceasta este moștenirea fiilor lui Benjamin, cu granițele ei de jur împrejur, conform clanurilor lor.

Și cetățile fiilor lui Benjamin, conform clanurilor lor, au fost Ierihon, și Betegai, și Amecasis, și Baithabara, și Sarai, și Besana, și Aien, și Phara, și Ephrathah, și Caraphah, și Chephirah, și Moni, și Gibeah, douăsprezece cetăți, și satele lor, Gibeon, și Ramah, și Beeroth, și Massema, și Miron, și Amoke, și Phira, și Kaphan, și Nakan, și Zelekan și Thareela, și Iebus, aceasta este Ierusalim, și Gabaoth, Iarim, treisprezece cetăți și satele lor; aceasta este moștenirea fiilor lui Benjamin, conform clanurilor lor.

19

Și a ieșit al doilea sort al fiilor lui Simeon, și moștenirea lor s-a aflat între sorturile fiilor lui Iuda. Și soarta lor a fost Beersheba, și Samaa, și Moladah, și Arsola, și Bola, și Iason, și Erthoula, și Planuri, și Horma, și Sicelac, și Baithmachereb, și Sarsusin, și Batharoth, și câmpurile lor, treisprezece orașe și satele lor. Liniștit, și Cald, și Ieter, și Uscat, patru cetăți și satele lor, În jurul orașelor lor până la Balek, mergând spre Bameth către Sud, aceasta este moștenirea tribului fiilor lui Simeon, conform clanurilor lor. Din sortul lui Iuda a venit moștenirea tribului fiilor lui Simeon, pentru că partea fiilor lui Iuda s-a dovedit mai mare decât a lor, și au moștenit fiii lui Simeon în mijlocul sortului lor.

Și a ieșit sortul cel de-al treilea pentru Zabulon, conform clanurilor lor, vor fi hotarele moștenirii lor, Esedekgola, hotarele lor, marea și Magelda, și se va întâlni la Betharaba în valea care este în fața Jeknam. Și s-a întors de la Seddouk din partea opusă de la răsărit Bet Șemeș spre hotarele Chaseloțait, și va trece prin Dabirot, și va urca spre Fangai. Și de acolo va merge în jur dinspre est pe Gebere, pe cetatea Katasem, și va trece prin Remmona Matharaoza. Și va merge în jurul granițelor spre Nord spre Hamath, și va fi ieșirea lor spre Ziphron, și Katanath, și Nabaal, și Symoon, și Ierihon, și Baithman. Aceasta este moștenirea tribului fiilor lui Zebulun, conform clanurilor lor, cetățile și satele lor.

Și lui Issachar i-a ieșit sortul cel de-al patrulea. Și granițele lor au fost Iaziel, și Chasaloth, și Sunam, și Agin, și Siona, și Reeroth, și Anachereth, și Dabiron, și Kishon, și Rebes, Și Remmas, și Ieon, și Tomman, și Aimarek și Bersaphes. Și granițele se vor întâlni la Gaithbor și la Salim spre mare și Baithsamys, iar ieșirea granițelor lui va fi Iordanul. Aceasta este moștenirea tribului fiilor lui Issachar, conform clanurilor lor, cetățile și satele lor.

Și a ieșit sortul cel de-al cincilea pentru Așer, conform clanurilor lor. Și granițele lor au fost Exeleketh, Aleph, Baithok și Keaph, și Elimelech, și Amiel, și Maasa, și se va întâlni cu Carmelul spre mare, și cu Sionul, și Labanath. Și se va întoarce de la răsăritul soarelui și Baitegenet, și se va uni cu Zabulon și Ecgai, și Ftaiel spre Nord, și va intra în granițele Saftaibaitme și Inael, și va trece prin Hobamasomel, Și venind, și Rahab, și am fost dornic, și Kanthan până la Sidon cea mare. Și granițele se vor întoarce în Rama și până la izvorul Maspasat și al Tirienilor, și granițele se vor întoarce asupra lui Iasiph, și ieșirea lui va fi marea, și Apoleb, și Echozob. și Archob, și Aphek, și Rhaau. Aceasta este moștenirea

tribului fiilor lui Asher, conform clanurilor lor, cetățile și satele lor.

Și lui Neftali i-a ieșit sortul cel al șaselea. Și granițele lor au fost Moolam, și Mola, și Besemiin, și Arme, și Nabok, și Iepthamai, până la Dodam, și ieșirile lui au fost Iordan. Și granița se va întoarce spre mare la Aththabor, și va trece de acolo prin Iakana, și se va întâlni cu Zebulun dinspre sud, și Asher se va întâlni spre mare, și Iordanul dinspre răsăritul soarelui.

Și cetățile întărite ale Tirienilor, Tir și Omathadaketh și Cenereth, Și Armath, și Arael, și Hazor, și Vase, și Assarion, și izvorul Asor, Și Keroe, și Megalaarim, și Baitthame, și Thessamys. Aceasta este moștenirea tribului fiilor lui Neftali.

Și lui Dan i-a ieșit sortul cel al șaptelea, Și granițele lor au fost Sarath și Asa și cetățile Sammaus, și Salamis, și Amon, și Silatha, și Elon, și Timnata, și Acaron, și Alcatha, și Begeton, și Gebeelan, și Azor, și Banaibakat, și Gethremmon, Și de la marea Hawks, hotar învecinat cu Joppa. Aceasta este moștenirea tribului fiilor lui Dan, conform clanurilor lor, cetățile lor și satele lor.

Și au mers fiii lui Dan și au luptat împotriva Lachish-ului, și l-au capturat, și l-au lovit cu tăișul sabiei, și au locuit în el și i-au chemat numele Leshem dan.

Și ei au mers să ia în stăpânire pământul conform hotarului lor, și fiii lui Israel au dat moștenire lui Iosua, fiul lui Nun, printre ei. Prin porunca lui Dumnezeu, i-au dat cetatea pe care a cerut-o, Thamnasaarch, care este în muntele Efraim, și a construit cetatea și a locuit în ea.

Acestea sunt diviziunile pe care le-au dat ca moștenire Eleazar preotul, și Iosua fiul lui Nun, și conducătorii familiilor în triburile lui Israel prin sorți în Șilo, înaintea Domnului, lângă ușile cortului mărturiei, și au mers să ia în stăpânire pământul.

20

Și Domnul i-a vorbit lui Iosua, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, zicând: dați cetățile de scăpare, despre care v-am vorbit prin Moise. Refugiu pentru ucigașul care a lovit un suflet neintenționat, și vor fi pentru voi cetățile de refugiu, și nu va muri ucigașul de către răzbunătorul sângelui, până va sta înaintea adunării pentru judecată. Și a repartizat Cades în Galileea, în muntele lui Neftali, și Sihem în muntele lui Efraim, și cetatea Arboc, aceasta este Hebron, în muntele lui Iuda.

Și în partea de dincolo de Iordan a dat Bosor în pustiu, în câmpie, din tribul lui Ruben, și Aremoth în Galaad, din tribul lui Gad, și Gaulon în Basan, din tribul lui Manase.

Acestea sunt cetățile desemnate fiilor lui Israel și străinului care locuiește printre ei, pentru a fugi acolo oricine lovește un suflet neintenționat, ca să nu moară în mâna răzbunătorului sângelui, până va sta înaintea adunării pentru judecată.

21

Și au venit înainte mai marii părinți ai fiilor lui Levi către Eleazar, preotul, și Iosua, fiul lui Nun, și către mai marii conducători ai familiilor din triburile lui Israel, Și am spus către ei în Shiloh, în pământul Canaan, zicând: Domnul a poruncit prin mâna lui Moise să ne dea nouă cetăți pentru a locui și pășunile

pentru vitele noastre. Și fiii lui Israel au dat Leviților, la împărțirea moștenirii prin porunca Domnului, cetățile și pășunile lor.

Și a ieșit sorțul poporului lui Caat, și s-a întâmplat ca fiilor lui Aaron, preoții leviți, să primească de la tribul lui Iuda și de la tribul lui Simeon și de la tribul lui Beniamin, prin sorți, treisprezece cetăți.

Și fiilor lui Kaath, celor rămași din tribul lui Efraim și din tribul lui Dan și de la jumătatea tribului lui Manase, prin sorți, zece cetăți.

Și fiilor lui Gedson, de la tribul lui Issachar și de la tribul lui Asher și de la tribul lui Neftali și de la jumătatea tribului lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

Și fiilor lui Merari, conform clanurilor lor, de la tribul lui Ruben și de la tribul lui Gad și de la tribul lui Zabulon, prin sorți, douăsprezece cetăți.

Și fiii lui Israel au dat leviților cetățile și pășunile lor, în modul în care a poruncit Domnul lui Moise, prin sorți.

Și au dat tribul fiilor lui Iuda și tribul fiilor lui Simeon și din tribul fiilor lui Beniamin cetățile acestea, și au fost numite Fiilor lui Aaron din poporul lui Kaath, al fiilor lui Levi, pentru că acestora le-a revenit sorțul. Și le-a dat lor Kariatharboc, capitala lui Anak, aceasta este Hebron în muntele lui Iuda, iar pășunile din jurul ei, și câmpurile orașului și satele lui le-a dat Iosua fiilor lui Caleb, fiul lui Iefune, în stăpânire.

Și fiilor lui Aaron le-a dat cetatea de refugiu pentru ucigaș, Hebronul, și împrejurimile puse deoparte împreună cu aceasta, și Lemna, și împrejurimile puse deoparte lângă aceasta, Și pe Ailom și împrejurimile sale, și pe Tema și împrejurimile sale, Și Râsul și cele separate acesteia, și Debir și cele separate acesteia, Și Asa, și cele separate acesteia, și Tanu, și cele separate acesteia, și Betșameș, și cele separate acesteia, nouă cetăți de la aceste două triburi. Și de la tribul lui Beniamin, Gabaonul și împrejurimile sale puse deoparte, și Gathetul și împrejurimile sale puse deoparte, Și Anatot cu împrejurimile sale, și Gamala cu împrejurimile sale, patru cetăți. Toate cetățile fiilor lui Aaron, preoții, treisprezece.

Și popoarelor fiilor lui Kaath, leviților care rămăseseră din fiii lui Kaath, li s-a dat cetatea preoților lor din tribul lui Efraim. Și le-au dat lor cetatea de refugiu a ucigașului, Sihemul, și împrejurimile sale, și Gazara cu împrejurimile sale, și împrejurimile acesteia, Și Bethoron, și cele separate ale acesteia, patru cetăți. Și din tribul lui Dan, Elkothaim și împrejurimile sale, și Gethedan și împrejurimile sale, Și Ailon, și cele separate acesteia, și Getheremmon, și cele separate acesteia, patru cetăți. Și de la jumătatea tribului lui Manase, Taanach și împrejurimile sale, și Iebatha și împrejurimile sale, două cetăți. Toate cele zece cetăți și cele puse deoparte pentru acestea, popoarelor fiilor lui Kaath celor rămase.

Și fiilor lui Gedson, Leviților, din jumătatea tribului lui Manase, cetățile cele despărțite pentru cei care au ucis: Gaulon în Basanitida și împrejurimile ei despărțite, și Bosoran și împrejurimile ei despărțite, cetăți două. Și din tribul lui Issachar, Kishon-ul și cele separate acestuia, și Debba-ul și cele separate acestuia, Și pe Remmath, și cele separate acesteia, și Izvorul Scrierilor, și cele separate acesteia, patru cetăți. Și din tribul lui

Asher pe Basellath, și locurile ei separate, și pe Dabbon, și locurile ei separate, Și Chelkat, și cele puse deoparte acesteia, și Rahab, și cele puse deoparte acesteia, patru cetăți. Și din tribul lui Neftali, cetatea separată pentru ucigaș, Cades în Galileea, și împrejurimile ei, și Nemat, și împrejurimile ei, și Temon, și împrejurimile ei, trei cetăți. Toate cetățile lui Gedson, conform clanurilor lor, erau treisprezece cetăți.

Și poporului fiilor lui Merari, Leviților rămași, din tribul lui Zabulon: Maan și pășunile ei, și Cades și pășunile ei, Și Sella, și pășunile ei, trei cetăți. Și dincolo de Iordan, în dreptul Ierihonului, din tribul lui Ruben, cetatea de refugiu a ucigașului, Bosorul în pustie, Miso și pășunile ei, și Iazerul și pășunile lui. Și Dekmon cu pășunile ei, și Mapha cu pășunile ei, patru cetăți. Și de la tribul lui Gad, orașul de refugiu al ucigașului, și Ramoth în Gilead, și pășunile ei, Mahanaim, și pășunile ei, și pe Esbon cu pășunile ei, și pe Iazer cu pășunile ei, toate cetățile patru. Toate cetățile fiilor lui Merari, conform clanurilor lor, cele rămase din tribul lui Levi, și granițele au devenit cetățile douăsprezece.

Toate cetățile Leviților în mijlocul stăpânirii fiilor lui Israel, patruzeci și opt de cetăți și pășunile lor. în jurul cetăților acestora, cetate și pășunile în jurul cetății, pentru toate cetățile acestea,

Și Domnul a dat lui Israel tot pământul pe care jurase să-l dea părinților lor, și l-au moștenit și s-au așezat în el. Și Domnul i-a odihnit de jur împrejur, pentru că a jurat părinților lor, nu s-a ridicat nimeni înaintea lor din toți dușmanii lor, pe toți dușmanii lor i-a predat Domnul în mâinile lor. Nu a eșuat nimic din toate cuvintele bune pe care le-a vorbit Domnul către fiii lui Israel, toate s-au împlinit.

Atunci Iosua a chemat pe fiii lui Ruben, pe fiii lui Gad și pe jumătatea tribului lui Manase, și le-a zis: voi ați auzit toate câte v-a poruncit Moise, slujitorul Domnului, și ați ascultat de glasul meu conform cu toate câte v-a poruncit. Nu ați părăsit pe frații voștri în aceste zile multe, până astăzi ați păzit porunca Domnului Dumnezeuului vostru. Acum dar Domnul Dumnezeuul nostru a dat odihnă fraților noștri, în felul cum le-a spus lor; acum deci, întorcându-vă, plecați în casele voastre și în pământul posesiunii voastre, pe care vi l-a dat Moise dincolo de Iordan. Dar păziți-vă foarte mult să împliniți poruncile și legea pe care ne-a poruncit-o Moise, slujitorul Domnului, să iubim pe Domnul Dumnezeuul nostru, să umblăm în toate căile Lui, să păzim poruncile Lui, să ne lipim de El și să-I slujim din toată mintea voastră și din tot sufletul vostru. Și Iosua i-a binecuvântat și i-a trimis, și ei s-au dus în casele lor.

Și jumătății tribului lui Manase i-a dat Moise în Basan, iar celeilalte jumătăți i-a dat Iosua împreună cu frații lui dincolo de Iordan, lângă mare, și când i-a trimis Iosua la casele lor, i-a binecuvântat. Și cu bogății multe au plecat în casele lor, și cu vite foarte multe, și argint, și aur, și fier, și îmbrăcăminte multă, au împărțit prada dușmanilor cu frații lor.

Și au plecat fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea tribului lui Manase de la fiii lui Israel din Șilo, din pământul Canaanului, ca să meargă în Galaad, în pământul stăpânirii lor, pe care l-au moștenit prin porunca Domnului dată prin Moise.

Și au venit în Galaadul Iordanului, care este în pământul Canaanului, și au construit fiii lui Ruben și fiii lui Gad și jumătatea

tribului lui Manase acolo un altar pe Iordan, un altar mare de văzut.

Și au auzit fiii lui Israel spunându-se: Iată, au construit fiii lui Ruben și fiii lui Gad și jumătatea tribului lui Manase un altar pe granițele pământului Canaan, pe Galaad al Iordanului, în partea de dincolo de fiii lui Israel. Și s-au adunat toți fiii lui Israel la Shiloh, astfel încât, urcând, să facă război împotriva lor.

Și au trimis fiii lui Israel către fiii lui Ruben și către fiii lui Gad și către fiii jumătății tribului lui Manase în pământul Galaadului pe Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, marele preot, și zece dintre conducători cu el, câte un conducător din casa familiei din toate triburile lui Israel; conducătorii caselor familiilor sunt comandanți ai miilor lui Israel. Și au venit la fiii lui Ruben, și la fiii lui Gad, și la jumătatea tribului lui Manase în pământul Galaad, și au vorbit către ei, zicând: Acestea spune toată adunarea Domnului: care este călcarea aceasta pe care ați comis-o înaintea Dumnezeului lui Israel, întorcându-vă astăzi de la Domnul, construindu-vă vouă înșivă un altar, pentru a deveni apostatați de la Domnul? Nu este mic pentru noi păcatul de la Phogor, pentru că nu am fost curățați de el până în ziua aceasta? Și a venit o plagă asupra adunării Domnului. Și voi v-ați întors astăzi de la Domnul, și va fi că, dacă vă depărtați astăzi de la Domnul, mâine mânia va fi asupra întregului Israel. Și acum, dacă pământul posesiunii voastre este mic, treceți în pământul posesiunii Domnului, unde locuiește acolo cortul Domnului, și veți moșteni împreună cu noi, și nu deveniți rebeli față de Dumnezeu, și voi nici nu vă depărtați de la Domnul, prin a vă construi altar în afara altarului Domnului Dumnezeului nostru. Nu iată, Achar, fiul lui Zerah, a călcat legea prin călcare de la lucrul devotat, și asupra

întregii adunări a lui Israel s-a abătut mânie? Și acesta, unul singur, a murit pentru propriul său păcat.

Și au răspuns fiii lui Ruben și fiii lui Gad și jumătatea tribului lui Manase, și au vorbit comandanților lui Israel, zicând: Dumnezeu Dumnezeu Domnul este, și Dumnezeu Dumnezeu el însuși știe, și Israel el însuși va ști, dacă în apostazie am călcat înaintea Domnului, să nu ne elibereze pe noi în ziua aceasta. Și dacă am construit pentru noi înșine altar, pentru a ne îndepărta de la Domnul Dumnezeu nostru, pentru a aduce pe el jertfă de ardere de tot, pentru a face pe el jertfă de mântuire, Domnul va cerceta.

Dar din pricina precauției am făcut noi acest lucru, spunând astfel ca să nu spună mâine copiii voștri copiilor noștri: Ce aveți voi cu Domnul Dumnezeu lui Israel? Și Domnul a pus granițe între noi și voi, Iordanul, și nu aveți parte de Domnul, și fiii voștri îi vor înstrăina pe fiii noștri, ca să nu se închine Domnului. Și am spus să facem astfel, să construim acest altar nu din cauza ofrandelor, nici din cauza jertfelor, Dar așa că să fie aceasta mărturie între noi și voi, și între generațiile noastre după noi, pentru a sluji slujirea Domnului înaintea Lui, cu ofrandele noastre și cu jertfele noastre și cu jertfele de pace ale noastre, și nu vor spune copiii voștri copiilor noștri mâine: nu este vouă parte la Domnul. Și am zis: dacă se va întâmpla vreodată ca ei să vorbească către noi sau către generațiile noastre în viitor, și vor spune: vedeți asemănarea altarului Domnului pe care l-au făcut părinții noștri, nu din pricina ofrandelor, nici din pricina jertfelor, ci este o mărturie între voi și noi, și între fiii noștri. Nu se cuvine deci ca noi să ne întoarcem de la Domnul în ziua de astăzi, să plecăm de la Domnul, astfel încât să zidem noi un altar pentru ofrandele de fructe și pentru jertfele Salamis și pentru jertfa mântuirii, în afară de altarul Domnului care este înaintea cortului Său.

Și Fineas preotul și toți conducătorii adunării lui Israel care erau cu el au auzit cuvintele pe care le-au vorbit fiii lui Ruben și fiii lui Gad și jumătatea tribului lui Manase, și le-a plăcut. Și a spus preotul Fineas fiilor lui Ruben și fiilor lui Gad și jumătății tribului lui Manase: Astăzi am cunoscut că Domnul este cu noi, pentru că nu ați săvârșit călcare de lege înaintea Domnului și că ați eliberat pe fiii lui Israel din mâna Domnului. Și s-a întors Fineas, preotul, și conducătorii de la fiii lui Ruben și de la fiii lui Gad și de la jumătatea tribului lui Manase din Galaad în pământul Canaan, către fiii lui Israel, și le-au răspuns cuvintele. Și plăcu fiilor lui Israel, și vorbira către fiii lui Israel, și binecuvântară pe Dumnezeu fiilor lui Israel, și zisera să nu mai se suie către ei în război ca să nimicească pământul fiilor lui Ruben și al fiilor lui Gad și al jumătății tribului lui Manase, și locuiră pe el.

Și Iosua a numit altarul lui Ruben și al lui Gad și al jumătății tribului lui Manase, și a spus că este o mărturie între ei, că Domnul Dumnezeu lor este.

23

Și s-a întâmplat după multe zile, după ce Domnul a dat odihnă lui Israel de la toți dușmanii lui de jur împrejur, și Iosua era bătrân, înaintat în zile. Și Iosua a chemat împreună pe toți fiii lui Israel și sfatul de bătrâni al lor și pe conducătorii lor și pe judecătorii lor și pe cărturarii lor, și a zis către ei: Eu am îmbătrânit și am înaintat în zile, Voi însă ați văzut câte a făcut Domnul Dumnezeu nostru tuturor acestor națiuni dinaintea noastră, pentru că Domnul Dumnezeu vostru este cel care a luptat pentru voi. Vedeți că am repartizat vouă popoarele cele rămase, acestea, prin sorți, către triburile voastre, de la Iordan

toate popoarele pe care le-am distrus, și de la Marea cea Mare va marca granița spre apusul soarelui.

Dar Domnul Dumnezeu nostru îi va distruge pe ei dinaintea noastră, până când vor pieri, și va trimite asupra lor fiarele sălbatice, până când îi va distruge pe ei și pe regii lor dinaintea voastră, și veți moșteni pământul lor, precum v-a vorbit Domnul Dumnezeu nostru. Fiți deci foarte tari să păziți și să faceți toate cele scrise în cartea legii lui Moise, ca să nu vă abateți spre dreapta sau spre stânga, așa că să nu intrați în națiunile acestea care au rămas, și numele zeilor lor să nu fie rostit printre voi, nici să nu le slujiți, nici să nu vă închinați lor, Ci de Domnul Dumnezeu nostru vă veți lipi, așa cum ați făcut până în ziua aceasta. Și Domnul va distruge dinaintea voastră națiuni mari și puternice, și nimeni nu s-a împotrivit înaintea noastră până în ziua aceasta. Unul dintre voi a urmărit o mie, pentru că Domnul Dumnezeu nostru a luptat pentru voi, după cum ne-a spus.

Și păziți foarte mult să iubiți pe Domnul Dumnezeu nostru. Dacă pentru că vă întoarceți și vă alăturați la aceste neamuri rămase care sunt cu voi, și faceți căsătorii cu ei, și vă amestecați cu ei și ei cu voi, Să știți că Domnul nu va mai distruge aceste națiuni dinaintea voastră, și ele vă vor fi capcane și pietre de poticnire, și țepușe în călcâiele voastre, și săgeți în ochii voștri, până veți pieri de pe acest pământ bun pe care vi l-a dat Domnul Dumnezeu vostru.

Eu însă plec pe calea, precum și toți cei de pe pământ, și veți cunoaște cu inima voastră și cu sufletul vostru că nu a căzut un singur cuvânt din toate cuvintele pe care le-a spus Domnul Dumnezeu nostru despre toate cele ce ne aparțin, nu a eșuat niciunul dintre ele. Și va fi că, după cum au venit către noi toate

cuvintele cele bune pe care le-a vorbit Domnul asupra voastră, astfel va aduce Domnul Dumnezeu asupra voastră toate cuvintele cele rele, până vă va distruge de pe pământul cel bun acesta, pe care vi l-a dat Domnul, în a călca voi legământul Domnului Dumnezeului nostru, pe care l-a poruncit nouă, și mergând să slujiți altor zei și să vă închinați lor.

24

Și a adunat Iosua toate triburile lui Israel în Șilo și a chemat împreună pe bătrânii lor și pe scribii lor și pe judecătorii lor, și i-a așezat înaintea lui Dumnezeu.

Și a zis Iosua către tot poporul: Acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Dincolo de râu au locuit părinții voștri de la început, Tara, tatăl lui Avraam și tatăl lui Nahor, și au slujit altor zei. Și l-am luat pe tatăl vostru, Avraam, de dincolo de râu și l-am condus prin toată țara, i-am înmulțit sămânța și i-am dat pe Isaac, Și lui Isaac i-am dat pe Jacob și pe Esau, și am dat lui Esau muntele Seir ca să-l moștenească, iar Jacob și fiii lui au coborât în Egipt, și au devenit acolo un neam mare și numeros și puternic, și Egiptenii i-au chinuit. Și am lovit Egiptul cu semnele pe care le-am făcut în el. Și după acestea, el i-a scos pe părinții noștri din Egipt, și ați intrat în Marea Roșie, și Egiptenii i-au urmărit pe părinții noștri cu care și cu cai în Marea Roșie. Și am strigat către Domnul, și El a dat nor și întuneric între noi și între egipteni, și a adus asupra lor marea, și i-a acoperit, și ochii voștri au văzut câte a făcut Domnul în pământul Egiptului, și ați fost în pustie multe zile.

Și ne-a condus în pământul Amoriților care locuiau dincolo de Iordan, și Domnul i-a predat în mâinile noastre, și ați moștenit

pământul lor, și i-ați nimicid dinaintea voastră.

Și s-a ridicat Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului, și s-a desfășurat în luptă împotriva lui Israel, și trimițând, l-a chemat pe Balaam să ne blesteme. Și Domnul Dumnezeuul tău nu a vrut să te distrugă, și ne-a binecuvântat cu binecuvântări, și ne-a eliberat din mâinile lor, și i-a predat pe ei. Și ați traversat Iordanul și ați venit în Ierihon, și au luptat împotriva noastră cei ce locuiau în Ierihon: Amoritul și Canaanitul și Perizitul și Hivitul și Iebusitul și Hititul și Ghirgasitul, și Domnul i-a predat în mâinile noastre. Și a trimis înaintea voastră viespeaua, și i-a alungat dinaintea noastră pe cei doisprezece regi ai amoriților, nu prin sabia ta, nici prin arcul tău.

Și v-a dat vouă pământ asupra căruia nu ați muncit, și cetăți pe care nu le-ați construit, și v-ați așezat în ele, și vii și măslinișuri pe care nu le-ați plantat voi le mâncați.

Și acum temeți-vă de Domnul și slujiți-I în dreptate și în neprihănire, și îndepărtați zeii cei străini cărora le-au slujit părinții noștri dincolo de râu și în Egipt, și slujiți Domnului. Dacă însă nu vă place să slujiți Domnului, alegeți-vă astăzi cui veți sluji, fie zeilor părinților voștri, cei din dincolo de râu, fie zeilor Amoriților, în a căror țară locuiți, eu însă și casa mea vom sluji Domnului, căci sfânt este.

Și poporul răspunzând a zis: nu ne-ar fi nouă să părăsim pe Domnul, ca să slujim altor zei. Domnul Dumnezeuul nostru, El însuși este Dumnezeu, El însuși ne-a scos pe noi și pe părinții noștri din Egipt și ne-a păzit pe toată calea pe care am mers-o și printre toate popoarele prin care am trecut. Și Domnul a aruncat afară pe Amorit și toate națiunile care locuiau în țară dinaintea

noastră, dar și noi vom sluji Domnului, căci acesta este Dumnezeu nostru.

Și Iosua a spus către popor: Nu veți putea să slujiți Domnului, pentru că Dumnezeu sfânt este, și acesta fiind gelos nu va ierta păcatele voastre și fărădelegile voastre, când veți părăsi pe Domnul și veți sluji altor zei, venind asupra voastră vă va vătăma și vă va mistui în loc de binele pe care vi l-a făcut. Și poporul a zis către Iosua: Nu, ci Domnului îi vom sluji.

Și a zis Iosua către popor: Martori sunteți voi înșivă, că voi ați ales pe Domnul ca să-i slujiți. Și acum îndepărtați zeii străini care sunt în voi și îndreptați inima voastră către Domnul Dumnezeu lui Israel. Și poporul a zis către Iosua: Domnului îi vom sluji și glasul Lui îl vom asculta.

Și Iosua a încheiat legământ cu poporul în ziua aceea, și i-a dat lege și judecată în Șilo, înaintea cortului Dumnezeului lui Israel. Și a scris aceste cuvinte în cartea legilor lui Dumnezeu, și a luat o piatră mare, și Iosua a ridicat-o sub terebint înaintea Domnului. Și a zis Iosua către popor: Iată, piatra aceasta va fi între voi ca mărturie, căci ea a auzit toate cele spuse ei de către Domnul, pe care le-a vorbit către voi astăzi, și aceasta va fi între voi ca mărturie în zilele din urmă, când veți minți Domnului Dumnezeului meu. Și Iosua a trimis poporul, și fiecare a mers în locul lui. Și Israel a slujit Domnului în toate zilele lui Iosua și în toate zilele bătrânilor care au trăit mult timp după Iosua, și care au văzut toate lucrările Domnului pe care le-a făcut pentru Israel.

Și s-a întâmplat după acelea și a murit Iosua, fiul lui Nun, robul Domnului, de o sută zece ani. Și l-au îngropat la hotarele

moștenirii lui în Thamnasaarch, în muntele lui Efraim, la nord de muntele Galaad,

Și oasele lui Iosif le-au adus fiii lui Israel din Egipt, și le-au îngropat în Sihem, în porțiunea câmpului pe care l-a dobândit Iacov de la Amoriții care locuiau în Sihem cu o sută de miei, și a dat-o lui Iosif ca porțiune.

Și s-a întâmplat după acestea că Eleazar, fiul lui Aaron, marele preot, a murit și a fost îngropat în Gabaar a lui Fineas, fiul său, pe care i-o dăduse lui în muntele lui Efraim.